ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 2 ԱՊՐԻԼ

MARDI 2 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7847 33ème ANNEE

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3658

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՅԱՂՔԱԿԱՆՆ ՈՒ ՊԱՐՏՈՒԱԾՆԵՐԸ

●

Մակարիոս արք.ի եւ իրեն հետ ազատական կիպրացի երեք հայրենասէրներու ազատ արձակման որոշումը անդլիական կառավարութեան կողմէ՝ դուռ բացաւ քաղաքական բարդութեանց, ներքին թէ արտաքին ճակատներուն վրայ :

Ցոյն հայրենասէրները իրենց դատին համար յաղթանակ մը կը նկատեն այս որոշումը: Ուստի եւ ոչ միայն Կիպրոսի Ցոյները, այլ ամբողջ Յունաստանի բը - նակչութիւնը ուրախութեան ցոյցերով եւ մեծ զոհունակութեամբ ողջունեցին Լոնդ - սիսի ախոյեանին ազատումը :

Ընդհակառակն կղզիին Թուրքերը եւ ամբողջ Թուրքիան սուգի ենթարկուե - ցան՝ այդ որոշման մէջ տեսնելով իրենց պարտութիւնը :

Բուն խակ Անգլիոյ մէջ ուժեղ ցնցում ա - ռաջ բերաւ այս որոշումը, որ միահայ - նութեամբ չէր սրուած :

Անգլիական դահլիճին կարկառուն անդամներէն լորտ Սալզպըրի՝ իբրեւ բոլորի նշան՝ ցուցական կերպով պատճառաբան - եալ հրաժարական ներկայացուց Մաքմիլ - լընի : Ինք էր որ երեք ամիս առաջ թա - դուհիին յանձնարարած էր զայն իրրեւ յաջորդ Իտընի :

Այսքան կարեւոր անձնաւորութեան մը հրաժարումը ցոյց կուտայ թէ որքան խոր տարակարծութիւն կը տիրէ բրիտանական դահլիճին մէջ՝ արտաքին քաղաքականու - թեան վերաբերեալ կարեւոր հարցերու շուրջ :

Կիպրոսի խնդրին մէջ մեղմ քաղաքա - կանութեան հետեւելու կողմնակից էին վարչապետ Մաքմիլլընի, Պրթլըը եւ դաշ - թային նախարար Լէհնոքս – Պոյտ, մինչ Լորտ Սալզպըրի եւ Կիպրոսի կառավարիչ Մարեչալ Հարտինկ կը ջատագովէին բռնի ուժի քաղաքականութիւնը :

Աչխատաւորական կուսակցութիւնը մե - ծապէս դնահատեց կառավարութեան որո - շումը :

Վերջերս ՄԱԿը զբաղած էր այս խնդրով եւ քուէարկած բանաձեւ մը, որով կը յանձնարարէր «վերատին բանակցութեանց սկսիլ՝ դանելու համար խաղաղ, ժողովր - դավար եւ արդար լուծում մը՝ համաձայն Միացեալ Ազգերու Ուխտի սկզբունքնե - րուն »:

Նոյնպէս առաջարկ եղած էր Նաթօի ի - րաւարարութեան ենթարկել Կիպրոսի խնդիրը նկատելով, որ չհակակից երեք կողմերն ալ — Անգլիա, Յունաստան եւ Թուրքիա— անդամ են Ատլանտեան Ուխ - տին: Վերջին երկուքը անդամ են նաեւ Պալքանեան Ուխտին, որ անգործութեան մատնուած է կղզիի վէճէն ի վեր: Ցու - նաստան մերժեց իրաւարարութիւնը եւ պնդեց կղզեցիներու ինքնորոշման իրա - ւունքին վրայ :

Կառավարական որոշման հակառակորդ - ները կ'առարկեն, որ Մակարիոս արք. լրիւ չէ համակերպած իր ազատման հա - մար դրուած նախապայմանին :

Անիկա երբ մէկ կողմէ էօֆային կը յանձնարարէ վերջ տալ ահաբեկչական չարժումին, միւս կողմէ կը պահանջէ որ անդլ. կառավարութիւնը միաժամանակ ջնջէ ներկայ պատերազմական վիճակը կղզիին մէջ :

Եւ որովհետեւ այս պայմանը գործա - դրելի չէ ներկայիս՝ Մերճաւոր Արեւելքի քաղաքական անստոյգ վիճակին պատճա - ռաւ, լորտ Սալզպըրի եւ ընկերները կը կարծեն թէ էօֆան պիտի չդադրեցնէ իր գործունէութիւնը :

Անոնք նոյնպէս կ'ենթադրեն թէ՝ կա - ռավարութիւնը ազատ արձակեց Մակա - րիոս արք.ը ենթարկուելով Ամերիկայի ճնշումին: Պերմուտեան կղզիներու հան - դիպումին ընթացքին խնդրոյ առարկայ դարձած է նաեւ Կիպրոսի հարցը եւ Ա յ - զնհասուբը թելադրած է կարճ կապել եւ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

«ՆԱՍՐԻ ԾՐԱԳՐԷՆ» ՎԵՐՋ

ՈՒՈՇԻՆԿՈՒԸՆ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿՐ ՊԱՀԱՆՋԷ

●

Մ. Նահանգներու Արտաքին նախարա - րութիւնը ինչպէս նաեւ Ազգաժողովին ընդհ. քարտուղարը, Համբըչոտ, դժգոհ են որ «Նասրի ծրագիրը» ժամանակէն ա - ռաջ հանրութեան սեփականութիւնը դար - ձաւ: Եթէ ծրագիրը զաղանի պահուած ըլլար, թերեւս աւելի դիւրաւ կարելի ըլլար համոզել Նասրը, որ կարգ մը զիջումներ ընէ :

Ցամենայն դէպս, Մ. Նահանգներու կա - ռավարութիւնը հրահանգներու ցանկ մը ղրկեց Դահիրէի ամերիկեան դեսպանին, միաժամանակ ճշդելով թէ այս պահանջ - ները կը տրուին միմիայն յանուն Ամերի - կացիներուն: Բայց պէտք է ըսել, որ ամե - րիկեան դիտողութիւններն ու առարկա - կութիւնները արդիւնք են ուրիշ երկիրնե - րու, մասնաւորաբար Ֆրանսայի, Անգ - լիոյ եւ Նորվեկիոյ զիւանագիտական ներ - կայացուցիչներուն հետ կատարուած բա - նակցութիւններու :

Ուշադրութեան կարգ մը բացատրութիւն - ներ կը պահանջէ Դահիրէն: «Նասրի ծրագրին» մէջ անորոշ մնացած կէտեր կան. օրինակի համար, ի՞նչ պիտի ըլլան Սուէզի եղիպտական վարչութեան եւ ջը - րանցքէն օգտուողներու փոխ – յարաբե - րութիւնները. այս երկու խմբակցու - թեանց մէջ ծագող վէճերը ի՞նչպէս պիտի կարգադրուին. անցքի տուրքերը ի՞նչպէս եւ ո՞ր երկրի դրամով պիտի վճարուին. անցեալ հոկտեմբերին Եգիպտոսի Արտա - քին նախարարը որոշ կէտերու շուրջ հա - մաձայնած էր. արդ, այդ մասին որեւէ յիշատակութիւն չկայ եգիպտական վեր - ջին ծրագրին մէջ :

Մ. Նահանգներու մէջ այնքան ալ լա -ւատես չեն ամերիկեան միջամտութեան դրական արդիւնքին մասին: Անցքի տուր - քերու համար մղուած «պայքարը» առաջ - ուընէ կորսուած կը նկատեն, այն պատ - ճառով, որ ջրանցքը արդէն իսկ բացուած է եւ նաւային ընկերութիւնները ամէն զբ - նով պիտի նախընտրեն Սուէզէն անցընել իրենց նաւերը, քան աւելի երկար չրջան մը ընել տալ անոնց: Այնքան առեւ որ ջը - րանցքը փակ էր, միացեալ ուժերով կա - րելի էր զիջումներ պարտադրել Դահիրէի. սակայն այժմ ուշ է. մրցակցութեան հարց կը ծագի. ամերիկեան կառավարու - թիւնը չի կրնար ճնշում բանեցնել ամերի - կացի կամ օտար անհատ նաւատէրերու վրայ :

Մ. Նահանգներու մէջ կը կարծեն թէ առ առաւելն կարելի պիտի ըլլայ փոքր փոփոխութիւններ մտցնել եգիպտական ծրագրին մէջ: Կարգ մը պատասխանատու

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

աւելի ճկուն եւ մեղմ քաղաքականութեան հետեւիլ Ցոյներուն հանդէպ :

Իսկապէս ալ անդլիական դահլիճը ար - քեպիսկոպոսին ազատման որոշումը տը - ւաւ Մաքմիլլընի Պերմուտեան կղզիին - ըէն վերադարձէն անմիջապէս վերջ դու - մարուած ժողովին մէջ :

Ամերիկայի եւ ՄԱԿի չրջանակներուն մէջ մեծ զոհունակութիւն կը յայտնեն եւ կը յուսան որ չուտով կարելի պիտի ըլլայ երկուստեք ընդունելի լուծում մը գտնել վէճին :

Ու մինչ Յունաստան յաղթանակ մը կ'արձանագրէ, Անգլիա եւ մանաւանդ Թուրքիա կը տեսնեն իրենց քաղաքակա - նութեան ձախողութիւնը :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ԷՏՈՒԱՐ ԷՐԻՈՅԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

●

ԾՈՎԱԾԱՒԱԼ ԲԱԶՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿՐ ՀԵՏԵՒԻ ԴԱԳԱՂԻՆ

●

ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆԸ

Շաբաթ կէսօրէն վերջ ծովածաւալ բազ - մութեան մը ներկայութեան տեղի ունե - ցաւ էտուար էրիոյի յուղարկաւորութիւ - նը: Լիանի ամբողջ ժողովուրդը եկած էր վերջին անգամ մը խոնարհելու իր քաղա - քապետին դագաղին առջեւ: Քաղաքին բո - լոր խանութները, արհամարանները, թատ - րոնները, դպրոցներն ու համալսարանը փակ էին իրենց տուքի :

Ժամը 3ին դագաղը դուրս հանուեցաւ քաղաքապետարանի սրահէն, ուր քանի մը օրէ ի վեր կը հանդիսէր մատնաւոր մահա - բեմի մը վրայ :

Թափօրը, որուն կը հետեւէին աւելի քան հարիւր հազար անձեր, ուղղուեցաւ դէպի Պէլքուր հրապարակը: Նախկին ռազմիկներու, զինադրական ուժերու կազմակերպութեանց ինչպէս նաեւ ղբօ - րոցներու աչակերտութեանց ներկայացու - ցիչները կը կրէին դրօչակները :

Բացի ընտանիքէն, որպէս սգակիր դա - դարին կը հետեւէին՝ Լիոնի քաղաքապե - տական խորհուրդի անդամները, Պիրմին - կամի եւ Օրանի քաղաքապետները, Լիոնի բոլոր դատարաններուն անձնակազմերը, արհեստակցական միութեանց ներկայա - ցուցիչները եւայլն:

Թափօրին անցքին ամբողջ երկայնքին ոստիկանական ջոկատներ բարեկանգ - նած էին, մինչ մայթերուն վրայ խռնուած բազմութեան մէջ չչուխ մը խակ չէր լսե - ուեր :

Դագաղին ծածկոյթին կապերը բռնած էին Րոնի երիցադոյն երեսփոխանը, քա - ղաքային ոստիկանական ջոկատներու ներկայա - ցուցիչը, ակադեմական Թիւլ Րոմէն, Լիո - նի համալսարանին տնօրէնը, քաղաքային հիւանդանոցներու տնօրէնը, էրիոյի օգ - նականներէն մէկը, եւն.:

Երբ թափօրը հասաւ Պէլքուր հրապա - րակը, այնտեղ էին Հանրապետութեան նախագահը, վարչապետ Կի Մոլէ, նախ - կին վարչապետներ Պիռօ, Լանիէլ, Փլէ - վէն, Անդրէ Մարի, Մենդէս Ֆրանս, Ազ - գային ժողովին չորս նախագահները, 18 օտար դեսպաններ, նախարարներ, 120 ե - րեսփոխաններ, զինուորական ղեկավար - ներ, Բարձրագոյն Աւեանի ներկայացու - ցիչները, Վէնսան Օրիոլ, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ այլ պաշտօնական անձնաւո - րութիւններ :

Միակ դամբանականը խօսուեցաւ վար - չապետին կողմէ, որ չեչտեց թէ էտուար էրիոյի կորուստը ամբողջ Ֆրանսան սու - գի կը մատնէ: Ապա ըրաւ հանդուցեալին կենսագրականը՝ մասնաւորաբար որպէս քաղաքական գործիչ եւ վերջապուշ հե - տեւեալ բառերով. «մեռնողներու խոհա - կան դամբարանը ապրողներու սրտին մէջն է»:

Զինուորական վերջին պատիւներէն վերջ, Հանրապետութեան նախագահը, վարչապետն ու պաշտօնական անձնաւո - րութիւնները վերջին անգամ մը եւս խո - նարհեցան դագաղին առջեւ, իրենց յա - կակցութիւնները յայտնեցին Տիկին Է - րիոյի:

Ապա ընտանիքին անդամները ուղղուե - ցան դերեզմանատուն, ուր միայն հարա - զատներու ներկայութեան, դագաղը յանձնուեցաւ հողին :

ՆԱՍՕ յայտարարեց թէ ինչքան ատեն որ Պաղեստինի դաղթականներուն հարցը լուծուած չէ, Սուէզի ջրանցքը փակ պիտի մնայ իսրայէլեան նաւերուն առջեւ: «Այս երկու հարցերը իրարմէ անբաժանելի են» աւելցուց Նասր :

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ ՄԱՐՍԻԼԻՈՑ ՄԷՋ

●

Մարսէյլէն հեռաձայնով կը տեղեկա - յընեն թէ հոծ բազմութիւն մը ծայրէ ի ծայր լեցուցած էր սինեմա Նօայը կիրա - կի առտու՝ Շաւարշ Միսաքեանի ժպահան - դէսին: Նախագահած է ընկեր Յակոբ Պա - պիկեան, խօսք առած են ընկեր Տիկրան Թազոյեան եւ փրոֆ. Այկիկեան: Տեղի ունեցած է օրուան պատշաճ դեղարուես - տական բաժին մը եւ սգահանդէսը փակ - ուած է «Արմենիա» երգչախումբի «Հայր Մեր»ով, ղեկավարութեամբ Վարդան Սարգսեանի: Յաջորդով՝ մանրամասնու - թիւնները :

ԱՆԳԼԻՈՑ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

●

Անդլիոյ երեսփ. ժողովը չուտով պիտի սկսի քննել կառավարութեան ներքին եւ արտաքին քաղաքականութիւնը: Օրակար - գի գլխաւոր նիւթերն են՝ գործադուլնե - րը, Կիպրոսի ու Սուէզի հարցերը :

Երկու չաբաթէն աւելի է, որ սկսած են գործադուլները: Առաջին օրերը բանթող - ներուն թիւը երկու հարիւր հազար էր, մինչդեռ այժմ նաւաշինարաններու բան - ուորներուն միացած են նաեւ մետաղա - գործական, մեքենական եւ էլեկտրական ճարտարարուեստներու, ինչպէս նաեւ Լոնտոնի նաւահանգիստին բանուորները, ընդամէնը աւելի քան երկու միլիոն հո - գի :

Բանթողները կը պահանջեն աչխատա - վարձերու տասը առ հարիւր յաւելում: Գործատէրերը կ'առաջարկեն հինգ առ հարիւր՝ կարգ մը պայմաններով: Եթէ մինչեւ քանի մը օր համաձայնութիւն չգոյանայ, յառաջիկայ չաբաթ բանթող - ներու թիւը կրնայ բարձրանալ երեք մի - լիոնի :

Նոյնքան բարդ է Կիպրոսի հարցը, ո - րովհետեւ Մաքմիլլընի կառավարութեան բոլոր անդամները համաձայն չեն վար - չապետին քաղաքականութեան. Լորտ Սալզպըրիի հրաժարումը մեծ հարուած է Մաքմիլլընի համար: Շատեր կը խորհին թէ Մակարիոս արք.ի ազատ արձակումը Անգլիոյ համար նուաստացուցիչ իրողու - թիւն մըն է: Յարգ նոր հրաժարումներ չկան, սակայն լուրեր չրջան կ'ընեն թէ Կիպրոսի կառավարիչը, Լորտ Հարտինկ պահանջած է որ նոր կառավարիչ մը նը - շանակուի :

Գալով Սուէզի խնդրին, կը կարծուի թէ Պերմուտեաններու մէջ տեղի ունեցած անդլեւամերիկեան բանակցութեանց ըն - թացքին որոշուած է թէ Անգլիա եւս պի - տի հետեւի Մ. Նահանգներու օրինակին՝ համակերպելով եգիպտական պահանջնե - րուն, ինչքան ալ անընդունելի թուին ա - նոնք :

Մաքմիլլընի դիրքը բաւական դժուար պիտի ըլլայ Երեսփ. ժողովին մէջ. կը վախցուի նոյնիսկ, որ պիտի ստիպուի տեղի տալ ընդդիմադրութեան ու ներքա - յացնել իր հրաժարականը :

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏ ՄՈՒՐՈՑԻ ի պատիւ ցոյց մը կազմակերպուած էր չաբաթ կէս օրէն վերջ Փարիզի մէջ: Բազմահազար անձեր հաւաքուած էին էթուալի հրապարակը, երբ երիտասարդ մը պայթուցիկ մը նե - տեց բազմութեան վրայ՝ վիրաւորելով չորս - հինգ անձեր: Ներկայ ժողովուրդը յարձակեցաւ պայթուցիկը նետողին վր - րայ, որ կը կոչուի Ժաղ Յակոբեան: Այս վերջինը, երբ հետաղոտոց կը փոխադր - ուէր, յայտարարեց թէ նոր վերադարձած է Ալժերիայէն եւ կ'ուղէր «հանրութեան ուշադրութիւնը հրաւիրել Ալժերիոյ բա - նակէն արձակուած զինուորներու վիճա - կին վրայ»: Կը կարծուի թէ Յակոբեան տէրը չէ իր մտային կարողութեանց :

ՓԵԼԱՇԽԱՆ

(ՊԱՏՄԻԼԻ ԿԵՍԸՆԴԵՄ)

●

(Ի. եւ վերջին մաս)

Յարձակման դէմ տարուած տեսակ մը պատերազմ էր այս, որուն մէջ ամէն ինչ կը կատարուէր ամենայն կանոնաւորութեամբ, ինչպէս ռազմի դաշտին վրայ։ Ամէն ինչ կանխատեսուած էր, ամէն ինչ նախապէս որոշուած։ Ամէն մարդ գիտէր իր պարտականութիւնը, ամէն մարդ գիտէր թէ ինչ պիտի ընէ։ Ամէն ինչ կանոնաւոր էր, ամէն ինչ կանոնի համեմատ։ Ամէն ինչ կանոնի համեմատ։ Ամէն ինչ կանոնի համեմատ։

ՎԱՂԱՅՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԽՂՎԱԿԱԶ

ԳԻՄԱԾ Գ.

ՊՈՄՊԵՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՄԱՍԻՆ

Իայց այդ չէ գլխավորը, որ չի՛ հետաքրքրում ընթերցողին, այլ այն, որ Պոմպեյի հրապարակի վրա ոչ մի տեղ չեն գտնվել մարդկային կմախքներ, որոնք անշուշտ պիտի գտնվեին, եթե ժամանակին հնարավոր լիներ ազատել քաղաքը բնակիչներից։ Ուրեմն, ակներև է, որ Պոմպեյի բնակիչները ժամանակին հեռացել են քաղաքից։ Ինչպե՞ս կարելի է բացատրել այդ հանգամանքը։ Ինչպե՞ս կարելի է հասկանալ, որ Պոմպեյի բնակիչները, որոնք ապրում էին հրաբխի ստորոտին, ոչ մի անգամ չեն մտածել, որ հրաբուխը կարող է ժայթքել։ Ինչպե՞ս կարելի է հասկանալ, որ Պոմպեյի բնակիչները, որոնք ապրում էին հրաբխի ստորոտին, ոչ մի անգամ չեն մտածել, որ հրաբուխը կարող է ժայթքել։

Ահա այդ հարցերի պատասխանը։

Պոմպեյի բնակիչները ապրում էին հրաբխի ստորոտին, որովհետև նրանք գիտեին, որ հրաբուխը ժայթքելուց առաջ ցնցումներ է առաջացնում։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։

Ցնցումներ սկսվեցին 63 թվականին։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։

«Յառաջդանկ» հասարակական-քաղաքական եւ գրական շաբաթաթերթ

Գին 17 կոպ., տարեկան բաժանորդագինը 8 ռուբլի։ — Խմբագիր-հրատարակիչ Ս. Ա. Ջալալյան։ — Տպարան Ա. Ա. Ալեքսանդրովի, Թիֆլիս, Գոգոլի փող., № 27։

ՏԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, (Զարգացում).— Խրատական գրքեր, որոնք կարդալով կարելի է ուսանել, թե ինչպես պետք է վարվել տարբեր հանգամանքների մեջ։ Ինչպես պետք է վարվել ընկերների հետ, ինչպես պետք է վարվել թշնամիների հետ, ինչպես պետք է վարվել ծնողների հետ, ինչպես պետք է վարվել երեխաների հետ, ինչպես պետք է վարվել ամուսնու հետ, ինչպես պետք է վարվել կնոջ հետ, ինչպես պետք է վարվել հարևանների հետ, ինչպես պետք է վարվել ծանոթների հետ, ինչպես պետք է վարվել անծանոթների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել հիվանդների հետ, ինչպես պետք է վարվել առողջների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել ուսուցիչների հետ, ինչպես պետք է վարվել աշակերտների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել գործատուների հետ, ինչպես պետք է վարվել բանվորների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել գյուղացիների հետ, ինչպես պետք է վարվել քաղաքացիների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել զինվորների հետ, ինչպես պետք է վարվել սպաների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել գեներալների հետ, ինչպես պետք է վարվել մարշալների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել թագավորների հետ, ինչպես պետք է վարվել թագուհիների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել կայսրերի հետ, ինչպես պետք է վարվել կայսրուհիների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել աստվածների հետ, ինչպես պետք է վարվել աստվածուհիների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել սատանաների հետ, ինչպես պետք է վարվել դևերի հետ։ Ինչպես պետք է վարվել ուրվականների հետ, ինչպես պետք է վարվել ոգիների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել հրեշտակների հետ, ինչպես պետք է վարվել սերովբեների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել քերովբեների հետ, ինչպես պետք է վարվել տերովբեների հետ։ Ինչպես պետք է վարվել ամենակարողի հետ, ինչպես պետք է վարվել ամենագիտակի հետ։ Ինչպես պետք է վարվել ամենագթության հետ, ինչպես պետք է վարվել ամենակատարության հետ։ Ինչպես պետք է վարվել ամենակատարելության հետ, ինչպես պետք է վարվել ամենակատարյալության հետ։ Ինչպես պետք է վարվել ամենակատարյալության հետ, ինչպես պետք է վարվել ամենակատարյալության հետ։

Ահա այդ հարցերի պատասխանը։

Պոմպեյի բնակիչները ապրում էին հրաբխի ստորոտին, որովհետև նրանք գիտեին, որ հրաբուխը ժայթքելուց առաջ ցնցումներ է առաջացնում։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։

Ցնցումներ սկսվեցին 63 թվականին։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։

«Յառաջդանկ» հասարակական-քաղաքական եւ գրական շաբաթաթերթ

ՊՈՄՊԵՅԻ ՕՐԵՐԸ ԱՅՍՕՐ ՎԱՒՕՐ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։

Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։

Պոմպեյի բնակիչները ապրում էին հրաբխի ստորոտին, որովհետև նրանք գիտեին, որ հրաբուխը ժայթքելուց առաջ ցնցումներ է առաջացնում։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։

Ցնցումներ սկսվեցին 63 թվականին։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։

«Յառաջդանկ» հասարակական-քաղաքական եւ գրական շաբաթաթերթ

ՊՈՄՊԵՅԻ ՕՐԵՐԸ ԱՅՍՕՐ ՎԱՒՕՐ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։

Պոմպեյի բնակիչները ապրում էին հրաբխի ստորոտին, որովհետև նրանք գիտեին, որ հրաբուխը ժայթքելուց առաջ ցնցումներ է առաջացնում։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։

Ցնցումներ սկսվեցին 63 թվականին։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։

«Յառաջդանկ» հասարակական-քաղաքական եւ գրական շաբաթաթերթ

ՊՈՄՊԵՅԻ ՕՐԵՐԸ ԱՅՍՕՐ ՎԱՒՕՐ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։

Պոմպեյի բնակիչները ապրում էին հրաբխի ստորոտին, որովհետև նրանք գիտեին, որ հրաբուխը ժայթքելուց առաջ ցնցումներ է առաջացնում։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։

Ցնցումներ սկսվեցին 63 թվականին։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։

«Յառաջդանկ» հասարակական-քաղաքական եւ գրական շաբաթաթերթ

ՊՈՄՊԵՅԻ ՕՐԵՐԸ ԱՅՍՕՐ ՎԱՒՕՐ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։ Պոմպեյ քաղաքը գտնվում էր Վեզուվ հրաբխի ստորոտին։

Պոմպեյի բնակիչները ապրում էին հրաբխի ստորոտին, որովհետև նրանք գիտեին, որ հրաբուխը ժայթքելուց առաջ ցնցումներ է առաջացնում։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։ Նրանք գիտեին, որ ցնցումներից հետո հրաբուխը ժայթքում է։

Ցնցումներ սկսվեցին 63 թվականին։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։ Ցնցումները շարունակվեցին 16 տարի։

«Յառաջդանկ» հասարակական-քաղաքական եւ գրական շաբաթաթերթ

ՊՈՄՊԵՅԻ ՕՐԵՐԸ ԱՅՍՕՐ ՎԱՒՕՐ

անձեր կը ցաւին որ ճնշումները չդադրեցուին անցեալ Սեպտեմբերին, երբ Նասր նուազ ինքնավստահ էր: Ամերիկեան լրագիրները աւելի յառաջ կ'երթան. անոնցմէ շատերը ցաւ կը յայտնեն որ արդեօք հանդիսացան եգիպտոսի վրայ կատարուած յարձակման. կը ցաւին նոյնպէս որ Անգլիա ու Ֆրանսա առանց այլեւայլի ետեւի տուին ամերիկեան ճնշման:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ե. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Արտաքին նախարարութիւնը զեկոյց մը հրատարակեց, որուն մէջ Անգլիա եւ Ամերիկա կ'ամբաստանուին հիւլէական պատերազմի մը պատրաստութիւնները տեսնելու յանցանքով:

ԱՐԺԱՆԹԻՆԻ օդանաւային ուժերու նախարարը հրաժարեցաւ:

ԽՐՈՒՇՁԵՒ ընդարձակ տեղեկագիր մը պատրաստած է, զոր պիտի կարդայ Ե. Միութեան Գերագոյն Ժողովին յառաջիկայ նիստին: Տեղեկագրին դլխաւոր կէտերն են. — ծանր ճարտարարուեստը կը պահէ իր զերակայութիւնը. ճարտարար – ուեստական որոշ ապակեդրոնացում մը անհրաժեշտ է:

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՑ վարչապետը Պուտա – փէշտ վերադարձին յայտարարեց, թէ խորհրդային բանակները Հունգարիայէն պիտի չհեռանան այնքան ատեն որ ան – հրաժեշտ նկատուի անոնց ներկայութիւ – նը:

ՓԱՔԻՍՏԱՆի կառավարութիւնն ալ լուծեց «Այդընհաուըրի վարդապետու – թիւնը»:

ԹՈՒՆՈՒԶԵՒՄԱՐՈՓԵԱՆ դաչինք մը կնքուեցաւ, որ կը նախատեսէ երկու ևր – կիրներու քաղաքական, ընկերային, ա – ռեւտրական եւ դիւանագիտական դար – ձակցութիւնը:

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԱՓՐԻԿԵԱՆ հողամասերուն (Արեւմտեան Ափրիկէ, հասարակածային Ափրիկէ եւ Մատակասքար) ընդհանուր ընտրութիւնները տեղի ունեցան կիրակի օր: Քուէարկութեանց վերջնական արդիւնքները տակաւին յայտնի չեն:

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏ ՓԷՐԻՆ ազատ արձակուեցաւ ու վերադարձաւ Ֆրանսա, սակայն հինգ հարիւր աւելի Ֆրանսացի դինուորականներ տակաւին կալանաւոր կը պահուին հարաւային Մարոքի մէջ:

ՍՊԱՆԻՈՑ մէջ գժգոհութիւն ծայր տրուած է նոր կառավարութեան դէմ: Ինչպէս գրած էինք, զօր. Ֆրանքօ վերջերս որոշ փոփոխութիւններ մտցուցած էր գահլիճին եւ ներքին քաղաքականութեան մէջ: Դժգոհները սկսած են թռուցիկներ ցրուել քաղաքներուն մէջ:

ՄԱՌԵՇԱԼ ԲՈՒԼԿԱՆԻՆ ազդարարութեան նամակ մը ղրկեց Տանըմարքայի վարչապետին:

Ե. ՄԻՈՒԹԵԱՆ մէջ, Թոմսքի հիւսիսը, երկաթի հանք մը դտնուեցաւ, որ ըստ պաշտօնական յայտարարութեանց, աշխարհի մեծագոյնն է:

ՍԷՆ ՏՐՆԻԻ եկեղեցիին մէջ կալլօ – հռոմէական եւ մերովինկեան չրջանէն մըննացած դամբարանները երեւան հանուեցան:

ԹՐՔԱԿԱՆ կառավարութիւնը համաձայնութիւն մը ստորագրեց քարիւղի չորս մեծ ընկերութեանց հետ՝ Թուրքիոյ մէջ քարիւղի դտարանի մը կառուցման համար: Շինութիւնները պիտի աւարտին 1960ին: Դտարանը օրական 65·000 տա – կառ քարիւղ պիտի կարենայ դտել: Շինութեանց ծախքերը պիտի հասնին 48 միլիոն տոլարի:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ապրիլ 8ին կը լրանայ Յաուպլի վերջ – հրատարակման 13րդ տարին: Կը խնդրենք մեր բոլոր բաժանորդներէն որ անյապաղ կարգադրեն իրենց առկախ հաշիւները կամ ժամանակին վերանորոգեն իրենց բաժանորդագրութեան չրջանը՝ կանխիկ վճարումներով: Ապահովելու համար թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը՝ վարչութիւնը պէտք ունի կանոնաւոր վճարումներու: Այս առթիւ պարտք կը զգանք չնորհակալութիւն յայտնել մեր այն բաժանորդներուն որոնք իրենց պարտաճանաչութեամբ կը դիւրացնեն մեր դործը:

Փարիզի եւ արուարձաններուն մէջ կարելի է վճարումներ ընել հետեւեալ ընկերներուն:

Անիէր - Պուա Քոլոմպ.— Արամ Աւետիսեան:

Պաննէէօ – Քաշան.— Բարթամ Պասմաճեան:

Շաւիլ.— Գրիգոր Կիւլեան:

Իսի, Վլամար, Մէօտօն.— Երուանդ Աւանալեան:

Սարսէլ – Առնուվիլ.— Արփիար Մարիոսեան եւ Կարօ Եփտեան:

Ալֆորվիլ.— Բարթող Փափազեան:

Իթալի - Քրեմլէն, Պիսէթր – Ժանթիյի.— Արմենակ Յակոբեան:

Շնորհակալութիւններով՝ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Նախաձեռնութեամբ Ֆրանսահայ փոխադարձ Օգն. Միութեան

Ապրիլ 8, երկուշաբթի գիշեր ժամը ճիշդ 8·45ին

Théatre Paul Faralicq

21 Rue Yves-Toudic. Paris 10ème

Métro : République

ԴԵՐԱՍԱՆ ԱՒԵՏԻՍ ՄԻՍԻՐԵԱՆ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ – ՊԵԿԱՎ.ԱՐ

Jeune Théatre Franco-Arménien de Paris

կը ներկայացնէ Մաքս Տրեւրի

« ՏԱՄՆԸԵՕԹԸ ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐԸ »

Տրամ երեք արար

Բեմադրութեամբ Աւետիս Միսիրեանի

«ԶԱՓԻ ՎՐԱՑ ՇԻՆՈՒԱԾ ԱՄՈՒՍԻՆԸ»

Բեմադրութիւն Հաւրի Ճանիկի

Մաքսիմ Օեբիւ եւ Կի Տապզաֆ

(Կատակերդութիւն մէկ արար)

Հայերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով

այս երկու ներկայացումներուն ի – բենց մասնակցութիւնը կը բերեն (այբենական կարդով):

Մատըլէն Էֆիգեան, Մարի Էօսխիւրեան, Հայկուհի Խտչեան, Աւետիս Միսիրեան, Տրդատ Նշանեան, Ալիս Փափազեան:

Տոմսերը՝ 200, 300 եւ 500 ֆրանք: Կը ծախուին սրահին մուտքը եւ անդամներուն մօտ:

ԼԻՏԻԱ ԿԱՐԻՆԻ

ՌԵՍԻԹԱԼԸ ՄԱՅԻՍ 23ԻՆ

ԷՒՈՒ ՆՈՐՄԱԼ ՏԸ ՄԻՒԶԻՔ

Մանրամասնութիւնները յայտնուելով:

ԿԱՊՈՑ ԽԱՉԻ ԱՆԿԷՆԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Ապրիլ 7ին կիրակի ժամը 16ին:

Քաղաքապետարանին սրահը

Փարիզի Հայ Թատրոնը կը ներկայացնէ

ԲԱԽՏԻՆ ԱՆԻՒԸ

կատակերդութիւն երեք արար, ԴՐԻԳՈՐ ՎԱՀԱՆԷ, սիրուած դերասաններու կազմով մը՝ Ա. ԴՄԲԻԹԵԱՆ, Ն. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ, Ն. ՊՇՏԻԿԵԱՆ, Ժ. ԳԻԶԻՐԵԱՆ, ՏԻԿ. Ք. ԱԶՆԱՒՈՐԵԱՆ, ՕՐ. ՇՈՒՇԱՆԻԿ ԳԷՈՐԳԵԱՆ, ՕՐ. ՆՈՑԵՄԻ ՇԱՀԻՆԵԱՆ եւ ՀԵՂԻՆԱԿԸ:

Երգ՝ Օր. Աստղիկ Քէօսէեան եւ Պ. Մկրտիչ Պօղոսեան:

Պար՝ Օր. Թերեզա Քէօշկէրեան:

Մատչելի պիւֆէ:

Կառ տիւ Նորէն Անկէն լէ Պէն մեկնող չոգեկառքեր՝ ժամը 15ին եւ 16·17ին:

ՓԱՐԻԶԱՀԱՅԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ

ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՄԱԹԻԱՅԻՆԵՐՈՒ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ մինչեւ կէս գիշեր:

Սէրջըը Մլլիթէրի չգեղ սրահներուն մէջ (Փլաս Սէն Թ'Օկիւսթէն):

Գեղարուեստական հաճելի անակնկալներ: Աթրաֆսիոն Փրօ-Արմենիա խումբին կողմէ:

Ընտանեկան հաճելի մթնոլորտ:

Պարերը մեծ նուագախումբով:

ՃՈՒ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏԶԵԼԻ ՊԻՒՖԷ:

Սեղաններու համար հետաձայնել՝

PRO 41-40 et TRU 09-67

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Պարիզակցի Հաւրէթ Մարտիկեան (Քուքուկենց Մարտիկեան) կը փնտռէ իր հօ – րեղբայրը՝ Կարապետ Մարտիկեան, հօր անունը՝ Գրիգոր, մօր անունը՝ Մարքուհի, կը բնակէին Հէլվաճեան մետաքի դործարանին մօտը: Կը կարծուի որ Ցունաստանէն անցած է Արժանթին: Տեղեկացնել «Ցառաջ»ի միջոցով: Ջերմապէս կը խնդրուի «Արմենիա»էն՝ արտատպել:

ՄԻԱԿ ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐ

Փարիզի Հայոց Աղք. Ընկերութեան արտակարգ ընդհ. ժողովը տեղի պիտի ունենայ, ուրբաթ 12 Ապրիլ, ժամը 20·30ին, Ընկերութեան դրասենեակը, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ: Ներկաներու թիւը մեծ ծամասնութիւն պիտի նկատուի:

Օրակարգ՝ 1) Ընթերցում նախորդ ընդհ. ժողովի տեղեկագրութեան: 2) Տեղեկագիր հաշուեքննիչ յանձնախումբի, 3) 1956 տարուայ ամբողջական հաշուետկիւռ, 4) Ընթերցում եւ վաւերացում ներքին կանոնագրի, 5) Զանազան հարցեր:

Imp. ARAXES 46, rue Richer-Paris(9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Փոթորիկ» խումբի ժողովը այս հինդշաբթի, ժամը ճիշդ 21ին (17 բիւ Պլէօ):

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Ուս. «Ռուբէն» Միութեան ժողովը այս չորեքշաբթի, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Շրջ. Կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր շրջանին հետեւեալ խումբերը. — Զաւարեան ենթ.-այս շաբաթ, ժամը 9ին: Դրօ խումբը այս շաբաթ, ժամը 9ին: Քրիստափոր ենթ. 8 Ապրիլ, կիրակի, կէսօրէն վերջ ժամը 3·30ին: Վարանդեան խումբ, 8 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3·30ին:

Սոյն ժողովները տեղի կ'ունենան սովորական հաւաքատեղիները:

Ներկայ կ'ըլլան Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչները: Կարեւոր օրակարգ:

ՊՕՄՈՆ.— Հ. Ց. Դ. «Զաւարեան» ենթակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այս Շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայութիւն:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԾՊՏԵԱԼ ՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Փարիզահայ Տիկնանց Միութեան Որբերու Օգն. Մարմնի, կիրակի, 7 Ապրիլ ժամը 15ին: Ժամը 16·30ին տողանգ: Գեղարուեստական բաժին, երգ, արտասանութիւն:

ՃՈՒ ՊԻՒՖԷ:

Ապրիլի ենթին բոլորդ ձեր մանուկներուն հետ՝ Սէրջը Մլլիքէր, Փլաս Սէն Թ'Օկիւսթէն, հաճելի օր մը անցնելու համար:

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չորեքշաբթի ժամը 21ին, Սալ Քուտէր մէջ: Կը խօսի Համլսարանական ուսանող Պ. Լեւոն Մոմճեան: Նիւթը՝ «Եգիպտահայ դաղութը սկիզբէն մինչեւ մեր օրերը»: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ
ՀԱՒԿԹԱՒԱՂ

Համախարբերդի Հայր. Միութեան Սէն Թ'Անթուանի մասնաճիւղի հաւկթախաղը 21 Ապրիլ, կիրակի ամբողջ օրը, Հայբենակից Մարտիկեանի սրահին մէջ:

ՃՈՒ ՊԻՒՖԷ:

ԻՆՁ ԸՆԵԼ

Հիւանդութիւնները սուղի կը նստին

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿՆՔԵԼ ՅԱՐՄԱՐ ԳԻՆԵՐՈՎ

Դիմել կամ գրել՝

D. KATCHADOURIAN

Cie La Prévoyance

16, Place Bellecour - LYON

Tél.: FR.50-51et 70-72

Broderies mécaniques

Garnitures, dentelles

Garnitures brodées

Pour Corsages

et articles fantaisie

VICTOR UZIEL

24. rue Sainte-Foy — Paris 2e

Tél.:CENtral 00-50

(Metro: Strasbourg St-Denis)

ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԻ ՊԱՏԵՒՍ

ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՑԱՆՁՆՈՒՄ

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱՒ

ARMENIE

Հայ Ֆոլորիֆ երաժշտութեան Բ. մեծագոյն սկաւառակը 30 սանթ. ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՆՈՐ ԹԻՐԱԺՈՎ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ

Microsillon 33 tours No. mc 20136, durée 45 minutes

VOGUE - CONTREPOINT

Կը պարունակէ 14 հայկական կտորներ (նուագախումբ — երգչախումբ — մեներգ)

ՀԱՅՐԵՆԻՔ, ԷՐԶՐՈՒՄԻ ՊԱՐ, ԶՈՎ ԳԻՇԵՐ, ԿՌՈՒՆԿ, ԿԱՑՆԷԼ ԵՍ, ՄՇՈՑ ՊԱՐ, ԱՐԻ՛ ՍԷՑՐԱՆ, ԼԱԼԱ ԵԱՐՍ, ԵՏ ԱՌԱՋ - ՇՈՒՇԻԿ, ՊԱՆԴՈՒԽՏԻ ԵՐԳ, ՇՈՇՊԻ, ՄԱՐԱԼԻ, ՎԱՐԴԱՎԱՌ

Երգարանով միասին ստանալու համար դիմել՝ Գին՝ 2600 ֆրանք

ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ 14 Rue Petit, Paris 19, (Bot. 99-22), Record Shop 36 rue de Moscou

Եկեղեցւոյ դիւանատունը

Փնտռել նաեւ.—

Երեւան, Եայլի, Թաթարական պար, Կամաւիկ, Արեւելեան պար, Քեզ

Ակաւառակի վաճառատուները

Ա. Ակաւառակ հայկ. երաժշտութեան միքրոսիօն 20·103 (16 կտոր)

Օրօր, Ալագեազ, Պիլիբի, Ատրպէյճան, Նազ պար, Գերիներու երգ, Եարս ջան, Նման, Ղայթարմա, Լէզկինճա, Կովկ. երգ:

ՀԱՑ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏ. Պատարագ եւ Տաղեր, միքրոսիօն 20·114 (20 կտոր)

Ով գերահրաշ ծագիկ, Գովեա Երուսաղէմ, Սուրբ Աստուած, Փառք, Մարմին Տէրունական, Հրեշտակայինք, Սուրբ, Ցարեցեալի, Հոգի Աստուծոյ, Միայն Սուրբ, Օրհնութիւն, Տէր Ողորմեա, Հայր մեր, Եղիցի: Արծաթսիրու. թեամբ, Ով գարմանալի, Աչքն ծով, Այսօր ծայնն Հայրական:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

3

ԱՊՐԻԼ

•

MERCREDI

3 AVRIL

1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7848 33ème ANNEE

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3659

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

Ի՛ՆՉՊԷՍ ԳՐԱՒՈՒԵՑԱՒ ԿԻՊՐՈՍ

•

Թուրքիոյ մէջ մեծ յուզում առաջ բե-րաւ Մակարիոս արքեպիսկոպոսի ազատ արձակումը :

Ցայտնի է թէ Թուրքերը ի՛նչ մեծ կա-բեւորութիւն կ՚ընծայեն Կիպրոսի խնդրին :

Թէեւ 80 տարիէ ի վեր Անգլիոյ նուի-րած էին զայն՝ միանգամ ընդ միշտ թո-ղլու համար Հայկական Հարցը եւ այլեւս չէին մտածեր անոր մասին, սակայն երբ կղզիին Յոյները ոտքի ելան՝ պահանջելով միանալ մայր Հայրենիքին, Թուրքերը ի-րար անցան : Վախցան որ Կիպրոսի կցու-մը Յունաստանին՝ կրնայ վտանգ ազատ-նալ իրենց :

Յոյները արդէն զօրացուցած էին իրենց դիրքը Միջերկրականի մէջ պրաւելով Եր-կոտասան կղզիները, — որոնք Իտալիոյ կը պատկանէին 1911ի իտալաթուրք պա-տերազմէն ի վեր : Կիպրոս աւելի մօտիկ էր Կիլիկիոյ եզերքներուն, մանաւանդ մեծ թիւով Թուրք բնակչութիւն ունէր :

Թուրքերը, — կառավարութիւն եւ ժո-ղովուրդ, — քաջալերուած Անգլիայէն, ոտքով - ճեռքով մէջ մտան եւ կենսական հարց դարձուցին իրենց համար Կիպրոսի խնդիրը : Տարիներէ ի վեր Թուրք թերթե-րը ամէն օր սիւնակներ կը նուիրեն Կիպ-րոսի, չխտելով անոր կարեւորութիւնը Թուրքիոյ ապահովութեան համար :

Ազգայնամոլ տարրեր, տարիներ առաջ կազմեցին «Կիպրոսը թուրք է» ընկերակ-ցութիւնը : Կառավարութիւնը աչք գոցեց անոր զրպռիչ հրատարակութեանց եւ ծայրայեղութեանց :

1955 Սեպտեմբեր 6ի ծանօթ ջնջիքը ցոյց տուաւ թէ ո՛րքան մոլեռանդ մնա-ցած են Թուրքերը եւ թէ միշտ արդի կը սպասեն՝ բնաջնջելու համար քրիստոնեա-ները : Քանի մը ժամուան մէջ քարուքանդ ըրին Յոյներու եւ Հայերու վաճառատուն-ներն ու եկեղեցիները ... Կիպրոսի սի-րոյն : Զարգացածներէն ո՛չ մէկը պատ-ժուեցաւ : Պարագլուխները ժամանակ մը բանտը մնալէ վերջ ազատ արձակուեցան : « Ազգային պարտականութիւն » էին կա-տարած ...

Կիպրոսի Թուրքերը սերտ յարաբերու-թիւն կը պահեն Անգարայի կառավարու-թեան հետ, որ ամէն առթիւ կը պաշտ-պանէ իրենց շահերը՝ ՄԱԿի եւ Անգլիոյ մօտ :

Մակարիոս արք. ի ազատման առթիւ ալ հեռագիր ուղղած էին վարչապետ Ատնան Մենտէրէսին՝ յայտնելու համար իրենց դժգոհութիւնը :

Անգլիա ներկայիս աւելի քան երբեք պէտք ունի Կիպրոսին եւ պիտի չուզէ ճեռքէ հանել զայն :

Ահա՛ թէ ինչպէս գրաւած էր զայն :

1878ին ռուս բանակներու յաղթանակ-ները սարսափի ենթարկած էին բրիտա-նական կայսրութիւնը : Մեծ դուքս Նի-քոլա Նիքոլայեւիչ իր բանակատեղին հաստատած էր Սան Սթեֆանոյի մէջ եւ կը սպառնար գրաւել Պոլիսը : Միւս կող-մէ հայ զօրավարներու ղեկավարութեամբ ռուս բանակները գրաւած էին Պաթումը, Սօխում Գալէն, Կարսը, Արտահանը, Պայազիտը, Ալաշկերտը եւ պաշարած Էրզրումը : Մարտ 3ին ստորագրուած էր Սան Սթեֆանոյի ծանօթ դաշնագիրը :

Անգլիոյ վարչապետ Լորտ Պիքընսֆիլտ սպառնաց Ռուսիոյ՝ Հնդկաստանի բանա-կը Մալթա փոխադրելով եւ նաւատորմն ալ ղէպի Տարտանէլ ճամբայ հանելով :

Ռուսիա տեղի տուաւ : Հաւանեցաւ վե-րանայել Սան Սթեֆանոյի դաշնագիրը Պերլինի մէջ : Իսկ նախ քան այդ, 1878 Մայիս 30ին Լոնտոնի մէջ Անգլիոյ ար-տաքին նախարար Լորտ Սալզպըրի եւ ռուսական դեսպան Շուվալով ստորագրե-ցին գաղտնի Յուշագիր մը՝ բաղկացած 12 կէտերէ : 7րդ կէտը կը վերաբերէր

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՁԱԿԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՇԱՐԱԹ, ՄԱՔՄԻԼԼԸՆԻ ՀԱՄԱՐ

•

Երկուշաբթի օր բացուեցաւ Անգլիոյ ե-րեսփոխանական ժողովին նստաշրջանը :

Բացման նիստին վարչապետ Մաքմիլլըն կարդ մը բացատրութիւններ տուաւ վեր-ջին չարաթներու անդլ. քաղաքականու-թեան մասին : Նախ, ուզելով հերքել աշ-խատաւորականներու այն ամբաստանու-թիւնները, թէ Մաքմիլլըն Անգլիոյ քա-ղաքականութիւնը լծած է ամերիկեան կառքին, վարչապետը ընդարձակ բացատ-րութիւններ տուաւ Պերմուտեան կղզիներուն մէջ գոյացած անգլեւամերիկեան համաձայնութեանց մասին : «Ոչ մէկ գաղտնի համաձայնութիւն կնքած ենք Մ. Նահանգներու հետ» ըլլա՛յ զինուորական, ըլլա՛յ Կիպրոսի կամ Միջին Արեւելքի հարցերուն չուրջ :

Անցնելով Սուէզի հարցին, Մաքմիլլըն յայտնեց թէ Համբրչոլտի ծրագիրը «գո-հացուցիչ չէ», որովհետեւ «Սուէզի հար-ցին մասին ո՛չ մէկ լուծում գոհացուցիչ կրնայ ըլլալ, եթէ հիմնուած չըլլայ Ազ-գադաժողովին Հոկտեմբեր 13ի նիստին մէջ ընդունած վեց սկզբունքներուն վրայ» :

Այս յայտարարութիւնը անհրաժեշտու-թիւն էր, որովհետեւ 60ի չափ պահպանո-ղական երեսփոխաններ, ուժ առած Լորտ Սալզպըրիի հրաժարումէն, կը զանգա-տին թէ Մաքմիլլըն բոլոր մարզերուն մէջ տեղի պիտի տայ Նասրի պահանջներուն : Միւս կողմէ, աշխատաւորականները ալ կը պնդեն թէ Մակարիոս արք.ի ազատ արձակումը ամերիկեան միջամտութեան արդիւնք է : Մաքմիլլըն քանիցս ստիպ-ուեցաւ կրկնել թէ Կիպրոսի մասին որեւէ խօսք փոխանակած չէր Այզընհաուըրի հետ :

Ամէնէն ծանրակշիռը, սակայն, Անգ-լիոյ ներքին ու ելմտական կացութիւնն է : Ամէնէն պահպանողական թերթերն իսկ մտահոգուած են անդլիական ոսկիի կանո-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

•

ԻՆՉՈ՞Ւ ՎԱՐ ԿԻՋՆԷՔ...

— Թուրքիա իր պատմութեան ընթաց-քին, եղած է ամէնէն պարկեշտը իր կնք-ած դաշնակցութեանց մէջ : Այդ պատ-մութենէն պէտք է սորվինք գոնէ մէկ բան Թուրքին յատկութիւններէն — Թուր-քը իր խոստումը կը յարգէ ...

Զորս տարի առաջ, այս բառերը կ՚ար-տասանէր Ֆրանսայի նախկին վարչապետ-ներէն Էտուար Էրիօ, որուն մահուան լու-րը հասաւ երէկ :

Հանգուցեալը 84 տարեկան էր : Բար-ձրորակ մտաւորական մը, որ եղած էր վարչապետ, երեք անգամ, ու վարած էր պետական բարձր պաշտօններ : Նախա-գահն էր Ազգային ժողովին, ատեղը Ար-մատական կուսակցութեան եւ Լիոնի ֆա-զաքապետը, կարծեմ, ֆառասուն տարիէ ի վեր :

Ըսի արդէն, մտաւորական մէկն էր : Նոյնիսկ գրագէտ՝ լուսաւորեալ ու պայ-ծառատես :

Եւրոպական — բայց ո՛չ հայկական — առումով, «մտաւորական» կը նշանակէ մէկը, որ ունի մշակուած միտք, զարգա-ցում եւ հմտութիւն ու ծանօթ է ազգերու պատմութեան : Եւ շատ մը ուրիշ բաներ, որոնք յատկանիշներն են ժամանա-կակից քաղաքակրթութեան :

Ուրեմն, իրաւունք ունինք եզրակացնե-լու թէ Ակադեմական էրիօ անգամ կտր-դացած էր Օսմանեան կայսրութիւն կոչ-ուած «հիւանդ»ին կենսագրութիւնը եւ, սա վերջին երեսնամեակին ալ, մօտէն հե-տեւած էր, հրաշիւք իմն, «առողջացած» Քեմալներու եւ Ինէօնիւներու, Պայարնե-րու եւ Մենտէրէսներու գործունէութեանց :

Այդ եզրակացութենէն ետքն էր որ ան-ի բերան մնացինք, մենք, խեղճերս, ասկէ չորս տարի առաջ, երբ փրանսական հայ-րենիքին այս տաղանդաւոր գաւակը, ան-գոյ առաքինութիւններ կը վերագրէր «Ա-րեւելքի ճենթլմէն»ին :

Հանգուցեալը, իր կեանքին վերջալոյ-սին, պարզապէս, կը խլէր այն ճամբէն, որուն վրայէն անցած էին Փիէռ Լօթի-ներն ու Քլոտ Ֆառէոնները :

Որովհետեւ, էրիօն ալ, ի պաշտօնէ, պէտք է ինչ մը շողոքորթէր Անգարայի վարիչները : Վերջապէս անոնք են որ Մոսկոփին ճամբան պիտի կտրեն ու թոյլ պիտի չտան որ անոր թաթը մինչեւ կի-լիկիոյ ափունքը հասնի :

Ճեմ հաւատար որ հանգուցեալ էրիօն, իրա՛ւ, կը հաւատար իր ըսածին .

— Թուրքը իր խոստումը կը յարգէ ...

Հանգուցեալը, առնուազն , պէտք է յի-շէր որ իր «խոստումը յարգող» այդ Թուր-քը էր որ 1914ին, առտու մը, հինգ մի-լիառ ֆրանճ փոխ առաւ Փարիզի պետա-կան գանձէն յաջորդ առտուն, պատերազմ յայտարարելու համար Ֆրանսայի դէմ :

Պէտք է յիշէր որ 1920ին այս «խոստու-մը յարգող» հրէշն էր որ Կիլիկիան խլեց Ֆրանսացի զինուորի ճեռքէն եւ 1939ին ալ Սանճագէն դուրս հրեց Ֆրանսական բանակը :

Էրիօ կրնար յիշել ուրիշ պատկերա-զարդ պատմութիւններ ալ :

Թուրքն էր որ սա վերջին հօթանասուն տարիին, կոտորեց Հայերը, Սուրիացիներ-րը, Յոյները, Քիւրտերը, Լազերը եւ ու-րիշներ :

Դժբախտաբար, հանգուցեալ էրիօն մոռցաւ «ճենթլմէն»ին այդ «բաջագոր-ծութիւնները», որովհետեւ իր հայրենիքին շահը թոյլ չէր տար որ յիշէր զանոնք :

Կը տեսնէք, հետեւաբար, որ քաղաքա-կան կեանքի մէջ, նոյնիսկ մտաւորակա-նին հոգին կը խաթարուի ու վարագոյր մը կ՚իջնէ անոր աչքին առջեւ, որպէսզի չտեսնէ մոռայլ ու սրտաճմլիկ իրականու-թիւնը :

Էրիօն մեր երեսին ալ խնդաց, Թուրքին երեսին ալ : Կոչունճներու առեն, փառա-բանեց Թուրքը եւ «հայասիրական» ող-ջոյնիճներ ղրկեց մեր խեղճուկրակ հանդէս-ներուն :

Այս պատկերին մէջ, էրիօն միճակը կե-ցած չէ : Աւնոր հով կան ուրիշներ ալ :

Իր դագաղին ի տես, միայն մէկ հար-ցում ունինք՝ ողջ մնացած էրիօներուն .

— Ինչո՞ւ վար կ՚իջնէք ձեր բարձունքէն եւ ինչո՞ւ կը մոռնաք զոհը ու կը պանծա-ցնէք դահիճը : Ինչո՞ւ :

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ՍՈՒԷՋԻ ՀԱՐՑԸ

•

Գահիրէի ամերիկեան դեսպանը եղիպ-տոսի Արտաքին նախարարին յանձնեց ա-մերիկեան յուշագիր մը, որուն մէջ կ՚ըս-ուի թէ Մ. Նահանգները կողմնակից են ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին Հոկ-տեմբեր 13ի նիստին մէջ տրուած որո-շումներուն գործադրութեան :

× Ազգադժողովին իսրայէլեան պատուի-րակը, Էպան, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Համբրչոլտի հետ :

× Սուէզի եղիպտական վարչութիւնը յայտնեց թէ այսօրուընէ սկսեալ ջրանցքը պիչերներն ալ բաց պիտի ըլլայ :

× Իսրայէլի Արտաքին նախարարը, Տի-կին Մէյր, յայտնեց թէ Իսրայէլեան նա-ւեր պիտի ղրկեն Աքապա եւ Սուէզ. «եթէ յարձակում կրեն կամ որեւէ արգելքի հանդիպին, նաւերը ինքնապաշտպանու-թեան պիտի դիմեն» :

× Ֆրանսայի վարչապետը տեսակցու-թիւն մը ունեցաւ Իսրայէլի Ելմտական նախարարին հետ :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ափրիկեան հողամասերուն վրայ կատարուած ընդհ. ընտրութեանց վերջնական արդիւնքը յայտնի չէ թէեւ, սակայն Մաւրիտանիոյ մէջ քուէարկու-թիւնները ի նպաստ Ֆրանսայի են : Միւս չորջննեերուն մէջ, բացի Մատակասքա-րէն, չատ մեծ է քուէարկութեան չմաս-նակցողներու համեմատութիւնը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱԼԺԵՐԻՈՑ Օրլէանվիլի, Շերչելի եւ Մլիանայի չրջաններուն մէջ ապատամ-բական բջիջները գրեթէ քայքայուած են : Ալժէ քաղաքին մէջ երկու նոր մահափոր-ձեր տեղի ունեցան :

ՄԱՐՈԿԻ մէջ 1956 Ապրիլին անյայտ մահափորձ մը կատարուած էր Մեն-տէս Ֆրանսի դէմ : Հեղինակները երկու-քը մէկական տարի բանտարկութեան դա-տապարտուեցան :

ՇԱԲԱԹ օր էթուալի հրապարակին մէջ պայթուցիկ նետող Թալ Ցակոբեանի մէկ նամակը հրատարակուած էր «Էքսփրէս»ի Մարտ 29ի թիւին մէջ : Կը յայտնէ թէ Ալ-ժերիոյ մէջ ստացած մէկ պատուանչանը մերժած է ընդունիլ, որովհետեւ «ամօ-թով կը յիշեմ կարմ մը արարքներ, որ ստիպուած էի կատարել» :

ՌՈՒՄԱՆԻՈՑ ազատական կուսակցու-թեան նախկին պարագլուխը, Թաքարեա-քօ, մեռաւ Պուքրէշի մէջ : Մինչեւ 1950 մեծ դեր խաղացած էր երկրին քաղաքական կեանքին մէջ. բայց 1950ին ձերբակալուե-ցաւ համայնավարներու կողմէ եւ մինչեւ վերջերս կը պահուէր հսկողութեան ատկ :

ԲՈՒԼԿԱՆԻՆ ԵՒ ԽՐՈՒՇՉԵՒ Ֆինլան-տա պիտի այցելեն Յունիսին :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ապրիլ 1) .— Չոյլ ոսկի 465·000, նափոլէոն 3460, զուից. 3260, անգլ. 4150, քսան թուլարնոց 16·480, թղթադրամ (անպաշտօն) տոլար 400, սթերլին 1056, զուից. 95·75, պելճ. 7·70, լիր 0·63 :

ՅԱՎԱՏԱԳԻՐ ՀԱՅՈՑ

Ա.

Դժուարին է սովածին, երբ տաս իմ-իրեն ուտելիք, որ տասը մին ուտես, միւսները ինքդ ես մեռնիս, մանաւանդ երբ քեզնից ոչինչ գոյութիւն չունենան, ոչ ընտանիք, ոչ հարազատներ, ոչ ազգականներ, ոչ ծանօթներ, ոչ բարեկամներ, ոչ հարեւաններ, ոչ ընկերներ, ոչ ոք, որ քեզ ճանչնայ, որ քեզ սիրէ, որ քեզ յիշէ, որ քեզ ողբայ, որ քեզ լացէ, որ քեզ թաղէ, որ քեզ յուշարձան կանգնէ, որ քեզ յիշատակ պահէ, որ քեզ անմահացնէ։

Ես ալ սովածի պէս ինքզինքս կը տեսնեմ, ես ալ ոչ ոք ունիմ, ոչ ոք կայ, որ ինծի համար ողբայ, որ ինծի համար լացէ, որ ինծի համար յիշատակ պահէ, որ ինծի համար յուշարձան կանգնէ։

Ես ալ ոչ ոք ունիմ, որ ինծի համար ողբայ, որ ինծի համար լացէ, որ ինծի համար յիշատակ պահէ, որ ինծի համար յուշարձան կանգնէ, որովհետեւ ես ալ սովածի պէս ինքզինքս կը տեսնեմ, ես ալ ոչ ոք ունիմ, ոչ ոք կայ

ԵՐԵՒԱՆԻ Ա. ՍԱԿԱՆՑԱՆՑԻ ՕԴԱՓԱՅԻՆ ԳԻՆԻՆ ԵՒ ԲՐՈՆԶԵ ՄԵԴԱԼԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ ՍՊԱՍՈՒԻ ԱՌԹԻՒ

ՀԱՅ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐ ՄԱՐԶԱՆՔԻ ՄԷՋ

ՀԱՅ ՄԱՐԶԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ՀԱՒԱՔՈՒՄԸ ՊԱՐԻԶ

նաւոր անկումով: Արդարեւ, 1938ին ի վեր, անգլիական դրամը 70 առ հարիւր անկում կրած է: Իսկ երկու միլիոն բանուորներ աշխատավարձերու յաւելում կը պահանջեն: Եթէ կառավարութիւնը տեղի տայ եւ հինգ առ հարիւր յաւելումի չուրջ համաձայնութիւն գոյանայ, գործադուլ – ները վերջ կը դտնեն թէեւ, սակայն անգլիական ոսկին մեծ վտանգի կ'ենթարկուի: Աշխատավարձերու յաւելման հե – տեւանքով ապրանքներու գիները կը բարձրանան, կարելի չըլլար գիներու հաւա – սարակշռութիւնը պահել, գրամը կ'արժեզրկուի եւ անգլիական տնտեսութիւ – նը լուրջ վտանգի կ'ենթարկուի:

Աշխատաւորական կուսակցութեան պա – րագլուխը, Կէյթսքէլ, բուռն բառերով քննադատեց Մաքմիլլընի քաղաքականութիւնը բոլոր մարզերուն վրայ: Վարչապետը, որ համեմատաբար այնքան ալ մեծ փորձառութիւն չունի, չատ դժուարին կացութեան մը մատնուած է. ոչ միայն աշխատաւորականները, այլ նաեւ պահպանողականներու մէկ կարեւոր թեւը բուռն կերպով կը քննադատեն իր ներքին եւ արտաքին քաղաքականութիւնը:

Օտար դիտողներու կարծիքն այն է, որ այս չաբթուան ընթացքին պիտի վճռուի Մաքմիլլընի ճակատագիրը որպէս պետական գէմք: Իսկ Անգլիացիները թերահա – ւատ են վարչապետին յաղթանակին մա – սին. երբ Իրլանդի նման փորձառու քաղա – քագէտ մը ձախողեցաւ, արդեօք Մաքմիլ – լընն պիտի կարենա՞յ փրկել կացութիւնը:

× Եթէ այս չաբթուան ընթացքին Անգլիոյ երկու միլիոն բանթողները դո – հացում չտանան, չաբթուան վերջը ի – րենց թիւը պիտի բարձրանայ երեք միլիո – նի:

× Մակարիոս արք. որոշած է Լոնտոն մեկնիլ եւ տեղւոյն վրայ պաշտպանել կիպրացիներու պահանջները: Որոշած է նոյնիսկ կիպրոսի հարցը ներկայացնել Ազանեան Կազմակերպութեան քննու – թեան:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. «Փոթորիկ» խում – բի ժողովը այս հինգշաբթի, ժամը ճիշդ 21ին (17 բիս Պլէօ):

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Ուս. «Ռուբէն» Մխիթեան ժողովը այս չորեքշաբթի, ժա – մը 21ին, սովորական հաւաքատեղին:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. Կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր շրջանին հետեւեալ խումբերը. —

Զաւարեան ենթակ. այս չաբթի, ժամը 9ին:

Դրօ խումբը այս չաբթի, ժամը 9ին:

Քրիստափոր ենթակ. 8 Ապրիլ, կիրակի, կէսօրէն վերջ ժամը 3·30ին:

Վարանդեան խումբ, 8 Ապրիլ, կիրակի, կէսօրէ վերջ ժամը 3·30ին:

Սոյն ժողովները տեղի կ'ունենան սովո – րական հաւաքատեղիները:

Ներկայ կ'ըլլան Շրջ. կոմիտէի ներկա – յացուցիչները: Կարեւոր օրակարգ:

ՊՕՄՈՆ.— Հ. Յ. Դ. «Զաւարեան» են – թակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այս Շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Պար – տաւորիչ ներկայութիւն:

ՊԱՆԵԼՕ – ՔԱՇԱՆ.— Հ. Յ. Դ. «Ար – ծիւ» ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները այս ու – բաթ, ժամը 20·30ին, ծանօթ հաւաքա – տեղին: Պարտաւորիչ ներկայութիւն:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ Մուրատ Ուս. Միութեան անդամական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ յետոյ ժամը չորսին Իսիի Խրմեան վար – ժարանին մէջ: Կը խնդրուի անդամներէն եւ համակիրներէն անխտիր ներկայ պա – հուիլ:

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԾՈՏԵԱԼ ՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Փարիզահայ Տիկ – նանց Միութեան Որբերու Օգն. Մարմնի, կիրակի, 7 Ապրիլ ժամը 15ին: Ժամը 16·30ին տողանցք: Գեղարուեստական բա – ժին, երգ, արտասանութիւն:

Ճոխ պիւֆէ:

Ապրիլի եօթին բոլորդ ձեր մանուկնե – րուն հետ՝ Սէրբիլը Միլիթէր, փլաս Սէն Թ'Օկիւսթէն, հաճելի օր մը անցնելու հա – մար:

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չո – րեքշաբթի ժամը 21ին, Սալ Քատէլ մէջ: Կը խօսի համալսարանական ուսանող Պ. Լեւոն Մոմճեան: Նիւթը՝ «Եգիպտահայ դաղութը սկիզբէն մինչեւ մեր օրերը»: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

Գործատուր – գործատուրուհիներ fou – fe էֆէսիոնի հայ տան մը մէջ աշխատելու համար (ժիւփ – շըմիզիէ եւն.): Տեւական գործ եւ լաւ վճարում: Դիմել՝

Bonnetterie ALBERT
37 Rue Tapis Vert, Marseille

*
**

Ձափի վրայ ափիէօսէօրմներ (այր մար – դու) եւ ժիլբ-իէր: Դիմել՝

GIL, 25 Rue du Four
Métro St. Germain des Près

ԿՐ ՓՆՏՌՈՒԻՆ.— Ենթասպայ Ժորժ Սուքարեան կը փնտռէ իր ծնողքը կամ ազգականները, հօրը անունը Եղիազար, մօրը՝ Արաքսի Պաղտասարեան:

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի դրկել «Ցառաջ»ին:

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԿԱՌԱՍՈՒՆԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 4ին: Սալ տէ Ֆէջի մէջ

Բարձր հովանաւորութեամբ Պ. ՄՈՐԻՍ ՓԻՔԻ (Ներքին գործոց նախարար)

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Շրջ. Կոմիտէի, մասնակցութեամբ Կապոյտ Խաչին, Նոր Սերունդի:

Ներկայ պիտի ըլլան երեք յարանուանութեանց ներկայացուցիչները:

Կը նախագահէ՝ ՏԻԿԻՆ ՕՏԻԹ ՄԻՔԱՑԼԵԱՆ

Կը խօսի Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ (Մարսէյլէն)

Ասոք կ'առնեն Տրոմի ընկերվարականներու եւ Հայ Ազգային Միութեան ներկա – յացուցիչները:

Կոմիտէի կողմէ կը խօսի ԸՆԿԵՐ ՔԻՐԻՃԵԱՆ

Կը մասնակցին Պ. Պ. ընկեր Աղոտ Առաքելեան, Զօխախեան, փոքրիկն Աւճեան եւ Նոր Սերունդի Սաները եւ Սանուհիները:

«ՄԱՑԻՒՆ 28»Ը ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Կը ժողուի Յունիս 1ին, չաբթի դիշեր ժամը 9էն մինչեւ լոյս:

Զ. Քաղաքապետարանի հանդիսասրա – հին մէջ, Փլաս Սէն Սիւլփիս:

ԼԻՏԻԱ ԿԱՐԻՆԻ

ՌԵՍԻԹԱԼԸ ՄԱՑԻՒՆ 23ԻՆ

ԷՔՈԼ ՆՈՐՄԱԼ ՏԸ ՄԻԻԶԻՔ

Մանրամասնութիւնները յայնպղով:

ՄԵԾ ՊԱՐԱՒԱՆԴԷՍ

ՏԻՍԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հայ Մշակոյթի Տան յանձնախումբին: Այս Շաբաթ, ժա – մը 21ին, քաղաքապետարանի սրահին մէջ:

ՃՈՒՆ ՑԱՑՏԱԳԻՐ:

Գեղարուեստական ընտիր բաժին:

Պիւֆէ:

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ:

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՉԻ ԱՆԿԷՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Ապրիլ 7ին կիրակի ժամը 16ին:

Քաղաքապետարանին սրահը

Փարիզի Հայ Թատրոնը կը ներկայացնէ

ԲԱԽՏԻՆ ԱՆԻՒԸ

Կատակերգութիւն երեք արար, Գրի – գոր Վազանի, սիրուած դերասաններու կազմով մը՝ Ա. Գամբէթեան, Ն. Մար – գարեան, Ն. Պշտիկեան, Ժ. Գիզիր – եան, Տիկ. Ք. Ազնաւորեան, Օր. Շու – շանիկ Գէորգեան, Օր. Նոյեմի Շա – հինեան եւ Հեղինակը:

Երգ՝ Օր. Աստղիկ Քէօսէեան եւ Պ. Մկրտիչ Պօղոսեան:

Պար՝ Օր. Թերեզա Քէօշկէրեան:

Մաուչելի պիւֆէ:

Կառ տիւ Նորէն Անկէն լէ Պէն մեկնող չոգեկառքեր՝ ժամը 15ին եւ 16·17ին:

ՓԱՐԻԶԱՀԱՅԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ

ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՄԱԹԻԱՅԻՆԵՐՈՒ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՒԱՆԴԷՍԻՆ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ մինչեւ կէս գիշեր:

Սէրբլը Միլիթէրի չքեղ սրահներուն մէջ (Փլաս Սէն Թ'Օկիւսթէն):

Գեղարուեստական հաճելի անակնկալ – ներ: Աքրաֆսիոն Փրօ–Արմենիա խումբին կողմէ:

Ընտանեկան հաճելի մթնոլորտ:

Պարերը մեծ նուագախումբով:

ՃՈՒՆ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏԶԵԼԻ ՊԻՒՖԷ:

Սեղաններու համար հեռաձայնել՝

PRO 41-40 et TRU 09-67

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Պարտիզակցի Հռուէթ Մարտիկեան (Քու – քուկենց Մարտիկեան) կը փնտռէ իր հօ – րեղբայրը՝ Կարապետ Մարտիկեան, հօր անունը՝ Գրիգոր, մօր անունը՝ Մաքրու – հի, կը բնակէին Հէլվաճեան մետաքսի գործարանին մօտը: Կը կարծուի որ Ցա – ռաստանէն անցած է Արժանթին: Տեղեկա – գնել «Ցառաջ»ի միջոցով: Ջերմապէս կը խնդրուի «Արմենիա»էն՝ արտատպել:

ՎՐԻՊԱԿ.— Ապրիլ 2ի թիւին մէջ Կ. Մեհեանի յօդուածին մէջ 2րդ սիւնակին 3րդ պարբերութեան Բ. տողը եղած էր գրուած տառ առ տառ, պէտք է ըլլայ՝ «գրուած դար առ դար»:

Imp. ARAXES. 46, rue Richer-Paris(9e)

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Նախաձեռնութեամբ Ֆրանսահայ փոխադարձ Օգն. Միութեան

Ապրիլ 8, երկուշաբթի գիշեր ժամը ճիշդ 8·45ին

Théatre Paul Faralicq
21 Rue Yves-Toudic. Paris 10ème
Métro : République

ԴԵՐԱՍԱՆ ԱՒԵՏԻՍ ՄԻՍԻՐԵԱՆ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ – ՂԵԿԱՎԱՐ

Jeune Théatre Franco-Arménien de Paris

Կը ներկայացուի Մաֆս Տրեբի

« ՏԱՄԱՆԸԵՕԹԸ ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐԸ »

Տրամ երեք արար

Բեմադրութեամբ Աւետիս Մխիթեանի

«ԶԱՓԻ ՎՐԱՑ ՇԻՆՈՒԱԾ ԱՄՈՒՍԻՆԸ»

Բեմադրութիւն Հանրի Ճանիկի

Մաֆսիմ Օերիւ եւ կի Տապգաֆ

(Կատակերգութիւն մէկ արար)

Հայերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով այս երկու ներկայացումներուն է – րենց մասնակցութիւնը կը բերեն (այրենական կարգով):

Մատըլէն էֆիզեան, Մարի էօֆսիվ – եան, Հայկուհի Խաչեան, Աւետիս Միսիրեան, Տրդատ Նշանեան, Ալիս Փափազեան:

Տոմսերը՝ 200, 300 եւ 500 ֆրանք:

Կը ծախուին սրահին մուտքը եւ ան – դամներուն մօտ:

ԿՈՒԶՈՒԻ

Տունը աշխատող գործատուրուհիներ, chemisier/ի համար:

Ets. MAVIAN
116 Rue Réaumur, Paris 2ème, CEN 06-42

ՇԱԻԻԼԻ ԵԿԵՂԵՑԻ

Շաւիլի եկեղեց. չինուազեան յանձնա – խումբը չնորհակալութեամբ ստացած է Այրի տիկին Ցակոբ Փափազեանէ հինգ հազար ֆրանք, Աբա Զիրպաշեանէ երկու հազար, Զաթիկ Դոչեանէ հազար ֆր.:

ԹԱՐՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամէն տեսակ տպագրութիւններ, ինչպէս՝ գրքեր, տետրակներ, ամսագրեր, թերթեր, ծրարներ, այցատոմսեր, հրաւիրատոմսեր, ցուցակներ, պիտակներ, գրասեղաններու գլխարկներ, ինչպէս նաեւ ամէն տեսակ գրենական պիտոյքներ, կատարեալ ճաշակով եւ ամենէն ցածր գիներով կը գործադրուին

ՀԱՅԿԱԶՆ ՏՊԱՐԱՆԻ

Ընկերութիւն Սահմանափակ

Imprimerie ARMENIA

Société Anonyme

*Տպարանիս մէջ կը գործադրուին նաեւ ամէն տեսակ գործեր՝ գրաքննութեան ներկայացնելու համար:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 4 ԱՊՐԻԼ • JEUDI 4 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7849 33ème ANNEE

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3660

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՀԵՐՔՈՒՄԸ ՉԻ ԲԱՒԵՐ

•

Անհանդարտ վիճակը կը շարունակուի դեռ Մերձաւոր Արեւելքի հայկական գաղութներուն մէջ :

Լիբանանի, Սուրիոյ, Եգիպտոսի եւ Պոլսոյ թերթերը կը շարունակեն զբաղիլ Կիլիկիոյ կաթողիկոս Զարեհ Ա.ի ընտրութեան հարցով, որ կրօնական - եկեղեցական աւելի քաղաքական խնդիր դարձած է :

Լիբանանի կառավարութիւնը ձանձրացած անուղղայ փոքրամասնութեան մը յարուցած արուեստական եւ դիտումնաւոր աղմուկէն՝ զրաքննութիւն հաստատած է այն յօդուածներուն վրայ, որոնք կը վերաբերին Անթիլիասի եւ հերձուածողներուն : Այս վերջիններուն Պէյթ - Մերի ապաստանած են եւ կը յանկնին «անկախ համայնք» ստեղծել՝ յաւերժացնելու համար պառակտումը :

Երեք պետութիւններ՝ Սուրիա, Լիբանան եւ Կիպրոս, որոնց երկիրներուն վրայ կը տարածուի Անթիլիասի կաթողիկոսութեան հոգեւոր իշխանութիւնը, ընտրութեան վաղորդայնին իսկ պաշտօնապէս ճանչցան Զարեհ Ա.ը իբրեւ օրինաւոր կաթողիկոս եւ համապատասխան հրահանգներ ղրկեցին պատկան պաշտօնատուներուն :

Հակառակ պետական վաւերացման եւ ի հեճուկս ազատ քուէարկութեամբ ժողովուրդէն ընտրուած պատգամաւորներու ջախջախիչ մեծամասնութեան կամքին՝ կարգ մը ամբոխավարներ չեն դադրած պայքար մղելէ, առանց մտածելու որ իրենց այդ անխելք ընթացքով ազգը դէպի անդունդ կը տանին :

Ռամկավար ու հնչակեան կուսակցութիւնները իրենց թերթերով հրապարակը կ'ազմկեն եւ մխիթարը կը դրդռեն աւելի քան մէկ տարիէ ի վեր, հազարումէկ աղտոտ միջոցներու կը դիմեն, «մարտական» կիներ ու աղջիկներ «ռազմաղաշտ» կը ղրկեն, լուն ուղտի կը վերածեն, գաւաթ մը ջուրի մէջ փոթորիկ կը յարուցանեն :

Ու այս բոլորէն առաջողը կ'ըլլայ տեղւոյն հայութիւնը եւ Հայաստանեայց Ա. - ռաքելական եկեղեցին, որ կը վարկաբեկուի յաչս տեղական իշխանութեանց ու հայ եւ օտար յարաբերութեանց :

Ցորդորներ եւ զգաստութեան հրաւէրներ ոչ մէկ օգուտ ունեցան այս խելակորոյս ամբոխավարները ուղիղ ճամբան առնելու համար : Հրապարակային ասպարէզ, հեղինակաւոր եւ պաշտօնական անձնաւորութեանց կողմէ տրուած բարեկամական խրատներ մնացին «ճայն բարբառոյ յանապատի» :

Իվերջոյ կառավարութիւնը ստիպուեցաւ սանձ դնել «ազատ համայնքային»ներու ապերասանութեան՝ զրաքննութիւն հաստատելով : Կը յուսանք, որ ամբոխավար թերթերը այսուհետեւ պիտի չկրնան դրդռել «անկախ եկեղեցի» եւ «հակաթոռ կաթողիկոսութիւն» հաստատել ուզողները : Պիտի չկրնան անպատիժ կերպով խուղ լեցնել կրակին վրայ :

Պզտոր ջուրի մէջ ձուկ որսալը արհեստ ըրած մարդիկ այլեւս պիտի չկրնան որոմ ցանել ազգին երկու հատուածներուն մի - ջեւ եւ խորացնել բացուած վէրքը :

Էջմիածինն ալ դժբախտաբար իր երկդիմի կեցուածքով առաջին օրէն պաշտպան դարձաւ հերձուածող փոքրամասնութեան եւ կը չարունակէ քաջալերել պառակտումը : Իր պաշտօնաթերթի վերջին թիւին (նոյ. - դեկտ.) մէջ հրատարակուած խմբագրականը ոչ միայն կը խեղաթիւրէ մէկ տարի առաջուան պատմական դէպքերը, այլ ըստ կարս կը մեկնաբանէ մեր եկեղեցական - նուիրապետական օրէնքներն ու սրբազան աւանդութիւնները :

Պոլսոյ պատրիարք Գարեգին արք. կը հերքէ՝ «բուն ազրիւրէն առնելով» թերթի

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՏԸԼԸՍ Կ'ՈՒԶԷ ԲԱՐԵՓՈԽԵԼ «ՆԱՍՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ»

•

Մ. Նահանգներու Արտաքին նախարարը մամուլի ասուլիսի մը ընթացքին կարգ մը յայտարարութիւններ ըրաւ « Նասրի ծրագրին» մասին : Յայտնեց թէ մինչ այլոց, որ եգիպտական ծրագիրը «որոշ բարեացակամութիւն ի յայտ կը բերէ », բայց «լաւ կերպով խմբագրուած չէ» : Ըսաւ յայտնեց որ կարելի պիտի ըլլայ ի - րար հետ հաշտեցնել եգիպտական պահանջներն ու ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին «վեց սկզբունքները» : Տըլըս կը խոստովանի որ Նասրի վրայ ճնշում բանեցնելու որեւէ միջոց չունի, հետեւաբար հարցին լուծումը սահպուած է ձգել Նասրի բարեացակամութեան : Ցամենայն դէպս առաջարկեց կարգ մը «աննշան» փոփոխութիւններ մացնել եգիպտական ծրագրին մէջ, որոնք իրականութեան մէջ բաւական մեծ կարեւորութիւն կը ներկայացնեն : Տըլըսի ամէնէն կարեւոր յայտարարութիւնն այն է, որ բոլոր նաւերը — մէջն ըլլալով նաեւ իսրայէլեան նաւերը — իրաւունք ունին ջրանցքէն անցնելու :

Քանի մը լրագրողներ հարց տուին թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ Մ. Նահանգներու դիրքը եթէ եգիպտոս մերժէ որեւէ դիմում կատարել այս ուղղութեամբ : Տըլըս պատասխանեց թէ կանխահաս է խօսիլ ի հարկին եգիպտոսի դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն մասին : Յայտարարեց նաեւ, որ աւելի ընդարձակ բացատրութիւններ չի կրնար տալ այնքան առեն որ եգիպտոսի հետ բանակցութիւնները վերջացած չեն :

× Եգիպտոսի Արտաքին Նախարարը երեքշաբթի օր իր մօտ հրաւիրեց ամերիկեան դեսպանն ու անոր յանձնեց եգիպտական պատասխանը, որ ցարդ գաղտնի կը պահուի :

× Երեքշաբթի օր վերմանական, սպանական, իտալական, պուլկարական եւ յունական եօթը նաւեր առանց միջադէպի անցան Սուէզի ջրանցքէն :

× Չորեքշաբթի օր անգլիական նաւ մըն ալ պիտի անցնէր ջրանցքէն :

× Ազգաժողովին իսրայէլեան պատուիրակը, Էպան, Համբըշոլտի հետ ունեցած տեսակցութենէն վերջ յայտարարեց որ Իսրայէլի դիրքը կախում պիտի ունենայ Եգիպտոսէն եւ իսրայէլեան նաւերու ազատ անցքէն :

× Սուէզի ջրանցքին միջազգային ընկերութեան ընդհ. տնօրէնը, Պ. Ժորժ Բիքօ յայտարարեց որ Եգիպտոս իրաւունք չունի անցքի տուրքեր դանձելու :

× Ծրագիր կայ, որ Միջազգային Դրամատունը 75 միլիոն տոլարի յատկացում մը ընէ Իսրայէլի :

× Ըստ «Նիւ Եորք Հերալտ»ի, Եգիպտոս, Համբըշոլտի միջոցաւ դիմում կատարած է Համաշխարհային դրամատան՝ կարեւոր փոխառութեան մը համար, որ պիտի գործածուի Սուէզի ջրանցքին երկայնքին նաւթուղի մը չինելու գործին :

մը այն հաւաստումը՝ թէ էջմիածնի զբաղոյն խորհուրդը կարեւոր դումար մը տրամադրած է Խաղ արք.ի Սուրիոյ մէջ հակաթոռ կաթողիկոսութիւն մը հիմնելու համար :

Այս հերքումը բաւական չէ խաղաղութիւն հաստատելու համար Լիբանան — Սուրիոյ մեր հայաշատ գաղութներուն մէջ :

Գարեգին պատրիարքէն կը սպասենք, որ իրրեւ ամէնէն երէց բարձրաստիճան եկեղեցականը, իր հեղինակութիւնը ի գործ դնելով խօսք հասկընէ ըմբոստ տարրերուն՝ «ի պայծառութիւն եւ ի խաղաղութիւն» Հայաստանեայց եկեղեցւոյ :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

•

ԱՑՍՔԱ՞Ն ՄԻԱՑՆ

Ուշադրութեամբ կարդացի «Փարիզի եկեղեցիին կրթական կեդրոնական յանձնաժողովին» վերջին նիստին ատենագրութիւնը : Պարզ էր պատկերը, վեց թաղաքին դասընթացքներ ամբողջութեամբ կամ մասամբ ենթակայ են եկեղեցւոյ վարչութեան, մասնաւորաբար իրենց պիւտճէին հաւասարակշռելու մտահոգութեամբ :

Այդ վեցէն երեքին մէջ ուսանող տղոց թիւն էր 164, միւս երեքինը ի զուր փընտռեցի : Հանուած եզրակացութիւնս այն է - դաս որ հազիւ 18 - 20 աշակերտ ունին աւետարանիչ ուսուցչի տարած աշխատանքին :

Կ'ենթադրեմ որ գոնէ կրթական յանձնաժողովը իր հակակշռին տակ եղած դասընթացքներուն համար ունի միօրինակ ծրագիր եւ դասագիրքերու ընտրութիւն, եւ մտէն կը հսկէ իւրաքանչիւր ուսուցչի տարած աշխատանքին, եւ տուած արդիւնքին վրայ :

Որքան ալ պարծենանք մեր հայերէնի դասընթացքներով չենք կրնար ինքզինքնիս խաբել, կարկտան միջոցներ են բոլորը նոր սերունդին հայեցի դաստիարակութեան համար, երբ ծնողքները իրենք գրեթէ անտարբեր են իրենց զաւակները հայ մեծցնելու համար :

« Օգուտ չունին» անցուկ դրամ մըն է բոլորին բերնին մէջ : «Քանի մը տարի վերջը ըլլալիքը նոյն բանն է» կը մտածեն շատեր, եթէ ամչնան իսկ բարձրաձայն կրկնելու :

Եթէ ընդունինք իսկ որ համաճարակ հիւանդութեան մը դէմ պայքարիլը շատ անգամ մարդկային ուժէն վեր է, դարձեալ ձեռքերնիս ծալած չենք նստիր եւ սպասեր մահուան, անզօր համակերպութեամբ : Այդ կռիւն է որ պիտի մղենք այլասերման դէմ, տուներէն ներս, թէ տուներէն դուրս : Պէտք է բազմապատկենք դասընթացքներու թիւը եւ մանաւանդ տղոց բանակը, որպէսզի, յաջորդ տեղեկագիրները աւետեն 6ի տեղ 16 դասընթացք 200ի տեղ առ նուազն 500 աշակերտ :

Նոճի

ԱՆԳԼԻՈՅ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼՆԵՐԸ

•

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ

1·700·000 անգլիացի փանթողներ հինգշաբթի առաւօտ վերսկսան աշխատանքի՝ մինչ միւս կողմէ բանակցութիւնները կը շարունակուին համաձայնութեան եզր մը գտնելու համար : Նաւաշինարաններու բանուորներուն գործադուլը կը շարունակուէր երեք շաբաթէ ի վեր, մինչ մեքենական ճարտարուեստի բանուորները 11 օր գադրեցուցին իրենց աշխատանքները :

Բանուորներու աշխատանքի վերադարձը չի նշանակեր թէ թնճուկը լուծուած է. առիկա պարզապէս «դինադադար» մըն է. եթէ բանակցութիւնները ձախողին, 3 միլիոն բանուորներ ընդհ. գործադուլի պիտի դիմեն :

Աշխատանքը վերսկսելու որոշումը տուեցաւ բանուորական ընդհ. ժողովի մը մէջ. 710·000 հոգի թեր քուէարկեցին, իսկ 449·000 հոգի՝ դէմ :

Հարցին քննութիւնը այժմ յանձնուած է քննիչ յանձնախումբ – առեանի մը :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԱՐՇԱԻԱՆԲԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ԾԱԼՔԵՐԸ

Վերջերս Սերժ եւ Մերի Պրոմպերժէ զիրք մը հրատարակած էին՝ Եգիպտոսի արշաւանքին մասին, որուն մէջ կարգ մը մանրամասնութիւններ կուտային արշաւանքին ներքին եւ դիւանագիտական ծալքերուն մասին : Ֆրանսայի Արտաքին Նախարարութիւնը մասնաւոր զեկոյցով մը կը յայտնէ թէ Պրոմպերժէ եղբայրներու « դիւանագիտական յայտնութիւնները » բոլորովին երեւակայական հիմք ունին. կ'աւելցուի նաեւ որ Արտաքին Նախարարութիւնը որեւէ տեղեկութիւն չէ հաղորդած զրքին հեղինակներուն եւ անընդունելի կը գտնէ որ «անպատասխանատու եւ անտեղեակ լրագրողներ վտանգեն անգլեւ-ֆրանսական բարեկամութիւնն ու խորհրդակցութիւնները» :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Նախարարաց Խորհուրդը իր երէկուան նիստին մէջ քննեց Միջին Արեւելքի կացութիւնը, տուրքերու բարեփոխման մասին ելմտական նախարարին մէկ զեկոյցն ու զօրավարներ Պոլար - տիէրի եւ Ֆօրի պարագաները :

ՑՈՐԴԱՆԱՆԻ մէջ ներքին ծանր տագնապ մը սկսաւ. կ'ըսուի թէ վարչապետը իր հրաժարականը ներկայացուց : Հիւսէյն Թագաւոր պահանջած էր որ ձախակողմեան հակումներ ունեցող նախարարները հեռացուին կառավարութենէն :

Ս. ԱՋԵՐԸ ԳՏՆՈՒԵՑԱՆ

•

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔ. ՋԱՆՈՆՔ ՅԱՆՁՆԵՑ ԽՈՐԻՆ ԱՐՔ.Ի

Պէյրութի վերջին թղթաթերէն («Ազդակ», «Այգ» Մարտ 30 եւ 31) կ'իմանանք թէ անցեալ շաբթու անակնկալօրէն Պէյրութէն Ամման մեկնած է Լիբանանի Հայոց առաջնորդ Խորէն Արք. եւ Եղիշէ Արք.ի ձեռքէն ստացած է Ս. Գ. Լուսաւորչի Աջը եւ սրբազան մասունքները : Ինչպէս չրած էինք ժամանակին, Փետրուար, 1956ին, Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին ընտրութենէն քանի մը օր առաջ կաթողիկոսարանէն ղրկուած էին այս մասունքները եւ յարդ անոնց հետքը գտնուած չէր :

Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանը տակաւին մանրամասնութիւն չի տար այս մասին եւ կը սպասէ Խորէն Արք.ի վերադարձին լրացուցիչ տեղեկութիւններ տալու համար :

Խորէն Արք. Պէյրութ վերադարձած պիտի ըլլար կիրակի մարտ 31ին, եւ օդակայանը գինքը դիմաւորելու պիտի երթային Զարեհ Կաթողիկոս, եպիսկոպոսները, մխիթարեան հայրերը եւ հաւատացեալ ժողովուրդը :

Մանրամասնութիւններ՝ մեր վաղուան թիւով :

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Հայ Մշակոյթի Տան Մարսիլիոյ Յանձնախումբին կողմէ հանգանակուած դումար 11·500

(Յանկը առանձին)

Ֆր. Կապոյտ Խաչի Մարսիլիոյ մասնաճիւղերուն կողմէ՝ ձեռամբ Տիկին Հ. Շալճեանի 25·000

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԻՐԱՆի վարչապետը երէկ պիտի հրաժարէր իր պաշտօնէն : Շատեր կը կարծեն թէ հրաժարման պատճառը 3 ամերիկացի պաշտօնատուներու սպաննութիւնն է. սակայն ուրիշներ ալ կը պնդեն թէ Շահը ընդհանրապէս դժգոհ էր գահլիճին թոյլ քաղաքականութենէն :

Զիլիի մէջ հակակառավարական ցոյցեր տեղի ունեցան, որոնք չուտով վերածուեցան ներքին փոքրիկ յեղափոխութեան : Տակաւին մանրամասնութիւններ չկան դէպքերուն մասին :

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԱՏԼՆԱՈՒՐ թեհրանէն վերադարձին Պոլիս հանդիպեցաւ, ուր

(Շար.ը կարդալ Դ. Էջ)

ԿՐԹԱԿԱՆ – ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԴԷՄՔԵՐ

Ա. ՍԻՄՈՆ ԱՂԱՊԱԼԵԱՆ

●

Վերջացող տարուան ընթացքին հայ ուսուցչութիւնը երկու արժանաւոր դէմքեր կորսնցուց: Երկու վաստակաւոր ուսուցիչներ, որոնք կարնոյ Սանասարեան Վարժարանի կրթական մշակներուն կը պատկանէին: Այդ երկու դէմքերն էին, Սիմոն Աղապալեան եւ Լեւոն Գարագաշեան: Երկուքն ալ կարնեցի:

Մեր կեանքին պայմաններն այնպէս դասաւորուած են, որ առօրեայ վերիվայրումներուն մէջ կրթական ու գրական դէմքերու մահն իսկ մոռացութեան կը տրուի:

Քանի մը էջերով պիտի փորձեմ ներկայացնել այս երկու մշակները: Առաջինին եղած եմ պաշտօնակից Սանասարեան հաստատութեան մէջ եւ որուն աշակերտած եմ նաեւ վեց տարի: Երկրորդը եղած է դպրոցակից ընկեր մը:

Հեռաւոր Քալիֆորնիոյ մէջ իր մահկանացուն կնքէր վաստակաւոր ուսուցիչ Սիմոն Աղապալեան: Ծնած էր 11 Փետր. 1874ին: Նախնական կրթութիւնը կարնոյ Արծկնեան վարժարանին մէջ առնելէ ետք, կը մտնէ Սանասարեան երկրորդական վարժարանը, եւ իննամեայ շրջանը կը բոլորէ 1892ին, երբ 18 տարեկան երիտասարդ էր, ուսուցչական դասարկդը կ'ընտրէ եւ երկու տարի նոյն հաստատութեան մէջ կը պաշտօնավարէ: Իրրեւ ընդունակ մէկը, վարժարանը դինքը զերմանական համալսարան մը կը ղրկէ: Հինգ տարուան շրջան մը բոլորելէ ետք, 1900ին Սանասարեան վարժարան կը վերադառնայ, ընկերանալով համալսարանական Դոկտորի ճիւղերճեանը: Գալոյ Խնամակալութեան որոշումով, կրկին Եւրոպա կը մեկնի, այս անգամ Վիէննա, հետեւելու համար հանքաբանութեան, երկրաբանութեան, մանկավարժութեան եւ տարրաբանութեան: Ատեն մըն ալ Լայփցիկի ճեռական աշխատութեանց յատուկ ուսուցչանոցի դասընթացքին կը հետեւի:

Սանասարեանի մէջ իր մասնագիտական ճիւղերը աւանդելով մէկտեղ, Արհեստանոցի կահագործութեան բաժնին արհեստապետն ալ կը վարէ:

Առաջին ընդհանուր պատերազմը դադարէն ետք, Կիլիկեան շրջանին մէջ, մանաւանդ Առանա, կարեւոր պաշտօններ կը վարէ շնորհիւ զերմաներէն լեզուին:

Սանասարեանի բոլոր սաները անմոռանալի յիշատակներ ունին, թէ՛ իբրեւ ուսուցիչ, թէ՛ ընկերական մարդ, եւ թէ լայն աշխարհահայեացք ունեցող անհատականութիւն: Աշակերտները անոր դէմքին վրայ դժգոհութեան որ եւ է նշան չտեսան, հակառակ անոր որ լուրջ պատճառներ գոյութիւն ունէին դինքը յոռետեսութեան դատապարտելու: Լաւատես էր բառին կատարեալ իմաստով:

Տարիներ վերջ իրրեւ պաշտօնակից նոյն հաստատութեան մէջ, աւելի մտերմական կապով կապուելէն իրեն: Կեանքին կը նայէր փիլիսոփայի մը պէս: Կը սիրէր ընկերական հանդիպումները եւ ժպիտն անպակաս էր իր դէմքին վրայ:

Իր ջերմ փափաքն էր, որ իր աշակերտները կեանքին համար պատրաստուին եւ ոչ թէ վերացական, անպէտ մարդիկ դառնան:

Իր անձին կապուած քանի մը չհեկեկան յուշեր ես ունիմ, որոնք՝ հակառակ երեսուն տարիներ անցած ըլլալուն, այսօր ալ կը պահեն իրենց այժմէականութիւնը: Ջեմ մոռցած մանաւանդ իր մէկ չատ յըստակ արտայայտութիւնը — Տի Ուընվէր - թունիֆ Ալլըը վէրթէ, այսինքն՝ բոլոր արժէքներուն անարժէքութիւնը, քանի որ առաջին ընդհանուր պատերազմը ամէն բան վերիվայր կը շրջէր:

1927 Մայիսի մէկը չարաթ օր մըն էր: Սանասարեան Միութեան ընդհանուր ժողովին կը մասնակցէր նաեւ Սիմոն Աղապալեան: Օրակարգին վրայ կար Միութեան գործունէութեան ծրագիրը: Պատճառներ կային տեսնի մը համար յետաձգել Սանասարեան Վարժարանի վերաբացման համար տեղի ունենալիք աշխատանքները: Կային երիտասարդներ, որոնք կը պնդէին թէ ինչո՞ւ կարելի չէ օրինակ Փարիզի հայաշատ մէկ արուարձանին մէջ Սանասարեան անունով մանկապարտէզ մը բանալ, մեր ունեցած նիւթական կարելիութիւններու սահմանին մէջ:

Սիմոն Աղապալեան լուռ կը սպասէր, երբ վերջապէս նախագահ Պ. Գ. Աբուլեանէն ձայն խնդրեց եւ խօսեցաւ հետեւեալը.—

«Ոչ ոք կրնայ տարակոյսի ենթարկել իմ հայրենասիրութիւնս ու ազգասիրութիւնս: Սակայն երբ կ'առաջարկուի հոս Սանասարեան կամ ուրիշ անունով մանկապարտէզ մը բանալ, կը դանեմ անդործնական, եթէ ոչ անկարելի: Հինէն ի վեր սխալ դաստիարակութիւն մը տուած ենք մեր նոր սերունդներուն: Հոս ալ նոյն սխալ մեթոտին կ'ուղենք հետեւիլ: Քանի որ օտար երկրի մը մէջ կը գտնուինք, պէտք է այս միջավայրի պայմաններուն հետեւինք ու յարմարինք անոր: Մեր երկսեռ երիտասարդներէն պէտք է պահանջենք, որ անոնք ամէն բանէ առաջ իրենց կեանքը ապահովեն, ու ասիկա կարելի է միայն անով որ անոնք կատարելապէս սիրանան Ֆրանսերէնին, ու ձեռք բերեն նաեւ մէկ մէկ արհեստ: Քանի որ մեր հայրենիքէն հեռու ենք, ստիպուած ենք մեր ապրած միջավայրին օրէնքներուն հետեւիլ: Կաղ ու կիսատ արհեստաներով, դի՛ տուէիւնով ու լեզուով պիտի չկրնանք մրցումի մտնել ժամանակակիցներուն մը մէջ, ուր մրցակցութիւնը ամէնէն սուր հանդամանքները կ'առնէ: Այս բոլորը ըսելով, դէմ չեմ անշուշտ մեր գոյութեան ու ազգային դիտակցութեան պահպանման: Բայց ամէնէն առաջ մեր ֆիզիքական գոյութեան հարցը կայ»:

Ժողովէն դուրս ելանք ու չարունակեցինք մեր խօսակցութիւնը: Սիմոն Աղապալեան իր ուսուցչական շրջանին մեղի չատ անգամ գործնականութեան քարոզներ տուած ու լաւատեսութիւն չանձնարարած էր: Հակառակ որ քիմիաբանութեան ու բնագիտութեան ուսուցիչ էր, քմծիծաղով կը բացատրէր չատ անգամ տարրաբանութեան խրթին տարազները:

Բայց այդ օրը իր սրտին վրայի բեռը կը թօթափէր: Ընդհանուր պատերազմը բոլոր արժէքներուն անարժէքութիւնը կը հաստատէր: Ու այս ճշմարտութիւնը կը պաշտպանէր իր անձին իսկ օրինակով:

Իր սրտին վրայ ծանրացող բեռն այն էր որ հակառակ համալսարանական պատրաստութիւն եւ երկար տարիներու ուսուցչական փորձառութիւն ունենալուն, չէր կրցած Հայրենիքի համալսարանին կամ միջնակարգ վարժարանի մը համար արժեցնել իր դիտցածը եւ օգտակար դառնալ: Ստիպուած էր Փարիզի մէջ հայրենակցի մը կօշիկի գործարանին մէջ իրրեւ բանուոր աշխատիլ, նախապէս ժամով եւ յետոյ չարաթականով:

Իր լաւատեսութիւնը ամէնէն ծանր հարուածը կը կրէր, երբ իր ամէնէն փոքրիկ աղջիկը, հազիւ 12 տարեկան, ա-

ՄԵԾ ՊԱՏՄԱԲԱՆ ՄԸ

ՄՐ. ԱՐՆՈԼՏ ԹՈՑՆՊԻ

Անցեալները Պէյրութի ժամանակ անգլիացի աշխարհահռչակ պատմաբան Մր. Արնոլտ դասախօսութեանց չարք մը տալու համար Ամերիկեան Համալսարանին մէջ: Հազիւ քառորդ դար բոլորած, ծնած էր 1889ին, ծանօթ էր արդէն իր գործերով, պաշտօնական շրջանակներու մէջ: 1925էն ի վեր կը վարէ Միջազգային Գործերու Ուսումնասիրութեանց կաճառը, դասախօսելով միանգամայն երբեմն Օքսֆորտի եւ Լոնտոնի համալսարաններուն մէջ: Իր գլուխ գործոցն է Պատմական Ուսումնասիրութիւն մը, բազմահատոր հրատարակութիւն, թարգմանուած բազմաթիւ լեզուներու:

Մեզի համար հետաքրքրական է իր այցը, որովհետեւ հետաքրքրուած է հայ ժողովուրդով, Լորտ Պրայսի գործակիցը եղած է 1915ին, հրատարակած է ըստուար հատոր մը կոտորածներու մասին, դասաւորելով բոլոր վաւերագրերը, ուսումնական տիկնոջ հետ իտալերէնէ, ֆրանսերէնէ եւ զերմաներէնէ թարգմանելով բոլոր վաւերական թուղթերը, հայ ժողովուրդի պատմութեան մասին ալ յուշագիր յառաջաբանով ներկայացուցած է արտաքին նախարար Սըր Էտ. Կրէյի:

Հեղինակը կ'ընդունի որ չատ քիչերուն ծանօթ էին Հայաստանն ու Հայերը, թէեւ այս ժողովուրդը կը պատկանի հին քաղաքակրթութեան մը, եղած է չատ յետապահ դունդը քրիստոնէութեան Արեւելքի մէջ, առաքելութեանց, ջարդերու, միջազգային հակամարտութեանց գործունէութեան դաշտը: «Այսօր Անգլիա եւ Հայերը կը պայքարին միեւնոյն նպատակին հասնելու համար: Համաձայնական պետութիւններ փոքրիկ ժողովուրդներու պաշտպանութիւնն ստանձնեցին: Հանդիսաւոր խոստումներ տրուեցան Պելճիքացիներուն եւ Սերպերուն, միեւնոյն խոստումն ըլլալու է Հայերու համար»:

Վաղեմի ժողովուրդ մըն է հայ ժողովուրդը, որուն այսօրուան անդամները կը տարբերին իրարմէ դիմագծով, մարմնական կազմով: Առաջին անգամ այս ժողովուրդին մասին կը խօսուի Աւորեստանի տարեգրութեանց մէջ, երբ հայկական բարձրավանդակը կը կոչուէր Նայիրի երկիր: Քրիստոսէ ինը դար առաջ երկրին փոքրիկ զաւառակները ճուլուեցան Ուրարտու թագաւորութեան մէջ, որ երկու դար պայքարեցաւ Աւորեստանի դէմ եւ թողուց ազգային պատմութիւն մը: Վանի բեւեռագիր արձանագրութիւնները յայտնեցին այդ ժողովուրդին պատմութիւնը: Լեզուն ոչ սեմական է, ոչ ալ հնդեւրոպական, ոչ մէկ առնչութիւն ունի աւելի արեւմուտք գտնուող Հիթիթներու բարբառին հետ: Կարելի է ենթադրել որ այս լեզուն խօսողները բնիկներ էին հաւանաբար արեւնակից Կովկասի կողմը բնակող Սեւ Ծովու մերձակայ, Ճորոխի ակերուն մօտ գտնուող ըրացիներուն: Հայ լեզուն ունի հնդեւրոպական տարրեր, բայց ունի նաեւ բազմաթիւ տարրեր որոնք հնդեւրոպական չեն, բայց Ուրարտուի լեզուն ալ չէ: Բնիկ ժողովուրդ մը չի ընդունիր ամբողջապէս, լեզու մըն ալ հիմնապէս չի կորսնուիր: Սակայն հաւանական է որ Ուրարտական պաշտօնական լեզուին մօտ կար հայ լեզուն: Կապադովկիոյ, Լիւդիոյ լեզուները տեղի տուին յունարէնին: Հայերէնը կրցաւ դիմադրել յունական թափանցումին, որովհետեւ եկեղեցիի լեզուն դարձաւ: Եկեղեցի եւ լեզու փոխադարձ օժանդակութեամբ ամբողջացուին ազգային գիտակցութիւնը, եկեղեցիին ազգային յատկանիշը չատ աւելի ուժեղ կերպով չեշտուեցաւ, երբ բաժնուեցաւ Քրիստոնէութեան դլխաւոր Մարմինին վարդապետութենէն:

Եկեղեցիին այս ազգայնացումն է որ նպաստեց ամէնէն աւելի Հայերու ազգ մը կազմելուն եւ Մերձաւոր Արեւելքի մէջ ամբողջական ազգակ մը դառնալուն: Քրիստոնէութիւնը կապեց երկիրը արեւմուտքի հետ այնքան սերտօրէն որքան բեւեռագիր արձանագրութիւններով կապուած էր Միջագետքի քաղաքակրթու-

---

ռողջ, կայտառ եւ ընդունակ դպրոցական մը, աչքերուն առջեւ քանի մը օրուան մէջ կը չիջէր, դինքը անմխիթար ձգելով: Արդէն անմխիթար էր, որովհետեւ չափահաս զոյգ զաւակները (մէկ մանչ, մէկ աղջիկ) ի ծնէ խուլ ու համր էին, որոնց դարմանումին համար զոհողութիւն չէր խնայած: Բայց հաշտուեր էր այդ կսկիծին հետ ալ, անոնց սովրեցուցած ըլլալով մէկ մէկ արհեստ:

Հայերէնի մէջ եւս հմուտ, գրի առած էր մասնաւորաբար կարնոյ մէջ գոյութիւն ունեցող, եւ Հայերուն կողմէ գործադրուող բոլոր արհեստները: Այս յօդուածաշարքը լոյս տեսաւ Պոստոնի Հայբենիք օրաթերթին մէջ:

Այս քանի մը տողերով իր յիշատակը կ'ոգեկոչեմ, վերադրելով ուրախ ու տխուր պահերու այս անմոռանալի յուշերը:

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

ՅՈՒՇԵՐՈՒՍ ՀԵՏ

●

Ա.

Երկար չտեւեց, կասկածներս իրակա-նացած էին եւ ես հրաշքով փրկուած: Շաւարշ ոստիկանական ցանցին մէջ ին-կած էր, նոյնիսկ քարափին վրայ:

Ուրիշ պայմաններու տակ՝ Ապրիլին ես ալ ձերբակալուեցայ, կեղծ ինքնութեան թուղթերով, զորս ստուգելու համար ոս-տիկանութիւնը դիս կ'առաջնորդէր բան-տէ բանտ:

Վերջին կայանս եղաւ Քլսմը Սիասիի բանտը, ուր՝ պատերուն վրայ կարդացի հայերէն տառերով գրուած մեր բոլոր մտաւորականներուն անունները:

Շաբաթ առաւօտ մըն էր, քսանի չափ բանտարկեալներ մենք զուրս հանուե-ցանք քննութեան համար Սկիւտար ղըր-կուելու:

Ջեւակերպութեանց ժամանակ, երբ կը սպասէինք դաւիթին մէջ, ուր կային բազ-մաթիւ ուրիշ մարդիկ, քովի սենեակնե-րէն մէկէն, յանկարծ ահաւոր ուժգին ձայն մը լսուեցաւ, որ արիւնս երակնե-րուս մէջ սառեցուց:

Քանի մը վայրկեանը անդամ մը, մէջ ընդմէջ ներսի ձայնը կը լսուէր, նոյն սաստկութեամբ, նոյն սրտամորմոք կսկիծով, բայց կարծէք մարդկային ձայն չէր, ոչ հեծկլտուք, ոչ աղաղակ, չկար բառ մը որակելու համար զայն: Սիրտս կը ճմլուէր եւ ինքզինքս կը զնէի անոր վիճա-կին մէջ, առանց դիտնալու անոր ինքնու-թիւնը: Մեզմէ էր անշուշտ, բայց ո՞վ, կարելիութիւն չկար հասկնալու: Շաւարշին մասին չխորհեցայ, որովհետեւ դեռ դուրսը՝ անոր մասին չատ մը հակասա-կան լուրեր կային:

Ցանկարծ ուշադրութիւնս դրաւեց խո-սակցութիւն մը բանտապահին եւ ոստի-կան Սամիի միջեւ, որ մեզի Սկիւտար փոխադրելու պաշտօնով առաջնորդ նչա-նակուած էր:

Այս վերջինին հարցումին, ցոյց տալով ձայնին ուղղութիւնը. — «Նէ օլույոր»— ի՞նչ կը կատարուի:

Գաղանը, ակռաները բորենիի պէս կճր-տելով, պատասխանեց. Շաւարշ անունով անհատ մը դասը կուտան:

Պիւթիւն կէչէլեր կեավուրուն աղջնտան պիր լաֆ ալամատրբ: (Ամբողջ դիչերներ անհատին բերանէն բառ մը չկրցանք կորզել):

Ինծի համար այլեւս զաղտնիք չէր կա-տանաւորին անձը:

Ուրեմն պարզ դիպուածով մը Շաւարշին այդ օրուան չարչարանքներուն ներկայ կ'ըլլայի, բաժնուած պատով մը Քլսմը Սիասիի նկուղներուն մէջ: Ջարչարանքը չարունակուեցաւ մինչեւ մեր թուղթերու ձեւակերպութեանց լրանալը:

Նոյն օրը երեկոյին՝ կամուրջին վրայ՝ Սամիին ձեռքէն ես ալ կը փախչէի եւ կ'ապաստանէի մեր ընկերներէն՝ Ցովհաննէս Չէօկիւրեանի տունը «Թիւնէլ»ին վերեւը:

Շ. Միսաքեանի կախաղանէն ու բանտէն ազատիլը հրաշք մը եղաւ, ինքն ալ զարձաւ հրաշք մարդը: Անկէ ետքը կատարած աշխատանքը ես, իր կարգին, զոր կրցաւ տանիլ դրեթէ քառասուն տարի, ինծի ի-րաւունք կուտայ այս բացատրութիւնով որակելու զայն:

1918ին, երբ վերադարձայ Պոլիս, իր չուրջը հաւաքած նոր ուժերով, նոր «Ձա-կատամարտ»ը կը վարէր արդէն վերապրողներուն հետ միասնաբար, ճակատա-մարտ մը զոր պիտի չարունակէր մոլեգին նոյն հաւատքով:

Առաջին իսկ հանդիպումիս՝ դատ դինքը նոյն պղպջաձայ դիմագիծով, բայց այս անգամ աւելի հասուն մարդ էր դարձած, դիտակ իր առաքելութեան: «Ար-ծիւ» դրատան սաւառնումը չունէր, երբ տասարդական թռիչքին յաջորդած էր, գլուխը տաքն ու պաղը տեսած խորհող իմացական մարդը: Այնպէս որ երբ չուրջի պարապը տեսաւ, չընկրկեցաւ պատասխանատուութեանը առջեւ, որ վիճակուած էր իրեն: Հայկական հարցը մտած էր նոր ուղի մը: Մեր պատուիրակութիւնը կը դործէր Փարիզի մէջ տենդագին: Անոր հակազդելու համար՝ Թուրքերը իրենց դերագոյն ճիդերը կը թափէին Պոլիս թէ այլուր:

«Ձակատամարտ» օրը օրին տեղեակ կազմակերպուած դաւադրութեանց, չէր վարաններ քննադատելէ համաձայնական Քրքամոլ քաղաքականութիւնը եւ բաղմիցս թերթը փակուեցաւ:

Կը յիշեմ անգամ մը «Թէք մակարդակ» խորագրով խմբագրական մը, ուր Շաւարշ դառնութեամբ կը քննադատէր Պոլսոյ մարզպաններէն մէկուն Քրքասէր քաղաքականութիւնը: Թերթը չաբաթ մը վաղ մնաց:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԲԱԲԵՐԴԵԱՆ

(Մնացեալը յաջորդով)

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՎ

Ա. Ա. ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

(Ընդունված Ա. Գ. Խ. Կ. Նախագահության կողմից 1936 թ. դեկտեմբերի 5-ին)

Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրության նախագիծը, որ հրապարակվում է համաժողովրդական քննարկման համար, ներկայացնում է Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրության նոր խմբագրությունը։

Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրության նախագիծը կազմելիս հաշվի են առնվել Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրության (հիմնական օրենքի) գոյությամբ ստեղծված պայմանները, ինչպես նաև Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրության (հիմնական օրենքի) գործնական կիրառության փորձը։

Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրության նախագիծը հիմնված է Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրության (հիմնական օրենքի) հիմնական սկզբունքների վրա

ընդունուեցաւ վարչապետ Մենտերէսի կողմէ :

ԳԱՀԻՐԷի մէջ սկսաւ քանի չափ Անգլիացիներու եւ Ֆրանսացիներու դատա – վարութիւնը, որոնք 2·5 միլիոնի չափ ե – պիպտական ոսկի ապօրինի կերպով դուրս հանած էին երկրէն : Ամբաստանեալներու բուն թիւը 75 է, որոնցմէ 43 հոգին ե – պիպտոսէն հեռացած են այժմ :

ՆՈՐվԵԿԻՈՑ ԵՒ ՏԱՆԸՄԱՐՔԱՑԻ կա – ռավարութիւնները, որոնք աղղարարու – թեան նամակներ ստացած էին մառեչալ Բուլկանինէն, պիտի պատասխանեն Սկան – տինաւեան երկիրներու Արտաքին նախա – րարներու խորհրդաժողովէն վերջ, որ տեղի պիտի ունենայ Ապրիլ 9 եւ 10ին՝ Հելսինքիի մէջ :

ՋՕՐ. ՇՓԱՑՏԼԻ, Միջին Եւրոպայի ցամաքային ուժերու հրամանատարը, ո – րուն նշանակումը մեծ աղմուկ բարձրա – ցուց, իր պաշտօնին ղլուխը պիտի անցնէր երէկ առաւօտ :

«ԵՒՐԱԹՈՄ»ի եւ Միացեալ Շուկայի համաձայնագրերը ներկայացուեցան Ֆը – բանսայի Ազգ. Ժողովին՝ վաւերացուելու համար :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ լրագրող մը անհետացաւ հարաւային Մարոքի մէջ : Կը կարծուի թէ առեւանգուած է ապստամբներու խմբակի մը կողմէ :

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ընկերաժողովները արտա – դրող ընկերութիւնները պիտի աւելցնեն իրենց արտածումներուն քանակը՝ տարե – կան հարիւր միլիոն տոլարի յաւելեալ դումար մը ապահովելով երկրին :

ԻՏԼՒՆի առողջական վիճակը ծանրա – ցաւ. բժիշկները խորհուրդ տուին որ Մ. Նահանգները մեկնի՝ դործողութեան են – թարկուելու համար :

ՔԱՈԱՍՆԱՄԵԱՅ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Տարօն – Տուրուբերանի Հայր. Միու – թեան քառասնամեայ գործունէութեան յոբելենական հանդէս :

Տեղի կ'ունենայ 18 Մայիս, Շաբաթ ե – րեկոյ ժամը 21ին, իվ Թուտիֆ թատերա – սրահին մէջ, մէթրօ Ռէփիւպլիք :

Կը նախագահէ Պ. ԽԱԶԻԿ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ :

Կը խօսին ՏԻԿ. ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ - ՊՈՒ – ՏԱՔԵԱՆ եւ Պ. ԼԵՒՈՆ ՏՕՆԻԿԵԱՆ :

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր :

Մանրամասնութիւնները յայտնուած :

ՀՐԱՒԻՐ

1) Նախկ. Հայ կամ. եւ Ռազ. Բարեկ. Միութեան Մարսիլիոյ Կեդր. վարչու – թիւնն իր բոլոր անդամները կը հրաւիրէ ընդհ. ժողովի այս կիրակի, կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Պօմոնի Ս. Սահակ - Մեսրոպ սրահին մէջ :

2) Նոյն սրահին մէջ, ժամը 5ին, Զին. Շքանշան պիտի տրուի Միութեանս ընդհ. քարտուղար Պ. Ս. Վահրամ Պապուխեանի (Վահրամ Մխիթիք)՝ Ֆր. Բանակի Նախ. Ռազ. պատուակալ նախագահին եւ պատ – ուոյ Լէգէոնի սպայ Պ. Շ. Տ. Թէքէեանի կնքահայրութեամբ :

Այս առթիւ դիներեց մը տեղի պիտի ու – նենայ ի պատիւ Պ. Մխիթիքին, ընկերնե – րուն եւ հրաւիրեալներուն :

Կեդր. վարչութիւն

ՓԱՐԻԶԱՀԱՅԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ

ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՄԱԹԻԱՑԻՆԵՐՈՒ ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ մինչեւ կէս գիշեր :

Սէրքլը Միլիթէրի չքեղ սրահներուն մէջ (փլաս Սէն Թ'Օկիւթէն) :

Գեղարուեստական հաճելի անակնկալ – ներ : Աթրաէսիոն Փրօ-Արմենիա խումբին կողմէ :

Ընտանեկան հաճելի մթնոլորտ :

Պարերը մեծ նուագախումբով :

ՃՈԽ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏԶԵԼԻ ՊԻՒՖԷ :

Սեղաններու համար հեռաձայնել՝

PRO 41-40 et TRU 09-67

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Գործատէր – գործատէրուհիներ - ֆոն – ֆէֆսիոնի հայ տան մը մէջ աշխատելու համար (ժիւփ – շըմիզիէ եւն.) : Տեւական գործ եւ լաւ վճարում : Դիմել՝

Bonnetterie ALBERT

37 Rue Tapis Vert, Marseille

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 4ին : Սալ տէ Ֆէթի մէջ

Բարձր հովանաւորութեամբ Պ. ՄՈՐԻՍ ՓԻՒՐի (Ներք. գործ. նախարարութիւնէն)

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի, մասնակցութեամբ Կապոյտ Աչքին, Նոր Սերունդի :

Ներկայ պիտի ըլլան երեք յարանուանութեանց ներկայացուցիչները :

Կը նախագահէ՝ ՏԻԿԻՆ ՕՏԼԻՔ ՄԻՔԱՑԼԵԱՆ

Կը խօսի Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ (Մարսէյլէն)

Խօսք կ'առնեն Տրոմի ընկերվարականներու եւ Հայ Ազդային Միութեան ներկայացուցիչները :

Կոմիտէի կողմէ կը խօսի ԸՆԿԵՐ ՓԻՐԻՃԵԱՆ

Կը մասնակցին Պ. Պ. Աշոտ Առաքելեան, Զօխախլեան, փոքրիկն Աւետեան եւ Նոր Սերունդի Սանները եւ Սանուհիները :

ՄԵԾ ՊԱՐԱՒԱՆԴԷՍ

ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հայ Մշակոյթի Տան յանձնախումբին : Այս Շաբաթ, ժամը 21ին, քաղաքապետարանի սրահին մէջ :

ՃՈԽ ՑԱՑՏԱԳԻՐ :

Գեղարուեստական ընտիր բաժին :

Պիւֆէ :

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

ՑԵՐԵԿՈՑՔ ՊԱՐԱՒԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Փարիզի «Ահարոնեան» խումբին :

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 16էն մինչեւ 23, Ազգային Տան մէջ (32 ռիւ տը Թրէվիզ) :

Գեղարուեստական բաժին :

Խօսք կ'առնէ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի կեդր. վարչութեան ներկայացուցիչը :

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԻՄ

Նախաձեռնութեամբ Ֆրանսահայ փոխադարձ Օգն. Միութեան

Ապրիլ 8, երկուշաբթի գիշեր ժամը ճիշդ 8·45ին

Théatre Paul Faralicq

21 Rue Yves-Toudic. Paris 10ème

Métro : République

ԴԵՐԱՍԱՆ ԱՒԵՏԻՍ ՄԻՍԻՐԵԱՆ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ – ՊԵԿԱՎԱՐ

Jeune Théatre Franco-Arménien de Paris-ի

Կը ներկայացուի Մաֆս Տրեի «ՏԱՄՆԸԵՕԹ ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐԸ» Տրամ երեք արար

Բեմադրութեամբ Աւետիս Միսիրեանի

«ԶԱՓի ՎՐԱՑ ՇԻՆՈՒԱԾ ԱՄՈՒՍԻՆԸ»

Բեմադրութիւն Հաճրի Ճանիկի

Մաֆմիմ Օերիւ եւ կի Տապզամ

(Կառավերգութիւն մէկ արար)

Հայերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով այս երկու ներկայացումներուն ի – րենց մասնակցութիւնը կը բերեն (այբենական կարգով) :

Մատըլէն Էֆիզեան, Մարի Էօհսիւզեան, Հայկուհի Խտչեան, Աւետիս Միսիրեան, Տրդատ Նշանեան, Ալիս Փափազեան :

Տոմսերը՝ 200, 300 եւ 500 ֆրանք :

Կը ծախուին սրահին մուտքը եւ անդամներուն մօտ :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պ. Գրիգոր Հատրմեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ուկէսին, Փարիզի Ս. Ցուվ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց կնոջ, մօր եւ մեծ մօր տարաբախտ ՀԵՐՄԻՆԷ ՀԱՏՐՄԵԱՆի մահուան քառասունքին առ – թիւ : Նաեւ՝ հօր, մեծ հօր՝ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՀԱՏՐՄԵԱՆի մահուան Բ. տարելիցին առթիւ, ինչպէս նաեւ համայն ներդաս – տանին ննջեցելոց յիշատակին եւ անոնց որոնք ինկան 1915 տարասփի օրերուն :

Կը հրաւիրուին յիշատակը յարդողները :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Ֆ. կապ. Խաչի Շրջ. վարչութիւնը իր խորին չնորհակալութիւնները կը յայտնէ Պ. Անարէ Եափըպարաչլեանի որ 7000 ֆրանքի դեղ նուիրած է միութեան :

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Փոթորիկ» խումբի ժողովը այս հինդշաբթի, ժամը ճիշդ 21ին (17 բիւ Պլէօ) :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր չրջանին հետեւեալ խումբերը. —

Զաւարեան ենթհ. այս չաբաթ, ժամը 9ին :

Դրօ խումբը այս չաբաթ, ժամը 9ին :

Քրիստափոր ենթհ. 8 Ապրիլ, կիրակի, կէսօրէն վերջ ժամը 3·30ին :

Վարանդեան խումբ, 8 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3·30ին :

Սոյն ժողովները տեղի կ'ունենան սովո – րական հաւաքատեղիները :

Ներկայ կ'ըլլան Շրջ. կոմիտէի ներկա – յացուցիչները : Կարեւոր օրակարգ :

ՊՕՄՈՆ.— Հ. Ց. Դ. «Զաւարեան» են – թակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այս Շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Պար – տաւորիչ ներկայութիւն :

ՊԱՆԵԼՕ – ՔԱՇԱՆ.— Հ. Ց. Դ. «Ար – ծիւ» ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները այս ու – բաթ, ժամը 20·30ին, ծանօթ հաւաքա – տեղին : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ Մուրատ Ուս. Միութեան անդամական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ յետոյ ժամը չորսին Իսկի Երիմեան վար – ժարանին մէջ : Կը խնդրուի անդամներէն եւ համակիրներէն անխտիր ներկայ պա – տուիլ :

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԾՊՏԵԱԼ ՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Փարիզահայ Տիկ – նանց Միութեան Որբերու Օգն. Մարմնի, Կիրակի, 7 Ապրիլ ժամը 15ին : Ժամը 16·30ին տողանոք : Գեղարուեստական բա – ժին, երգ, արտասանութիւն :

Ճոխ պիւֆէ :

Ապրիլի եռթին բոլորդ ձեր մանուկնե – րուն հետ՝ Սէրքլը Միլիթէր, փլաս Սէն Թ'Օկիւթէն, հաճելի օր մը անցնելու հա – մար :

Imp. ARAXES. 46, rue Richer-Paris(9e)

ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐԱՄԵՔԵՆԱՆ

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԵՒ ՄՆԱՑՈՒՆ ԳԱՆՁ ՄԸ

ԱՄԷՆ ՀԱՑ ՏԱՆ ՀԱՄԱՐ :

Ինչո՞ւ ձեռագիր, որ դժուար կար – դացուի եւ սխալ հասկցուի :

A. C. MOOROIAN

2, Fox Terrace Cliffside Park, N. J. U. S. A.

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ծառերու ծաղկումը, դաշտերու դալարումը,

երկինքի ջինջ ու ծաւիճ

ՆՈՐ ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐ ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԵՐԱՆԳՆԵՐ ԿՈՒՏԱՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ

Նոյն ցնծութիւնները պիտի բերեն ձեր տուներէն ներս

Peintures

THOMLAC

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄԱՍՏՈՒԹԵԱՆ

Արդիական արուեստի ճաշակով

ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

Լիոնլէոմի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները

Խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները

եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ

ՅԱՐԱՏԵՒ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԵՆ ՁԵՐ ԱՒՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC

Կեդրոնատեղի՝

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

64 Bd. de Belleville, Paris 20e — 18 Rue Brézin, Paris 14e

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Սիրալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն անօրինութեան՝

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
5
ԱՊՐԻԼ
VENDREDI
5 AVRIL
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7850 33ème ANNEE

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3661

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻՆ

ԵԼԻՇԷ ԱՐՔ. ՏԷՐՏԷՐԵԱՆԻ ԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ստորեւ կը հրատարակենք Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանի պաշտօնական հաղորդագրութիւնը Սրբազան Մասուճ - ներու մասին.—

Ի հետեւումն Գերշ. Տ. Եղիշէ Ս. Արք.ի 23 *Մարտ* 1957 *թուակիր գրութեան, զոր առաքեւ կը ներկայացնենք հաւատացեալ Հայ ժողովրդեան, Լիբանանի բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Խորէն Արք. մեկնե - լեան Ամման, 28 Մարտ* 1957*ին, յանուն Ն. Ս. Օծութիւն Վեհափառ Տ. Տ. Զարեհ Ա. Կաթողիկոսի՝ յանձն առնելու համար Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի, մխա Սրբոց Ա - ղբին ու սրբազան այլ մասունքները, ո - րոնք անցեալ տարի* (1956) *կաթողիկոսա - կան ընտրութեան օրերուն, անյայտաց - ուած էին, անխոտովանելի նպատակնե - րով: Ն. Սրբազնութիւն Տ. Խորէն Արք - եպիսկոպոս, վերադարձաւ Ամմանէն, 31 Մարտ* 1957, *կիրակի կէսօրէն վերջ ժամը* 1·20*ին, միասին բերելով Սրբազան Աղբերն ու մասունքները, անդադար ու ամբողջ: Վեհափառ Հայրապետը, Սրբազան եպիս - կոպոսներ, Միաբանութեան անդամներ, դասք քահանայից, Պ. Պ. երեսփոխան - ներ, ժողովականներ եւ բազմահազար Հայ ժողովուրդ Խալէպի օդակայանը փութացած էին, արժանաւորապէս ող - ջունելու համար Աղբերու վերադարձը: Օդանաւին էջքը ի Խալէպ եւ Տ. Խորէն Սրբազանի երեւումը Աղն ի ձեռին, ցըն - ծութեան եւ հոգեկան բաւարարութեան պոռթկում առթեց Հայ ժողովուրդին, ո - րով կը յորդէին Խալէպի միջազգային օ - դակայանի պատշգամները, սրահներն ու տանիքները: Արցունք կար բոլորի աչքե - րուն մէջ, ուրախութեան բացադանչու - թիւն՝ բոլորի շրթներուն վրայ:*

Կաթողիկոսարանս իր սրտագին շնոր - հակալութիւնը կը յայտնէ Խալէպի Մի - ջազգային Օդակայանի Վարչութեան, որ կարելի ամէն դիւրութիւն ընծայեց Վե - հափառ Հայրապետին եւ Հայ ժողովրդ - եան արժանաւորապէս ընդունելու Սրբու - թիւնները, Օդակայանի մաքսային եւ ա - պահովութեան պաշտօնէութեանց որոնք ուրախալից եղան մեզի, Լիբանանեան ազ - նիւ կառավարութեան, որու մէն մի պաշ - տօնեան յարգանքի եւ համակրանքի ամէն արտայայտութիւն դործնապէս ճնշայեց կաթողիկոսարանիս:

Շնորհակալութեան խօսք նաեւ քեզի, Հայ ժողովուրդ, որ անդամ մը եւս ցոյց տուիր անսահման փարումդ դէպի Կիլիկ - եան մեր Աթոռն ու Սրբութիւնները, ի լուր աշխարհի յայտարարելով, թէ հա - կառակ բազմապիսի նեղութեանց եւ փորձութեանց, ամուր կը պահես հաւատ - քդ քրիստոնէական, կ'օգտագործես ու - րախութիւն որ եւ է պարագայ, առաւել պայծառութեամբ բոցավառելու համար հոգւոյդ խորը անթեղուած հաւատքիդ անկորնչելի կայծը:

Ստորեւ կը հրապարակենք Գերշ. Տ. Եղիշէ Ս. Արք.ի նամակը, եւ կը յայտ - նենք թէ մեզի անծանօթ չեն այն անձերը, հոգեւորական թէ աշխարհական, որոնք գործադրեցին Աղբերու անյայտացման ա - նորակելի արարքը: Ցանուն Վեհափառ Հայրապետի կը յայտնենք, թէ ոչ ոքի դէմ դատախազ է կաթողիկոսարանս, որ Աստուածային արդար դատաստանի կը թողու իւրաքանչիւրի գործունէութեան գնահատումը:

ՊԱՏՃԷՆ ԳԵՐՇ. Տ. ԵՂԻՇԷ Ս. ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՆԱՄԱԿԻՆ

Ամման, 23 *Մարտ* 1957

Նորին Ս. Օծութիւն Տ. Տ. Զարեհ Ա. Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, Ան - թիլիաս,

Վեհ. Տէր,

Անթիլիասի Կաթողիկոսարանէն չուրջ տարի մը առաջ Ս. Լուսաւորչի Աջին եւ միւս մասունքներուն վերցուելուն պատա - հարը յղացան առաջին, Կ. Պոլսոյ Գարե - գին Խաչատուրեան Պատրիարքը եւ երկ - րորդ՝ իր համհարզ Տիրան արք. Ներսոյ - եանը, ընտրութեան օրերուն խօսակցու - թեան մը ընթացքին Կիլիկիոյ Կաթողիկո - սութիւնը սրբազան վաւերականութենէ մը զրկելու նպատակով անշուշտ:

Թէ յետոյ ինչպէ՞ս դողցուեցան սրբա - զան այդ մասունքները, տեղեակ չեմ: Վեհափառ Տ. Տ. Վազգէն Կաթողիկոսի մեկնումէն յետոյ երբ երուսաղէմ կը վե - րադառնայի երկու աշխարհականներ ինծի յանձնեցին ծրար մը որ առժամարար ե - րուսաղէմ տանիմ, մնացեալը ծանօթ է:

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան չուրջ ըս - տեղծուած տխուր պայքարին պատասխա - նատուն դիս նկատեցին, հակառակ իմ կողմէս ի գործ դրուած բոլոր բարի ճի - գերուն եւ ջանքերուն, գերադոյն վտան - գին, բաժանման առջեւը առնելու համար: Ես տակաւ ցոյց պիտի տամ թէ այդ կար - դի ամբաստանութիւնները ոչ միայն ճիշդ չեն, այլ թէ վերագրումներ են քաւու - թեան նոխազ մը ունենալու հաշւոյն:

Ժամանակին Ձեր Վեհափառութեան յայտնած էի թէ օր մը կ'ունենաք սրբա - զան այդ մասունքները, երբ ջերմօրէն կը հետաքրքրուէիք անոնցմով: Այժմ յար - մար կը նկատեմ իր տեղը եւ իրաւատիրո - ջը վերադարձնել զանոնք, այն խոր հա - ւատքով թէ անոնք նախաքայլ մը պիտի կրնան ըլլալ՝ ամէնուն կողմէ բաղձալի միութեան, հաշտութեան եւ խաղաղու - թեան:

Հետեւաբար, պիտի խնդրէի Ձերդ Վե - հափառութենէն որ Ամման զրկէիք Գեր. Տ. Խորէն Արք. Բարոյեանը իրեն յանձ - նելու համար իմ քովս եղած աւանդները: Ազգի հանդարտութեամբ կ'ըսեմ «եւ ղբոյդ ի քոյոց քեզ մատուցանեմք»:

Եղբայրական սիրով եւ ակնածանօք

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔ. ՏԷՐՏԷՐԵԱՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ
ՆԱՍԸՐԸ ՀԱՄՈԶԵԼՈՒ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՓՈՐՁ

●

Ինչպէս պրած էինք, եգիպտոս մերժեց ընդունիլ ամերիկեան առաջարկութիւննե - րը՝ Սուէզի մասին վերջնական համաձայ - նութեան մը պալու մասին: Տըլըսի պատասխանը բաց դուռ մը կը ձգէր՝ հե - տագայ բանակցութեանց համար: Այնքան աւելն որ Գահիրէ պաշտօնապէս հրատա - րակած չէ Սուէզի մասին պատրաստած իր յուշագիրը, փոքր յոյս մը կայ, որ փոքր դիմումներ ընէ: Սակայն Ուաշինկթընի մէջ կը կարծեն թէ մինչեւ 24 ժամ նասր հրա - տարակութեան յանձնած պիտի ըլլայ յու - շագիրը: Այդ պատճառով ալ Գահիրէի ա - մերիկեան դեսպանը հրահանգ ստացած էր ստուգելու, թէ եգիպտական պատասխանը բոլորովին անփոփոխելի՞ է: Ամերիկեան դեսպանին պնդումներուն վրայ Նասր մի - այն աննշան եւ ձեւական դիմումներ բրած է՝ անփոփոխ պահելով իր հիմնական պա - հանջները:

Նախապէս, սակայն, Այզընհաուըր կա - րելի եղածին չափ մեղմ եւ հաշտարար յայտարարութիւններ ըրաւ մամուլի ա - ռաջեւ մը ընթացքին, միշտ յուսալով որ Նասր վերջին վայրկեանին իր միտքը կը փոխէ: Նախագահ Այզընհաուըր յայտա - րարեց, արդարեւ, որ Մ. Նահանգները կողմնակից են սկսած բանակցութիւնները չարունակելու՝ այնքան աեն որ դրական արդիւնքի հասնելու յոյս մը կայ: Աւել - ցուց, որ թէեւ բանակցութիւնները պէտք է հպատարուին Համըրչոլտի հետ, Մ. Նա - հանգները պատրաստ են կարելի ջոկո - ղութիւնը բերել Ազգաժողովին ընդհ. քարտուղարին ճիգերուն: Գալով Իսրայէ - լի, Այզընհաուըր աւելցուց որ աւելի մեծ ապահովութիւններ տուած են Ակքապայի եւ Կազայի մասին քան՝ Սուէզէն Իսրայէլ - եան նաւերու ազատ անցքին մասին:

Շօշափելով միջազգային այլ հարցեր, Այզընհաուըր յայտարարեց թէ Մ. Նա - հանգները պատրաստ են օժանդակելու այն բոլոր համաչնաւար երկիրներուն, որոնք կ'ուզեն ձերբազատուիլ Մոսկուայի լուծէն:

× *Անգլիական նաւ մը երկու օրէ ի վեր կը սպասէ որ Սուէզէն անցնելու հրաման չնորհուի իրեն: Եգիպտացիները կը պա - հանջեն որ անցքի տուրքը տոլարով վճա - րէ, մինչ նաւապետը կը մերժէ: Նոյնը պատահած էր նաեւ սպանիական նաւու - մը, որ կ'ուզէր վճարել փէսէթաներով:*

× *Անգլիացի նաւատէրերը որոշեցին հրահանգել իրենց նաւերուն, որ Սուէզէն չանցնին այնքան աեն որ Գահիրէ չպար - ձադրէ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի քուէարկած վեց սկզբունքները:*

× *Իսրայէլի մէջ կը չարունակեն յոյս յայտնել թէ Սուէզի ջրանցքը բաց պիտի ըլլայ իսրայէլեան նաւերու համար: Իսկ դալով Կազայի, Իսրայէլ որոշեց փշաթե - լերու եւ պաշտպանողական զօրաւոր ցան - ցով մը պատել Իսրայէլի սահմանները՝ «փոխարինելու համար ՄԱԿի ուժերուն անզործութիւնը»:*

× *Չեխ դիւանագէտ մը, որ լրտեսու - թեան յանցանքով կը դատապարտուի, հը - րահանգ ստացաւ 48 ժամէն հեռանալ Իս - րայէլէն:*

Չիլիի մէջ, ներքին անապահովութեան պատճառով, պատերազմական վիճակ յայտարարուեցաւ: Երեքշաբթի օրուան ցոյցերուն ընթացքին 41 հոգի սպանուած են, 120 ուրիշներ ալ՝ վիրաւորուած: Ցոյ - ցերը սկիզբը կազմակերպուած էին բազ - քելու համար փոխարքական սակերու չիսուն առ հարիւր յաւելման դէմ: Ապա քաղաքական բնոյթ առացան: Կա - ցութիւնը անորոշ կը մնայ. հանդոյլ լու - րերը բաւական հակասական են:

ՈՒՐ ԷԻՆ Ս. ԱՋԵՐԸ «ՋԱՐԹՕՆՔ» ԵՒ «ԱՐԱՐԱՏ»

●

ԽՄԲ.— Պէյրութի մեր անկախ պաշ - տօնակիցը՝ «*Այգ*» հետեւեալ խորհրդա - ծութիւնները կ'ընէ իր Մարտ 31 խմբա - գրականով:

«Ո՞ւր են Աջերը Խորէն Սրբազան...»:

Այս անպատկառ հարցումն է որ չա - բաթներով ԱՐԱՐԱՏի եւ ՋԱՐԹՕՆՔի էջե - րէն ուղղուեցաւ Լիբանանի Հայոց Բարե - խնամ Առաջնորդին հասցէին:

Այս անպատկառ հարցումով է որ եր - կու թերթերը չաբաթներով փորձեցին Լիբանանի Հայոց Առաջնորդին վերադրել կատարուած սրբապիղծ դողութիւնը:

Բնականաբար հաւատացող չեղաւ:

Բնականաբար հայ ժողովուրդը մեծով ու պզտիկով դիտցաւ, թէ երկու թերթերն ու արտասահմանի իրենց արձագանգները սուտ - խեղթ կը ձեւանային:

Եւ իր ահարկու ցաւին մէջ, կիլիկեան հայ ժողովուրդը դիտցաւ չկորսնցնել իր արթնամտութիւնը եւ կուլ չտալ հրամ - ցուող քնարեր դեղահատը:

Կիլիկեան հայ ժողովուրդին համար դաղանիք չէր, թէ ո՛վ կատարած էր սըր - բազան Մասունքներու սրբապիղծ դողու - թիւնը, ինչո՛ւ եւ ինչպէ՛ս կատարուած էր խարանելի այդ արարքը:

Ազգային եկեղեցական ստեղծուած տաղնապէն չարդուփշուր պարտուած եւ արժեզրկուած խմբակը կը կարծէր Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի Աջին եւ Սրբազան Մասունքներուն անյայտացումով Տանն Կիլիկիոյ նորընտիր Հայրապետին ու իր գործակիցներուն արժանաւորութեան վը - րայ տալ ուժեր ձգել:

Բայց չյաջողեցաւ գաւը եւ գայն հիւսող բոլոր թելերը փուռէ դուրս եկան առանց նիւթաւելէն հագիւ տարի մը անց:

Այսօր Ս. Աջերն ու Մասունքները կը վերադարձուին իրենց օրինաւոր Տիրոջ ու Պահապանին, Տանն Կիլիկիոյ Հայրապե - տին:

Եւ այսօր ցերեկի լոյսով Կիլիկեան հայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն համար յստակ կը դառնայ, թէ ով էր Աջապղծը եւ ինչու գործեցաւ Աջապղծութիւնը:

Առաջին անդամ չէր որ կը կատարուէր սրբապղծութիւնը եւ առաջին անդամը չէ որ Ս. Աջերն ու Ս. Մասունքները նախա - խնամութեան անխմանալի կարգադրու - թեամբ կը վերայայտնուին եւ կը վերա - դառնան իրենց օրինաւոր ժառանգորդին, նոր օրերու Հոմկլայնին արժանաւոր Պա - հապանին:

Ուրախութիւ է Նախախնամական կար - գադրութիւնը յատկապէս անոր համար, որ առաջիկայ Կիրակի, Ս. Գրիգոր Լու - սաւորչի Տօնին առիթով, Կիլիկեան հայ հաւատացեալ բազմութիւնները արցունք - քով պիտի փարին կրկին իրենց պապերու Ս. Հաւատքի Խորհրդանշաններուն, Կի - լիկեան Աթոռի պայտաւման սուրբ հիմ - նաքարերուն:

Բայց այս անդամ մերն է իրաւունքը հարցնելու.

— Ո՞ր էին Ս. Աջերը, «Ջարթօնք» եւ «Արարատ»:

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Ալեւմտեան Օրանի մէջ ահաբեկիչներն ու ապստամբները նոր թափով սկսան չա - րունակել իրենց գործունէութիւնը: Վեր - ջին 48 ժամուան ընթացքին յարձակում գործեցին 39 ազարակներու ինչպէս նաեւ ճամբորդատար կառքի մը վրայ: Բացի չափ ապստամբներ, Ալժէի շրջանին մէջ, յարձակեցան Ֆրանսական ազարակի մը վրայ. բազմաթիւ ուրիշ բնակութիւններ կրակի տուին: Իսկ Պոնի մէջ կրակ բացին ռիկանական երկաւ ինքնաչարժերու վրայ:

Ապստամբներու դէմ զինուորական հե - ռապնդումը կը չարունակուի: Զանազան բախումներու ընթացքին աւելի քան հա - րիւր ապստամբներ սպաննուեցան եւ կա - րեւոր քանակութեամբ զինամթերք գրաւ - ուեցաւ:

× *Ալժերիոյ նախարարը, Լաքոստ, կա - րեւոր խորհրդակցութիւն մը պիտի ունե - նայ այսօր՝ զօր. Սալանի եւ երեք այլ զօրավարներու հետ, պիտի քննուի Ալժե - րիոյ զինուորական եւ քաղաքական ընդհ. կացութիւնը:*

× *Ֆրանսայի լրագրող մը, Փօլ Ռիպօ, որ անցեալ չաբաթ օր հարաւային Մարո - քի մէջ առեւանգուած էր Ազատագրու - թեան բանակի ուժերուն կողմէ, ազատ արձակուած է:*

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

●

«ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՍՐԱՀ»Ի ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Վիլֆրանշի դպրութ (ցանկը ա - ռանձին)	37·600
Նշան Տատայեան (Մարսէյլ)	1·000
Արամ Մխքայէլեան (Պոռուսօ)	2·000
Ա. Մխէմեան (Փարիզ)	1·000
Կիրակոս Հէլվաճեան (Մարսէյլ)	1·000
Նախորդ դումար՝	1·352·800
Ընդհ. դումար	1·395·400

(Գ· եւ վերջին մաս)

Գաղափարական պայքարի ընթացքում Տիրոն հանդես եկավ նաեւ որպես հռետոր։ Նրա ճառերից մեզ հասել է միայն մի հատված, որը նա ասել է Ալեքսանդրիայի ժողովրդի առջեւ, երբ վերջինս ապստամբել էր կայսրի դեմ։ Ճառի սկզբում Տիրոն ասում է, որ ինքը ոչ թե ցանկանում է ներկայանալ որպես հռետոր, այլ որպես քաղաքացի, որ ցանկանում է ասել ճշմարտությունը։ Ապա նա անդրադառնում է ապստամբության պատճառներին։ Ըստ նրա՝ ապստամբությունը ոչ թե ինքնաբուխ է եղել, այլ նախապես կազմակերպված։ Ապստամբության կազմակերպիչները, ասում է Տիրոն, ցանկացել են ոչնչացնել քաղաքը, սակայն ինքը՝ Տիրոն, ոչ միայն չի մասնակցել ապստամբությանը, այլ ընդհակառակը, ամեն կերպ ջանացել է կանխել այն։ Ապստամբության ղեկավարները, ասում է Տիրոն, ցանկացել են ոչնչացնել նաեւ Տիրոնին, որովհետեւ նա ամեն կերպ ձգտել է պահպանել կարգ ու կանոն։ Ապստամբները ցանկացել են նաեւ ոչնչացնել Տիրոնի ունեցվածքը։ Տիրոնը ասում է, որ ինքը ոչ միայն չի ունեցել որեւէ մասնակցություն ապստամբության կազմակերպման գործում, այլ ընդհակառակը, ամեն կերպ ջանացել է կանխել այն։

Ապստամբության ղեկավարները, ասում է Տիրոնը

ԲՐԿՈՒԽԻ

ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ԱՐԱՄ Գ.

Պատահաբար ոտքի ընկած ցրտահարված աչքերս բռնեցին մի շքեղ մեքենայի ետևի նեղ տեղամասում կծկված մի մանկիկ։ Ես ինձ չէի զգում։ Իմ ցավի կարգը չէր։ Ես ինձ ոչ մի տեղ չէի տեսնում, և այդ պահին ինձ համակեց մի անբացատրելի զգացում, որ ես ծնվել եմ միայն նրա համար, որ այդ մանկիկին ազատեմ մահվան ճիրաններից։ Ես ինձ չէի զգում։ Ես ոչ մի բան չէի տեսնում։ Ես ոչ մի բան չէի լսում։ Ես ոչ մի բան չէի հասկանում։ Ես ոչ մի բան չէի զգում։ Ես ոչ մի բան չէի ուզում։ Ես ոչ մի բան չէի ցանկանում։ Ես ոչ մի բան չէի մտածում։ Ես ոչ մի բան չէի կարողանում։ Ես ոչ մի բան չէի կարող։ Ես ոչ մի բան չէի կարող անել։ Ես ոչ մի բան չէի կարող անել, բացի նրանից, որ ես ծնվել եմ միայն նրա համար, որ այդ մանկիկին ազատեմ մահվան ճիրաններից։

Ես ինձ չէի զգում։ Ես ոչ մի բան չէի տեսնում։ Ես ոչ մի բան չէի լսում։ Ես ոչ մի բան չէի հասկանում։ Ես ոչ մի բան չէի զգում։ Ես ոչ մի բան չէի ուզում։ Ես ոչ մի բան չէի ցանկանում։ Ես ոչ մի բան չէի մտածում։ Ես ոչ մի բան չէի կարողանում։ Ես ոչ մի բան չէի կարող։ Ես ոչ մի բան չէի կարող անել։ Ես ոչ մի բան չէի կարող անել, բացի նրանից, որ ես ծնվել եմ միայն նրա համար, որ այդ մանկիկին ազատեմ մահվան ճիրաններից։

— Տիրա՛ջ, բայց ինչպե՞ս կարելի է մարդ այդքան անխիղճ լինի։ Ինչպե՞ս կարելի է մարդ այդքան անխիղճ լինի։ Ինչպե՞ս կարելի է մարդ այդքան անխիղճ լինի։ Ինչպե՞ս կարելի է մարդ այդքան անխիղճ լինի։ Ինչպե՞ս կարելի է մարդ այդքան անխիղճ լինի։

— Տե՛ր իմ, ասաց ինքնիրեն, ես ինձ չեմ զգում, ես ոչ մի բան չեմ տեսնում, ես ոչ մի բան չեմ լսում, ես ոչ մի բան չեմ հասկանում, ես ոչ մի բան չեմ զգում, ես ոչ մի բան չեմ ուզում, ես ոչ մի բան չեմ ցանկանում, ես ոչ մի բան չեմ մտածում, ես ոչ մի բան չեմ կարողանում, ես ոչ մի բան չեմ կարող, ես ոչ մի բան չեմ կարող անել, ես ոչ մի բան չեմ կարող անել, բացի նրանից, որ ես ծնվել եմ միայն նրա համար, որ այդ մանկիկին ազատեմ մահվան ճիրաններից։

Ես ինձ չէի զգում։ Ես ոչ մի բան չէի տեսնում։ Ես ոչ մի բան չէի լսում։ Ես ոչ մի բան չէի հասկանում։ Ես ոչ մի բան չէի զգում։ Ես ոչ մի բան չէի ուզում։ Ես ոչ մի բան չէի ցանկանում։ Ես ոչ մի բան չէի մտածում։ Ես ոչ մի բան չէի կարողանում։ Ես ոչ մի բան չէի կարող։ Ես ոչ մի բան չէի կարող անել։ Ես ոչ մի բան չէի կարող անել, բացի նրանից, որ ես ծնվել եմ միայն նրա համար, որ այդ մանկիկին ազատեմ մահվան ճիրաններից։

— Ես ինձ չեմ զգում, ասաց ինքնիրեն

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Նախարարաց Խորհուրդը իր ուրբաթ օրուան նիստին մէջ նախ քննեց միջազգային քաղաքականութիւնը, ապա որոշեց հիւլէական ուժի կազմակերպման պլտումէն 235 միլիառէն բարձրացնել 384 միլիառ ֆրանքի :

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ հակայ քարիւղատար նաւը (51.045 թոն) Լը Հաւրէ նաւահանգիստը հասաւ հինգշաբթի օր :

ԻՐԱՆի մէջ Մանուչէր Էղպալ կազմեց նոր գահլիճը : Ինչպէս գրած էինք, նախկին վարչապետը, Հիւսէյն Ալա հրաժարած էր Ամերիկացի երեք պաշտօնատարներու ապաստան պատճառով :

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ նախկին ռազմիկները « Փրաւտա »ի մէջ բաց նամակ մը հրատարակելով Ա. Միութիւն կը հրաւիրեն այն ամերիկացի նախկին ռազմիկները, որոնք վերջին աշխարհամարտին ընթացքին Գերմանիոյ Էլպա քաղաքին մէջ դիմաւորուեցան խորհրդային բանակին կողմէ : Երկու բանակներու հանդիպումը տեղի ունեցած էր Ապրիլ 25ին :

ՅՈՐԴԱՆԱՆի վարչապետը, Նապուլսի, յայտարարեց թէ կարելի եղաւ կառավարական տագնապի մը առաջքն առնել : Հիւսէյն թագաւորին ու վարչապետին միջեւ գոյութիւն ունեցող տարակարծութիւնը հարթուած է. Ա. Միութեան հետ դիւանագիտական յարաբերութիւնները պիտի վերակսին :

ՄԱԿի ՄԷԿ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻՆ համաձայն, աշխարհի բնակչութեան ընդհ. թիւը 1955ի վերջաւորութեան կը կը հասնէր 2 միլիառ 691 միլիոնի :

ՓԻԼԻՊՊԻՆԱՆ կղզիներու քաղաքներէն մէկուն մէջ հրդեհ մը ծագեցաւ՝ 40.000 հոգի անպատսպար ձգելով :

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԹԻՒ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 4ին : Սալ տէ Ֆէրթի մէջ

Բարձր հովանաւորութեամբ Պ. ՄՈՐԻՍ ՓԻՔԻ (Ներք. գործ. նախարարութիւնէն)

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Շրջ. Կոմիտէի, մասնակցութեամբ Կապոյտ Խաչին, Նոր Սերունդի :

Ներկայ պիտի ըլլան երեք յարանուանութեանց ներկայացուցիչները :

Կը նախագահէ՝ ՏԻԿԻՆ ՕՏԷՔ ՄԻՔԱՑԷԼԵԱՆ

Կը խօսի Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ (Մարսէյլէն)

Խօսք կ'առնեն Տրոմի ընկերվարականներու եւ Հայ Ազգային Միութեան ներկայացուցիչները :

Կոմիտէի կողմէ կը խօսի ԸՆԿԵՐ ՔԻՐԻՃԵԱՆ

Կը մասնակցին Պ. Պ. Աշոտ Առաքելեան, Զօխախլեան, փոքրիկն Աւետեան եւ Նոր Սերունդի Սաները եւ Սանուհիները :

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՏԷՍԻՆի ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հայ Մշակոյթի Տան յանձնախումբին : Այս Շաբաթ, ժամը 21ին, քաղաքապետարանի սրահին մէջ :

ՃՈՒԽ ՑԱՑՏԱԴԻՐ :

Գեղարուեստական ընտիր բաժին :

Պիւֆէ :

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

ՑԵՐԵԿՈՑՔ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Փարիզի «Ահարոնեան » խումբին :

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 16էն մինչեւ 23, Ազգային Տան մէջ (32 ռիւ տը Թրէվիզ) :

Գեղարուեստական բաժին :

Խօսք կ'առնէ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի կեդր. վարչութեան ներկայացուցիչը :

ԿԱՊՈՑ ԽԱՉԻ ԱՆԿԷՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Ապրիլ 7ին կիրակի ժամը 16ին :

Քաղաքապետարանին սրահը

Փարիզի Հայ Թատրոնը կը ներկայացնէ

ԲԱԽՏԻՆ ԱՆԻՒԸ

կատակերգութիւն երեք արար, Գրի - Գոր Վ. Ահանի, սիրուած դերասաններու կազմով մը՝ Ա. ԳՄԲԼԹԵԱՆ, Ն. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ, Ն. ՊԵՏԻԿԵԱՆ, Ժ. ԳԻԶԻՐԵԱՆ, ՏԻԿ. Ք. ԱԶՆԱՒՈՐԵԱՆ, ՕՐ. ՇՈՒՇԱՆԻԿ ԳԷՈՐԳԵԱՆ, ՕՐ. ՆՈՑԵՄԻ ՇԱՀԻՆԵԱՆ եւ ՀԵՂԻՆԱԿԸ :

Երգ՝ Օր. Աստղիկ Քէօսէեան եւ Պ. Մկրտիչ Պօղոսեան :

Պար՝ Օր. Թերեզա Քէօշկէրեան :

Մատչելի պիւֆէ :

Կառ. տիւ Նորքէն Անկէն լէ Պէն մեկնող ջոզեկառքեր՝ ժամը 15ին եւ 16.17ին :

ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ

Մարսիլիոյ Ցանձնախումբի հանդանակութեան նուիրատուները ցանկը. —

Արամ Աբմալանեան երկու հազար ֆր., Ասիկ Աչճեան, կայծակ ձէլրահեան, Յարթէթ Յովհաննէսեան, Նշան Տատայեան, Տէր եւ Տիկին Մելիտոսեան, Արիկ Կոսթանեան - Սկիֆէրեան ընտանիք, Տէր եւ Տիկին Սարգիս եւ Զարուհի Բարսեղեան, Յարութիւն Ուլուսեան եւ Տէր եւ Տիկին Նուրոյեան՝ հազարական ֆրանք, Պօլիկեան500ֆր. : (Դումար՝ 11.500 ֆր) :

ԿՈՒԶՈՒԻ

Տունը աշխատող գործատուրուհիներ,

chemisierի համար :

Ets. MAVIAN

116 Rue Réaumur, Paris 2ème, CEN 06-42

Du 27 Avril au 6 Mai 1957

Renseignements : LYON Rue Menestrier
Tél. : BU 5505
PARIS, 136 Bd. Haussmann
Tél. : WAG 68-50

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

Օր. ԺԱԳԼԻՆ ՀԱՇԻՇԵԱՆ
Պ. ՄԿՐՏԻՉ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ
Նշանուած
Փարիզ 31 Մարտ 1957 Քոլմար

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԻԼԻԱ. — Հ. Ց. Դ. Շրջ. Կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր շրջանին հետեւեալ խումբերը. — Զաւարեան ենթակայ չաթաթ, ժամը 9ին : Դրօ խումբը այս չաթաթ, ժամը 9ին : Քրիստափոր ենթակ. 8 Ապրիլ, կիրակի, կէսօրէն վերջ ժամը 3.30ին : Վարաւանդեան խումբ, 8 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3.30ին :

Սոյն ժողովները տեղի կ'ունենան սովորական հաւաքատեղիները :

Ներկայ կ'ըլլան Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչները : Կարեւոր օրակարգ :

ՊՕՄՈՆ. — Հ. Ց. Դ. «Զաւարեան» ենթակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այս Շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ՊԱՆՆԷՕ - ՔՈՇԱՆ. — Հ. Ց. Դ. «Արծիւ» ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 20.30ին, ծանօթ հաւաքատեղին : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ Մուրատ Ուս. Միութեան անդամական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ յետոյ ժամը չորսին Իսկի Ուրմեան վարժարանին մէջ : Կը խնդրուի անդամներէն եւ համակիրներէն անխտիր ներկայ գտնուիլ :

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԾՈՏԵԱԼ ՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Փարիզահայ Տիկնանց Միութեան Որբերու Օգն. Մարմնի, կիրակի, 7 Ապրիլ ժամը 15ին : Ժամը 16.30ին տողանցք : Գեղարուեստական բաժին, երգ, արտասանութիւն :

ՃՈխ պիւֆէ :

Ապրելի եղիր բոլորդ ձեր մանուկնեբուն հետ՝ Սէրբլը Միլիքէր, Փլաս Սէն Թ'Օկիւսթէն, հաճելի օր մը անցնելու համար :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

Ապրիլ 7, կիրակի վերջին արեւադալ, ժամը 11ին :

Ապրիլ 14, կիրակի, Ծաղկազարդ, Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով), ժամը 10ին, Դռնբացէք 17ին :

(Շար.)

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՑԱՆՁՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԷ
185, Bd. J. JAURES et
15, Av. A. MORIZET
Boulogne - Billancourt
Métro : MARCEL SEMBAT

ՔԱՐԻՋԱՀԱՅԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԻՔ
ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՄԱԹԻԱՑԻՆԵՐՈՒ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ մինչեւ կէս գիշեր :

Սէրբլը Միլիթէրի չքեղ սրահներուն մէջ (Փլաս Սէն Թ'Օկիւսթէն) :

Գեղարուեստական հաճելի անակնկալներ : Աբրահոնի Փրօ-Արմենիա խումբին կողմէ :

Ընտանեկան հաճելի մթնոլորտ :

Պարերը մեծ նուագախումբով :

ՃՈխ եւ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ՊԻՒՖԷ :

Սեղաններու համար հեռաձայնել՝

PRO 41-40 et TRU 09-67

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

Գործատէր – գործատերուհիներ fոն - ֆէֆսիոյի հայ տան մը մէջ աշխատելու համար (ժիւփ – շըմիզիէ եւն.) : Տեւական գործ եւ լաւ վճարում : Դիմել՝

Bonnetterie ALBERT
37 Rue Tapis Vert, Marseille

*
**

Շատ կարող ափիէօսէօրներ այր մարդու զգեստի համար եւ լաւ ֆիլօթիէներ : Դիմել՝

STARK
16 Rue de la Paix, Paris

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ԲԱՑՕՒՄ

Այս կիրակի ժամը 15.30ին վառաչուք հանդիսութեամբ տեղի պիտի ունենայ նաւակատիքը Փարիզի Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ նոր մատուռին,

8bis Rue des Ternes
Métro: Porte Maillot, Champerret, Ternes.

Մասնակցութեամբ օտար եւ հայ ակադեմական անձնաւորութեանց :

Բոլոր հայրենակիցները չատ սիրով կը հրաւիրուին :

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Նախաձեռնութեամբ Ֆրանսահայ փոխադարձ Օգն. Միութեան

Ապրիլ 8, երկուշաբթի գիշեր ժամը ճիշդ 8.45ին

Théatre Paul Faralicq
21 Rue Yves-Toudic. Paris 10ème
Métro : République

ԴԵՐԱՍԱՆ ԱՒԵՏԻՍ ՄԻՍԻՐԵԱՆ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ – ՂԵԿԱՎԱՐ

Jeune Théatre Franco-Arménien de Parisի

Կը ներկայացնէ Մաֆս Տրերի
« ՏԱՄՆԸԵՕԹԸ ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐԸ »
Տրամ երեք արար
Բեմադրութեամբ Աւետիս Մխիթեանի
«ԶԱՓԻ ՎՐԱՑ ՇԻՆՈՒԱԾ ԱՄՈՒՍԻՆԸ»
Բեմադրութիւն Հանրի Ճանիկի
Մաֆսիմ Օերիւ եւ կի Տապգաֆ
(Կատակերգութիւն մէկ արար)

Հայերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով այս երկու ներկայացումներուն իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն (այբենական կարգով) :

Մատըլէն էֆիզեան, Մարի էօհանիւզեան, Հայկուհի Խոշեան, Աւետիս Միսիրեան, Տրդատ Նշանեան, Ալիս Փափազեան :

Տոմսերը՝ 200, 300 եւ 500 ֆրանք : Կը ծախուին սրահին մուտքը եւ անդամներուն մօտ :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Պարտիզակի Հռուէթ Մարտիկեան (Փուքուկենց Մարտիկեան) կը փնտռէ իր հօրեղբայրը՝ Կարապետ Մարտիկեան, հօր անունը՝ Գրիգոր, մօր անունը՝ Մարգրուհի, կը բնակէին Հէլվաճեան մետաքսի գործարանին մօտը : Կը կարծուի որ Ցունաստանէն անցած է Արժանթին : Տեղեկացնել «Ցառաջ»ի միջոցով : Ջերմապէս կը խնդրուի «Արմենիա»էն՝ արտատպել :

ՆՈՒԻՐ

ՎԻԷՆ. — *Ողբ. Գրիգոր Ալոյեանի մահուան տխուր տարելիցին առիթով (24 Մարտ), Այրի Տիկին Մարի Ալոյեան հինգ հազար ֆր. կը նուիրէ Տարօն Տուրուբերանի Հայր. Միութեան, իրրեւ համեստ նպաստ մը Միութեան հետապնդած հայապահպանման՝ գնահատելի ձեռնարկներուն :*

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ԱՅՍ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՌԵՑԻՔ

BOSPHOREի *ԱՆԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼԻ ԱՆՈՒՇԵՂԷՆՆԵՐԸ*

ՀԱԼՎԱ, ԼՕՒՈՒՄ

ՊԻՍՏԱԿՈՎ, ԿԱՂԻՆՈՎ, ԱՄԷՆ ԳՈՑՆՈՎ ՈՒ ԲՈՑՐՈՎ

Մեծաքանակի համար դիմել՝

Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 6 ԱՊՐԻԼ • SAMEDI 6 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7851 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3662

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՎԱՐԱԳՈՅՐԸ ԿԸ ՊԱՏՌԻ

•

Տարիներէ ի վեր իր վրայ խօսեցնել կու տայ եղիչէ արք. Տէրտէրեան, որ պահ մը առաջնակարգ դիրք գրաւեց մեր բարձրաթառիճան եկեղեցականներու շարքին մէջ :

1949ին յայտնուած էր Երուսաղէմի լուսահոգի պատրիարք Կիւրեղ Խաչատրեանի իրբեւ տեղապահ Ս. Յակոբեանց աթոռին, երբ դեռ վարդապետ էր (Եղիվարդ) :

Ըստ օրինի պարտաւոր էր քառասուն օր վերջ Միաբանական ժողով գումարել եւ նոր պատրիարքի ընտրութիւնը կատարել տալ : Եւ սակայն միջոցը դուռ եօթը տարի կառչած մնալու տեղապահական աթոռին :

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գէորգ Զ. վախճանելէն առաջ կտակով տեղապահ նշանակած էր զինքը, նկատելով զայն ամէնէն արժանաւոր եկեղեցականը, որ պիտի կոչուէր գրաւելու Լուսաւորչի Աթոռը :

Նոյն համարումն ունէր իր մասին վազդէն Ա. 1955 Սեպտեմբեր 30ի ընտրութեան նախօրեակին ինչպէս կը յայտարարէր Փարիզի մէջ անցեալ տարի :

Տէրտէրեան արք. մերժեց համակերպիլ Գէորգ Զ.ի կտակի տրամադրութեան եւ չգնաց Էջմիածին՝ առանձնելու կաթողիկոսական տեղապահի բարձր պաշտօնը : Այդ օրերուն ո՛ւր գտնուիլն ալ անծանօթ էր : Երկար փնտռտուքներէ վերջ, Հնդկաստանէն եկաւ ձայնը :

Իսկ 1955ի ընտրութեան չուզեց երթալ Էջմիածին : Եւ վախնալով որ կ՚ընտրուի, մանաւանդ նամակով մը մերժեց թեկնածու ներկայանալ :

Ակներեւ էր, որ չէր ուզեր բաժնուիլ Երուսաղէմի Աթոռէն :

1956ի Փետրուարին, երբ Վազգէն Ա. Անթիլիաս գնաց՝ «ընտրելու եւ օծելու համար նորընտիր կաթողիկոսը», պաշտօնապէս յանձնեց եղիչէ արք.ին, որ երկուստեք համաձայնութեան եզր մը գտնէ :

Թէ ո՛ր աստիճան խղճմտութեամբ կատարեց իրեն յանձնուած փափուկ պարտականութիւնը՝ ո՛չ ոք գիտէ : Ցայտնի է միայն, որ կաթողիկոսը զոհ չմնաց :

« Մեր տեսակէտն ու իղձն էր, որ Անթիլիասի տագնապը կերպով մը վերջ գտնէր, կողմերու փոխադարձ գիջումներով : Եթէ օրը օրին տեղեակ ըլլայիմք կողմե - րու բանակցութեանց արդիւնքներուն, վստահ ենք թէ հարցը ուրիշ վախճան կ՚ունենար : Բայց յետոյ միայն տեղեկացանք — շատ ուշ — թէ եղիշէ արք. ինքզինքը տեսակ մը մեր լիազօրը եւ բանագնացը ցոյց տալով վճիռներ արձակեր է՝ առանց նոյնիսկ Մեզ տեղեակ պահելու այդ բանակցութեանց ընթացքին » :

Այսպէս կը գրէր Վազգէն Ա. անցեալ Նոյեմբեր 27ին Տիրան արք.ին (Սիոն, Դեկտեմբեր 1956) :

Երուսաղէմի Պատրիարքութեան պաշտօնաթերթը դրեց նաեւ, որ եթէ Ամենայն Հայոց Հայրապետը չկրցաւ Երուսաղէմ երթալ եւ հոն գումարել իր նշանաւոր «Եպիսկոպոսական ժողով»ը, պատճառը տեղապահն էր :

Եղիշէ արք. ամէնէն աւելի իր վրայ խօսեցնել տուաւ, երբ Տիրան արք.ի դէմ իր տուած ծանօթ «ժուռնալ»ը մամուլի մէջ հրատարակուեցաւ : Երբ Ամերիկայի նախկին առաջնորդը Երուսաղէմէն բռնի հեռացուեցաւ : Երբ անիկա վանք վերադառնալով պատր. տեղապահ ընտրուեցաւ : Երբ Տէրտէրեան Արք. Էջմիածին ապաստանեցաւ՝ իր անբաժան թիկնապահին՝ Շահէ վարդ. Աճէմեանի հետ : Երբ Ամման վերադառնալով դատ բացաւ Տիրան արք.ի դէմ : Ու վերջապէս երբ այս վերջինը պատրիարք ընտրուեցաւ, միշտ ձեց իր բարեկամներուն միջոցաւ արդիլել ընտրութեան վաւերացումը :

Այժմ այս բոլորին վրայ կ՚աւելնայ ուրիշ սխրագործութիւն մը եւս : Ինքն է որ թաքցուցած է Գրիգոր Լուսաւորչի, Ս. Սեղբեստրոսի եւ Ս. Նիկողոսի Աչքերն ու Ս. Պարսումի թաթը, որոնք 1956 Փետր. 19ին՝ Զարեհ Ա.ի ընտրութենէն մէկ օր առաջ գողցուած էին Վազգէն Ա.ի յատակացուած ննջասենեակէն :

Վարագոյրը պատառած է :

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ աթոռին դէմ սարքուած դաւադրութեանց բոլոր ծալքերը պիտի բացուին անշուշտ հետզհետէ :

Տարակոյս չկայ, որ այս սրբապղծութեան բուն հեղինակները պիտի յայտնուին չուտով :

Իրենց պատեհին մէջ պիտի սքքին հնչակ – ռամկավար ամբոխավարները, որոնք, սուտ խենդ ձեւանալով, կը յանդգնէին ամբաստանել Պէյրութի քաչարի առաջնորդ Խորէն արք.ը : Մինչդեռ չատ լաւ կը ճանչնային իսկական դողերն ու անոնց մեղսակիցները :

Ստախօսին մոմը մինչեւ կէս պիշեր կը վառի :

Խորէն արք. յաղթական՝ 25·000 հաւատացեալներու սրտագեղ խանդավառութեան մէջ եւ Զարեհ Ա.ի առաջնորդութեամբ կաթողիկոսարան վերադարձուց սուրբ մասունքները :

Այժմ ալ դողդոջուն ձեռքերով կը գրէ Վազգէն Ա. իր տեսակի խաչադողները անարդութեան սիւնին պիտի դամուին :

Արդարութիւնը պիտի յաղթանակէ վերջապէս :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

•

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՄԷՋ

Աղջի օր Կոնստանդինի եւ Ֆիլիպվիլի միջեւ չորս հարիւրէ աւելի ապստամբներ յարձակեցան 90 հոգինոց Ֆրանսական զօրախումբի մը վրայ : Բուռն զիմադրութենէ մը վերջ 25 Ֆրանսացի զինուորներ սպաննուեցան, ոչի վիրաւորուեցան . ապստամբներէն չիսուն հոգի սպաննուեցան կռիւներու ընթացքին :

Յարձակում կրող զօրախումբը անմիջապէս ահազանգ տուաւ եւ օդնական ուժեր պահանջեց . ըստ վերջին տեղեկութեանց , օդնական ուժերը յայտնած են ամբողջո - վին չրջապատել ապստամբները :

Ալժերիոյ զանազան կողմերը տեղի ու - նեցած բախումներու ընթացքին, վերջին 24 ժամուան մէջ աւելի քան 200 ապըս - տամբներ սպաննուած են :

ԿԻ ՄՈԼԷի ՃԱՌԸ

Վարչապետը Փարիզի ամերիկեան Ա - կումբին մէջ կարեւոր ճառ մը խօսեցաւ առջի օր : Վերլուծեց Ֆրանսայի տնտեսական ու ելմտական կացութիւնը եւ հաստնելով Ալժերիոյ հարցին, աւելցուց . «Որքան ալ ծանր ըլլան Ալժերիոյ համար յանձն առած մեր զոհողութիւնները, ա - մէն ոք պէտք է պարզ դիտնայ թէ տնտեսական նկատումներ մեզ պիտի չկասեցընեն : Ֆրանսացի ժողովուրդէն պահանջուած տնտեսական զոհողութիւնը պիտի յաջողցնենք Ալժերիոյ պահանջներուն : Մեր յաւելեալ ծախքերը միայն զինուորական ծախքեր չեն . 1956ի ընթացքին ա - ւելի քան հարիւր միլիառ Ֆրանք յատկացուցած ենք Ալժերիոյ ընկերային եւ չի - նարարական կազմակերպութեան համար : Սակայն նիւթական աւելի մեծ զոհողութիւններ անհրաժեշտ են» :

Ապա վարչապետը ունկնդիրներուն ու -

(Շար.ը կարդալ Ի. էջ)

ընտրութեան վաւերացումը :

Այժմ այս բոլորին վրայ կ՚աւելնայ ուրիշ սխրագործութիւն մը եւս : Ինքն է որ թաքցուցած է Գրիգոր Լուսաւորչի, Ս. Սեղբեստրոսի եւ Ս. Նիկողոսի Աչքերն ու Ս. Պարսումի թաթը, որոնք 1956 Փետր. 19ին՝ Զարեհ Ա.ի ընտրութենէն մէկ օր առաջ գողցուած էին Վազգէն Ա.ի յատակացուած ննջասենեակէն :

Վարագոյրը պատառած է :

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ աթոռին դէմ սարքուած դաւադրութեանց բոլոր ծալքերը պիտի բացուին անշուշտ հետզհետէ :

Տարակոյս չկայ, որ այս սրբապղծութեան բուն հեղինակները պիտի յայտնուին չուտով :

Իրենց պատեհին մէջ պիտի սքքին հնչակ – ռամկավար ամբոխավարները, որոնք, սուտ խենդ ձեւանալով, կը յանդգնէին ամբաստանել Պէյրութի քաչարի առաջնորդ Խորէն արք.ը : Մինչդեռ չատ լաւ կը ճանչնային իսկական դողերն ու անոնց մեղսակիցները :

Ստախօսին մոմը մինչեւ կէս պիշեր կը վառի :

Խորէն արք. յաղթական՝ 25·000 հաւատացեալներու սրտագեղ խանդավառութեան մէջ եւ Զարեհ Ա.ի առաջնորդութեամբ կաթողիկոսարան վերադարձուց սուրբ մասունքները :

Ալժերիոյ զանազան կողմերը տեղի ունեցած բախումներու ընթացքին, վերջին 24 ժամուան մէջ աւելի քան 200 ապըստամբներ սպաննուած են :

ԿԻ ՄՈԼԷի ՃԱՌԸ

Վարչապետը Փարիզի ամերիկեան Ա - կումբին մէջ կարեւոր ճառ մը խօսեցաւ առջի օր : Վերլուծեց Ֆրանսայի տնտեսական ու ելմտական կացութիւնը եւ հաստնելով Ալժերիոյ հարցին, աւելցուց . «Որքան ալ ծանր ըլլան Ալժերիոյ համար յանձն առած մեր զոհողութիւնները, ա - մէն ոք պէտք է պարզ դիտնայ թէ տնտեսական նկատումներ մեզ պիտի չկասեցընեն : Ֆրանսացի ժողովուրդէն պահանջուած տնտեսական զոհողութիւնը պիտի յաջողցնենք Ալժերիոյ պահանջներուն : Մեր յաւելեալ ծախքերը միայն զինուորական ծախքեր չեն . 1956ի ընթացքին աւելի քան հարիւր միլիառ Ֆրանք յատկացուցած ենք Ալժերիոյ ընկերային եւ չինարարական կազմակերպութեան համար : Սակայն նիւթական աւելի մեծ զոհողութիւններ անհրաժեշտ են» :

Ապա վարչապետը ունկնդիրներուն ու -

(Շար.ը կարդալ Ի. էջ)

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՍՊԻՏԱԿ ԳԻՐՔ

ՌԱՋՄԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

•

Անգլիական կառավարութիւնը լոյս ընծայեց Սպիտակ Գիրք մը, որ ամբողջո - վին կը յեղաշրջէ երկրին ռազմավարական աւանդութիւնները :

Առաջին առթիւ զինուորական պիւտճէին 1600 միլիոն անգլ· ոսկիէն պիտի իջնէ 1483 միլիոն ոսկիի, սակայն մինչեւ երեք տարի զինուորական պիւտճէին մէջ մըտցուած խնայողութիւնը պիտի հասնի 500 միլիոն ոսկիի : Անգլիական օդային ոյժը պիտի հաշուէ 200 մեծ ռմբաձիգներ (Վիւլքէն) եւ նոյնքան մըն ալ արագաթռիչ հետապնդող օդանաւեր :

Գալով նաւատորմիղին, բոլոր մեծ ու ծանր ռազմանաւերը պիտի փոխարինուին աւելի արագաչարժ ու փոքր նաւերով, որոնց տարողութիւնը 8000 թոնէն աւելի պիտի չըլլայ :

Մինչեւ 1962, անգլիական բանակը պիտի հաշուէ 375·000 զինուորներ՝ փոխանակ 690·000ի : 1960ին վերջ պիտի տրուի զինուորական պարտադիր ծառայութեան, եւ բանակը կազմուած պիտի ըլլայ արհեստով զինուորականներէ :

Այս բոլորին փոխարէն, մեծ զարկ պիտի տրուի հիւլէական զէնքերու արտադրութեան, որ այսուհետեւ պիտի կազմէ անգլիական ռազմապիտութեան առանցքը :

ՄԵՐՁԱՒՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔ

•

Եգիպտոս տակաւին չպատասխանեց Սուէզի մասին ամերիկեան առաջարկներուն : Գահիրէի ամերիկեան դեսպանը դրեթէ ամէն օր կը տեսակցի Եգիպտոսի Արտաքին նախարար Ֆաւզիի հետ : Այնքան տաեն որ Եգիպտոսի պատասխանը Ուաշինկթըն հասած չէ, Մ. Նահանգները կը յուսան առաւելագոյն զիջումները կորզել Եգիպտոսէն :

× Գահիրէի խորհրդային դեսպանն ալ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Արտաքին նախարար Ֆաւզիի հետ եւ յայտնեց թէ Խ. Միութիւնը բոլորովին համաձայն է Սուէզի հարցին չուրջ Եգիպտոսի բռնած դիրքին ու տուած յուշագրին :

× Ցորդանանի կառավարութիւնը մերժեց «Այզընհաուըրի վարդապետութիւնը» : Վարչապետ Նապուլսի այս որոշումը հաղորդեց ձայնասփիւռ ճառով մը : Ինչպէս յայտնի է, Հիւսէյն թագաւոր կ՚ուզէր ընդունիլ ամերիկեան օգնութիւնը եւ վերջին օրերուն ներքին ծանր պայքար մը ծայր տուած էր վեհապետին ու իր հանմնավարասէր վարչապետին եւ նախարարներուն միջեւ : Կը թուի թէ վերջնականն յաղթանակը տարած են վարչապետն ու դահլիճին հակա –արեւմտեան նախարարները :

× Լիբանան, որ «Այզընհաուըրի վարդապետութիւնը» ընդունող առաջին մերձաւարեւելեան երկիրն է, տասը միլիոն տոլարի բացառիկ յատկացում մը ստացաւ Մ. Նահանգներէն :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՆԳԼԻՈՑ երկու միլիոն բանթողները երկու օրէ ի վեր վերսկսած են իրենց աշխատանքը, սպասելով որ մասնաւորաբար կազմուած քննական տաեանը տայ իր որոշումը :

Ձիլիի ներքին կացութիւնը միշտ պըղտոր է : Հակառակ յայտարարուած պատերազմական վիճակին, բազմաթիւ նոր ցոյցեր տեղի ունեցած են : Թաղապետական կայազօրը կրակոցներէ ետք դադրեցուցած է դուներէ ներս դործադուլները ծայր սկսած են տալ : Լուր կը ջրջի թէ քանի մը անձեր զնդակահարուած են :

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՆԱՄԱՆԱԿԱՆ միացեալ հաղորդագրութիւն մը հրատարակուե -

ԱՇՕ ՇԱՀԽԱԹՈՒՆԻ

Ցաւով կ՚իմանանք թէ հինգշաբթի կէս օրէ վերջ իր մահկանացուն կնքած է բազմավաստակ արուեստագէտ՝ Աշօ Շահխաթունի :

Մեր ողբացեալ բարեկամը, որ տարի - ներէ ի վեր անկողնին գամուած էր անողոք հիւանդութեամբ մը, ծնած էր Շահրիար, 1882ին :

Քանի մը տարի յաճախելէ վերջ Երեւանի Գիմնազիան, անցած է Թիֆլիս, ուր կը ստանայ իր զինուորական կրթութիւնը : Ապա աշխատած է նաւթային ընկերութեան մէջ, Բագու : 1905 – 1906ին կը կանչուի զինուորական ծառայութեան :

Առաջին առթիւ թատերական ասպարէզ մտած է 1907ին, հետեւելով իր հօրը օրինակին (հայրը՝ Վաղարշակ Շահխաթունի ծանօթ դերասան էր)

Առաջին պատերազմի նախօրեակին կը վերադառնայ Թիֆլիս եւ կը ծառայէ իրեւ սպայ Գ. զօրամասին, հրամանատար Օգանովսկիի հրամանին տակ :

1917ին կ՚անցնի Երեւան եւ կը կոչուի հրամանատար մինչեւ երկրին խորհրդայնացումը : Հայաստանի կառավարութիւնը իրեն տուաւ գնդապետի աստիճան : Ապա կ՚անցնի Պոլիս, ուր բոլորովին կը նուիրուի թատերական ասպարէզին : Խումբ կազմելով Օր. Էլիզ Պիննէմէճեանի (Տիկ. Գովան) հետ եւ բազմաթիւ ներկայացումներ տալով մասնաւորաբար Ֆրանսական խաղացանկէն, մեծ յաջողութիւն կը գտնէ եւ խանդավառութիւն կը ստեղծէ Պոլսոյ մէջ : Ցետոյ կ՚անցնի Պուլկարիա, ուր նախ Վառնայի քաղաքապետական թատրոնին եւ ապա Սոֆիայի պետական թատրոնին մէջ կը խաղայ Շէյքսպիրի «Օթէլլօ»ն եւ «Համլէթ»ը ինչպէս նաեւ Ալեքսանդրը Տիմայի «Քին»ը պուլկարերէն լեզուով, թատերական խանդավառ շարժում մը ստեղծելով, ապա Փարիզ, ուր կը մնայ Շարժանկարի մէջ (Միշէլ Սթրոգոֆ, Լ'Օմ ա Լ'Իսփանիս), բայց չի կրնար շարունակել՝ երբ շարժանկարը խօսուն կը դառնայ : Այդ շրջանին մինչեւ իր հիւանդութիւնը ծանօթ եւ գնահատուած դիմադարձար էր, Ֆրանսական շարժանկարի մեծագոյն դերասաններուն փնտռուած դէմքերէն մէկը : Այդ շրջանին կը կազմակերպէ նաեւ ներկայացումներ՝ ծառայելով հայ բեմին : Վերջին անգամ 1951ի գարնան իրեն ի պատիւ կազմակերպուած էր յարդանքի երեկոյ մը :

Տակաւին առիթը կ՚ունենանք խօսելու իր մասին :

Յուղարկաւորութիւնը՝ այս երկուշաբթի առաւօտ ժամը 10·45ին Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին :

Մեր ցաւակցութիւնները այրի տիկին Շահխաթունեին եւ ընտանեկան պարագաներուն :

ցաւ, որուն մէջ երկու երկիրներու համայնավար կուսակցութիւնները կը յայտարարեն թէ «ընկերվարական երկիրներու» դիրքը պէտք է զօրարնայ՝ Խ. Միութեան հսկողութեան տակ : Խոսրովեան կ՚այցելէ նաեւ Հունգարիոյ «հակայեղափոխութիւնը » :

ՄԱՑԻՍ Մինկէն սկսած բարձրագոյն ուրակի հրանութին վաճառքը ազատ պիտի ըլլայ Ֆրանսայի մէջ : Միւս կողմէ, ամառուան ամիսներու հրանութի կարօն - ները հիմակուընէ սկսած են բաժնուիլ ինքնաշարժի տէրերուն :

ԱՆԳԼԻՈՑ թագուհին Փարիզ այցելութեան առթիւ անգլեւֆրանսական պինուրական հանդէսներ տեղի կ՚ունենան Փարիզի մէջ : Այդ հանդէսներուն մասնակցող անգլիական զօրախումբերը երէկ կէսօրէն վերջ տողանցեցին Շան զ'Էլիզէի պողոտային վրայ եւ արձագանգին Անծանօթ Զինուորին բոցը :

ԳԱՒԱՌԱՀԱՆԴԷՍ
ՍԻՐՈ ՍԵՂ

Բ. — ԵՐԳԱՐԱՆ

Լինեցաւ գիշեր
Շատ մեծ,
Գոգաւոր դաշտ —
Գեղեցիկ տեսիլ
Հովուհարսին :

Մերթ՝ որ պատկառի ի՛ր ինքնայ տես -
եր ... ամլը :

Նայի՛ր, հոս շատ ծաղիկ,
Նախատի՛ր ինծի,
Գնա իմ տունս ու՛ր
Թողեր իրեայ ծաղիկ :
... Զարմը հոգեայ ալ տակէն
Նիհար շատկայ :

Ծիրանագոյն ալիքներ պատեցին զինքը
Տարօրինակ մի ուրախութեամբ, ան՞ը
Ճոխ ու անսահման կանաչ մարգագե -
տի մը կարմիր ծաղիկներ ալ -
Հոգի՛ս իմ, ես ալ ուզեցի ծաղիկ մը
Ինձ համար քաղել :

Ծաղիկներ ալ կային ինծի համար,
Ինչպէս ամէն մարդու համար կան ծաղիկներ
Ամէն մարդ ալ կրնայ ծաղիկ մը քաղել
Ինչպէս ես ալ ուզեցի քաղել :

Ծաղիկներ

ԺԱԿՈՒԿՅԱ

ՆՈ ՂՈՊԶՎ ՎՂՎՍՅՈՅՈ ՄԵ

●

Վ. ՔՎՈՆԵ

Մեկ ուրիշ անգամ ես կպատմեմ, թե ինչպես ես հանդիպեցի Ժակ Ռոմանին, որ ինձ ծանոթացրեց Ժակ Ռիվիերի հետ։ Ռիվիերը ինձ հրավիրեց իր տունը, որտեղ ես ծանոթացա նրա կնոջ՝ Ալիսի հետ։ Ալիսը ինձ ներկայացրեց իր ընկերուհուն՝ Ռենե Վոկլենին։ Ռենեն ինձ ներկայացրեց իր ամուսնուն՝ Ժակ Վոկլենին։ Ժակ Վոկլենը ինձ ներկայացրեց իր ընկերոջ՝ Ժան Ռոշֆորին։ Ժան Ռոշֆորը ինձ ներկայացրեց իր ընկերուհուն՝ Ժանին Վալադոնին։ Ժանին Վալադոնը ինձ ներկայացրեց իր ընկերուհուն՝ Ժանին Լորանին։ Ժանին Լորանը ինձ ներկայացրեց իր ընկերուհուն՝ Ժանին Մորլեին։ Ժանին Մորլեն

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԹիւ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 4ին՝ Սալ տէ Ֆէթի մէջ
Բարձր հովանաւորութեամբ Պ. ՄՈՐԻՍ ՓԻՔԻ (Ներք. գործ. նախարարութիւնէն)
Նախաձեռնութեամբ Հ. Ը. Դ. Շրջ. Կոմիտէի, մասնակցութեամբ Կապոյտ Խաչին, Նոր Սերունդի :
Ներկայ պիտի ըլլան երեք յարանուանութեանց ներկայացուցիչները :
Կը նախագահէ՝ ՏԻԿԻՆ ՕՏԼԻՔ ՄԻՔԱՑԼԵԱՆ
Կը խօսի Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ (Մարսէյլէն)
Ասոնք կ'առնեն Տրոմի ընկերվարականներու եւ Հայ Ազգային Միութեան ներկայացուցիչները :
Կոմիտէի կողմէ կը խօսի ԸՆԿԵՐ ՔԻՐԻՃԵԱՆ
Կը մասնակցին Պ. Պ. Աշոտ Առաքելեան, Զօխախլեան, փոքրիկն Աւետեան եւ Նոր Սերունդի Սանները եւ Սանուհիները :

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՕՐ

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ

Այս կիրակի օր Սէն Լուի մէջ (Մարսէյլ), նախաձեռնութեամբ Թաղին ապրող յիններէ կազմուած յանձնախումբի մը, առաւօտուն ժամը 9ին հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Ս. Գէորգ եկեղեցիին մէջ: Սգահանդէս՝ ժամը 11ին : Կը նախագահէ՝ Պ. Երեւանեան: Կը խօսի Ա. Միքիճեան :
Կը մասնակցի Օր. Մարկոսեան :

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հայ Մշակոյթի Տան յանձնախումբին : Այս Շաբաթ, ժամը 21ին, քաջաքապետարանի սրահին մէջ :
ՃՈՒԽ ՑԱՑՏԱԳԻՐ :
Գեղարուեստական ընտիր բաժին :
Պիւֆէ :
Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

ՑԵՐԵԿՈՑԹ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ը. Դ. Նոր Սերունդի Փարիզի «Ահարոնեան» խումբին :
Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 16էն մինչեւ 23, Ազգային Տան մէջ (32 ռիւ տը Թրէվիզ) :
Գեղարուեստական բաժին :
Ասոք կ'առնէ Հ. Ը. Դ. Նոր Սերունդի կեդր. վարչութեան ներկայացուցիչը :

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՏՕՆԸ ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Բանակի Հայ Ռազմիկներու Միութեան եւ մասնակցութեամբ տեղւոյն բոլոր կազմակերպութիւններուն ու միութիւններուն :
14 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Հ. Ը. Դ. Տան մէջ :
Կը նախագահէ՝ Պ. ՀԱՅԿ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ
Կը բանախօսէ Պ. ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ (Լիոնէն) :
Գեղարուեստական պատշաճ բաժին :
Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգեհանգստեան պատարագ :
Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿ. վարժարանի վարչութիւնը չնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները 10 Յունուարէն 31 Մարտ 1957.— Եփրատ քոլէժի Սանուց Միութիւն, Ամերիկա հարիւր տոլար, Պ. Մ. Ճիէրճեան՝ Նիս քսան հազար ֆր., Պ. Նշան Աատուրեան Փրովիտէնս՝ 15 տոլար, Տիկին Քոնի Խօրասանճեան 5000 Ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Կ. Յակոբեան ի բենց աղջկան ամուսնութեան առիթով 5000 Ֆր., Տիկին Սալմասեան 10 քիլօ բրինձ :

ԿՐ ՓՆՏՈՒԻ.— Հայաստանէն կը վնտուեն Գառնիկ Ափինեան. Հօր անուն՝ Միքայէլ, մօր անուն՝ Սաթենիկ, եղբայրը՝ Արտաւազդ, քոյրը՝ Ալմաստ : Կիրովական-ի չրջանի Թշլաղ գիւղացի :
Տեղեկութիւն ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել Վահրամ Առաքելեանի,

524 Chemin de Mazargues
St. Anne. Marseille

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շնորհակալութեամբ ստացած ենք Շ. Միսաքեանի մահուան առթիւ.—

Եղուարդ Տարօնեան (Պէյրութ)	5·000
Մինաս Պօղոսեան (Մարսէյլ)	2·000
Ոմն (Փարիզ)	2·000
Պ. Հելվաճեան (Մարսէյլ)	1·000

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՉԻ ԱՆԿԿՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՁԵՒՆԱՐԿԸ

Ապրիլ 7ին կիրակի ժամը 16ին :
Քաղաքապետարանին սրահը
Փարիզի Հայ Թատրոնը կը ներկայացնէ

ԲԱԽՏԻՆ ԱՆԻՒԸ

կատակերգութիւն երեք արար, ԴՐԻԳՈՐ ՎԱՀԱՆԻ, սիրուած դերասաններու կազմով մը՝ Ա. ԳՄԲԷԹԵԱՆ, Ն. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ, Ն. ՊԵՏԻԿԵԱՆ, Ժ. ԳԻԶԻՐԵԱՆ, ՏԻԿ. Ք. ԱԶՆԱՒՈՐԵԱՆ, ՕՐ. ՇՈՒՇԱՆԻԿ ԳԷՈՐԳԵԱՆ, ՕՐ. ՆՈՑԵՄԻ ՇԱՀԻՆԵԱՆ եւ ՀԵՂԻՆԱԿԸ :
Երգ՝ Օր. Աստղիկ Քէօսէեան եւ Պ. Մկրտիչ Պօղոսեան :
Պար՝ Օր. Թերեզա Քէօշկէրեան :
Մաուչլի պիւֆէ :
Կառ տիւ Նորէն Անկէն լէ Պէն մեկնող չոգեկառքեր՝ ժամը 15ին եւ 16·17ին :

ՆՈՒԻՐ

Տիկին Եղրաքսէ Օհանեան եւ զաւակները իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ ՔԵՐՈՎԲԷ ՕՀԱՆԵԱՆԻ մահուան տարելիցին առթիւ երեք հազար ֆրանք կը նուիրեն Ալֆոր-վիլի Կապոյտ Խաչի մասնաճիւղին եւ հազար ֆր. «Յառաջ»ին :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՁԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

Ապրիլ 7, կիրակի վերջին արեւադալ, ժամը 11ին :
Ապրիլ 14, կիրակի, Ծաղկազարդ, Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով), ժամը 10ին, Դռնբացէք 17ին :
(Շար.)

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ը. Դ. Շրջ. Կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր շրջանին հետեւեալ խումբերը. —
Զաւարեան ենթ.այս շաբաթ, ժամը 9ին :
Դրօ խումբը այս շաբաթ, ժամը 9ին :
Քրիստափոր ենթ. 7 Ապրիլ, կիրակի, կէսօրէն վերջ ժամը 3·30ին :
Վարանդեան խումբ, 7 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3·30ին :
Սոյն ժողովները տեղի կ'ունենան սովորական հաւաքատեղիները :
Ներկայ կ'ըլլան Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչները : Կարեւոր օրակարգ :

ՊՕՄՈՆ.— Հ. Ը. Դ. «Զաւարեան» են թակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այս Շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ Մուրատ Ուս. Միութեան անդամական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ յետոյ ժամը չորսին Իսկի Խրիմեան վարժարանին մէջ: Կը խնդրուի անդամներէն եւ համակիրներէն անխտիր ներկայ գտնուիլ :

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԾՈՏԵԱԼ ՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Փարիզահայ Տիկնոց Միութեան Որբերու Օգն. Մարմնի, կիրակի, 7 Ապրիլ ժամը 15ին : Ժամը 16·30ին տողանցք : Գեղարուեստական բաժին, երգ, արտասանութիւն :
Ճոխ պիւֆէ :
Ապրիլի եոթին բոլորդ ձեր մանուկնե րուն հետ՝ Սէրբլը Միլիքէր, Փլաս Սէն Թ'Օկիւսթէն, հաճելի օր մը անցնելու համար :

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առթիւ Տաքարէն Պ. Մկրտիչ Առաքելեան երկու հազար ֆր. կը նուիրէ Կապոյտ Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին : (Ստանալ Պ. Հրանդ Յակոբեանէ) :

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Նաւով, օդանաւով, երկաթուղիով որեւէ ընկերութեամբ եւ միեւնոյն գիներով դէպի Ամերիկա, Աւստրալիա, Քանատա եւ Արեւելք: Վճարումը հոս կամ արտասահման: Կ'ապահովենք վիզայի գործողութիւնները ձրի, կ'ապահովենք նաեւ տեղերը ձրի :
Դիմել՝
ԺԱՆ ԵԼԻՇԷ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆԻ
որ ունի 35 տարուան փորձառութիւն :
AMERICAN LLOYD
48 Rue de la République Marseille
Tél. CO 4722
7 Rue Auber, Paris

ՁԱՏԻԿ Է

Մի փնտռէ՛ք թէ ուրկէ պիտի առնէք ձեր Զատկուան սեղաններուն նպարեղէնները եւ անուշեղէնները, Մխակ հասցէ մը՝
ԺԱԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆԻ
Նոր բացած խանութը
7 Rue de Tracy PARIS 2ème. Métro Strasbourg St. Denis
Հոն պիտի գտնէք նաեւ Ստեփան Մարգարեանի ձեռքով պատրաստուած՝
ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՋԷՕՒԷՔԸ
ՎԵՐՋԻՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆԻՆ ՄԻ ԶԳԷՔ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ՁԵՐ ՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆՊԱՏՄԱՆ ԱՑԵԼԵՑԷՔ
ARAX
ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
(Վարդան Պաճտիկեան եւ որդի)
ՔԱՂԱՔԻ ԿԵԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ 27 Rue d'Aubagne, Marseille. Tél. CO 3643
Ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ ֆրանսական որեւէ նպարեղէն, որ ձեր մտքէն կ'անցնի, որոնց կարգին իրական եւ անխարդախ
ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՔԱՇԿԱՎԱԼ եւ համեղ ՊՈՒԼՍԱԿԱՆ ԼԱՔԵՐՏԱ

ՓԱՐԻԶԱՀԱՅԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ

ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՄԱԹԻԱՅԻՆԵՐՈՒ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ մինչեւ կէս գիշեր :
Սէրբլը Միլիքէրի չքեղ սրահներուն մէջ (Փլաս Սէն Թ'Օկիւսթէն) :
Գեղարուեստական հաճելի անակնկալներ : Աթրաֆսիոն Փրօ–Արմենիա խումբին կողմէ :
Ընտանեկան հաճելի մթնոլորտ :
Պարերը մեծ նուագախումբով :
ՃՈՒԽ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏԶԵԼԻ ՊԻՒՖԷ :
Սեղաններու համար հեռաձայնել՝
PRO 41-40 et TRU 09-67

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ապրիլ 4).— Ձոյլ ոսկի՝ 464·000, նափոլէոն 3450, դուխց. 3260, անգլ. 4140, քսան տոլարնոց 16·480, թղթադրամ (անպաչտօն) սթերլին 1075, տոլար 400, դուխց. 95·50, պելժ. 7·80, լիր 0·63 :

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ԲԱՑՕՒՄ

Այս կիրակի ժամը 15·30ին փառաչուք հանդիսութեամբ տեղի պիտի ունենայ նաւակատիքը Փարիզի Հայ Աւետարանական նոր մատուռին,
8bis Rue des Ternes
Métro: Porte Maillot, Champerret, Ternes.
Մասնակցութեամբ օտար եւ հայ ակնառու անձնաւորութեանց :
Բոլոր հայրենակիցները չատ սիրով կը հրաւիրուին :

ԿՈՐԾԱՒՈՐ

Գործաւոր – գործաւորուհիներ ֆոն-ֆէֆսիոնի հայ տան մը մէջ աշխատելու համար (ժիւփ – շըմիզիէ եւն.) : Տեւական գործ եւ լաւ վճարում : Դիմել՝
Bonnetterie ALBERT
37 Rue Tapis Vert, Marseille

*
**

Շատ կարող ափիէօսէօրներ այր մարդու զգեստի համար եւ լաւ ֆիլօրիէններ : Դիմել՝
STARK
16 Rue de la Paix, Paris

չաղրութիւնը հրաւիրեց այն բոլոր ազդային պարտականութեանց վրայ, որոնք կը ծանրանան Ֆրանսայի ուսերուն — բացի Ալժերիայէն՝ արտաքին հողամասերու կազմակերպութիւն, Սահարայի արժեւորում, Եւրոպայի պաշտպանութեան եւ Ատլանտեան կազմակերպութեան մէջ Ֆրանսայի բերելիք բաժինը, եւայլն : Այս բոլորին հասնելու համար, կառավարութիւնը որոշած է, յանուն մեծ զոհողութեանց, 250 միլիառ Ֆրանքի խնայողութիւն մը մտցնել պետական պիւտճէին մէջ :

Պատասխանելով եղած հարցումներու, վարչապետը յայտնեց թէ Այզընհաուըրի հետ ունեցած խօսակցութեանց ընթացքին, ելմտական հարցեր չեն չօշափուած եւ ամերիկեան օգնութիւն չեն խնդրած : «Ֆրանսա իր անձնական ճիգերով պէտք է յաղթահարէ ներկայացող ժամանակաւոր դժուարութիւնները » : Ասելով ապագայի ծրագիրներու մասին, վարչապետը աւելցուց. «Հակառակ իր բոլոր դժուարութեանց, Ֆրանսա ինքն իր պատեհանին մէջ չի քաշուիր : Մեր ճարտարարուեստը նոր բանոր արտադրին չուկաներ կը փնտռէ : Ատլանտեան ուխտը խաղաղութեան ու ազատութեան պահպանման համար զրաւական մըն է այժմ՝ աւելի քան երբեք : Ատլանտեան Ուխտի անդամներուն սերտ գործակցութիւնը պէտք է տարածուի իր աշխարհագրական սահմաններէն ալ անդին » :

Վարչապետը իր խօսքը վերջացուց յարդանքի արտայայտութիւններով՝ հանդէպ զօր. Կրունթըրի ու իր չաղորդին՝ զօր. Նորսթէտի, լորտ Խոմէյի ու իր չաղորդին՝ Պ. Մոլոքի

× Ֆրանսայի Ազգ. ժողովը վաւերացուց Քամըրունի ներքին սահմանադրութիւնը : Զեռնպահ մնացին համայնավար եւ ֆոլիստ պատգամաւորները :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 7 ԱՊՐԻԼ • DIMANCHE 7 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7852 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3663

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԲԱՆԻՆՔ ՄԵՆՔ

•

Փարիզահայ մաւուրականութիւնը յոգ-նութեան եւ անտարբերութեան նշաններ ցոյց կուտայ տարիներէ ի վեր :

Ո՛չ մէկ չարժում՝ օտարին ծանօթացնե-լու համար հայկական մշակոյթը , Հայոց պատմութիւնն ու գրականութիւնը :

Ցունինք Ֆրանսերէն պարբերաթերթ մը՝ նուիրուած հայագիտութեան կամ Հայկական Դատին :

Հին սերունդը աւելի նախաձեռնող եւ պահաբերող ոգի ունէր :

Փարիզի նախկին փոքրաթիւ հայ պա-ղուհը աւելի նախանձախնդիր էր հայկական արժէքներու հանդէպ :

Մի քայէլ Վարանդեան մը կամ Արշակ Զօպանեան մը գարուս սկիզբը առանձին չատ աւելի մեծ գործ կը տեսնէին հայ ժողովուրդը Եւրոպացիներուն ծանօթա-ցնելու համար՝ քան Ֆրանսայի այսօր ու-ման հոծ գաղութին մաւուրականները հաւաքաբար :

1900էն սկսեալ Փարիզի մէջ լոյս կը տեսնէր Փրօ Արմենիա թերթը, նախաձեռ-նութեամբ Հ. Յ. Դաշնակցութեան :

Ամբազրական մարմնին անդամներէն էին Ֆրանսայի այն առենուան ամէնէն նշա-նաւոր դէմքերը.— Ժորժ Բլէմանսօ, Ժան Ժօրէս, Անաթոլ Ֆրանս, Ֆրանսիս տը Փրէսանսէ, Վիքթոր Պէտար, Փիէր Քիյ-եար, իսկ խմբագրութեան քարտուղարը՝ Ժան Լոնկէ՝ կարլ Մարքսի թոռը: Քրիս-տափոր Միքայէլեան, Ռոստոմ եւ Միքա-յէլ Վարանդեան նիւթ կը հայթայթէին աշխատակիցներուն :

Այս թերթը նուիրուած էր Հայկական Դատին եւ մեծ ծառայութիւն մատոյց՝ Հայերը եւ անոնց քաղաքական պահանջ-ները Եւրոպային ճանչցնելու տեսակէ-տէն :

Օսմանեան Սահմանադրութեան հրա-չակումով պահ մը միմոռութիւնն ունե-ցանք կարծելու թէ լուծուած էր մեր ազ-գային հարցը եւ «Փրօ Արմենիա» դադ-րեցուց իր հրատարակութիւնը :

Շատ չանցած Կիլիկիոյ համատարած ջարդը եւ արեւելեան նահանգներու հա-րըստահարութիւնները եկան ցոյց տալու որ Հայկական խնդիրը աւելի քան երբեք պաշտպանութեան կը կարօտէր :

Պալքանեան պատերազմէն վերջ, երբ Թուրքիա չարաչար պարտուած՝ ծունկի եկած էր Եւրոպայի առջեւ, հայկական բարենորոգումներու խնդիրն ալ դրուե-ցաւ դիւանագիտական սեղանին վրայ :

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գէորգ Ե. Սուրէնեան 1912ին պաշտօն տուաւ Պօղոս Նուպարի, որպէս զի իր նախագահու-թեամբ Փարիզի մէջ կազմէ Ազգային Պատուիրակութիւն մը: Նպատակն էր հե-տապնդել հայկական բարենորոգումներու գործադրութիւնը վեց մեծ պետութեանց մօտ, որոնք երաշխաւոր եղած էին ա-նոնց՝ Պերլինի 1878ի ծանօթ դաշնագրին 61րդ յօդուածով :

Նոյն նպատակով վերակենդանացաւ Փրօ Արմենիան 10 Դեկտ. 1912ին: Փուր լէ Փէօփլը տ'Օրիան անուան տակ՝ դրեթէ խմբագրական նոյն կազմով: Գլխաւոր պատասխանատուն էր Միքայէլ Վարանդ-եան: Տարի մը վերջ՝ 10 Դեկտ. 1913ին վերստացաւ իր նախկին անունը եւ իրրեւ կիսամսեայ չարունակուեցաւ մինչեւ հա-մաշխարհային առաջին պատերազմի պայ-թումը :

1915 – 1918 քանիցս հրապարակային հաւաքոյթներ կազմակերպուեցան Փարի-զի մեծ սրահներուն մէջ՝ բողոքելու հա-մար թրքական ջարդերուն եւ տեղահա-նութեանց դէմ :

Այդ հաւաքոյթներուն նախագահած են Անաթոլ Ֆրանս, Փօլ Տէշանէլ , Փօլ Տու-մէր (երկուքն ալ եաքին Հանրապետու-

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

•

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆՑ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՀԱՄԱՐ

•

Շաբաթ առաւօտ Նախարարաց Խոր-հուրդը կարեւոր նիստ մը դումարեց, որ-մէ վերջ հետեւեալ պաշտօնական հաղոր-դագրութիւնը հրատարակուեցաւ. «Նա-խարարաց Խորհուրդը, լսելէ վերջ Ալ-ժերիոյ նախարար Ր. Լաքոստի եւ պին-ուորական դործողութեանց պատասխա-նատու նախարարներու զեկոյցները, մեծ դոհունակութեամբ արձանագրեց հետեւ-եալ իրողութիւնները. Ալժերիոյ մէջ պին. կացութիւնը բարելաւուած է. ահա-բեկումներու թիւը զգալիօրէն նուազած է. (Յունուարի ընթացքին 130 դոհերու փոխարէն Մարտ ամսուն՝ 32 դոհ). մահ-մետական բնակչութիւնը հետզհետէ կը վերստանայ իր նախկին հանդարտութիւ-նը. աշակերտները չատ աւելի մեծ թիւով կը յաճախեն դպրոց (Ալժէի մէջ փետր-ուար մէկին միայն 70 մանուկներ դպրոց կը յաճախէին, փետրուար 15ին՝ 8000, իսկ Ապրիլ 2ին՝ 37·750): Նախարարաց Խորհուրդը ամբողջ ազգին թարգմանը կը հանդիսանայ՝ Ալժերիոյ բանակին ու քաղաքական վարչութեան արտայայտելով իր երախտագիտական զգացումները: Ընդ-վզումով կը բողոքէ այն պայքարին դէմ, զոր Ֆրանսայի թշնամիները սկսած են տանիլ, Ալժերիոյ բանակին ու վարչու-թեան վերագրելով կարգ մը անընդունելի արարքներ՝ ուղղուած անհատներու ազա-տութեան եւ իրաւունքներուն դէմ: Նա-խարարաց Խորհուրդը ամբողջ Ֆրանսայի անվերապահ հիացմունքին թարգմանը կը հանդիսանայ հանդէպ այն 700·000 պին-ուորներուն, որոնք տարուան մը ընթաց-քին, իրարու յաջորդեցին Ալժերիոյ մէջ՝ յանուն խաղաղութեան ու Ֆրանքեամահ-մետական բարեկամութեան վերահաս-տատման »:

Սակայն տրուած ըլլալով որ վերջերս չարժում մը սկսաւ Ֆրանսայի մէջ որ կ'ուզէր փաստել թէ անիրաւութիւններ գործուած են Ալժերիոյ մէջ, Ալժերիոյ նախարար Լաքոստ իսկ պահանջին վրայ կառավարութիւնը որոշեց ստեղծել «Ան-հատական իրաւունքներու եւ ազատու-թեանց պահպանման յանձնախումբ մը », որուն մաս պիտի չկազմեն երեսփոխան-ներ եւ որ տեղւոյն վրայ քննութիւն պի-տի բանայ ամէն անգամ որ գործուած ա-նիրաւութեան մը մասին բողոք ներկա-յացուի :

Այս յանձնախումբը, որ պիտի նշանակ-ուի վարչապետին կողմէ, բաղկացած պի-տի ըլլայ բարոյական անժխտելիհամբաւի տէր անձերէ եւ տեղեակ պիտի պահուի բանակին կամ քաղաքային վարչութեան դէմ բանաձեւուած բոլոր բողոքներէն , քննութիւն պիտի բանայ եւ հանէ իր եզ-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

թեան նախագահ ընտրուած) եւ ուրիչ – ներ :

Շնորհիւ այս դրաւոր եւ բանաւոր քա-րոզութեանց, քաղաքակիրթ աշխարհը ծանօթացաւ Հայկական Դատին : Այնպէս որ, երբ 1918ի Զինադադարէն վերջ, պարտուած Թուրքիոյ հաշիւը կը տես-նուէր, աշխարհի ճակատագիրը տնօրինող դիւանագէտները չատ լաւ գիտէին թէ ի՛նչ կը պահանջէին Հայերը :

Բոլորը կը ճանչնային մեզ երէկ :

Ի՞նչ կը բանինք մենք :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՄԻՇՏ ՍՈՒԷԶԻ ՀԱՐՑԸ

•

Եգիպտոսի մերժումէն վերջ, Սուէզի հարցին վերջնական լուծումը միչտ առ-կախ կը մնայ: Ուրբաթ օր Տըլլըս Ուո-չինկթընէն օդանաւ նստաւ Նիւ Եորք եր-թալու եւ Համըրչոլտի հետ խորհրդակ-ցութիւն մը ունենալու համար, սակայն մթնոլորտային պայմանները այնքան դէշ էին, որ Արտաքին նախարարին օդանաւը էջք չկրցաւ կատարել եւ վերադարձաւ Ուոչինկթըն: Այնտեղ ալ օդը չատ դէշ էր. ի վերջոյ Տըլլըսի օդանաւը Պոսթոնի մէջ էջք կատարեց: Տըլլըս – Համըրչոլտ այս յապաղած տեսակցութիւնը, որ ան-հրաժեշտութիւն մը դարձած է, տեղի պի-տի ունենայ կարելի եղածին չափ չու-տով, որպէսզի ստեղծուած անլուծելի կա-ցութեան դարման մը գտնուի :

Մ. Նահանգները կը չարունակեն յուսալ որ Նասր բարեփոխութիւններ պիտի մտ-ցնէ իր սուէզեան ծրագրին մէջ :

× Իսրայէլի մէջ կը չարունակեն պնդել թէ Նասր ոչ մէկ դիջում պիտի ընէ: Զա-փազանց յուսահատ ալ են Համըրչոլտի բռնած դիրքէն :

× Ուոչինկթընի իսրայէլեան դեսպանը, Էպան, յայտարարեց որ եթէ իսրայէլեան նաւերուն անցքի իրաւունք չտրուի Սուէ-զէն, նոր պատերազմ մը անխուսափելի կը դառնայ :

× Գահիրէի ամերիկեան դեսպանը ուր-բաթ օր դարձեալ տեսակցութիւն մը ու-նեցաւ Արտաքին Նախարար Ֆաւզիի հետ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԱՏԸՆԱՈՒԷՐ յայտարարեց թէ Արեւմտ. Գերմանիոյ բանակը պէտք է օժտուի հիւլէական զէնքերով: Առաջին անդամն է, որ Ատլանտեան այսքան որոշ կերպով սեղանի վրայ կը դնէ գերմանա-կան բանակը հիւլէական զէնքերով զօրա-ցնելու հարցը:

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ մէջ հիւլէական նոր փորձ մը կատարուեցաւ չորեքչաբթի օր: Վերջին փորձը տեղի ունեցած էր Մարտ երեքին :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ կազմակեր-պութեան 8րդ տարեդարձը մեծ չուքով տօնուեցաւ Ֆրանսայի մէջ: Այս առթիւ Այզընհաուըր ողջոյնի խօսքեր արտասա-նեց եւ խոստացաւ կարելի աջակցութիւնը տալ, որ Ատլանտեան կազմակերպութիւնը զօրանայ: Իսկ Մոսկուայի ճայնափիւռը յայտարարեց թէ արեւմտ. Եւրոպայի մէջ ամերիկեան դինուորական կայաններու դոյութիւնը վտանգ մըն է եւրոպական պետութեանց համար :

ՓԱՐԻԶ քաղաքը ամբողջութեամբ դրօ-չաղարդուած է Անգլիոյ թագուհիին այ-ցելութեան առթիւ: Արքայական ամոլը օդանաւով Օրլի պիտի հասնի երկուչաբթի կէսօրին, ապա մասնաւոր թափօրով պի-տի առաջնորդուի նախագահական պալա-տը: Երկուչաբթի օրուան յայտագիրն է՝ այց Անծանօթ Զինուորի գերեզմանին, դիչերը՝ պաշտօնական երեկոյթ Օփերայի չէնքին մէջ, ապա արարողութիւն Վան-տոմ հրապարակին վրայ :

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ - ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ կու-սակցութեան նոր թեւին (Հանրի Քէօյ եւ Անտրէ Մոռիս) առաջին համագումարը բացուեցաւ Ափիէրի մէջ:

ԻՐԱՆի նոր վարչապետը մասնաւոր հր-ամանագրով մը վերջ դրաւ պատերազ-մական վիճակին, որ ի զօրու էր 16 տա-րիէ ի վեր:

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻՈՑ համայնավարները նոր վէճի մը բռնուած են Խ. Միութեան հետ: Պելովիչ, որ Եուկոսլաւիոյ համայնավար կուսակցութեան Կեդր. Կոմիտէին անդամ է, «Պորպա» թերթին մէջ մերկացումներ ըրաւ Խ. Միութեան մէջ ծայր տուած հա-կա-եուկոսլաւ պայքարին մասին:

ՑՈՐԴԱՆԱՆի վարչապետը յայտարարեց թէ իր երկիրը կ'ուզէ բարեկամական յա-րաբերութիւններ պահել թէ՛ արեւմտեան եւ թէ՛ արեւելեան խմբակցութեանց հետ. աւելցուց նաեւ, թէ Արեւմուտքին հաճելի ըլլալու համար չի կրնար թշնամական դիրք բռնել արեւելեան երկիրներուն հան-դէպ :

ԳԱՀԻՐԷի Քանաաական դեսպանը, Հեր-պերթ Նորման, անճնասպան եղաւ իր զբ-բասենեակին պատուհանէն փողոց նետ-ուելով: Վերջերս Մ. Նահանգներու մէջ սկսած էին դեսպանը ամբաստանել որպէս համայնավար: Քանաայի Արտաքին նա-խարարը, Լեսթըր Փիրսըն, յայտարարեց թէ այդ լուրերը զրպարտութիւն էին եւ Գահիրէի Քանաական դեսպանը չափա-զանց վստահելի ու պատուախնդիր անձ մըն էր: Անճնասպանութիւնը վերագրեց անճնական մտահոգութեանց ու փիլիքա-կան սպառիչ յոգնութեան :

ՖՐԱՆՍԱ 30 միլիոն տոլարի վարկ մը բացաւ Իսրայէլի, որ պիտի վճարուի քա-նի մը տարիներու ընթացքին :

ՄԱԿԱՐԻՈՍ արք. Լոնտոն մեկնելէ ա-ռաջ պիտի հանդիպի Ցունաստան :

ԼԵՀԱՍՏԱՆի մէջ «լրտեսութեան» յան-ցանքով ձերբակալուած հինգ կրօնական-ներ ազատ արձակուեցան՝ «բաւականա-չափ փաստերու չգոյութեան պատճա-ռով»:

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ պաշտօնաթերթերը կոչ ուղղեցին ժողովուրդին, որ հանրային ժողովներու ընթացքին կարծիք յայտնեն Խրուչչեւի առաջարկած ճարտարարուես-տական վարչութեանց կազմակերպու-թեան հարցին չուրջ :

ՃԱՓՈՆի վարչապետը Մ. Նահանգներ հրաւիրուեցաւ. այցելութեան թուական ճշդուած է Յունիս 19:

ՂԱՆԱՑի նորաստեղծ պետութեան վար-չապետը, Նքրումա Ագիճան հասաւ. կը կարծուի թէ կ'ուզէ ափրիկեան պետու-թեանց միութիւն մը ստեղծել :

ՉԻԼԻԷն հասնող պաշտօնական տեղե-կագրութեանց համաձայն, ներքին յեղա-փոխութիւնն ու ցոյցերը վերջ դտած են : Վերջին քանի մը օրերու նիւթական վնաս-ը կը հաչուեն 150 միլիոն փեսօ :

ԻՏԱԼԻՈՑ մէջ չոգեկառքի սարսափելի արկած մը պատահեցաւ չաբաթ օր. Հռո-մէ - Պրինտիզի արընթացը բախեցաւ դիմացէն եկող ուրիչ չոգեկառքի մը: Ցարդ ստացուած տեղեկութեանց համա-ձայն 70 վիրաւորներ կան, որոնցմէ 31ին վիճակը ծանր է :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

ՋՐՎԷԺՆԵՐ

•

Ես չեմ սիրում համր ու հանդարտ առու-ները դաշտավայրի,
Քարափների բաշից կախուած ջրվէժներն եմ սիրում վայրի:
Ջրվէժներն եմ սիրում վայրի, որ կանա-չում են զուարթաձայն,
Թռիչքի մէջ փշրուելով դառնում փրփուր ու ծիածան ...
Որ չգիտես մարգարիտներ, թէ աստղեր են վերից թափում,
Գլորւում են դէպի անդունդ եւ անկումից չեն սարսափում ,
Որ ցնցում են բաշերն իրենց, քախտում հազար ժայռ ու քարի
Եւ փշրուող ալիքներով բարն են փշրում ճանապարհի :

ՀԱՄՕ ՍԱՀԵԱՆ

ՇԱՀԱԹՈՒՆԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ողբացեալ Աչօ Շահխաթունի յուղար-կաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ այս երկուչաբթի առաւօտ, ժամը 10·30ին , Փարիզի Ս .Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, (15 rue Jean Goujon):

թէ իր երկիրը կ'ուզէ բարեկամական յա-րաբերութիւններ պահել թէ՛ արեւմտեան եւ թէ՛ արեւելեան խմբակցութեանց հետ. աւելցուց նաեւ, թէ Արեւմուտքին հաճելի ըլլալու համար չի կրնար թշնամական դիրք բռնել արեւելեան երկիրներուն հան-դէպ :

ԳԱՀԻՐԷի Քանաական դեսպանը, Հեր-պերթ Նորման, անճնասպան եղաւ իր զբ-բասենեակին պատուհանէն փողոց նետ-ուելով: Վերջերս Մ. Նահանգներու մէջ սկսած էին դեսպանը ամբաստանել որպէս համայնավար: Քանաայի Արտաքին նա-խարարը, Լեսթըր Փիրսըն, յայտարարեց թէ այդ լուրերը զրպարտութիւն էին եւ Գահիրէի Քանաական դեսպանը չափա-զանց վստահելի ու պատուախնդիր անձ մըն էր: Անճնասպանութիւնը վերագրեց անճնական մտահոգութեանց ու փիլիքա-կան սպառիչ յոգնութեան :

ՖՐԱՆՍԱ 30 միլիոն տոլարի վարկ մը բացաւ Իսրայէլի, որ պիտի վճարուի քա-նի մը տարիներու ընթացքին :

ՄԱԿԱՐԻՈՍ արք. Լոնտոն մեկնելէ ա-ռաջ պիտի հանդիպի Ցունաստան :

ԼԵՀԱՍՏԱՆի մէջ «լրտեսութեան» յան-ցանքով ձերբակալուած հինգ կրօնական-ներ ազատ արձակուեցան՝ «բաւականա-չափ փաստերու չգոյութեան պատճա-ռով»:

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ պաշտօնաթերթերը կոչ ուղղեցին ժողովուրդին, որ հանրային ժողովներու ընթացքին կարծիք յայտնեն Խրուչչեւի առաջարկած ճարտարարուես-տական վարչութեանց կազմակերպու-թեան հարցին չուրջ :

ՃԱՓՈՆի վարչապետը Մ. Նահանգներ հրաւիրուեցաւ. այցելութեան թուական ճշդուած է Յունիս 19:

ՂԱՆԱՑի նորաստեղծ պետութեան վար-չապետը, Նքրումա Ագիճան հասաւ. կը կարծուի թէ կ'ուզէ ափրիկեան պետու-թեանց միութիւն մը ստեղծել :

ՉԻԼԻԷն հասնող պաշտօնական տեղե-կագրութեանց համաձայն, ներքին յեղա-փոխութիւնն ու ցոյցերը վերջ դտած են : Վերջին քանի մը օրերու նիւթական վնաս-ը կը հաչուեն 150 միլիոն փեսօ :

ԻՏԱԼԻՈՑ մէջ չոգեկառքի սարսափելի արկած մը պատահեցաւ չաբաթ օր. Հռո-մէ - Պրինտիզի արընթացը բախեցաւ դիմացէն եկող ուրիչ չոգեկառքի մը: Ցարդ ստացուած տեղեկութեանց համա-ձայն 70 վիրաւորներ կան, որոնցմէ 31ին վիճակը ծանր է :

ԲՒՒՍԱՍԻՐՈՒՀԻՆ ԼԵ ՉԻՄՈՒՆԻՆ

(Կարդացած ացքաս աշեան Մարմարիա սրճ.)

Ը.

Ճօճել տաքի տակ, Ղոլ Ռեդուեր. Ճօճել ռուսաստան ի նոր ճօռճ ըսել, բեռնել ժեյեր, ուր ըսես որ ըսես մէ ըսես. Ղոլ ըսել ես ինչ, ես չեմ հիչում։ Ես ի՞նչ եմ ըրել, որ ինձի կ՚ուզես ձգել

ԺԱՂՍԿԱԳ

Գ. ՄԱՎՅԱՆ

— Տոպ, լսու՛, մի՞թե աչդչա ձեզի էլ Տիկին Օրիորդը դեղի բերէ, ինչո՞ւ համար ձեզմէ ալ չէ ուզած եր ամուսնանալ :

— Ո՜չ թա՛ չէ՛, դուռդ բա՛ց, ես ալ ներս մտնեմ, ինչո՞ւ համար ես ալ չէ՛ ուզած :

Ես դիցուկ դնելու տրամադրութեան մէջ չէի, ուստի ոչինչ պատասխանեցի, միայն ներս մտայ, ինչպէս ինձ հրաւիրած էր Ժաղկագ :

Ժաղկագ ներս մտաւ ետեւէս, ինքզինքը գետնի վրայ գցաւ, ոտքերս համբուրեց եւ սկսաւ ողբալ ...

— Ես ի՞նչ ըրի, ինչո՞ւ համար ինծի այսպէս կ՚ընէ, ես ի՞նչ ըրի, որ ինծի այսպէս կ՚ընէ, ես ի՞նչ ըրի, որ ինծի այսպէս կ՚ընէ ...

Ես ալ ինծի կ՚ըսէի, թէ ես ի՞նչ ըրի, որ ինծի այսպէս կ՚ընէ, ես ի՞նչ ըրի, որ ինծի այսպէս կ՚ընէ ...

Ժաղկագ ոտքերս կը համբուրէր,

բակացութիւնները՝ փաստերու լոյսին տակ :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՄԷՋ

Ինչպէս գրած էինք, Կոնստանդինի եւ Ֆիլիփվիլի միջեւ բուռն կռիւներ տեղի ունեցած էին վերջերս : Կատարուած քննութիւնները ցոյց կուտան որ ապստամբները, աւելի քան չորս հարիւր հոգի, օժտուած էին արդիական զէնքերով : Արդ, այդ զէնքերը Ալժերիա կը փոխադրուին Թունուզեան սահմանէն. Թունուզի մէջ դոյութիւն ունի ապստամբական սպայակոյտ մը, որ մարդ եւ զինամթերք կը փոխադրէ դէպի Ալժերիա : Ամիսներէ ի վեր Ֆրանսական սահմանապահ ուժերը քանիցս գրաւման տակ առին Թունուզէն զէնք փոխադրող կարաւաններ, որոնք յաճախ կ'օգտագործեն կառավարական փոխադրատար ինքնաշարժներ : Այս զէնքերուն բուն աղբիւրը Գահիրէն է : Արդարեւ, Գահիրէի կառավարութիւնը, որ Զեխոսլովաքիայէն կը գնէ արդիական զէնքեր, իր անդլիական նախկին զինամթերքը Թունուզի վրայով կը ղրկէ Ալժերիա :

Ուրիշ կարեւոր իրողութիւն մը եւս. Ալժերիոյ Ազատագրական ճակատը սկսած է Ֆրանսայի մէջ աշխատող հիւսիսային ափրիկեցի բանուորներուն մէջէն զատել իր զինուորները, որոնք Ֆրանսայէն կ'անցնին Զուիցերիա, Ճենովա ու ապա, Թունուզի վրայով՝ Ալժերիա : Փոխադրականը երկրորդ դիծ մըն ալ կ'անցնի հարաւային Ֆրանսայէն, Սպանիոյ եւ նախկին սպանիական Մարոքի վրայով՝ դէպի Ալժերիա :

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Հ. Ց. Դ. Եդիպտացի կոմիտէն փարիզեան չրջանի բոլոր ընկերները կը հրաւիրէ դասախօսական ժողովի մը, որ տեղի պիտի ունենայ 11 Ապրիլ, հինգշաբթի դի - շեր ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթի թիւ 12 սրահին մէջ, 28 ռիւ Սէրփանթ :

Կը խօսի ընկեր Ս. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Որ այս առթիւ պիտի ներկայացնէ նա եւ կարդ մը խօսուն ժապաւէններ :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ապրիլ 8ին կը լրանայ Յառաջի վերա - հրատարակման 13րդ տարին : Կը խնդրենք մեր բոլոր բաժանորդներէն որ անյապաղ կարգադրեն իրենց առկախ հաշիւները կամ ժամանակին վերանորոգեն իրենց բաժանորդագրութեան չրջանը՝ կանխիկ վճարումներով : Ապահովելու համար թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը՝ վարչութիւնը պէտք ունի կանոնաւոր վճարումներու : Այս առթիւ պարտք կը զգանք չնորհակալութիւն յայտնել մեր այն բաժանորդներուն որոնք իրենց պատասխանատուութեամբ կը դիւրացնեն մեր գործը :

Փարիզի եւ արուարձաններուն մէջ կարելի է վճարումներ ընել հետեւեալ կեդրոններուն :

Անիէր - Պուա Քոլոմպ.— *Արամ Աւետիսեան* :

Պանեէօ - Քաշան.— *Բարթամ Պասմաճեան* :

Շաւիլ.— *Գրիգոր Կիւլեան* :

Իսի, Վլամար, Մէօտօն.— *Երուանդ Ատանալեան* :

Սարսէլ - Առնուվիլ.— *Արփիար Մարտիրոսեան եւ Կարօ Երանեան* :

Ալֆորվիլ.— *Բարթող Փափազեան* :

Իթալի - Քրեմլէն, Պիսէթր - Ժանթիյի.— *Արմենակ Ճակոբեան* :

Շնորհակալութիւններով՝ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

Գործաւոր - գործատիրուհիներ ֆոն - ֆէֆսիոնի հայ տան մը մէջ աշխատելու համար (ժիւպ - շրմիզիէ եւն.) : Տեւական գործ եւ լաւ վճարում : Դիմել՝

Bonnetterie ALBERT
37 Rue Tapis Vert, Marseille

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻՆ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Շաբաթ, Մայիս 25, ժամը 21էն սկսեալ, Սէրքլը Միլիթէոի մէջ :

ՑԵՐԵԿՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապ. Ֆաչի Շաւիլի մասնաճիւղին կողմէ, մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդին : Կիրակի, 14 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս գիշեր, Շաւիլի քաղաքապետարանի սրահին մէջ :

Ի նպաստ տեղւոյն եկեղեցիի եւ դպրոցի չինութեան :

Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ

Վարչութեան անդամները ստիպողաբար ժողովի կը հրաւիրուին, այս չորեքշաբթի, ժամը 6·30ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՎԱՐՁՈՒ Է

Մայիս 15էն սկսեալ վարձու է սրճարան մը : Մաքուր կահ կարասիներով պատրաստ չամախորդ : Շահաւոր դործ : Պայմաններու համար դիմել տիրոջը :

ԱՐՍԷՆ ՆՈՐՈՑԵԱՆԻ

57 Rue Bernard du Bois, Marseille

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

× Հայաստանէն Օննիկ Գուլումճեան կը փնտռէ իր եղբայրը Կարպիս Գուլումճեան :

× Տիկին Կիւլիւզար Ռօզ Շըմշըմիքեան կը փնտռէ իր եղբայրը Օննիկ Շըմշըմիկեան, հօր անունը Գրիգոր, մօր անունը Թագուհի :

× Պ. Գառնիկ Տէրտէրեան (Պուլկարիայէն) կը փնտռէ Լեւոն Տէրտէրեան :

× Կը փնտռուի բնիկ Սկիւտարցի Պ. Մկրտիչ Տապանեան (փաստաբան), կը կարծուի Փարիզ ըլլալ :

× Պ. Սեդրակ Գրիգորեան (Հայաստանէն) կը փնտռէ իր եղբայրները Լեւոն եւ Ազատ Գրիգորեանները, հօր անուն Սարգիս :

× Պ. Անդրանիկ Էքմէքճեան (Նիկոմիդիա), Ճունաստանէն կը փնտռէ իր քոյրը Հայկուհի Էքմէքճեան, մօր անունը Մարիամ, հօր անունը Կարապետ Էքմէքճեան (Կեսարացի) :

× Տիկին Վիքթորիա Ճըրոյեան Ծնեալ Ազատեան (Հայաստանէն) կը փնտռէ իր զարմիկը Ցովհաննէս Ազատեան :

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՈՒՆԻՆ

Ճակոբ Պարտաքճեան :

Տիգրանուհի Մուրատեան :

Մանրամասնութեան համար դիմել Փարիզի եկեղեցւոյ դիւանատունը :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ.— Հայաստանէն կը փնտռեն Գառնիկ Ափինեան. հօր անուն՝ Միքայէլ, մօր անուն՝ Սաթենիկ, եղբայրը՝ Արտաւազդ, քոյրը՝ Ալմաստ : Կիրովականի չրջանի Թշլաղ գիւղացի :

Տեղեկութիւն ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել Վահրամ Առաքելեանի,

524 Chemin de Mazargues
St. Anne. Marseille

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Մարսէյլի մէջ Մայիս 26ին պիտի տօնուի Սրբիմեան Հայրիկի մահուան 50ամեակը, ինչպէս նաեւ «Արծիւ» Վասպուրականի հարիւրամեակը, նախաձեռնութեամբ Վասպուրականի Հայր. Միութեան կեդր. վարչութեան, մասնակցութեամբ Համազգային Մշակութային, եւ Տարօն-Զալնոճորի Հայր. Միութեան :

Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

***

Վիէննի Վասպուրականի Հայր. Միութիւնը հերոսամարտի 42րդ տարեդարձը պիտի տօնէ Մայիս հինգին :

Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՍՐԱՀ

Մարսէլ Վիլֆրանչի նուիրատուներու ցանկը (դուռները յայտարարուած էր առջի օր) :

Պ. Պ. Սեդրաք Սանճեան 25·000 ֆր., Կարապետ Զէօմլէքճեան, Մարտիրոս Պրատանեան, Գէորգ Զէօմլէքճեան, Աւետիս Զէօմլէքճեան, Ճակոբ Ցարութեան, Ֆաչիկ Զիլինկիրեան, Նազար Էլիգեան հազարական ֆրանք, Օհաննէս Եանկապէգեան, Անտոն Ղազարոսեան, Կարպիս Մոմճեան, Պետրոս Տէմիրճեան, Գրիգոր Զիլինկիրեան, Կարապետ Հայգազորճեան, Մարգիս Գուլումճեան 500ական, Մեսրոպ Բուրուտեան 400, Զաւիկ Գաբրիէլեան, Վահան Խաչատուրեան, Ցարութիւն Կապրատեան, Տիկին Մարգրիտ Բուրուտեան, Այրի Տիկին Մարիամ Զէքթերեան երեք հարիւրական, Այրի Տիկին Աննիկ Ամէմեան երկու հարիւր ֆրանք :

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՏՕՆԸ ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Բանակի Հայ Ռազմիկներու Միութեան եւ մասնակցութեամբ տեղւոյն բոլոր կազմակերպութիւններուն ու միութիւններուն :

14 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Հ. Ց. Դ. Տան մէջ :

Կը նախագահէ՝ Պ. ՀԱՅԿ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Կը բանախօսէ Պ. ՑԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ (Լիոնէն) :

Գեղարուեստական պատչամ բաժին :

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգեհանդստեան պատարագ :

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿ Է
Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻԻ

Ո՞ՒՐ ԵՍ, ՄԱՅՐ ԻՄ...

Հրատարակութիւն Թեհրանի բարեկամներուն կողմէ :

Գին 50 ֆրանք :

Դիմել «Յառաջ»ի :

ՀԱՅ—ԲՈՑԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻԻ

Շուտով լոյս կը տեսնէ ՀԱՑ - ԲՈՑԺԻ 181 - 182րդ թիւը (Յունուար - Փետրուար), մօտ 60 էջ : Բովանդակութիւնը ճոխ եւ այլազան :

ՀԱՑ - ԲՈՑԺԻ բաժանորդներէն կը խնդրուի փակել հին հաշիւները : Նոր թիւերը պիտի ղրկուին միայն հաւատարիմ բաժանորդներուն :

Տարեկան բաժնեգինը 1000 ֆրանք, արտասահման 1·200 ֆրանք : Դիմել Շ. Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ, (աւելցնել՝ խմբագրութիւն Յառաջ)ի :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

Ապրիլ 14, կիրակի, Շաղկազարդ, Մ. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով), ժամը 10ին, Դոնբոսկէ 17ին :

(Շար.)

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

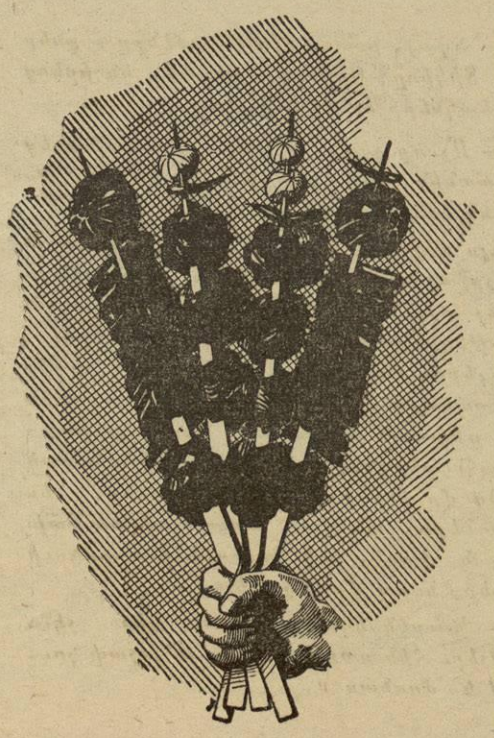
Մանիւթաճսիօներներ եւ սիւրժըթէօզներ պօնէթքրիի համար : Դիմել՝

KORMAN
22 Rue Dussoubs, Paris 2ème

ՄՈՒՐԱՏ ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԼ
ՏԱՐՆԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
ՇԱԲԱԹ ՄԱՅԻՍ 11 ԺԱՄԸ 22Էն ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒՕՏ
Hotel Splendid
ORCHESTRE ARGENTIN
MANUEL PIZARRO

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ԱՅՍ ՏՕՆԿԱԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ
ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՌԵՑԷՔ
BOSPHOREի ԱՆԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼԻ ԱՆՈՒՇԵՂԵՆՆԵՐԸ
ՀԱԼՎԱ, ԼՕՒՕՒՄ
ՊԻՍՏԱԿՈՎ, ԿԱՂԻՆՈՎ, ԱՄԷՆ ԳՈՑՆՈՎ ՈՒ ԲՈՑՐՈՎ
Մեծաքանակի համար դիմել՝
Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ՃԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ
Հիմնադիր-տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ
*
Ֆրանսական - Հայկական եւ կովկասեան ընտիր կերակուրներ
ՇԱՆ ԶԵԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՑ
4, Rue Robert - Estienne
(Rue Marbeuf) PARIS (8e)
Téléphone BAL. 31 - 21
(Métro: F. D. Roosevelt)
Հաճելի մթնոլորտ
*
Առաջնակարգ կովկասեան խորովածներ, «շաշլիք», «քարսքի»
BAR AMERICAIN

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 9 ԱՊՐԻԼ

MARDI 9 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7853 33ème ANNEE

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3664

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳՈՒՀԻՆ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

●

Մեծն Բրիտանիոյ թագուհիին այցելութիւնը պատմական դէպք մըն է, որ յիշատակելի պիտի մնայ Ֆրանսայի տարեգրութեանց մէջ :

Ամիսներէ ի վեր արտակարգ պատրաստութիւններ կը տեսնուէին՝ արժանավայել կերպով ընդունելու համար արքայական ամոլը :

Փարիզի քաղաքապետութիւնը չարժման մէջ դրած էր իր լաւագոյն մասնագէտները՝ բարեզարդելու համար մայրաքաղաքին գլխաւոր կեդրոնները :

Մասնաւորապէս մեծ խնամք տարուեցաւ լոյսերու մէջ ողողելու համար պաշտօնատուներն ու արուեստի հրաշակերտ նկատուած կարեւոր չէնքերն ու յիշատակարանները : Որպէսզի Փարիզ արդարացնէ իր «Լոյս – Քաղաք» կոչումը :

Զուարճասէր Փարիզցիները ամբողջ երեք օր խրախճանքի մէջ պիտի ըլլան : Պաշտօնական ընդունելութեանց առթիւ հետաքրքիր ժողովուրդը պողոտաներու երկայնքին ցանկապատ պիտի կազմէ, պատշգամներէն ու պատուհաններէն պիտի կախուի՝ մէկ վայրկեան կարենալ տեսնելու համար երիտասարդ ու համակրելի թագուհին : Գիշերը ներկայ պիտի ըլլայ լուսավառութեանց եւ հրախաղերու :

Քաղաքավարական այս այցելութիւնը նուիրագործումն է անշուշտ այն բարեկամական սերտ գործակցութեան, որուն ապացոյցը տուած են Ֆրանսա եւ Անգլիա աւելի քան կէս դարէ ի վեր՝ քաղաքական դեռնի վրայ :

Ժ. դարու 70ական թուականներէն սկսեալ « դինեալ խաղաղութեան » չրջան մը կ'ապրէր Եւրոպա :

Աչխարհի ճակատագիրը տնօրինող վեց մեծ պետութիւնները ի վերջոյ կը կազմէին քաղաքական երկու խմբակցութիւններ, Երրեակ Համաձայնութիւնն ու Երրեակ Զինակցութիւնը : «Եւրոպական ներդաշնակութիւն»ը կը պահուէր՝ չնորհիւ այս խմբակցութեանց :

Անգլիա եւ Ֆրանսա, որոնք անցեալին յաճախ տարբեր ճակատներու վրայ դրօնուած էին, դարուս սկիզբը (1904ին) հիմը դրին սիրալիր գործակցութեան եւ վճռի առարկայ խնդիրները — մասնաւորաբար գաղթավայրերու առնչութեամբ — բարեկամաբար լուծեցին :

Ու երբ 1914ին պայթեցաւ առաջին մեծ պատերազմը, Ֆրանսա իր կողքին գտաւ Անգլիան : Ֆրանսայի ռազմաճակատն երբուն վրայ, աւելի քան չորս տարի անդլիացի եւ Ֆրանսացի՝ եղբայրաբար միացած՝ կռուեցան հասարակաց թշնամիին դէմ, յանուն արդարութեան եւ ժողովուրդներու ազատութեան :

Նոյն եղբայրական աջակցութիւնը ցոյց տուաւ Անգլիա 1939ին՝ երբ աչխարհ կըրկին նոր աղէտի մը ենթարկուեցաւ :

1940 Յունիսի ճակատագրական օրերուն՝ երբ թշնամին յաղթական կը յառաջանար դէպի Ֆրանսայի սիրտը, Անգլիոյ անվեհեր վարչապետ Ջըրչիլ առաջարկեց նոյն դրօշին տակ միացնել Ֆրանսական եւ անգլիական ժողովուրդները : Մ'ինքան միատեսակ էին երկու ազգերու քաղաքական պահանջներն ու ազատական դաղափարները :

Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի համերաչխ գործակցութեան վերջին ապացոյցը տեսնենք անցեալ աչնան՝ երբ Սուէզի տագնապին առթիւ երկու պետութիւնները իրենց ռազմական ուժերը տրամադրեցին նոյն նպատակին համար :

Աչխարհ կ'ապրի անստոյգ օրեր : Շատոնց վերջ գտած է տաք պատերազմը, սակայն խաղաղութիւն չէ հաստատուած դեռ : Կը չարունակուի պաղ պատերազմը : Սեւ ամպեր կը չարունակեն մթագնել քաղաքական հորիզոնը :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՍՈՒԷԶԻ ՇՈՒՐՋ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ...

●

Ուշադրութեան մէջ դհոլնակութեամբ կը նչեն թէ Նասր տակաւին չէ հրատարակած Սուէզի մասին պատրաստած իր յուչագիրը : Կը խորհին որ այս տատամսուելը չատ լաւ նչան է, եւ որ Նասր կրնայ տակաւին փոփոխութիւններ մտցնել իր պատասխանին մէջ :

Գահիրէի ամերիկեան դեսպանը տեղափոխուելու ստիպուած է. ամէն օր, եւ յաճախ օրը քանի մը անգամ կը տեսակցի Եդիպտոսի Արտաքին նախարար Ֆաւզիի հետ :

Վերջերս լուր մը տարածուեցաւ թէ եդիպտոս 15 պետութեանց մասնակցութեամբ խորհրդաժողովի մը դումարումը պիտի առաջարկէ Ժընեւի մէջ. այս լուրը առաջին անգամ ըլլալով հրատարակուեցաւ Գահիրէի կիսապաչտօնական թերթերուն մէջ. սակայն Մ. Նահանգներու, Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Հոլանտայի եւ այլ երկիրներու Արտաքին նախարարութիւնները յայտարարեցին թէ այդպիսի առաջարկ մը ստացած չեն : Ուշադիրները մէջ կը խորհին թէ թիւրիմացութեան պատճառը հետեւեալն է.— մինչ եդիպտական թերթերուն մէջ դրուեցաւ որ Ժընեւի խորհրդակցութեան պիտի հրաւիրուին 15 պետութիւններու ներկայացուցիչները, իրականութեան մէջ նաւային, քարիւղի, առեւտրական միջազգային եւ այս կարգի ընկերակցութեանց ներկայացուցիչներն են որ ժողովի պիտի հրաւիրուին : Ցամէնայն դէպս այս բոլորը պարզ ենթադրութիւններ են միայն եւ պաչտօնական որեւէ հաղորդագրութեան վրայ հիմնուած չեն :

× Ամերիկեան 16·000 թոննոց քարիւղատար նաւ մը չաբաթ օր էյլաթի նաւահանգիստը հասաւ : Սինայի կռիւներու սկզբնաւորութենէն ի վեր առաջին օտար նաւն է այս, որ իսրայէլեան նաւահանգիստը հասաւ : Իսրայէլի մէջ նաւին հասնելուն լուրը մեծ ուրախութեամբ ընդունուեցաւ, որովհետեւ այս առաջին չայթը էյլաթի նաւահանգիստին ապագային մասին մեծ յոյսեր կը ներչնչէ եւ ցոյց կուտայ թէ Աքաբայի ծոցին մէջ նաւարկութեան ազատութիւնը որոչ չափով ապահովուած է :

× Անգլիական դրօչակ պարզած «Մարիա Վիթթորիա» նաւը Ապրիլ 2էն ի վեր Սուէզի բացերը հրամանի կը սպասէ չբանցքէն անցնելու համար :

Նաւապետը ուղեց Գահիրէ երթալ ու եդիպտոսի մէջ անգլիական շահերու պաչտպանութեամբ զբաղող դուխցերիական դեսպանատան հետ չփման մէջ մըտնել, սակայն եդիպտական իչխանութիւնները Գահիրէ մեկնելու արտօնութիւն չտուին նաւապետին :

× Իսրայէլ որոչած է փորձի համար նաւ մը ղրկել Սուէզ եւ տեսնել թէ անցքի իրաւունք պիտի տրուի՞ այդ նաւուն : Սակայն տակաւին ճչդուած չէ թէ այդ փորձը ե՞րբ պիտի կատարուի :

× Մերձ. Արեւելքի մէջ ՄԱԿի ուժե-

(Շար.ը կարդալ Պ. Էջ)

ԷԼԻԶԱՊԷԹ Բ. ԵՒ ԻՇԽԱՆ ՖԻԼԻՓ

ՓԱՐԻԶ ՀԱՍԱՆ

●

Երկուչաբթի կէսօրին Անգլիոյ թագուհին եւ իչխան Ֆիլիփ մասնաւոր օդանաւով մը հասան Օրլիի օդակայանը, ուր ընդունելեան Հանրապետութեան նախագահ Րընէ Քոթիի կողմէ : Օդակայանին մասնաւոր ընդունարանին մէջ կարճ դադարէ մը վերջ արքայական եւ նախագահական չքախումբը ժամը 12·20ին ճամբայ եղաւ դէպի էլիզէի նախագահական պալատը, ուր, ինչպէս գրած էինք, արքայական ամոլը պիտի հիւրասիրուի իր փառիզեան այցելութեան առթիւ :

Թագուհիը Փարիզ մտած պահուն (Փորթ տ'Օրլէան) թնդանօթի 101 հարուածներ ողջունեցին արքայական ամոլին գալուստը :

Ստորեւ՝ այցելութեան առաջին օրուան յայտագիրը :

Ժամը 13·15ին էլիզապէթ Բ. Նախագահ Քոթիի պիտի յանձնէր անդլ. բարձրադոյն չքանչանը : Իսկ 13·30ին քառասուն հոգինոց մտերիմ ճաչ մը պիտի տրուէր էլիզէի պալատին մէջ, որու վերջաւորութեան Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահը իչխան Ֆիլիփի պիտի յանձնէր Պատուոյ Լեգէոնի Մեծ Խաչը :

Կէսօրէն վերջ ժամը 4ին թագուհին, մառեչալ Ժուկովի եւ Պուրժես - Մոնուրիի ընկերակցութեամբ, ծաղկեպսակ մը պիտի դետեղէր Էթուալի Անծանօթ Զինուորին յուչարձանին վրայ :

Իրիկունը էլիզէի պալատին մէջ 200 հոգինոց մեծ ճաչ մը պիտի տրուէր, որմէ վերջ արքայական ամոլը, նախագահ Քոթի եւ ամբողջ չքախումբը պիտի երթային Օփերայի չէնքը՝ թագուհիին ի պատիւ տրուած երեկոյթի մը ներկայ դըտնուելու համար :

Կէս գիչերին վերջ պիտի դանէին առաջին օրուան հանդիսութիւնները՝ երեքչաբթի առաւօտ աւելի մեծ թափով եւ ոգեւորութեամբ վերսկսելու համար :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

●

Մինչ Ֆիլիփվիլի մէջ հոծ բազմութեան մը ներկայութեան կը կատարուէր վերջին կռիւներուն ընթացքին սպանուած 26 պինուորականներու թաղման արարողութիւնը, Օրանիոյ մէջ ահաբեկումներու չարան մը սուգի կը մատնէր ամբողջ չըրջանը :

50 հոգինոց ապստամբներու խումբ մը առեւանգեց 11 մահմետական Ֆրանսացի - ներ, որոնցմէ մէկը կին մըն է : Գերիները առաջնորդուեցան ամայի հիւղակ մը, ուր առանց այլեւայլի գնդակահարուեցան : Այս լուրը ցնցող տպաւորութիւն գործեց ամբողջ նահանգին մէջ : Զինուորական ուժեր ղրկուեցան տեղւոյն վրայ քննութիւն բանալու համար :

Դարձեալ Օրանի նահանգին մէջ ապըստամբները կրակ բացին բեռնատար ինքնաչարժի մը վրայ, չարժավարն ու անոր ընկերակցողները սպաննեցին ապա ինքնաչարժը կրակի տուին :

Օրան քաղաքին մէջ նպարավաճառի մը խանութին ներս ռումբ մը պայթեցաւ իսկ մարզադաչտի մը մէջ մարդիկներու վրայ նետուած ռումբի մը պատճառով քանի չափ երիտասարդներ վիրաւորուեցան :

Ալժէի նահանգին մէջ ալ վերջին 24 ժամուան ընթացքին բազմաթիւ ահաբեկումներ տեղի ունեցան : Ապահովութեան ուժերը փութացին՝ պատասխանատուները հետապնդելու համար :

× Ալժէի Իրաւաբանական Դպրոցին տնօրէնը նամակ մը ղրկած էր Փարիզի Պատերազմական Նախարարին . կը բողոքէր Ֆրանսայի զինուորներու կողմէ ձեռք առնուած միջոցներուն դէմ : Այս նամակը Ալժէի Ֆրանսական չըջանակներուն ու

Ս. ԱՋԵՐՈՒԻ ԽՆԴԻՐԸ

●

ՊՈԼՍՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՀԵՐՔՈՒՄԸ

Ինչպէս գրած էինք առջի օր, եղիչէ Արք. Տէրտէրեան Զարեհ կաթողիկոսին իր ուղղած նամակին մէջ (« Յառաջ », Ապրիլ 5), Ս. Աչերու գողութեան դաղափարը կը վերագրէր Պոլսոյ Գարեգին Պատրիարքին եւ Երուսաղէմի նորընտիր Պատրիարք Տիրան Սրբազանի : Այս առթիւ Պոլսոյ վերջին թղթաթերէն (Ապրիլ 5) կ'իմանանք թէ Պոլսոյ պատրիարքը հերքած է իրեն եղած այս վերագրումները յայտարարելով թէ՝ «ճչմարտու-թեան ոչ մէկ նչոյլ կայ այդ խօսքերուն մէջ » :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ նախկին վարչապետ Պ. Փինէ Արժանթինի մայրաքաղաքը հասաւ, ուր պիտի մնայ քանի մը օր :

ԱՒՏՈ մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնէ պատշաճ չուքով ընդունելու համար Մակարիոս արքեպիսկոպոսը :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ 75 միլիոն տոլարի տնտեսական օժանդակութիւն մը առաջարկած են Լեհաստանի, որ պահանջած էր 125 միլիոն տոլար : Լեհական պատուիրակութեան պետը յայտարարեց թէ վերջնական համաձայնութեան մը գալու համար բանակցութիւնները տակաւին կը չարունակուին :

Մ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ նոր ազդարարութիւններ ըրաւ Նորվեկիոյ եւ Տանըմարքայի, յայտնելով թէ այս երկիրներու սպառնացող վտանգը Մ. Միութեան կողմէ չէ որ կուգայ, այլ՝ Հիւս. Ատլանտեան կազմակերպութեան իրենց բերած մասնակցութենէն : Նմանօրինակ ազդարարութիւն մըն ալ Ճունաստանի կառավարութիւնը ստացաւ :

Մ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ցամաքային, օդային եւ ծովային դասական բանակներուն կողքին ստեղծեց նոր բանակ մը եւս՝ հեռաձուղ եւ հեռուղիղ զէնքերու գործածութեան մէջ մասնագիտացած :

ՓԱՔԻՍՏԱՆի սահմանապահ զինուորները ձերբակալեցին այն պարսիկ աւազակները, որոնք վերջերս առեւանգեցին եւ սպաննեցին երեք ամերիկացի պաչտօնատարներ ու այս վերջիններուն ընկերակցող երկու Պարսիկներ : Ինչպէս գրած էինք, այս սպաննութեանց հետեւանքով է որ Իրանի նախորդ վարչապետը հրաժարած էր :

ԼԵՀԱՍՏԱՆի Սթարկարտ քաղաքին մէջ Ապրիլ չորսին ծանր բախում մը տեղի ունեցած է զինուորներու եւ ոստիկաններու միջեւ : Աւելի քան 40 անձեր վիրաւորուած են :

ԴԱՀԻՐէի Քանատական դեսպանին անճնասպանութիւնը մեծ յուզում պատճառեց արեւմտեան քաղաքական չրջանակներուն մէջ : Երիտասարդ դիւանագէտին մարմինը Քանատա պիտի փոխադրուի թաղուելու համար. կը վախցուի որ յուղարկաւորութեան ընթացքին «բարեկամ պետութեան մը դէմ» (Մ. Նահանգներ) ցոյցեր տեղի ունենան :

ՀՈՒՆԴԱՐԻՈՅ մէջ «հակա – համայնավարներու» նոր դատավարութիւններ պիտի սկսին չուտով :

ՊԱՂՏԱՏ հասաւ Այզընհաուըրի անճնական ներկայացուցիչը՝ ճէյմս Բիչըրտս

համալսարանի ուսանողութեան եւ ուսուչական կազմին մէջ բուռն դժգոհութեանց եւ բողոքներու տեղի տուաւ :

Ուսանողները որոչած էին ընդհ. գասադուլի դիմել. սակայն վերջին վայրկեանին դասադուլի որոչումը ետ առին ու ընդհ. ժողով հրաւիրեցին՝ Իրաւաբանական դպրոցի տնօրէնին դէմ բանաձեւ մը քուէարկելու համար :

ԲՈՒՅՐ ՏԱԼ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՄԱՍԻՆ ԲՈՒՅՐ ՏԱԼ

Հ. Մարտիրոսյան (Կարմրաշատ գյուղ, Ստեփանավանի շրջան)

Ես նկատել եմ, որ մեր կոլտնտեսության ոռոգման ցանցի մասին ոչ մի խոսք չի ասվել մեր մամուլում։ Ինչո՞ւ։ Ինչո՞ւ։ Ես կարծում եմ, որ մեր կոլտնտեսության ոռոգման ցանցը ամենալավն է շրջանում

ԽՂՎԱԾՔ

Գ. ՎԱՀԱԳՆԻ

ԱՐՏԱՍՎԱԾ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

— Ի՞նչ կլիներ, մտածէր Հրանդ Օրմանեան, եթէ «Ֆոնթ դը Լա Տուր» հիւրանոցի տնօրէնը ոչ թէ ինքը, այլ ուրիշ մէկը ըլլար։ Ինչ որ ալ ըլլար, ան պիտի ընդունէր զիս եւ ես պիտի ունենայի սենեակ մը, ուր պիտի մնայի մինչեւ վերջ։ Ինչո՞ւ ես ինքս չեմ կրնար ուրիշ սենեակ մը խնդրել։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս սենեակը։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս անկողինը։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս բարձերը։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս ծածկոցը։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս ներքնակը։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս ներքնակի զսպանակները։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս զսպանակները։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս զսպանակներուն ձայնը։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս ձայնը։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ հենց այս։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ։ Ինչո՞ւ ես կ՚ուզեմ

բուն հրամանատարութեան մէկ ներկայացուցիչը յայտնեց թէ Սուէզի ջրանցքը բոլորովին բացուած պիտի ըլլայ մինչեւ 24 ժամ :

× Հոլանտայի կառավարութիւնը խոր հուրդ տուաւ հոլանտական նաւերուն, որ զգուշանան Սուէզի ջրանցքը օգտագործելէ՝ ցնոր տնօրինութիւն :

ԼԻԲԱՆԱՆԻ Խորհրդարանը վստահութեան քուէ տուաւ վարչապետ Սամի Սոլհի եւ վաւերացուց «Այլընհաւուրքի վարդապետութիւնը» ընդունելու ծրագիրը :

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ կառավարութիւնը որոշեց «սեւ ցանկի» վրայ անցնել էր Ֆրանս օ – դանաւային ընկերութեան անունը :

ՊՐԱԶԻԼԻՈՅ մէջ օդանաւային արկածի մը հետեւանքով 40 հոգի մեռան :

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ կուսակցութեան երկրորդ թեւի համագումարը վերընտրեց իր նախագահը (Հանրի Քէօյ) եւ ընդհ. քար – տուղարը (Անտրէ Մորիս) : Այս ձեւով վերջնականապէս խզուած կ'ըլլան Արմատականներու մենտեսեան թեւին հետ :

ԱՂԱ ԽԱՆի չարժավարը ամուսնացաւ հայ օրիորդի մը՝ Էլմա Քէչիչեանի հետ, որ Քանի մէջ համեստ կարուհի մըն է : Աղա Խանի կինը անձամբ ներկայ գտնուեցաւ պսակին եւ իբր հարսանեկան նուէր մէկ միլիոն ֆրանքի չէք մը յանձնեց նո – րապսակ ամոլին :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Մարսէյլի մէջ Մայիս 26ին պիտի տօնուի Արիմեան Հայրիկի մահուան 50ամեակը, ինչպէս նաեւ «Արծիւ» Վասպուրականի հարիւրամեակը, նախաձեռնութեամբ Վասպուրականի Հայր. Միութեան կեդր. վարչութեան, մասնակցութեամբ Համազգային Մշակութային, եւ Տարօն-Զալնոճորի Հայր. Միութեան :

Մանրամասնութիւնները յայտնուած պիտի տօնէ Մայիս հինգին :

*
**

ՎԻՆԻՆ Վասպուրականի Հայր. Միութիւնը հերոսամարտի 42րդ տարեդարձը պիտի տօնէ Մայիս հինգին :

●

Մանրամասնութիւնները յայտնուած :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

× Հայաստանէն Օննիկ Գուլումճեան կը փնտռէ իր եղբայրը Կարպիս Գուլումճեան :

× Տիկին Կիւլիւզար Ռոզ Շըմշըթիքեան կը փնտռէ իր եղբայրը Օննիկ Շըմշըթիկեան, հօր անունը Գրիգոր, մօր անունը Թագուհի :

× Պ. Գառնիկ Տէրտէրեան (Պուլկարիայէն) կը փնտռէ Լեւոն Տէրտէրեան :

× Կը փնտռուի բնիկ Սկիւտարցի Պ. Մկրտիչ Տապանեան (փաստաբան), կը կարծուի Փարիզ ըլլալ :

× Պ. Սեդրակ Գրիգորեան (Հայաստանէն) կը փնտռէ իր եղբայրները Լեւոն եւ Ազատ Գրիգորեանները, հօր անուն Սարգիս :

× Պ. Անդրանիկ Էքմէքճեան (Նիկիչան), Ցունաստանէն կը փնտռէ իր քոյրը Հայկուհի Էքմէքճեան, մօր անունը Մարիամ, հօր անունը Կարապետ Էքմէքճեան (Կեսարացի) :

× Տիկին Վիքթորիա Ճըրոյեան Ծնեալ Ազատեան (Հայաստանէն) կը փնտռէ իր զարմիկը Յովհաննէս Ազատեան :

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՈՒՆԻՆ

Յակոբ Պարտաքճեան :

Տիգրանուհի Մուրատեան :

Մանրամասնութեան համար դիմել Փարիզի հկեղեցւոյ դիւանատունը :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Պարտիզակցի Հռուֆ Մարտիկեան (Քուքունենց Մարտիկեան) կը փնտռէ իր հօ - րեղբայրը՝ Կարապետ Մարտիկեան, հօր անունը՝ Գրիգոր, մօր անունը՝ Մարգրուհի, կը բնակէին Հէլվաճեան մետաքսի գործարանին մօտը : Կը կարծուի որ Ցունաստանէն անցած է Արժանթին : Տեղեկացնել «Յառաջ»ի միջոցով : Ջերմապէս կը խնդրուի «Արմենիա»էն՝ արտատպել :

ՀԱՒԿԹԱԽԱՂ

Համախարբերդի Հայր. Միութեան Սէն Քլաներուանի մասնաճիւղի հաւկթախաղը 21 Ապրիլ, կիրակի՝ ամբողջ օրը, հայրենակից Մարտիկեանի սրահին մէջ : Ձոխ պիւֆէ :

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Հ. Ց. Դ. Եդիպտացի կոմիտէն վարիչեան չրջանի բոլոր ընկերները կը հրաւիրէ դասախօսական ժողովի մը, որ տեղի պիտի ունենայ 11 Ապրիլ, հինգշաբթի գիշեր ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սալանթի թիւ 12 սրահին մէջ, 28 ռիւ Սէրփանթ :

Կը խօսի ընկեր Ս. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Որ այս առթիւ պիտի ներկայացնէ նա եւ կարգ մը խօսուն ժապաւէններ :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

Վարչութեան անդամները ասիպողա – բար ժողովի կը հրաւիրուին, այս չորեքշաբթի, ժամը 6·30ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՅԵՐԵԿՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած կապ. Խաչի Շաւիլի մասնաճիւղին կողմէ, մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդին : Կիրակի, 14 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս գիշեր, Շաւիլի քաղաքապետարանի սրահին մէջ :

Ի նպաստ տեղւոյն եկեղեցիի եւ դպրոցի չինութեան :

Մանրամասնութիւնները յայտնի :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻՆ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Շաբաթ, Մայիս 25, ժամը 21էն սկսեալ, Սէրքլը Միլիթէռի մէջ :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ապրիլ 8ին կը լրանայ Յառաջի վերա – հրատարակման 13րդ տարին : Կը խնդրենք մեր բոլոր բաժանորդներէն որ անյապաղ կարգադրեն իրենց առկախ հաշիւները կամ ժամանակին վերանորոգեն իրենց բաժանորդագրութեան չրջանը՝ կանխիկ վճարումներով : Ապահովելու համար թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը՝ վարչութիւնը պէտք ունի կանոնաւոր վճարումներու : Այս առթիւ պարտք կը դգանք չնորհակալութիւն յայտնել մեր այն բաժանորդներուն որոնք իրենց պարտաճանաչութեամբ կը դիւրացնեն մեր գործը :

Փարիզի եւ արուարձաններուն մէջ կարելի է վճարումները ընել հետեւեալ ընկերներուն :

Անիէռ - Պուա Քոլոմպ·— Արամ Աւետիսեան :

Պանեէօ – Քաշան·— Բարթամ Պասմաճեան :

Շաւիլ·— Գրիգոր Կիւլեան :

Իսի, Քլամար, Մէօտօն·— Երուանդ Ատանալեան :

Սարսէլ – Առնուվիլ·— Արփիար Մարտիրոսեան եւ Կարօ Երանեան :

Ալֆորվիլ·— Բարթող Փափազեան :

Իթալի - Քրեմլէն, Պիսէթր – Ժանթիյի·—Արմենակ Յակոբեան :

Շնորհակալութիւններով՝ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՏՕՆԸ ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

●

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Բանակի Հայ Ռազմիկներու Միութեան եւ մասնակցութեամբ տեղւոյն բոլոր կազմակերպութիւններուն ու միութիւններուն :

14 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Հ. Ց. Դ. Տան մէջ :

Կը նախագահէ՝ Պ. ՀԱՅԿ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Կը բանախօսէ Պ. ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ (Լիոնէն) :

Գեղարուեստական պատչառ բաժին :

Առատօրեան պիտի կատարուի հոգեհանդստեան պատարագ :

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՅՑ ՋԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 14, կիրակի, Ծաղկազարդ, Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով), ժամը 10ին, Դոնբասցէք 17ին :

(Շար.)

ՆԻՍ — Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիր. Ծաղկազարդ, սկիզբ ժամերգ. 8ին, Ս. պատարագ 10ին, Երեկոյ Դոնբասցէք 3·30ին :

ՀԱՑ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕՐԸ

●

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԵԿՈՅԹ

ՍՈՊՈՆԻ ՄԵԾ ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Կիրակի, 12 Մայիս, ժամը 14·30ին :

Մասնակցութեամբ ծանօթ արուեստագէտներու :

Մանրամասնութիւնները յայտնի :

Տոմսերու գինն է 200, 300 եւ 500 ֆր. :

Կանխաւ ապահովել Հայ կարմիր Խաչի կեդրոնէն՝ 15 ռիւ ժան Կուժօն, փարիզ, ինչպէս նաեւ փարիզեան չրջանի մասնաճիւղերէն :

ՏԷՍԻՆ·— Վասպուրականի Ապրիլեան հերոսամարտի 42րդ տարեդարձը կը տօնուի Մայիս 4ին, չաբաթ երեկոյեան, նախաձեռնութեամբ Վասպ. Երիտ. Միութեան :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ·— Հայաստանէն կը փնտռեն Գառնիկ Ափինեան. Հօր անուն՝ Մինքայէլ, մօր անուն՝ Սաթենիկ, եղբայրը՝ Արտաւազդ, քոյրը՝ Ալմաստ : Կիրովական չրջանի Թշլաղ գիւղացի :

Տեղեկութիւն ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել Վահրամ Առաքելեանի,

524 Chemin de Mazargues
St. Anne. Marseille

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԼԻՈՆ·— Հ. Ց. Դ. «Վարանդեան» կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր ընկերները այս ուրբաթ իրիկուն, ժամը 8·30ին, Ցոյներու սրահը : Կարեւոր օրակարգ :

ՀԱՅ—ԲՈՑԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԱՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Շուտով լոյս կը տեսնէ ՀԱՑ – ԲՈՑԺի 181 – 182րդ թիւը (Ցունուար – Փետրուար), մօտ 60 էջ : Բովանդակութիւնը ճոխ եւ այլազան :

ՀԱՑ - ԲՈՑԺի բաժանորդներէն կը խնդրուի փակել հին հաչիւները : Նոր թիւերը պիտի ղրկուին միայն հաւատարիմ բաժանորդներուն :

Տարեկան բաժնեգինը 1000 ֆրանք, արտասահման 1·200 ֆրանք : Դիմել Շ. Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ, (աւելցնել՝ խմբագրութիւն Ցառաջ)ի :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չորեքշաբթի գիշեր, ժամը 21ին, Քաֆէ Քաւէի վերնայարկը :

Նիւթ՝ «Հայերը՝ 1908ի Օսմանեան Սահմանադրութեան տարիներուն» : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՀԱՇՈՒԱԿԱԼ ՄԸ

Դաստակեր եւ հարկային ծանօթութիւններ ունեցող :

Կը խօսի ֆրանսերէն, թուրքերէն, պուլկարերէն, ռուսերէն, սերպերէն եւ դեր – մաներէն : Դիմել՝—

Mr. CHAHBALIAN
94 Rue des Petites Maries, Marseilel

Երեքշաբթի եւ չաբաթ օրերը ժամը 11էն 12 :

ՋԱՏԻԿ Է

Մի փնտռէ՛ք թէ ուրկէ պիտի առնէք ձեր Զատկուան սեղաններուն նպարեղէնները եւ անուշեղէնները, Միակ հասցէ մը՝

ԺԱԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆ

Նոր բացած խանութը

7 Rue de Tracy PARIS 2ème. Métro Strasbourg St. Denis

Հոն պիտի գտնէք նաեւ Սահիան Մարգարեանի ձեռքով պատրաստուած՝

ԱԽԱՆԴԱԿԱՆ ՋԷՕՐԷՔԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆԻՆ ՄԻ ՁԳԷՔ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ

ԻՆՉ ԸՆԵԼ

Հիւանդութիւնները սուղի կը նստին

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ
ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿՆՔԵԼ
ՑԱՐՄԱՐ ԳԻՆԵՐՈՎ

Դիմել կամ գրել՝

D. KATCHADOURIAN
Cie La Prévoyance
16, Place Bellecour - LYON
Tél.: FR.50-51et 70-72

TISSUS - LAINAGES

GROS — DEMI—GROS

ETBLS. AGEDER

ԱԺՏԵՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

67 Rue de Clery, PARIS 2ème — Tél. CEN 48-12

Կը գտնէք ամէն կարգի բրդեղէն կերպասներ, երեք յարկաբաժին ճոխ տեսակներ, անմրցելի գիներով.
Մանաւորապէս մանթոյի, բոպլ, թայէօռի եւ ժիւփի համար :
Բոլոր fօնֆէքսիօնէրուն, եւ մեթրով ծախող առեւտրականներուն մէկ այցելութիւնը վաճառատան մէջ կը բաւէ մնայուն յաճախորդ դառնալու համար :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
10
ԱՊՐԻԼ
•
MERCREDI
10 AVRIL
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7854 33ème ANNEE

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3665

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

•

Դաշնակից եւ ղրացի այս երկու մեծ երկիրներու փոխադարձ յարաբերութիւնները քաղաքական գետնի վրայ՝ բաղմաթիւ փորձութեան չրջաններ անցուցած են դարերու ընթացքին, սկսեալ Մ.իջին դարէն :

Եւ սակայն հակառակ բոլոր դժուարութեանց, ճակատագրական պահերու Անգլիա եւ Ֆրանսա կրցած են մէկ կողմ դնել հակամարտութեան եւ մրցակցութեան պատճառ դարձող վէճերը եւ միացեալ ճակատ կազմել :

Էր ժամանակ, երբ Մեծն Բրիտանիա կ'իշխէր ծովերու վրայ, իր կայսրութեան հողամասերուն վրայ արեւը մարը չէր մտներ, աշխարհի ճակատագիրը իր ձեռքին մէջ կը պահէր : Կը ճգմէր ղէմքը բոլոր անոնց, որոնք իր աշխարհակալական ծրագիրներուն արգելք կը հանդիսանային :

Պատմութիւնը բաղմաթիւ փաստեր արձանագրած է այս ուղղութեամբ :

« Հարիւր տարուան պատերազմը » (1337 - 1453), որ ծագում առաւ Ֆիլիպ ոը Վալուայի եւ Անգլիոյ Թագաւոր Էտուարդ Գ.ի մրցակցութեան հետեւանքով, շատ տխուր յիշատակներ ձգած է Ֆրանսայի պատմութեան մէջ :

Ժ.Ը. դարուն Անգլիա ընդարձակած էր իր գաղթավայրերը : Ու Եւրոպայի մէջ առաջնակարգ դիրք գրաւած :

Նափոլէոն Պոնափարթի փայլուն յաղթանակները պատճառ դարձան, որ Անգլիա պինակցութիւն մը կազմէ Ֆրանսայի դէմ՝ թոյլ չտալու համար որ այս վերջինը իր կամքը պարտադրէ Եւրոպայի եւ ինք ստուերի մէջ մնայ :

Իսկ Ղրիմի պատերազմի առեն (1854 - 1855) Ռուսիոյ յաւակնութիւններուն վերջ տալու համար, դաշնակցեցաւ Ֆրանսայի հետ եւ օգնութեան փութաց Թուրքիոյ : Ռուսիա պարտուեցաւ եւ Անգլիա հասաւ իր նպատակին :

1914 - 18ի պատերազմի վաղորդայնին բարեացակամ քաղաքականութիւն վարեց Գերմանիոյ հանդէպ, երբ Ֆրանսա յաջողած էր կազմակերպել ցամաքային ուժ մէնէն զօրաւոր բանակը Եւրոպայի մէջ :

Արդիւնքը յայտնի է :

Վերջին պատերազմին, Մէրս էլ Քէպիրի առջեւ Ֆրանսական նաւատորմին դէմ կատարուած անակնկալ յարձակումը դաշնակից ուժ բարեկամ պետութեան մը կողմէ՝ զարմանք պատճառեց :

Իսկ Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ Ֆրանսական հողատարութեան դէմ տրուած հարուածը չատ ծանր էր :

Անգլիա իր կարգին սիպտուեցաւ լքել իր բոլոր կարեւոր դիրքերը Մերձաւոր Արեւելքի մէջ : Ու հասկցաւ — չատ ուշ— որ իր շահը կը պահանջէր գործակցիլ Ֆրանսայի հետ եւ համաձայնութեան գալ երկու երկիրները չհադրդռող հարցերու շուրջ :

Կորսուած դիրքերը վերագրաւելու համար Մեծն Բրիտանիա անցեալ աշնան դիմեց Ֆրանսայի աջակցութեան :

Բոլոր վերիվայրումներէն ետք, Անգլիա վերջապէս հասկցած է՝ թէ Ֆրանսա իր լաւագոյն բարեկամն ու դինակիցն է :

Կորսնցնելէ վերջ իր առաջնակարգ դիրքը աշխարհի մէջ, անիկա այժմ կը ջըլտնուի երկընտրանքի մը առջեւ, կա՛մ ակտը է ենթարկուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն եւ կամ դլուխն անցնի Եւրոպայի Միացեալ Նահանգներուն, Ֆրանսայի կողքին :

Անգլիոյ վարիչները տատամսումի մէջ են :

Արեւմտեան Եւրոպան կը կազմակերպուի հետզհետէ : Միայն. Շուկան եւ Եւրաթոմը իրականութիւն կը դառնան արդէն : Մեծն Բրիտանիա չի կրնար դուրս մնալ եւրոպական հաւաքականութենէն :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԳԱՂՏՆԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՍՈՒԷՋԻ ՇՈՒՐՋ

•

Տէլըսի եւ Նասրի միջեւ սկսած բանակցութիւնները կը շարունակուին մեծ դաշնապահութեան մէջ : Կը կարծուի միայն, թէ Գահիրէի ամերիկեան դեսպանը, որ յաճախակի տեսակցութիւններ կ'ունենայ Արտաքին նախարար Ֆաւզիի հետ, պահանջած է որ Եգիպտոսի պատասխանը կարելի եղածին չափ չուտով հաղորդուի Համըրչոլտի եւ Մ. Նահանգներուն :

Ժընեւի մէջ կազմակերպուելիք միջազգային խորհրդաժողովի մը լուրը, որ զուրկ է պաշտօնական հիմքէ, Ուաշինկթընի մէջ կը նկատուի փորձի համար հրապարակ հանուած լուր մը :

Միջազգային հանրային կարծիքը մեծ անհամբերութեամբ կը սպասէ Տէլըս — Համըրչոլտ տեսակցութեան արդիւնքին . այս տեսակցութիւնը, որ տեղի պիտի ունենար անցեալ չաբթու ընթացքին, յետաձգուեցաւ որովհետեւ մինիսթրատային անհնազանդութիւններու պատճառով Տէլըսի օդանաւը չկրցաւ էջք կատարել Նիւ Եորքի վրայ :

× Նասրի անմիջական դործակիցները հերքեցին Ժընեւի մէջ հրաւիրուելիք խորհրդաժողովին լուրը. սակայն, ըստ Էսքշիէյքըտ Փրէս դործակալութեան, նոյն այդ անձերը հետեւեալ հետաքրքրական ճշդումներն ըրած են . 1) Քանի մը չաբաթէ ի վեր Գահիրէի եւ Ուաշինկթընի միջեւ բանակցութիւններ կը կատարուէին միջազգային խորհրդաժողով մը հրաւիրելու կարելիութեան չուրջ. սակայն նախամեծար համաձուեցաւ առ այժմ այդ ուղղութեամբ որեւէ քայլ չառնել եւ փոխարէնը կարդադրել որ Համըրչոլտ դարձեալ Գահիրէ մեկնի : 2) Դէպի Գահիրէ կատարած իր վերջին ճամբորդութեան ընթացքին Աղժաժողովին ընդհ. քարտուղարը իր հաւանութիւնը տուած էր եգիպտական ծրագրին մասին. այս պարագան յոյս ներշնչած էր եգիպտական իշխանութեանց, թէ իրենց ծրագիրը բոլորին կողմէ ալ պիտի ընդունուի. սակայն երբ Ուաշինկթընը յայտնեց թէ ծրագիրը չատ միակողմանի , հետեւաբար՝ անընդունելի է , դիւանագիտական ճամբով նոր բանակցութիւններու սկսան՝ երկու տեսակէտներուն միջեւ համաձայնութեան եղը մը գտնելու յոյսով : Այդ բանակցութիւնները են, ահա, որ կը չարունակուին տակաւին :

× Անգլիոյ մէջ սկսած են որոշ դիրք բռնել Սուէզի մասին եգիպտական ծրագրին դէմ : Մինչեւ վերջին օրերս անդրլիացի պաշտօնական անձնաւորութիւններ կը դգուչանային որեւէ յայտարարութիւն ընելէ այս մասին. սակայն այժմ ժամանակը եկած կը նկատեն իրենց դիրքը ճշդելու, մանաւանդ որ եգիպտեւամերիկեան ապարդիւն եւ օրէ օր ձգձգուող բանակցութիւններէն ի վեր, անհամբերութեան որոշ նշաններ ալ կը տեսնեն Ամերիկայի կողմէ :

(Շար.ը կարդալ Դ. Էջ)

Էլիզապէթ Թագուհիին այցելութիւնը յատկանչական է քաղաքական ներկայ պայմաններուն մէջ :

Տարակոյս չկայ, որ պատմական այս դէպքը պսակումը պիտի ըլլայ այն նոր քաղաքականութեան, որուն հիմը դրին երկու երկիրներու այս օրուան վարիչները :

Եւրոպայի եւ մարդկութեան չահը կը պահանջէ Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ համերաշխ եւ սերտ դործակցութիւնը բոլոր մարզերու մէջ :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐԸ

•

Հանրապետութեան նախագահը, Ֆրանսական կառավարութիւնը, Փարիզ քաղաքն ու ամբողջ բնակչութիւնը աննախընթաց ընդունելութիւն մը վերապահած էին Էլիզապէթ Բ. Թագուհիին ու իշխան Ֆիլիպի : Այն բոլոր վայրերը ուրկէ արքայական թափօրը պիտի անցնէր, կը յորդէին խուռն բաղմութեամբ մը, որ չաճախ ժամեր սպասած էր հիւրերը ծափահարելու համար :

Այցելութեան առաջին օրուան հանդիսութեանց մէջ ամէնէն յատկանչականը Էլիզէի պալատին մէջ տրուած ճաշին վերջաւորութեան նախագահ Քոթիի կարդացած բարիզալուստի ճառն էր ու Թագուհիին պատասխանը (կարդացուած՝ Փը – րանսերէն լեզուով) : Հանրապետութեան նախագահը յիշեցուց թէ Ֆրանքեւանդլիական բարեկամութիւնը երկու երկիր – ներուն միջեւ նուիրական աւանդութիւն մը դարձած է Խոտար է.ի Փարիզ այցելութենէն ի վեր : Ապա նախագահը իր բաժակը վերցուց արքայական ամոլին եւ իրենց ընտանիքին բոլոր անդամներուն երկարակեցութեան ու երջանկութեան համար : Էլիզապէթ Բ. իր, իշխան Ֆիլիպի եւ անդլիական ամբողջ ժողովուրդին անունով չնորհակալութիւն յայտնեց իրեն վերապահուած ջերմ ընդունելութեան համար. յիշեցուց թէ ինչպէս վերջին աշխարհամարտին ընթացքին Ֆրանսացի եւ Անգլիացի զինուորներ կողք – կողքի կըռուեցան յանուն աղատութեան. չեշտեց թէ Ֆրանքեւանդլիական բարեկամութիւնը աղատութեան պահպանման համար անհրաժեշտ դրաւական մըն է, ապա իր բաժակը վերցուց հանր. նախագահին, Ֆրանսայի ու Ֆրանսացի ժողովուրդին բարօրութեան համար, եւ մաղթեց որ Ֆրանսայի ու Անգլիոյ փոխադարձ բարեկամութիւնը անխախտ մնայ :

× Արքայական այցելութեան հետ կապուած յուզիչ մանրամասնութիւն մը. — Թագուհին հրահանգած էր, որ Ֆրանսայի հողին վրայ ոտք կոխած իսկ վայրկեանին իր անունով ծաղկեպսակ մը դնեն տեղւոյն Տիկին Քոթիի ներկայացուցիչին վրայ :

× Երեքշաբթի օրուան յայտագիրը հետեւեալն էր. առաւօտուն, Թագուհին եւ իշխան Ֆիլիպ պիտի ընդունուէին Փարիզի Քաղաքապետարանին մէջ ապա պիտի ուղղուէին դէպի Վերսայլի պալատը : Կէս օրուան ճաչէն վերջ, հիւրերուն ի պատիւ ներկայացում մը պիտի տրուէր Լուի Ժե.ի Թատրոնին մէջ, որ տարիներէ ի վեր փակ էր ու այս առթիւ ամբողջովին վերանորոգուած էր :

Ժամը չորսին Վերսայլի Մեծ Թրիանոնին մէջ Բրիտանական Հասարակապետութեան դեսպանները ընդունելութիւն մը պիտի տային : Ապա արքայական ամոլը պիտի ընդունուէր Փարիզի Առեւտրական դրասենեակին կողմէ :

Իրիկուան ժամը 8·30ին Թագուհին եւ իշխանը Սէն դետին վրայ պտոյտ մը պիտի կատարէին : Այս առթիւ դետափին երկու կողմը դանուող պատմական չէնքերն ու յուչարձանները ամբողջովին լուսաւորուած պիտի ըլլային. պտոյտին վերջ – աորութեան, հէքեաթային հրավառութիւն մը տեղի պիտի ունենայ : Ժամը 10·30ին Փարիզի անդլիական դեսպանատան մէջ տրուած ընդունելութեամբ վերջ պիտի դանէր արքայական այցելութեան երկրորդ օրը :

ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐ ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ վարչապետը, Զու Ան Լէ Ճունիս ամսուն Եուկոսլաւիա պիտի այցելէ : Մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի այս այցելութեան՝ Եուկոսլաւիոյ եւ համայնավար երկիրներուն միջեւ դոյութիւն ունեցող լարուած վիճակին պատճառով :

ՇԱՀԽԱԹՈՒՆԻԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

•

Երկուշաբթի առաւօտ Փարիզի Հայոց եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ ողբացեալ Աչօ Շահխաթունիի յուղարկաւորութիւնը : Ներկայ էին հայ եւ օտար բարեկամներ եւ զանազան կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ :

Դամբանական խօսեցաւ կաթողիկոսական պատուիրակը, վեր հանելով տաղանդաւոր արուեստագէտին արժանիքները եւ կատարած դերը : Ցիշեց թէ քանիցս այցելած էր անոր եր, հիւանդ էր : Ու ամէն անդամուն ողբացեալ Շահխաթունի յուզումով կը պատմէր Սարտարապատի բախտորոշ կռիւները, Երեւանի պաշտպանութիւնը, հայ ժողովուրդի հերոսական պայքարները : Ու հայրենասիրութեամբ բարախուն իր հոգին երիտասարդի մը նման կը խանդավառուէր ու կ'ոդեւորուէր :

Արարողութեանց լրումին, ողբացեալին դագաղը իր դերասան ընկերներու եւ բարեկամներու կողմէ ուսամբարձ գետեղուեցաւ մեռելակառքին մէջ :

Ծաղկեպսակ ղրկած էին Հայ Սպայից Միութիւնը, Ֆրանսական Շարժանկարի արհեստակիցները եւ ընտանիքը :

Մարմինը ամփոփուեցաւ Պանեէօյի գերեզմանատունը՝ ընտանեկան դամբարանին մէջ : Գերեզմանատան մէջ խօսք առած է Պ. Տրդատ Նշանեան :

Ցաջորդով պիտի ներկայացնենք ողբացեալ դերասանապետին կեանքն ու դործը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ ձայնասփիւռը յայտնեց թէ Խրուչչեւ պարգեւատրուած է Լենինեան չքանչանով՝ « Ժ. Միութեան մատուցած իր բացառիկ ծառայութեանց» համար :

ՏՐԼԸՍ առաջարկեց տարեկան 750 միլիոն տոլարի դումար մը նախատեսել ամերիկեան պիւտճէին մէջ՝ օտար երկիրներու կատարուելիք յատկացումներու համար :

ԻՆԴՈՆԵԶԻՈՑ կառավարական տաղնապը, որ կը տեւէր երեք չաբաթէ ի վեր , լուծուեցաւ : Չանր. նախագահը, Սոքարնօ, « ժամանակաւոր դահլիճ » մը կազմեց :

ՊԱՊԻՆ ամառնային պալատին, Քասթէլ կանտոլֆոյի մէջ դողութիւն մը կատարուած է :

ՄԱՐՈՒԵԻԱՄԵՐԻԿԵԱՆ բանակցութիւններ չառաջ կը տարուին Մարոքի մէջ ամերիկեան օդակայաններ հաստատելու հարցին չուրջ :

ՍԵՎԻԼԼԱՑԻ արք.ը, կարեւնալ Սեկուրա, որ զոր. Ֆրանքոյի մեծադոյն ընդդիմադիրներէն մէկն էր, վախճանեցաւ Երկուչաբթի օր :

ՍԸՐ ԷՆԹԸՆԻ ԻՏԸՆԻ առողջական վիճակը բաւական մտահոդիչ է : Անգլիոյ նախկին վարչապետը Պոսթոն դնաց, ուր հաւանաբար մաղձապարկի դործողութեան մը ենթարկուի :

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ «Տ. Ս. 3» օդանաւ մը Թուկուրա Ալժէ դծին վրայ չախչախուեցաւ ու կրակ առաւ : Օդանաւին մէջ գտնուող 34 անձերն ալ մեռած են :

ԼԻՈՆի մէջ Ալժերիացիի մը պատկանող սրճարանին մէջ երկու անձեր, զնդացիրներով զինուած, յարձակում գործեցին . երկու հոգի սպաննուեցան, վեց ուրիշներ ալ վիրաւորուեցան :

ԺԱՆ ՔՈՔԹՕ Մ. Նահանգներու Ակադեմիային եւ Գրական Ազգ. կաճառին պատուոյ անդամ նշանակուեցաւ :

ՍԷՆ ՆԱՀԱՆԳԻ համայնավարները առաջարկեցին որ Ընկերվարականներն ու Արմատականները իրենց հետ միանան՝ «Ֆաչիզմի դէմ ընդհանուր պայքար մղելու համար » :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ալ դեռ ոչինչ։ Անցան ութսունական թվերը, եկավ ինքնագոհ իրեն հավատացած ու ինքնագոհ ժամանակը, երբ ամեն մարդ կարծում էր, թե ինքն է գիրը գրում։ «Ես եմ գրում», «ես եմ գրում» ասում էին ամենքը։ Ամենքն էլ գրում էին, ամենքն էլ հրատարակում էին։ Ամենքն էլ ասում էին, թե ինչ-որ բան են գրում

ԲԱԽՏԻ ՀԱՐՍԸ

(Նիկոլայ Բոբոկինի «Ցնծություն»)

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ — Ընկեր Նազարեթ, Պետական տարի, Պետական Տնտեսության Վարչության Ընդհանուր Տնօրէնութեան

բիկացիներուն մօտ :

× Ըստ Գահիրէի ձայնասփիւռին, Սուէզի ջրանցքը ամբողջովին բացուած պի-տի ըլլար երկուշաբթի օր :

× Գրած էինք թէ Իսրայէլ մտադիր է փորձի համար նաւ մը ղրկել Սուէզ եւ տեսնել թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ այդ փորձին արդիւնքը : Արդ, Գահիրէի ձայնասփիւռը երկուշաբթի օր հաղորդեց որ Եգիպտոս առանց այլեւայլի, նոյնիսկ ի դէմ մինչազգային բռնկումի մը, պիտի ընդմդէ Սուէզէն անցնիլ փորձող Իսրայէլեան որ եւ է նաւ : Միւս կողմէ Իսրայէլ ալ կը պահանջէ որ իր նաւերուն անցքի իրա-ւունք տրուի Սուէզէն :

ԲԺՇԿԱԿԱՆ համալսարանի ուսանողնե-րուն ԺԱ. համազումարը կազմէի ծրա-գրին դէմ բանաձեւ մը քուէարկեց :

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆի մէջ հնախոյզները գտած են այն խորանը ուր, ըստ աւանդութեան, Ակամեմնոն թագաւոր իր աղջիկը Իփիգե-նիան իբր զոհ մատոյց Հաստուածներուն՝ Տրովադայի պատերազմը յաջողելու հա-մար :

ԱՄԵՐԻԿԱՑի բացառիկ պատուիրա-կը, ձէյմս Բիչըրտս որ այժմ Իրաք կը գտնուի, կը քննէ Իրաքի համար ամերիկ-եան յաւելեալ օժանդակութեան մը ծրա-գիրը :

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ փեսեթան տասը առ հա-րիւր անկում կրեց :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ապրիլ 8).— Ջոյլ ոսկի՝ 462·000, նափոլէոն 3450, անգլ· 4130, քսան տոլարնոց 16·480, թղթադրամ (ան-պաշտօն) սթերլին 1065, տոլար 396, գուլդ· 94·50, պելժ· 7·80, լիր 0·63:

ՑԵՐԵԿՈՅԹ-ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապ· Խաչի Շաւիղի մասնաճիւղին կողմէ, մասնակցութեամբ Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդին : Կիրակի, 14 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս գիշեր, Շաւի-ղի քաղաքապետարանի սրահին մէջ :

Ի նպաստ տեղւոյն եկեղեցիի եւ դպրոցի շինութեան :

Առնուելիք Նոր Սերունդի թատերա-խումբը կը ներկայացնէ՝ «Նախանձոտ Ա-մուսինը» (դաւեշտ) :

Երգ՝ Օր· ԱՍՏՂԻԿ ՔԼՕՍԼԵՑԵԱՆ :

Նուագախումբ՝ ՎԱՐԴԻՎԱՆԵԱՆ :

Պիւֆէ : Մուտք 200 ֆր· :

Փոն տը Սեւրէն առնել 171 թիւ օմնի-պիւսը եւ իջնել Փիւի Սան Վէնի :

ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլ, Սէնթ Անթուան, Գամփանեը Ֆրէզիէ Ս· Կարապետ եկեղեցւոյ վարչու-թիւնը կը յայտարարէ որ Ծաղկազարդի եւ Ս·Զատկուան տօներուն առթիւ պաշ-տօնական պատարագ – հոգեհանգիստ պիտի կատարուին սոյն եկեղեցւոյ մէջ, մասնաւորապէս Նիսէն հրաւիրուած Տէր Վարդան քհնյ· Ժամկոչեանի կողմէ : Սիրով կը հրաւիրուի քաղաքիս եւ շրջան-ներու բարեպաշտ հայ հասարակութիւնը ներկայ գտնուելու այս տօնական օրերուն Տուրատատուր Ս· Կարապետ ուխտա-վայրը : Հոգեհանգիստի արձանագրու-թիւններուն համար դիմել Պ· Գամպար-եանին,

Campagne Frèze, St. Antoine
Marseille. Tél. MO 99-10

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Պարտիզակցի Հռութ Մարտիկեան (Քու-քուկենց Մարտիկեան) կը փնտռէ իր հօ-րեղբայրը՝ կարապետ Մարտիկեան, հօր անունը՝ Գրիգոր, մօր անունը՝ Մաքրու-հի, կը բնակէին Հէլվաճեան մեսաքի դործարանին մօտը : Կը կարծուի որ Ցու-նաստանէն անցած է Արժանթին : Տեղեկա-ցնել «Յառաջ»ի միջոցով : Ջերմապէս կը խնդրուի «Արմենիա»էն՝ արտատպել :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ.— Հայաստանէն կը փնտռեն Գառնիկ Ափինեան· հօր անուն՝ Մի-քայէլ, մօր անուն՝ Սաթենիկ, եղբայրը՝ Արտաւազդ, քոյրը՝ Ալմաստ : Կիրովական-ի շրջանի Ղշլաղ գիւղացի :

Տեղեկութիւն ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել Վահրամ Առաքելեանի,

524 Chemin de Mazargues
St. Anne. Marseille

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Հ· Ց· Դ· Եգիպտացի կոմիտէն փարիզ-եան շրջանի բոլոր ընկերները կը հրաւիրէ դասախօսական ժողովի մը, որ տեղի պի-տի ունենայ 11 Ապրիլ, հինգշաբթի դի-շեր ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սալանթի թիւ 12 սրահին մէջ, 28 ռիւ Սէրփանթ :

Կը խօսի ընկեր Ս· ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Որ այս առթիւ պիտի ներկայացնէ նա-եւ կարդ մը խօսուն ժապաւէններ :

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ

Վարչութեան անդամները ամիսդա-բար ժողովի կը հրաւիրուին, այս չորեք-շաբթի, ժամը 6·30ին, սովորական հաւա-քատեղին :

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ ՓԱՐԻԶ – Ս· ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

12 Ապրիլ ուրբաթ առաւօտ ժամը 9·30-ին վերջին Արեւագալ :

12 Ապրիլ ուրբաթ երեկոյ ժամը 4·30ին խաղաղական եւ հանդիսաւոր :

14 Ապրիլ կիրակի, Ծաղկազարդ, քա-ռաձայն Ս· պատարագ, սկիզբն ժամերգ· ժամը 8ին, պատարագ ժամը 10ին, երե-կոյեան Դոնբասչէք ժամը 4ին :

*
**

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 14, կիրակի, Ծաղկազարդ, Ս· պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խում-բով), ժամը 10ին, Դոնբասչէք 17ին :

(Շար·)

*
**

ՆԻՍ.— Ս· ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիր· Ծաղկազարդ, սկիզբ ժա· մերգ· 8ին, Ս· պատարագ 10ին, երեկոյ Դոնբասչէք 3·30ին :

*
**

ՊՈՄՈՆԻ Ս· ԳՐ· ԼՈՒՍ· ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիրակի.— Ծաղկազարդ սկիզբ առաւօտեան ժամերգութեանց ժա-մը 7·30ին :

Հանդիսաւոր Ս· Պատարագ ժամը 10ին :

Երեկոյեան՝ Դոնբասչէքի արարողութիւ-նը ժամը 5ին :

16 Ապրիլ.— Աւագ երեքշաբթի երե-կոյեան՝ յիշատակ Տասը կուսանաց ժամը 6ին :

Du 27 Avril au 6 Mai 1957

FOIRE INTERNATIONALE LYON

Renseignements : LYON Rue Menestrier
Tél. : BU 5505
PARIS, 136 Bd. Haussmann
Tél. : WAG 68-50

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՏՕՆԸ ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

●

Նախաձեռնութեամբ Ֆ· Բանակի Հայ Ռազմիկներու Միութեան եւ մասնակցու-թեամբ տեղւոյն բոլոր կազմակերպու-թիւններուն ու միութիւններուն :

14 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Հ· Ց· Դ· Տան մէջ :

Կը նախագահէ՝ Պ· ՀԱՑԿ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Կը բանախօսէ Պ· ՑԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏ-ԵԱՆ (Լիոնէն) :

Գեղարուեստական պատշաճ բաժին :

Առաւօտեան պիտի կատարուի Հոգե-հանդստեան պատարագ :

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՒԱՆԴԷՍ

Վիէնի Մէջ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ· կապ· Խաչի մասնաճիւղին, այս չաբաթ դիշերը քաղա-քապետարանի չքեղ սրահին մէջ :

Մասնակցութեամբ մեծ եւ ծանօթ նը-ւագախումբ՝

Les Compagnons du Rythme

Ընտանեկան հաճելի ժամանց :

Քաղաքիս եւ շրջանի հայութիւնը կը հրաւիրուի քաջալերելու այս ձեռնարկը :

ՀԱՑ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕՐԸ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԵԿՈՑԹ

ՍՈՊՈՆԻ ՄԵԾ ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Կիրակի, 12 Մայիս, ժամը 14·30ին :

Մասնակցութեամբ ծանօթ արուեստա-դէտներու :

Մանրամասնութիւնները յայտրդուի :

Տոմսերու գինն է 200, 300 եւ 500 ֆր· :

Կանխաւ ապահովել Հայ Կարմիր Խաչի կեդրոնէն՝ 15 ռիւ ժան Կուժօն, փարիզ, ինչպէս նաեւ փարիզեան շրջանի մասնա-ճիւղերէն :

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Այրի Տիկին Յասմիկ Պետրոսեան հաղար ֆր· կը նուիրէ «Յա-ռաջ»ի բարգաւաճման համար իր հան-գուցեալ ամուսնոյն Տիգրան Պետրոսեանի յիշատակին :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԼԻՈՆ.— Հ· Ց· Դ· «Վարանդեան» կո-միտէն ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ իր ընկերները այս ուրբաթ իրիկուն, ժամը 8·30ին, Ցոյներու սրահը : Կարեւոր օրա-կարգ :

ԱՆԻԷՆ ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ.— Հ· Ց· Դ· Սրամ ենթակոմիտէի ընկերական ընդհ· ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, ծանօթ հաւաքատեղին : Խիստ կարեւոր օրակարգ :

ԿՐԸՆՈՊԼԸ.— Հ· Ց· Դ· Եօթնեղբայր-եան կոմիտէի ընդհ· ընկերական ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, սովորական հա-ւաքատեղին : Օրակարգ, նախորդ ժողովի չարունակութիւնը : Անհրաժեշտ է բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը :

ՀԱՑ—ԲՈՑԺ

ԺՈՂ· ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբ· Շ· ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Շուտով լոյս կը տեսնէ ՀԱՑ – ԲՈՑԺԻ 181 – 182րդ թիւը (Ցունուար – Փետր-ուար), մօտ 60 էջ : Բովանդակութիւնը ճոխ եւ այլազան :

ՀԱՑ - ԲՈՑԺԻ բաժանորդներէն կը խնդ-րուի փակել հին հաշիւները : Նոր թիւերը պիտի ղրկուին միայն հաւատարիմ բա-ժանորդներուն :

Տարեկան բաժնեգինը 1000 ֆրանք, արտասահման 1·200 ֆրանք : Դիմել Շ· Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, փարիզ 9, (աւելցնել՝ խմբագրութիւն Յառաջի) :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չո-րեքշաբթի դիշեր, ժամը 21ին, Քաֆէ Քատէի վերնայարկը :

Նիւթ՝ «Հայերը՝ 1908ի Օսմանեան Սահմանադրութեան տարիներուն» : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՏԻՄԻՆ.— Վասպուրականի Ապրիլեան հերոսամարտի 42րդ տարեդարձը կը տօնուի Մայիս 4ին, չաբաթ երեկոյեան, նա-խաձեռնութեամբ Վասպ· Երիտ· Միու-թեան :

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ԱՅՍ ՏՕՆԿԱԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՌԵՑԷՔ

BOSPHOREի *ԱՆԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼԻ ԱՆՈՒՇԵԼԻՆՆԵՐԸ*

ՀԱԼՎԱ, ԼՕԽՈՒՄ

ՊԻՍՏԱԿՈՎ, ԿԱՂԻՆՈՎ, ԱՄԷՆ ԳՈՑՆՈՎ ՈՒ ԲՈՑՐՈՎ

Մեծաքանակի համար դիմել՝

Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ARMENIE

Հայ Ֆոլորիճ երաժշտութեան Բ· մեծագոյն սկաւառակը 30 սանթ· ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՆՈՐ ԹԻՐԱԺՈՎ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ ԱՐԱ ՊԱՐԹԵԻԵԱՆԻ

Microsillon 33 tours No. mc 20136, durée 45 minutes

VOGUE - CONTREPOINT

Կը պարունակէ 14 հայկական կտորներ (նուագախումբ — երգչախումբ — մէներգ)

ՀԱՑՐԵՆԻՔ, ԷՐԶՐՈՒՄԻ ՊԱՐ, ԶՈՎ ԳԻՇԵՐ, ԿՈՒՒՆԿ, ԿԱՑՆԵԼ ԵՍ, ՄՇՈՑ ՊԱՐ, ԱՐԻ՛ ՍԷՑՐԱՆ, ԼԱԼԱ ԵԱՐՍ, ԵՏ ԱՌԱՋ - ՇՈՒՇԻԿ, ՊԱՆԴՈՒԽՏԻ ԵՐԳ, ՇՈՇՊԻ, ՄԱՐԱԼԻ, ՎԱՐԴԱՎԱՌ

Երգարանով միասին ստանալու համար դիմել՝ Գին՝ 2600 ֆրանք

ԱՐԱ ՊԱՐԹԵԻԵԱՆԻ 14 Rue Petit, Paris 19, (Bot. 99-22), Record Shop 36 rue de Moscou

Եկեղեցւոյ դիւանատունը *Սկաւառակի վաճառատուները*

Փնտռել նաեւ.— *Ա· Սկաւառակ հայկ· երաժշտութեան միքրոսիօն* 20·103 (16 *կտոր*)

Երեւան, Եայլի, Թաթարական պար, Կամաւիկ, Արեւելեան պար, Քեզ Օրօր, Ալագեազ, Պիլիքի, Ատրպէյջան, Նազ պար, Գերիներու երգ, Եարօ ջան, Ցման, Ղայթարմա, Լէզկինճա, Կովկ· երգ :

ՀԱՑ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏ· *Պատարագ եւ Տաղեր, միքրոսիօն* 20·114 (20 *կտոր*)

Ով գերահրաշ ծադիկ, Դովեա երուսաղէմ, Սուրբ Աստուած, Փառք Մարմին Տէրունական, Հրեշտակայինն, Սուրբ, Ցամենայնի, Հոգի Աստուծոյ, Միայն Սուրբ, Օրհնութիւն, Տէր Ողորմեա, Հայր մեր, Եղիցի : Արծաթ-սիրու-թեամբ, Ով գարմանալի, Աչքն ծով, Այսօր ձայնն Հայրական :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
11
ԱՊՐԻԼ
•
JEUDI
11 AVRIL
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7855 33ème ANNEE

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3666

ԻՐ. ԽՕՍՔԸ

ԳԱՐՈՒՆ Է, ՏՂԱ՛Ք

•

Գարուն՝ է բնութեամբ :

Դուք ալ մեր գարունը՝ տարիքով եւ ձեր կազմակերպութեամբ, — նոր մե – կնող :

Տարեցները պիտի ուզեն լմնցնել թէ ի՛նչ աշխատանքներ կատարած էք, ըն – դարձակելու համար ձե՛ր իսկ փրկութեան ցանցերը :

Մեր դիւղացի մշակները գարնանացան կը կատարէին, առանձին հոգալով աշնան բաժինը :

Անոնք որ իրենց կեանքին աշունը կը բոլորեն, անձկութեամբ կը սպասեն ձեր գարնանացանին :— Երիտասարդութեան ցանքին :

Դիտէք որ մեր ընկերային եւ հանրային կեանքն ալ գարնանացանի մը կը կարօտի :

Ձեր կոչումն է կատարել այդ պարտա – կանութիւնը : Նախ՝ ձեր ինքնապաշտպա – նութեան, յետոյ ընդհանրական բարիքին համար :

Ի՞նչ կ'արժէ երիտասարդութիւն մը ա – ռանց գարնանային չունչի : Առանց խան – դավառութեան, հաւատքի եւ յարատեւ գործունէութեան :

Միջավայրի փոփոխութիւնը պէտք չէ պատրուակ ծառայէ, ընկրկելու, թար – թափելու կամ կէս ջամբան մնալու հա – մար :

Ունէք ուղեգիծ եւ ասպարէզ : Ջակիից – ներ եւ ուղեկիցներ :

Կը վայելէք լայն ազատութիւն ինք – նագործունէութեան :

Երէկ ուրիշ երիտասարդութիւն մը ե – րազներ կը հիւսէր եւ կը մաքառէր ան – վեհեր, գժոխային պայմաններու մէջ :

Եթէ ան հող ունէր ոտքին տակ, մինե – նոյն առեն կը տեսնէր գամոկլեան սուր մը՝ գլխուն վերեւ :

Արիւնազանգ թաթը պարբերաբար փոսեր կը լեցնէր իր առջեւ, իր իսկ ջար – դուփչուր ոսկորներով :

Եւ ամէն անգամ նոր կայծեր կը չոլա – յին, ջահը վառ պահելու եւ յաջորդ սե – րունդին փոխանցելու համար :

Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդը ունի ներչնչա – րան մը անսպառ — պատմութիւն Հայոց, հին գարերէն մինչեւ մեր ժամանակները :

Ունի մշակոյթ մը բազմկողմանի, ո – րուն զարգացումն ու թարմացումը ձեզմէ ալ ճիգեր կը պահանջեն :

Այնքան երեսուն տարիները անգամ մը եւս հաստատեցին թէ երբեք պատճառ չունինք նկուն երեւալու օտարութեան մէջ :

Եթէ երէկ բռնութեան լուծը դլխիկոր երեւոյթ մը կուտար մեզի, այսօր ամէն իրաւունք ունինք միշտ բարձր բռնելու մեր ճակատը, իրական արժանիքներու արտայայտութեամբ :

Մարդկային գործունէութեան ո՛ր մէկ ասպարէզին մէջ ետ մնացինք :

Ո՛ր մէկ դասընթացքին մէջ կարդ չփո – խեցինք :

Մտքի ճախրանքներու ո՛ր մէկ բար – ձունքը ահուդողի մատնեց մեզ :

Այս լուսապայծառ իրականութիւնը մղիչ ուժ մը կը կազմէ տարապիր երիտա – սարդութեան համար :

Արտաքին ճակատին վրայ արձանա – գրուած նուաճումները կը պահանջեն բա – ցառիկ ճիգեր՝ ներքին ճակատի վրայ :

Այդ աշխատանքն է որ կը սպասենք ձեր գարունքէն, ընկերներ եւ քաղաքացիներ :

Դուք պիտի անօրինէք ձեր ճակատա – գիրը, օգտուելով ազատ ափերու բոլոր պատեհութիւններէն :

Ձեր կրակոտ աչքերը եւ ուշիմութիւնը կոչուած են փարատելու յոռետեսութեան ամպերը :

Շ.

(«Յառաջ», 26 Մարտ 1955)

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՍՈՒԷՋԻ ՋՐԱՆՑՔԸ

ՊԱՇՏՕՆԱՊԱՀ ԲԱՑՈՒԱԾ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԵՑԱԻ

•

Ջօր. Հուիլըը, Լրանցքին մաքրագործ – ման գործողութեանց վերահսկիչ մարմ – նին պետը, երեքշաբթի օր պաշտօնապէս յայտարարեց՝ «Սուէզի Ջրանցքը այժմ բո – լորովին բաց է» : Աւելցուց նաեւ, որ մաքրագործման աշխատանքները նախա – տեսուած ժամանակէն առաջ վերջացան : Արդարեւ, սկիզբը կը կարծուէր թէ հա – ղիւ կարելի պիտի ըլլայ Մայիսի կէսե – րուն բանալ Սուէզը :

Ջօրս ամիսէ ի վեր 32 նաւեր օրն ի բուն կ'աշխատէին Լրանցքին մէջ դիտումնաւոր կերպով ընկղմած նաւերը դուրս հանելու եւ անցքը բանալու համար : Միջազգային լաւագոյն մասնագէտները գործի դրուած կանչուած էին՝ այս դժուարին գործողու – թիւնը կատարելու համար, որ 12էն 15 միլիոն տոլարի նստաւ Միացեալ Ազգե – րուն վրայ :

Համբերչոլա, անմիջապէս պատասխա – նելով Սուէզի Լրանցքին բացումը աւետող հեռագրին, իր Լերմ շնորհաւորութիւն – ներն ուղարկեց այն բոլոր անձերուն ո – րոնք աշխատանքի լրջնոյ բաժինը բերին գործին յաջողութեան մէջ :

Ռուսական, իտալական եւ քանի մը այլ նաւեր, որոնք քանի մը օրէ ի վեր աշխա – տանքներուն ատարելուն կը սպասէին Փորթ Սայիտի մէջ, արդէն իսկ անցան Լրանցքէն :

Սակայն եթէ թէմիթ կերպով Լրանցքը բաց է, քաղաքականապէս տակաւին հար – թուած չեն բոլոր դժուարութիւնները : Ա – ռաջին բարդութիւնը իսրայէլեան նաւե – րու անցքին դէմ դրուած արգելքն է : Երկ – րորդը՝ անցքի տուրքերուն հարցն է. Ե – գիպտոս կը չարունակէ պահանջել, որ անցքի տուրքերը ամբողջութեամբ իրեն վճարուին. կը պահանջէ նաեւ որ այդ տուրքերը միայն տոլարով վճարուին :

Արեւմտեան պետութիւնները կ'ատար – կեն թէ այս պահանջը չի համապատաս – խաներ 1956 Հոկտեմբեր 14ին Մ.Ա.Կ.Ա. պահովութեան Խորհուրդին կողմէ ըն – դունուած վեց կէտերուն, որոնք հետեւ – եալներն են. — 1) Սուէզը բաց պիտի ըլ – լայ բոլոր երկիրներու նաւերուն համար անխտիր : 2) Լրանցքին վրայ Եգիպտոսի ունեցած իրաւունքները կ'ընդունուին : 3) Սուէզի վրայ երթեւեկի ազատութիւնը կախում պիտի չունենայ քաղաքական նը – կատումներէ : 4) Անցքի տուրքերու վճար – ման ձեւն ու այլ մանրամասնութիւնները պիտի կարգադրուին Եգիպտոսի եւ Լր – րանցքին օգտուողներու միջեւ փոխա – դարձ համաձայնութեամբ : 5) Դանձուած դումարներու որոշ մէկ համեմատութիւնը պիտի յատկացուի Լրանցքին բարելա – ման ծախքերուն : 6) Եգիպտոսի եւ Սուէ – զի միջպետական ընկերութեան միջեւ ծա – գած վէճերը պիտի լուծուին իրաւաբար մարմնի մը կողմէ :

Այս վեց կէտերու հիման վրայ է, որ Մ. Նահանգները վերջին օրերուն կը փոր – ձէին համաձայնութեան եղր մը դտնել Եգիպտոսի հետ :

× *Ամերիկեան կառավարութիւնը հրա – հանդած էր Գահիրէի իր դեսպանին, որ վերջին փորձ մը կատարէ Նասրը համո – զելու : Ըստ լաւատեղեակ անձերու, ա – մերիկեան դեսպանը պնդած է որ եգիպ – տական ծրագրին մէջ որոշ փոփոխու – թիւններ պէտք է մտցուին : Մատնանչած է, որ 1) Եգիպտական ծրագիրը չափա – զանց միակողմանի է, պէտք է որ աւելի միջազգային բնոյթ մը տրուի անոր : 2) Լրանցքէն օգտուողներուն առիթ պէտք է*

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

•

ՈՒՆԿՆԴՐԵՑԼԻ ՈՒՇԱԴԻՐ ...

Անշուշտ անհամբեր էք(?) մտիկ ընելու «Փարի Ինթէր»ին Թուրքիոյ նուիրած բառորդ ժամը : Կենք պդրեմ որ առաւելա – պէս մեզի համար եղած է Ա՛ն՝ նիւթական կարեւոր զոհողութեան մը գինով : Մենք «վաթանտաշներս» եթէ չըլլանք որո՞ւն հոգն է բառորդ ժամ մտիկ ընել քրէական սխրագործութեանց պատմութիւնը, Լենկիմուրէն մինչեւ Համիտ, կամ Թա – լէաթէն մինչեւ «վարլըք», եւ «Սեպտեմ – բեր 6» : Բաղաքակիրթ ցեղի մը այս պատկերազարդ նկարագրականները եթէ եւրոպացի ունկընդիրին բերնին ջուրերը վազցնել չեն տար, կ'ենթադրեմ որ կրնան հայ մայրերուն աչքերը թրջել եւ սիրտե – րը ուռեցնել յիշատակներով, միշտ թարմ, միշտ արտակեղեր :

Այսքանը բաւական չէ անշուշտ «ժամը» լրացնելու, տակաւին կրնան խօսիլ քըր – քական ճարտարապետութեան հրաշալիք – ներուն եւ պալեաններուն մասին, իրենց թատրոնին եւ Մնակեանին մասին կամ իրենց ազգային երաժշտութեան գովքը հիւսել Զուհաճեանով եւ ինչո՞ւ չէ նոյն իսկ Կոմիտասով ...:

Կը մնայ լրացնել «Լիմխոնը» նասրեթ – թին Հոճային աղ – պղպեղ սրամտութիւն – ներով կամ «Բարակէօզ – Հաճիէվաթ»ի զուարճալիքներով : Բոլորն ալ քրքական ապրանք ու բարձր բաղաքակրթութեան նմոյշ ...:

Զարամիտներ կրնան ըսել որ կը նա – խանձիք որովհետեւ 35 տարուան մէջ, մենք Յունկէս վայրկեան ալ չկրցանք ու – նենալ անթելին վրայ : Բաւ լիցի, ոչ մէկ չար զգացում կը մղէ մեզ այս տողերը գրելու : Ընդհակառակն վստահ ենք որ միլիոններ պիտի տրամադրուին պետու – թեան մը կողմէ, ապացուցանելու համար թէ ի՛նչ ճարտարութեամբ գողցուած են բիւզանդական, արաբական, հայկական կամ եգիպտական արուեստի գլուխ-գոր – ծոցներ ի պէտս քրքական բաղաքակրթու – թեան ?... ՆՈՃԻ

ՓԱՐԻԶ ՀԷՔԵԱԹԱՅԻՆ ՕՐԵՐ Կ'ԱՊՐԻ

•

Անգլիոյ Էլիզապէթ Բ. թագուհին ու իշխան Ֆիլիփի այցելութեան առթիւ Փարիզ երեքշաբթի դիշեր վերածուած էր լոյսերու մէջ պլպլացող ազամանդի մը :

Մութը կոխելէն շատ առաջ 500·000է աւելի փարիզցիներ խռնուած էին Սէնի ափերը, որոնք ութը քիլոմ. երկարութեան վրայ վերածուած էին դրօշազարդ, ծաղ – կազարդ զալար պարտէզի մը : Ցանկարծ, մէկ վայրկեանի մէջ, ժողովուրդին հիա – ցիկ ակնարկներուն տակ Սէնն դեղը վե – րածուեցաւ լուսաճաճանչ ազբիւրի մը. մասնաւոր լուսարձակներ, բացառիկ ար – ուեստով դեղեղուած, կը լուսաւորէին դեղը, կամուրջները, դեղեղերքին բար – ձրացող պատմական շէնքերն ու յուշար – ձանները՝ հէքեաթային տեսարան մը պարզելով ժողովուրդին աչքերուն առջեւ :

Ընդհանուր ոգեւորութեան ու ողջոյնի ծափերուն մէջ Պորտ Ֆրեթիլյի նաւը, ո – րուն կամրջակին վրայ տեղ գրաւած էին արքայական ամոլը, Հանրապետութեան նախագահն ու իրենց ընկերացողները, սկսաւ դանդաղօրէն սահիլ գետին հան – դարտ մակերեսին վրայ :

Իւրաքանչիւր կամուրջի վրայ անակընկալ մը կը սպասէր հիւրերուն. առաջին կամուրջի մը վրայ պատուի կէսցած էին Նափոլէոն Ա.ի չրջանի տարազներով զին – ուորներ. քիչ մը անդին՝ Լուի ԺԴ.ի զին – ուորներն են որ կ'ողջունէին թագուհին. քիչ մը աւելի վերը, կղզեակի մը վրայ ԺԲ. դարու դաշտահանդէս մը սարքուած էր. ազնուական տիկիններ ու պարոններ, սիրաճամուկ դգեստներով կը պարէին ԺԲ. դարու պարեր : Ուրիչ կամուրջի մը վրայ յանկարծ լուսթիւն կը տիրէ. Հան – րի Դ. թագաւորը, իր սպիտակ ձիուն վը – րայ կը յառաջանար ու կը բարեւէր Անգ – լիոյ թագուհին : Աւելի հեռուն՝ ուրա – խութեան խարոյկի մը չուրջ պար բռնած էին գեղջկական տարազներով Նորմանատա – ցիներ. Նորքը Տամի մօտերը «Փայտէ Խաչով Մանուկներու» երգչախումբը կրօ – նական փառաբանութիւններ կ'երգէր : Այս բացառիկ խրախճանութիւնները վերջ դտան գեղեցիկ հրավառութիւններով, ո – րոնք ժողովուրդին ոգեւորութիւնը հաս – ցուցին իր գագաթնակէտին :

× *Նախապէս, կէսօրուան դէմ, արքա – յական ամոլը այցելած էր Վերսայլի պա – լատը, ուր Հայելիներու Սրահին մէջ տր – ուած փառաչուք ճաշէն վերջ ԺԲ. դարու ներկայացում մը տրուեցաւ Լուի ԺԴ.ի Թատրոնին մէջ :*

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐ Զինաստանի նախագա – հը, Մաօ Ցէ Թունկ, առաջին անգամ ըլ – լալով երկրէն դուրս պիտի երթայ եւ այցելէ Լեհաստան : Մեծ կարեւորութիւն կ'ըն – ծայուի այս այցելութեան : Մաօ Ցէ Թունկ համաչնաւար աշխարհի կարեւո – րագոյն դէմքերէն մէկն է : Կը յիշեցնենք նաեւ, որ ինչպէս դրած էինք երէկ, հա – մայնավար Զինաստանի վարչապետը, Չու Ան Լէ ալ Եուկոսլաւիա պիտի այցելէ Յունիսին :

ԱՆԳԼԻՈՑ մէջ չրջան ընող զրոյցներու համաձայն, մեծ փոփոխութիւններ պիտի մտցուին Ա. Միութեան վարիչ կազմին ներս. կ'ըսուի թէ իշխանութիւնը չուտով պիտի բաժնուի Խրուչչեւի եւ Մալենկովի միջեւ :

ՊՈՒՏԱՓԵՇՏԻ ամերիկեան դեսպանա – տան պինուորական կցորդը «անթաղելի» նկատուեցաւ Հունգարական կառավարու – թեան կողմէ եւ մինչեւ 48 ժամ երկրէն հեռանալու հրահանգ ստացաւ : Միւս կողմէ, նորանոր մահապատիժներ կը դործադրուին Հունգարիոյ մէջ :

ՊԱԼԹԻԿ ծովը Վոլկա գետին միացնող Լրանցքին չինութիւնը աւարտած պիտի ըլլայ 1960ին : Լրանցքը 361 քմ. երկարու – թիւն պիտի ունենայ եւ այս ձեւով Պալ – թիկ ծովը պիտի կապէ Կասպից, Ազովի եւ Սեւ ծովերուն հետ :

ՍԱՐի մէջ համայնավար կուսակցու – թիւնը օրէնքէ դուրս յայտարարուեցաւ :

ԱՐԵՒՄՏ. ԳԵՐՄԱՆԻԱ համաձայն է որ Սպանիա անգամ դառնայ Հիւս. Ատլան – տեան կազմակերպութեան :

ԱՆԳԼԻՈՑ մէջ, երկար դատավարու – թենէ մը վերջ անպարտ արձակուե – ցաւ Տօքթ. Ատամս, որ իբր թէ իր յա – ճախորդներէն անտէր ձեր տիկինները կը սպաննէր՝ անոնց ժառանգութեան տիրա – նալու համար :

ԻՏԱԼԱՑԻ աշխարհահռչակ պատմաբան կաէթանօ տը Սանքթիս 87 տարեկան հա – սակին մեռաւ Հռոմի մէջ :

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ զինուորական օդանաւ մը չախչախուեցաւ Ափրիկէի մէջ՝ ձանէթ ո – վասիին մօտերը : 10 հոգի մեռած են իսկ երկու ուրիշներ ալ վիրաւորուած :

ԵՄԷՆԻ կառավարութիւնը բողոքեց Անգլիոյ արտաքին նախարարութեան, թէ անգլիական օդանաւ մը թռիչք կատարած է Եմէնի հողամասին վերեւ :

ՊՐԻՍԼԻի տօնավաճառը պիտի բացուի Ապրիլ 27ին եւ պիտի տեւէ մինչեւ Մա – յիս 12 :

ԲՈՒՏՈՒԼԱՅԻ ՀԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐԸ

ԵՒ ԳՐՈՂԸ

(Կարդացած ացեխ աշեան՝
Մարիկոյ մէջ)

(Տե՛ս վերջին էջը)

Երիտասարդութիւնը ամբողջ ազգի ապագան է։

Անոնց հետ հաղորդակցելու եւ անոնց հոգիները ճանչնալու համար՝ ես ալ ուզեցի մտնել անոնց մէջ, ապրիլ անոնց կեանքը, ուրախանալ անոնց ուրախութիւններով եւ տխրիլ անոնց տխրութիւններով։

Ես ալ ուզեցի, որ անոնք ինծի ալ վստահին իրենց սիրտերը, ինծի ալ պատմեն իրենց ցաւերը, իրենց երազները, իրենց յոյսերը։

Ես ալ ուզեցի, որ անոնք ինծի ալ ըսեն, թէ ինչո՞ւ կ՚ապրին, ինչո՞ւ կը տառապին, ինչո՞ւ կը մեռնին։

Ես ալ ուզեցի, որ անոնք ինծի ալ ըսեն, թէ ինչո՞ւ կը ծնին, ինչո՞ւ կը սիրեն, ինչո՞ւ կ՚ատեն, ինչո՞ւ կը ստեն, ինչո՞ւ կը գողնան, ինչո՞ւ կը սպանեն, ինչո՞ւ կը ծեծեն, ինչո՞ւ կը ծեծուին, ինչո՞ւ կը ծաղրեն, ինչո՞ւ կը ծաղրուին, ինչո՞ւ կը ծիծաղին, ինչո՞ւ կը լան, ինչո՞ւ կը խնդան, ինչո՞ւ կը հաւատան, ինչո՞ւ կը կասկածին, ինչո՞ւ կը նախանձին, ինչո՞ւ կը ներեն, ինչո՞ւ կը ներուին, ինչո՞ւ կը հաշտին, ինչո՞ւ կը հաշտուին, ինչո՞ւ կը գրգռին, ինչո՞ւ կը գրգռուին, ինչո՞ւ կը գրկեն, ինչո՞ւ կը գրկուին, ինչո՞ւ կը համբուրեն, ինչո՞ւ կը համբուրուին, ինչո՞ւ կը ծնրադրին, ինչո՞ւ կը ծնրադրեցնեն, ինչո՞ւ կը հաւատան, ինչո՞ւ կը հաւատ

ԺԱՂՎԱԿԱԶ

Գ. ՊԱՎԼԵՆ

•

ՆԵՅՍԿՅՈՑ ՅՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

Մենք ամեն տարի մի քանի անգամ հավաքվում ենք մեր ընկերոջ՝ Նեյսկյոցի յողովուրդը, որ ապրում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում, Նյու Յորք քաղաքում, որպեսզի միասին ուրախանանք նրա հաջողությունների համար, որ նա ունեցել է իր գործերում, եւ միասին ուրախանանք նրա ապագա հաջողությունների համար, որ նա ունենալու է իր գործերում։ Մենք ամեն տարի հավաքվում ենք, որպեսզի միասին ուրախանանք նրա հետ, որ նա ապրում է, եւ որ նա ունի այնպիսի մարդկանց, որոնք ուրախանում են նրա հետ, որ նա ապրում է, եւ որ նա ունի այնպիսի մարդկանց, որոնք ուրախանում են նրա հետ,

տրուի որ իրենց կարծիքը յայտնեն ընդհանրապէս : 3) Որեւէ անհամաձայնութեան պարագային իրաւարար մարմնի մը ստեղծումը պարտադիր պէտք է ըլլայ :

Քիչ առենէն յայտնի պիտի ըլլայ թէ ղեկտեւամերձկեան բանակցութիւնները որեւէ արդիւնքի պիտի յանգի՞ն : Հակառակ պարագային անհրաժեշտ պիտի ըլլայ ուրիշ միջոցներ խորհիլ՝ այլ խողովակներով ապահովելու համար ՄԱԿի վեց սկզբունքներուն վրայ հիմնուած Սուէզի միջազգային ծրագիրը - կանոնադիրը :

ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ գրադարաններէն մէկուն մէջ պահուած «Պատերազմ եւ Խաղաղութիւն» գրքին մէջէն գանուեցաւ կանոնի մէկ նամակը՝ ուղղուած Լէոն Թոլսթոյի : Գիրքը կը պատկանէր հեղինակին. իսկ նամակը գրուած է 1909ին՝ Լոնտոնէն :

ՍԱԿԱՐԱՆ (9 Ապրիլ).— Ձոյլ ոսկի՝ 461·000, նափոլէոն 3450, զուից· 3240, անգլ· 4120, քսան տոլարնոց 16·440, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1060, տոլար 393, զուից· 93·75, պելժ· 7·80, լիր 0·63:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այս կիրակի առաւօտ, Փարիզի Ս· Ցովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին յատարտ պատարագի Հ· Բ· Ը· Մ·եան 51րդ տարեդարձին առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն տեղի պիտի ունենայ, հիմնադիրներու, բարերարներու եւ բոլոր ննջեցելոց ի յիշատակ : Կը հրաւիրուին Միութեան անդամները եւ բարեկամները :

●

ՊՕՄՈՆ.— Մ· Մարտիրոս Կարապետեանի (Նիւ Եորք), Տէր եւ Տիկին Աբթինեանի (Նիւ Եորք), Տէր եւ Տիկ· Գըլոյեանի (Նիւ Եորք), փափաքին համաձայն այս կիրակի, Ծաղկազարդի առաւօտ ժամը 11ին, Պոմոնի Ս· Գր· Լուս· եկեղեցւոյ մէջ պիտի կատարուի հանդիսաւոր հոգեհանգստեան արարողութիւն, իրենց եղբօր, աներձագին եւ քեռիին՝ Զարեհ Ճաքի Պասու դիւղէն ՍԱՐԳԻՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆի հոգւոյն ի հանգիստ, անոր տարաժամ մահուան տարելիցին առթիւ : Կը հրաւիրուին հանդուցեալին յիշատակը յարգող բոլոր հայրենակիցները, բարեկամներն ու ընկերները :

ՑԵՐԵԿՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապ· Խաչի Շաւիղի մասնաճիւղին կողմէ, մասնակցութեամբ Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդին : Կիրակի, 14 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս դիշեր, Շաւիղի քաղաքապետարանի սրահին մէջ :

Ի նպաստ տեղւոյն եկեղեցիի եւ դպրոցի շինութեան :

Առնուելիք Նոր Սերունդի թատերախումբը կը ներկայացնէ՝ «Նախանձոտ Ամուսինը» (դաւեչտ) :

Երգ՝ Օր· ԱՍՏՂԻԿ ՔԷՕՍԷՑԵԱՆ :

Նուագախումբ՝ ՎԱՐԴԷՎԱՆԵԱՆ :

Պիւֆէ : Մուտք 200 Ֆր· :

Փոն տը Սեւրէն առնել 171 թիւ օթոպիւսը եւ իջնել Փիւի Սան Վէեն :

ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլ, Սէնթ Անթուան, Գամփանեը Ֆրէզի Ս· Կարապետ եկեղեցւոյ վարչութիւնը կը յայտարարէ որ Ծաղկազարդի եւ Ս·Զատկուան օրերուն առթիւ պաշտօնական պատարագ – հոգեհանգիստ պիտի կատարուին սոյն եկեղեցւոյ մէջ, մասնաւորապէս Նիսէն հրաւիրուած Տէր Վարդան քհնյ· Թամկոչեանի կողմէ : Սիրով կը հրաւիրուի քաղաքիս եւ շրջաններու բարեպաշտ հայ հասարակութիւնը ներկայ գտնուելու այս օրերուն Տուբատատուր Ս· Կարապետ ուխտավայրը : Հոգեհանգիստի արձանագրութիւններուն համար դիմել Պ· Գամպար – եանին,

Campagne Frèze, St. Antoine
Marseille, Tél. : MO 99-10

ՎԱՐԶՈՒ Է

Մայիս 15էն սկսեալ վարձու է սրճարան մը : Մաքուր կահ կարասիներով պատրաստ յանձնարդ : Շահաւոր դործ : Պայմաններու համար դիմել տիրոջը :

ԱՐՍԷՆ ՆՈՐՈՑԵԱՆի
57, Rue Bernard du Bois, Marseille

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Հ· Ց· Դ· Եղիպատոյ կոմիտէն փարիզեան շրջանի բոլոր ընկերները կը հրաւիրէ դասախօսական ժողովի մը, որ տեղի պիտի ունենայ 11 Ապրիլ, հինդշաբթի դիշեր ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթի թիւ 12 սրահին մէջ, 28 ռիւ Սէրփանթ :

Կը խօսի ընկեր Ս· ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Որ այս առթիւ պիտի ներկայացնէ նաեւ կարդ մը խօսուն ժապաւէններ :

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՍՕՆԸ ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ· Բանակի Հայ Ռազմիկներու Միութեան եւ մասնակցութեամբ տեղւոյն բոլոր կազմակերպութիւններուն ու միութիւններուն :

14 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Հ· Ց· Դ· Տան մէջ :

Կը նախագահէ՝ Պ· ՀԱՅՑ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Կը բանախօսէ Պ· ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ (Լիոնէն) :

Գեղարուեստական պատշաճ բաժին :

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգեհանգստեան պատարագ :

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

ԹԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ ՓԱՐԻԶ – Ս· ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

12 Ապրիլ ուրբաթ առաւօտ ժամը 9·30ին վերջին Արեւագալ :

12 Ապրիլ ուրբաթ երեկոյ ժամը 4·30ին խաղաղական եւ հոկում :

14 Ապրիլ կիրակի, Ծաղկազարդ, քառաձայն Ս· պատարագ, սկիզբն ժամերգ· ժամը 8ին, պատարագ ժամը 10ին, երեկոյեան Դռնբացէք ժամը 4ին :

*
**

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 14, կիրակի, Ծաղկազարդ, Ս· պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով), ժամը 10ին, Դռնբացէք 17ին :

(Շար·)

*
**

ՆԻՍ.— Ս· ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիր· Ծաղկազարդ, սկիզբ ժամերգ· 8ին, Ս· պատարագ 10ին, երեկոյ Դռնբացէք 3·30ին :

*
**

ՊՕՄՈՆԻ Ս· ԳՐ· ԼՈՒՍ· ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիրակի.— Ծաղկազարդ սկիզբ առաւօտեան ժամերգութեանց ժամը 7·30ին :

Հանդիսաւոր Ս· Պատարագ ժամը 10ին :

Երեկոյին՝ Դռնբացէքի արարողութիւնը ժամը 5ին :

16 Ապրիլ.— Աւագ երեքշաբթի երեկոյին՝ յիշատակ Տասը կուսանաց ժամը

*
**

6ին :

Ս· ԹՈՒՂՈՍ.— (Մարսէյլ–Ս· Անթուան)

13 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյեան Լոյս Զուարթ, ժամը 17ին :

14 Ապրիլ, Ծաղկազարդ, առաւօտեան սկիզբ ժամերգութեան ժամը 7ին : Ս· պատարագ ժամը 10ին : Երեկոյեան Դռնբացէքի արարողութիւն ժամը 17ին :

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՎԻՆԻ ՄԷ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ· Կապ· Խաչի մասնաճիւղին, այս շաբաթ դիշեր քաղաքապետարանի չքեղ սրահին մէջ :

Մասնակցութեամբ մեծ եւ ծանօթ նուագախումբի՝

Les Compagnons du Rythme

Ընտանեկան հաճելի ժամանց :

Քաղաքիս եւ շրջանի հայութիւնը կը հրաւիրուի քաջալերելու այս ձեռնարկը :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Շաւիլաբնակ Հրանտ Թէրզեան, եղբայրացի (Պոլսէն նոր եկած), կը փնտռէ իր քոյրը՝ Մարիամ Թէրզեան, որ 1922ին Պոլսէն փոխադրուած էր Մարսէյլ ուր կը կարծուի թէ քանի մը տարի առաջ մեռնած է Աւժանթին : Իր մասին լուր ունեցողներէն եւ մասնաւորաբար Մարսիլիա բնակ ձեվէլէկեան ընտանիքէն կը խնդրուի իմացնել Հրանտ Թէրզեանի՝ հետեւեալ հասցէով՝

14, Rue Capucine, Chaville
(S. et O.) France

«Արմենիա»էն կը խնդրուի արտատպել :

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԼԻՈՆ.— Հ· Ց· Դ· «Վարանդեան» կոմիտէն ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ իր ընկերները այս ուրբաթ իրիկուն, ժամը 8·30ին, Ցոյներու սրահը : Կարեւոր օրակարգ :

ԱՆԻԷՌ ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ.— Հ· Ց· Դ· Արամ Ենթակոմիտէի ընկերական ընդհ· ժողովը այս շաբաթ ժամը 21ին, ծանօթ հաւաքատեղին : Խիստ կարեւոր օրակարգ :

ԿՐՈՆՈՒԼԼ.— Հ· Ց· Դ· Եօթնեղբայրեան կոմիտէի ընդհ· ընկերական ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Օրակարգ, նախորդ ժողովի շարունակութիւնը : Անհրաժեշտ է բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը :

ԻՄԻ.— Հ· Ց· Դ· «Զաւարեան» կոմիտէի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Մրիմեան զպրոցը : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է :

ՍԷՆԹ ԷՒԻԷՆ.— Հ· Ց· Դ· «Անուշ» ենթակոմիտէի ընդհ· ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է :

Օր· ԶԱՊԷԼ ՆՈՐՍԻԿԵԱՆ
Պ· ԵՂԻՇԷ ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Նշանուած

Պաղէվիլ 6, Ապրիլ 1957 Շաւիլ

Այս առթիւ Տէր եւ Տիկին Նորսիկեան տասը հազար ֆրանք կը նուիրեն Շաւիլի նոր եկեղեցիի շինութեան : (Տեսնել «Ծառաջ»էն) եւ հազար Ֆր· «Ծառաջ»ի բարգաւաճման :

ՍԻՓԱՆ–ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳԸ

Ընկերակցութեամբ նուագախումբի
կիրակի 5 Մայիսին, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 5ին, ՍԱԼ ԿԱՎՈՑԻ ՄԷՋ
45, Rue La Boëtie (Métro Miromesnil)

ՂԵԿ. Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ
եւ մասնակցութեամբ ՄԱՐԻ ԿԱՌՎԱՐԵՆՑԻ

Ցայտապրին մաս կը կազմեն՝ Կոմիտասի, Եկմալեանի, Կաճաչեանի, Ալթունեանի եւ Ափրիկեանի լաւագոյն գործերը, որոնցմէ մաս մը առաջին անդամ ըլլալով կ'ունկնդրուի Փարիզի մէջ : Տոմսերու դիները՝ 200, 300, 400, 500, 700, 800 Ֆրանք :

ԶԱՏԻԿ Է

Մի փնտռէ՛ք թէ ուրկէ պիտի առնէք ձեր Զատկուան սեղաններուն նպարեղէնները եւ անուշեղէնները, *Միակ հասցէ մը՝*

ԺԱԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Նոր բացած խանութը

7 Rue de Tracy PARIS 2ème. Métro Strasbourg St. Denis

Հոն պիտի գտնէք նաեւ Սահակեան Մարգարեանի ձեռքով պատրաստուած՝

ԱԽԱՆԴԱԿԱՆ ՋԷՕՐԷՔԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆԻՆ ՄԻ ՁԳԷՔ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՁԵՐ ՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆՊԱՏՄԱՆ ԱՑԵԼԵՑԷՔ

ARAX

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

ՔԱՂԱՔԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ 27 Rue d'Aubagne, Marseille. Tél. CO 3643

Ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ փրանսական որեւէ նպարեղէն, որ ձեր մտքէն կ'անցնի, որուն կարգին իրական եւ անխարդախ
ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՔԱՇԿԱՎԱԼ եւ համեղ ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԼԱՔԵՐՏԱ

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ
Ծառերու ծաղկումը, դաշտերու դալարումը,
երկինքի ջինջ ու ծաւին
ՆՈՐ ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐ ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՐ ԵՐԱՆԳՆԵՐ ԿՈՒՏԱՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ
Նոյն ցնծութիւնները պիտի բերեն ձեր տուներէն ներս

Peintures
THOMLAC

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵԻ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
Արդիական արուեստի ճաշակով
ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ
Լիոնլէումի եւ *փլաստիքի* այլազան տեսակները
խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները
եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻԻՂԱՆԵՐԿԵՐԸ
ՅԱՐԱՏԵԻ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԵՆ ՁԵՐ ԱՌՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC

Կեդրոնատեղի՝
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61
ԵԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
64 Bd. de Belleville, Paris 20e — 18 Rue Brézin, Paris 14e
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS
Սիրալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն անօրինութեան՝
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
12
ԱՊՐԻԼ
•
VENDREDI
12 AVRIL
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7856 33ème ANNEE

Directrice : *Arpik MISSAKIAN*

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3667

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՇՓՈԹ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

•

Մինչ Փարիզցիները խանդավառութեան անմոռանալի օրեր կ'ապրին՝ Էլիզապէթ Բ. թագուհին այցելութեան առիթ, անդին Մերձաւոր Արեւելքի մէջ կացութիւնը հետզհետէ կը կնճռոտի, մասնաւորապէս Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Ամերիկայի դիւանագէտներուն :

Սուէզի ջրանցքը բոլորովին մաքրուեցաւ քանի մը օր առաջ :

Անցեալ աշնան դէպքերուն առիթ եւ դիպտակեան կառավարութիւնը 41 մեծ ու փոքր նաւեր ընկղմած էր ջրանցքին մէջ :

ՄԱԿի դրօշին տակ՝ ինը պղերու պատկանող երեսուներկու նաւեր չուրջ չորս ամիս չորս հարիւր հոգիով աշխատեցան՝ քարիւղի ճամբան բանալու համար :

Սակայն բուն դժուարութիւնը նոր է որ կը սկսի :

Գնդապետ Նասր հաստատ կը մնայ իր դիրքերուն վրայ եւ չուզեր որեւէ զիջում ընել :

1956 Յուլիս 26ին՝ Եգիպտոսի դինուած բռնակալ յեղափոխութեան չորրորդ տարեդարձին առիթ էր, որ Սուէզի ջրանցքին ազգայնացումը յայտարարուած էր հանդիսաւորապէս : Միակողմանի կերպով, առանց համաձայնութիւնը առնելու այն պետութեանց, որոնք ստորագրած էին 1888ի Գոլտոյ ծանօթ դաշնագիրը՝ ջրանցքի մասին :

Անկէ ի վեր պատահած դէպքերը ո՛չ մէկ կերպով բարելաւեցին կացութիւնը :

Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի զինուորական ուժերը քաշուեցան Փորթ Սայիտէն՝ անսալով ՄԱԿի որոշումին, առանց որեւէ առաւելութիւն ձեռք բերելու :

Իսրայէլի բանակներն ալ պարպեցին Կազան եւ Ակաբայի ընձանը՝ առանց որ եւ է երաշխաւորութեան :

Գնդապետ Նասր այժմ ոչ միայն որեւէ զինուորական ճնշումի ենթակայ չէ, այլ ընդհակառակն բարոյական ալեկոծութիւններ կը վայելէ :

ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Տակ Համըրշոլտ քանիցս առանձին տեսակցութիւններ ունեցաւ գնդապետին հետ : Ամերիկայի դեսպանը բազմաթիւ միջամտութիւններ փորձեց : Երկուքն ալ կը յուսային որոշ զիջումներ ձեռք բերել, մասամբ գոհացում տալու համար արեւմտեան պետութիւններուն :

Ապարդիւն անցան բոլոր փորձերն ալ : Այժմ կը մտածեն մէկ կողմէ խնդիրը կրկին յանձնել Ապահովութեան Խորհուրդին, միւս կողմէ անտեսական ճնշում բանեցնել Եգիպտոսի վրայ :

Ամերիկեան կառավարութիւնը պաշտօնապէս յայտարարեց արդէն՝ թէ ո՛չ մէկ աջակցութիւն պիտի ընէ Եգիպտոսի, ցորչափ այս վերջինը չդործադրէ ժամանակին Ապահովութեան Խորհուրդին կողմէ ընդունուած վեց սկզբունքները :

Ահէ զատ Ֆրանսա, Անգլիա, Հոլանտա եւ եւրոպական ուրիշ երկիրներ որոշած են պոյքոթի ենթարկել ջրանցքը եւ չօգտագործել զայն, մինչեւ որ վերջնական համաձայնութիւն մը չդոյանայ :

Ներկայ պայմաններուն մէջ ո՛չ մէկ յոյս կայ նպաստաւոր կարգադրութեան մը համար :

Եգիպտոս եւ իրեն հետ միասին արաբական պետութիւնները վերջին ծայր անհաշտ դիրք բռնած են արեւմտեան բոլոր այն պետութեանց դէմ, որոնք կը պաշտպանեն Իսրայէլը :

Եւրոպայի մէջ առեւտրական եւ դրամատնային չրջանակները սկսած են մըտահոգուիլ տիրող անստոյգ եւ չփոթ կացութենէն եւ կը պահանջեն, որ չհակիւդ պետութիւնները ուղղակի բանակցութիւններ կատարեն գնդապետ Նասրի հետ եւ համաձայնութեան եզր մը գտնեն :

Այդընհաւորի վարդապետութիւնը չկրցաւ փորձութեան մղել գնդապետը :

Աչքարհ ակնդետ կը սպասէ ո՛չ միայն Սուէզի խնդրին, այլ աշխարհի խաղաղութիւնը խանդարելու հանդամանք ունեցող ցաւոտ հարցերու հաչտարար կարգադրութեան :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐՁ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

•

ԱՃԶԸՆՀԱՒՈՒՐԸ ԼԱՒԱՏԵՍ Է

Մինչ Գահիրէի մէջ, դիւանագիտական ճամբով կը չարունակուին եղիպտեւամերիկեան բանակցութիւնները, Ուաշինկթընի մէջ նախագահ Այզընհաուըը որոշ լաւատեսութիւն ցոյց կուտայ : Արդարեւ, իր չաբաթական մամուլի ասուլիսին ընթացքին յայտարարեց՝ «Որեւէ պատճառ չկայ մտածելու թէ Նասրի հետ ակսած բանակութիւնները պիտի ձախողին» : Նախագահը չկրցաւ ճշդել թէ տակաւին որքան պիտի տեւեն բանակցութիւնները, բայց եւ այնպէս յայտարարեց որ առայժմ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի միջամտութեան դիմելու կարիք չկայ :

Ըստ լաւատեղեակ անձերու, թէեւ Գահիրէի ամերիկեան դեսպանն ու Արտաքին Նախարարը Ֆավզի որոշ եղրակացութեանց հասած չեն ու եգիպտացիներու կողմէ մասնաւոր զիջումներ կատարուած չեն, բայց Ֆավզի ամերիկեան առաջարկութեանց չուրջ կարգ մը լուսաբանութիւններ պահանջած է :

Շատերու կարծիքն այն է, որ թէեւ Նասր կ'ուզէ երկարաձգել բանակցութիւնները, բայց ժամանակը իրեն ի նպաստ չի դարձեր : Այզընհաուըրի անձնական պատուիրակ Ճէյմս Բիչըրսոն տեղեկագիրները, մերձաբեւելեան երկիրներու մէջ ամերիկեան առաջարկութեանց յառաջ բերած հրմայքը, Պորղանանի ու Սուրիոյ մէջ ծայր տուած ներքին չարժումները ցոյց կուտան որ Նասրի դիրքը հետզհետէ պիտի ակարանայ Մերձ. Արեւելքի մէջ :

Բիչըրսոն այժմ Ամրաիոյ Իսկ Սկուտ Թագաւորին հիւրն է : Սուտանն ու Լիբիան ալ կը պատրաստուին ընդունելու զայն : Այս երկիրներու աչխարհագրական դիրքն իսկ ցոյց կուտայ թէ եգիպտոս հետզհետէ պիտի չրջապատուի ամերիկեան բազեկամութեան ցանցին մաս կազմող երկիրներով, եւ անհաւանական չէ որ օր մը ինքզինք բոլորովին մինակ մնացած տեսնէ :

Բայց, միշտ ըստ մասնագէտներու, որպէսզի ամերիկեան այս քաղաքականութիւնը յաջողութեամբ պսակուի, Սուէզի հարցը պէտք չէ որ ՄԱԿի ժողովներուն բերուի, այլապէս Բիչըրսոն եւ ամերիկեան դիւանագէտներուն այնքան մեծ համբերութեամբ կատարած աչխատանքները մէկ օրէն միւսը կ'ոչնչանան :

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ

ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ

•

Յորդանանի վարչապետը, Նապուլսի, չորեքչաբթի օր իր հրաժարականը ներկայացուց Հիւսէյն թագաւորին : Թագաւորը ընդունեց հրաժարականը : Վերջերս իրական մրցակցութիւն մը ծայր տուած էր Հիւսէյն թագաւորի ու Նապուլսիի միջեւ, որ կ'ուզէր երկիրը լծել խորհրդային կառքին : Նապուլսիի օրով էր որ Յորդանան իր կապերը խզեց Ֆրանսայի հետ, մերժեց անգլիական տնտեսական օգնութիւնը, փոխարէնը տնտեսական օգնութիւն ապահովեց Եգիպտոսէն, Սուրիայէն ու Սաուտական Արաբիայէն եւ վերջապէս՝ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատեց Ո. Միութեան հետ :

գաւ փորձութեան մղել գնդապետը :

Աչխարհ ակնդետ կը սպասէ ո՛չ միայն Սուէզի խնդրին, այլ աչխարհի խաղաղութիւնը խանդարելու հանդամանք ունեցող ցաւոտ հարցերու հաչտարար կարգադրութեան :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

•

«ԱՂ ՉԵՌՔԻՆ ՏՈՒԱԾԸ
ՉԱՒԸ ԹՈՂ ՉԻՄԱՆԱՑ ...»

էր ժամանակ, երբ մարդիկ կը յարգէին Աւետարանի այս խօսքը եւ իրենց բարեգործութիւնները կ'ընէին լուիկ – մնջիկ, առանց փող - թմբուկի :

Այժմ ալ տակաւին մատի վրայ կարելի է համրել այդպիսի անհատներ : Պարագին ինչ մը ունելի դժուար է անշուշտ բարեսպատակ կազմակերպութեանց համար, որոնք պարտաւոր են հաշիւ ներկայացնել, թիւեր ու փաստեր յիշել՝ արդարացնելու համար իրենց հաշուեկշռին մէջ արձագրուած ելքն ու մուտքը : Բայց ըստ ինքնի, առ նուազն անփափկանկատութիւն է նպաստ ստացողներուն անունները մամուլի միջոցաւ յայտարարելը :

Աւելի պարզ խօսիմ :

Վերջերս ձեռնհաս պատասխանատու Հ. Բ. Ը. Միութեան Եւրոպայի Շրջանի. կեդր. ցանկնալով ամսաթերթ «Շինարար»ի այս տարուան Մարտի թիւը : Այնտեղ ուշադրութիւնս գրաւեց 8րդ էջի երկրորդ սիւնակին մէջ տպուած պարբերութիւն մը՝ հետեւեալ խորագրով .— *«Թոշակաւոր Մաներ Փարիզի Դպրոցասէր Տիկնանց եւ Մուրատեան վարժարաններուն մէջ»* , ուր անուն – մականունով նշանակուած էին « 19 կարօտ աշակերտուհիներու » անունները, որոնց «ուսման ծախքերը ստանձնած» է Հ. Բ. Ը. Մ.ի կեդր. վարչ. ժողովը : (Ի դէպ, «19 կարօտ աշակերտ» ըսուած է բայց 18 անուն կայ) :

Այ ձեռքին ու ձախ ձեռքին պատմութեան մասին կը մտածէի ու ես լռին կ'ըսէի թէ որքա՜ն աւելի պատշաճ պիտի ըլլար որ այդ անուններն ամսաթերթի մը մէջ տպուած չըլլային, երբ պզտիկ մատիկս ականջիս շշնչաց .

— Անուններն տպուելուն կը բարկանաս, հապա ի՞նչ պիտի ըսես եթէ յայտնեմ որ անոնց մէջ տղաք կան, որոնք ուրի՛շ կազմակերպութեան մը սաներն են ..

= Ինչպէ՞ս, ինչպէ՞ս :

— Դեռ աւելին. անոնց մէջ տղաք կան, որոնք ո՛չ մէկ կազմակերպութենէ ո՛չ մէկ նպաստ չեն ստանար ...

= Պզտի՛կ մատ, զգուշացի՛ր, զրպարտելը մեծ մեղք է :

— Ես զրպարտելու սովորութիւն չունիմ .— վշտացաւ պզտիկ մատս :

= Փա՛ստ կ'ուզեմ. գոնէ մէկ հատ փաստ տուր :

— Լաւ, բանի որ կը պնդես. ըստ «Շինարար»ի, Բարեգործականը Մուրատեան վարժարանի մէջ ժագ Ֆ. անունով տան մը կը պահէ եղեր :

= Այո, այդպէս գրուած է :

— Ուրեմն գիտցիր, որ այդ ժագ Ֆ.ի ուսման Լիրի ծախքը կը վճարուի *իմ իսկ ծնողքին կողմէ* :

Շուարումէս անմեղ մատիկս խածի :

Այ ձեռքիս մատիկն էր. առ՛ւս, ձախ ձեռքս չիմանայ. թէ չէ միւսին օգնութեան կը փութայ ...

ՍՈՒՐԻԿ

ԷԼԻԶԱՊԷԹ Բ. ԵՒ ԻՇԽԱՆ ՖԻԼԻՓ

ՄԵԿՆԵՑԱՆ ՓԱՐԻԶԷՆ

Հինգշաբթի առաւօտ Անգլիոյ արքայական ամոլը օդանաւով մեկնեցաւ Լիլ, ուրկէ պիտի անցնէր Բուպէ եւ ապա Լոնտոն :

Այցելութեան երրորդ օրուան (չորեքշաբթի) յայտագիրն ալ խճողուած ու բազմապիսի էր : Թագուհին անգլիական դեսպանատան մէջ ներկայ գտնուեցաւ ընդունելութեան մը. ապա Փարիզի սկովտիական նոր եկեղեցիին հիմնարկէքի արարողութեան ներկայ գտնուեցաւ եւ իր իսկ ձեռքով զետեղեց առաջին քարը :

Կէսօրուան մօտ Թագուհին այցելութիւն մը տուաւ Մէստռնի անգլիական ակումբին, մինչ իշխան Ֆիլիփ ընդունուեցաւ Սաքլէյի հիւլէական կայանին մէջ :

Կէսօրէն վերջ Թագուհին եւ իշխանը այցելեցին Ըլնոյի ինքնաշարժներու գործարանը, ուր տնօրէնութեան կողմէ թագուհիին նուիրուեցաւ «Տօֆին» ինքնաշարժ մը՝ մասնաւորաբար Էլիզապէթ Բ.ի համար չինուած :

Իսկ իրիկուան, Լուվրի պալատին մէջ սարքուած էր փառաչուք ճաշ - ընդունելութիւն մը, որուն ներկայ գտնուեցան հարիւրաւոր հրաւիրեալներ :

× Անգլիական ամբողջ մամուլը արձագանգելով արքայական ամոլին Փարիզեան պատչին ամէնէն փոքր մանրամասնութեանց, կը գրէ թէ աննախընթաց ընդունելութիւն մը վերապահուած էր Էլիզապէթ Բ.ի եւ իշխան Ֆիլիփի :

Ալժիրի ձայնասփիւռը չորեքշաբթի օր կոչ ուղղեց Ալժերիոյ ապստամբներուն, որ վերջ տան կռիւներուն ու յանձնուին իշխանութեանց, որոնք կը խոստանան պատժական միջոցներ ձեռք չառնել անձնատուր եղողներուն դէմ :

ԹՈՒՆՈՒՉի 13.500 ֆրանսացի պաշտօնեաներուն մեծամասնութիւնը հեռացաւ երկրէն . այժմ միայն 3000 ֆրանսացի պաշտօնեաներ կը մնան այնտեղ :

ԹՈՒՆՈՒՉի քաղաքապետական ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան Մայիս 15ին :

ՃՇԴՈՒՄ ՄԸ

Մուրատեան վարժարանի տեսչութիւնը կը խնդրէ մեզմէ յայտարարել թէ փրոֆ. Ֆէյտիի գաւկին (ժագ) դպրոցական թոչակը լրիւ կը վճարուի իր ծնողքին կողմէ : Բարեգործականի «Շինարար» պաշտօնաթերթին յայտարարութիւնները թիւրիմացութիւններու տեղի տուած են (տես մեր «Օրը Օրին»ը) :

«Ո. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԶԻՆԵԼ ԵԳԻՊՏՈՍԸ »

Ամերիկեան «Նիւ Եորք Հերըլտ Թրիպիւն » թերթը իր երկկուան թիւին մէջ կը գրէր թէ Ո. Միութիւնը միշտ կը չարունակէ նախ ամէնէն արդիական օդանաւերով զինել Եգիպտոսը : Միւս կողմէ, Զեխոսլովաքեան ու լեհական նաւեր Աղեքսանդրիոյ ու Լաթաքիէի (Սուրիա) նաւահանգիստները տուած իրենց յաճախակի այցելութիւններով առատ զինամթերք ու զինուորական մասնագէտներ ցամաք հանեցին :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՍՈՒՐԻՈՅ կառավարութիւնը, որ ցարդ կը հակառակէր ճէյմս Բիչըրսոն Սուրիա այցելելուն, յայտարարած է թէ այլեւս արգելք մը չի տեսներ այդ բանին : կառավարութիւնը սկսաւ բանակցիլ նաեւ Թափլայն քարիւղի ընկերութեան հետ :

Ո. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ բողոք մը ներկայացուց ամերիկեան կառավարութեան եւ յայտնեց թէ Փանամայի ջրանցքին մէջ խորհրդային նաւերը դժուարութեանց կը հանդիպին :

ՈՒԹ ՕՐՈՒԱՆ մէջ հիւլէական երեք փորձեր կատարուեցան Ո. Միութեան մէջ :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Արտաքին նախարարը, փո-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՅՈՒՐ ՏԱՐԻՆԵՐԸ

Ի. - ԼԵՎՈՆ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

Մի քանի ամսուն էլեն է նաեւ Լեւոն Գա-
րիպի ամուսինը Ծոփաստանի Ազգային Ժո-
ղովի անդամ Տիգրան Տեր-Մինասյանը, որ
1888-ին ծնած է Կարսում։ 22 Օգոստոս 1907
թվին նա ամուսնացել է Լեւոն Գարիպի հետ
Թիֆլիսի Ս. Գեորգի եկեղեցում։ Ծնողները
Տիգրան եւ Զաքիա Տեր-Մինասյանները, որ
ամուսնացել են 1886թ. ապրիլի 12-ին, ունե-
ցել են հետեւյալ զավակները։ Ա. Տիգրան,
ծնած 1887 թ. Ապրիլի 19-ին, Կարսում։ Ա-
մուսնացել է Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազա-
րյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Բ. Զաքիա, ծնած
1889 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուբեն Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Գ. Ալեքսանդրա, ծնած 1891
թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է
Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Դ. Ռուզան, ծնած 1893 թ.
Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ար-
տաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի
2 զավակ։ Ե. Ալեքսանդրա, ծնած 1895 թ.
Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ար-
տաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի
2 զավակ։ Զ. Տիգրան, ծնած 1897 թ. Մարտի
8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ռուզան Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։
Է. Զաքիա, ծնած 1899 թ. Մարտի 8-ին, Կար-
սում։ Ամուսնացել է Ռուբեն Ալեքսանդրի
Ղազարյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Ը. Ալեք-
սանդրա, ծնած 1901 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։
Ամուսնացել է Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղա-
զարյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Թ. Ռուզան,
ծնած 1903 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամու-
սնացել է Արտաշես Ալեքսանդրի Ղազարյա-
նի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժ. Ալեքսանդրա,
ծնած 1905 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամու-
սնացել է Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազա-
րյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Ժա. Տիգրան,
ծնած 1907 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամու-
սնացել է Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազարյա-
նի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժբ. Զաքիա, ծնած
1909 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուբեն Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Ժգ. Ալեքսանդրա, ծնած
1911 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազարյա-
նի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Ժդ. Ռուզան, ծնած
1913 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Արտաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի
հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժե. Տիգրան, ծնած
1915 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 2 զավակ։ Ժզ. Զաքիա, ծնած 1917 թ.
Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ռու-
բեն Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 3
զավակ։ Ժէ. Ալեքսանդրա, ծնած 1919 թ.
Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ալե-
քսանդր Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի
3 զավակ։ Ժը. Ռուզան, ծնած 1921 թ. Մարտի
8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Արտաշես
Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 2 զա-
վակ։ Ի. - ՏԻԳՐԱՆ ՏԵՐ-ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Տիգրան Տեր-Մինասյանը ծնած է 1886
թվին Կարսում։ Ամուսնացել է Զաքիա Տեր-
Մինասյանի հետ 1907 թ. Մարտի 8-ին, Կար-
սում։ Ունեցել են 10 զավակ։ Ա. Զաքիա, ծնած
1907 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուբեն Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Բ. Ալեքսանդրա, ծնած 1909
թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է
Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Գ. Ռուզան, ծնած 1911 թ.
Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ար-
տաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի
2 զավակ։ Դ. Տիգրան, ծնած 1913 թ. Մարտի
8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ռուզան Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։
Ե. Ալեքսանդրա, ծնած 1915 թ. Մարտի 8-ին,
Կարսում։ Ամուսնացել է Ալեքսանդր Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։
Զ. Ռուզան, ծնած 1917 թ. Մարտի 8-ին, Կար-
սում։ Ամուսնացել է Արտաշես Ալեքսանդ-
րի Ղազարյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Է. Զա-
քիա, ծնած 1919 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։
Ամուսնացել է Ռուբեն Ալեքսանդրի Ղազա-
րյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Ը. Ալեքսանդրա,
ծնած 1921 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամու-
սնացել է Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազա-
րյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Թ. Ռուզան, ծնած
1923 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Արտաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի
հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժ. Տիգրան, ծնած 1925
թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է
Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի
3 զավակ։ Ժա. Զաքիա, ծնած 1927 թ. Մարտի
8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ռուբեն Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։
Ժբ. Ալեքսանդրա, ծնած 1929 թ. Մարտի 8-ին,
Կարսում։ Ամուսնացել է Ալեքսանդր Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։
Ժգ. Ռուզան, ծնած 1931 թ. Մարտի 8-ին, Կար-
սում։ Ամուսնացել է Արտաշես Ալեքսանդ-
րի Ղազարյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժդ. Տի-
գրան, ծնած 1933 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։
Ամուսնացել է Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազա-
րյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժե. Զաքիա, ծնած
1935 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուբեն Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Ժզ. Ալեքսանդրա, ծնած
1937 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազարյա-
նի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Ժէ. Ռուզան, ծնած
1939 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Արտաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի
հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժը. Տիգրան, ծնած
1941 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 2 զավակ։ Ի. - ԶԱՔԻԱ ՏԵՐ-ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Զաքիա Տեր-Մինասյանը ծնած է 1889
թվին Կարսում։ Ամուսնացել է Տիգրան Տեր-
Մինասյանի հետ 1907 թ. Մարտի 8-ին, Կար-
սում։ Ունեցել են 10 զավակ։ Ա. Զաքիա, ծնած
1907 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուբեն Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Բ. Ալեքսանդրա, ծնած 1909
թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է
Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Գ. Ռուզան, ծնած 1911 թ.
Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ար-
տաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի
2 զավակ։ Դ. Տիգրան, ծնած 1913 թ. Մարտի
8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ռուզան Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։
Ե. Ալեքսանդրա, ծնած 1915 թ. Մարտի 8-ին,
Կարսում։ Ամուսնացել է Ալեքսանդր Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։
Զ. Ռուզան, ծնած 1917 թ. Մարտի 8-ին, Կար-
սում։ Ամուսնացել է Արտաշես Ալեքսանդ-
րի Ղազարյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Է. Զա-
քիա, ծնած 1919 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։
Ամուսնացել է Ռուբեն Ալեքսանդրի Ղազա-
րյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Ը. Ալեքսանդրա,
ծնած 1921 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամու-
սնացել է Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազա-
րյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Թ. Ռուզան, ծնած
1923 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Արտաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի
հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժ. Տիգրան, ծնած 1925
թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է
Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի
3 զավակ։ Ժա. Զաքիա, ծնած 1927 թ. Մարտի
8-ին, Կարսում։ Ամուսնացել է Ռուբեն Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։
Ժբ. Ալեքսանդրա, ծնած 1929 թ. Մարտի 8-ին,
Կարսում։ Ամուսնացել է Ալեքսանդր Ալե-
քսանդրի Ղազարյանի հետ։ Ունի 3 զավակ։
Ժգ. Ռուզան, ծնած 1931 թ. Մարտի 8-ին, Կար-
սում։ Ամուսնացել է Արտաշես Ալեքսանդ-
րի Ղազարյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժդ. Տի-
գրան, ծնած 1933 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։
Ամուսնացել է Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազա-
րյանի հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժե. Զաքիա, ծնած
1935 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուբեն Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 3 զավակ։ Ժզ. Ալեքսանդրա, ծնած
1937 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազարյա-
նի հետ։ Ունի 3 զավակ։ Ժէ. Ռուզան, ծնած
1939 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Արտաշես Ալեքսանդրի Ղազարյանի
հետ։ Ունի 2 զավակ։ Ժը. Տիգրան, ծնած
1941 թ. Մարտի 8-ին, Կարսում։ Ամուսնա-
ցել է Ռուզան Ալեքսանդրի Ղազարյանի հետ։
Ունի 2 զավակ։

— Կորի՛ր, ես չեմ ուզում քեզ տեսնել ...

Հայ «Ազատ»-ը բոլոր ընթերցողներ չէ
ունեցել։ Նրա մեծ մասը հայ գաղթականներ
են, որոնք Ամերիկա են գնացել ոչ թե հարս-
տանալու, այլ ապրելու համար։ Ամերիկա
գնացողների մեծ մասը ոչ մի կապիտալ չի
ունեցել։ Ամերիկա գնացողների մեծ մասը
ոչ մի կապիտալ չի ունեցել։ Ամերիկա գնա-
ցողների մեծ մասը ոչ մի կապիտալ չի ունե-
ցել։ Ամերիկա գնացողների մեծ մասը ոչ մի
կապիտալ չի ունեցել։ Ամերիկա գնացողնե-
րի մեծ մասը ոչ մի կապիտալ չի ունեցել։
Ամերիկա գնացողների մեծ մասը ոչ մի կա-
պիտալ չի ունեցել։ Ամերիկա գնացողների
մեծ մասը ոչ մի կապիտալ չի ունեցել։ Ամե-
րիկա գնացողների մեծ մասը ոչ մի կապի-
տալ չի ունեցել։ Ամերիկա գնացողների մեծ
մասը ոչ մի կապիտալ չի ունեցել

ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ

ՋԱՐԵՀ Ա. Մարտ 31ին այցելած է Պէյրութի արուարձաններէն Նոր Մարաչ հայաչաչտ թաղը, ուր յաւարտ պատարագի խօսած է հոգեշունչ քարոզ մը: Ըսած է թէ հայ ժողովուրդին մեծագոյն առաքինութիւններէն մէկը անկեղծ հաւատքով աղօթել գիտնալն է: Այս առթիւ, առաջին անգամ ինք աւետած է Կիլիկիոյ Աթոռին Սրբազան մասունքներուն գտնուիլը: Ապա անձամբ զացած է Պէյրութի օդակայանը՝ դիմաւորելու համար Մօրէն Սրբ. Բարոյեանը, որ Ամմանէն կը վերադառնար Գրիգոր Լուսաւորչի Աջին եւ միւս մասունքներուն հետ միասին:

ՀԱԼԷՊԻ թեմին առաջնորդը, Ղեւոնդ Արք. Զէպէեան Մարտ 24ին հովուական այցելութիւն մը տուած էԱգղի ևԱֆրինի (Հիւս. Սուրիա) հայ համայնքին, որ ջերմ ընդունելութիւն մը վերապահած է իրեն: Պատարագէն վերջ խօսած է հոգեշունչ քարոզ մը: Ապա այցելած է Ագղի եւ Աֆրինի գաւառապետներուն ու անոնց հետ ունեցած սիրալիր տեսակցութիւն մը:

ԳԱՀԻՐԻի «Ցուսաբեր»ի չէնքին թատերասրահին մէջ տիկին Արաքսի Օհանեանի բեմադրութեամբ եւ մեծ յաջողութեամբ ներկայացուած է Օսքար Ուայլտի «Հովհար»ը Մարտ 24ին:

ՏՒՐՈՒՆԻ.— Պէյրութի արուարձաններէն Նոր Մարաչի մէջ մահկանացուն կնքած է կաթողիկէ վարդապետ Տ. Գրիգոր Ծ. Վ. Փեհլիվանեան՝ ուխտուն տարեկան հասակին: Թաղման արարողութեան նախագահած է Հալէպի Հայ Կաթողիկէ Ա. Առաջնորդը՝ Պաթհանեան Արքեպիսկոպոս:

ԼԱԹԱՔԻՈՑ մէջ (Սուրիա) Մարտ 9ին կատարուած է քաղաքին Հ. Մ. Ը. Մ.ի եւ Օգնութեան Մաչի արձուիկներու ա-կումբին բացման հանդիսութիւնը Հ. Մ. Ը. Մ.ի Շրջ. Վարչութեան անդամներուն եւ խումն բազմութեան մը ներկայութեան:

ՊԷՅՐՈՒԹԻ Հ. Ց. Դ. Ջաւարեան Ուս. Միութիւնը Մարտ 28ին Շ. Միսաքեանի նուիրուած յարգանքի երեկոյ մը կազմակերպած է: Առաւելաբար երիտասարդնե-րէ բաղկացած հոծ բազմութիւն մը ներկայ գտնուած է: Սպահանդէսին նախագահած է Ս. Վրացեան եւ խօսած է Հ. Տատնապետեան: Ջաւարեանի անդամնե-րէն Վ. Տէր Գալուստեան նուագի ընկերակցութեամբ յուզումով կարդացած է Շ. Միսաքեանի «Ես տեսայ Եփրատը» իսկ Ց. Խաչիճեան՝ «Անփոխարինելին» (Հ. Ց. Դ. Օրուան առթիւ Միսաքեանի գրած խմբագրականներէն մին):

ՊԷՅՐՈՒԹԻ Այնթապի Հայր. Միութիւնը Ապրիլ մէկին յիշատակի հանդէս մը կազմակերպած է նուիրուած Այնթապի հերոսամարտին 37րդ տարեդարձին:

ՊԷՅՐՈՒԹԻ արուարձաններէն Պուրճ Համուտի մէջ բացումը կատարուած է Համազգային մշակութային միութեան նոր ակումբին: Ներկայ եղած եւ խօսք առած են կեդր. Վարչութեան կողմէ Տօքթ. Ե. Գոնեալեան, իսկ Պէյրութի վարչութեան կողմէ՝ Տիկին Լ. Տէր Մելքոնեան: Սեղաններու շուրջ հաւաքուած ներկաներու ինքնաբուխ նուիրատուու-թիւններէն գոյացած է 1600 լիր. ոսկի:

ԹԵՀՐԱՆի մեր պաշտօնակիցը, «Ալիք», Մարտ 10ին բացառիկ թիւ մը (վեց էջ) նուիրած է Շ. Միսաքեանի յիշատակին: Մամբողիրներէն զատ յօդուածներ տո-ղրած են Արամ Դաւոնէ, Վահէ Ար-ծրունի, Ե. Հայրապետեան, Հ. Կոսոյ-եան, Ա. Լօռենց: Կան նաեւ արտատպումներ Շ. Միսաքեանէն եւ արտասահ-մանեան մամուլէն:

ԳԱՀԻՐԻի նկարչական 33րդ ցուցահան-դէսին իրենց ստեղծագործութիւններով մասնակցած են նաեւ եղիպտահայ նկա-րիչներ Ս. Սամսոնեան, Ց. Գաւուզեան, Սիւզան Տէօվլէթեան, Ա. Թոփալեան, Ժ. Եղոյեան, Աշոտ Զօրեան, Բիւզանդ Կոճա-մանեան՝ արժանանալով արուեստասէր այցելուներու ջերմ գնահատանքին:

ԵՐՈՒՍԱղԷՄի նորընտիր պատրիարքը Մարտ 22 թուակիր հեռագիր մը ստացած է էջմիածնէն Ամենայն Հայոց Կաթողի-կոսին ստորագրութեամբ: Վաղդէն Ա. ընդհատուրեղով Տիրան Արք.ի ընտրութիւ-նը կը մաղթէ որ «Ներսոյեան Սրբազանի երջանիկ գահակալութեամբ Սրբոց Ցա-կոբեանց Միաբանութեան ծոցին մէջ աճի եւ պայծառանայ ճշմարիտ եղբայրական եւ համերաշխ գործակցութեան ոգին եւ սկիզբ առնէ բեղուն եւ արդասաւէտ կեանքի նոր շրջան մը ի փառս Աստուծոյ եւ Հայ Եկեղեցւոյ»:

ԼՐԱՏՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ

Այս կիրակի, Ծաղկազարդի առթիւ Փարիզի եկեղեցւոյ պատարագի երգեցողու-թեանց կարեւոր բաժինները պիտի կա-տարուին կոմիտասեան քառաձայն դաշնա-տորմով, Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեցւոյ երկսեռ երգչախումբին կողմէ ղեկավա-րութեամբ Պ. Արա Պարթեւեանի, որ խմբագրած է յիշեալ պատարագին վերար-տադրութիւնը քառաձայն երկսեռ ձայնե-րու համար, ինչպէս նաեւ երգեհոնի բա-ժինը, անաղարտ պահելով դաշնաւորման ամբողջական նկարագիրը:

Պատարագի ընթացքին պիտի երգուի նաեւ առաջին անգամ ըլլալով Կոմիտասի վաւերական գործերէն էջմիածնական «ՀԱՅՐ ՄԵՐ»ը, որ ինքն իսկ երգել տը-ւած է 1906ին Փարիզի մէջ, եւ որ Կոմի-տասեան յանձնախումբին կողմէ հրատա-րակուած է Տաղէ և Ալէլուէ պրակին մէջ:

***

Տաղանդաւոր նկարիչ Բիշար Ճերանեան արժանացած է «Արուեստ - դիտութիւն - դրականութիւն» ընկերակցութեան մրցա-նակ՝ արծաթեայ պատուոյ շքանշանին: Այս շքանշանը պատճառէս իրեն պիտի տրուի Ապրիլ 28ին ժամը 13·30ին, Ցրանս տ'Ուէթը Մէջի թանգարանին սրահը (293 Ավընիւ Ցօմէնիլ):

Ճերանեան վերջերս մասնակցած է «Մտաւորականներու Տուն»ին 45րդ ցու-ցահանդէսին եւ այս առթիւ արժանացած Ջերմ գնահատանքի: Իր ստեղծագործու-թիւններէն երկու հատը գծուած են պե-տութեան կողմէ:

Նոյն առթիւ կը յիշուի թէ Ճերանեան «Բծախնդիր աչքատանքի ճաշակն ունի եւ իր մտահղացութիւններն ու նկարչական փնտռտուքները կը ճուլէ իր զգայնութեան ու դիտելու կարողութեան հետ: Մեր լա-ւագոյն նկարիչներէն է»:

***

Մարտ 22ին Ազգային Երաժշտանոցի «Պերլիոզ» սրահին մէջ նուագած են Ժիւլ Ժանթիլի աշակերտները: Անոնց կարգին փոքրիկն Անի - կասէր Ղազարեան նուա-գած է Սէն - Սանսի Սոլ Միւնէօր Քօնչեր-թօն՝ արժանանալով ջերմ գնահատանքի:

ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ (ՓԱՐԻԶ)

●

Միութիւնը Մարտ 8ին գումարեց իր ընդհանուր ժողովը: Վարչութիւնը, որ երկու տարիէ ի վեր վարած էր ընկերակ-ցութիւնը, տուաւ իր գործունէութեան հաշուետուութիւնը եւ հրաժարականը: Նոր վարչութիւնը կազմուեցաւ հետեւեալ հայրենակիցներէ՝ Ղազար Ներկարաբեան (նախագահ), Օգսէն Մուրատեան (փոխ նախագահ), Վահրամ Կազազեան (քար-տուղար), Ազ. Փանոսեան (գանձապահ), եւ Եղիա Սերոբեան (խորհրդական):

Այս տարի Վասպուրականի հերոսա-մարտի փառաւոր ոճնակատարութիւնը պիտի կազմակերպէ Վասպուրականի երի-տասարդներէն կազմուած յաճնախումբ մը, որուն անդամներն են՝ Դէլէմաք Գա-վէզեան, Անդրանիկ Սերոբեան, Պետրոս Թորիկեան, Օր. Անահիտ Պամպաճեան, Աւետիս Ներոյեան եւ Պօղոսեան:

Վասպուրականի երիտասարդացը ունի 43 արձանագրուած անդամներ:

Արդէն իսկ նոր վարչութիւնը գործի ձեռնարկած է արժանաւոր վայելչու-թեամբ ոճնելու համար 1915 Մայիսեան կոիւներու եւ յաղթանակին յիշատակը, յառաջիկայ 25 Մայիսի Շաբաթ երեկոյ, Սէրքէլը Միլթէրի չքեղ սրահներուն մէջ:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ

Աւստրիոյ Կոաց քաղաքի համալսարա-նէն չրջանաւարտ ելաւ Տօքթ. Հրանտ Աւետիքեան: Ուրախալի էր տեսնել 16 նոր բժիշկներու կարգին մեր մէկ ազգակիցը, որուն անունը ամէնէն առաջ կարդացուե-ցաւ եւ ինքը եղաւ ի պատասխան համալը-սարանի տեսչութեան՝ հրաժեշտի խօսքը արտասանողը:

Ապրիլէն սկսեալ պիտի պաշտօնավարէ Կոացի հիւանդանոցին մէջ:

Թղթակից

ԵՐԿՈՒՆՔ

ԳԼՈՒԽ Ե.

●

ՌՇՏՈՒՆԵԱՑ ՕՐԻՈՐԴԸ

— Կաց, Խուրէն եղբայր, ես հրամայեմ զի աղուն որ ինձ ընկերանայ, ըսաւ Գուրգէն, եւ թեւէն բռնելով նա էլ իւր միւս քովը նստեցուց:

Գուրգէն ինքն էլ կը զարմանար թէ ի՞նչպէս կերակուր կ'ուտէր, այնպիսի յուզմունքէ մը վերջ, բայց այդ զօրաւոր կազմուածքը, այդ տաժանելի ճամբոր-դութենէն եաքը, նիւթական սնունդի պէտք ունէր, եւ իւրաքանչիւր հացի պա-տառին կը մտածէր թէ երբ մինակ մնար բոլոր գիշերը եւ յետագայ գալիք գիշեր-ներն բաւական էին իւր սրտի վէրքին հետ զբաղելու: Բայց կերակուրը իր համն ու զուարճութիւնը կորուսեր էր իրեն հա-մար, ուստի չուտ մը կշտացաւ եւ ելաւ սեղանէն եւ երբ լուացուեցաւ, հարցուց թէ՝

— Արծրունիք կուզայի՞ն երբեմն այս իրենց նոր կալուածի այցելութեան:

— Օրիորդին երթալէն վերջ գրեթէ չորս ամիս կը լինի եւ դեռ ոչ ոք չերեւ-ցաւ. ինձ յանձնեցին բերդին բոլոր կա-ռավարութիւնը, ինձ տուին բոլոր բան-ալիքները եւ ահա առաջին անգամն է որ աս գահլիճին դուռը բացուեցաւ եւ սա վառարանը մխաց:

— Ուրեմն, անկողնոյ սենեակներն էլ քեզ յանձնուած են, Խուրէն եղբայր:

— Դու քուն ունիս, իշխան եւ իրաւունք էլ ունիս, ըսաւ Խուրէն, եւ չուտ մը բանալիքներու տրցակ մը հանեց եւ ուղղուե-ցաւ դէպի հիւրի սենեակները:

— Խուրէն եղբայր, ըսաւ իշխանը, դու պիտես թէ երբ ես աղայ էի այս Ռշտունե-աց տան մէջ տարիներով բնակեցայ եւ իմ սենեակս ունէի. կարելի չէ՞ նոյն սեն-եակը աս գիշերն անցնեմ:

— Ինչպէս որ կամենաս, իշխան, մի-այն ան քու սենեակը քու երթալէդ քիչ վերջը Օրիորդը իրեն սենեակ ըրած էր, եւ մենք այն օրէն մինչեւ հիմա, սրտեր-նիս վիրաւոր, չի կրցանք մաքրել ու շա-կել:

— Ի՞նչ վնաս, Խուրէն եղբայր, իմ տը-զայութեան յիշատակները նորա յիշատա-կաց հետ չաղախուած են. երթանք, ու-րեմն, անգամ մըն ալ այդ երջանիկ օրերը յիշելու:

Եւ Խուրէն չսկուեցաւ հոն ճրագն ի ձե-ռին. եւ իրօք երբ ներս մտան, միայն խո-րաղնին ակնարկ մը ձգողը կրնար երե-ւակայել թէ բոլոր կահ եւ կարասիքը ա-ռանց պերճութեան՝ կնոջ մը քնքոյշ ըն-տրութեամբ զետեղեալ էին: Գորգեր, բաստեռունք, բազմոցք, վարագոյր, ար-կղ, գրոց ամենայն յարմար եւ հաճոյ է-ին աչաց:

— Ուրեմն, իշխան, քեզ համար երթամ անկողին մը բերեմ, ըսաւ Խուրէն:

— Ոչ, պէտք չկայ, ըսաւ իշխանը վճ-ռական եւ հրամայական ձայնիւ:

Խուրէն ան առեն ակնարկ մը ձգելով անդամ մը անկողնին փոքրկութեան վրայ եւ ակնարկ մը Գուրգէնի վիթխարի հա-սակին վրայ՝ լռիկ բաղդատութիւն մը ը-նելով մտքէն, գլուխը քովնտի մը չարժեց եւ երկու ճրագները վառելով եւ Գրիգորի ձեռքի ջուրի փոքրիկ կուժն ալ դնելով կարասիքի մը վրայ.

— Գիշեր բարի, ըսաւ եւ քաշուեցաւ, միայն թողլով իշխանը իւր վիրալից սր-տին ամենատխուր ուրախութեան մէջ, որ Հեղինէի սենեակը ան գիշեր պիտի անց-նէր:

Մենք էլ կը թողունք իշխանը այդ սեն-եակին մէջ, կը թողունք հոն իր բոլոր հակասական դառն խորհրդածութեանց եւ կրից հետ, ուր սէր,ատելութիւն, վը-րէժխնդրութիւն, ներողամտութիւն, ար-համարհանք, անցելոյն տպաւորութեան քաղ-ցը յիշատակք իրար կը խառնուէին, կը կռուէին փոթորկացեալ ալեաց պէս եւ ուր, վերջապէս, բնութիւն յաղթող ամե-նայն կրից իր իրաւունք ի գործ դրաւ, եւ Գուրգէն խոր քունի մը մէջ ընկղմեցաւ:

ԳԼՈՒԽ Զ.

ԳԻՒՂԱՑԻՆ

Բայց մենք թողինք մեր ուղեւորները ճամբան, որոնք ամէնքը պակաս բեռնա-ւորեալ քան Վահրիճ՝ առաջ անցան հե-տեւելով Գուրգէնի օրինակին. սա միայն մնաց վերջապահ կարաւանին եւ վերջա-պէս վախելով որ իւր ձին ալ մնայ բոլո-րովին՝ ձիուն սանձը ձեռքն սկսաւ կամաց կամաց հետի քալել եւ այսպէս մութը կո-խեց, երբ անցաւ Թուխայ գետը, եւ մի չատ ծովը ձախ թեւին ունենալով հասաւ Խարպիճ: Քիչ մը մրսած, քիչ մը յոգ-նած, քիչ մը անօթի, քիչ մըն ալ ծարաւ, վասնզի իւր Ս. Կարապետի դինւոյ տիկը բոլորովին ցամքեր էր, «եթէ իշխանը հոս չէ, կ'ըսէր, աւելի լաւ, նա իւր հանգս-տութիւնն արդէն գտած է: Արծրունի իշ-խանի մը ո՛վ չուզեր ծառայել, ո՛վ կըր-նայ չի ծառայել, մանաւանդ, այսպիսի իշխանի, որ մեղրի պէս քաղցր է, երբ լաւ վարուիս, Աստուծոյ կրակն է, երբ պէշ վարուիս: Ծողնած, դադրած՝ աս գիշեր Արծրունի եմ, իմ հանգստութիւնս կը գտնեմ աս գիւղը, փառք Աստուծոյ, բա-րեկամ, խնամի չի պակսիր, երթանք մե-զի տեղ ճարենք, թէ որ իշխանը այստեղ չէ գադրեր:

ՅԵՐԵՆՑ

(Շար.)

նօ, չորեքշաբթի օր Սէն Քլուի մէջ տե – սակցութիւն մը ունենայ Անգլիոյ Արտա – քին Նախարարին հետ։ Կը կարծուի թէ խօսակցութիւնները առաւելաբար դար – ձած են Սուէզի հարցին շուրջ։

Լիոնի նոր քաղաքապետին ընտրութիւ – նը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կի – րակի։ Տակաւին կարելի չէ նախատեսել թէ ո՞վ պիտի ըլլայ Էրիոյի յա – ջորդը։

ԽՈՒՇՉԵՒի կօրքիի մէջ ճառ մը խո – սեցաւ, որուն վերջաւորութեան յայտնեց թէ «ինչպէս խողը չի կրնար դէպի երկինք նայիլ, այնպէս ալ ղրամատէրները չեն կրնար հասկնալ խորհրդային հոգեբա – նութիւնը »...

ԱՐԱԲԵԻԻՍՐԱՑԵԼԵԱՆ սահմանային մի – ջադէպերը հետզհետէ կը չատնան

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Շահխաթունի եւ ընտանե – կան պարագաները չնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ, դրաւոր կամ ծաղկեպատկով ցաւակցու – թիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն եւ ազ – գականին՝

ԱՇՕ ՇԱՀԽԱԹՈՒՆԻԻ

մահուան առթիւ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այս կիրակի առաւօտ, Փարիզի Ս. Յով – հաննէս Մկրտիչ եկեղեցին յատարտ պա – տարագի Հ. Բ. Ը. Մ.եան 51րդ տարե – դարձին առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն տեղի պիտի ունենայ, հիմնադիրներու, բարերարներու եւ բոլոր ննջեցեալոց ի յի – շատակ։ Կը հրաւիրուին Միութեան ան – դամները եւ բարեկամները։

●

ՊՕՄՈՆ.— Մ. Մարտիրոս Կարապետ – եանի (Նիւ Եորք), Տէր եւ Տիկին Աբթին – եանի (Նիւ Եորք), Տէր եւ Տիկ. Գըլոյեա – եանի (Նիւ Եորք), վարպետին համաճայն այս կիրակի, Յաղկազարդի առաւօտ ժա – մը 11ին, Պոմոնի Ս. Գր. Լուս. եկեղե – ցւոյ մէջ պիտի կատարուի հանդիսաւոր հոգեհանգստեան արարողութիւն, իրենց եղբօր, աներձագին եւ քեռիին՝ Զարեան – ճաղի Պաստ. դիւղէն ՍԱՐԳԻՍ ԿԱՐԱՊԵՏ – ԵԱՆի հոգւոյն ի հանդիստ, անոր տարա – ժամ մահուան տարելիցին առթիւ։ Կը հրաւիրուին հանդուցեալին յիշատակը յարգող բոլոր հայրենակիցները, բարե – կամներն ու ընկերները։

ՑԵՐԵԿՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապ. Խաչի Շաւիղի մասնաճիւղին կողմէ, մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդին։ Կիրակի, 14 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս գիշեր, Շաւի – ղի քաղաքապետարանի սրահին մէջ։

Ի նպաստ տեղւոյն եկեղեցիի եւ դպրոցի չինութեան։

Առնուելիք Նոր Սերունդի թատերա – խումբը կը ներկայացնէ՝ «Նախանձոտ Ա – մուսիր» (դաւեչա)։

Երգ՝ Օր. ԱՍՏՂԻԿ ՔԷՕՍԷՑԵԱՆ։

Նուագախումբ՝ ՎԱՐԴԻՎԱՆԵԱՆ։

Պիւֆէ։ Մուտք 200 Ֆր.։

Փոն տը Սեւրէն առնել 171 թիւ օթօ – պիւսը եւ իջնել Փիւի Սան Վէճ։

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլ, Սէնթ Անթուան, Գամփանեը Ֆրէդի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ վարչու – թիւնը կը յայտարարէ որ Յաղկազարդի եւ Ս. Զատկուան տօներուն առթիւ պաշ – տօնական պատարագ – հոգեհանգիստ պիտի կատարուին սոյն եկեղեցւոյ մէջ, մասնաւորապէս Նիսէն հրաւիրուած Տէր Վարդան քհնյ. Ժամկոչեանի կողմէ։ Սիրով կը հրաւիրուի քաղաքիս եւ շրջան – ներու բարեպաշտ հայ հասարակութիւնը ներկայ գտնուելու այս տօնական օրերուն Տուրատատուր Ս. Կարապետ ուխտա – վայրը։ Հոգեհանգիստի արձանագրու – թիւններուն համար դիմել Պ. Գամպար – եանին,

Campagne Frèze, St. Antoine
Marseille, Tél. : MO 99-10

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՏՕՆԸ ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Բանակի Հայ Ռազմիկներու Միութեան եւ մասնակցու – թեամբ տեղւոյն բոլոր կազմակերպու – թիւններուն ու միութիւններուն։

14 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Հ. Ց. Դ. Տան մէջ։

կը նախագահէ՝ Պ. ՀԱՑԿ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

կը բանախօսէ Պ. ՑԱԿՈԲ ՎԱՐԹԱՊԵՏ – ԵԱՆ (Լիոնէն)։

Գեղարուեստական պատշաճ բաժին։

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգե – հանդստեան պատարագ։

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ։

ԹԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ ՓԱՐԻԶ – Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

12 Ապրիլ ուրբաթ առաւօտ ժամը 9·30-ին վերջին Արեւագալ։

12 Ապրիլ ուրբաթ երեկոյ ժամը 4·30ին խաղաղական եւ հսկում։

14 Ապրիլ կիրակի, Յաղկազարդ, քա – ռաձայն Ս. պատարագ, սկիզբն ժամերգ. ժամը 8ին, պատարագ ժամը 10ին, երե – կոյեան Դռնբացէք ժամը 4ին։

⁂

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 14, կիրակի, Յաղկազարդ, Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խում – բով), ժամը 10ին, Դռնբացէք 17ին։

(Շար.)

⁂

ՆԻՍ.— Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիր. Յաղկազարդ, սկիզբ ժա. մերգ. 8ին, Ս. պատարագ 10ին, երեկոյ Դռնբացէք 3·30ին։

⁂

ՊՈՄՈՆԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիրակի.— Յաղկազարդ սկիզբ առաւօտեան ժամերգութեանց ժա – մը 7·30ին։

Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ ժամը 10ին։

Երեկոյին՝ Դռնբացէքի արարողութիւ – նը ժամը 5ին։

16 Ապրիլ.— Աւագ երեքշաբթի երե – կոյին՝ յիշատակ Տասը կուսանաց ժամը 6ին։

⁂

Ս. ԹԱԴԷՈՍ.— (Մարսէյլ–Ս. Ալբ-ուսաց)

13 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյեան Լոյս Զուարթ, ժամը 17ին։

14 Ապրիլ, Յաղկազարդ, առաւօտեան սկիզբ ժամերգութեան ժամը 7ին։ Ս. պատարագ ժամը 10ին։ Երեկոյեան Դռն – բացէքի արարողութիւն ժամը 17ին։

⁂

ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կիրակի, Յաղկազարդ, ժամը 9·30ին ժամերգութիւն, ուռօրհնէք։ Ժամը 10·30– ին ձայնաւոր պատարագ։ Ժամը 16ին ե – րեկոյեան ժամերգութիւն եւ Դռնբացէք։

(Շար.)

ՏՈՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՎԻՆԻ Մէ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Կապ. Խաչի մասնաճիւղին, այս շաբաթ դիշեր քաղա – քապետարանի չքեղ սրահին մէջ։

Մասնակցութեամբ մեծ եւ ծանօթ նը – ւագախումբ՝

Les Compagnons du Rythme

Ընտանեկան հաճելի ժամանց։

Քաղաքիս եւ շրջանի հայութիւնը կը հրաւիրուի քաջալերելու այս ձեռնարկը։

ԿՕՒՋՈՒԻՆ

Ձեռնարկուներ կամ տունը աշխատող գործաւորներ հագուստի եւ foրսաժի հա – մար։ Մաքուր աշխատանք։ Մեծաքանակ գործ եւ տեւական (ամառ - ձմեռ)

Դիմել՝

Comptoir de Confection
86 Rue de Clery, Paris 2ème

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Կապոյտ Խաչի Պանէէօ Քաշանի մաս – նաճիւղը չնորհակալութեամբ ստացած է երեք հազար Ֆր., Տիկին Մեհրա Գելա – ծէէ իր մօր Տիկին Թագուհիի մահուան յիշատակին։

⁂

Լիվրիէն երկու հոգի իրենց մեռելնե – րուն յիշատակին երկու հազար Ֆր. կը նուիրեն Շաւիղի եկեղեցւոյ չինութեան։ (Ստանալ «Յառաջ»էն)։

ԴԱՀ ՇԱԲԹՈՒ ԼՈՑՍ ԿՐ ՏԵՄՆԷ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Ցունուար – Փետրուարի Թիւը (181 – 82), հետեւեալ ճոխ եւ հետաքրքրական բովանդակութեամբ.—

Ի՞նչ պիտի պատահի այս տարի.— Նոր տարին Ռումանիոյ մէջ.— Մխը ի՞նչպէս եփել (Տոքթ. Շ. Այվազեան).— Ընդդատարութիւն (Տոքթ. Սերոբեան).— Ո՞վ աւելի քանկէր կ'ունենայ.— Սեռային բնազդը (Փրոֆ. Պէրպէրեան).— Ին – չու կէս – դլխու ցաւ կ'ունենանք (Տոքթ. Գալուստեան).— Անուշահոտութիւնները (Փրոֆ. Զաֆըրեան).— Աշխս պիչերը կը թրջէ անկողինը (Տոքթ. Ալթունեան).— Արդնեի լուսամրցը (Կուրտիկեան).— Դարձեալ տանձի մասին (Արամ Հայկազ).— Լուերուն երդը (Զիքունի).— Ծիրան – կախտը (Տոքթ. Պ. Միսաճեան).— Ցի – սունէն վեր մարդոց համար (Փրոֆ. Տը – լոր).— Արեան ճնշումը (Տոքթ. Քատ – ռիէ).— Հայկական հիւանդութիւն (Տոքթ. Անրի Մամու).— Հերհսայ (Շ. Նարդու – նի).— Ուղեղային կարծրացում (Փրոֆ. Ռէմպօ).— Մեր տունը (Ֆ. Կ. Խաչ).— Առաջին օգնութիւն աղետահարին (Խա – չուհի)։

Մամուլի տակ է Մարտ - Ապրիլ թիւը, նոյնքան ճոխ.— Հայկական անուններու իմաստը եւ ներդործութիւնը նկարագրիր – ներու վրայ, Նոր հիւանդութիւն մը որ կը կոչուի՝ Սրունքներու անհամբերութիւն, Հովերու ներդործութիւնը մարդոց առող – ջութեան վրայ եւ այլ հետաքրքրական նիւթեր։

Տարեկան բաժնեդինը 1000 ֆրանք, Ցը – րանսա, 1200 Ֆր. արտասահման։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կապոյտ Խաչի Վիէնի վարչութիւնը չը – նորհակալութեամբ ստացած է հազար Ֆր. Լա Քոթ – Սէնթ Անտրէէն Նազարեան ըն – տանիքին հանդուցեալ Պելֆօրաբնակ Հը – րայր Խմէէեանի մահուան քառասունքին առթիւ։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Աբշալոյս Ճերանեան, Տիվրիկցի, տա – րագրութեան 7 – 8 տարուէ եղած։ 1925-ին Պէյրութ, Ռասմ Տվարա թաղը, Ուճէն անունով ընտանիքի մը քով ծառայած է Խարբերդցի աղջկան մը հետ (Աղնիւ)։ Պ. Ուճէն հիւպատոսութեան մը պաշտօ – նը կը վարէ եղեր, Ռումանիո՞յ թէ Պել – ճիքայի։

Գրել հետեւեալ հասցէին.—

Hatchikian Nercès, St. Saturnin Les Avignons (Vaucluse) France

Կը խնդրուի եգիպտոսի, Լիբանանի եւ Սուրիոյ հայ մամուլէն, արտատպել։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Հ. Ց. Դ. ՄԱՐՍԻԼԻԱ ՇՐՋ. ԿՈՄԻՏԷՆ կը տեղեկացնէ թէ՝ Մարսէյլի չրջանի Դաշնակցական խումբերու եւ ենթակա – միութիւններու ներկայացուցչական ժողովը տեղի պիտի ունենայ այս շաբաթ, ժամը 20·30ին, «Ահարոնեան» սրահը։ Գատ – դամատուր ընկերներէն կը խնդրուի սրսչ – ուած ժամին ներկայ գտնուիլ։

ԼԻՈՆ.— Հ. Ց. Դ. «Վարանդեան» կո – միտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր ըն – կերները այս ուրբաթ իրիկուն, ժամը 8·30ին, Ցոյներու սրահը։ Կարեւոր օրա – կարգ։

ԱՆԻԷՌ ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ.— Հ. Ց. Դ. Արամ Ենթակոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս շաբաթ ժամը 21ին, Ծանօթ հաւաքատեղին։ Խիստ կարեւոր օրակարգ։

ԿՐՈՆՈՊԼԸ.— Հ. Ց. Դ. Եօթնեղբայր – եան կոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, սովորական հա – ւաքատեղին։ Օրակարգ, նախորդ ժողովի չարունակութիւնը։ Անհրաժեշտ է բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը։

ԻՄԻ.— Հ. Ց. Դ. «Զաւարեան» կոմի – տէի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Մրմեան զպրոցը։ Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է։

ՍԷՆԹ ԷթԻԷՆ.— Հ. Ց. Դ. «Անտօք» ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը այս կիրա – կի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։ Բո – լոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտա – դրիչ է։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

«Մայիս 28»ի տարեդարձը կը տօնուի Մարսէյլի մէջ, 25 Մայիսին, շաբաթ, ժամը 21էն մինչեւ լոյս, Ալհամպրայի սրահին մէջ։

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՌՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՑԱՆՉՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ
185, Bd. J. JAURES et
15, Av. A. MORIZET
Boulogne - Billancourt
Métro : MARCEL SEMBAT

ՄՈՒՐԱՏ ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԼ
ՏԱՐՆԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
ՇԱԲԱԹ ՄԱՅԻՍ 11 ԺԱՄԸ 22Է ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒԻՕՏ
Hotel Splendid
ORCHESTRE ARGENTIN
MANUEL PIZARRO

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ԱՅՍ ՏՕՆԿԱԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ
ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՌԵՑԻՔ
BOSPHOREի ԱՆԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼԻ ԱՆՈՒՇԵՂԷՆՆԵՐԸ
ՀԱԼՎԱ, ԼՕԽՈՒՄ
ՊԻՍՏԱԿՈՎ, ԿԱՂԻՆՈՎ, ԱՄԷՆ ԳՈՑՆՈՎ ՈՒ ԲՈՑՐՈՎ
Մեծաքանակի համար դիմել՝
Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 13 ԱՊՐԻԼ • SAMEDI 13 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7857 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3668

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՄԻՆՉ ԹՈՒՐՔԻՆ ՈՒ ՅՈՅՆԸ, ԿԸ ՎԻՃԻՆ

•

Թուրք մամուլը կրակ ու բոց կը ժայթքէ ո՛չ միայն Յունաստանի, այլ նաեւ Անգլիոյ դէմ՝ այն օրէն ի վեր, որ Մակարիոս արք. ազատ արձակուեցաւ իր աքսորավայրէն։

Պոլսահայ թերթերն անդամ չափաթներէ ի վեր իրենց առաջին էջի սիւնակները կը յատկացնեն Կիպրոսի խնդրին՝ դղրդապին խորագիրներով։

Հանրապետութեան նախագահը, վարչապետը եւ արտաքին նախարարութեան պատասխանատուները իրենց մտահոգութեան զլխաւոր առարկան դարձուցած են զայն։

Կիպրոսէն Անդարա հրաւիրուած են «Կիպրոս Թուրք է» կուսակցութեան նախագահ Տօքթ. Ֆազըլ Քիւչիւք եւ կղզիի երեւելիներէն Ֆաիզ Քայմաք, որոնք իրենց ապագայ գործունէութեան համար հրահանգներ կը ստանան Թուրքիոյ վարիչներէն։

Մինչ Թուրքերը տենդոտ գործունէութեան լծուած են եւ միլիոններ կը խորհին Կիպրոսէն իրենց բաժինը ստանալու համար, անդին Աթէնքի մէջ մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին՝ խանդավառ ընդունելութիւն սարքելու համար աքսորական կրօնապետին, որ իբրեւ յաղթական մուտք պիտի գործէ Յունաստանի մայրաքաղաքը։

Հելլէն կառավարութիւնը Աթէնք կանչեց Լոնտոնի դեսպանատան գործակատար Նիքոլարէյիզիսն ու Անգարայի դեսպան Քալէրկիսը, որոնք արտաքին նախարար Ավէրոֆի հետ խորհրդակցութիւններ ունեցան։ Թագաւորը եւս անձամբ կը հեռաքրքրուի ստեղծուած նոր կացութեամբ։

Յունաստանի կրօնապետ Տորոթէոս արք., որ նախագահն է Կիպրոսցիներու ինքնորոշման համա – հելլենական կոմիտէին, հանդիսաւոր կոչով մը կը հրաւիրէ Թէնքի ժողովուրդը «կարդապահ ու խաղաղ կերպով» մասնակցիլ այն մեծ ընդունելութեան, որ սարքուած է ի պատիւ Մակարիոս արք.ի։

Ցոյն թերթերը մեծ դոհունակութիւն կը յայտնեն ձեռք բերուած արդիւնքին համար։ Քաթիմէրինի խոհեմութեան յորդոր կը կարդայ։ «Փողոցի աղմուկներէն վերջ, կ'ըսէ, կարգը պիտի դայ ժուժկալ բանակցութեանց, ազգային այս մեծ դատը նպաստաւոր արդիւնքի մը յանգեցնելու համար»։

Անդարայի մէջ անգլիական դեսպան Սըը Ձէյմս Պառլըը ամէն օր կ'այցելէ արտաքին պաշտօնատունը եւ հաւաստիներ կուտայ Կիպրոսի Թուրքերու ապագային մասին։ Սակայն թերթերը հաւատք չեն ընծայեր եւ կը չարունակեն ամբաստանել անգլ. կառավարութիւնը թէ դաւճանած է թրքական չահերուն՝ ի նպաստ Յոյներուն։

Միւս կողմէ սկսած են դարձեալ յարձակումներ գործել Ֆէնէրի պատրիարքարանին դէմ ու այս առթիւ նորէն հրապարակ հանած են խամաճիկ եւ ազդազուրկ յոյն կղերական մը՝ Փափա Էֆթիմ, որ ժամանակին շատ խօսեցնեն տուաւ իր վրայ։ Այս մարդը կը յիշեցնէ մեր այսօրուան «անկախ համայնքայիններ»։

Կիրքերը այնքան լարուած են, որ Թուրք թերթերը կը պահանջեն օրթոդոքսներու ազգային պատրիարքարանը փակել եւ պատրիարքը փոխադրել Աթէնք, առանց հաշուի առնելու Լօզանի դաշնագիրը։

Մինչ Թուրքիա եւ Յունաստան վէճի բռնուած են Կիպրոսի համար, Անգլիա պաղարիւն կը չարունակէ ամուր պահել այս վերջինը իր ձեռքերուն մէջ։

«Թայմս»ի մէջ հրատարակուած կարճ լուր մը կ'ըսէ թէ պաշտպանութեան նախարարը Զատկի արձակուրդին պիտի այցելէ Մալթա եւ Կիպրոս։ Ու կ'աւելցնէ թէ՝

Մալթա կը մնայ անպրծովեան նաւային ամէնէն կարեւոր խարիսխը եւ կեդրոնը Անգլիոյ Միջերկրականեան նաւատորմին, որուն ընդհ. հրամանատարը նոյնպէս կը հրամայէ Ատլանտեան Ուխտի միջերկրականեան նաւային ուժերուն։

Իսկ Կիպրոս պիտի ամրացուի այնպէս, որ Անգլիա, ի վիճակի ըլլայ զործադրելու Պաղտատի Ուխտով իր ստանձնած յանձնառութիւնները։ Մասնաւորապէս պիտի օժտուի ամբաձիդ օդանաւերով, որոնք պիտի կրնան զործածել հիւլէական զէնքեր։

Ուրեմն Մալթա Ատլանտեան Ուխտին, Կիպրոսն ալ Պաղտատի Ուխտին համար կենսական նշանակութիւն ունին։

Մեծն Բրիտանիա իր եռաւ ունի «Ուխտաւոր»ներու հսկայական ուժը։

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԵՐՁԱՒՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

•

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ ԾԱՆՐ ՎԻՃԱԿ

Ինչպէս զրած էինք, Յորդանանի Հիւսէյն Թագաւորին պահանջին վրայ վար չափեա Նապուլսի իր հրաժարականը ներկայացուց։ Թագաւորը «անորոշ ժամանակով» իր պաշտօնէն արձակեց նաեւ ապահովութեան ուժերու ընդհ. տնօրէնը՝ Պահժաթ Թափպարա։ Ապա Թագաւորը պաշտօն յանձնեց ծերակուտական եւ նախկին Արտաքին նախարար Հիւսէյն Խալիսի, որ մինչեւ 24 ժամ կազմէ զահլիճը։

Արաբական աշխարհին մէջ ցնցող տպաւորութիւն զործեց Յորդանանի Թագաւորին այս որոշումը։ Առաջին հերթին Պաղտատի ճանչնապիւռը չնորհաւորեց Հիւսէյն Թագաւորը իր խմաստուն եւ հեռատես քայլին համար, ուրախութիւն յայտնելով նաեւ որ վարչապետին հրաժարման չնորհիւ Թագաւորը աւելի ազատօրէն կրնայ պայքարիլ համայնավար թափանցումին դէմ։

Առաջին առթիւ կարելի է խորհիլ թէ Հիւսէյն Թագաւորին այս որոշումը Յորդանանի հակահամայնավար տարրերուն համար յաղթանակ մըն է։ Սակայն լատեղեակ անձեր կը կարծեն թէ Թագաւորը որոշ չափով վանդեց զահին կայունութիւնը։ Անշուշտ շատ բան կախում ունի բանակին բռնելիք ընթացքէն. եթէ բանակը Թագաւորին հաւատարիմ մնայ, Նապուլսիի հեռացումը համապատասխան կ'ըլլայ կատարեալ յաղթանակի մը։ Սակայն Նասրի աղդեցութեան տակ, Յորդանանի բանակը երկուքի բաժնուած է։ Անցեալ Հոկտեմբերին Յորդանանի, Արաբիոյ եւ Սուրիոյ բանակներուն համար ընդհանուր միակ հրամանատարութիւն մը ստեղծուեցաւ։ Միւս կողմէ, Նապուլսիի կը ծրագրէր Սուրիոյ եւ Յորդանանի միացումով դաշնակցային պետութիւն մը ստեղծել. Նապուլսիի ծրագրին համաձայն էին բազմահազար այն պաղեստինցի տարագիրները, որոնք 1949էն ի վեր Յորդանանի մէջ ապաստան զտած ըլլալով հանդերձ, իրենք զիրենք աւելի սուրիացի կը զգան քան յորդանանցի։ Հոկտեմբերէն ի վեր սուրիական կարեւոր ուժեր կեդրոնացած են Յորդանանի հիւսիսային կողմը. վերջերս անոնց թիւը յաւելում կրեց։ Ասոր վրայ, Իրաք եւս հրաւայլային զօրախումբ մը զրկեց յորդանանեան սահմանապահը։

Այս բոլոր տուեալներուն պատճառով, Յորդանանի մէջ կացութիւնը բաւական ծանր կարելի է նկատել։ Վերջին հաշուով, Թագաւորին եւ նոյնիսկ Թագաւորութեան ապագան կախում ունի յորդանանեան բանակին հաւատարմութենէն։

Ըստ վերջին լուրերուն, արաբական Լեգէոնը (Կլուպ փաշայի մարզած յորդանանեան բանակը) Յորդանանի զլխաւոր քաղաքները պաշարած եւ երկրին զլխաւոր ճամբաները բռնած է։ «Կը կարծուի» թէ թոյլ պիտի չտայ որ երկրին հիւսիսարեւելեան սահմանապահին երկայնքին զիրք բռնած սուրիական բանակը միջամտէ երկրին ներքին զործերուն։ Միւս կողմէ, պաշտօնական վարչապետին ի նպաստ ցոյցեր տեղի ունեցած են Նապլուս քաղաքին մէջ, որուն բնակչութիւնը առաւելապար եգիպտասէր է։

× Քաղաքագէտները կը կարծեն թէ Յորդանանի զահլիճին հրաժարումը խորագդեցութիւն կրնայ ունենալ նաեւ Սուրիոյ ընդդիմադիր տարրերուն վրայ, որոնք ցարդ լուռ կը մնային եւ չէին համարձակեր բողոքել արդի կառավարութեան համայնավարասէր քաղաքականութեան դէմ։ Կը կարծուի որ եթէ Հիւսէյն Թագաւորին առած քայլը յաջողութեամբ պսակուի, Սուրիոյ մէջ եւս կրնան որոշ չարժումներ յառաջ զալ. յամենայն դէպս Այզընհաուըրի վարդապետութիւնը ընդդեմ արաբական պետութեանց դէմ կազմուած Եգիպտոս – Սուրիա - Յորդանան համաձայնութիւնը կը քայքայուի։

× Սուրիոյ քաղաքական շրջանակներ յայտարարութեանց համաձայն, Սուրիա պատրաստ է Յորդանանի օդնութեան փութալու, եթէ Իսրայէլ սիրող տագնապն օգտուելով յարձակում զործէ երկրին վրայ։

× Միւս կողմէ, կը հաստատուի այն լուրը թէ Սուրիոյ եւ Յորդանանի միջեւ հեռաձայնային հաղորդակցութիւնները խզուած են։

ՄԱԿԱՐԻՈՍ արք. Նայրոպի (Անգլիական Քէնիայի մայրաքաղաքը) հասաւ, ուր յայտարարեց թէ Կիպրոսի շուրջ բանակցութիւններ պիտի չվարի այնքան ատեն որ կղզիին մէջ խաղաղութիւնը վերահաստատուած չըլլայ եւ իրեն ալ արտօնութիւն չտրուի Կիպրոս վերադառնալու։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

•

Զորեքշաբթի վիշեր Գահիրէի ամերիկեան դեսպանը տեսակցութիւն մը ունեցաւ Նասրի հետ՝ Արտաքին նախարար Ֆավզիի ներկայութեան։ Ինչպէս սովորութիւն ըրած են, այս խօսակցութեանց ալ արդիւնքը զաղանի կը պահուի։

Հինգշաբթի օր Ֆավզի յաջորդաբար ընդունեցաւ Ֆ. Միւթեան, Եուկոսլաւիոյ, Հնդկաստանի եւ Սուտանի դեսպանները։

Եգիպտական կառավարութեան հսկողութեան տակ դանուող Միջին Արեւելեան լրագրական զործակալութիւնը յայտարարեց թէ եգիպտական բանակը երկուշաբթի օր ռազմափորձերու սկսաւ, որոնք կրնան «քանի մը օր տեւել»։

Ռազմափորձերու մասին տրուած այս հաղորդագրութիւնը կը զուգադիպի եգիպտոսի մէջ չրջան ընդ այն զրոյցներուն, թէ «Իսրայէլ կը պատրաստուի եգիպտոսի դէմ նոր յարձակում մը կատարելու»։

× Մինչ այդ, Սուէզի մէջ նաւային երթեւեկը կը չարունակուի։ Զորեքշաբթի օր 12 նաւեր (նորվեկեան, դանիական, զերմանական, քոլոմբիական եւ եղիպտական) անցան Լրանցքէն։

× Ըստ եգիպտական «էլ Ահրամ» թերթին, Արաբիոյ Իպն Սէուտ Թագաւորը Այզընհաուըրի զրկած իր մէկ նամակին մէջ յայտարարած է թէ «մեր թնդանօթները կրակ պիտի բանան Տիրանի նեղուցէն անցնելու փորձ կատարող իսրայէլեան նաւերուն վրայ»։

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Մարսէյլի Պուլվար Օտտօ – Լա Վիսթ - Սէնթ Ազթուան չրջանի Հանգանակիչ Յանձնախումբին երրորդ առաքումը (գանձը տեսնել Դ. էջ) 38·800 ֆրանք։

Ամէն նուէր ղրկել հետեւեալ հասցէին.

Maison de la Culture Arménienne
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris-6e
Chèque Postal : Paris, 5460-11

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ԱՄՈՒԼԸ ԱՆԳԼԻԱ. ՀԱՍԱՒ

•

Հինգշաբթի առաւօտ վերջ դաւ Անգլիոյ Էլիզապէթ Բ. Թագուհիին ու իշխան Ֆիլիպի վարիզեան այցելութիւնը։ Արքայական ամոլը հինգշաբթի օրը անցուց Լիլի եւ Րուպէի մէջ, արժանանալով ժողովուրդին եւ պաշտօնական մարմիններուն ջերմ ընդունելութեան։

Իրիկուան դէմ Թագուհին եւ իշխանը բարձրացան իրենց օդանաւը եւ վերադարձան Լոնտոն։

Թագուհին չնորհակալական հեռագիր մը քաչեց նախագահ Քոթիի, որուն մէջ կ'ըսէ թէ Ֆրանսացի ժողովուրդին ու կառավարութեան ցոյց տուած բացառիկ ընդունելութիւնը մեծապէս յուզած են զինքն ու իշխան Ֆիլիպը։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Անգլիա, որուն Սուտանի պատկանող եգիպտական դրամագլուխներուն վրայ դրուած արգելքը վերցնել, որպէսզի Սուտան ելմտապէս անկախ ըլլայ Եգիպտոսէն։

Փերուի մէջ վերջ պատ չինեւելեհական բանակցութիւնները։ Պաշտօնական հաղորդագրութեան մէջ ոչ մէկ ակնարկութիւն կայ Ֆ. Միւթեան մասին։

Ալճերիոյ մէջ խաղաղեցման ընդարձակ զործողութիւն մը սկսաւ։ Ապստամբները ծանր կորուստներ ունեցան։ Գերի բռնուած ալժերիացի զեկավար մը, Ալի Ամրան, Ալժերիոյ ձայնասփիւռէն կոչ մը ուղղեց իր ընկերներուն եւ բաւ թէ իրենց չահը կը պահանջէ այլեւս վար դնել զէնքերը, որովհետեւ այլեւս կռիւը կորսընցուցած են։

Թունիզի վարչապետը ճայնասփիւռի ճառի մը մէջ ցաւ յայտնեց որ տակաւին համաձայնութիւն զոյացած չէ Թունիզի տրուելիք ֆրանսական տնտեսական օգնութեան եւ Թունիզի մէջ պահուող ֆրանսական ուժերու հեռացման հարցերուն չուրջ։ Ապա պահանջեց որ Սահարայի վրայ «բաց պատուհան» մը տրուի Թունիզին։

Ֆ. Միոխթիինը կը չարունակէ ազդարարութիւններ ղրկել աջ ու ձախ։ Հիւսիսային Եւրոպայի երկիրներէն ու Յունաստանէն վերջ, այժմ կարգը եկած է Արեւմտեան Գերմանիոյ։

Ալպանական պատուիրակութիւն մը, վարչապետին առաջնորդութեամբ, Մոսկուա հասաւ եւ ընդունուեցաւ մառեչալ Բուլկանինի կողմէ։

Արեւմտ. Գերմանիոյ կառավարութիւնը վաւերացուց «Եւրաթոմ»ի եւ Մի-ացեալ Շուկայի ծրագիրներն ու զանոնք փոխանցեց խորհրդարանին։

Ֆ. Միոխթիինը հարիւր յիսուն միլիոն տոլարի արժէքով ոսկի ծախած է Եւրոպայի՝ 1956ի ընթացքին։

Պոլիւնոս Այրէսի մէջ անձանօթ մը մահափորձ կատարեց Թրուման Նախկին վարչապետ Անտէ Պալելիչի դէմ, որ 1941ին, զերմանական զրաւման օրով կառավարութեան զլուխն անցած էր։ Պալելիչ կը հետապնդուէր որպէս «պատերազ-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՕՐԻՆ ՀԱՅՐԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ
(«ՅՈՒՆԻՖԻ»Ի 43Ր. ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ ՄԱՀՈՒՆ)

Ոմանք կրնան կարծել, թէ հրապարակ հանած նոր մէկ թատրերգութեան մը կամ վէպի մը համար է, որ այսպէս կը սկսինք մեր յօդուածը։ Ոչ, ոչ, ընթերցողներ, ոչ ալ ուրիշ բան։ Ուղղակի կեանքէն առնուած դէպք մը, որ ամէն օր կրկնուելով, ամէն օր նոր զոհեր կը պահանջէ։

Ահա՛ թէ ինչ կը պատահի։

Ամէն տարի, Յունուարի 1-ին, Ֆրանսայի մէջ կը հրատարակուի պաշտօնական տարեցոյց մը, որուն մէջ կը գրուին ամէն տարի ծնած, ամուսնացած եւ մեռած անձերուն անունները։ Այդ տարեցոյցը կը կոչուի «Յունիֆի»

ԲԱԽՏԱԿԻՑ

ՊԱՄՓՈՍ Զ.

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Մ Ա Ս

Մտածի, երբ ինքն հչզ տասը եր տա-
ղեքը Հայկ Ասլանեանը ինչպես ու ինչ-
վրան ալ ինչպես կրնար ան ինչ ընել
ամուսնանալ, ես ինչպես ալ ինչ ընեմ
եւ ապրուստի միջոց չունենալ ո՞ր ու
ապրուստի միջոց չունենալ ես ալ ինչ-
պես ալ ինչ ընեմ, ես ալ ինչպես ալ
ինչ ընեմ, ես ալ ինչպես ալ ինչ ընեմ
ինչպ

մական ոճրագործ» եւ կը պահուըտէր Արժանթինի մէջ: Վիճակը ծանր է :

ԺԱԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆ, որ հարիւրապետ Մուրոյի է պատիւ կատարուած ցոյցին ընթացքին պայթուցիկ մը նետած էր, առաջին հարցաքննութեան մը ենթար-կուեցաւ. յայտարարեց թէ չէր ուզեր վընաս պատճառել որեւէ մէկուն. կը փափաքէր միայն խանգարել ցոյցը, զոր ծայրայեղ աջակողմեաններու կազմակերպութիւն կը նկատէր :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ապրիլ 11).— Ձոյլ ոսկի՝ 463·000, նափոլէոն 3460, ղուրուշ· 3260, անգլ· 4130, քսան տոլարնոց 16·480, թղթադրամ (անպաշտօն) տոլար 401, սթերլին 1085, ղուրուշ· 96·25, պելժ·7·80:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՄԱՐՍԷՅԼ (Պուլվար Օտտօ).— Տէր եւ Տիկին Նազարէթեան եւ զաւակները, Պ. Վարդեան, Տէր եւ Տիկին Թորոսեան իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն Պուլվար Օտտոյի, Սէնթ Անթուանի հայրենակիցներուն, ինչպէս նաեւ բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, հեռագրով կամ նամակով, ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց հարսին, կնոջ եւ աղջկան Արաքսի Նազարէթեանի (ծնեալ Թորոսեան) մահուան առթիւ : Յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ ապրիլ 8ին, Մարսէյլ :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այս կիրակի առաւօտ, Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին յատուկ պատարագի Հ. Բ. Ը. Մ.եան 51րդ տարեդարձին առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն տեղի պիտի ունենայ, հիմնադիրներու, բարերարներու եւ բոլոր ննջեցեալց ի յիշատակ : Կը հրաւիրուին Միութեան անդամները եւ բարեկամները:

●

ՊՕՄՈՆ.— Մ. Մարտիրոս Կարապետեանի (Նիւ Եորք), Տէր եւ Տիկին Աբթինեանի (Նիւ Եորք), Տէր եւ Տիկ· Գըլոյեանի (Նիւ Եորք), փափաքին համաձայն այս կիրակի, Ծաղկազարդի առաւօտ ժամը 11ին, Պոմոնի Ս. Գր. Լուս. եկեղեցւոյ մէջ պիտի կատարուի հանդիսաւոր հոգեհանգստեան արարողութիւն, իրենց եղբօր, աներձադին եւ քեռիին՝ Զարեհ Ճաղի Պասու դիւղէն ՍԱՐԳԻՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆի հոգւոյն ի հանդիստ, անոր տարաժամ մահուան տարելիցին առթիւ: Կը հրաւիրուին հանդուցեալին յիշատակը յարգող բոլոր հայրենակիցները, բարեկամներն ու ընկերները :

ՅԵՐԵԿՈՅԹ-ՊԱՐԱՒԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապ· Խաչի Շաւիղի մասնաճիւղին կողմէ, մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդին : Կիրակի, 14 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս ղիչեր, Շաւիղի քաղաքապետարանի սրահին մէջ :

Ի նպաստ տեղւոյն եկեղեցիի եւ դպրոցի շինութեան :

Առնուելիք Նոր Սերունդի թատերախումբը կը ներկայացնէ՝ «Նախանձոտ Ամուսինը» (զաւեշտ) :

Կը խօսի Տիկին ՓԱՓԱԶԵԱՆ :

Երգ՝ Օր. ԱՍՏՂԻԿ ՔԷՕՍԷՑԵԱՆ :

Նուագախումբ՝ ՎԱՐԴԻՎԱՆԵԱՆ :

Պիւֆէ : Մուտք 200 ֆր· :

Փոն ոը Սեւրէն առնել 171 թիւ օթոպիւսը եւ իջնել Փիւի Սան Վէճ :

ՅԱՏՈՒԿ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլ, Սէնթ Անթուան, Գամփանեը Ծրէզի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ վարչութիւնը կը յայտարարէ որ Ծաղկազարդի եւ Ս. Զատկուան օրերուն առթիւ պաշտօնական պատարագ – հոգեհանգիստ պիտի կատարուին սոյն եկեղեցւոյ մէջ, մասնաւորապէս նիւէն հրաւիրուած Տէր Վարդան քհնյ· ժամկոչեանի կողմէ : Սիրով կը հրաւիրուի քաղաքիս եւ շրջաններու բարեպաշտ հայ հասարակութիւնը ներկայ գտնուելու այս օրերուն Տուրատատուր Ս. Կարապետ ուխտավայրը: Հոգեհանգիստի արձանագրութիւններուն համար դիմել Պ. Գամպար-եանին,

Campagne Frèze, St. Antoine
Marseille, Tél. : MO 99-10

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՏՕՕՆԸ ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Բանակի Հայ Ռազմիկներու Միութեան եւ մասնակցութեամբ տեղւոյն բոլոր կազմակերպութիւններուն ու միութիւններուն :

14 Ապրիլ, կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Հ. Ց. Դ. Տան մէջ :

Կը նախագահէ՝ Պ. ՀԱՅԿ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Կը բանախօսէ Պ. ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆ (Լիոնէն) :

Գեղարուեստական պատշաճ բաժին :

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգեհանգստեան պատարագ :

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ՁԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ ՓԱՐԻԶ – Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

14 Ապրիլ կիրակի, Ծաղկազարդ, քառաձայն Ս. պատարագ, սկիզբն ժամերգ· ժամը 8ին, պատարագ ժամը 10ին, երեկոյեան Դռնբացէք ժամը 4ին:

⁂

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 14, կիրակի, Ծաղկազարդ, Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով), ժամը 10ին, Դռնբացէք 17ին :

Ապրիլ 16.— Աւագ երեքշաբթի, Յիշատակ Տասն Կուսանաց, ժամը 17ին:

Ապրիլ 18.— Աւագ Հինգշաբթի, Նախատօնակ եւ Ս. պատարագ ժամը 10ին, Ոտնլուայ (երկսեռ խումբով) ժամը 17ին: Խաւարում ժամը 19·30ին:

(Շար·)

⁂

ՆԻՍ.— Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիր· Ծաղկազարդ, սկիզբ ժամերգ· 8ին, Ս. պատարագ 10ին, Երեկոյ Դռնբացէք 3·30ին:

⁂

ՊՈՄՈՆԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻ

14 Ապրիլ, կիրակի.— Ծաղկազարդ սկիզբ առաւօտեան ժամերգութեանց ժամը 7·30ին:

Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ ժամը 10ին:

Երեկոյին՝ Դռնբացէքի արարողութիւնը ժամը 5ին :

16 Ապրիլ.— Աւագ երեքշաբթի երեկոյին՝ յիշատակ Տասը Կուսանաց ժամը

⁂

6ին :

Ս. ԹԱԴԷՈՍ.— (Մարսէյլ–Ս. Անթուան)

13 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյեան Լոյս Զուարթ, ժամը 17ին :

14 Ապրիլ, Ծաղկազարդ, առաւօտեան սկիզբ ժամերգութեան ժամը 7ին: Ս. պատարագ ժամը 10ին: Երեկոյեան Դռնբացէքի արարողութիւն ժամը 17ին :

⁂

ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կիրակի, Ծաղկազարդ, ժամը 9·30ին ժամերգութիւն, ուրօրհնէք: Ժամը 10·30ին ձայնաւոր պատարագ: Ժամը 16ին եկեղեցական ժամերգութիւն եւ Դռնբացէք :

(Շար·)

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՒԱՆԴԷՍ

ՎԻՆԻՆ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Կապ· Խաչի մասնաճիւղին, այս շաբաթ դիչեր քաղաքապետարանի չքեղ սրահին մէջ :

Մասնակցութեամբ մեծ եւ ծանօթ նը-ւագախումբ՝

Les Compagnons du Rythme

Ընտանեկան հաճելի ժամանց :

Քաղաքիս եւ շրջանի հայութիւնը կը հրաւիրուի քաջալերելու այս ձեռնարկը :

ԿՕՒԶՈՒԻՆ

Ձեռնարկուներ կամ տունը աշխատող գործատուրներ հապճուսաի եւ fournisի համար: Մաքուր աշխատանք: Մեծաքանակ գործ եւ տեւական (համառ - ձմեռ)

Դիմել՝

Comptoir de Confection
86 Rue de Clery, Paris 2ème

ՎԱՐՁՈՒ Է

Մայիս 15էն սկսեալ վարձու է սրճարան մը: Մաքուր կահ կարասիներով պատրաստ յանձնարար : Շահաւոր գործ: Պայմաններու համար դիմել տիրոջը :

ԱՐՄԷՆ ՆՈՐՈՑԵԱՆի
57, Rue Bernard du Bois, Marseille

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Մարսէյլի Պուլվար Օտտօ – Լա վիսթ - Սէնթ Անթուան շրջանի Հանդանակիչ յանձնախումբի երրորդ առաքումը · —

Պուլվար Օտտոյէն՝ Տիկին Եսթեր Սարգիսեան 1500 ֆրանք, Սերոբ Հայրապետեան, Սարգիս Խոլիկեան, Մարտիրոս Խաչատուր, Գրիգոր, Լեւոն Քէնտիրեան, Կիրակոս Պաղտիկեան, Գալուստ Սաղըրեան եւ Մկրտիչ Սուքիասեան հազարական ֆրանք, Ալեքսանեան եղբ·, Արամ Յոհաննեան, Արմենակ Քասոյեան, Վարդան Քէօսէեան, Անդրանիկ Պլօեան, Յովսէփ Տէլիրմէնճեան, Լեւոն Շահպազեան, Տիգրան Բարունակեան, Խաչիկ Փէհլիվանեան եւ Սերոբ Լիմլիքճեան՝ 500ական ֆրանք, Այրի Տիկին Սարգիսեան եւ Փայլակ Կիրակոսեան 300ական, Վարդան Տէր Կարապետեան եւ Այրի Տիկին Խաչատուրեան 200ական, Տիկ· Վեհանուշ Ամիրխանեան հարիւր ֆրանք :

⁂

Սէնթ Անթուանէն՝ Թորոս Գրիգոր-եան եւ Գրիգոր Մանուկեան երկու հազարական ֆրանք, Մխիթար Նահապետեան, Ձաքար Սարգիսեան, Ռուբէն Մանուկեան, Յովհ· Փարոյեան, Գառնիկ Տէրտէրեան, Սահակ Թամուղեան, Հաճի Ելանճեան, Արամ Շահոյեան, Միհաք Գաբրիէլեան, Կար· Տէր Կարապետեան, Տ· Ներսէս քհնյ· Կատարինեան, Գէորգ Քէպէնեան եւ Լեւոն Մուրատեան հազարական, Ցակոբ Մինասեան, Կար· Յովհաննէսեան, Ենովք Ղազարեան, Հայկազ Գազանճեան, Կար· Մարտիկեան, Վազգէն Յովհաննէսեան, Նշան Նահապետեան, Ռուբէն Նահապետեան, Արամ Գաբրիէլեան, Ալեքսան Ղազարեան, Օհան Նահապետեան եւ Մանուկ Մանուկեան 500ական, Յովհ· Կարապետեան 200 ֆր· : Գումար՝ 38·800 ֆր· :

ՅԵՐԵԿՈՅԹ

Կազմակերպուած Դպրոցասէրի շրջանառարտուհիներու եւ աշակերտուհիներու կողմէ :

Կիրակի, 28 Ապրիլ, կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Բօչֆուքոյի սրահին մէջ, 9պիս, Ավընիւ Տ'Իէնա, Փարիզ, Մեթրօ Տ'Իէնա:

Պիտի ներկայացուի Սիպիլլի՝

« ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ»Ը

Մարիվոյէն ֆրանսերէն կատակերգութիւն մը, սիրայօժար մասնակցութեամբ չնորհալի պարուհի Օր. ԱԼԻՍ ՊՕՅԱՃԵԱՆի հայկական եւ կովկասեան պարերով :

Երաժիշտական պատկերներ սանուհիներու կողմէ :

Տոմսերու գին 1000 եւ 500 ֆրանք :

Հ. Մ. Ը. Մ. ՄԱՐՍԷՅԼ

Մարսէյլի Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 21 Ապրիլ, (Զատիկ) ժամը 9էն մինչեւ լոյս :

Վամբինկի մէջ :

Նուագախումբ ՓՈԼ ՄՕՐԻԱ:

Աթրաքսիօն եւ զանազան անակնկալներ:

Մուտք դոյն զգեստը նախընտրելի է :

Մուտք 700 ֆրանք :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Հ. Ց. Դ. ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՇՐՋ. ԿՈՄԻՏԷՆ կը տեղեկացնէ թէ՝ Մարսէյլի շրջանի Դաշնակցական խումբերու եւ ենթակամիութիւններու ներկայացուցչական ժողովը տեղի պիտի ունենայ այս շաբաթ, ժամը 20·30ին, «Ահարոնեան» սրահը: Պատշաճ ներկայութիւն կը խնդրուի սրոչ – ուած ժամին ներկայ գտնուիլ :

ԱՆԻԷՌ ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ.— Հ. Ց. Դ. Արամ Ենթակոմիտէի ընկերական ընդհ· ժողովը այս շաբաթ ժամը 21ին, ծանօթ հաւաքատեղին: Խիստ կարեւոր օրակարգ:

ԻՍԻ·.— Հ. Ց. Դ. «Զաւարեան» կոմիտէի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Արիմեան դպրոցը : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է :

Սէնթ Էթիէն.— Հ. Ց. Դ. «Անուշ» ենթակոմիտէի ընդհ· ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Կապ· Խաչի Շրջ· վարչութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ շրջանի մասնաճիւղերու վարչութիւնները, այս շաբաթ օր, կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Ահարոնեան սրահին մէջ: Կարեւոր օրակարգ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյտ Խաչի Օրը Մարսէյլի մէջ կը տօնուի, մեծ պատրաստութեամբ, Մայիս 11ին, Սալօն Ալհամպրայի մէջ, նախաձեռնութեամբ Մարսէյլի Շրջ· վարչութեան եւ մասնակցութեամբ բոլոր մասնաճիւղերու :

ՆՈՒԷՐ

ՆԻՍ.— Ընկ· Շ· Զօտեան եւ ընտանիքը՝ իրենց անդրանիկ զաւկին՝ Վրէժին, Ալժերիայէն ողջ առողջ վերադարձին ուրախ առթիւ հազար ֆրանք կը նուիրեն «Ցառաջ»ի բարգաւաճման :

ՁԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Նաւով, օդանաւով, երկաթուղիով որեւէ ընկերութեամբ եւ միեւնոյն գիներով դէպի Ամերիկա, Աւստրալիա, Քանատա եւ Արեւելք: Վճարումը հոս կամ արտասահման: Կ'ապահովենք վիզայի դործողութիւնները ձրի, կ'ապահովենք նաեւ տեղերը ձրի:

Դիմել՝

ԺԱՆ ԵՂԻՇԷ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆի
որ ունի 35 տարուան փորձառութիւն :

AMERICAN LLOYD
48 Rue de la République Marseille
Tél. CO 4722
7 Rue Auber, Paris

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ՁԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԻՒԱՆԵԱՆ

★

Ֆրանսական – հայկական եւ կովկասեան ընտիր հերակուրներ

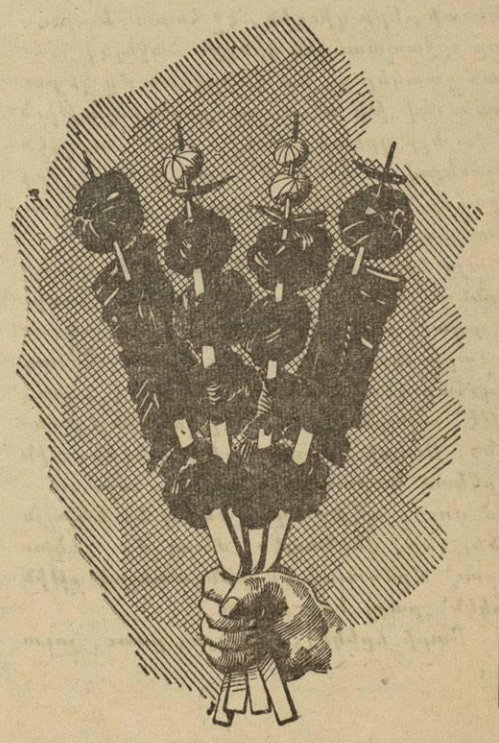
ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷի ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՑ
4, Rue Robert - Estienne
(Rue Marbeuf) PARIS (8e)
Téléphone BAL. 31 - 21
(Métro: F. D. Roosevelt)

Հաճելի մթնոլորտ

★

Առաջնակարգ կովկասեան խորովածներ, «չաշլիք», «քարսքի»

BAR AMERICAIN

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ
14
ԱՊՐԻԼ
●
DIMANCHE
14 AVRIL
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7858 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3669

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

●

Վերածնունդի ժայռուն չրջան մը ապրեցաւ հայ ժողովուրդը առաջին մեծ պատերազմի վաղորդայնին :

Հայկական անկախ Հանրապետութիւն մը առեղծուած էր Արարատի սոսրոտը, մեր հայրենի պատմական հողերու մէկ մասին վրայ :

Մինչ հայրենիքը նուիրուած էր ազի – տասւոր պատերազմի մը բացած վէրքերը դարմանելու եւ ոչինչէն պետութիւն ըստեղծելու, ազգին Փարիզի մէջ նստած մեր զոյգ պատուիրակութիւնները մեծ դաշնակիցներու դուռները կը բախէին՝ Հայաստանի սահմանները ընդարձակելու համար :

Մեր քաղաքական պահանջներուն գլխաւորները, անհրաժեշտ էր Եւրոպացիներուն ճանչցնել նաեւ մեր քաղաքակրթական արժէքները :

Այսպէս է, որ 1920 Յունուար 9ին Փարիզի մէջ հիմը դրուեցաւ ընկերակցութեան մը, զուտ գիտական գետնի վրայ, նպատակ ունենալով զարկ տալ հայագիտական ուսումնասիրութեանց, հրատարակութիւններով, հրապարակային դասախօսութիւններով եւ այլ միջոցներով :

Հայագիտական ընկերութեան կեդրոնն էր Արեւելեան կենդանի լեզուներու վարժարանը, որուն տնօրէնը Փօլ Պուայիէ եւ կարգ մը ուսուցիչները նախաձեռնարկեցած էին անոր հիմնադրութեան :

Նախագահն էր յայտնի բիւզանդագէտ Շարլ Տիլ, ընդհանուր - քարտուղարը հռչակաւոր լեզուագէտ Անթուան Մէյիէ, իսկ վարիչ դիւանապետը Ֆրէմէրիք Մաքլէր, նոյն վարժարանի հայերէնի ուսուցիչը :

Ընկերութեան առաջին գործն եղաւ հիմնել պարբերաթերթ մը՝ Ռըվիւ տէ գէնթիւտ Արմենիէն անունով, նուիրուած Հայաստանի պատմական ուսումնասիրութեան :

Անդամներուն մէջ էին ծանօթ դէմքեր, ինչպէս Գերապայծառ Կրաֆէն, Վիկտոր Պէռար, Ա.Ֆ. Իէրոլա, Տիկ.Կապրիէլ Րէվալ, Տիկին Ժորժ Կոլիս, արբայ Տըլապրիւ, եւայլն : Հայերէն՝ Ա. Ահարոնեան, Պօղոս Նուպար, Զօպանեան, Սինապեան, Բաշալեան, Խաչիկ Հիւնքեարպէկեան (Լաքրուա)՝ դանճապահը, Մաարէօ Խան Ներսէսեան եւայլն :

Փարիզի հին գաղութին Հայերը այս ձեռնարկին բերին իրենց նիւթական ա – ջակցութիւնը, որուն չնորհիւ ամբողջ տասը տարի առաւել կամ նուազ կանոնաւորութեամբ լոյս տեսաւ այս հայագիտական ուսումնաթերթը :

Աշխատակիցներուն մէջ էին ծանօթ պատմագէտներ եւ լեզուագէտներ, ինչպէս Կիւստաւ Շլումպէրժէ, Գաբրիէլ Միւսէ, Ժողֆ Լօրան, Ժ. Մաթորէն, Քլէման Հիւար, Է. Պէնվէնիսթ, Հանրի Մաս, Փօլ Ալֆանտէրի, Ժորժ Տիւմէնիլ, զօր. Է. Պրէմոն, Անտրէ Մանոէլսթամ, Միշէլ Ժոնվալ, կրօնաւորներ Հ. Փօլ Փէթէրս, Հ. Ա. Փաւաորպար, Հ. Լուի Մարիէս, Հ. Ժ. Հիւիլմէրմանս եւ բազմաթիւ ուրիշներ :

Հայ աշխատակիցներն էին Ն. Ադոնց, Կ. Ց. Բասմաճեան, Ա. Զօպանեան, Տր. Վ. Թորգոմեան, Ա. Սաղըզեան, Դաւիթ Ոսկի, Օր. Ս. Տէր Ներսէսեան, Հ. Պէրպէրեան եւայլն :

Ամբաղրութիւնը պարբերաթերթի առաջին էջին վրայ կը չեշտէր թէ՝ «հայկական մշակոյթը բազմաթիւ ինքնատիպ գիծեր ունի : Հայ գրականութիւնը, երկրորդ ասպիճանի գրականութեանց մէջ ամէնէն հարուստներէն մէկն է, նոյնիսկ ամէնէն կենդանին : Դասական չրջանը, Թ. դարու վերածնունդը, նոր չրջանը բազմաթիւ արժէքաւոր գրողներ կը ներկայացնեն :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

●

«ԱՄՄԱՆԻ ԴԻՊՔԵՐՈՒՆ ՀԵՏԵԻԱՆՔՆԵՐԸ ԱՆՆԱԽԱՏԵՍԵԼԻ ԵՆ »

Ինչպէս գրած էինք, Յորդանանի Հիւանդ էկն Թագաւորը պաշտօնական ըրաւ վար – չապետ Նապուլսին եւ նոր դահլիճը կազմելու պաշտօն յանձնեց Տոքթ. Խալիսիի : Այս վերջինը, ամբողջ օր մը տեւող խոր – հրդակցութիւններէ վերջ, չկարողանալով դահլիճ մը կազմել, հրաժարեցաւ իրեն յանձնուած պարտականութենէն : Ասոր վրայ, Թագաւորը դիմեց Նապուլսիի դահլիճին Պատերազմական եւ Ներքին նախարար Ապտիւլ Հալիմ Նիմրի : Այս վերջինը ընկերվար - ազգայնական կուսակցութեան անդամ է թէեւ, սակայն իր քաղաքական ուղղութեան ու համակրութեանց մասին դոյութիւն ունեցող տեղեկութիւնները անբաւարար ու թերի են : Ինչ ալ ըլլայ Նիմրի ուղղութիւնը, իրականութիւնն այն է որ տագնապին առաջին օրը աննպաստ եղաւ 22ամեայ Թագաւորին համար : Այն բոլոր անձերը որոնց Տօքթ. Խալիսի դիմեց, մերժեցին մաս կազմել այնպիսի դահլիճի մը, որուն կազմութիւնն իսկ համապատասխան պիտի ըլլար հրաժարիլ Նասրի ու Ժ. Միութեան բարեկամութենէն եւ ապաւինիլ արեւմտեան աշխարհին :

Պաշտօնանկ վարչապետը, Նապուլսի, որ մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ Յորդանանի պաղեստինցի տարրերուն մօտ (որոնք երկրին բնակչութեան մէկ երրորդը կը կազմեն), եգիպտական թերթի մը թղթակցին հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրաւ. «Կը պատրաստուէի դիմակերպ ընել կայսերապաշտութեան ու Պաղտատի Ուխտին կողմնակից 11 բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, այդ պահուն է ահա, որ պահանջուեցաւ հրաժարումս» : Ապա աւելցուց, որ Թագաւորը դէչ խորհրդականներով չրջապատուած է :

Նապուլսի յայտարարութիւնները ընելով չէ բաւականացած : Իր դրդումով, երկրին ամէն կողմը սունկի պէս բուսնող «հանրային փրկութեան կոմիտէները» ու գաղտնի կուսակցութիւնները Թագաւորին վրայ հեռագիրներու տեղատարափ մը թափել սկսան. այս հեռագիրները կը պահանջեն որ ազգային միութեան կառավարութիւն մը կազմուի, որուն գաղափարը Նապուլսիի կառավարութեանց ծրագիրը Նապուլսիի կառավարութեան առաջադրութեանց համապատասխան ըլլայ :

Օտար դիտողները կը վախնան որ եթէ Հիւսէյն Թագաւոր մերժէ տեղի տալ բնակչութեան եղիպտասէր հոսանքին պահանջներուն, երկիրը քաղաքացիական բախումներու բեմ պիտի դառնայ : Նոյն Նապուլսին էր, որ 1955 Դեկտեմբերին ներքին չարժումներ կազմակերպեց արդիլելու համար, որ Յորդանան Պաղ –

(Շար.ը կարդալ Դ. Էջ)

Հայկական ճարտարապետութիւնը, հայկական ձեռագիրները պեղարուեստական առաջնակարգ չահեկանութիւն ունին » :

Նիւթականի պակասը յուսահատութեան մատնեց մեր օտար բարեկամները, մանաւանդ Մէյիէն ու Մաքլէրը, որոնք ձեռնարկին հոգին կը կազմէին :

1930ին պարբերաթերթը սկսաւ կաղալ : Քանի մը տարուան դադարէ վերջ, 1933ին լոյս տեսաւ վերջին թիւը, համեստ ծանուցով :

Գրեթէ քառորդ դար անցած է այդ օրէն ի վեր :

Ի՞նչ կատարուած է անկէ վերջ :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԳԱԶԷԼ ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ

●

Արեւը նոր է ծագում, է՛լ, գարնան հետ համբուրուենք,
Մանուշակներն են ծաղկում, է՛լ, գարնան հետ համբուրուենք :

Ջնեա՛լ, ճնեալ է չորս դին, հազարաձայն յորդելով,
Ջրերն են խեղճ աղմկում, է՛լ, գարնան հետ համբուրուենք :

Ձերմա՛կ, ճերմակ շուրթերով ցնծաղիկն է ծիծաղում
Սառցի - ձիւնի պաճճիում, է՛լ, գարնան հետ համբուրուենք :

Լոյսերի մէջ լողալով, շողերի հետ խաղալով,
Ծիլերը սէր են երգում, է՛լ, գարնան հետ համբուրուենք :

Հեռուներից գալիս են կռունկները տարագիր,
Արդէն կանչում է կկուն, է՛լ, գարնան հետ համբուրուենք :

Աթագիլը մեր բարդու բարձրաբոյց կատարին
Իր հին բոյնն է նորոգում, է՛լ, գարնան հետ համբուրուենք :

Կանաչ, կանաչն է գալիս կեանքի հունով ինչպէս գետ,
Դու էլ, սի՛րտ իմ փոթորկուն, է՛լ, գարնան հետ համբուրուենք :

ՍԱՐՄԵՆ

ՍՈՒԷՋԻ ՀԱՐՑԸ

●

Մինչ եղիպտեւամերիկեան բանակցութիւնները կը չարունակուին, Անգլիա փոխոխութեան կ'ենթարկէ իր սուէզեան քաղաքականութիւնը : Արդարեւ, մինչ անցեալ չաբաթ կառավարութիւնը խորհուրդ տուած էր անգլիացի նաւատէրերուն, որ չօգտագործեն Սուէզի ջրանցքը, այժմ կը պատրաստուին հակառակ հրահանգներ տալու : Անգլ. կառավարութեան դիրքը հետեւեալն է. — 1) Նկատելով որ եղիպտեւամերիկեան բանակցութիւնները որոչ արդիւնքի մը չեն յանգիր, Անգլիոյ եւ անգլիացի նաւատէրերու չահերը պէտք է պահպանուին : 2) Սուէզէն օգտուողներու միջազգային Ընկերութիւնը պէտք է պահուի : 3) Երեւոյները ենթադրել կուտան թէ Սուէզի հարցը անդամ մը եւս պիտի բերուի ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին առջեւ :

× Արաբիոյ կառավարութիւնը նամակ-յուչագիր մը յղեց Համմըշոլտի, որուն մէջ կ'ըսէ թէ Աքաբայի ծոցը «միջազգային ու բաց անցք մը չէ», հետեւաբար թոյլ պիտի չտայ որ իսրայէլեան նաւերը ազատ երթեւեկ ունենան :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷի ՄԷՋ

Ուրբաթ օր, Ալժերիոյ ապահովութեան ուժերը երեք կարեւոր գործողութիւններ յաջողութեամբ գլուխ հանեցին : Ալժէ քաղաքին մէջ ձերբակալուեցան համայնավար կուսակցութեան եւրոպացի անդամները : Քաղաքին արեւելեան արուարձաններէն մէկուն մէջ ոստիկանութիւնը ձերբակալեց Ազատագրական Ճակատին պատկանող 16 ահաբեկիչներ : Իսկ Զաքքարի հանքերուն մէջ, վերջերս ձերբակալուած ապստամբի մը գուցմունքներուն վրայ, պայթուցիկներու չատ կարեւոր (երեք թոն) մթերանոց մը երեւան հանուեցաւ :

× Ֆրանքեւմարոքեան բանակցութիւնները, կարգ մը դժուարութեանց կը բախին : Այս առթիւ Մոռիս Ֆօր յայտարարեց. «Պատրաստ ենք Թունուզի եւ Մարոքի օգնելու, սակայն պէտք է որ իրենք ալ անկեղծ ըլլան իրենց ընդհանուր յարաբերութեանց մէջ» :

ԱՐԺԱՆԹԻՆի մէջ ոստիկանութիւնը ձերբակալեց 370 համայնավարներ եւ կուսակցութեան բոլոր ղեկավարները :

Լիոնի քաղաքապետը պիտի ընտրուէր կիրակի օր. Ժապ Սուսթել ներկայացուցած էր իր թեկնածութիւնը :

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Նուէրները ղրկել հետեւեալ հասցէին.
Maison de la Culture Arménienne
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris-6e
Chèque Postal : Paris, 5460-11

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՆԱԽԱԳԱՀ Քոթի Մայիսին Մ. Նահանգներ պիտի մեկնի. իր վերադարձէն անմիջապէս վերջ Ազգ. Ժողովին մէջ տեղի պիտի ունենայ «Եւրաթոմ»ի եւ Միասեռ չուկայի ծրագիրներուն քուէարկութիւնը (Մայիս 14ին) :

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ կառավարութիւնը վերջապէս արտօնեց որ Համբըշոլտ Պուատիէյա մեկնի՝ քննութեան համար :

ԻՐԱՆԵԻՏԱԼԱԿԱՆ քարիւղի համաձայնութիւնը վաւերացուեցաւ իտալական կառավարութեան կողմէ :

ՓԱՐԻԶի ամերիկեան նոր դեսպանը, Լմբերի Հոֆթըն, երկուշաբթի օր Ֆրանսա պիտի հասնի :

ՔԱՆԱՏԱՑԻ եւ Մ. Նահանգներու յարաբերութիւնները լարուած են Գահիրէի քանատական դեսպանին անձնասպանութենէն ի վեր :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Նախարարաց Խորհուրդը որոչեց հարիւր միլիառ ֆրանքի դեղչ մը մտցնել զինուորական պիւտճէին մէջ :

ՅԱՌԱՋԻԿԱՑ չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի օր Ֆրանսայի չոզեկառքերու պաշտօնեաները գործադուլ պիտի ընեն :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ մէջ 1956ի ընթացքին, 65·033 արկածներ տեղի ունեցած են ճամբաներուն վրայ : Կառավարութիւնը կը յորդորէ որ Զատկուան արձակուրդներուն ընթացքին ինքնաշարժի տէրերը կրկնապատկեն իրենց աչալրջութիւնը :

ՄԻԼԱՆՈՅԻ 35րդ միջազգային տօնավաճառին բացումը կատարուեցաւ ուրբաթ օր. 45 ազգութեանց պատկանող 10·000 առեւտրական հաստատութիւններ կըմասնակցին տօնավաճառին, որ 12 օր պիտի տեւէ : Հինգ միլիոնէ աւելի այցելուներ կ'ակնկալեն :

Ժ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ ու Եուկոսլաւիա երեք տարուան համար առեւտրական համաձայնութիւն մը ստորագրեցին : Եուկոսլաւիա քարիւղ, արդիւնաբերական նիւթեր եւ արմտիք պիտի ստանայ՝ քիմիական, երկրագործական նիւթերու եւ հիւսուածքներու փոխարէն :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ափրիկեան հողամասերու քարիւղի հանքերուն առաջին առաքումը Ֆրանսա պիտի հասնի Մայիսի սկիզբը :

ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՓՆՋՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՎ

(Հետաքրքիր և նշանակալից)

ՈՒՍՈՒՑԻՉ - ՄԱՆԿԱՎԱՐԺ

ՀԱՅԿ ՀԱՍՐ

— Օ՜հ, պետությանը որքա՜ն էր, պետք էր նեղությունը տանել, եւ մենք ոչինչ չենք ուզում, միայն թե մեզ ինչ-որ բան տան, մեզ ասեն, թե ինչ պետք է անենք, ինչպես ապրենք ... Ամեն ինչ մոռացել էինք, ամեն ինչ մոռացել էինք ... Ինչպես կարելի է մոռանալ ... Ինչպես կարելի է մոռանալ ... Ինչպես կարելի է մոռանալ

ԲԱԿՈՒԻՆ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՎԱՂՆՎԱՎ

Ա

Ֆրանսիայի մեջ ամեն տարի հազարավոր մարդիկ կը մեռնին, որոնց մեծ մասը ոչ մէկ ուշադրութիւն կը գրաւէ, ոչ ալ կը գրգռէ հանրային կարծիքը։ Ասոնք ամենաաննշան մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ ազդեցութիւն ունեցած են իրենց շրջապատին վրայ, ոչ ալ ունին։ Ասոնք ամենաանհետաքրքրական էակներն են, որոնք ոչ մէկ հետաքրքրութիւն կը ներշնչեն։ Ասոնք ամենաանկարեւոր մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ տեղ կը գրաւեն, ոչ մէկ տեղ կը թողուն։ Ասոնք ամենաանտանելի մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ կարեկցութիւն կը շարժեն։ Ասոնք ամենաանհաճելի մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ ժպիտ կը պատճառեն։ Ասոնք ամենաանտարբեր մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ ուրախութիւն կը պատճառեն։ Ասոնք ամենաանհամակրելի մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ ցաւ կը պատճառեն։ Ասոնք ամենաանհամակրելի մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ ցաւ կը պատճառեն։

Ֆրանսիայի մեջ ամեն տարի հազարավոր մարդիկ կը մեռնին, որոնց մեծ մասը ոչ մէկ ուշադրութիւն կը գրաւէ, ոչ ալ կը գրգռէ հանրային կարծիքը։ Ասոնք ամենաաննշան մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ ազդեցութիւն ունեցած են իրենց շրջապատին վրայ, ոչ ալ ունին։ Ասոնք ամենաանհետաքրքրական էակներն են, որոնք ոչ մէկ հետաքրքրութիւն կը ներշնչեն։ Ասոնք ամենաանկարեւոր մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ տեղ կը գրաւեն, ոչ մէկ տեղ կը թողուն։ Ասոնք ամենաանտանելի մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ կարեկցութիւն կը շարժեն։ Ասոնք ամենաանհաճելի մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ ժպիտ կը պատճառեն։ Ասոնք ամենաանտարբեր մարդիկն են, որոնք ոչ մէկ ուրախութիւն

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ԼԱՒԱԳՈՑՆ ԶԷՕՐԷՓԸ

ՄԻՇՏ ԳԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ Է

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

ՎԱՐԳԵՏ ԱՆՈՒՇԱՎԱՃԱՒՐ

32 Rue de Trévise, Paris 9ème. TAI 65-44

տատի ուխտին յարի :

Մեծագոյն վախը այն է, որ նախապէս կնքուած դաշինքներու հիման վրայ, սուրիական, արաբական ու իրաքեան բանակները միջամտեն ու Ծորդանանը իրենց միջեւ բաժնեն : Այս պարագային, անհաւանական չէ որ Իսրայէլ եւս միջամտէ ու արաբեւիսրայէլեան նոր պատերազմ մը ծագի :

× Մ. Նահանդներու մամուլը ուշի ուշով կը հետեւի Ծորդանանի դէպքերուն : Ընդհանուր կարծիքն այն է, որ կացութիւնը բաւական ծանրակշիռ է եթէ ոչ՝ անլուծելի : «Նիւ Եորք Հերալտ» կը չեշտէ որ Մ. Նահանդները «ամէն հաւանական նուիրեանց պատրաստ» պէտք է ըլլան, ու կ'աւելցնէ. «Անհրաժեշտ է որ Մ. Նահանդներն ու Անգլիա միացեալ քաղաքականութիւն մը վարեն այս հարցին շուրջ : Յամենայն դէպս կարելի եղածին չափ շուտով լուծում մը պէտք է գտնել, որովհետեւ եթէ այս պահուս Միջին Արեւելքի որեւէ մէկ անկիւնին մէջ կռիւներ ծագին, կրակը կրնայ տարածուիլ ամբողջ շրջանին մէջ» : Ուրիշ թերթեր կ'աւելցնեն, որ Ծորդանանի ամբողջ ապագան թէական է, որովհետեւ երկրին անտեսութիւնը հիմնուած է օտար օժանդակութեան վրայ :

× Իսրայէլի քաղաքական շրջանակները կը չեշտեն թէ Ծորդանանէն ներս օտար բանակներու մուտքը կը խախտէ ընդունուած պոյավիճակը (սթաթիւ քուօ) եւ անհրաժեշտ կը դարձնէ նոր միջոցառումներ :

× Մոսկուայի ձայնասփիւռը, առաջին անգամ ըլլալով խօսեցաւ Ծորդանանի տաղնապին մասին, յայտնեց որ նորաստեղծ պետութեանց մէջ այսպիսի տագնապներ բնական երեւոյթ են, սակայն անբնականը արտասահմանի մէջ անոր չուրջ կատարուած քարոզչութիւնն է :

× Սուրիոյ «յառաջդիմական» մամուլը կոչ կ'ուղղէ ազգային բոլոր ուժերուն՝ «օժանդակել Ծորդանանի մէջ Ամերիկայի վարդապետութեան դէմ մղուած հերոսական պայքարին» : Աւելի խոհեմները կը յորդորեն որ «ժողովուրդը իր ամբողջ պաղարիւնութիւնը պահէ» :

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ. — Ապոլլ Նիմը եւս մերժեց դահլիճը կազմել : Թագաւորը նոր լուծում մը կը փնտռէ :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ապրիլ 8ին լրացաւ Յարութեան վերջին հրատարակման 13րդ տարին : Կը խնդրենք մեր բոլոր բաժանորդներէն որ անյապաղ կարգադրեն իրենց առկախ հաշիւները կամ ժամանակին վերանորոգեն իրենց բաժանորդագրութեան չրջանը՝ կանխիկ վճարումներով : Ապահովելու համար թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնը՝ վարչութիւնը պէտք ունի կանոնաւոր վճարումներու : Այս առթիւ պարտք կը զգանք չնորհակալութիւն յայտնել մեր այն բաժանորդներուն որոնք իրենց պարտաճանաչութեամբ կը դիւրացնեն մեր գործը :

Փարիզի եւ արուարձաններուն մէջ կարելի է վճարումները ընել հետեւեալ ընկերներուն :

Անիէր - Պուա Քոլոմպ.— Արամ Աւետիսեան :

Պաննէօ - Քաշան.— Բարթամ Պատմաճեան :

Շատիլ.— Գրիգոր Կիւլեան :

Իսի, Քլամար, Մէօտօն.— Երուանդ Ատանալեան :

Սարսէլ - Առնուվիլ.— Արփիար Մարտիրոսեան եւ Կարօ Երանեան :

Ալֆորվիլ.— Բարթող Փափազեան :

Իթալի - Քրեմլէն, Պիսէթր - Ժանթիյի.— Արմենակ Յակոբեան :

Շնորհակալութիւններով՝ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻՆ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Շաբաթ, Մայիս 25, ժամը 21ին սկսեալ, Սէրքլը Մելիթէի մէջ :

ՎԱՐՁՈՒ Է

Մայիս 15էն սկսեալ վարձու է սրճարան մը : Մաքուր կահ կարասիներով պատրաստ յանձնարդ : Շահաւոր գործ : Պայմաններու համար դիմել տիրոջը :

ԱՐՍԷՆ ՆՈՐՈՑԵԱՆԻ

57, Rue Bernard du Bois, Marseille

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ՋԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

ՓԱՐԻԶ – Մ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի, Ցիշատակ Ընթրեաց Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, առաւօտեան Մ. պատարագ ժամը 10ին, Ոտնլուայ երեկոյեան ժամը 4ին, կարգ Խաւարման երեկոյեան ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, յիշատակ Զարչարանաց Խաչելութեան եւ Թաղման : Թափօր երեկոյեան ժամը 5ին :

⁂

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 16.— Աւագ երեքշաբթի, Ցիշատակ Տասն Կուսանաց, ժամը 17ին :

Ապրիլ 18.— Աւագ Հինգշաբթի, Նախատօնակ եւ Մ. պատարագ ժամը 10ին, Ոտնլուայ (երկաթ. խումբով) ժամը 17ին : Խաւարում ժամը 19·30ին :

(Շար.)

⁂

ՆԻՍ.— Մ. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի, առաւօտեան ակիզը ժամերգութեան ժամը 8ին, Մ. պատարագ ժամը 10ին,, երեկոյ Ոտնլուայ ժամը 4ին, Խաւարում 7·30ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ : առաւօտեան Խաչելութիւն ժամը 9·30ին, երեկոյ Թաղում ժամը 4ին :

⁂

Մ. ԹԱԴԷՈՍ (Մարսէյլ) Մ. ԱՆԹՈՒԱՆ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի Տօն Հաղորդութեան, առաւօտեան փոքրերու Մ. Հաղորդութիւն եւ ժամերգութիւն ժամը 8ին : Երեկոյեան Ոտնլուայի արարողութիւն ժամը 6ին, Խաւարում ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Անապակեան Թաղում Տեառն, երեկոյեան ժամերգութիւն Թաղման ժամը վեցին :

20 Ապրիլ Աւագ Շաբաթ, առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը ութին, երեկոյեան ժամերգութիւն Ճրագալոյցի ժամը 5ին, Մ. պատարագ ժամը 7ին :

⁂

ՊՈՄՈՆԻ Մ. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻ

16 Ապրիլ.— Աւագ Երեքշաբթի երեկոյին՝ յիշատակ Տասը Կուսանաց ժամը 6ին :

⁂

ԿԱԹՈՂԻԿԷ Մ. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կիրակի, Ծաղկազարդ, ժամը 9·30ին ժամերգութիւն, ուրօրհնէք : ժամը 10·30ին ճաչնաւոր պատարագ : ժամը 16ին երեկոյեան ժամերգութիւն եւ Դռնբացէք : 18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի, ժամը 10ին, ժամերգութիւն եւ ճաչնաւոր պատարագ : ժամը 16ին Ոտնլուայի արարողութիւն : ժամը 19ին Խաւարման ժամերգութիւն :

(Շար.)

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

Ձեռնարկուներ կամ տունը աշխատող գործաւորներ հագուստի եւ fօրսաժի համար : Մաքուր աշխատանք : Մեծաքանակ գործ եւ տեւական (ամառ - ձմեռ)

Դիմել՝

Comptoir de Confection

86 Rue de Clery, Paris 2ème

ՍԵՆԵԱԿ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Երկու կնոջ համար կը փնտռուի սենեակ մը խոհանոցով կամ խոհանոցի դիւրութեամբ : Դիմել՝

Srabian, 218 Rue de Grenelle, Paris 7e

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ՅԵՐԵԿՈՅԹ

Կազմակերպուած Դպրոցասէրի չրջանառաւտուհիներու եւ աշակերտուհիներու կողմէ :

Կիրակի, 28 Ապրիլ, կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Րօչֆուքոյի սրահին մէջ, 9պիս, Աւընիւ Տ'Իէնա, Փարիզ, Մեթրօ տ'Իէնա :

Պիտի ներկայացուի Սիպիլլ՝

« ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ»Ը

Մարիվոյէն Ֆրանսերէն կատակերգութիւն մը, սիրայօժար մասնակցութեամբ չնորհալի պարուհի Օր. ԱԼԻՍ ՊՕՑԱՃԵԱՆի հայկական եւ կովկասեան պարերով :

Երաժիշտական պատկերներ առնուհի ներու կողմէ :

Տոմսերու գին 1000 եւ 500 Ֆրանք :

Հ. Մ. Ը. Մ. ՄԱՐՍԷՅԼ

Մարսէյլի Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 21 Ապրիլ, (Զատիկ) ժամը 9էն մինչեւ լոյս :

Վամբինկի մէջ :

Նուագախումբ ՓՈԼ ՄՕՐԻԱ :

Աթրաքսիօն եւ զանազան անակնկալներ :

Մուտք դրան զգեստը նախընտրելի է :

Մուտք 700 ֆրանք :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՍԻՆԹ ԷԹԻԷՆ.— Հ. Ց. Դ. «Անտօք» ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է :

ՀԱՒԿԹԱՒԱԳ

Համաչարսանճագէտ Հայր. Մխիթեան Մարսէյլ - Պոմոնի մասնաճիւղի կողմէ :

Այս Շաբաթ ժամը 21ին, Պոմոնի Մ. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ եկեղեցւոյ ժողովրդական սրահին մէջ :

Գեղարուեստական ճոխ բաժին :

Սիրայօժար մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյտ Խաչի Օրը Մարսէյլի մէջ կը տօնուի, մեծ պատրաստութեամբ, Մայիս 11ին, Սալօն Ալհամպրայի մէջ, նախաձեռնութեամբ Մարսէյլի Շրջ. վարչութեան եւ մասնակցութեամբ բոլոր մասնաճիւղերու :

ՅՈՐԲԵԼԵՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ

Գրական եւ ուսուցչական յիսնամեայ գործունէութեան

27 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյ, ժամը 21ին

SALLE CHOPIN, 8 Rue Daru, Métro Ternes

Նախագահութեամբ՝ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆի

(Նախագահ յորելենական յանձնախումբի)

Կը խօսին՝ ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ - ՊՈՒՏՄԱՔԵԱՆ եւ Պ. ԱՐՇԱԻԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ : Կ'երգէ Օր. Ա. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ : Կը նուագէ Պ. Ս. Քաջեան (ջութակ) եւ յորելեարէն էջեր պիտի կարդայ Պ. Ա. ԳՄԲԻԹԵԱՆ

Մուտքը ազատ է, ծախսերու մասնակցութեամբ :

ՍԻՓԱՆ–ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳԱԶԱԽՈՒՄԲԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳԸ

• Ընկերակցութեամբ նուագախումբի

Կիրակի 5 Մայիսին, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 5ին, ՍԱԼ ԿԱՎՈՑԻ ՄԷՋ

45, Rue La Boëtie (Métro Miromesnil)

ՂԵԿ. Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ

եւ մասնակցութեամբ ՄԱՐԻ ԿԱՌՎԱՐԵՆՑԻ

Ցայտագրին մաս կը կազմեն՝ կոմիտասի, եկմալեանի, կանաչեանի, Ալթունեանի եւ Ափրիկեանի լաւագոյն գործերը, որոնցմէ մաս մը առաջին անգամ ըլլալով կ'ունկնդրուի Փարիզի մէջ : Տոմսերու գինները՝ 200, 300, 400, 500, 700, 800 Ֆրանք :

ՋԱՏԻԿ Է

Մի փնտռէ՛ք թէ ուրկէ պիտի առնէք ձեր Զատկուան սեղաններուն նպաստող ղէնիները եւ անուշեղէնները, *Միակ հասցէ մը՝*

ԺԱԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Նոր բացած խանութը

7 Rue de Tracy PARIS 2ème. Métro Strasbourg St. Denis

Հոն պիտի գտնէք նաեւ Սուրիան Մարզարեանի ձեռքով պատրաստուած՝

ԱԽԱՆԴԱԿԱՆ ԶԷՕՐԷՔԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՎԱՃԱՌԿԵԱՆԻՆ ՄԻ ՁԳԷ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՁԵՐ ՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՊԱՃՄԱՆ ԱՃԵԼԵՑԷՔ

ARAX

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

(Վարդան Պաճտիկեան եւ որդի)

ՔԱՂԱՔԻ ԿԵՆԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ 27 Rue d'Aubagne, Marseille. Tél. CO.3643

Ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ փրանսական որեւէ նպարեղէն, որ ձեր մտքէն կ'անցնի, որուն կարգին իրական եւ անխարդախ *ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՔԱՇԿԱՎԱԼ եւ համեղ ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԼԱՔԵՐՏԱ.*

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 16 ԱՊՐԻԼ

MARDI 16 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7859 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3670

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՖՐԱՆՍԱՆ ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

●

Կի Մոլէի կառավարութիւնը տարեվերջ - խէն ի վեր մէջոցներ կը փնտռէ երկրին տնտեսական - ելմտական կացութիւնը բարւոքելու համար :

Ելմտացոյցի բացը կ'աւելնայ տարուէ տարի : Ելքի բաժինը անհամեմատօրէն ա - ւելի է քան մուտքինը :

Պետութեան հատոյքի բնական եւ վըճ - խատուր աղբիւրը կը կազմէ տուրքը : Մը - նացեալը կը դոցուի փոխառութիւնով :

Անցած տարի Ռամատիէ դիմեց այս վերջին միջոցին եւ կարեւոր յաջողութիւն մը արձանագրեց :

Այս տարի կրկնեց միեւնոյն փորձը : Արդիւնքը յայտնի չէ դեռ :

Պետութեան վարիչները առ հասարակ կը զգուշանան տուրքերով ծանրաբեռնելէ հարկատուները : Այլապէս կը կորսնցնեն իրենց ժողովրդականութիւնը :

Այս պարագան նկատի առնելով է, որ երկու ամիս առաջ կառավարութիւնը սկզբունքով որոշեց 250 միլիառ ֆրանքի խնայողութիւն մը ընել ելմտացոյցին մէջ :

Նախարարական խորհուրդը տակաւին չէ կրցած ճշդել թէ ո՞ր գլուխներէն պիտի կատարուի խնայողութիւնը :

Ֆրանսա ոչ միայն մարզկային, այլ նիւթական ահագին զոհողութիւններ կ'ը - նէ երեսուն ամիսէ ի վեր Ալժերիոյ մէջ : Ելմտացոյցի ելքի կարեւոր բաժինը կը կազմեն պինուորական ծախքերը :

Կացութիւնը որոշ չափով մեղմացած ըլ - լալով, ելմտացոյցի փոխ - նախարարը կ'առաջարկէ հարիւր միլիառի զեղչ մը կատարել պինուորական վարկերուն վրայ, որոնց ընդհանուր գումարը պիտի ըլլայ 1360 միլիառ ֆրանք :

Ալժերիոյ պինուորներուն թիւը պիտի մնայ նոյնը, քանի որ Թունուզի եւ Մա - րոքի պահակախմբերուն կէսը հոն փո - խադրուած է արդէն : Ապ. պաշտպանու - թեան նախարարը դիւրաւ պիտի չհամա - ձայնի վարկերու կրճատման :

Մնացեալ 150 միլիառի սեղմումները պիտի բաժնուին միւս նախարարութեանց վրայ :

Դահլիճը այսօր երեքշաբթի պիտի պրա - ղի այս խնդիրներով : Եթէ համաձայնու - թիւն չգոյանայ խնայողութեանց շուրջ , վախ կայ որ ելմտական նախարարը առա - ջարկէ եղած տուրքերը աւելցնել կամ նոր տուրքեր հաստատել : Անցած տարի հա - րիւրին տասը յաւելում եղած էր եկամու - տի տուրքերուն վրայ, յանուն «ազգային համերաշխութեան» :

Միւս կողմէ Ֆրանքին սպառնացող վը - տանգին առաջքն առնելու համար Պանք ը Ֆրանս անցած շաբաթ զեղչի սակը հարիւրին երեքէն չորսի, իսկ արժեթուղ - թերու վրայ կանխավճարի տոկոսն ալ՝ հարիւրին 4·50էն վեցի բարձրացուց :

Ֆրանսայէն առաջ դրացի երկիրները արդէն նոյն միջոցին դիմած էին : Անգլիա եւ Իտալիա զեղչի սակը հարիւրին չորս , Գերմանիա՝ 4·50 նշանակած են երկար ա - տենէ ի վեր :

Ելմտական կացութիւնը բարւոքելու համար կառավարութիւնը ուրիշ միջոցներ ալ ձեռք առաւ :

Մասնաւորաբար սեղմումներու ենթար - կեց ներածումները : Մէկ կողմէ հարիւրին 15ի յաւելուածական տուրք մը նշանակեց ներածուած ապրանքներուն վրայ, միւս կողմէ պայման դրաւ, որ ներածուելիք ապրանքներու փոխարժէքին մէկ քառոր - դը կանխիկ վճարուի, երբ ապսպրանքը 200·000 ֆրանքէն աւելի ըլլայ :

Առեւտրականներու բողոքին վրայ, հա - րիւրին 15ի տուրքը առժամապէս ջնջուե - ցաւ : Սակայն ներածումի սեղմումները կը չարունակուին :

Կառավարութիւնը որոշեց ընդհակառա - կըն քաջալերել արտածումները :

Անցեալ տարի դէչ եղանակի պատճառով

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎՐԻՊԱԾ ԴԱՒԱԴՐՈՒԹԻ՛ՒՆ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

●

Յորդանանի ներքին կացութիւնը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ քաղաքա - կան շրջանակներու մէջ : Արդարեւ, դահ - լիճի հաղնապը որ կը տեւէ քանի մը օրէ ի վեր, կրնայ վտանգաւոր հետեւանքներ ունենալ ոչ միայն Յորդանանի, այլ նաեւ ամբողջ Մերձաւոր Արեւելքի համար :

Ինչպէս յայտնի է, Հիւսէյն թագաւոր պաշտօնական ըլլած էր վարչապետը՝ Նա - պուլսին, ապա դիմած էր քանի մը անձե - րու՝ որպէսզի նոր դահլիճ մը կազմեն : Բոլորն ալ հրաժարեցան այդ պարտակա - նութենէն : Կիրակի օր թագաւորը նախկին վարչապետներէն Մուֆթիի դիմեց, որ տասնձէն դահլիճին կազմութիւնը : Մուֆ - թի չափաւոր մըն է : Շրջան մը ընդ զրոյց - ներու համաձայն, Մուֆթի յաջողած է անկախներէ բաղկացած դահլիճ մը կազ - մել. սակայն այս լուրը տակաւին հաս - տատուած չէ :

Ըստ այլ զրոյցներու, յորդանանեան բա - նակը երկուքի բաժնուած է. Կէսը փա - չայի կազմած «Արաբական Լեգէոն»ի մէկ թեւը, որ զօր. Հիւարիի ղեկավարութեամբ հաւատարիմ մնացած է թագաւորին, Ա - մանի մօտերը բախում ունեցած է պաշտօ - նանկ վարչապետ Նապուլսիի կողմնակից զօր. Նուվարի հրամանատարութեան տակ գտնուող բանակին հետ : Կռիւներուն ըն - թացքին բազմաթիւ սպաներ սպաննուած կամ ձերբակալուած են : Կ'ըսուի թէ թա - գաւորին հաւատարիմ մնացած բանակը կացութեան տէրն է. սակայն այս լուրն ալ հաստատուած չէ տակաւին :

Կ'ըսուէր թէ թագաւորը պաշտօնանկ ը - րած է զօր. Նուվարը, որ նախկին վար - չապետ Նապուլսիի հետ Սուրիա ապաս - տանած է :

Պալատէն տրուած հաղորդագրութիւն մը կ'ըսէր թէ «կարգ մը անպատասխա - նատու տարրեր փորձեցին անիշխանու - թիւն եւ անհամերաշխութիւն սերմանել բանակէն ներս. սակայն անոնց փորձերը վիժեցան եւ իրերը մտան իրենց նախկին վիճակին մէջ» :

Ամմանի ճայնասփիւռը, այս հաղորդա - գրութիւնը ճայնասփռելէ վերջ լռեց. այսպէս, Յորդանանի եւ արտաքին աշ - խարհի միջեւ հաղորդակցութիւնները բո - լորովին կտրուեցան :

Միշտ ըստ շրջան ընդդ զրոյցներու, Հիւ - սէյն թագաւոր լուծած է երեսփոխանա - կան ժողովը, որ պաշտօնանկ վարչապետ

(Շար.ը կարդալ Ի. էջ)

երկրագործական բերքերը մեծապէս վը - նասուած էին : Այս տարի եթէ եղանակը չարունակէ նպաստաւոր ըլլալ, կը յու - սացուի որ Օգոստոսէն սկսեալ կարելի պիտի ըլլայ մեծաքանակ արտածումներ կատարել :

Ներածումներու նուազումէն եւ արտա - ծումներու յաւելումէն դոյանալիք չահը կը հաշուուի հարիւր միլիառ ֆրանք :

Շնորհիւ ձեռք առնուելիք միջոցներուն, Ֆրանսա պիտի յաջողի դարմանել իր վէր - քերը, վերկել ֆրանքը եւ բնականոն վի - ճակի մէջ դնել երկրին տնտեսութիւնը :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՎՐԻՊԱԿ.— Կիրակի օրուան խմբագրա - կանին մէջ կարգ մը յատուկ անուններ սը - խալ չարտած էին : Ա. Ֆ. Իգորլոր կար - դալ Էէրոլտ, Լաքրուսը՝ Լաֆրուա, Մատ - բէօն Մատթէօ, Մաթորէնը Մաթորէզ, Հանրի Միւսէն՝ Մասէ, Մարքուսը Մարֆուարտ, Տիւմէնիլը Տիւմէզիլ, Հիւիլ - տէրմանսը Միւիլտէրմանս :

ՍՈՒԷՋԻ ՀԱՐՑԸ

●

Կը թուի թէ Սուէզի խնդրին չուրջ տե - ղի ունեցող եռիպատեամերիկեան բանակ - ցութիւնները վերջ կը դտնեն, առանց տա - կաս որոշ արդիւնքի մը յանդելու : Ե - գիպտական կառավարութեան դիրքը կը մնայ անփոփոխ, հակառակ անոր որ Ամե - րիկացիները կը յուսան տակաւին կարգ մը զիջումներ կորզել :

Բանակցութիւններու ձախողութենէն վերջ, արեւմտեան պետութիւնները հայցը հաւանաբար պիտի տանին ՄԱԿի Ապահո - վութեան Խորհուրդին : Ամերիկեան կա - ռավարութիւնը արդէն սկսած է խորհր - դակցիլ Լրանցքի հարցով չահագրգռուող արեւմտեան միւս պետութեանց հետ՝ ՄԱԿէն նեբս ընդհանուր դիրք մը ճշդելու համար :

Ամերիկեան ներկայ քաղաքականութիւ - նը կարելի է ներկայացնել հետեւեալ ձե - ւով, 1) Որեւէ վերջնական համաձայնու - թիւն չկնքել Եգիպտոսի հետ : 2) Ամէնդնով խուսափիլ նոր ճեղք մը բանալէ արեւմտեան ճակատին վրայ, մասնաւորաբար Մ. Նահանգներու, Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ միջեւ : 3) Հարցը կարդադրել ի նպաստ իրենց՝ չնայելով խուսափիլ միեւնոյն ա - տեն Խ. Միութեան վերջէն :

Կը թուի թէ Տըլըս եւ իր խորհրդական - ները չատ խանդավառ չեն հարցի այս ձե - ւի կարդադրութենէն, որովհետեւ, լաւա - պոյն պարագային, Ապահովութեան Խոր - հուրդը պիտի կարենայ միայն առժամեայ լուծում մը դտնել, առանց վերջնական ան - դրադարձութիւն կարենալ հաստատելու Միջին Արեւելքի մէջ :

ԻՍՐԱՑԻԼԵԱՆ ՆԱԻԵՐՈՒ ԱՆՑՔԸ ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ

Ուշինկթընի եգիպտական դեսպանը հաղորդագրութեան մը մէջ յայտարարեց որ Արաբիա եւ Եգիպտոս իրենց երկիրնե - րու ապահովութեան դէմ սպառնալիք մը կը նկատեն իսրայէլեան նաւերու անցքը Սուէզի Լրանցքէն եւ Ակապայի ծոցէն : Հաղորդագրութիւնը կը ճշդէ, որ 1888ի համաձայնագիրը իրաւունք կուտայ Ե - գիպտոսի արգիլել իսրայէլեան նաւերու անցքը Լրանցքէն, նկատի ունենալով որ Եգիպտոս եւ Իսրայէլ պատերազմական վիճակի մէջ կը գտնուին. իսկ Ակապայի ծոցին մուտքը կը գտնուի Եգիպտոսի եւ Ա - րաբիոյ պատկանող ջուրերու գօտիին մէջ, ուրեմն միջազգային ուղի մը չի կազմեր :

× Տիկին Մէյըր յայտարարեց , որ իր կառավարութիւնը որոշած է փորձի հա - մար նաւ մը ղրկել Սուէզի Լրանցքը՝ «երբ որ յարմար առիթը ներկայանայ» : Այս յայտարարութիւնը կապ ունի անշուշտ Յորդանանի ներքին անցուդարձերուն հետ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱԼԺԵՐԻՈՑ մէջ ապահովութեան ուժե - րը կը չարունակեն ոստիկանական հետա - պնդման ենթարկել բոլոր կասկածելինե - րը : Ալժէ քաղաքին թաղամասերէն Քազպայի մէջ բազմաթիւ ձերբակալու - թիւններ կատարուեցան :

ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐ Զինաստանի նախագա - հը, Մաօ Ցէ Թունկ, որ Լեհաստան պիտի այցելէր, Մոսկուա եւս պիտի հանդիպի :

ԼԻՈՆի քաղաքապետ ընտրուեցաւ Լուի Փրատէլ, որ Արմատական - ընկերվարա - կան կուսակցութեան կը պատկանի : Ընտ - րութիւնը կատարուեցաւ հինգ ժամ տեւող բանակցութիւններէ վերջ՝ երեք անդա - մէն :

ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ եւ հինգշաբթի օր երկա - թուղիի պաշտօնեաները գործադուլ պիտի ընեն : Կը կարծուի թէ փարիզի եւ փարիզ - եան շրջանի հանրակառքերն ու մէթրօն ալ պիտի չբանին. գործադուլի չարժման

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Նուէրները ղրկել հետեւեալ հասցէին .

Maison de la Culture Arménienne

51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris-6e

Chèque Postal : Paris, 5460-11

ՆԵՐՍՈՑԵԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔՆ ԱԼ ԿԸ ՀԵՐՔԷ

●

Ինչպէս ծանօթ է, եղիշէ Արք. իր նա - մակին մէջ Ակերու դողութեան գաղափա - րը կը վերաղրէր Պոլսոյ պատրիարքին եւ Տիրան Արք.ի : Առջի օր հրատարակած էինք Գարեգին պատրիարքի հերքումը : Այսօր առացանք «Ազդակ»ի ապրիլ 13ի թիւը ուր տպուած է Տիրան Արք.ի հեր - քումը.—

Տիրան Արք. Ներսոյեան խմբագրու - թեանս ղրկած է 8 Ապրիլ թուակիր նա - մակ մը, որով կը յայտնէ թէ՝ «այդ դո - ղութեան մասին թերթերու տուած տեղե - կութիւններէն զատ՝ ատոյդ տեղեկու - թիւն, կամ նոյն դողութեան հետ ունէ կապակցութիւն չեմ ունեցած ունէ ատեն, ունէ կերպով» :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ԲՈՒՌՆ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԻՒԼԷՒԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻՆ ՇՈՒՐՋ

●

Արեւմտեան Գերմանիոյ հիւլէական մե - ծագոյն պիտոյնները — թիւով 18 հոգի , որոնց մէջ կը գտնուին երեք նոպելեան մրցանակաւորներ — միացեալ յայտարա - րութիւն մը կատարեցին չաբաթ օր, ո - րուն մէջ կ'ըսուէր թէ Արեւմ. Գերմանիոյ նման փոքր պետութիւն մը ոչ մէկ չափ ունի հիւլէական պինարշաւին մասնակցե - լու. յայտարարեցին նաեւ, որ ո՛չ մէկ պարագայի, իրենց աջակցութիւնը պիտի բերեն հիւլէական զէնքեր չինելու գոր - ծին : Բայց ասոր փոխարէն, հիւլէական ուժը պիտի գործածեն մարդկութեան բա - րիք ու օգտակարութիւն բերող նպատակ - ներու իրագործման :

Այս յայտարարութիւնը ցնցող տպաւո - րութիւն գործեց Արեւմտեան Գերմանիոյ քաղաքական դեկավար շրջանակներուն մէջ : Առաջին բողոքը եկաւ վարչապետ Ատընաուըրէն, որ յայտարարեց թէ վե - րյիչեալ պետունները նկատի առած չեն երկրին քաղաքական կացութիւնը, թէ ա - նոնց «անիրատես» որոշումը կրնայ վտան - գել ո՛չ միայն Հիւս. Ատլանտեան կազմա - կերպութիւնը, այլ նաեւ Գերմանիոյ ա - պագան : Վարչապետը աւելցուց որ Արեւ - մտեան Գերմանիա ամէն միջոցի պիտի դիմէ խաղաղութիւնը ապահովելու հա - մար, սակայն այս չի նշանակեր թէ երկի - րը զինաթափ պէտք է ըլլայ, որովհետեւ հաւանական յարձակումներու դէմ պաշտ - պանուելու միակ միջոցը հիւլէական զէն - քեր ունենալն է :

× Գերմանիոյ սոցիալ - դեմոկրատ կու - սակցութեան նախագահը, Օլընհաուըր , հիւլէական այս վիճաբանութիւններէն օգ - տուելով, դիրք բռնեց Ատընաուըրի դէմ եւ 18 պետուններուն կողմը յարեցաւ :

պիտի միանան նաեւ Սէն դեպի նաւահան - ները :

ԱՆԳԼԻՈՑ նախկին վարչապետը , Իտըն, մաղձապարկի դարձոդութեան ենթար - կուեցաւ Պոսթոնի մէջ : Իր առողջական վիճակը զոհացուցիչ կը նկատուի առ այժմ :

ՓԱՆԱՄԱՑԻ հանրապետութեան նախա - գահը պահանջեց որ Փանամայի Լրանցքին վարչութիւնը յանձնուի իր երկրին : Մ. Նահանգներու քաղաքական դեկավարնե - րը, 1903ի համաձայնագրին հիման վրայ, մերժեցին նախագահին այս պահանջը :

ՅԱՎԱԴՈՄ - ՆՈՏՈ

ՅԱՎԱԴՈՄ ԱՐՎԵՍՏԱՆՈՑ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ԽՄԲԱԿԱԶՄԻ ՆՈՏՈ ՎՈՑՍՈ ԿԱՅՔԱԿՈՒՅՍ ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՎ

Ս.

Ինչպե՞ս է ստեղծվել «Յավադոմ - Նոտո» անունը, ինչպե՞ս է ծնվել այդ անունը, որ այդքան հայրենական հնչողություն ունի մեր ականջին։ Ինչպե՞ս է ստեղծվել այդ ընկերությունը, որ այդքան սիրելի է դարձել մեր ժողովրդ

ՆԱՄԱԿ ԼՈՆՏՈՆԷՆ

●

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՑ ԶԱՊԷԼ ՊՈՅԱՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

●

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՎԱՋԳԷՆ Ա.Ի ԸՆԴՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՕԾՄԱՆ ԺԱՊԱՒԻՆԸ

ԼՈՆԴՈՆ, (Յատ.).— Լոնտոնի Հայ - մայնական Մորհուրդը դեղեցիկ դաղափա- րը յղացած էր տաղանդաւոր դրագէտ եւ նկարչուհի հանդուցեալ Զապէլ Պոյաճեա- նի յիշատակը յարդել մասնաւոր հատա - կոյթով մը։

Ուրբաթ, Ապրիլ 5ի երեկոյեան, Լոն - տոնի Փրանսական Ազգային Տան մեծա - չուք սրահը դրեթէ լեցուած էր Հայե - րով։

Ինչպէս դրած էինք, Զապէլ Պոյաճեան իր մահկանացուն կնքեց Յունուար 26ին՝ Լոնտոնի հիւանդանոցներէն մէկուն մէջ։ Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Փետրուար 2ին՝ Ս. Սար - գիս եկեղեցիին մէջ, ապա մարմինը կիզ - ուեցաւ. ածիւնները պահ դրուած են իր նկարներուն հետ՝ օր մը Հայաստան փո- խադրուելու համար։

Պ. Խաչատուրեան, Անգլերէն լեզուով ներկայացուց Զապէլ Պոյաճեանի կեանքն ու գործունէութիւնը։ Տիկին Անահիտ Կորկոտեան արտասանեց Պետրոս Դուբ - եանի «Տրտունջը», իսկ Օր. Մատաթ արտասանեց «Տրտունջ»ի անգլերէն թարգմանութիւնը, տարբեր առաջ Զ. Պոյաճեանի կողմէ կատարուած։

Օր. Մատաթ նոյնպէս անգլերէն լեզ - ուով արտասանեց Զ. Պոյաճեանի մէկ բանաստեղծութիւնը՝ ձօնուած Շէյքսփի - րի։

Համայնական Մորհուրդի վարչութեան անդամներէն, Պ. Մկրեան չնորհակալու - թիւն յայտնեց ներկաներուն ու աւել - ցուց՝ «Հայ ժողովուրդը պէտք է իր մը - տաւորականները յարդել սորվի»։

Այսպէսով վերջացաւ Զ. Պոյաճեանի նը- ւիրուած յարդանքի ժամը։

Ապա ցուցադրուեցաւ Ամէն. Հայոց Կա- թողիկոս Վազգէն Ա.ի ընտրութեան եւ Օծումի չարժանկարը։ Ներկաները 40 վայրկեան լարուած ուշադրութեամբ դի- տեցին Ս. Էջմիածինը եւ Հայաստանի պատմական վայրերը։ Կը չնորհաւորենք Համայնական Մորհուրդը իր այս ձեռնար- կին համար, որ Լոնտոնի մէջ առաջինը եւ վերջինը պէտք չէ ըլլայ։ Գործը պէտք է չարունակուի առանց հեթանոսի եւ կը- ռապաշտի խնդիր հանելու։

Ց. ՉԱԼԸԳԵԱՆ

Պ. Մկրտիչ Պօղոսեան, գրաւիչ ձայ - նով, հայերէն երգելով բուռն ծափահա - րութիւններու արժանացաւ։ Դաշնակով ի- րեն կ'ընկերանար Պ. Ափրիկեան։ Օր. Թերեզա Քէօչկերեան, նորատի օրիորդը, դեղեցիկ հաղուստով եւ դաշնակի ընկե - րակցութեամբ՝ երկու անդամ պարեց կովկասեան պարեր, չնորհալի ճկունու - թեամբ։

Օր. Աստղիկ Քէօսէեան, սիրուած երգ- չուհին, իր գրաւիչ ձայնովը, հայերէն երգերով ներկաները ոգեւորեց։ Պատանի Խաչիկեան, Ֆրանսերէն իր երգերով մեծ հաճոյք պատճառեց հիւրերուն։

Անկէնի հայերէն դասընթացքի աչա - կերտներէն՝ Մարգրիտ Թերզեան արտա - սանեց հայերէն եւ Ֆրանսերէն։ Պատրիկ Մարգարեանի «Հայը» դեղեցիկ արտասա- նութիւնը եւ Յակոբիկ Մկրտիչեանի «Զա- տիկ»ը չատ յաջող էին։

Գեղարուեստական բաժինէն վերջ՝ հան- դիսականները սեղաններուն չուրջ հաւաք- ուեցան դուարթ մթնոլորտի մը մէջ։

Յաջողութեամբ պսակուեցաւ Կապոյտ Խաչի տարեկան այս ձեռնարկը եւ ճշմա- րիտ ոգեւորութիւն ստեղծեց։

Կապոյտ Խաչի Անկէնի մասնաճիւղը իր ջերմ չնորհակալութիւնը կը յայտնէ գե - ղարուեստական բաժնին իրենց սիրայօ - ժար մասնակցութիւնը բերողներուն, ճա - ռախօսներուն եւ բոլոր նուիրատուներուն, ինչպէս եւ հանդէսի կարգադիր յանձնա - խումբին անդամ – անդամուհիներուն։

ԽԱՉՈՒՀԻ

ԼՐԱՏՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ

ԱՐՄԷՆԻ ՍԿԱՒԱՌԱԿԻ ՄԱՍԻՆ

«Տիափաղօն» երաժշտական ամսաթեր - թը հետեւեալ տողերը նուիրած է «Հա - յաստան» երգապնակին։

« Հայ եւ Կովկասեան երաժշտութեան առաջին սկաւառակը որ երաժշտասէրնե - րու հետաքրքրութիւնը չէր սպառած, ու- նեցաւ յաջորդ մը Արմէնի վերտառու - թեամբ եւ պատրաստութեամբ նոյնպէս Արա Պարթեւեանին։

Կենդանի երաժշտութիւն մը որ իբր նա- խանիւթ կը ծառայէ արդի հայ երգահան- ներէ ոմանց ստեղծագործութեանց։

Անդամ մը եւս պարտինք գնահատել գեկավարին ճաշակը եւ խումբին մեկնա - բանութիւնը որոնք սոյն սկաւառակին տուած են արժանի յաջողութիւն մը՝ նոյնքան չահեկան է քան առաջինը։

Սկաւառակը ամբողջութեամբ դունա - դեղ երաժշտութիւն մըն է հայկական ֆօլ- քլորիք պարերու դանազան ղրուագներով, երգչախումբին համերգային բաժիններու ընկերակցութեամբ։

Սկաւառակին պատրաստութիւնը եւ ձայներու արձանագրութիւնը անթերի են։ Կողքը ունի երկար բացատրական մը որով գործը կը ներկայացուի մեզի։»

*
**

« Վօկ » ընկերութիւնը վերջերս երկ - րորդ եւ նոր թիրաժով մը կրկին հրապա - րակ հանած է այս երգապնակը որուն ա- ռաջին չարքը սպառած էր միջոց մը։

Կ'իմանանք թէ ձայնասփիւռի տնօրէ - նութիւնը իր երգացանկին մէջ անցուցած է զայն, եւ զանազան հատուածներ մօտ- ը րը պիտի տրուին Էօրօփ Թիւ 1ի բաժնին մէջ։

ԵՐԿՈՒՆՔ

ԳԼՈՒԽ Զ.

●

Գ Ի Խ Ղ Ա Ց Ի Ն

Տէ, ել ուրեմն եւ ղուշցիկը։

Կ'ուզէի ելնել, բայց մէջքս ուր ծունկը դրեր էր, կարկամել էր, ծոծրակս ուր իւր երկթէ ձեռքերը անցեր էին, չէի կրնար շարժել. իսկ խարազանի հարուածները ուր քնդուներ էի, այնպիսի վիճակի մէջ էր որ ձի նաեւեն անկարելի էր. ուստի ամօթէս վերջին ճիգն թափելով՝ խուր - տուխաչ մարդ մը՝ ելայ կանդնեցայ. իսկ սարսափելի իշխանը, որ ես քառորդ մը առաջ իրրեւ տղայ կը ծաղրէի, քակեց ձին, հեծաւ վրան եւ դնաց դիւղ։ Հոն, աղբիւրի դլուխ կեցած, սկսայ մտածել թէ այդպիսի վտանգաւոր տղու մը ծառա- յութեան մէջ կենալէն աւելի լաւ էր թո - դուլ երթալ։ Գիւղը չէի ուզեր մտնել, բայց վիճակիս դարման դտնելու համար պէտք էր, ուստի քառորդուան մը ճամ - բան ժամու մը մէջ առնելով՝ մտայ դիւղ եւ առաջին տունը որ հասայ հիւրընկա - լութիւն խնդրեցի։ Մեր հայ դիւղացիք լաւ մարդիկ են, երբ իմ վիճակս տեսան եւ իմացան թէ ծեծ եմ կերած, պառաւ մը թաւարանին կողմէ հրաւէր կը ստանայ մասնակցելու իրենց ներկայացումներուն։

Մեկնելով Սօֆիա, պետական թատրո - նին մէջ, մեծանուն պուլկար դերասան - ներու կողքին, Շահխաթունի կը տիրա - պետէ իրրեւ վըտէք, եւ այսպէսով կը դառնայ Պուլարիոյ օրուան մարդը։

Իր յաջողութիւնները, աւելորդ է ըսել, որ հանդիսատ կեանք մը կ'ապահովեն ի - րեն։ Սակայն Շահխաթունի չի գոհանար այդքանով, իր կրակոտ արուեստագէտի խառնուածքը նոր հորիզոններ կը փնտռէ։

Կը թողու Պուլկարիոյ իր խաղաղ ու հանդստաւէտ կեանքը եւ կը մեկնի Ֆը - րանսա։

Կը հաստատուի Փարիզ, ուր իսկոյն կը չրջապատուի հին եւ նոր դերասան ըն - կերներով, որոնք իր գալուստէն խրա - խուսուած, կը սկսին թատերական բեզուն աչխատանքի մը։

Շուտով փարիզահայութեան սիրելի կը դառնայ Աչօ Շահխաթունին։

Այդ չրջաններուն Փարիզի մէջ կը դոր- ծէր դերասան Տրդատ Նչանեանի չանք - րով հիմնուած «Փարիզահայ Տրամաթիք» թատերախումբը, որուն մաս կը կազմէին Տիկիններ Ս. Ալիքսանեան, Աւրինէ Տէ - րուան, Սիրուհի Նչանեան, Օր. Անահիտ Դատաւորեան, Պ. Պ. Վահրամ Սվաճեան, Արման Կոթիկեան (երկուքն ալ ներկայիս Հայաստան), Շահան Սարեան, Արմենակ Սարաֆեան, Յակոբ Լաթիֆեան, Սարիմ Մաքսուտեան, Գ. Վահան, Գէորգ Տէր - վիչեան, տողերս ստորագրողը եւ ուրիշ - ներ։

Շահխաթունի երեւումով նոր եռանդ ու կորով կը ստանայ արդէն դեղեցիկ կերպով սկսած Փարիզահայ Տրամաթիքը։

«Փարիզահայ Տրամաթիք»ի ներկայա - յացումներէն զատ Աչօ Շահխաթունի իր մասնակցութեամբ փայլ կուտայ յաճախ նաեւ Տիկին Աննա Բուդաղեանի դեկավա- րութեամբ տրուած բազմաթիւ ներկայա- յացումներուն։

Շահխաթունի, Փարիզի մէջ եւս, իր զմայլելի արուեստով կը հրապուրէ հայ թատերասէր հասարակութիւնը հետզհետէ դուրս դալով էմբնա Քինի, Պետրոնիուս- ի, ժաղ Պրաչառի, Սվենկալիի, Օթէլ - լոյի, եւ բազմաթիւ այլազան տիպարնե - րու մէջ։

Ֆրանսական չարժանկարէն ներս իր մուտքը կ'ըլլայ մեծադոյդոյ։

Առաջին անդամ, ռուս մեծանուն դե - րասան Իվան Մոժուխինի հետ կը խաղայ «Միչէլ Սթրոկոֆ»ի մէջ Իվան Օկարէֆի դերը։ Այդ դերով Շահխաթունի արդէն կը դրաւէ չարժանկարի արտադրիչներու եւ բեմադիրներու ուչադրութիւնը, որոնք իրեն կը վստահին նորանոր դերեր։ Այս - պէս, յաջորդաբար կը խաղայ «Օմ ա լ'Ինս - բանօ»ի, «Լա Մըլնաս»ի, «Մարիա Շար - տըլէն»ի եւ մանաւանդ Ապէլ Կանսի «Նա - փոլէոն» ժապաւէնին մէջ Կոմս Բոցցօ տի Պօրկոյի դերը։

ԱՐՏԱՇԷՍ ԳՄԲԷԹԵԱՆ

(Մնացեալը յաջորդով)

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՉԻ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐԸ

●

Անկէն.— Կապոյտ Խաչի մասնաճիւղին տարեկան հանդէսը տեղի ունեցաւ Ապրիլ 7ին, կիրակի, ժամը չորսէն մինչեւ կէս գիչեր, Անկէնի քաղաքապետարանին չքեղ սրահին մէջ։

Բազմաթիւ հանդիսականներ այս չրջա- նէն, մօտի արուարձաններէն եւ Փարի - զէն՝ փութացած էին լեցնել սրահը։

Հանդէսի յայտագրին գլխաւոր մասը Գրիգոր Վահանի եւ իր խումբին «Բախտի Անիւը» թատերզութեան ներկայացումն էր որ չատ յաջող կերպով տեղի ունեցաւ։ Ներկաները մեծ գոհունակութեամբ հա - մակուեցան եւ խաղը քանիցս ընդմիջուե - ցաւ ջերմ ծափահարութիւններով։

Առաջին անդամն է որ Կապոյտ Խաչի մասնաճիւղ մը «Կապոյտ Խաչի Օր»ուան առթիւ՝ հայկական ներկայացում մը ընտ- րած է փոխանակ մեծածախ պարահան - դէսի, եւ դեղեցիկ դաղափարն ունե - ցաւ հայ թատերախումբ մը գնահատելու եւ այդ կերպով ծառայելու հայ մչակոյ - թին։

Ներկայացումէն առաջ Պ. Գմբէթեան հակիրճ ճառով մը պարզեց Կապոյտ Խա - չի աղգանուէր նպատակները, եւ անոր մատուցած ծառայութիւնը հայ թատրո - նին օտարութեան մէջ։

Յարդանքի սրտագին արտայայտու - թիւններ ըրաւ հանդուցեալ մեծ դերա - սան՝ Աչօ Շահխաթունիի յիչատակին որ ծանր կորուստ մըն է հայ բեմին համար։ Շեչտեց որ անոնկուն կամքով եւ ի դին ա- մէն զոհողութեան՝ պիտի չարունակէն ի- րենց դժուարին արուեստը, միչտ վառ պահելու համար իրենցմէ յաւէտ բաժ - նուած մեծ վարպետին յիչատակը, եւ հը- րաւիրեց որ հանդիսականները վայրկեան մը յոտնկայս յարդեն անոր յիչատակը։

Ներկայացման դադարներու միջոցին՝ երկու անդամ խօսք առաւ Պ. Գրիգոր Վա- հան, թատերդութեան հեղինակը, չատա- դովելով Կապոյտ Խաչի Անկէնի մասնա- ճիւղը որ դաղափարն ունեցած էր հայ դերասանական խումբ մը հրաւիրելու։

Պ. Նուպար Նիկողոսեան քանի մը խօսք ուղղեց Ֆրանսացի հիւրերուն որոնց մէջ կային՝ Անկէնի քաղաքապետը, Մոնմորանսիի ոստիկանապետը ո - րոնք ընտանեօք եկած էին, ինչպէս ամէն տարի, պատուելու մեր հանդէսը եւ քա- ջալերելու մեր Միութեան բարեսիրական նպատակը։ Ներկայ էր նաեւ երեսփոխան Բժ. Յովնանեան։

Շնորհակալութիւն յայտնեց Անկէնի քաղաքապետին որ տարիներէ ի վեր սի - րայօժար կը տրամադրէ իր դեղեցիկ սը- րահը. նոյնպէս եւ Տէօյ - Լապառի քա - ղաքապետին որ 1947էն ի վեր լուսաւոր եւ յարմար սրահ մը տրամադրած է ամէն հինդչաբթի կէսօրէն վերջ, մեր «Սահակ Մեսրոպ» հայերէն դասընթացքին համար։

Հայ թատերախումբին ներկայացումէն վերջ տեղի ունեցան երգ, պար եւ տր - տասնութիւններ։

Նապուլսիի կողմնակից մեծամասնութիւն մը ունէր :

× Անգլիոյ մէջ ուշի ուշով եւ մեծ մը - տահոգութեամբ կը հետեւին Յորդանանի դէպքերուն : Կիրակի օր լուր տարածուե - ցաւ թէ Սուրիական բանակը Յորդանանի վրայ կը քալէ, ապա այս լուրը հերքուե - ցաւ : Միւս կողմէ, կը կարծուի թէ Արա - բիոյ Իպն Սէուտ թագաւորը զգուշացու - ցած է Սուրիոյ կառավարութիւնը՝ Յոր - դանանի ներքին գործերուն միջամտելէ ըլ - լալէ, սպառնալով թէ, ի հարկին, իր բանակները Յորդանանի օգնութեան պի - տի հասցնէ : Իսրայէլի մէջ ալ բանակը պատրաստ կը սպասէ : Իսկ իրաք - եան ուժերը, Յորդանանի ահմանագլուխն վրայ կեդրոնացած, պատրաստ են միջա - մտելու եթէ Սուրիացիները Յորդանանի վրայ քալեն :

× Մ. Նահանգները զգուշաւորութեան խորհուրդ կուտան Յորդանանի դրացի եր - կիրներուն : Եթէ Հիւսէյն թագաւոր իր ուժերով կարենայ ձերբազատուիլ Նա - պուլսիի կողմնակիցներէն, Մ. Նահանգ - ները անուղղակի յաղթանակ մը տարած կ'ըլլան, սակայն եթէ իսրայէլեան բանակը միջամտէ, արաբական բոլոր երկիրները կրնան մոռնալ իրենց ներքին վէճերն ու միանալ Իսրայէլի դէմ :

ՖՐԱՆՍԱՅԻ դեռատի դրագիտուհի Ֆը - րանսուազ Սական ինքնաշարժի արկած մը ունեցաւ : Վիճակը բաւական ծանր է :

ՖՐԱՆՍԱՅԻ Ազգ. Ժողովը, Զատկուան արձակուրդներուն առթիւ, 15 օրուան համար ցրուեցաւ : Նախարարաց Խոր - հուրդը, սակայն, այսօր նիստ պիտի ունե - նար՝ քննելու համար եզմտական նախա - րարին պահանջած 150 միլիառ Ֆրանքի խնայողութեանց ծրագիրը :

ՆՈՐՎԵԿԻՈՑ կառավարութիւնը պա - տասխանեց մառեչալ Բուլկանինի ազդա - րարութեան. պատասխանը խմբագրուած է բարեկամական ոճով, բայց այնտեղ կ'ըսուի թէ Նորվեկիա պիտի չարունակէ մաս կազմել Հիւս. Ատլանտեան Ուխտին :

ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հայ Երիտասարդաց ակումբի կողմէ :

ՋԻՄՄԸՐ

Գարեջրատան սրահին մէջ (Փլաս տիւ Շաթլէ), Կիրակի 28 Ապրիլ ժամը 15էն մինչեւ 22 :

Նուագախումբ :

Դիւրամատչելի պիւֆէ :

ՀԱՒԿԹԱԽԱՂ

Համաչարսանճապի Հայր. Մխիթեան Մարսէյլ – Պոմոնի մասնաճիւղի կողմէ :

Այս Շաբաթ ժամը 21ին, Պոմոնի Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ եկեղեցւոյ ժողո - վրդական սրահին մէջ :

Գեղարուեստական եռկս բաժին :

Սիրայօժար մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Լիոնի եկեղեց. Տիկնանց Մխիթիւնը չնորհակալութեամբ ստացաւ հետեւեալ դրամարները փոխան ծաղկեպսակի, Այրի Տիկին Իսկուհի Վարդանեանի մահուան առթիւ, նուիրուած Լիոնի եկեղեցւոյ շի - նութեան : Տէր եւ Տիկին Ներկիզեանէ հա - զար Ֆրանք : Տիկին Զարուհի Նաճարեանէ հինգ հարիւր Ֆր. : Հանգուցեալ Առաքել - եանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպը - սակի Տիկին Մաքրուհի Պաշմանեան կը նուիրէ հազար Ֆրանք

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյտ Աշխ Օբը Մարսէյլի մէջ կը տօնուի, մեծ պատրաստութեամբ, Մայիս 11ին, Սալօն Ալհամպրայի մէջ, նախա - ձեռնութեամբ Մարսէյլի Շրջ. վարչու - թեան եւ մասնակցութեամբ բոլոր մաս - նաճիւղերու :

***

ՏԻՄԻՆ. — Տարօն - Տուրուբերանի Հայր. Միութեան քառասնամեայ տօնա - կատարութիւնը Մայիս 11ին, չաբաթ ե - կեղեցւոյ :

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

ՓԱՐԻԶ – Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

18 Ապրիլ, Աւագ հինգշաբթի, Ցիշ - տակ Ընթրեաց Տեառն Մերոյ Յիսուսի Ք - բիստոսի, առաւօտեան Ս. պատարագ ժա - մը 10ին, Ոտնլուայ երեկոյեան ժամը 4ին, կարդ Խաւարման երեկոյեան ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, յիշատակ Զարչարանաց Քաչելութեան եւ Թաղման : Թափօր երեկոյեան ժամը 5ին :

***

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 16.— Աւագ երեքշաբթի, Ցիշ - տակ Տասն Կուսանաց, ժամը 17ին :

Ապրիլ 18.— Աւագ Հինգշաբթի, Նա - խատօնակ եւ Ս. պատարագ ժամը 10ին, Ոտնլուայ (երկսեռ խումբով) ժամը 17ին : Խաւարում ժամը 19·30ին :

(Շար.)

***

ԼԻՈՆԻ ԵԿԵՂԵՑԻ

Աւագ Հինգշաբթի.— Առաւօտեան ժա - մերգութիւն ժամը 9ին, Ս. Հաղորդու - թեան պատարագ ժամը 10ին : Ոտնլուայի արարողութիւն երեկոյեան ժամը 4ին : Զարչարանաց արարողութիւն (Խաւա - րում) ժամը 7·30ին :

Աւագ Ուրբաթ.— Թաղման արարողու - թիւն երեկոյեան ժամը 5ին :

***

ՆԻՍ.— Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի, առաւօտ սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8ին, Ս. պա - տարագ ժամը 10ին, , երեկոյ Ոտնլուայ ժամը 4ին, Խաւարում 7·30ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ : առաւօտ Քաչելութիւն ժամը 9·30ին, երեկոյ Թա - ղում ժամը 4ին :

***

Ս. ԹԱԴԷՈՍ (Մարսէյլ) Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի Տօն հա - ղորդութեան, առաւօտ փոքրերու Ս. Հա - ղորդութիւն եւ ժամերգութիւն ժամը 8ին : Երեկոյեան Ոտնլուայի արարողութիւն ժամը 6ին, Խաւարում ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Անապատի Թաղում Տեառն, երեկոյեան ժամերգու - թիւն Թաղման ժամը վեցին :

20 Ապրիլ Աւագ Շաբաթ, առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը ութին, երեկոյեան ժամերգութիւն Ճրագալոյցի ժամը 5ին, Ս. պատարագ ժամը 7ին :

***

ՊՈՄՈՆԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻ

16 Ապրիլ.— Աւագ երեքշաբթի երե - կոյին՝ յիշատակ Տասը Կուսանաց ժամը 6ին :

***

ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի, ժամը 10 - ին, ժամերգութիւն եւ ձայնաւոր պատա - րագ : ժամը 16ին Ոտնլուայի արարողու - թիւն : ժամը 19ին Խաւարման ժամերգու - թիւն :

(Շար.)

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

Զեռնարկուները կամ տունը աշխատող գործաւորներ հագուստի եւ fourաժի հա - մար : Մաքուր աշխատանք : Մեծաքանակ գործ եւ տեւական (ամառ - ձմեռ) Դիմել՝

Comptoir de Confection

86 Rue de Clery, Paris 2ème

ՍԵՆԵԱԿ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Երկու կնոջ համար կը փնտռուի սենեակ մը խոհանոցով կամ խոհանոցի դիւրու - թեամբ : Դիմել՝

Srabian, 218 Rue de Grenelle, Paris 7e

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻՆ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Շաբաթ, Մայիս 25, ժամը 21էն սկսեալ, Սէրքըլը Մելիթէի մէջ :

ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Կազմակերպուած Դպրոցասէրի չրջա - նաւարտուհիներու եւ աշակերտուհիներու կողմէ :

Կիրակի, 28 Ապրիլ, կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Բօշֆուքոյի սրահին մէջ, 9պիս, Ավընիւ Տ'Իէնա, Փարիզ, Մեթրօ տ'Իէնա : Պիտի ներկայացուի Սիպիլի՝

« ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԸ

Մարիվոյէն Ֆրանսերէն կատակերգու - թիւն մը, սիրայօժար մասնակցու - թեամբ չնորհալի պարուհի Օր. ԱԼԻՍ ՊՕՑԱՃԵԱՆԻ հայկական եւ կովկասեան պարերով :

Երաժիշտական պատկերներ սանուհի - ներու կողմէ :

Տոմսերու գին 1000 եւ 500 ֆրանք :

Հ. Մ. Ը. Մ. ՄԱՐՍԷՅԼ

Մարսէյլի Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 21 Ապ - րիլ, (Զատիկ) ժամը 9էն մինչեւ լոյս :

Վամբենկի մէջ :

Նուագախումբ ՓՈԼ ՄՕՐԻԱ :

Աթրաքսիօն եւ զանազան անակնկալներ :

Մուտք դէմ զգեստը նախընտրելի է :

Մուտք 700 ֆրանք :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅԱՑ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չո - րեքշաբթի, ժամը 21ին, Քաֆէ Քատէի վերնայարկը : Շարունակութիւն՝ նախորդ չաբթուան վիճաբանութեանց, երկարած՝ մինչեւ 1915ի ծանօթ ազէտը : Նիւթը պի - տի արծարծուի ճիշդ ժամը 9ին : Կը խնդ - րուի ճշդապահ ըլլալ :

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՂԱՆՍ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէն իր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ընկեր - ներ Մարտիրոս եւ Յովհաննէս Պօյա - ճեանի, իրենց եղբօր եւ բոլոր ընտանեկան պարագաներուն, իրենց մօր մահուան առ - թիւ, փոխան ծաղկեպսակի կը նուիրէ 2000 ֆրանք, Վէթերաններու Ֆոնտին :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. «Փոթորիկ» խում - բի ժողովը այս հինգշաբթի, ժամը ճիշդ 21ին, (17 rue Pleyel) : Պարտաւորիչ ներ - կայութիւն :

ԴԱՒ. ՇԱՀԹՈՒՐ ԼՈՑՍ ԿԸ ՏԵՄՆԷ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Յունուար – Փետրուարի թիւը (181 – 82), հետեւեալ ճոխ եւ հետաքրքրական բովանդակութեամբ. —

Ի՞նչ պիտի պատահի այս տարի. — Նոր տարին Ռումանիոյ մէջ.— Միսը ի՞նչպէս եփել (Տոքթ. Շ. Այվազեան).— Ընդազարութիւն (Տոքթ. Սերոբեան).— Ո՞վ աւելի քանսէր կ'ունենայ.— Սեռա - յին բնազդը (Փրոֆ. Պէրպէրեան).— Ին - չու կէս – գլխու ցաւ կ'ունենանք (Տոքթ. Գալուստեան). — Անուշահոտութիւնները (Փրոֆ. Զաքըրեան).— Տղաս պիշերը կը թրջէ անկողինը (Տոքթ. Ալբուլեան).— Արգնիի լուսամրոցը (Կուրտիկեան). — Դարձեալ տանձի մասին (Արամ Հայկազ). — Լուերուն երգը (Զիթունի).— Ֆրան - կախօսը (Տոքթ. Պ. Միսաքեան).— Քէ - սունէն վեր մարդոց համար (Փրոֆ. Տը - լոր).— Արեան ճնշումը (Տոքթ. Քառ - ոխէ).— Հայկական հիւանդութիւն (Տոքթ. Անրի Մամու).— Հերխոյ (Շ. Նարդու - նի).— Ուղեղային կարծրացում (Փրոֆ. Ռէմպօ).— Մեր տունը (Ֆ. Կ. Խաչ).— Առաջին օգնութիւն աղետահարին (Նա - չուհի) :

Մամուլի տակ է Մարտ - Ապրիլ թիւը, նոյնքան ճոխ.— Հայկական անուններու իմաստը եւ ներգործութիւնը նկարագիր – ներու վրայ, Նոր հիւանդութիւն մը որ կը կոչուի՝ Սրունքներու անհամբերութիւն, Հովերու ներգործութիւնը մարդոց առող - ջութեան վրայ եւ այլ հետաքրքրական նիւթեր :

Տարեկան բաժնեգինը 1000 Ֆրանք, Ֆը - րանսա, 1200 Ֆր. արտասահման :

ՄՈՒՐԱՏ ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ

ՏԱՐՆԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՇԱԲԱԹ ՄԱՅԻՍ 11 ԺԱՄԸ 22ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒՕՏ

Hotel Splendid

ORCHESTRE ARGENTIN

MANUEL PIZARRO

ՋԱՏԻԿ Է

Մի փնտռէ՛ք եէ ուրկէ պիտի առնէք ձեր Զատկուան սեղաններուն նպարե - ղէնները եւ անուշեղէնները, Մխակ հասցէ մը՝

ԺԱԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Նոր բացած խանութը

7 Rue de Tracy PARIS 2ème. Métro Strasbourg St. Denis

Հոն պիտի գտնէք նաեւ Սահփան Մարգարեանի ձեռքով պատրաստուած՝

ԱԽԱՆԴԱԿԱՆ ՋԷՕՐԷՔԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆԻՆ ՄԻ ՁԳԷՔ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ԱՅՍ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՌԵՑԷՔ

BOSPHOREի ԱՆԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼԻ ԱՆՈՒՇԵՂԷՆՆԵՐԸ

ՀԱԼՎԱ, ԼՕԽՈՒՄ

ՊԻՍՏԱԿՈՎ, ԿԱՂԻՆՈՎ, ԱՄԷՆ ԳՈՑՆՈՎ ՈՒ ԲՈՑԲՈՎ

Մեծաքանակի համար դիմել՝

Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 17 ԱՊՐԻԼ • MERCREDI 17 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7860 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3671

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՁԱԽՈՂԱՄ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

•

Էջմիածին *ամսագրի խմբագրութիւնը նամակով մը «Յառաջ»ին ղրկած է փետր. Մարտ միացեալ Թիւէն արտասպուած յօդուած մը, որուն խորագիրն է « Խօսք Տիար Յ. Խաշմանեանի», «Հրատարակութեան խնդրանօք»:*

Ամերիկայի մեր ընկերներէն Յակոբ Խաչմանեան Հայրենիքի Փետրուար 7, 8 եւ 9 թիւերուն մէջ հրատարակած էր « Սրտի խօսքեր Ամենայն Հայոց Վեհ. Կաթողիկոս Վազգէն Ա.ի» խորագրով յօդուածաշարք մը :

«Էջմիածին»ի խմբագրութիւնը Հայրապետի «բարեհաճ համաձայնութեամբ » կը պատասխանէ Խաչմանեանի «Նամակ»ին , փորձելով իր «խօսքը հասցնել բոլոր նը - բանց, որոնք ընդունակ են եւ պատրաստ « սրտի խօսք» լսելու »:

Ի՞նչ կ'ըսէր Խաչմանեան :

Վազգէն Ա. Լիբանան գնաց. «կաթողիկոսական ընտրութեան անձամբ ներկայ ըլլալու եւ կաթողիկոսական օծումն ալ անձամբ կատարելու»: Ամբողջ դաղութը միահամուռ՝ սրտաբաց ու խանդավառ ըն - դունեց Զայն: Եթէ եկողը Ս. Լուսաւորիչը կամ Սահակ ու Մեսրոպ ըլլար « դժուար թէ ցոյցն աւելի հոդեբուխ կարենար րլ - լալ » :

Սակայն «ափսո՜ս, յոյսի եւ խաղաղութեան կարօտ հոգիներուն այդ դրաւիչ ներդաշնակութիւնը կարճ տեւեց: Պատակտումի եւ քայքայման ծառայող չար ու - ժերը ըրին իրենց կարելին ու անկարելին, յաւերժացնելու համար խռովութիւնը , երկպառակութիւնն ու անհանդուրժողութիւնը», առանց Կաթողիկոսին կողմէն դժգոհութիւն տեսնելու :

«Էջմիածինի խմբագրութիւնը» ո՛չ մէկ նորութիւն կը բերէ իր պատասխանին մէջ՝ Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան հետ կապուած խնդիրներուն մա - սին: Անիկա բառ առ բառ կը կրկնէ այն՝ ինչ որ Վազգէն Ա. անցեալ տարի ապրիլ 4ին եւ 7ին երկարօրէն պատմած էր Յառաջի ներկայացուցիչին, որ երկու անգամ, սրտաբաց կերպով, տեսնուելու պատե - հութիւնն էր ունեցեր իրեն հետ :

Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին հարցու - ցած էինք այն առեն թէ՝ ի՛նչ բան մղած էր զինքը իր ընտրութենէն 4 ամիս վերջ հապճեպով երթալու Անթիլիաս, որ իր թեմը չէր, երբ տակաւին չէր այցելած Հայաստանի, Վրաստանի, Ատրբէջանի եւ Հիւսիսային Կովկասի թեմերը, որոնք կը դտնուին խորհրդային սահմաններուն մէջ:

Աւելցուցած էինք, որ եթէ անպայման կ'ուզէր արտասահման ճամբորդել, նախ պէտք է այցելէր Էջմիածնի ենթակայ թե - մերը, ու ամէնէն առաջ Ամերիկա, ուր ա - ւելի քան երկու տասնեակ տարիներէ ի վեր Հայաստանեայց եկեղեցւոյ զաւակնե - րը երկու մասի բաժնուած են: Ամենայն Հայոց Հայրապետն է միայն, որ իր բար - ձրը հեղինակութեամբ կրնար հաշտեցնել կողմերը, մանաւանդ խօսք հասկցնել ա - նոնց, որ երդում – պատառ կ'ըլլան էջ – միածնի անունով :

Իրրեւ պատասխան դոհացած էր ըսելով միայն՝ թէ կարդ մը բարձրաստիճան ե - կեղեցականներ որոնց կարդին Գարեգին Պատրիարք — դրեր էին իրեն որ իր ներ - կայութիւնը կրնար համերաշխութիւն ըս - տեղծել Անթիլիասի մէջ :

Գիտէինք սակայն, որ նոյն Գարեգին Պատրիարքը 1955ի նոյեմբերին պաշտօ - նական հրաւէր ստացած էր Վազգէն Ա.էն, որ ծրագրած էր « եպիսկոպոսա - կան ժողով» մը գումարել Էջմիածնի մէջ 1956ի գարնան :

Ո՞վ փոխեց այս ծրագիրը վերջին պա - հուն եւ ո՞վ Լիբանան ղրկեց Էջմիածնի դահակալը:

Կաթողիկոսին Անթիլիաս երթալու լուրը

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

•

ԽԱՌՆ ԴԱՀԼԻՃ ՄԸ ԿԱԶՄՈՒԱԾ

Վեց օր տեւող կառավարական ծանր տաղնապէ մը վերջ, երկուշաբթի օր Յոր - դանան վերջապէս ունեցաւ իր դահլիճը : կարելի չէ հիմակուընէ ըսել թէ պայքարը թագաւորի՞ն յաղթանակով վերջացաւ թէ ընդդիմադիրներու, որովհետեւ տաղնապը կարելի եղաւ լուծել միայն խառն դահլիճ մը կազմելով: Վարչապետութիւնը վըս - տահուեցաւ Հիւսէյն Ֆախրի էլ Ալիախի (անկախ), իսկ Արտաքին նախարարու - թիւնը յանձնուեցաւ «հրաժարեալ» նախ - կին վարչապետ Նապուլսիի: Փոխ վարչա - պետն ու միւս բոլոր նախարարները ան - կախներ են: Դահլիճին մէջ միայն Նա - պուլսին է, ուրեմն որ կը պատկանի Ազ - դայնական – ընկերվար կուսակցութեան ու չեչտուած կերպով եղիպտասէր է :

Մինչդեռ նախկին դահլիճին ո՛չ միայն վարչապետը (Նապուլսի) այլ նաեւ Ար - տաքին նախարարը թունդ հակառակորդ - ներ էին արեւմտեան քաղաքականութեան:

Վերջին օրերուն շրջան ընող հակասա - կան լուրերը հետզհետէ կը ճշդուին, ու հետեւեալ ձեւով կարելի է ամփոփել վեր - ջին իրադարձութիւնները:

Հիւսէյն թագաւոր, Նապուլսիի հրաժա - րումը պահանջելէ վերջ հետզհետէ դիմեց Ալիախի, Նիմրի (Նապուլսիի քաղաքա - կան բարեկամ), Մուֆթիի, ապա դարձ - եալ Նիմրի, որոնք ձախողութեան մատ - նուեցան: Ատեն մը Գահիրէի եւ Դամաս - կոսի ձայնասփիւռները յայտարարեցին թէ Նիմր յաջողած է Նապուլսիի կողմնակից – ներէն բաղկացած դահլիճ մը կազմել. սակայն Հիւսէյն թագաւոր մերժեց ըն - դունիլ առաջարկուած կառավարական կազմը: Ասոր վրայ, Նապուլսիի կողմնա - կիցները, Արաբական Լեգէոնի հրամանա - տար զօր. Նուվարի դլխաւորութեամբ , փորձեցին թագաւորը առեւանգել, պալա - տը դրաւել եւ իրենց ուզած դահլիճը պար - տադրել: Սակայն այս դաւադրութիւնը ձախողեցաւ. բանակին մէկ ուրիշ թեւը , զօր. Հիյարիի դլխաւորութեամբ, պաշտ - պանեց թագաւորին անձն ու պալատը եւ կացութեան տէրը դարձաւ :Ապա թագա - ւորը խորհրդակցական ժողովի հրաւիրեց բոլոր նախկին վարչապետներն ու երկրին կարեւոր քաղաքական դէմքերը: Այս ժո - ղովին վերջաւորութեան է որ յայտարար - ուեցաւ թէ տաղնապը լուծուած ու դահ -

(Շար.ը կարդալ Ի. էջ)

ամէնէն առաջ չշմեցուցած էր այսօրուան «անկախ համայնքային»ները, որոնք առ - ին անդին լինկած՝ միջոցներ կը փնտռէ - ին արդիւնելու համար անոր ժամանումը:

Իսկ ընդհակառակն ամէնէն աւելի ու - րախացողներն էին եղած Դաշնակցական - ները, որոնք փետրուար 12ին աննախընթաց եւ խանդավառ ընդունելութիւն մը սարքեցին վաղդէն Ա.ի՝ Խալտէի օդակա - յանէն մինչեւ Անթիլիասի մայրավանքը , երկու հազար ինքնաշարժներով եւ բազ - մաթիւ յաղթական կամարներով :

Կաթողիկոսը չարդարացուց, դժբախ - տաբար, իր վրայ դրուած յոյսերը:Զգոր - ծադրեց իր հանդիսաւոր խոստումը՝ անձամբ ներկայ ըլլալու կաթողիկոսական ընտրութեան եւ անձամբ օծելու ընտրեալ կաթողիկոսը :

Ընտրութենէն քանի մը ժամ առաջ՝ փե - տրուար 20ի առաւօտ Պէյրութէն Գահիրէ մեկնեցաւ անշուք եւ անիմաստնակ :

Զախողած էր իր առաքելութիւնը :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

•

Վարչապետ կի Մոլէ առջի պիչեր կա - բեւոր լուսաբանութիւններ տուաւ հեռա - տեսիլէն՝ Ալժերիոյ հարցին շուրջ: Կրկնեց թէ Ֆրանսական առաջարկութիւնները միշտ ի գործու կը մնան: Այն բոլոր Ալ - ժերիացիները, որոնք կ'ուզեն կռիւը դադ - րեցնել ու վերադառնալ իրենց նախկին կեանքին, որեւէ հետապնդման առարկայ պիտի չդառնան: Ապա յայտնեց թէ Ալժե - րիոյ համար կը նախատեսէ Զուիցերիոյ մէջ դոյութիւն ունեցող դոյավիճակին նը -man կազմակերպութիւն մը. առանց «դաչնակցային» բառը դործածել ուզելու, վարչապետը յայտնեց որ կ'ուզեն ստեղ - ծել ինքնուրոյն շրջաններ, որոնք ազատ պիտի ըլլան իրենց ներքին կազմակերպու - թիւնը իրենց ուզած ձեւով դլուխ հանե - լու :

Ապա վարչապետը խիստ բառերով քըն - նադատեց այն բոլոր անձերը, որոնք Ալ - ժերիոյ մէջ պատահած անհատական ցա - ւալի դէպքերը կ'ուզեն ընդհանրացնել ու վերադրել կառավարութեան :

Գալով զինուորական ծառայութեան տեւողութեան, վարչապետը յայտնեց որ թէեւ շրջանը 18 ամիս է, բայց յաճախ զինուորները մինչեւ 30 ամիս կը պահուէ - ին. այժմ միջոցներ ձեռք առնուած են , որ 24 ամիսէն աւելի չտեւէ զինուորներու բացակայութիւնը, հակառակ անոր որ Ալ - ժերիոյ մէջ ֆրանսական բանակներուն թիւը անփոփոխ պիտի պահուի :

× Ազգաժողովին արաբեւսլամական խմ - բակին մաս կազմող պետութիւնները որո - շած են նամակ մը յղել ՄԱԿի ընդհ. քար - տուղարին, չհետեւելու համար թէ Ալժե - րիոյ վիճակը միշտ նոյնքան ծանր է. պի - տի պահանջեն որ ամէն միջոց ի գործ դրուի, որպէս դի Ալժերիոյ մասին ՄԱԿի մէջ տրուած որոշումները չոտնափոյթ կերպով դործադրուին:

× Զորեքշաբթի եւ Հինդշաբթի օրուան համար ծրագրուած դործադուլին առաջքն առնելու համար տեղի ունեցող բանակցու - թիւնները որեւէ դրական արդիւնքի չյան - դեցան :

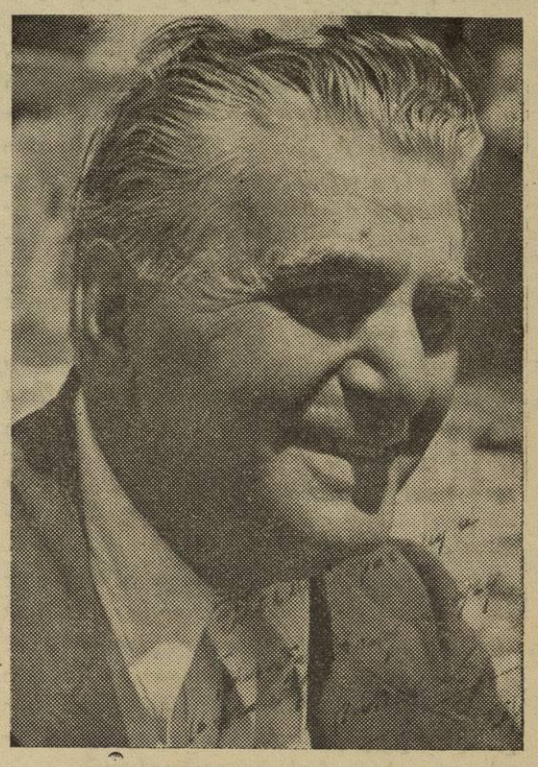
× Ալժերիոյ Ազդ. ազատագրութեան ճակատը Փարիզի եւ Ֆրանսայի նահանգ - ներուն մէջ աշխատող ալժերիացի բան - ուորներուն 24 ժամուան ընդհ. դործա - դուլի հրահանգ տուաւ: Բանուորները 50 առ հարիւր համեմատութեամբ հնազան - դեցան այս հրամանին: Հրահանգը անտե - սող բանուոր մը, 7 զաւակներու հայր , սպանուեցաւ իր աղդակիցներուն կողմէ :

ՎՈՐՈՇԻԼՈՎ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Ն. Միւթեան Գերագոյն Մարմնին նա - խագահը, մեկնելով Վորոշիլով երկու - շաբթի օր հասաւ Համայնավար Չինաս - տանի մայրաքաղաքը : Կառավարութիւնն ու ժողովուրդը բացառիկ ընդունելութիւն մը վերապահած էին Վորոշիլովի, որ ա - ռաջին անգամ ըլլալով կ'այցելէ Չինաս - տան: 1954ին Հուլիսին եւ Յունուարին եւս այցելած էին Չինաստան, սակայն այդ ժամանակ իրենց ներկայ կարեւոր պաշ - տօնները չունէին: Մեկնելով Վորոշիլով չորս օր պիտի մնայ Փէքին, ապա պիտի այցելէ Չինաստանի միւս կարեւոր քա - ղաքները :

× Չինաստանի համայնավար կուսակ - ցութեան պաշտօնաթերթը այս այցելու - թեան առթիւ կը դրէ թէ կարդ մը թիւրի - մացութիւններ ծագած են ժողովուրդին եւ համայնավար դեկավարներուն միջեւ :

ՇՈՒԻՏԻ մէջ լրտեսական կարեւոր դէպք մը պատահեցաւ: Հիւլէական յանձնաժո - ղովի բարձաստիճան պաշտօնատարներէն մէկը ձերբակալուեցաւ. հիւլէական դաղտնիքներ կը հաղորդէր « օտար պե - տութեան մը » :

ՈՂԲԱՅԵԼԻ ԱՇՕ ՇԱՀԱԹՈՒՆԻ
(1882 - 1957)

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Նուէրները ղրկել հետեւեալ հասցէին .
Maison de la Culture Arménienne
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris-6e
Chèque Postal : Paris, 5460-11

ԱՐԵՒՄՏ. ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ՄԷՋ
ՀԻՒԼԷԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Ինչպէս դրած էինք, Արեւմտ. Գերմա - նիոյ հիւլէական մեծագոյն դիտունները 18 հոգի մերժած էին իրենց աշակցութիւ - նը բերել հիւլէական դինարշաւին: Երկրին մէջ այնքան մեծ եղաւ այս լուրին առթած յուղումը, որ վարչապետ Ատընաուըը ո - րոշեց «հիւլէական ժողով» մը հրաւիրել : Պիտի հրաւիրուին խնդրոյ առարկայ 18 դիտունները. կառավարութիւնը պիտի ներկայացուի Ատընաուըրի եւ հաւանա - բար Պառերաղմական ու Հիւլէական հար - ցերու նախարարներուն կողմէ :

Աւելորդ է ըսել, թէ Արեւելեան Գեր - մանիոյ դիտունները իրենց 18 պաշտօնա - կիցներուն որոշումը չնորհաւորեցին ու յայտարարեցին թէ իրենք ալ պիտի միա - նան այդ չարժման :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՅՈՐՀՐԴԱՅԻՆ խորհրդարանական պատ - ուիրակութիւն մը հասաւ Փարիզ. պիտի մասնակցի միջազգային երեսփոխանական համագումարին, որ տեղի պիտի ունենայ Ապրիլ 18էն 24 Նիսի մէջ:

ԹՈՒՐՔԻՈՑ վարչապետը, Ատնան Մեն - տերէս Թունուզ հրաւիրուած է: Ճամբոր - դութիւնը պիտի կատարուի Ցունիսի սկ - կիզբը :

ԹՈՒՆՈՒՉԻ վարչապետը, Պուրկիպա , յայտարարեց որ եթէ Ֆրանսա իր քաղա - քականութիւնը չփոխէ, Թունուզ ուրիշ պետութեանց պիտի դիմէ :

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ վարչապետը, Նեհրու , յայտնեց որ մեծ պետութիւնները իր - ենց «հիւլէական դինարշաւը» կը չարու - նակեն՝ աշխարհի խաղաղութիւնը վտան - գելով :

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՑ մէջ ծանր միջադէպեր տեղի ունեցած են անցեալ չորեքշաբթի ըն - թացքին, ըստ չրջան ընող դրոյցներու : Լուրջ բախումներ տեղի ունեցած են դի - ցաձիներու եւ բանակին միջեւ: Կը կար - ծուի թէ բազմաթիւ ձերբակալութիւններ ու արտաքսումներ տեղի ունեցած են :

ԱՐՔԱՅԻ ՊԱՏԱՆԵԱՒ ՆՈՐ ՀԱՏՈՐԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Նշանակեալ «Ծայր» շաբաթաթերթը իր հեռաձայնահամարով յօդուածը :

Ծանօթ հանրային գործիչ, ականաւոր գրագէտ Մեծն Իշխանեան, որ ամբողջ տասնամեակ մը շարունակ ղեկավարեց «Ծայր»ը, կը շարունակէ մնալ անոր խմբագրապետը, թէեւ ներկայիս ան կը գտնուի Ամերիկա, ուր հրատարակուած է թերթը :

Նոր խմբագիրը, որ ստանձնած է պատասխանատուութիւնը թերթին հանդէպ, ծանօթ է մեր ընթերցողներուն, որոնք կարդացած են անոր յօդուածները «Ծայր»ի մէջ, ինչպէս նաեւ ուրիշ պարբերականներու մէջ :

Ան ծնած է Պոլիս, 1932 թուականին, եղած է Պոլսոյ Հայոց Ազգային Սահմանադրական Ժողովի անդամ, ապա՝ Պոլսոյ Հայոց Ազգային Ընդհանուր Ժողովի անդամ, ինչպէս նաեւ Պոլսոյ Հայոց Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան անդամ :

Ան ապրած է Պոլսոյ հայկական կեանքի ամենադժուար շրջանները, ինչպէս նաեւ Պոլսոյ Հայոց Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղած է ամենադժուար շրջանին, երբ Պոլսոյ հայութիւնը կը գտնուէր ահաբեկչական գործունէութեան ենթարկուած ժամանակ մը

ԺՂՎԱԿԱԶ

ՊԱՄՓԵԼ Ջ.

ՎԱՂՆԱՎԱՒ

Հինգ որ նստայ, մեծ նախնի մը, ան - տառ, ժառ, մխիթարութեան տեղ չգտաւ իւր ձեռքին մէջ։ Ան ալ, մեծ նախնի մը, ան - մարելու վրայ էր։

— Ա՛ն։

— Ես չե՞մ ըսած քեզի։

Հարցուց ան, մահուան ձայնով մը, թէ ինչո՞ւ կու լայ թոռնիկը։ Ան ալ, որ ինքն ալ կու լար, պատասխանեց թէ ոչխարները գացած էին, ու չէին գար։

— Ես չե՞մ ըսած քեզի, որ ոչխարները գացած են, ու չեն գար։

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ԼԱՒԱԳՈՑՆ ՋԷՕՐԷՓԸ

ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ Է

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

ՎԱՐՊԵՏ ԱՆՈՒՇԱՎԱՃԱՒՐԸ

ՄԻ՛ ՍՊԱՍԷՔ ՎԵՐՋԻՆ ՕՐՈՒԱՆ

32 Rue de Trévise, Paris 9ème. TAI 65-44

լիճն ալ, Խալիսի վարչապետութեամբ, կազմուած է :

× Կ'ըսուի թէ տպագրին ամէնէն ծանր օրերուն, Հիւսէյն Թագաւոր անձնական նամակ մը ղրկած է Սուրիոյ Հանր. նախագահ Քուաթլիի, որուն մէջ մասնաւոր – բար կը հեշտէր թէ սուրիական բանակ– ները ոչ մէկ պարագայի պէտք է միջա – մուխ ըլան Յորդանանի ներքին դործե – րուն :

× Յորդանանի նոր կառավարութիւնը պաշտօնապէս յայտարարեց, թէ Յորդա – նանի դէմ կատարուած խարայէլեան ո՛ր եւ է յարձակում իր խիստ պատիժը պիտի ստանայ :

× Մոսկուայի ձայնասփիւռն ու մամու– լը կ'ըսեն թէ Յորդանանի դէպքերուն պա– տասխանատուն Մ. Նահանգներն են, ո – րոնց նպատակն է՝ եգիպտոսի ու Սուրիոյ միջեւ յորդանանեան թումբ մը բարձր– ցընել :

× Իսկ ըստ եգիպտական «էլ Շաապ» թերթին, Յորդանանի այս դէպքերը Պեր– մուտեան կղզիներու մէջ ծրագրուած անգլեւամերիկեան դաւադրութեան մը արդիւնքն են :

× Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ Արա– բիոյ Իպն Սէուտ թագաւորին դիրքէն է, որ ի վերջոյ կախում ունի Հիւսէյն Թա – գաւորին յաջողութիւնը: Եթէ Իպն Սէուտ յայտարարէ որ պիտի չհանդուրժէ սու – րիական որեւէ միջամտութեան, Հիւսէյն Թագաւորի դիրքը բոլորովին կ'ամրանայ : Հակառակ պարագային, կացութիւնը չա – փազանց վտանգաւոր կրնայ դառնալ Մեր– ձաւոր Արեւելքի խաղաղութեան համար :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ նոր դեսպանը, է – մըըի Հոթըն Փարիզ հասաւ եւ անցաւ իր պաշտօնին դլուխը :

ԱՑԶԸՆ ՀԱՒՈՒԲԻ անձնական պատուի – րակը, ձէյմս Բիչըրտս Եթովպիա հասաւ եւ ընդունուեցաւ կայսեր կողմէ : Բի – չըրտս յայտարարեց որ «Եթովպիան Մ. Նահանգներու իսկական բարեկամ մըն է» :

ԻՐԱՆի նոր վարչապետը, Էղպալ, ե – րեսփոխանական ժողովին մէջ վստահու – թեան քուէ չհեցաւ ջախջախիչ մեծա – մասնութեամբ. (114ի վրայ 110 ձայնով) :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ապրիլ 15) :— Ջոյլ ոսկի՝ 468·000, Նափոլէոն 3490, դուխց· 3300, անգլ· 4190, քսան տոլարնոց 16·720, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1080, տոլար 401, դուխց· 95·50, պելժ· 7·80, լիր 0·63 :

ՊԱՏԱՐԱԳ ԿՐԸՆՈՊԼԻ ՄԷՋ

Այս երկուշաբթի առաւօտ Զատկուան տօնին առթիւ Ս. պատարագ պիտի մա – տուցուի ռիւ Ժէ, Սէն Լուի սրահին մէջ : Պիտի պատարագէ Թորգոմ քհնյ. (Լիս – նէն) :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տէր եւ Տիկին Հրաչ Սարգիսեան, Հը – րանտ Յօրսաննճեանի (Առնուվիլ) մահ – ուան առթիւ հինդ հազար ֆրանք կը նուի– րեն Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի «Կաուվա – բննց» խումբին : Ստանալ «Ծառայ»էն :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Հայկանուշ Տէր Կարապետեան : Այրի Տիկին Երանուհի Տէր Կարա – պետեան եւ զաւակները, Արամ, Յովհան – նէս, Վռամշապուհ, եղբայրները, Տէր եւ Տիկին Աւետիս եւ Ղազարոս, քոյրը՝ այրի Տիկին Հռիփսիմէ Հայրապետեան, Զո – քանչ մայրը՝ այրի Տիկին Մարիամ Մա– կարեան կը ծանուցանեն թէ այս երկու – շաբթի Սէն Ժերոմի Ս. Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ հո – գեհանդստեան պաշտօն եւ պատարագ, յե – րեկոյ զաւկին, առաւօտյն, հօր, եղբօր եւ փեսին ԳԷՈՐԳ ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆի մահ– ուան քառասունքին առթիւ :

Կը հրաւիրուին յիշատակը յարդող բա– րեկամները :

●

Արտաշէս Պիպէրեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ, ողբացեալ Տիկին Մելի– նէ Պիպէրեանի մահուան տարելիցին առ– թիւ հոգեհանդստեան պաշտօն կը կա – տարուի, այս երկուշաբթի առաւօտ, յետ պատարագի, Ժան Կուժոնի Ս. Յովհան – նէս Մկրտիչ եկեղեցիին մէջ :

Կը հրաւիրուին հանդուցեալին յիշատա– կը յարդողները :

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ՋԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

ՓԱՐԻԶ – Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

18 Ապրիլ, Աւագ հինդշաբթի, Ցիշա – տակ Ընթրեաց Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քր– իստոսի, առաւօտեան Ս. պատարագ ժա– մը 10ին, Ոտնլուայ երեկոյեան ժամը 4ին, կարդ Խաւարման երեկոյեան ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, յիշատակ Զարչարանաց Խաչելութեան եւ Թաղման : Թափօր երեկոյեան ժամը 5ին :

*
**

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 18·— Աւագ հինդշաբթի, Նա – խատօնական եւ Ս. պատարագ ժամը 10ին, Ոտնլուայ (երկսեռ խումբով) ժամը 17ին : Խաւարում ժամը 19·30ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Յիշատակ Խաչելութեան ժամը 10ին, Թաղում ժա – մը 17·30 :

Ապրիլ 20, Աւագ Շաբաթ, Ճրագալոյց, Հաղորդութիւն տղոց ժամը 9·30ին, Ս. պատարագ Խթումի (երկսեռ խումբով) ժամը 5·45ին :

Ապրիլ 21, Կիր. ՋԱՏԻԿ, Նախատօնակ եւ Աւդաստաւ ժամը 7·30ին, հանդիսա – ւոր Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով) ժամը 10ին :

*
**

ԼԻՈՆի ԵԿԵՂԵՑԻ

Աւագ Հինդշաբթի·— Առաւօտեան ժա – մերգութիւն ժամը 9ին, Ս. Հաղորդու – թեան պատարագ ժամը 10ին : Ոտնլուայի արարողութիւն երեկոյեան ժամը 4ին : Ջարչարանաց արարողութիւն (Խաւա – րում) ժամը 7·30ին :

Աւագ Ուրբաթ·— Թաղման արարողու – թիւն երեկոյեան ժամը 5ին :

*
**

ՆԻՍ·— Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱՇԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինդշաբթի, առաւօտ սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8ին, Ս. պա– տարագ ժամը 10ին,, երեկոյ Ոտնլուայ ժամը 4ին, Խաւարում 7·30ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ : առաւօտ Խաչելութիւն ժամը 9·30ին, երեկոյ Թա – ղում ժամը 4ին :

*
**

Ս. ԹԱԴԷՈՍ (Մարսէյլ) Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինդշաբթի Տօն հա – ղորդութեան, առաւօտ փոքրերու Ս. Հա– ղորդութիւն եւ ժամերգութիւն ժամը 8ին : Երեկոյեան Ոտնլուայի արարողութիւն ժամը 6ին, Խաւարում ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Անապական Թաղում Տեառն, երեկոյեան ժամերգու – թիւն Թաղման ժամը վեցին :

20 Ապրիլ Աւագ Շաբաթ, առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը ութին, երեկոյեան ժամերգութիւն Ճրագալոյցի ժամը 5ին, Ս. պատարագ ժամը 7ին :

*
**

ՊՈՄՈՆի Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻ

16 Ապրիլ·— Աւագ երեքշաբթի երե – կոյին՝ յիշատակ Տասը Կուսանաց ժամը 6ին :

*
**

ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինդշաբթի, ժամը 10 – ին, ժամերգութիւն եւ ճայնաւոր պատա – րագ : ժամը 16ին Ոտնլուայի արարողու – թիւն : ժամը 19ին Խաւարման ժամերգու– թիւն :

(Շար·)

ՍԵՆԵԱԿ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Երկու կնոջ համար կը փնտռուի սենեակ մը խոհանոցով կամ խոհանոցի գիւրու – թեամբ : Դիմել՝

Srabian, 218 Rue de Grenelle, Paris 7e

Հ. Մ. Ը. Մ. ՄԱՐՍԷՅԼ

Մարսէյլի Հ· Մ· Ը· Մ·ի տարեկան պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 21 Ապ – րիլ, (Զատիկ) ժամը 9էն մինչեւ լոյս :

Վամբինկի մէջ :

Նուագախումբ ՓՈԼ ՄՕՐԻԱ :

Աթրաքսիօն եւ զանազան անակնկալներ :

Մուտք դոյն զգեստը նախընտրելի է :

Մուտք 700 ֆրանք :

ՀԱՒԿԹԱՒԱԳ

Համաչարսանճագի Հայր· Միութեան Մարսէյլ – Պոմոնի մասնաճիւղի կողմէ :

Այս Շաբաթ ժամը 21ին, Պոմոնի Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ եկեղեցւոյ ժողո– վրդական սրահին մէջ :

Գեղարուեստական ճոխ բաժին :

Սիրայօժար մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի :

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ·— Հ. Ց. Դ. «Փոթորիկ» խում– բի ժողովը այս հինդշաբթի, ժամը ճիշդ 21ին, (17 ռիւ Պլէօ) : Պարտաւորիչ ներ – կայութիւն :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չո – րեքշաբթի, ժամը 21ին, Քաֆէ Քատէր վերնայարկը : Շարունակութիւն՝ նախորդ շաբթուան վիճաբանութեանց, երկարած՝ մինչեւ 1915ի ծանօթ աղէտը : Նիւթը պի– տի արծարծուի ճիշդ ժամը 9ին : Կը խնդ – րուի ճշդապահ ըլլալ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻՆ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Շաբաթ, Մայիս 25, ժամը 21էն սկսեալ, Սէրքլը Մխիթէդի մէջ :

ՅՈՐԵԼԵՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ

Գրական եւ ուսուցչական յիսնամեայ գործունէութեան

27 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյ, ժամը 21ին

SALLE CHOPIN, 8 Rue Daru, Métro Ternes

Նախագահութեամբ՝ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆի

(Նախագահ յոբելենական յանձնախումբի)

Կը խօսին՝ ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ - ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ եւ Պ. ԱՐՇԱԻԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ : Կ'երգէ Օր. Ա. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ : Կը նուագէ Պ. Ս. Քաջեան (ջութակ) եւ յոբելեարէն էջեր պիտի կարդայ Պ. Ա. ԳՄԲԷԹԵԱՆ

Մուտքը ազատ է, ծախսերու մասնակցութեամբ :

ՍԻՓԱՆ–ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳԱՉԱԽՈՒՄԲԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳԸ

Ընկերակցութեամբ նուագախումբի

Կիրակի 5 Մայիսին, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 5ին, ՍԱԼ ԿԱՎՈՑԻ ՄԷՋ

45, Rue La Boëtie (Métro Miromesnil)

ՂԵԿ. Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆի

եւ մասնակցութեամբ ՄԱՐԻ ԿԱՌՎԱՐԵՆՑԻ

Ձայնադրին մաս կը կազմեն՝ կոմիտասի, եկմալեանի, կանաչեանի, Ալթունեանի եւ Ափրիկեանի լաւագոյն գործերը, որոնցմէ մաս մը առաջին ան– դամ ըլլալով կ'ունկնդրուի Փարիզի մէջ : Տոմսերու դիները՝ 200, 300, 400, 500, 700, 800 ֆրանք :

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ծառերու ծաղկումը, դաշտերու դալարումը,

երկինքի ջինջ ու ծաւիթ

ՆՈՐ ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐ ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԵՐԱՆԴՆԵՐ ԿՈՒՏԱՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ

Նոյն ցնծութիւնները պիտի բերեն ձեր տուներէն ներս

Peintures

THOMLAC

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄՍՏԱՍՈՒԹԵԱՆ

Արդիական արուեստի ճաշակով

ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

Լինոլէումի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները

Խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները

եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆՆԵՐԸ

ՅԱՐԱՏԵԻ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾԵՆ ՁԵՐ ԱՒՕՐԵԱՅ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC

կեդրոնատեղի՝

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

64 Bd. de Belleville, Paris 20e — 18 Rue Brézin, Paris 14e

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Սիրալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն տնօրինութեան՝

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
18
ԱՊՐԻԼ
•
JEUDI
18 AVRIL
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7861 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3672

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՆՈՐ «ԻՐԱՒՈՒՆՔԻՒՆ»Ը

•

«Էջմիածին»ի խմբագրութիւնը կը փորձէ արդարացնել Վազգէն Ա.ը՝ մեղադրելով պաշնակցական մամուլը, որ « ի վի – ճակի չեզաւ տեսնելու եւ հասկանալու մեր եկեղեցւոյ կեանքի մէջ, մեր Մայր Աթոռի ծոցում առեղծուած նոր իրադրութիւնը »:

Ու իրրեւ փաստ կը յիշէ Յունաբերդի, Ազդակի, Արեւելքի եւ Հայրենիքի մէջ հրատարակուած կարգ մը յօդուածներ, որոնք իբրեւ թէ Էջմիածինը ցոյց տալ ուզած են «որպէս միջազգային լուսաւորութեան կենտրոն, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին՝ որպէս քաղաքական դործակալի »:

Նման ենթադրութիւններ ընելու առաւած պիտի ըլլան յիշեալ թերթերը, երբ բացայայտօրէն պարզուեցաւ, որ Վազդէն Ա. փոխանակ անսալու Ժողովուրդի ջախջախիչ մեծամասնութեան ձայնին՝ ներկայացուած լաո Ազգային Սահմանադրութեան օրինաւորապէս ընտրուած պատգամաւորներով՝ փոքրամասնութեան կողմը բռնեց եւ հակասահմանադրական անընդունելի առաջարկներ ըրաւ: Երբ փոխանակ իր բարձր հեղինակութեամբ ըմբոստ միաբանները յորդորելու, որ հրաժարին անձնական մեծամիտ նկատումներէ եւ քրիստոնէական սիրով համերաշխօրէն կապուին իրարու հետ, ձեռնածալ նստաւ, լռելեայն քաջալերելով անմիաբան եպիսկոպոսներն ու վարդապետները:

« Կոչմ »երը հաշտեցնելու պաշտօն յանձնեց Եղիշէ Արք. Տէրտէրեանի, որուն կատարած դերը չատ ուշ հասկցաւ:

Երուսաղէմի նախկին տեղապահը կաթողիկոսին վատահութիւնը կը վայելէր ո՛չ միայն Անթիլիասի, այլ դեռ վերջերս Էջմիածնի մէջ: Ու այս՝ հակառակ անոր, որ Գահիրէի մէջ «Վեհափառ Հայրապետի ականջին հասած էին որոշ փոխուքներ եւ մեղադրանքներ Եղիշէ Արք.ի հասցէին, յատկապէս Վեհափառ Հայրապետի Երուսաղէմ մուտքի վիզա չտանալու հարցում », ինչպէս կը դրէ «Էջմիածին» նոյն թիւին մէջ:

Յ. Պաշմանեան իր «Սրտի խօսքեր»ուն մէջ կը հարցնէր. «Վեհափա՛ռ, այն առեն որ Տէրտէրեան Արք.ը հասաւ Էջմիածին եւ վայելեց Ձեր սիրալիր ասպնջականութիւնը, մեծարուեցաւ ձեզմէ եւ ձեր իսկ հրաւէրով պատարագեց ու քարոզեց Ս. Էջմիածինէն, երբ ան զնահատուեցաւ ու պատիւներ վայելեց Սով. Իշխանութիւններէն՝ արտասահմանեան հեռարձակումով իր քարոզին, բնաւ չանցա՞ւ ձեր միաքէն որ այս բոլորը դայթակղութիւն կրնան առեղծել ճշմարիտ հաւատացեալներու հոգիին մէջ: ... Անոնք կրնան հարց տալ թէ ինչո՞ւ Վազգէն Ա. որ Անթիլիասի մէջ հրեղէն զայրոյթ կտրած՝ հրամաններ պատգամեց ու վճիռներ որաւաւ պաշտօնական մարմիններու եւ օրի – նաւոր ընտրեալի մը դէմ, ո՛չ միայն առատ ու դիտողութիւն չէր ունենար Տէրտէրեան Արք.ի դէմ, այլ գայն կը մեծարէր, անոր չռայլելով Հայ. եկեղեցիի բարձրագոյն ու սրբազան պատիւները, Ս. Լուսաւորչի խորանին պատարագելու եւ քարոզելու... Ամենայն Հայոց »:

«Էջմիածին»ի խմբագրութիւնը 11 կէտ առերով կը պատասխանէ այս հարցումներուն՝ զարձզարձիկ կերպով, արդարացումի մասնաւոր ճիգ ընելով.— « Ն. Ս. Օ. Վեհ. Հայրապետը ոչ անձնապէս եւ ոչ էլ եկեղեցական – հասարակական աշխատանքներում չէր ճանաչում Եղիշէ Արք – եպիսկոպոսին » :

Այս վերջինի «մեծ պատմութիւնը » անցեալին կը պատկանի այլեւս ու չի հետաքրքրեր մեզ :

Սակայն ինչ լուծում կ'առաջարկէ Վազգէն Ա. Անթիլիասի համար :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐՁ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

•

ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐ ՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԾՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Խալիսի դահլիճին կազմութենէն ի վեր Ծորդանանի ներքին կացութիւնը դրեթէ մտած է իր բնականոն վիճակին մէջ : Բացի Երուսաղէմէն եւ Նազարէթէն, ուր համայնավարամիտ ուսանողներ կը շարունակեն ցոյցեր կազմակերպել: Մայրաքաղաքին, Ամմանի մէջ, Արաբական Լէգէոնի Պէտուինները, որոնց հնորհիւ կարելի եղաւ կարգը վերահաստատել, քաղքին կեդրոնէն ուղարկուեցան դէպի մերձակայ արուարձանները՝ որեւէ նոր տաղնապի պարագային անմիջապէս միջամտելու հրահանգով :

Եղիպտական մամուլը կը դրէ թէ դահլիճէն ներս նախկին վարչապետ Նապուլսիի ներկայութիւնը ցոյց կուտայ թէ Ծորդանան հաւատարիմ պիտի մնայ իր նախկին քաղաքականութեան: Պէյրութի մէջ, ընդհակառակն, կը կարծեն թէ յորդանանեան քաղաքականութեան մէջ կարեւոր փոփոխութիւններ յառաջացած են. ընդհանուր միտում մը կայ Եդիպտոսէն ու Սուրիայէն հեռանալով Պաղտատի Ուխտին յարելու :

Ներքին մրցակցութիւնները տակաւին բոլորովին վերջացած չեն Ծորդանանի մէջ: Սպայակոյտի նախկին պետ զօր. Նուվարի մասին հակասական ըսոյցներ կ'ընեն. ոմանք կ'ըսեն թէ ընտանիքով Սուրիա ապաստանած է. նախկին վարչապետ Նապուլսի յայտարարեց թէ Հիւսէյն թագաւորը մէկ շաբթուան «արձակուրդ» շնորհած է զօր. Նուվարի, աւելցուց նաեւ թէ այս վերջինը չուտով պիտի վերադառնայ իր պաշտօնին վրայ: Իսկ արքայական դրասենեակին պետը յայտնեց թէ զօր. Նուվարի բացակայութեան, սպայակոյտի պետ նշանակուած է զօր. Հիյարի: Այս վերջինին մասին ալ կ'ըսուի թէ սպայակոյտի պետ նշանակուելէն 24 ժամ վերջ իր հրաժարականը ներկայացուց :

Ինչ կը վերաբերի Ծորդանանի ու Հիւսէյնի թագաւորի ապագային, շատ բան կախում ունի Արաբիոյ Իպն Սէուտ թագաւորի բռնած ընթացքէն: Եթէ չարունակէ իր աջակցութիւնը շնորհել Հիւսէյնի (նոյնիսկ առաջարկած էր իր բանակները Հիւսէյնի արամադրութեան տակ դնել), կարելի է նախատեսել որ Ծորդանան հետզհետէ պիտի հեռանայ եդիպետսւրիա – կան խմբակէն առանց տակայն Պաղտատի Ուխտին յարելու :

Ըստ մասնագէտներու նախատեսութեանց, Ծորդանանի ապագայ դիմագիծը կախում ունի հետեւեալ հարցերէն. 1) Զօր. Նուվար վերջնականապէս պիտի հեռացու՞ր իր պաշտօնէն, թէ ի վերջոյ պիտի հրաւիրուի որպէս սպայակոյտի պետ: 2) Սուրիական բանակները, որոնք Ծորդանանի Հիւսէյնին տահմանին վրայ կեդրոնացած են, պիտի քաշուի՞ն թէ տահմանին վրայ պիտի պահուին: 3) Արաբական երկիրները (Եդիպտոս, Սուրիա, Արաբիա), որոնք անտեսական օժանդակութիւն խոստացած էին Ծորդանանի, այժմ պիտի յարգե՞ն իրենց խոստումը : 4) Ի՞նչ պիտի ըլլայ Ծորդանանի դիրքը Այզընհաուըրի վարդապետութեան հանդէպ :

Ահա կարեւոր հարցեր, որոնց պատասխաններէն կրնայ կախում ունենալ ոչ միայն Ծորդանանի ապագան, այլ նաեւ Մերձ. Արեւելքի գոյավիճակը :

× Այզընհաուըրի անձնական պատուիրակը, Ձէյմս Բիչըրաս, Եթովպիայէն վերջ Եմէն անցաւ: Յարդ Ծորդանան կը հակառակէր Բիչըրասի այցելութեան. եթէ Նապուլսի, որպէս Արտ. նախարար, Բիչըրասը Ծորդանան հրաւիրէ, այն առեն կարելի է ըսել թէ երկրին քաղաքականութեան մէջ բան մը փոխուած է :

×Արաբիոյ Իպն Սէուտ թագաւորը Մայիս վերջին Ծորդանան կը սպասուի :

× Ա. Միութիւնը, որ միշտ արաբական երկիրներու կողմը կը բռնէր վերջերս, Ծորդանանի դէպքերուն առթիւ բաւական նեղ կացութեան մատնուած է. արդարեւ, փոխանակ յայտնելու որ Հիւսէյն թագաւորի՞ կողմը կը բռնէն թէ հակառակորդներուն, Մոսկուայի բերնով ընդհանուր յայտարարութիւն մը ըրին — « Ա. Միութիւնը անդամ մը եւս կուգայ յայտնել թէ արաբական ժողովուրդները կը վայելեն խորհրդային ժողովուրդներու անվերապահ համակրութիւնը »:

ՀԱՊԱ. ՍՈՒՔ°ԶԸ

Եդիպետամերիկեան բանակցութիւնները, որոնք դրեթէ անելի մատնուած են, միշտ կը չարունակուին: Մ. Նահանգները կ'ուզեն ամէն բան փորձած ըլլալ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին դիմելէ առաջ: Գահիրէի ամերիկեան դեսպանը առմէն օր կը տեսակցի Եդիպտոսի Արտաքին Նախարար Ֆաւզիի հետ, առանց որեւէ դիջում ստանալու կամ համաձայնութեան դալու: Ընդհանուր կարծիքն այն է, որ Եդիպտոսի դեկավարները կ'ուզեն կարելի եղածին չափ ձգձգել հարցին լուծումը :

× Մ. Նահանգներու մէջ այն կարծիքը կը տիրէ թէ Սուէզի հարցը ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին առջեւ պիտի բերուի այս քանի մը օրերուն ընթացքին :

× Իտալական երեք նաւեր, որոնք օրերէ ի վեր անցքի հրաման չէին ստանար Սուէզէն, վերջապէս պիտի կարենան չարունակել իրենց ճամբան: Արդարեւ, եդիպտական իշխանութիւնները կը պահանջէին որ իտալական այս նաւերը անցքի իրենց տուրքերը տոյարով վճարեն. իսկ նաւապետները կը մերժէին: Ըստ լատեղեակ աղբիւրներու, եդիպտական կառավարութիւնը որոշած է հրաժարիլ տոյարով վճարուելու իր պահանջէն ու արտօնել խնդրոյ առարկայ իտալական նաւերուն անցքը :

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼՆԵՐԸ

•

Երեքշաբթիէն չորեքշաբթի կէս գիշերէն ի վեր Ֆրանսայի հաղորդակցութեան միջոցներու պաշտօնէութիւնը գործադուլի մէջ է :

Շոգեկառքերու սպասարկութիւնը բոլորովին դադրած է ամբողջ հողամասին վրայ. ոչ մէկ շոգեկառք պիտի բանի մինչեւ հինդշաբթի կէս գիշեր: Հանրակառքերու պատիերն ալ նոյնն է: Մէթրոյի քանի մը ցանցառ գիծեր կը բանին միայն՝ չատ անկանոն:

Վախ կայ որ այսօր, հինդշաբթի էր Ֆրանսի ցամաքային պաշտօնեաներն ալ 24 ժամուան գործադուլի մը սկսին. իսկ օդանաւորդները աշխատանքը պիտի դադրեցնէին առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ կէսօրէն վերջ ժամը 3:

Գետերուն վրայ նաւարկութիւնը դադրած է 48 ժամուան համար. մանաւանդ բարի հիւսիսային նահանգներուն մէջ է, որ գետային նաւարկութեան գործադուլը իր մեծագոյն չափանիշներուն հասաւ :

Վախ կայ, որ ջուրի, օդային կապի, էլեկտրականութեան ընկերութեանց պաշտօնէութիւնը, ինչպէս նաեւ աղբահաւաքները ու կարգ մը այլ հանրային սպասարկութեանց պաշտօնէութիւնը եւս յարին գործադուլի ընդհանուր չարժման :

× Փոստ հեռագրական սպասարկութիւնները կը հաղորդեն որ գործադուլներուն հետեւանքով նամակներու ցրուումը կրնայ յապաղումներու ենթարկուիլ :

× Կառավարութիւնը որոշեց հետեւեալ ձեւով ընթացք տալ շոգեկառքի պաշտօնեաներուն պահանջներուն . — 1957 Ցունուար մէկէն սկսեալ 1.5 առ հարիւրի չափ աւելում կատարել աշխատավարձերուն վրայ, որ դումարուելով նախապէս ընդունուած մէկ առ հարիւր յաւելման վրայ, վճարումներու համեմատութիւնը 2.5 առ հարիւր կը բարձրացնէ: Այս որոշումը ի գործ պիտի ըլլայ նաեւ հանրակառքերու եւ մէթրոյի պաշտօնեաներուն համար :

× Կը յիշեցնենք «Յառաջ»ի ընթերցողներուն, որ այս օրերուս թերթը կրնան անկանոն ստանալ՝ գործադուլներուն պատճառով :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Երկի գրած էինք, թէ ՄԱԿի պարբեր – ասիական պետութիւնները որոշած են Ալժերիոյ արդի կացութեան մասին բողոքի նամակ մը յղել Ապահովութեան Խորհուրդին :

Այս առթիւ, Ֆրանսայի արտաքին նախարարութիւնը յայտարարեց թէ Ազգային ժողովին որոշումները ոտնակոխ ընդոդները Ալժերիոյ Ազատագրական Ճակատի ղեկավարներն են, որոնք կը մերժեն դինադուլի Ֆրանսական առաջարկները :

× Վերջին օրերուն Ալժերիոյ ապրուստմրները բուռն գործունէութեան լծուած են: Բազմաթիւ յարձակումներ կատարեցին երկրին զանազան շրջաններուն մէջ՝ դինուորական ուժերու կամ անհատներու վրայ: Հինդշաբթի օր դինուորական ինքնաթիռ մը (hélicoptère) վար առին:

× Ֆրանսայի Պատերազմական նախարարութիւնը վաթսուն օր բերդարգելութեան դատապարտեց զօր. ու Պոլարտիէրը, որ, առանց իր անմիջական պետերուն հրամանը ստացած ըլլալու, կարգ մը վարկաբեկիչ յայտարարութիւններ ըրած էր Ալժերիոյ Ֆրանսական բանակին գործունէութեան շուրջ :

ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

•

Մարսէյլ Սէն Ժերոմի Օժանդակ Ցառեր - նախումբի հանգանակութիւնը	81·600
Մարսէյլ Լէ - գ'Օլիվի Իշխան խումբին հետ հանգանակուած	31·100
Փիւժէ - Սիւր Արժանի հայրենակիցներէն Սիմոն Աւետեանի միջոցաւ	21·500
Գումար	134·200

(Ցանկերը առանձին) :

Նուէրները ղրկել հետեւեալ հասցէին .

Maison de la Culture Arménienne
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris-6e
Chèque Postal : Paris, 5460-11

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ Ձինաւորեան վարչապետը, Զու Ան Լէ, Ճաուին ներկայացուցիչներուն հետ ունեցած իր մէկ տեսակցութենէն վերջ, առաջարկած է Ասիոյ ապահովութեան համար մարմին մը ստեղծել, որուն մաս պիտի կազմեն Մ. Նահանգները, Ա. Միութիւնը, Հնդկաստանն ու Ճաւան :

Ա. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Գերագոյն Խորհուրդի նախագահը, մասնակցելով Վաշինկթընի մէջ ճաւ մը խօսելով յայտարարեց որ փաստուած է թէ խորհրդային ժողովրդավարութիւնը, հակառակ «դասակարգային թշնամիներու» քարոզչութեան, անկեղծ է ու իրական :

Ա. ՄԻՈՒԹԵԱՆ արտաքին նախարարութիւնը յայտարարեց թէ հելլէական փորձերը, որպէս «բացարձակ անհրաժեշտութիւն», պէտք է չարունակուին, բայց առաջարկեց անորոշ ժամանակով յետաձգել զանոնք :

ԱՆԳԼԻՈՑ վարչապետը, Մաքմիլլըն, Մայիս 7ին Արեւմտ. Գերմանիա պիտի մեկնի՝ ընկերակցութեամբ Արտաքին Նախարար Սելվին Լոյտի: Այցելութիւնը պիտի տեւէ երկու օր :

ԳԱՀԻՐԷԻ ԵՊԻՍԿ. ԺՈՂՈՎԸ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔԻ ԼՈՑՍԻ ՏԱԿ

●

Բ.

«Էջմիածին» ամսագրի (1956 թ. Ցու-լիս) խմբագրականը՝ նուիրուած Գահիրէի եպիսկոպոսական ժողովին, լաւ էջ չարադրուած: Յօդուածը չունի ընդհանուր առանցք: Այնտեղ չօշափուած են բազմաթիւ հարցեր, առանց ներքին կապակցութեան միմեանց հետ, եւ պարզուած են մեր եկեղեցական կեանքի հիմնական խնդիրներուն չուրջը տեսակէտներ, որոնք ակնյայտին կերպով հակասում են միմեանց: Յօդուածի հեղինակը անփոյթ է դանուել նաեւ եղրաբանութիւններուն (թերմինոլոժի) գործածութեան մէջ: Բաւական է իբրեւ օրինակ նշել, որ Գահիրէի ժողովը նա կոչում է երեք անուններով՝ «եպիսկոպոսական ժողով», «եպիսկոպոսական համագումար» եւ, վերջապէս, «զուտ եկեղեցական ժողով»: Պէտք կ՛ըսել, որ եպիսկոպոսական ժողովը այլ բան է, իսկ եկեղեցական ժողովը՝ այլ բան:

«Էջմիածին»ի խմբագրականի վերնագիրն է «Գահիրէի եպիսկոպոսական ժողովի պատմական նշանակութիւնը»: Եթէ յօդուածագիրը իր նիւթը սահմանափակէր միայն վեր հանելով Գահիրէի ժողովի «պատմական նշանակութիւնը», մեղի համար այդ յօդուածը որեւէ հետաքրքրականութիւն չէր ներկայացնի եւ մենք ան-նկատ կը թողնէինք այն: Բարեբախտա-բար, այդ «պատմական նշանակութեան» վերհանումը չէ կազմում յօդուածի հիմնական նիւթը եւ յօդուածագրի գլխաւոր նպատակը:

Խմբագրականի գլխաւոր նպատակն է ցոյց տալ, որ Գահիրէի եպիսկոպոսական ժողովը նորամոյծ մի հաստատութիւն (էնսթիթիւտիոն) չէ մեր եկեղեցու կեանքում, որ նման ժողովներ գոյութիւն են ունեցել նաեւ անցեալում, եւ, ուրեմն, Գահիրէի ժողովն էլ օրինական էր եւ իրաւունք ունէր քննարկելու եւ որոշումներ ընդունելու իր օրակարգի մէջ դրուած այն տասը հարցերի մասին, որոնց լրիւ թուարկումը, ի դէպ, առաջին անգամ արուած է յիշեալ խմբագրականի մէջ: Այդ հարցերի թուում մենք տեսնում ենք, ի միջի այլոց, սահմանադրական բնոյթ կրող այնպիսի հարցեր, ինչպիսին են էջմիածնի եւ միւս Աթոռների եւ մասնաւորապէս Կիլիկիոյ Աթոռի փոխյարաբերութեան, Հայաստանեայց եկեղեցու կանոնադրքի կազմութեան եւ եկեղեցական սահմանադրութեան հարցերը:

Այսպիսի լիազօրութիւններով զուտ «զուտ եկեղեցական» մի ժողովի օրինականութիւնը փաստելու համար, Մայր Աթոռի պաշտօնաթերթը, ինչպէս ասացինք, յենւում է պատմական նախընթացների վրայ:

Որո՞նք են այդ պատմական նախընթացները, ո՞ր ժամանակաշրջանին են վերաբերում եւ նրանց մասին կա՞ն արդեօք յիշատակութիւններ մեր եկեղեցական իրաւունքի աղբիւրների մէջ:

Եպիսկոպոսական ժողովի մասին, զը-րում է «Էջմիածին»ը, յիշատակութիւն կայ «Կանոնք Առաքելականք»ի մէջ: 37րդ կանոնում ասուած է, որ «երկիցս ի տարւոջ ժողով լինի եպիսկոպոսաց («Էջմիածին»ը մէջբերումի այս սկզբի մասը ա-նում է պլիտգիրերով՝ Ա. Խ.) եւ քննեսցին առ միմեանս զիրարանս բարեպաշտութեան և զպատահեալն եկեղեցական ընդդիմաբանութեան լուծցին» (ընդգծումը մեր կողմից՝ Ա. Խ.):

Սրանից զատ, զրում է «Էջմիածին»ը, «եպիսկոպոսական ժողով գումարելու մասին խօսւում է նաև Նիկիական ժողովի 5րդ (պիտի լինի 5րդ՝ Ա. Խ.) կանոնի մէջ»: Եւ բերում է այդ կանոնը ոչ թէ ամբողջութեամբ, այլ միայն հետեւեալ մասը. «բարի համարուեց սահմանել, որ ամէն աշխարհում տարին երկու անգամ ժողով լինի, որպէսզի բոլոր եպիսկոպոսները միատեղ ժողովուեն, քննեն այդպիսի (որպիսի՞, չէ ասուած՝ Ա. Խ.) թիւրիմացութիւնները»:

Նախ պարզենք մեր վերը դրած հարցերից երկրորդը՝ ժամանակի հարցը: «Կանոնք Առաքելականք»ը, ըստ Մխիթար Գոչի եղած է Նիկիոյ ժողովի կանոններից առաջ («Զի յառաջ յառաքելոցն եղաւ եւ ապա ի Նիկիա»), իսկ Նիկիոյ ժողովը, ինչպէս յայտնի է, տեղի է ունեցել 325 թուին, այսինքն այն տարին, երբ վախճանուեց Գրիգոր Լուսաւորիչը:

Այսպէսով թէ Առաքելական կանոնների եւ թէ Նիկիոյ ժողովի կանոնների մէջ յիշատակուած եպիսկոպոսական ժողովներ գումարելու կարգը գործադրուել է եկեղեցական կեանքում, այն ժամանակ, երբ քրիստոնէական եկեղեցին Հայաստանում վարչական ինքնուրոյնութիւն չունէր, աւելի պարզ ասած՝ երբ այն դեռ եւս չէր ազգայնացած, չէր դարձած Հայ Եկեղեցի, եւ կազմում էր ընդհանրական եկեղեցու մի մասը: Հայաստանում գոյութիւն ունեցող քրիստոնեայ եկեղեցու կանոնական կարգերը, վարդապետութիւնը եւ դաւանաբանութիւնը սահմանում էին այդ ժամանակ ոչ թէ Ազգային – եկեղեցական ժողովների այլ սիեզերական անունով յայտնի ժողովների կողմից, որոնց մասնակցում էին ժամանակի բոլոր քրիստոնեայ եկեղեցիների ներկայացուցիչները:

325 թուականից մինչեւ 1956 թուականը հայ եկեղեցին, եթէ դաւանաբանական տեսակէտից որեւէ փոփոխութիւն չէ կրել, նրա վարչական կազմակերպութիւնը ենթարկուել է շատ մեծ բնաչրջումի: Նրման պարագաներում, կարծում ենք, որ անյապաղ է «Էջմիածին»ի կատարած փորձը՝ Գահիրէի ժողովի օրինականութիւնը ապացուցանելու համար վկայակոչել «Կանոնք Առաքելականք»ի կամ Նիկիոյ ժողովի յօդուածները եկեղեցական ժողովներ գումարելու սովորութեան մասին, մանաւանդ որ, ինչպէս կը տեսնենք քիչ յետոյ, այդ ժողովները, իրենց իրաւասութեամբ, ինչպէս որ կարելի է դատել վերը մատնանշած յօդուածներից, անուններից զատ ընդհանուր ոչինչ ունէին Գահիրէի եպիսկոպոսական ժողովի հետ:

Այս պարագան կարծես թէ զրում է նաեւ «Էջմիածին»ի խմբագիրը, ուստի եւ իր վերի հաստատումներին աւելի ոյժ տալու համար հետեւեալն է զրում յօդուածի չրունակութեան մէջ... «Եպիսկոպոսական ժողովների միջոցով եկեղեցական, կրօնական, բարեկարգչական հարցերը (իսկ վարչական - սահմանադրակա՞ն՝ Ա. Խ.) քննելու առաքելական սովորութիւնը եղել է նաեւ մեր մէջ, ի հնուց անտի մինչեւ այսօր»:

Ուրեմն նաեւ Հայաստանեայց Եկեղեցին իւրացրել է, ըստ «Էջմիածին» պաշտօնաթերթի, եպիսկոպոսական ժողովներ գումարելու «առաքելական սովորութիւնը»: Եւ այդ ժողովները դոյութիւն են ունեցել «ի հնուց անտի, մինչեւ այսօր»:

«Ի հնուց անտի»ի մասին յիշատակուած է յօդուածի մէջ: Ասօք կայ այնտեղ նաեւ «վերջին ժամանակներում հրաւիրուած զուտ եկեղեցական ժողովների» (ընդգծումը մեզնից՝ Ա. Խ.) մասին, ընդորում «վերջին ժամանակները» սկսւում են 1917 թուից, երբ Գէորգ Ե. «հրամայում է կազմել եպիսկոպոսներից եւ վարդապետներից մի ժողով»:

Իսկ այն ժամանակաշրջա՞նը, որ ընկնում է «ի հնուց անտի»ի (Նիկիոյ ժողովի) եւ 1917 թուի միջեւ: Գէթ մէկ հատիկ օրինակ բերո՞ւմ է «Էջմիածին»ի խմբագիրը եպիսկոպոսական ժողովների մասին: Ո՛չ, չի բերում: Այսպէսով ուրեմն նա կատարում է մի մեծ ոստիւն, մի «հսկայական քայլ» (փա տը ժէան), որ եթէ ընդունուած սիրուած մի մարզախաղ է, անկիրարկելի է, իրրեւ մեթոտ, իրաւագիտական խնդիրների քննութեան ժամանակ:

Դարերի բացը, յամենայն դէպս, աւելի հաստատուն ձեւով ցոյց են տալիս, որ եպիսկոպոսական կոչուած ժողովները, եթէ անգամ գոյութիւն են ունեցել «եկեղեցու առաքելական ղեկավարութեան ժամանակամիջոցում» չեն պատասխանել մեր եկեղեցու կեանքում, երբ եկեղեցին ազգայնացաւ, երբ այն դարձաւ իսկապէս Հայաստանեայց եկեղեցի:

Բայց մենք դեռ ասելիքներ ունինք թէ այն եպիսկոպոսական ժողովների մասին, որոնց յիշատակութիւնը կայ «Կանոնիֆ Առաքելականիֆ»ի 37րդ եւ Նիկիոյ տիեզերական ժողովի 5րդ կանոնների մէջ եւ թէ «վերջին ժամանակներում հրաւիրուած զուտ եկեղեցական ժողովների մասին, որոնց վկայակոչումով «Էջմիածին»ի խմբագիրը փորձում է փաստել Գահիրէի եպիսկոպոս. ժողովի օրինականութիւնը: Պէտք է ճիշդ մեկնաբանել խնդրոյ առարկայ ժողովների էութիւնը եւ պարզել նրանց աղերսը Գահիրէի ժողովի հետ:

Ա. ԽՈՆԴԿԱՐԵԱՆ

ՏՈՄՍԵՐ

ՅԱՋՈՐԴ ԳԱԼՈՒՆ...

●

— Մի՜ւս անգամ գալատեան, առաջուց, ամէն կարդադրութիւն պիտի ընեմ որ մեծ աղմի մը զաւակը ծնած ըլլամ ...

— Այդ կարդադրութիւնը քեզմէ կախուած չէ, անշուշտ, բայց ըսէ տեսնեմ, ինչո՞ւ իրար անցեր ես, առաուն կանուխ, լեզուիդ տակ բան մը կայ...

— Ի հարկէ կայ ... առջի օրուան թերթերը չտեսա՞ր ...

— Տեսայ...

— Աչքիդ կարեւոր լուր մը չզարկա՞ւ...

— Զարկաւ — Բրիտանական դահլիճին յայտնի անդամներէն մէկը, լորտ Սոլզպրին հրաժարեր է ...

— Մեղք սա զայրած դպրոցներուդ ... Աւ ալ լո՞ւր է... Ամէնէն զգայուն լուրը չես կարդացեր:

— Դերասանուհի այսինչը ճօճներուդ անգամ ըլալով կարգուեր է եւ հիմակուընէ կը մտածէ եղեր ուրնեռդ նշանածին մասին ...

— Չեղաւ ...

— Ես ուրիչ լուր չկարդացի ...

— Եղբայր, չկարդացի՞ր որ Իրանի կառավարութիւնը յայտարարեր է թէ որ եւ է դումար տալու պատրաստ է այն անձին, որ ողջ - առողջ Թեհրան պիտի վերադարձնէ առեւանգուած Ամերիկուհին .. Իսկ ամերիկեան կառավարութիւնն ալ, իր կողմէ, ուրիչ մեծադումար պարգեւ մը խոստացեր է:

— Իրաւունք ունիս, այդ լուրը ուշադրութենէս վրիպեր է ... Երկու կառավարութիւններն ալ չատ խմաստուն քայլ մը առեր են եւ յոյս ունիմ որ այդ խայծերով պիտի կարենան փրկել խեղճ աղջիկը:

— Ուրիչ ըսելիք չունի՞ս ...

— Զունիմ .. Ըսելիքս ըսի արդէն ... Կը մաղթեմ որ Տիկին Ինիթա Քէյրըլ ողջառողջ վերադառնայ ...

— Ուրեմն, դուն օրուան լուրերը կը կարդաս, կ'անցնիս եւ որեւէ խորհրդածութիւն չես ըներ անոնց մասին ...

— Խորհրդածելու համար, խելք պիտի ունենաս... Այդ խելքը, Աստուած ինծի տուած չէ ....

— Շատ չիտակ ըսիր... Արդէն խելք ունեցողը խմբագիր կ'ըլլա՞յ: Սա ականջներդ բաց նայիմ:

— Բացի...

— Եղբայր պատուական, տեսար թէ ինչ պատահեցաւ —քանի մը աւազակներ, երկու ամերիկացիներ սպաննեցին Իրանի մէջ եւ առեւանգեցին անոնցմէ մէկուն կինը ...

— Այդչափը գիտեմ ...

— Երկու կառավարութիւնները, հիմա, ելեր են դրամական պարգեւ կը խոստանան ..

— Քառասուն անգամ կրկնելու պէտք չունիմ: Այդ ալ լսեր եմ ...

— Ուրեմն, գիտես որ Իրանի կառավարութիւնը յայտարարեր է թէ որ եւ է դումար տալու պատրաստ է այն անձին, որ ողջ - առողջ Թեհրան պիտի վերադարձնէ առեւանգուած Ամերիկուհին .. Իսկ ամերիկեան կառավարութիւնն ալ, իր կողմէ, ուրիչ մեծադումար պարգեւ մը խոստացեր է:

— Իրաւունք ունիս, այդ լուրը ուշադրութենէս վրիպեր է ... Երկու կառավարութիւններն ալ չատ խմաստուն քայլ մը առեր են եւ յոյս ունիմ որ այդ խայծերով պիտի կարենան փրկել խեղճ աղջիկը:

— Ուրիչ ըսելիք չունի՞ս ...

— Զունիմ .. Ըսելիքս ըսի արդէն ... Կը մաղթեմ որ Տիկին Ինիթա Քէյրըլ ողջառողջ վերադառնայ ...

— Ուրեմն, դուն օրուան լուրերը կը կարդաս, կ'անցնիս եւ որեւէ խորհրդածութիւն չես ըներ անոնց մասին ...

— Խորհրդածելու համար, խելք պիտի ունենաս... Այդ խելքը, Աստուած ինծի տուած չէ ....

— Շատ չիտակ ըսիր... Արդէն խելք ունեցողը խմբագիր կ'ըլլա՞յ: Սա ականջներդ բաց նայիմ:

— Բացի...

— Եղբայր պատուական, տեսար թէ ինչ պատահեցաւ —քանի մը աւազակներ, երկու ամերիկացիներ սպաննեցին Իրանի մէջ եւ առեւանգեցին անոնցմէ մէկուն կինը ...

— Այդչափը գիտեմ ...

— Երկու կառավարութիւնները, հիմա, ելեր են դրամական պարգեւ կը խոստանան ..

— Քառասուն անգամ կրկնելու պէտք

ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ԱՍՏՂ - ՄԱՆՈՒԿԸ

●

Աստղ – Մանուկը բարկացաւ եւ ըսաւ մտովի .«Ի՞նչ կը խօսին ասոնք, ինչե՛ր կը պատմեն: Երթամ անգամ մը հորին ջուրին մէջ դէմքս դիտեմ»:

Ու վազելով գնաց եւ կախուեցաւ հորին բերնէն վար:

Ջուրին մակերեսէն կը ցոլար իր դէմքը, որ, աւա՛ղ, կը նմանէր վիշապի մը դէմքին եւ իր ամբողջ մարմինը սառցած էր խիժի մը ձեւը:

Ինկաւ խոտերուն վրայ եւ սկսաւ լալ, ըսելով .

— Անկասկած, ասիկա իմ գործած մեղքիս արդիւնքն է, որովհետեւ ես ուրացայ իմ մայրս, զայն մերժեցի, չատ մեծամիտ եւ անողոք դանուեցայ անոր հանդէպ: Հետեւաբար պիտի երթամ արար – աշխարհ փնտռեմ զայն եւ դարձր պիտի չունենամ մինչեւ որ չգտնեմ զինքը:

Այդ միջոցին փայտահատին փոքրիկ աղջնակը մօտեցաւ իրեն, դրաւ իր փոքրիկ ձեռքը անոր ուսին եւ գորովալից չեչտով մը ըսաւ .

— Ի՞նչ փոյթ որ դուն կորսնցուցիր քու դեղեցկութիւնդ: Մնացիր մեզի հետ, ես երբեք պիտի չձաղրեմ քեզ:

— Ո՛չ, պատասխանեց Աստղ - Մանուկը, ո՛չ, որովհետեւ ես անողոք վերաբերմունք մը ունեցայ մօրկանս հետ եւ այս դժբախտութիւնը եկաւ իմ վրաս իրրեւ պատիժ: Ատոր համար ալ պարտիմ մեկնել, շրջիլ աշխարհը, գտնել մայրս եւ ստանալ իր ներումը:

Եւ վազեց դէպի անտառը սրտաճմլիկ կանչեր արձակելով եւ կանչելով իր մայրը, բայց իր աղաղակները ո՛չ մէկ արձագանգ գտան: Ամբողջ օրը կանչեց եւ երբ դիշերը վրայ հասաւ, յոգնած ու պարտասած, պառկեցաւ ու քնացաւ մեռած տերեւներու կոյտի մը վրայ:

Կենդանիները ու թռչունները խոյս կուտային իրմէ, որովհետեւ կը յիշէին անոր իրենց հանդէպ ունեցած անգթութիւնը:

Մինակ էր մնացած, իր քովիկը կը սողար միայն Թունաւոր իժ մը ...

Առաւօտուն արթնցաւ, ծառերուն վրայէն քալեց քանի մը լեղի ու թթու վայրի պտուղներ, կերաւ զանոնք եւ չարունակեց իր ճամբան դէպի անտառին խորերը, միշտ ալ դառն արտասուք թափելով:

Ամէն անգամ որ հանդիպում մը կ'ունենար, կը հարցնէր թէ արդեօք պատահմամբ տեսած չէ՞ն իր մայրիկը ...

Այսպէս, ըսաւ խլուրդին .

— Դուն որ կրնաս հողին տակը երթալ, ըսէ ինծի, մօրս չհանդիպեցա՞ր հոն:

Խլուրդը պատասխանեց .

— Աստղին աչքերս հանեցիր, ինչպէս կ'ուզես որ տեսնեմ:

Հանդիպեցաւ վշահարին եւ ըսաւ անոր .

— Դուն որ կրնաս թռչիլ մինչեւ բարձրաբերձ ծառերուն կատարը եւ հոնկէ կը տեսնես ամբողջ աշխարհը, ըսէ ինծի, կրնա՞ս տեսնել թէ ո՞ւր է իմ մայրիկս:

Եւ վշահարը պատասխանեց .

— Դուն քու հաճոյքիդ համար իմ թեւերս ես կոտրած: Ինչպէ՞ս կրնամ թռչիլ հիմա:

Մօտենալով փոքրիկ սկիւռին, որ կ'ապրէր ծառի մը խոռոչին մէջ, հարցուց լալագին .

— Ո՞ւր է մայրիկս:

— Դուն սպաննեցիր իմս, պատասխանեց սկիւռը, եւ հիմա կ'ուզես սպաննել քո՞ւկդ ալ:

Աստղ – Մանուկը սկսաւ լալ եւ հակեց իր գլուխը, ներողութիւն խնդրելով Արջին ստեղծած էակներէն եւ չարունակեց իր ճամբան անտառին մէջէն, փնտռելով մուրացիկ կինը:

Երրորդ օրը հասաւ անտառին վերջաւորութեան ընդարձակ դաշտավայրին վրայ:

Երբ գիւղերէն կ'անցնէր, հանդիպող բոլոր տները կը ծիծաղէին իր վրայ ու քարեր կը նետէին եւ գիւղացիները թոյլ չէին տար որ գիշերը իրենց գոմերուն մէջ անցընէր, վախնալով որ անոր ներկայութիւնը կը վարակէր իրենց կենդանիները ու կը փճացնէր իրենց ցորենի պահեստը, այնքան որ ահաւոր կերպարանք մը ունէր:

Ո՛չ մէկ տեղ չկրցաւ որեւէ լուր առնել մուրացիկ պառաւին մասին որ իր մայրիկն էր, այնպէս որ երեք տարուան ընթացքին չրջեցաւ ամբողջ աշխարհը ի զուր:

Յաճախ, իրեն այնպէս կը թուէր որ իր մայրիկը կեցած էր դիմացը: Այն տեղն կը կանչէր զայն, կը վազէր դէպի տեսիլքը, սակայն խճաքարերը կ'արիւնէին իր արդէն յոգնած ոտքերը:

Անոնք որ կը բնակէին իր անցած ճամբաներու երկայնքին, միշտ ալ կը կրկնէին նոյն յանկերգը՝ թէ չէին տեսած նման պառաւ մուրացիկ մը, եւ միշտ ալ արհամարհանքով եւ ծիծաղով կը դիմաւորէին իր անսահման վիշտը:

Երեք տարուան իր թափառումներու չրջանին չպատահեցաւ ո՛չ սիրոյ, ո՛չ գութի, ո՛չ կարեկցութեան: Աշխարհը մնացած էր այնպէս, ինչպէս ինքն էր դարբնած զայն իր ամբարտաւանութեան օրերուն:

Իրիկուն մը, հասաւ պարսպապատ քաղքի մը դուռները, որ կառուցուած էր դետեղերքի մը վրայ:

ՕՍԿԱՐ - ՈՒԱՃԼՏ

(Շար. – 5)

ԺԱՎՍԿԻՑ

Գ. ՄԱՄԻՆ

ՀԱՓՇՈՓՎԱԾ ՏԻԿՆ

Ինքնաբուխ ժպիտով մը դիմավորեց զինքը Ռուբինը, երբ ծանոթացուց զայն Ռոզային։ Ռուբինը վերջերս ամուսնացած էր Ռոզայի հետ, որ ինքն ալ ամուսնացած էր ուրիշ մը հետ, որ ներկայիս Ռուբինի ամուսինն էր։ Ռոզան ալ ամուսնացած էր Ռուբինի հետ, որ ներկայիս Ռոզայ

ՏԽՐՈՒՆԻ

Սկիւտարի Աղջկանց Բարձրագոյն վարժարանի հիմնադիր Միքրիչ Մէզպուրեան-ի զաւակը, փարիզահայ հին գաղութին պատկանող Մանուկ Մէզպուրեանի մահուան առթիւ, Պ. Միքրիչ Մէզպուրեան «Հայ Գրադէտներու Բարեկամներ» ընկերակցութեան կը նուիրէ հազար ֆրանք :

ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՒԻՐ

Շ. Գարահիսարի «Հերոսամարտին» պատմութեան վերաբերեալ չատ կարեւոր հարցի մը համար, կը խնդրենք Փարիզի եւ շրջանի հայրենակիցներէն, անպայման ներկայ ըլլալ խորհրդակցական ժողովի մը, որ տեղի պիտի ունենայ կիրակի, 28 Ապրիլին, առաւօտեան ժամը 10ին, Ազգ. Տան մէջ, 32 բիս րը Թրէվիզ: Խումբ մը Գարահիսարցիներու կողմէ Ա. Գաբիկեան, Մկ. Գազանճեան :

ՊԱՏԱՐԱԳ ԿՐԸՆՈՂԻ ՄԷՋ

Այս երկուշաբթի առաւօտ Զատկուան ծօնին առթիւ Ս. պատարագ պիտի մատուցուի ութ ժէ, Սէն Լուի սրահին մէջ : Պիտի պատարագէ Թորգոմ քհնյ. (Լիոնէն) :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Հայկանուշ Տէր Կարապետեան: Այրի Տիկին Երանուհի Տէր Կարապետեան եւ զաւակները, Արամ, Յովհաննէս, Վռամշապուհ, եղբայրները, Տէր եւ Տիկին Աւետիս եւ Ղազարոս, քոյրը՝ այրի Տիկին Հռիփսիմէ Հայրապետեան, Զոքանջ մայրը՝ այրի Տիկին Մարիամ Մակարեան կը ծանուցանեն թէ այս երկուշաբթի Սէն Ժերմէն Ս. Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ պատարագ, ի բենց զաւկին, ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ փեսին ԳԷՈՐԳ ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առթիւ :

Կը հրաւիրուին յիշատակը յարգող բարեկամները :

●

Արտաշէս Պիպէրեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ, ողբացեալ Տիկին Մելինէ Պիպէրեանի մահուան տարելիցին առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի, այս երկուշաբթի առաւօտ, յետ պատարագի, Ժան Կուժոնի Ս. Յովհաննէս Միքրիչ եկեղեցիին մէջ :

Կը հրաւիրուին հանդուցեալին յիշատակը յարգողները :

●

Տիկին Արեգնազ Միքրիչեան կը ծանուցանէ թէ ապրիլ 22ին, երկուշաբթի Մեռելոցի ծօնին, հոգեհանգիստ պիտի կատարուի Պուլվար Օսմանի Ս. Յակոբ Մաթրան մէջ իր եղբօր ու հարսին Յոբութիւն եւ Եղիսաբէթ Խանոյեանի յիշատակին: Կը հրաւիրուին ողբացեալներուն յիշատակը յարգողները :

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԼԻՈՆԻ ՏՕՆԱՎԱՃԱՌԻՆ ԵՒ ՁԱՏԿՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Անպայման պէտք է այցելել

ՊԱՇԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

246 Rue Vendôme et
20 Rue Villeroy
LYON

Թարմ, համեղ եւ դիւրամատչելի Արեւելեան եւ Եւրոպական ամենա-ընտիր ապրանքներ

Ինչպէս արմաւ (ճիւղերով), պա-մխա, եալանճի տոլմա, յունական թուրչիները, պիպեռ, տերեւ, թա-հին հելվա, վանիլլ, չոքոլա, նուա-ղէթ, լոքում, (սաքըզը, նուազէթ եւ վիսթաչ) տուփով եւ քաշով, Շիրակ օղին (41 45 աստիճան), սուճուք, պաստրմա (կեսարական), սուրճ (քարաւան եւ մոքքա) հա-մեմներ, մահլէպ, սալէպ, ձիթա-պտուղ, ձէթ (350 ֆր. լիտր), քաշ-կաւալ, ճերմակ պանիր (ոչխարի կաթով) եւ ամէն կարգի պահա-ծոներ եւայլն, եւայլն :

Մի վարանիք դիմեցէք՝

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆԻՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

ՓԱՐԻԶ – Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի, Յիշատակ Ընթրեաց Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, առաւօտեան Ս. պատարագ ժամը 10ին, Ոտնլուայ երեկոյեան ժամը 4ին, կարգ Խաւարման երեկոյեան ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, յիշատակ Զարչարանաց Խաչելութեան եւ Թաղման : Թափօր երեկոյեան ժամը 5ին :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 18.— Աւագ Հինգշաբթի, Նախատօնակ եւ Ս. պատարագ ժամը 10ին, Ոտնլուայ (երկսեռ խումբով) ժամը 17ին : Խաւարում ժամը 19·30ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Յիշատակ Խաչելութեան ժամը 10ին, Թաղում ժամը 17·30 :

Ապրիլ 20, Աւագ Շաբաթ, Ճրագալոյց, Հաղորդութիւն տղոց ժամը 9·30ին, Ս. պատարագ Խթումի (երկսեռ խումբով) ժամը 5·45ին :

Ապրիլ 21, Կիր. ՋԱՏԻԿ, Նախատօնակ եւ Աւետարան ժամը 7·30ին, հանդիսաւոր Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով) ժամը 10ին :

ԼԻՈՆԻ ԵԿԵՂԵՑԻ

Աւագ Հինգշաբթի.— Առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը 9ին, Ս. Հաղորդութեան պատարագ ժամը 10ին : Ոտնլուայի արարողութիւն երեկոյեան ժամը 4ին : Զարչարանաց արարողութիւն (Խաւարում) ժամը 7·30ին :

Աւագ Ուրբաթ.— Թաղման արարողութիւն երեկոյեան ժամը 5ին :

ՆԻՍ.— Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի, առաւօտեան սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8ին, Ս. պատարագ ժամը 10ին, , երեկոյ Ոտնլուայ ժամը 4ին, Խաւարում 7·30ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ : առաւօտեան Խաչելութիւն ժամը 9·30ին, երեկոյ Թաղում ժամը 4ին :

Ս. ԹԱԴԷՈՍ (Մարսէյլ) Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի Տօն հաղորդութեան, առաւօտ փոքրերու Ս. Հաղորդութիւն ե ժամերգութիւն ժամը 8ին : Երեկոյեան Ոտնլուայի արարողութիւն ժամը 6ին, Խաւարում ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Ընտանեկան Թաղում Տեառն, երեկոյեան ժամերգութիւն Թաղման ժամը վեցին :

20 Ապրիլ Աւագ Շաբաթ, առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը ութին, երեկոյեան ժամերգութիւն Ճրագալոյցի ժամը 5ին, Ս. պատարագ ժամը 7ին :

ՊՈՄՈՆԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻ

16 Ապրիլ.— Աւագ Երեքշաբթի երեկոյին՝ յիշատակ Տասը Կուսանաց ժամը 6ին :

ՊԼ. ՕՏՏՈՑԻ Ս. ՅԱԿՈԲ ԵԿԵՂԵՑԻ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի Յիշատակ Ընթրեաց, առաւօտուն ժամը 8ին, Ս. Պատարագ ժամը 10ին, Հաղորդութիւն բոլոր երկսեռ մանկանց : Երեկոյեան Ոտնլուայի արարողութիւն ժամը 5ին, Խաւարումի արարողութիւն ժամը 8ին :

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Երեկոյեան կարգ Թաղման ժամը 4·30ին :

20 Ապրիլ ,Աւագ Շաբաթ, Ճրագալոյց Ս. Զատկի, երեկոյեան Խթման արարողութիւն ժամը 4·30ին, Ս. պատարագ եւ Նախատօնակ ժամը 6ին :

ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

18 Ապրիլ, Աւագ Հինգշաբթի, ժամը 10-ին, ժամերգութիւն եւ ճաշնաւոր պատարագ : Ժամը 16ին Ոտնլուայի արարողութիւն : Ժամը 19ին Խաւարման ժամերգութիւն :

(Շար.)

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 24 Ապրիլ, Զորեքշաբթի, ժամը 21ին, Փըթի Ժուռնալի մեծ սրահին մէջ, 21 ռիւ Քատէ, մէթրօ Քատէ :

Նախաձեռնութեամբ ՋԱՓԱՀԱՍ ՈՐԲԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ եւ մասնակցութեամբ զանազան կազմակերպութեանց :

Կը նախագահէ՝

ՇԱՒԱՐՇ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

կը խօսին ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ, ՀԱՅՐ ԱԻԵՏԻՔ Վ. ԹԱԼԱԹԻՆԵԱՆ եւ Կ. ՄԵՀԵԱՆ :

Նուագախումբ, թաւջութակ, երգ, արտասանութիւն :

Մանրամասնութիւնները յայտրդով :

Հ. Մ. Ը. Մ. ՄԱՐՍԷՅԼ

Մարսէյլի Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 21 Ապրիլ, (Զատիկ) ժամը 9էն մինչեւ լոյս :

Վամբրինկի մէջ :

Նուագախումբ ՓՈԼ ՄՕՐԻԱ :

Աթթաքսիօն եւ զանազան անակնկալներ :

Մուտք դոյն գրեսաը նախընտրելի է :

Մուտք 700 ֆրանք :

ՆՈՒԻՐ

Տիկին Անգինէ Պուտաքեան իր մօրեղբօր՝ ողբացեալ ԳԱՍՊԱՐ ԻՓԷԿԵԱՆԻ մահուան 3րդ տարեդարձին առթիւ հազար ֆրանք կը նուիրէ Կալոյտ Խաչի կայանին եւ հազար ֆր. Պէյրութի Գ. Իփէկեան Թաաերախումբին :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. «Փոթորիկ» խումբի ժողովը այս հինգշաբթի, ժամը ճիշդ 21ին, (17 ռիւ Պլէօ) : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ՎԻՆԻ.— Հ. Յ. Դ. «Անի» կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չաբաթ երեկոյեան ժամը 9ին, «Համօ Օհանջանեան» սրահին մէջ : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Խորին չնորհակալութեամբ, երախտապիտութիւնս կը յայտնեմ նախագահող Ա. ռաջնորդ Սրբազանի, մասնակցող քահանայ հայրերուն, ղպրաց դասուն, կաեւ ներկայ բարեկամներուս, տարաբախտ ծնողացս, կնոջս, եւ ընտանիքիս նահատակ անդամներուն ի յիշատակ, կիրակի 7 Ապրիլին, Սուրբ Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցիին մէջ կատարուած հոգեհանգստեան պաշտօնին առիթով :

ԳՐԻԳՈՐ ՀԱՏԶՄԵԱՆ

***

Սէնթ Անթուանի Ս. Թադէոս եկեղեցւոյ Թաղականութիւնը չնորհակալութեամբ առացած է հետեւեալ գումարները փոխանցուկեպսակի՝ Սահակ Թամազեանէ երկու հազար ֆրանք, Պ. Ղազարոս Քէչիչեանէ հազար ֆր., Տիկին Աբաքսի Նազարէթեանի (ծնեալ Թորոսեան) կսկծալի մահուան առթիւ : Այս առթիւ Թաղականութիւնը խորին ցաւակցութիւն կը յայտնէ Նազարէթեան եւ Թորոսեան ընտանիքներուն :

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ՄՈՒՐԱՏ ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ

ՏԱՐՆԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՇԱԲԱԹ ՄԱՅԻՍ 11 ԺԱՄԸ 22ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒՕՏ

Hotel Splendid

ORCHESTRE ARGENTIN

MANUEL PIZARRO

ՁԱՏԻԿ Է

Մի փնտռէ՛ք թէ ուրկէ պիտի առնէք ձեր Զատկուան սեղաններուն նպարեղէնները եւ անուշեղէնները, Միակ հասցէ մը՝

ԺԱԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Նոր բացած խանութը

7 Rue de Tracy PARIS 2ème. Métro Strasbourg St. Denis

Հոն պիտի գտնէք նաեւ Ստեփան Մարգարեանի ձեռքով պատրաստուած՝

ԱԻԱՆԴԱԿԱՆ ՁԷՕՐԷՔԸ

ՎԵՐԱՅԻՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԻՆ ՄԻ ՁԳԻՔ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ARMENIE

Հայ Ֆոլորիք երաժշտութեան Բ. մեծագոյն սկաւառակը 30 սանթ. ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՆՈՐ ԹԻՐԱԺՈՎ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ

Microsillon 33 tours No. mc 20136, durée 45 minutes

VOGUE - CONTREPOINT

Կը պարունակէ 14 հայկական կտորներ (նուագախումբ — երգչախումբ — մեներգ)

ՀԱՅՐԵՆԻՔ, ԷՐԶՐՈՒՄԻ ՊԱՐ, ԶՈՎ ԳԻՇԵՐ, ԿՈՒՒՆԿ, ԿԱՑՆԵԼ ԵՍ, ՄՇՈՑ ՊԱՐ, ԱՐԻ՛ ՍԷՅՐԱՆ, ԼԱԼԱ ԵԱՐՍ, ԵՏ ԱՌԱՋ - ՇՈՒՇԻԿ, ՊԱՆԴՈՒԽՏԻ ԵՐԳ, ՇՈՇՊԻ, ՄԱՐԱԼԻ, ՎԱՐԴԱՎԱՌ

Երգարանով միասին ստանալու համար դիմել՝ Գին՝ 2600 ֆրանք

ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ 14 Rue Petit, Paris 19, (Bot. 99-22), Record Shop 36 rue de Moscou

Եկեղեցւոյ դիւանատունը *Սկաւառակի վաճառատուներըը*

Փնտռել նաեւ .— *Ա. Սկաւառակ հայկ. երաժշտութեան միքրոսիօն 20·103 (16 կտոր)*

Երեւան, Եայլի, Թաթարական պար, Օրօր, Ալագեազ, Պիլիքի, Ատրպէյջան, Նազ պար, Գերիներու երգ, Եարօ ջան, Կաճառիկ, Արեւելեան պար, Քեզ նման, Ղայթարմա, Լէզգինկա, Կովկ. երգ :

ՀԱՑ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏ. Պատարագ եւ Տաղեր, միքրոսիօն 20·114 (20 կտոր)

Ով գերահրաշ ծաղիկ, Գովեա երուսաղէմ, Սուրբ Աստուած, Փառք Մարմին Տէրունական, Հրեշտակայիք, Սուրբ, Ցաւեցնայնի, Հոգի Աստուծոյ, Միայն Սուրբ, Օրհնութիւն, Տէր Ողորմեա, Հայր մեր, Եղիցի: Արծաթսիրու թեամբ, Ով զարմանալի, Աչքն ծով, Այսօր ձայնն Հայրական :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ

19

ԱՊՐԻԼ

VENDREDI

19 AVRIL

1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7862 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3673

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ԴԱՐՁԵԼ ՓԱՇԻՐԷԻ «ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ»Ը

Վազգէն Ա.ի անցած տարուան Ճամբորդութեան նպատակն է եղեր «կերազոյն ճիգերով մօտենալ բոլորին, լսել բոլորին, ճանաչել բոլորին ու հայրական սիրով ողջունել բոլորին առանց խորութեան, իրբեւ Հայր եւ Հովուապետ», ինչպէս կը դրէ Էջմիածնի :

Ու կը մեղադրէ Հ. Ց. Դաշնակցութիւնը, որ չհասկցաւ «Մայր Աթոռի ծոցումէ ստեղծուած նոր իրազրութիւնը» :

« ... Այն հայրենասէրները (իմա՛ դաշնակցականները), որոնք դաղափարական տարբեր դիրքերի վրայ էին կանգնած քան Հայաստանի պետական իշխանութիւնը, պիտի իմանային այս միակ առիթը օգտադործել՝ ապացուցանելու համար իրենց Էջմիածնասիրութիւնը, եկեղեցասիրութիւնն ու հայրենասիրութիւնը : Սակայն ձեր կողմը ոչ միայն այդպէս չվարուեց, այլ ընդհակառակը, ճիշդ հակոտնեայ ուղղութեամբ չարժուեց եւ գործեց» :

Բան մը փոխուած է վերջապէս խորհրդային դրականութեան մէջ : Դաշնակցականները «հայրենասէր» մակդիրով կը պատուուին Էջմիածինի խմբագրին կողմէ : Ցուսո՞նք որ միւս թերթերը եւ արտասահմանի թուխակները պիտի հետեւին անոր օրինակին՝ իրենց բառացանկէն ջնջելով այլեւս «հայրենիքի թշնամի» եւ «հակահայաստանեան» ածականները :

Դաշնակցութիւնը ամէն ինչ փորձեց Լիբանանի մէջ եւ Վազգէն Ա.ին «օդնեցէ՛ք մեզի» ըսաւ : Սակայն կաթողիկոսին հակաղաշնակցական չրջապատն ու խորհրդականները թոյլ չտուին որ բաղձացուած համերաչխութիւնը դոյանար եւ «երկփեղկում» առաջ չգար :

Պատգամաւորական ժողովը Փետր. 14–ին ընդ առաջ երթալով կաթողիկոսի փափաքին, չաբաթ մը յետաձգեց ընտրութիւնը : Սակայն Վազգէն Ա. չկրցաւ իր բարձր հեղինակութեամբ համերաչխութիւն դոյացնել կողմերուն միջեւ :

Դիւրին չէր խօսք հասկցնել մարդոց, որոնք ամբողջ չորս տարի անհաշտ դիրք բռնած էին ազգին մեծամասնութեան դէմ :

Սահմանադրական եւ ժողովրդավար վարչաձեւերու տակ ո՞ւր տեսնուած է, որ փոքրամասնութիւնը իր կամքը պար–տադրէ մեծամասնութեան : « Ձայն բազմաց ձայն Աստուծոյ» :

Եւ սակայն Վազգէն Ա. կը ժխտէր Ազգային Սահմանադրութիւնը : Փարիզի մէջ բացէ ի բաց կը յայտարարէր թէ՝ ցարական Ռուսիան եւ Օսմանեան կայսրութիւնը անցեալին կը պատկանին այլեւս, հետեւաբար եւ Պոլոժենիան եւ Ազգ. Սահմանադրութիւնը դոյութենէ դադրած են..

Անթիլիասի վէճը լուծելու համար Վազգէն Ա. կը յամառի կոչել Գահիրէի «եպիսկոպոսական ժողով»ին, որ « թերի եւ անընդունելի» կը հռչակէր Զարեհ Ա.ի ընտրութիւնը, քանդելով համերաչխութիւն դոյացնելու բոլոր կամուրջները :

Միւս կողմէ կը յիշէ թէ ցոյց տուած էր « մի փրկարար ճանապարհ, Մայր Աթոռ հրաւիրելով կողմերի ներկայացուցիչներ–րը, որպէսզի հաշտութիւն դոյանայ», սակայն մերժուած էր : «Վեհափառ Հայրապետի համար այս հրաւէրը միշտ էլ մը–նում է այժմէական: Մայր Աթոռը ինչպէս երէկ, նոյնպէս եւ այսօր ուրախ պիտի լինի վերաչինուող Մ. Էջմիածնում ողջունելու մեր մասին թիւր կարծիք ունեցող կողմի ներկայացուցիչներին, անկախ որեւէ այլ հանգամանքից» :

Գահիրէի ծանօթ «Համաձայնագիր»ը պարզապէս կ'ուզէր Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը ենթարկել Էջմիածնի :

Զարեհ Ա. Փետրուար 20ին, իր ընտրութենէն անմիջապէս վերջ խօսած ճառին մէջ բացորոշապէս կ'ըսէ .

« Իմ սրտագին ողջոյնի խօսքս կ'ուղղեմ Էջմիածնայ նախամեծար Մայր Աթոռին, անոր արժանիներ Գահակալ Վազգէն Ա. Կաթողիկոսին, այն հաստատ համոզու–մով եւ գիտակցութեամբ, որ նախամեծար Մայր Աթոռը եւ Կիլիկեան այս Աթոռը՝ լծակիցներ եւ գործակիցներ են, ևո՛յն ժողովուրդին եւ Աւետարանին ծառայող Աթոռներ : Մեր Աթոռի կապը պիտի մնայ անխախտելի Էջմիածնայ հետ, ինչպէս եղած է նախորդ կաթողիկոսներու օրով, պիտի մնայ անխախտելի, հակառակ անոր՝ որ պիտի գտնուին այդ կապը թուլցնել ուզողներ : Պիտի պահենք ան–խախտ եւ ամուր՝ այդ կապը, որովհետեւ ա՛ն է որ մեզ պիտի պահէ մեր ազգային, եկեղեցական եւ կրօնական դիմագծու–թեան մէջ անայլայլ » :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԵՐՁԱՒՈՐ ԱՐԵԻԵԼՔԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԴԻՐՔԸ

Մինչ քաղաքական չրջանակներու մէջ հարց կուտային թէ Մ. Նահանգները Զաիիկէն առա՞ջ թէ վերջը Սուէզի հարցը պիտի բերեն Ազգաժողովին Ապահովութեան Խորհուրդին առջեւ, նախագահ Այզընհաուըր, իր չորեքշաբթի օրուան մամուլի ասուլիսին ընթացքին բոլորովին այլ իմաստով յայտարարութիւններ ըրաւ : Ըսաւ թէ Մ. Նահանգները միշտ կը յուսան Սուէզի հարցին չուրջ լուծման մը յանգիլ՝ Եգիպտոսի հետ բանակցութիւն–ները չարունակելով : Այս յայտարարութենէն քիչ առեն վերջը յայտնուեցաւ թէ հակառակ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի կողմէ կատարուած դիմումներուն, Մ. Նահանգներու Արտաքին Նախարարութիւնը որոշած է Սուէզի հարցը առայժմ Ապահովութեան Խորհուրդին չներկայացնել, այն պատճառաբանութեամբ թէ արդէն իսկ որոշ յառաջդիմութիւններ արձանագրուած են եգիպտեւմերիկեան բանակցութեանց մէջ : Կ'աւելցուի նաեւ թէ Մ. Նահանգները կը չարունակեն հաւատարիմ մնալ Ա–պահովութեան խորհուրդին «վեց սկզբունքներուն» :

Ամերիկեան այս որոշումը կարելի է վերագրել այն վախին, որ Սուէզի հարցին քննութիւնը արաբական երկիրներէ ներս խորհրդային քարոզչութեան ծաւալման պատճառ կրնայ դառնալ :

Այզընհաուըր չեչտեց թէ Սուէզի եւ Ա–քապայի մասին ամերիկեան տեսակէտը կը մնայ նոյնը — այսինքն այս երկու ան–քերը կը նկատեն միջազգային հաղորդակցութեան ջուրեր — բայի այն պարագայութեան, որ Իսրայէլ միջազգային առեւտուրը չէն, որ Իսրայէլ միջազգային առեւտուրը այլ որոշում մը տայ Սուէզի եւ Աքապայի մասին : Նախագահը աւելցուց թէ ներկայ պայմաններու մէջ, նաւային ընկերութիւնները իրենք է որ պիտի որոշեն թէ Սուէզի չրանցքը պիտի օգտագործեն թէ ոչ : Ամերիկեան կառավարութիւնը պիտի բաւականանայ միայն զգուշաւորութեան խորհուրդ տալով բոլորին :

Գալով Ծորդանանի, Այզընհաուըր յայտարարեց որ ամերիկեան քաղաքականութիւնը պիտի ահմանուի հետեւեալ երկու սկզբունքներով. 1) Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի հետ 1950ին կնքուած երրեակ համաձայնութեամբ (որ Միջին Արեւելքի դոյավիճակը կը ընորոչէր) եւ 2) Այզընհաուրի վարդապետութեամբ, որուն հիման վրայ Մ. Նահանգները համամասնավար յարձակման մը դէմ իրենց պաշտպանութիւնը խնդրող որեւէ երկրի օգնութեան պիտի փութան :

Ալ աւելի մանրամասնելով իր այս յայտարարութիւնը, Այզընհաուըր յայտնեց թէ Ծորդանանի պիտի օգնեն ոչ միայն համամասնավար, այլ՝ նաեւ իսրայէլեան յարձակման մը պարագային :

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջին դէպքերէն ի վեր առաջին անդամ ըլլալով Հիւսէյն թագաւոր խօսեցաւ Ծորդանանի ժողովուրդին ու յայտարարեց. «Կ'ներդնում ամէն պայքարիլ ձեզի համար եւ ազատագրուած արաբ երկիրներու ուղիին հաւատարիմ մնալ : Անհնայ պայքար պիտի մղեմ մեր ազգին իսկական թշնամիներուն դէմ, որոնք իրենց հրահանգները կը ստանան դուրսէն ու անհաւատարմութիւն կը գործեն մեր երկրին հանդէպ » :

Ըստ չատերու կարծիքին, թագաւորին ակնարկութիւնը ուղղուած է համայնավարներուն եւ սիրոնականներուն դէմ :

Իսկ նոր վարչապետը, Խալիհ, մամուլի ասուլիսի մը ընթացքին յայտարարեց թէ Սուրիոյ, Եգիպտոսի ու Ծորդանանի միջեւ դաշնակցային Միութիւն մը ստեղծելու հարցին չուրջ բանակցութիւնները յառաջ կը տարուին : Աւելցուց նաեւ թէ զօր. Նուվար, որ Սուրիա կը դտնուի այժմ, ոչ թէ պաշտօնական եղած է, այլ միայն երկու չաբթուան արձակուրդ ստացած է : Հերքեց նաեւ այն լուրը թէ զօր. Նուվար իր հրաժարականը տուած է սպայակոյտի պետի իր պաշտօնէն :

Լուրեր չրջան կ'ընեն, սակայն, թէ սպայակոյտի պետ պիտի նշանակուի զօր. Մաժալի : Այս լուրը պաշտօնապէս հաստատուած չէ :

× Իրանի կառավարութիւնը հրահանգ իրանեան քարիւղի ազգային ընկերութեան, որ քարիւղ չծախէ Իսրայէլի կամ Իսրայէլի համար դնումներ կատարող որեւէ օտար ընկերութեան : Կը կարծուի թէ այս որոշումը Արաբիոյ Իպն Սէուտ թագաւորի անձնական մէկ դիմումին արդիւնքն է : Այս արդելքը դրուած է Իրանի քարիւղի ընկերութեան դուռ պարսկական արտադրութեան վրայ, որ ընդհանուր արտադրութեան 12·5 առ հարիւրը կը կազմէ :

× Մ. Միութիւնը Եգիպտոսի, Սուրիոյ ու Ծորդանանի յայտնած է թէ Իսրայէլի մէջ արաբական երկիրներու դէմ յարձակման ծրագիր մը կը պատրաստուի :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ հաղորդակցութեան միջոցներու գործադուլը, որ սկսաւ չորեքշաբթի օր, վերջ պիտի դտնէր հինգշաբթի կէս գիշերին : Բազմահազար անձեր, մանաւանդ արուարձաններէն քաղաք իջնողներ, մեծ նեղութիւն կրեցին իրենց գործին երթալու համար : Փարիզի փողոցները աննախընթաց խճողումներու ենթարկուեցան, որովհետեւ բոլոր անոնք որոնք կառք մը ունէին, մէջտեղ հանած էին : Կ'ըսուի թէ էր Ֆրանսի ու հանրային սպասարկութեանց պաշտօնեաներու գործադուլէն վերջ, թաքսիներու չարժաւարներն ալ գործադուլի պիտի սկսին ուրբաթ օր :

Այսքա՛ն յստակ կերպով դիրք ճշդելէ վերջ, պարզապէս զրպարտութիւն է «Էջմիածին»ի այն ակնարկութիւնը թէ կիլիկեան Աթոռը կ'ուզէ բաժնուիլ «հայ եկեղեցւոյ եւ ժողովրդից» հակադրուելով Մայր Աթոռին ...

«Էջմիածին»ի բերնով Վազգէն Ա. կը յայտնէ թէ ինք «հաստատակամօրէն մը–նացել է լաւատես ու վստահ է, որ ուշ կամ կանուխ Անթիլիասը պիտի ենթարկուի Հայ Եկեղեցու լրութեան հեղինակութեան, եւ պիտի մօտենայ Գահիրէի Համաձայնագրի ոգուն, ու վերջ պիտի դանի ստեղծուած չատ անբաղձալի այն կացութիւնը, որ տանում է դէպի հեր–ձուում » :

Ուրեմն մէկ տարիէ ի վեր ո՛չ մէկ բան փոխուած է Էջմիածնի դահակալին մտայնութեան մէջ :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՓԻԼՈՆԱԶՈՒԿ ԿԸՆԴ ԵՂԻՇԷ ԱՐՔ. ՏԷՐ ՏԷՐԵԱՆԸ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա. Ապրիլ 13ի վճիռով կախակայած եւ փիլոնազուկ ըրած է Եղիշէ Արք. Տէր–տէրեանը :

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա. Ապրիլ 13ի վճիռով կախակայած եւ փիլոնազուկ ըրած է Եղիշէ Արք. Տէր–տէրեանը իբրեւ հետեւանք այն վերջինին խաղցած տխուր դերին՝ Երուսաղէմի մէջ :

Այս լուրը կը հրատարակէ «Մարմարա» իր Ապրիլ 15ի թիւով, ինչպէս նաեւ կաթողիկոսին նամակը ուղղուած Պոլսոյ Պատրիարքին որուն մէջ կաթողիկոսը երկարօրէն կը պարդէ իր վճիռին տխուր պատճառները :

Այդ նամակը կը հրատարակենք մեր վաղուան թիւով :

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ՄԱՒՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

«ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՍՐԱՀ»Ի ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Պ. Կարապետ Խրիմեան (Լիոն)	5·000
Ոմն (Փարիզ)	500
Կառտան – Պիվէռի գաղութ (ցանկը առանձին)	24·700
Նախորդ դումար	1·395·400
Ընդհ. դումար	1·425·600

ՁԱՆԱԶԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ «ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱԻԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Եղիա Յովակիմեան (Պիվէր)	1·000
Ղազար Պոյլօեան (Պիվէր)	1·000
Արշակ Գինոսեան (Պիվէռ)	1·000
Մանուկ Յովհաննէսեան (Պիվէռ)	1·000
Սահակ Գինոսեան (Պիվէռ)	1·000
Այրի Տիկ. Աստղիկ Պետրոսեան (Պիվէռ)	500
Մկրտիչ Մաթոսեան (Պիվէռ)	500
Մկրտիչ Դուրեան (Ռոտեզիա)	2·000
Պ. Թորիկեան (Քլամար)	1·000

ԱՁՆՁԱՐԻ «ՅԱՌԱՋ» ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Պ. Մկրտիչ Գազանճեան	2·000

ԽՈՐՀՐԴ. ՆՈՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻ՞ՒՆ

Ալպանական պատուիրակութեան մը ի պատիւ կազմակերպուած ընդունելութեան մը ընթացքին Խրուչչեւ խօսք առաւ ու յայտարարեց. «Ոչ մէկ պարագայի ղէնքի ուժով պիտի չպարտադրենք համայնավարութիւնը » :

Սակայն, աւելցուց, «համայնավարութեան դաղափարները չեն կրնար ջնջուիլ նոյնիսկ հիւլէական ղէնքերով : Մեր դաղափարները մարդոց սրտերուն մէջ պիտի յաղթանակեն ի վերջոյ. կայսերապաշտներու բոլոր փորձերը՝ համայնավարութեան դաղափարները ոչնչացնելու համար, ձախողութեան դատապարտուած են» : Ապա, երեւի մեղմացնելու համար իր այս յայտարարութեան ստեղծած տպաւորութիւնը, Խրուչչեւ յարեց. «Դրամատիրական ու ընկերվարական սկզբունքներով կառավարուող երկիրները նոյն երկրագունդին վրայ կ'ապրին. քանի որ այլ կերպ չեն կրնար ընել, պէտք է որ հանդուրժեն իրարու եւ խաղաղ դոյակեցութեան մը սկզբունքներուն վրայ, խաղաղ յարաբերութիւններ պահեն իրարու հետ» :

× Իսկ Սուրիոյ անկախութեան տարեդարձին առթիւ Մոսկուայի սուրիական դեսպանատան մէջ արուած ընդունելութեան մը ընթացքին, Խրուչչեւ ամերիկեան դեսպանին յայտնեց թէ Մ. Միութիւնը հաւատացած է որ արեւմտեան աշխարհին հետ դոյութիւն ունեցող յարաբերութիւնները բարելաւելու մեծ կարելիութիւններ կան :

× Մոսկուայի ամերիկեան դեսպանը, Զարլզ Պոհլէն, այսօր վերջնականապէս պիտի մեկնի Մոսկուայէն. Փիլիպպինեան կղզիներու ամերիկեան դեսպան պիտի ըլլայ այսուհետեւ :

ԽՈՐՀ. ԲՆԱԿԱՐՁՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԻ ԱՂՋԻԿ ԺՈՂՈՎԻ

ՀԱՎԱՏՈՒՄ - ՊԱՏՈՒ

Ցոդված, որ ընթերցողները կարդացել են «Գրական թերթում» : Իսկ այդ պատճառով էլ ես ուզում եմ ասել մի քանի խոսք, որ ընթերցողները չկարծեն, թե ես ինչ-որ նոր բան եմ հայտնաբերել :

— Մեր ընկերները ինչո՞ւ են ինձ ասում, որ ես ինչ-որ բան եմ հայտնաբերել, — հարցրի ես ընկերներիցս մեկին :

— Որովհետև դու ասում ես, որ Ավետիք Իսահակյանը ինքնագնահատականի զգացում չունի, — պատասխանեց նա :

— Ես ասում եմ, որ Իսահակյանը ինքնագնահատականի զգացում չունի, — ուղղեցի ես :

— Մի և նույն բանը չէ՞ :

— Ոչ, ոչ մի դեպքում, — պատասխանեցի ես :

Ընկերս ինձ չհավատաց : Ես էլ չկարողացա համոզել նրան, որ ես ճիշտ եմ : Ուրեմն ես եմ սխալվում : Ես ինձ համար որոշեցի, որ ինչ-որ բան պետք է անել : Ես ինձ համար որոշեցի, որ պետք է գրել մի հոդված, որ ընթերցողները ինձ չհամարեն ինքնագնահատականի զգացում չունեցող մարդ

ԺԱՂՈՎԿԱ

ԳԱՎԻԹ Ի.
ՀԱՅԿՈՒՀԻ ՏԻԿՈՆ

— Ճշմարիտ է, Տիկին, թող ասած – Ներ, եւ Հայաստան իշխանները ձեզ՝ ֆեդայական ընտանիքի մասին ոչ մի հոգածություն չեն տածում, ինչպես որ «Ժողովուրդ» թերթը կ՚ըսէ, ես դարձեալ կ՚ուզեմ ձեզ հարցնել թէ ինչպէս կ՚ապրիք։

Ես կը խնդրեմ որ ինձ ներէք, որ ես ձեզ այս հարցումը կ՚ընեմ, որովհետեւ ես ձեզ կը ճանչնամ, ձեր ամուսինը՝ Գաբրիէլ Տիկոնը, ինծի շատ լաւ բարեկամ էր, ես ձեր ամուսնութեան հարսնեւորն էի, ձեր ամուսինը

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ալֆերիոճ մէջ, վերջին 24 ժամուան ընթացքին նորանոր բախումներ տեղի ունեցան ապահովութեան ուժերուն եւ ապստամբներուն միջեւ: 18 ֆրանսացի զինուորներ սպաննուեցան. ապստամբներուն կորուստները չատ աւելի մեծ են — աւելի քան 120:

Ալֆերիոճ 1957-58ի պիւտճէն պիտի ըլլայ 230 միլիառ ֆրանք:

ՄԱԿԱՐԻՈՍ արք. առջի օր Աթէնք հասաւ, ուր արժանացաւ տասնեակ հազարաւոր Ծոյներու խելայեղ ընդունելութեան:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ Ամբնաուբը որոշած է կոչ մը ուղղել բոլոր պետութեանց, որ վերջ տան հիւլէական զինարշաւին:

Ֆ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ մէջ հիւլէական նոր փորձ մը կատարուած է երեքշաբթի օր: Ապրիլ 3էն ի վեր 5րդ պայթումն է այս:

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ապրիլ 17).— Ջոյլ ոսկի՝ 465.000, նափոլէոն 3510, զուից. 3300, անգլ. 4190, քսան տոլարնոց 16.120, Թղթադրամ (անպաչտօն) տոլար 400, սթերլին 1080, զուից. 95.75, պելժ. 8.05:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Հայկանուշ Տէր Կարապետեան: Այրի Տիկին Երանուհի Տէր Կարապետեան եւ զաւակները, Արամ, Ցովհաննէս, Վռամշապուհ, եղբայրները, Տէր եւ Տիկին Աւետիս եւ Ղազարոս, քոյրը՝ այրի Տիկին Հռիփսիմէ Հայրապետեան, Զոքանջ մայրը՝ այրի Տիկին Մարիամ Մակարեան կը ծանուցանեն թէ այս երկուշաբթի Սէն Ժերմի Ս. Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ պատարագ, իրենց զաւկին, ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ փեսին ԳԷՈՐԳ ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆի մահուան քառասունքին առթիւ:

Կը հրաւիրուին յիշատակը յարգող բարեկամները:

●

Արտաշէս Պիպէրեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ, ողբացեալ Տիկին Մելինէ Պիպէրեանի մահուան տարելիցին առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի, այս երկուշաբթի առաւօտ, չետ պատարագի, Ժան Կուժոնի Ս. Ցովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցիին մէջ:

Կը հրաւիրուին հանդուցեալին յիշատակը յարգողները:

●

Տիկին Արեգնազ Մկրտիչեան կը ծանուցանէ թէ ապրիլ 22ին, երկուշաբթի Մեռելոցի ոտնին, հոգեհանգիստ պիտի կատարուի Պուլվար Օսմոյի Ս. Ցակոբ Մաթրան մէջ իր եղբօր ու հարսին Ցռութիւնի եւ Եղիսաբէթ Խանոյեանի յիշատակին: Կը հրաւիրուին ողբացեալներուն յիշատակը յարգողները:

●

Այրի Տիկին Փերուզ Մարզվանլեան կը ծանուցանէ թէ այս երկուշաբթի (Մեռելոց) Քրատոյի Մայր եկեղեցւոյ մէջ տէր պիտի ունենայ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ պատարագ իր ամուսնոյն՝

ՑԱԿՈԲ ՄԱՐԶՎԱՆԼԵԱՆի

հոգւոյն եւ յիշատակին համար:

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգողները:

*
**

Այս առթիւ երեք հազար ֆրանք կը նուիրէ կապոյտ Խաչի Մարսէյլի մասնաճիւղին:

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՑԱՆՉՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ
185, Bd. J. JAURES et
15, Av. A. MORIZET
Boulogne - Billancourt
Métro : MARCEL SEMBAT

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Յիշատակ Խաչելութեան ժամը 10ին, Թաղում ժամը 17.30:

Ապրիլ 20, Աւագ Շաբաթ, Ճրագալոյց, Հաղորդութիւն տղոց ժամը 9.30ին, Ս. պատարագ Խթումի (երկսեռ խումբով) ժամը 5.45ին:

Ապրիլ 21, Կիր. ԶԱՏԻԿ, Նախատօնակ եւ Անդաստան ժամը 7.30ին, հանդիսաւոր Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով) ժամը 10ին:

Աւագ Ուրբաթ— Թաղման արարողութիւն երեկոյեան ժամը 5ին:

ՆԻՍ.— Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ: առաւօտ Խաչելութիւն ժամը 9.30ին, երեկոյ Թաղում ժամը 4ին:

20 Ապրիլ, Աւագ Շաբաթ, Ճրագալոյց, առաւօտ, սկիզբ ժամերգութեան ժամը 9ին, երեկոյ ժամը 3.30ին, Ս. պատարագ ժամը 4.30ին:

21 Ապրիլ, Զատիկ, առաւօտ ժամերգութիւն ժամը ութին, Ս. պատարագ ժամը տասնին:

22 Ապրիլ, Երկուշաբթի, Մեռելոց, առաւօտ, սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8.30ին, Ս. պատարագ ժամը 9.30ին:

Ս. ԹԱԴԷՈՍ (Մարսէյլ) Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, Անապական Թաղում Տեառն, երեկոյեան ժամերգութիւն Թաղման ժամը վեցին:

20 Ապրիլ Աւագ Շաբաթ, առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը ութին, երեկոյեան ժամերգութիւն Ճրագալոյցի ժամը 5ին, Ս. պատարագ ժամը 7ին:

21 Ապրիլ, Կիրակի, տօն Հրաշափառ Ս. Յարութեան, առաւօտեան ժամը 7ին, Ս. պատարագ ժամը 10ին, քարոզ ժամը 11ին:

22 Ապրիլ, Երկուշաբթի Մեռելոց, առաւօտ ժամերգութեան ժամը 8ին, Ս. պատարագ ժամը 10ին, Հոգեհանգիստ ժամը 11.30ին:

Սոյն հանդիսաւոր արարողութիւնները կը կատարուին Դպրաց Դասու երկսեռ կազմին կողմէ, ղեկավարութեամբ Օր. Սիւզան Պոյաճեանի:

Պ.Ս. ՕՏՏՈՑԻ Ս. ՑԱԿՈԲ ԵԿԵՂԵՑԻ

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, երեկոյեան կարգ Թաղման ժամը 4.30ին:

20 Ապրիլ ,Աւագ Շաբաթ, Ճրագալոյց Ս. Զատկի, երեկոյեան Խթման արարողութիւն ժամը 4.30ին, Ս. պատարագ եւ Նախատօնակ ժամը 6ին:

ՊՈՄՈՆԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻ

20 Ապրիլ, Կիրակի, Տօն Հրաշափառ Ս. Յարութեան, սկիզբ առաւօտեան ժամերգութեան ժամը 8ին, հանդիսաւոր Ս. պատարագ եկմալեան ժամը 10ին:

22 Ապրիլ, Երկուշաբթի, յիշատակ Մեռելոց, սկիզբ առաւօտու ժամերգութեանց ժամը ութին, Ս. պատարագ՝ կոմիտաս եղանակ ժամը տասնին, հանդիսաւոր Հոգեհանգիստ ժամը 11.45ին:

ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

19 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ, երեկոյեան ժամը 18ին, ժամերգութիւն եւ երկրպագութիւն Ս. Խաչի Ս. Ռընէ Մաւրան մէջ (83 ռիւ տ'Ալբէօյ, Պաւնէօ):

Աւագ Ուրբաթ ժամը 11ին ճաշու ժամերգութիւն եւ երկրպագութիւն Ս. Խաչի Ս. Պրիւնոյի մաւրան մէջ (148 ռիւ տը լ'Էկալիբէ, Իսի):

Աւագ Շաբաթ ժամը 17ին ժամերգութիւն ճայնաւոր պատարագ եւ Նախատօնակ:

Կիրակի, Զատիկ ժամը 10ին ժամերգութիւն Հայրապետեան պատարագ:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 24 Ապրիլ, Զորեքշաբթի, ժամը 21ին, Փլեյէլի ժուռնալի մեծ սրբահիւն մէջ, 21 ռիւ Քատէ, մէթրօ Քատէ: Նախաձեռնութեամբ ՁԱՓԱՀԱՍ ՈՐԲԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ եւ մասնակցութեամբ պանդան կազմակերպութեանց:

կը նախագահէ՝

ՇԱԻԱՐՇ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

կը խօսին ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ, ՀԱՑՐ ԱՒԵՏԻՔ Վ. ԹԱԼԱԹԻՆԵԱՆ եւ Կ. ՄԵՀԵԱՆ:

Մասնակցութեամբ՝ Օր. ԱՍՏՂԻԿ ԱՓԱՖԵԼԵԱՆի, Պ. Պ. ԱՐՏԱՇԷՍ ԴՄԲԷԹԵԱՆի, ԵՐՈՒԱՆԴ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆի, ՍԱՐԳԻՍ ՔԱՋԵԱՆի:

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ Է

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

Վիէն.— Հ. Ց. Դ. «Անի» կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չաբաթ երեկոյեան ժամը 9ին, «Համօ Օհանջանեան» սրահին մէջ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

Հ. Մ. Ը. Մ. ՄԱՐՍԷՅԼ

Մարսէյլի Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 21 Ապրիլ, (Զատիկ) ժամը 9էն մինչեւ լոյս:

Վամբինկի մէջ:

Նուագախումբ ՓՈՂ ՄՕՐԻԱ:

Աթրաքսիօն եւ զանազան անակնկալներ:

Մուտք դոյն զգեստը նախընտրելի է:

Մուտք 700 ֆրանք:

ԼԻՏԻԱ ԿԱՐԻՆ

ՈՐուն ԶԱՆԱԶԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԾԻՍԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ

Նուիրուած նախորդ քօնսէրը՝ այնքան ջերմ ընդունելութիւն գտաւ, ֆրանսական երաժշտական մամուլին ու մեծանուն երաժշտագէտներուն խոր դնահատանքին արժանացաւ, եւ ֆեստիվալ ընկերութիւնը անոր երգապնակները (միքրոսխոն) հրապարակ հանեց:

Այս անգամ կը կազմակերպէ բոլորովին նոր յայտագրով մը իր՝

ԾԻՍԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՔՈՆՍԷՐԸ

Էֆոլ Նորմալ տը Միւզիքի սրահը 78, րիւ Կարտինէ (մէթրօ Մալզէրպ)

Հինգշաբթի, 23 Մայիս, երեկոյեան ժամը 9ին:

Կը մասնակցին՝

Նէլլի Քարոն եւ Կիյըմէթ Պուայէ (*Մարթընոյի ալիքները*)
Մօնիք Մաթայն (*դաշնակ*), Լուի Տիլլիէս (*հարուածային գործիքներ*),
Լիլի Լասֆին (*Տաւիղ*):

Կազմակերպութիւն՝ ԼԸ ԹՐԻՓԹԻՔ *Ղեկավարութիւն ԺԱՔ ՊՕՆՏՈՆ:*

Կը ներկայացնէ Լիլլ Անտրէ Մարսէլ *Տոմսերու գին 200էն 600 ֆրանք:*

Կը ծախուին հանդէսին սրահը, Տիւրան հրատարակչական տան եւ գործակալներուն, ինչպէս նաեւ Օր. Լորա Իշխալացեանի մօտ (73 Պպ. Փուասօնիէր):

Հեռաձայն՝ ՓՐՕ. 64.23

ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հայ Երիտասարդաց ակումբի կողմէ:

ՁԻՄՄԷՐ

Գարեջրատան սրահին մէջ (Փլաս տի Շաթլէ), Կիրակի 28 Ապրիլ ժամը 15էն մինչեւ 22:

Նուագախումբ:

Դիւրամատչելի պիւֆէ:

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ՊԱՏԱՐԱԳ ԿՐԷՆՈԳԼԻ ՄԷՋ

Այս երկուշաբթի առաւօտ Զատկուան ոտնին առթիւ Ս. պատարագ պիտի մատուցուի ութ ժէ, Սէն Լուի սրահին մէջ:

Պիտի պատարագէ Թորգոմ քհնյ. (Լիոնէն):

ՆՈՒԻՐ

Տէսինէն Զաքարեայ Զէյթունցեան, իր եղբօր Վարդան Զէյթունցեանի (Պոսթոն) մահուան չորրորդ տարելարձին առթիւ 500 ֆրանք կը նուիրէ «Ծառայ»ի բարդաւաճման Ֆոնտին:

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ԱՅՍ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ
ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՐԵՑԷՔ
BOSPHOREի ԱՆԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼԻ ԱՆՈՒՇԵՂԷՆՆԵՐԸ
ՀԱԼՎԱ, ԼՕԽՈՒՄ
ՊԻՍՏԱԿՈՎ, ԿԱՂԻՆՈՎ, ԱՄԷՆ ԳՈՑՆՈՎ ՈՒ ԲՈՑՐՈՎ
Մեծաքանակի համար դիմել՝
Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ՁԱՏԿԱԿԱՆ ԼԱՒԱԳՈՑՆ ԶԷՕՐԷՔԸ
ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ Է
ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ
ՎԱՐՊԵՏ ԱՆՈՒՇԱՎԱՃԱՌԸ
ՄԻ՛ ՍՊԱՍԷՔ ՎԵՐՋԻՆ ՕՐՈՒԱՆ
32 Rue de Trévise, Paris 9ème. TAI 65-44

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 20 ԱՊՐԻԼ • SAMEDI 20 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7863 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3674

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿԸ ԽԵՂԱՓԻՒՐԵՆ

•

Մակարիոս արք.ի ազատ արձակման առթիւ, Անգլիոյ նախարարներէն լորտ Սալզպըրի իր հրաժարականը ներկայացուցած էր վարչապետ Մաքմիլլընի , իբրեւ բողոքի ցոյց :

Այդ առթիւ յիշած էինք թէ ուրիշ լորտ Սալզպըրի մը, որ 1878ին արտաքին նախարար էր Լորտ Պիքընսֆիլտի (Տիզրայէլի) դահլիճին մէջ, գաղտնի բանակցութիւն – ներով յաջողած էր Կիպրոսը կցել Անգլիոյ :

Պոլսական թուրք թերթի մը՝ «Թէր – ճիւման»ի ապրիլ 10ի թիւին մէջ Քաամիր – ճան Քաֆիլը «Երկու Սալզպըրիներ... » խորագրով յօդուած մը ստորագրած է՝ սուտն ու իրաւը իրար խառնելով :

Ըստ յօդուածագրին , Հայերը ուրա – խութեան ցոյցեր կազմակերպած էին՝ երբ 1877ին Ռուսերը Պալքաններու մէջ թրքա – կան բանակը ճզմելէ վերջ, Էտիրնէն դիմա – ւելով Պոլսոյ վրայ կը քալէին : Նոյնիսկ պատուիրակութիւն մը դրկած էին ռուս բանակին յաղթանակը շնորհաւորելու հա – մար եւ Ներսէս պատրիարքն ալ զգուշաց – րէն տեսակցած էր ռուսական բանակի ընդհանուր հրամանատար մեծ–դուքս Նի – քոլայի հետ :

Ու առանց յիշելու Սան Սթէֆանոյի դաշնագիրը, որ Հայոց ի նպաստ յօդուած մը կը պարունակէր (16րդը), կ՚անցնի Պերլինի վեհաժողովին : Ու կը դրէ ·

« Եւ որովհետեւ Անգլիացիները կը հո – վանաւորէին Հայերը եւ զանոնք կը գըր – գռէին Թուրքիոյ դէմ, Պերլինի դաշնա – գրին մէջ դրուեցաւ յօդուած մը» : Ու կ՚արտատպէ նշանաւոր 61րդ յօդուածը :

Թուրք լրագրողը դիտակցաբար կը խե – ղաթիւրէ պատմութիւնը չարամտօրէն : Այնպէս կ՚ուզէ ցոյց տալ, որ Հայերը թէ՛ Ռուսերուն եւ թէ Անգլիացիներուն պաշ – պանութիւնը կը վայելէին միանգամայն՝ ընդդէմ Թուրքիոյ :

Մինչդեռ իրականութիւնը հակառակն է : Ճիշդ է որ Ստեփան փաշա Ալանեան եւ Գուհ. Նուբեան Արք. ժողովին կողմէ էր – տիրնէ դացին, սակայն մեծ դուքսին հետ տեսնուելէն վարչապետ Սաֆվէթ փաշա – յի արտօնութեամբ :

Իսկ 1878ի Յունկի երկուշաբթի օրը Ներսէս Վարժապետեան պատրիարք այ – ցելեց Սան Սթէֆանօ՝ Առաքել Պէյ Տատ – եանի բնակարանը՝ ուր իջեւանած էր ռու – սական բանակներու ընդհ. հրամանատար մեծ դուքսը եւ տեսնուելէ անոր հետ , սակայն առիկա կատարեց Թուրք կառա – վարութեան դիտութեամբ :

Նոյն Ներսէս պատրիարքը 1877ի ռուս – եւթուրք պատերազմի առաջին օրերուն, կոնդակ ղրկած էր բոլոր Թեմերուն, յանձնարարելով աղօթել Թրքական բա – նակներու յաղթանակին համար :

Սան Սթէֆանոյի 16րդ յօդուածը չատ նպաստաւոր էր Հայերուն համար, քանի որ պայման կը դնէր, որ ռուսական բա – նակները պիտի քաշուէին հայրնակ նա – հանգներէն ա՛յն տեղն մինչ, երբ «բա – րենորոգումներ»ը լիովին գործադրուէին, Ռուսերու հսկողութեան տակ :

Անգլիա, որ այդ դաշնագրէն անմիջա – պէս վերջ, 1878 Փետրուար 6ին իր մար – տանաւէրը կը ղրկէր Պոլսոյ կղզիներուն առջեւ, Աւստրահունգարիան ու Գերմա – նիան ալ իր կողմը սիրաշահելով առնպեց Ռուսիան, որ Պերլինի մէջ վերաքննուի Սան Սթէֆանոյի դաշնագիրը :

Ու նախ քան Պերլինի վեհաժողովին բա – ցումը, 1878 Յունիս 4ին Կիպրոսը իբրեւ կաշառք առանալով, լորտ Սալզպըրի Պեր – լինի մէջ ամէն ճիգ ըրաւ 16րդ յօդուածը 61րդի վերածելու, այսինքն հայկական բարենորոգումներու հարցը միանգամ ընդ միշտ թաղելու համար :

Անգլիա Պերլինի մէջ Թուրքիան է, որ կը պաշտպանէր եւ ոչ թէ «կը հովանաւո – րէր Հայերը եւ զանոնք Թուրքիոյ դէմ կը դրդռէր» :

Թուրք խմբագիրը այս խօսքերէն ան – միջապէս վերջ չնականօրէն կը խոստո – վանի .

« Փոթորիկը անցնելէ վերջ, Սուլթան Համիտ կարծես թէ մոռցաւ այս յօդուա – ծը : Որովհետեւ Հայերուն առանձնաշնո – րհեալ ըլլալը հակառակ էր պետութեան շահերուն» :

Այլապէս չարամիտ վերագրումներ կ՚ը – նէ հայ յեղափոխականներուն (fomenta – tion), արդարացնելու համար ջարդերը :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵԳԻՊՏԵԻԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՏԵՂՔԱՑԼԻ ՄԷՋ

•

Սուէզի հարցը ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին առջեւ չբերելու ամերիկեան որոշումը ահ մէկ զարմանք յառաջացուց քաղաքական - դիւանագիտական շրջանակ – ներու մէջ : Ոչ ոքի համար գաղտնիք էր , արդարեւ, թէ Մ. Նահանգները համոզ – ուած են որ եգիպտեւամերիկեան բանակ – ցութեանց ճախողութենէն վերջ, Ապահո – վութեան Խորհուրդը չէ որ պիտի կարե – նար կացութիւնը բարելաւել : Մանաւանդ որ Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ ա – մուութեան գիմաւելու պարագային , դրե – թէ վտահ են թէ եգիպտոս կրնայ բոլո – րովին անճնատուր ըլլալ Մ. Միութեան : Տարուան այս եղանակն ալ անյարմար է միջազգային խորհրդակցութեան մը հա – մար, որովհետեւ պատուիրակները զա – կական ոտներու առթիւ արձակուրդի մեկ – նած են :

Ցամենայն դէպս , ամերիկեան դիւանա – գիտութիւնը հետեւեալ եղրակացութեան հասած է — Սուէզի մասին Լոնտոնի եր – կու խորհրդաժողովներուն մէջ արուած որոշումներն ու ջրանցքը օգտագործողնե – րու պահանջները նկատի պէտք չէ առնը – ւին. իսկ ՄԱԿի Ապահովութեան Խոր – հուրդի «վեց սկզբունքները» միայն առ ի ձեւականութիւն կրնան պահուիլ :

Աւելի գործնական քայլեր առնելով, ա – մերիկեան կառավարութիւնը մինչեւ քանի մը օր Ամերիկացի նաւատէրերուն պիտի հրահանգէ որ ենթարկուին եգիպտական պահանջներուն ու Սուէզէն անցքի տուր – քերը վճարեն ջրանցքին եգիպտական ըն – կերութեան. պիտի հրահանգէ նաեւ որ վճարումները կատարած պահուն բաւա – կանանան միայն «բողոքելով» :

× Կը կարծուի թէ Անգլիա եւս պիտի յարի այս «ժամանակաւոր» լուծման : Եր – կու անգլիական նաւեր արդէն իսկ անցան Սուէզէն ու անցքի տուրքերը զուիցերիա – կան ֆրանքով վճարեցին եգիպտական իշ – խանութեանց :

× Եգիպտոս բոլորովին անգլիմող դերք մը բռնած է իսրայէլեան նաւերու անցքին մասին. արաբական միւս բոլոր երկիրներն ալ այս հարցին մէջ եգիպտոսի կողմը կը բռնեն :

× Հինգշաբթի օր, եգիպտոսի մէջ բա – նող անգլիական ու ֆրանսական եօթը դրամատուներ ազգայնացուեցան եգիպտ. կառավարութեան կողմէ :

Որոշ հատուցումներ խոստացուած են այս դրամատուներուն բաժնեհարերուն , սակայն դումարը տակաւին ճշդուած չէ :

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ չարաթաթերթի մը տե – ւած տեղեկութեանց համաձայն, վերջին դէպքերէն ի վեր աւելի քան 22·000 պաշ – տօնեաներ իրենց գործերէն արձակուած են :

ՎԱԶԳԷՆ Ա.Ի ՆԱՄԱԿԸ

ԵԼԻՆԷ ԱՐՔ. Ի ՄԱՍԻՆ

•

ՄՄԲ.— Ինչպէս գրած էինք երէկ Ամե – նայն Հայոց կաթողիկոսը ապրիլ 13ին, հայրապետական վճիռով փիլոնագուրկ ը – րած է Երուսաղէմի նախկին տեղապահը : Ստորեւ կը հրատարակենք Հայրապետին նամակը ուղղուած Պոլսոյ Պատրիարքին :

« Ամենապատիւ Գարեգին Խաչատուր – եան Պատրիարքին ,

Մենք՝ Վազգէն՝ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց, այսու մեր Հայրապետական վճիռով հաստատելով Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի 12 Ապրիլ 1957 թուի առաջարկը ի մասին եղիչէ Արք. Տէրտէրեանի, եւ՝

Ա.— Նկատի առնելով Երուսաղէմի Հա – յոց Պատրիարք . Ս. Աթոռի Միաբանա – կան Ընդհ. ժողովի 956 թուի 2 եւ 3 Հոկ – տեմբերի նիստերի որոշումները եղիչէ Արք.ի Պատրիարքական Տեղապահութեան եւ Լուսարարապետութեան պաշտօնների դադարեցման մասին, եւս 1957 թուի Մարտի 5ի որոշումը նրան միաբանու – թեան չարքերից արտաքսելու մասին ,

Բ.— Նկատելով որ Տէրտէրեան Արք.ը ծանրակշիռ ամբաստանութիւնների ներ – քեւ է գտնուում իր բարոյական կենցաղով եւ այդու իսկ իր վրայ հրաւիրել եկեղե – ցու եւ Ազգի միահամուռ սաստիկ վրդ – ովմունքն ու դատապարտումը ,

Գ.— Նկատելով որ եղիչէ Արք.ի ա – րարքները Երուսաղէմի Ս. Աթոռի չահե – րի եւ Սրբոց Ցակոբեանց Միաբանութեան եղբայրակիցների դէմ ծանր կերպով անդրադարձել են Հայ Եկեղեցու եւ Հայ հոգեւորականութեան վարկին վրայ յաչս հայ ժողովրդի եւ օտար ազգերի ,

Դ.— Նկատելով որ իր գործելակերպով անհաւատարիմ է դտնուել Տէրտէրեան Արք.ը Մայր Աթոռի հանդէպ եւ առ ո – չինչ է համարել վերջին վեց ամիսների ընթացքում Մեր Հայրապետական յոր – դորներն ու կոչերը, ու այդպէսով դրժել է իր հաւատարմութեան ուխտը, որ նա կատարել է Իջմեան սուրբ Սեղանի առաջ 1951 թուի Յուլիսի 7ին իր Եպիսկոպոս ձեռնադրման առթիւ Ս. Էջմիածնում ,

Ե.— Նկատի առնելով 1957 թուի Փե – տրուար 25 թուակիր եղիչէ Արք. Տէր – տէրեանի ընդդիմապաշտպանութեան դիրք ուղարկուած Երուսաղէմի Միաբանական Ընդհ. ժողովին եւ այս վերջինիս պա – տասխանները ,

Զ.— Հիմնուելով նաեւ նրա մասին Հայ Եկեղեցու նուիրապետական բոլոր աթոռ – ների, թեմերու վերաբերմունքի եւ տեսա – կէտների վրայ ,—

1) Մենք հաստատում ենք եղիչէ Արք.ի նկատմամբ առնուած բոլոր որոշումները Երուսաղէմի Միաբանական Ընդհ. ժողո – վի կողմից .

2) Եւ մենք վերցնում ենք նրանից ար – քեպիսկոպոսական պատիւը, որը չնորհուել էր նը – րան երջանկայիշատակ Տ. Գէորգ Ջ. Կա – թողիկոսի կողմից 1951 թուին եպիսկո – պոս ձեռնադրութեան առթիւ, նկատի ունենալով նրա Պատրիարքական Տեղա – պահի հանգամանքը.

3) եղիչէ Եպիսկոպոսի պարագան նե – կայացնել յառաջիկայ Եպիսկոպոսական ժողովին նրա մասին կանոնական վերջ – նական որոշում կայացնելու համար .

4) Մինչ այդ Տէրտէրեան Եպիսկ.ը մը – նում է ԿԱՒԱԿԱՑՈՒԱԾ ՓԻԼՈՆԱԶՈՒՐԿ եւ որեւէ ձեւով եւ ոչ մի տեղ չի կարող ներկայացնել ոչ մի վարչական եւ հոգե – ւոր իշխանութիւն.

5) Մինչեւ Եպիսկոպոսական ժողովի գումարումը եւ վերջնական վճռի կայա – ցումը, Տէրտէրեան Եպիսկոպոսի համար սահմանում ենք պարտադիր բնակավայր Բեթղեհեմում Հայոց Ս. Ծննդեան վան – քում 1957 թուի Մայիսի մէկից սկսեալ, դրկելով նրան սրբազան արարողութիւն – ներին մասնակցելուց .

6) Եթէ մինչ Եպիսկոպոսական ժողովի գումարումը եւ վերջնական վճռի կայա – ցումը՝ Տէրտէրեան Եպիսկոպոսը անտեսի վերոյիշեալ որոշումները եւ որեւէ ձեւով չարունակի վնաս հասցնել Հայ Եկեղեցու եւ Երուսաղէմի Ս. Աթոռին ,— այդ դէպ – քում Մենք կըտանք Հայրապետական մեր վերջնական վճիռը յատուկ կոնդակով :

Կոչ ենք անում մեր բոլոր նուիրապե – տական աթոռներին, թեմերին եւ համայն Հայ ժողովրդին չքաջալերել նրան եւ մը – նալ հաստատ ու խաղաղ Եկեղեցու չահե – րի վէմին վրայ :

ՎԱԶԳԷՆ Ա.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆԸ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ

•

Հինգշաբթի օր հրատարակուած արքա – յական հրովարտակ մը վերջնականապէս պաշտօնանկ կ՚ընէ սպայակոյտի նախկին պետ զօր. Նուվարը, որ Յորդանանի վերջին դէպքերուն ընթացքին իր տեսա – կէտներն ու քաղաքականութիւնը ուղեց պարտադրել Հիւսէյն Թագաւորին : Սպա – յակոյտի պետ նշանակուեցաւ կրնալ փա – շայի ձեռքին տակ մարզուած երիտասարդ պինուորական մը՝ զօր. Ալի Հիյարի : Իսկ զօր. Մաժալի, որ արքայական ընտանի – քին հաւատարիմ ցեղախումբի մը պաւակն է, նշանակուեցաւ զօր. Հիյարիի օգնա – կան :

Այս ձեւով, Յորդանանի երիտասարդ Թագաւորը կացութեան տէրը կը դառնայ : Այս յաղթանակը առաւելաբար կը պարտի Արաբիոյ ու Իրաքի բարոյական աջակցու – թեան : Արդարեւ, այժմ կը հաստատուի այն լուրը թէ Յորդանանի տագնապին ա – ռաջին օրերուն, Սուրիական բանակները սահմանը անցնելով սկսած էին յառաջա – նալ յորդանանեան հողերէն ներս, ու նոյն – իսկ դրաւած էին հիւսիսային Յորդանանի դիւղերէն մէկը : Հիւսէյն Թագաւոր ան – միջապէս կը հանի այդ դիւղը, սուրիա – կան բանակին հրամանատարին կը հրահան –

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

•

Վարչապետ Կի Մոլէ խորհրդակցու – թիւններ կատարեց Ազգ. ժողովին ընկեր – վարական երեսփոխաններուն եւ կուսակ – ցութեան վարիչ մարմնին հետ՝ երկրին ներքին եւ արտաքին կացութեան չուրջ : Ժողովները, որ վերջ գտան ուրբաթ օր , առաւելաբար դրաղեցան հետեւեալ հարցե – րով .1) Երկրին անտեսական կացութիւնը, որ ինչպէս յայտնի է, լուրջ մտահոգու – թիւն կը պատճառէ կառավարութեան :250 միլիառ ֆրանքի խնայողութիւնը, որ պա – հանջած էր ելմտական նախարարը, բա – ցարձակ անհրաժեշտութիւն մը կը նկատուի : 2) Ալժերիոյ հարցը, որուն արագ եւ վերջնական լուծում մը գտնելու համար կառավարութեան թափած ջանքերը տա – կաւին չօչափելի արդիւնքի մը չյանգե – ցան : 3) Սահմանադրութեան վերամշա – կումը, որ ցարդ քննութեան առարկայ չդարձաւ՝ կառավարութեան միւս դրա – դումներուն պատճառաւ :

Այս բոլոր հարցերը, Յունկաան արձա – կուրդներէն վերջ, պիտի քննուին Ազգ. ժողովին կողմէ :

Խօսուեցաւ նաեւ դահլիճը փոփոխու – թեան ենթարկելու մասին. սակայն Ըն – կերվարականները դէմ արտայայտուեցան Ժողովրդական Շարժման (կաթոլիկ) եւ այլ աջակողմեան տարրերու հետ գործակ – ցելու դաղափարին :

ԲՐՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՀԻ ԶՈՎՀՈՅՈՒՏԻ ՀԱՂԹԱՀԱՐԸ

ՀԱՎԱՏՈՒՄ - ՈՒՏՈ

ՀՈՂԱՏԱՐԱԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ֆոլտոսի մասին, որը ամբողջ տարին ճամփորդում էր, բոլոր տան ճամփաները գիտեր, և որի անունը ամբողջ Հունաստանում հայտնի էր որպես ամենաարդար մարդու անուն, մի անգամ մարդիկ հարցրին, թե ինչպես է նա դարձել այդպիսին։

Ֆոլտոսը պատասխանեց, որ ինքը ոչ մի առանձին բան չի արել, այլ միայն ամեն անգամ, երբ ինքը ճամփորդում է եղել, ուշադրություն է դարձրել, թե ինչ է անում Զևսը։ Եվ երբ տեսել է, որ Զևսը ինչ-որ մեկին պատիժ է ուղարկում, ինքը ճամփորդելիս ուշադրություն է դարձրել այդ մարդուն։

Ահա թե ինչու, երբ Զևսը ուղարկեց Մահվան հրեշտակին, որ նա գնա և տանի Ֆոլտոսի հոգին, Ֆոլտոսը հարցրեց հրեշտակին, թե ինչ է նա անում, և հրեշտակը պատասխանեց, որ ինքը գնում է Ֆոլտոսի հոգին տանելու։

— Ձեռքդ չ՚տվիր, որ ես քեզ հետ գամ, — ասաց Ֆոլտոսը։

Հրեշտակը պատասխանեց, որ ինքը չի կարող ձեռք տալ, որովհետև Զևսը չի ուզում, որ ինքը ձեռք տա։

— Ես ուզում եմ, որ դու ինձ հետ գաս, — ասաց Ֆոլտոսը։ — Ես ուզում եմ, որ դու ինձ հետ գաս, որովհետև ես ուզում եմ տեսնել, թե ինչ է անելու Զևսը։

Հրեշտակը համաձայնեց։ Նրանք գնացին։ Ֆոլտոսը տեսավ, որ Զևսը ուղարկել է մի ուրիշ հրեշտակ, որ մի մարդու հոգին տանի։ Ֆոլտոսը հարցրեց հրեշտակին, թե ինչ է նա անում, և հրեշտակը պատասխանեց, որ ինքը գնում է մի մարդու հոգին տանելու։

— Ձեռքդ չ՚տվիր, որ ես քեզ հետ գամ, — ասաց Ֆոլտոսը։

—

ԺԱՂՈՎՈՒՐԴ

ՀԱՅԿՈՒՆԻ ՏԻԿՈՆ

գլուխ Ե.

Մեզ հետ էր, ու մեր միջեւ չկար ոչ մի վեճ, ոչ մի տարակարծութիւն։ Ես ինձ համար որոշած էի, որ ինչ որ ինքը ասի, ես պիտի ընդունիմ, ինչ որ ինքը ուզի, ես պիտի կատարեմ։ Ես ինձ համար որոշած էի, որ ինքը միշտ ճիշդ է, ու ես միշտ սխալ։ Ես ինձ համար որոշած էի, որ ինքը ամէն բանի գիտէ, ու ես ոչինչ։ Ես ինձ համար որոշած էի, որ ինքը ամէն բան կրնայ, ու ես ոչինչ։ Ես ինձ համար որոշած էի, որ ինքը ամէն բան

դէ հեռանալ յորդանանեան հողերէն, հակառակ պարագային սպառնալով իրաքեան բանակին միջամտութիւնը խնդրել: Արաբիոյ եւ Իրաքի թագաւորները յայտնած էին Հիւսէյնի, որ իրենց բանակները Յորդանանի թագաւորին տրամադրութեան տակ դնելու պատրաստ են: Այս ձեւով է, որ սուրիական ուժերը պարտաւորուեցան հեռանալ յորդանանեան հողերէն ու հանանական պատերազմի մը առաջքն առնուեցաւ:

× Իսրայէլ եւ սուրիական սահմանային միջադէպեր պատահեցան: Սահմանապահ պինուորներ կրակ բացին իրարու վրայ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԼՈՆՏՈՆի մէջ կը չարունակուի ապաքինման միջազգային խորհրդաժողովը: Հինգշաբթի օր Ս. Միութեան ներկայացուցիչը, Զորին, յայտնեց թէ իր երկիրը պատրաստ է խոստանալու, որ հիւլէական դէնքեր պիտի չզործածեն եւ հիւլէական փորձերն ալ ժամանակաւորապէս պիտի յետաձգեն: «Այժմ խօսքը կը պատկանի Մ. Նահանգներուն եւ Անգլիոյ», աւելցուց Զորին:

ՃԱՓՈՆի կառավարութիւնն ու ժողովուրդը մեծապէս մտահոգուած են իրաքեան յաղորդող հիւլէական ռազմափորձերէն: Զայնասփիւռն ու թերթերը կը յայտնեն թէ ճափոնի մթնոլորտը, ուսական վերջին փորձերուն հետեւանքով, սկսած է թունաւորուիլ:

ԱԼԺԵՐԻՈՑ մէջ ապստամբները ռումբ մը գետեղած էին Ուժտա - Օրան երկաթուղին վրայ: Շոգեկառքը ջոկն դուրս նետուեցաւ. բազմաթիւ վիրաւորներ կան:

ՄԱՐՈՔ եւ Ս. Միութիւն առեւտրական դաշինք մը կնքեցին, որուն հիման վրայ Ս. Միութիւնը տարեկան յիսուն հազար թոն քարիւղ պիտի ծախէ Մարոքի:

ՖՐԱՆՍԱՑԻ վերջին օրերու դործադուլները 2·6 միլիառ ֆրանքի վնաս մը պատճառած են չոգեկառքի ընկերութեան:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ Հասարակապետութեան տարեկան խորհրդաժողովը պիտի դումարուի Յունիսի վերջերուն՝ Լոնտոնի մէջ:

ԱԼՊԱՆԵԽՈՐՀՐԴԱՑԻՆ բանակցութիւնները վերջ գտան Մոսկուայի մէջ: Ս. Միութիւնը չեղեալ նկատեց 422 միլիոն րուբլիի հասնող ալպանական պարտքը:

ԵԹՈՎպիա պաշտօնապէս ընդունեց Այրընհաուըրի վարդապետութիւնը:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

ԿԱՌՏԱՆ.— Իրենց խորին ցաւակցութիւնները յայտնելով այրի տիկին Մարիամ Թաչճեանի եւ իր ընտանեկան պարագաներու, իր ողբացեալ ամուսնոյն, Գրիգոր Թաչճեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի «Յառաջ»ի բարեգործման համար կը նուիրեն.— Պօղոս Հեպոյեան հազար ֆրանք, Ցով. Փոլիկեան հազար ֆրանք, Թորոս Հերոյեան 500, Ն. Ա. Սարգիսեան 500 ֆրանք:

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԼԻՈՆի ՏՕՆԱՎԱՃԱՌԻՆ ԵՒ ՋԱՏԿՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Անպայման պէտք է այցելել

ՊԱՇԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

246 Rue Vendôme et

20 Rue Villeroy

LYON

Թարմ, համեղ եւ դիւրամատչելի Արեւելեան եւ եւրոպական ամենա - ընտիր ապրանքներ

Ինչպէս արմաւ (ճիւղերով), պա - միա, եալանճի տոլմա, յունական թուրչիներ, պիպեր, տերեւ, թահին հելվա, վանիլլ, չոքոլա, նուագդէթ, լոքում, (սաքըզլը, նուագդէթ եւ փիսթաչ) առւիով եւ քաշուով, Շիրակ օղին (41 45 աստիճան), սուճուք, պաստրմա (կեսարական), սուրճ (քարավան եւ մոքքա) համեմներ, մահլէպ, սալէպ, ձիթապտուղ, ձէթ (350 ֆր. լիտր), քաշկավալ, ճերմակ պանիր (ոչխարի կաթով) եւ ամէն կարգի պահածոներ եւայլն, եւայլն:

Մի վարանիք դիմեցէք՝

ՊԱՇԱՏՈՒՐԵԱՆԻՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ՁԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ

ՓԱՐԻԶ – Ս. ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

20 Ապրիլ:, Աւագ Շաբաթ, ձրագալոյց Ս. Զատկի, սկիզբ ժամերգութեան ժամը 3·30ին, պատարագ ժամը 5ին:

21 Ապրիլ, Ս. Զատիկ, Տօն Յարութեան, սկիզբ ժամերգութեան ժամը 7·30ին հանդիսաւոր քառաձայն Ս. պատարագ, կը պատարագէ եւ կը քարոզէ Հայրապետական պատուիրակ Գերշ. Տ. Սեբաստացի եպիսկ. Մանուկեան:

22 Ապրիլ, Երկուշաբթի Բ. օր Զատկի, յիշատակ Մեռելոց, պատարագ ժամը 10·ին յատուկ պատարագի հոգեհանգիստ ընդհանուր ննջեցելոց:

Ս. ՊՕՂՈՍ . ՊԵՏՐՈՍ (ԱԼՖՈՐՎԻԼ)

Հոգաբարձութիւնը կը յանձնարէ բարեպաշտ հաւատացեալներուն թէ Ս. Զատկի ճրագալոյցին, Շաբաթ օր Ս. պատարագ պիտի մատուցուի ժամը 6ին:

Ս. Զատկի կիրակի, ժամերգութիւն ժամը 8ին, Ս. պատարագ ժամը 10ին:

Մեռելոցի երկուշաբթին՝ նոյնպէս, պատարագը պիտի երգեն խաչակիր մանուկները: Պիտի մեներգեն Օր. Նուարդ Տիրատուրեան եւ Պ. Ա. Քիւրքեան:

Պիտի քարոզէ հոգեւոր հովիւը Պատուելի Տ. Մերճանեան:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ապրիլ 20, Աւագ Շաբաթ, ճրագալոյց, Հաղորդութիւն տղոց ժամը 9·30ին, Ս. պատարագ Խթումի (երկսեռ խումբով) ժամը 5·45ին:

Ապրիլ 21, Կիր. ԶԱՏԻԿ, Նախատօնակ եւ Աղբատաի ժամը 7·30ին, հանդիսաւոր Ս. պատարագ (բազմաձայն երկսեռ խումբով) ժամը 10ին:

Աւագ Ուրբաթ.— Թաղման արարողութիւն երեկոյեան ժամը 5ին:

ՆԻՍ.— Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

20 Ապրիլ, Աւագ Շաբաթ, ճրագալոյց, առաւօտ, սկիզբ ժամերգութեան ժամը 9ին, երեկոյ ժամը 3·30ին, Ս. պատարագ ժամը 4·30ին:

21 Ապրիլ, Զատիկ, առաւօտ ժամերգութիւն ժամը ութին, Ս. պատարագ ժամը տասնին:

22 Ապրիլ, Երկուշաբթի, Մեռելոց, առաւօտ, սկիզբ ժամերգութեան ժամը 8·30ին, Ս. պատարագ ժամը 9·30ին:

Ս. ԹԱԴԷՈՍ (Մարսէյլ) Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ

20 Ապրիլ Աւագ Շաբաթ, առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը ութին, երեկոյեան ժամերգութիւն ճրագալոյցի ժամը 5ին, Ս. պատարագ ժամը 7ին:

21 Ապրիլ, Կիրակի, տօն Հրաշափառ Ս. Յարութեան, առաւօտեան ժամը 7ին, Ս. պատարագ ժամը 10ին, քարոզ ժամը 11ին:

22 Ապրիլ, Երկուշաբթի Մեռելոց, առաւօտ ժամերգութեան ժամը 8ին, Ս. պատարագ ժամը 10ին, Հոգեհանգիստ ժամը 11ին:

Սոյն հանդիսաւոր արարողութիւնները կը կատարուին Դպրաց Դասու երկսեռ կազմին կողմէ, ղեկավարութեամբ Օր. Սիւզան Պոյաճեանի:

ՊԼ. ՕՏՏՈՑԻ Ս. ՅԱԿՈԲ ԵԿԵՂԵՑԻ

20 Ապրիլ ,Աւագ Շաբաթ, ճրագալոյց Ս. Զատկի, երեկոյեան խթման արարողութիւն ժամը 4·30ին, Ս. պատարագ եւ Նախատօնակ ժամը 6ին:

ՊՈՄՈՆԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍ. ԵԿԵՂԵՑԻ

20 Ապրիլ, Կիրակի, Տօն Հրաշափառ Ս. Յարութեան, սկիզբ առաւօտեան ժամերգութեանց ժամը 7·30ին, հանդիսաւոր Ս. պատարագ եկմալեան ժամը 10ին:

22 Ապրիլ, Երկուշաբթի, յիշատակ Մեռելոց, սկիզբ առաւօտու ժամերգութեանց ժամը ութին, Ս. պատարագ՝ Կոմիտաս - եան եղանակ ժամը տասնին, հանդիսաւոր Հոգեհանգիստ ժամը 11·45ին:

ԿԱԹՈՂԻԿԻ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Աւագ Շաբաթ ժամը 17ին ժամերգութիւն ճայնաւոր պատարագ եւ Նախատօնակ:

Կիրակի, Զատիկ ժամը 10ին ժամերգութիւն Հայրապետեան պատարագ:

ՁԱՏԿՈՒԱՑ ՔԱՐՈԶ ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

Այս կիրակի ժամը 10·45ին վերապատուելի Սիսլեան կը խօսի հայ աւետարանականներուն մասուհին մէջ՝ 8 պիս րիւ տէ Թէրն: Նիւթ ունենալով՝ «Քարը պերեզմանի սոնին վերցուած է»:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 24 Ապրիլ, Շորեքշաբթի, ժամը 21ին, Փլեյելի ժուռնալի մեծ սրահին մէջ, 21 ռիւ Քատէ, մէթրօ Քատէ: *Նախաձեռնութեամբ ՁԱՓԱՀԱՍ ՈՐԲԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ եւ մասնակցութեամբ զանազան կազմակերպութեանց կը նախագահէ՝*

ՇԱՒԱՐՇ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

կը խօսին ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ, ՀԱՅՐ ԱՒԵՏԻՔ Վ. ԹԱԼԱԹԻՆԵԱՆ եւ Կ. ՄԵՀԵԱՆ:

Մասնակցութեամբ՝ Օր. ԱՍՏՂԻԿ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆի, Պ. Պ. ԱՐՏԱՇԷՍ ԳՄԲԷԹԵԱՆի, ԵՐՈՒԱՆԴ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆի, ՍԱՐԳԻՍ ՔԱՉԵԱՆի:

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ Է

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Փերուզ Մարզվանեան կը ծանուցանէ թէ այս երկուշաբթի (Մեռելոց) Փրատոյի Մայր եկեղեցւոյ մէջ ահղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ պատարագ իր ամուսնոյն՝

ՑԱԿՈԲ ՄԱՐԶՎԱՆԼԵԱՆԻ

հոգւոյն եւ յիշատակին համար:

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգողները:

***

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Տէր եւ Տիկին Թուխէյեան կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս երկուշաբթի (Մեռելոց) Լիոնի Հայոց եկեղեցին, իրենց զարմիկին ողբացեալ Կիւրեղ Մրայեանի մահուան տարելիցին առթիւ:

Կը հրաւիրուի ողբացեալին յիշատակը յարգողները:

***

Փափազեան եւ Պապուխեան ընտանիքները կը ծանուցանեն թէ՝ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի, նահատակ Միհրան Փափազեանի, իր տիկնոջ՝ Արշալոյսի, զաւկին՝ Սերգոյի, հօրը՝ Երուանդ Փափազեանի, Աղասի Փափազեանի, բանաստեղծ Մանուկեանի, հօրը՝ Կարապետ Պապուխեանի, մօրը՝ Վարդուհի Պապուխեանի եւ եղբօր՝ Յակոբ Պապուխեանի քաղցր յիշատակին համար, այս երկուշաբթի (Մեռելոց), Պոմոնի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն մէջ:

Իրենց յիշատակը յարգողները կը հրաւիրուին ներկայ ըլլալ:

ՊԱՏԱՐԱԳ ԿՐԸՆՈՂԻ ՄԷՋ

Այս երկուշաբթի առաւօտ Զատկուան ոտնին առթիւ Ս. պատարագ պիտի մատուցուի ուղիղ ժէ, Սէն Լուի սրահին մէջ: Պիտի պատարագէ Թորգոմ քհնյ. (Լիոնէն):

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԱՆԻԷՌ - ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ.— Հ. Ց. Դ. «Արամ» ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը, այս հինգշաբթի իրիկուն ժամը 21ին, ազգորական հաւաքատեղին: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՎԻԼՆ.— Հ. Ց. Դ. «Անի» կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս չարաթ երեկոյեան ժամը 9ին, «Համօ Օհանջանեան» սրահին մէջ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Կապ. Խաչի Շրջ. վարչութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ շրջանի մասնաճիւղերու վարչութիւնները, այս չորեքշաբթի կէս օրէ վերջ ժամը 3ին, Ահարոնեան ակումբին մէջ: Կարեւոր օրակարգ:

Հ. Մ. Ը. Մ. ՄԱՐՍԷՅԼ

Մարսէյլի Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 21 Ապրիլ, (Զատիկ) ժամը 9էն մինչեւ լոյս:

Վամբէնկի մէջ:

Նուագախումբ ՓՈԼ ՄՕՐԻԱ:

Աթրաքսիօն եւ զանազան անակնկալներ:

Մուտք գոյն զգեստը նախընտրելի է:

Մուտք 700 ֆրանք:

ԿՕՐԶՈՒԻՆ

Սիւրժըթէօզներ եւ ուղէօզներ, դիւրին գործ: Դիմել՝

KORMAN

22 Rue Dussoubs, Paris 2ème

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ՅՈՒԲԵԼԵՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ

Գրական եւ ուսուցչական յիսնամեայ գործունէութեան

27 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյ, ժամը 21ին

SALLE CHOPIN, 8 Rue Daru, Métro Ternes

Նախագահութեամբ՝ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԼԵԱՆի

(Նախագահ յոբելենական յանձնախումբի)

Կը խօսին՝ ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ - ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ եւ Պ. ԱՐՇԱԻԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ: Կ'երգէ Օր. Ա. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ: Կը նուագէ Պ. Ս. Քայֆեան (ջութակ) եւ յոբելեարէն էջեր պիտի կարդայ Պ. Ա. ԳՄԲԷԹԵԱՆ

Մուտքը ազատ է, ծախսերու մասնակցութեամբ:

ՋԱՏԻԿ Է

Մի փնտռէ՛ք թէ ուրկէ պիտի առնէք ձեր Զատկուան սեղաններուն նպարեղէնները եւ անուշեղէնները, *Մխակ հասցէ մը՝*

ԺԱԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆ

Նոր բացած խանութը

7 Rue de Tracy PARIS 2ème. Métro Strasbourg St. Denis

Հոն պիտի գտնէք նաեւ Սուրիան Մարզարեանի ձեռքով պատրաստուած՝

ԱԽԱՆԴԱԿԱՆ ՋԷՕՒԷՔԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՎԱՃԱՌԿԵԱՆԻՆ ՄԻ ՁԳԻՔ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ

ՁԱՏԿԱԿԱՆ ՁԵՐ ՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆՊԱՏՄԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑԷՔ

ARAX

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

(Վարդան Պաճտիկեան եւ որդի)

ՓԱՂԱՔԻ ԿԵՆԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ 27 Rue d'Aubagne, Marseille. Tél. CO 3643

Ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ փրանսական որեւէ նպարեղէն, որ ձեր մտքէն կ'անցնի, որուն կարգին իրական եւ անխարդախ

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՔԱՇԿԱՎԱԼ եւ համեղ ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԼԱՔԵՐՏԱ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 21 ԱՊՐԻԼ • DIMANCHE 21 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7864 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3675

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՀԱՑՈՒՆ ՋԱՏԻԿԸ

•

Ահա՛ Զատիկ մըն ալ օտարութեան մէջ, հեռու հայրենիքէն :

Մեծագոյն ոճնն էր երէկ Զատիկը երկրին մէջ հայ քրիստոնեայ ժողովուրդին համար, որ կ'երգէր :

Եկանիք ի Բարկենդան, երթանիք ի Զատիկ :

Ու Բարեկենդանէն մինչեւ Զատիկամբողջ յիսուն օր ծոմ կամ պահք կը պահէինք՝ արժանանալու համար Քրիստոսի յարութեան սուրբ ոճնին :

Ամէն առաւօտ, մինչեւ Մաղկազարդ, մութ նուագուսուն Արեւագալ կ'երգէինք : « Լո՛յս, լո՛յս, արարիչ լուսոյ ...» :

Մեծ Պահքի իւրաքանչիւր կիրակին իր յատուկ ոճնախմբութիւնն ունէր, երբեմն աւանդական ուխտագնացութիւններով :

Մաղկազարդը արդէն նախադուռն էր դալիք մեծ ոճնին :

« Դռնբացէք»ի արարողութիւնը մեծ հանդիսաւորութիւն կը սոսնար :

Ամբողջ քառասուն օր աւազ խորանը ծածկող վարագոյրը յաղթականօրէն ու լոյսերու մէջ փողփողուն կը բացուէր՝ «Բա՛ց մեզ, Տէր, զդուռն արքայութեան» աղաչանքին ի պատասխան :

Աւագ Շաբաթը սուրբ էր արդէն : «Ցիմար - խմաստուն կոյսեր»ու ոճնը, Ոտնլուան, Լացի դիշերը, Խաչելութիւնն ու Թաղումը դէպի եկեղեցի կը քաշէին հաւատացեալներու բազմութիւնը :

Ճրագալոյցի պատարագին «առէ՛ք կերէք»ը վերջ կուտար յիսնօրեայ Մեծ Պահքին : Ու մէջտեղ կ'ելլէին կարմիր հաւկիթները :

Կիրակիէն երեքշաբթի՝ ամբողջ երեք օր Զատիկ էր :

Շնորհաւորական այցելութեանց , աւանդական հաւկիթախաղի, կերուխումի, պարի ու զուարճութեանց մէջ չէինք մոռնար նաեւ մեր սիրելիները, որոնք յաւէտ բաժնուած էին մեզմէ : Մեռելոցի երկու - չաբթին գերեզմանատան էր յատկացուած, ողեկոչելու համար անոնց յիշատակը :

Ինչպէս նորազարթ գարունը ծաղիկնե - րով ու կանաչով կը զարդարէր աերեւա - զուրկ ծառերը, այնպէս ալ Զատիկը խաւսուտիկ նոր հագուստներ կը բերէր պզտիկներուն :

Գարուն եւ Զատիկ խորհրդանշանն էին Վերածնունդի ու Յարութեան : Ոճանդակութեան եւ նոր յոյսերու :

Այսպէս էր երէկ, երբ կ'ապրէինք մեր նախահայրերու երկրին մէջ : Մ'յն հողին վրայ, որուն իւրաքանչիւր թիզը կը ծաղկէր՝ չնորհիւ հայ աշխատասէր ժողովուրդի ճակտի քրտինքին : Որուն իւրաքանչիւր ծառն ու թուփը նուիրական էր եւ իր աւանդութիւնն ունէր : Որուն չէն քաղաքներուն եւ աւաններուն վրայ՝ կանդնուած հազարաւոր վանքերն ու եկեղեցիները պերճախօս վկաններն էին Հայուն դարաւոր քաղաքակրթութեան եւ մշակոյթին :

Այսօր չկան այս բոլորը :

Խելակորոյս թշնամին առհասարակ վայրագ բնազդէ մղուած՝ քար ու քանդ ըրած է ամէն ինչ :

Նեռուած եօթն անգամ եօթը ծովերէ անդին, ցրուած աշխարհի չորս հովերուն, այսօր ալ Զատիկ կը ոճնէ հայ ժողովուրդը :

Բայց ի՞նչ Զատիկ :

Աւա՛ղ, Զատկուն կիրակին

Մեր դարիբներն ին դարիբ երկիր :

Ղարիբ ենք դարձեր բոլորս : Բայց չենք մոռցած մեր Զատիկը, ո՛չ ալ մեր սրբազան աւանդութիւնները :

Չե՛նք կորսնցուցած մեր հաւատքը՝ օր մը դարձեալ մեր ազատ հայրենիքին մէջ ոճնելու համար բուն հայկական Զատիկը՝ ա՛յնպէս ինչպէս կը ոճնէինք երէկ :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

Խ՝ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻ

•

ԽՐՈՒՇՉԵՒԻ ԵՒ ԺՈՒԿՈՎԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լենհասաուրի վարչապետ Սիրանքէվիչի ի պատիւ Մոսկուայի մէջ սրտաբուխ ընդունելութեան մը ընթացքին, Խրուշչեւ եւ Ժ. Միութեան Պատերազմական նախարարը, Ժուկով, խօսք առին՝ կարգ մը սպառնական յայտարարութիւններ կատարելու համար արեւմտեան պետութեանց հասցէին :

Խրուշչեւ, դէմքը զարձնելով դէպի արեւմտեան դեսպանները, ըսաւ. «Կ'ուզենք զդուշացնել զրամատիրական երկիրները, որ մեզի հետ կատակի չելլեն : Մի՛ փորձուիք Հունգարիոյ դէպքերը վերակոխել . փորձութեան մի՛ ենթարկէք մեզ : Դէպքեր կ'ուզէք վերստեղծել ո՛չ միայն Հունգարիոյ, այլ նաեւ արեւելեան Գերմանիոյ մէջ : Կը զդուշացնեմ ձեզ : Սուրբեր չենք մենք եւ եթէ հարկ տեսնենք, անհրաժեշտ եղած ձեւով կը դիմադարձենք» :

Ապա դառնալով դէպի Լենհասաուրի վարչապետը, Խրուշչեւ աւելցուց .

« Ձեր երկրին սահմանները կը նկատենք մե՛ր ալ սահմանները : Ո՛վ որ ձեր սահմանները բռնադրկէ, մեր ալ սահմանները բռնադրած պիտի ըլլայ» : Խրուշչեւ մի առ մի թուելէ վերջ ընկերվարական երկիրները, աւելցուց . «Մենք բոլորս բարեկամներ ենք, երբ մեզմէ որեւէ մէկը յարձակման ենթարկուի, «մէկը բոլորին եւ բոլորը մէկուն համար» սկզբունքին հիման վրայ պիտի չարժինք» :

Կարգ մը ակնարկութիւններ ըրաւ լենհասաուրի անցեալի անհամաձայնութեանց մասին, սակայն, աւելցուց, «այժմ նոր գլուխ մը բացուած է մեր երկու երկիրներու փոխ – յարաբերութեանց պատմութեան մէջ» : Պատերազմէն խօսքերով չէշտեց թէ Արեւմուտքը սկսած է Լենհասաանը սիրաշահելու փորձեր կատարել, բայց վստահացուց թէ Լենհասաանի լաւագոյն բարեկամները Ժ. Միութիւնն ու Ժողովրդական Հանրապետութիւններն են :

Ցիշեցնելէ վերջ թէ ինչպէս, վերջին աշխարհամարտին, խորհրդային բանակները «ստիպուեցան» Լենհասաանի վրայ յարձակիլ ու որպէս յաղթող մուտք գործել Վարշաւիայէն ներս, Խրուշչեւ վերջացուց հետեւեալ բառերով .

« Ոեւէ մէկուն վրայ յարձակում գործելու նպատակ չունինք, սակայն չենք ալ ուզեր ոեւէ մէկուն ենթարկուիլ : Մեր անկեղծ փափաքն է՝ խաղաղութիւնը պահպանել, ոչ թէ որովհետեւ կը վախնանք, այլ որովհետեւ կը պիտակցինք պատերազմին անօգուտ ըլլալուն : Բայց եթէ պարտադրուած ըլլանք՝ անվեհեր կերպով պիտի կռուինք » :

Իսկ մառնալ Ժուկով, իր հերթին յայտարարեց . «Հիւսիսային Ատլանտեան կազմակերպութեան ձեռք առած բոլոր միջոցներուն դէմ մենք ալ անհրաժեշտ միջոցները ձեռք պիտի առնենք : Այդ կազմակերպութեան դէմ գործելու բոլոր միջոցները ունինք » :

× Ժ. Միութեան Արտաքին նախարարը, Կրոմիքօ, Միջին Արեւելքի մասին յուշագիր մը յանձնեց Անգլիոյ, Ֆրանսայի ու Մ. Նահանգներու դեսպաններուն . այս յուշագրին պարունակութիւնը տակաւին յայտնի չէ :

× Ժ. Միութեան Արտաքին փոխ – նախարարը, Կուզնեցով, Թեհրանի մէջ յիշեցուց թէ Իրան խօսք տուած էր Ժ. Միութեան, որ պիտի չարտօնէ օտար զինուորական կայաններու հաստատումը իրան – եան հողամասերուն վրայ : Շեչտեց թէ հիւլէական կայաններն ալ այս խոստում -

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԵՐԲ ԾԱՌԵՐՆ ԱԼ Կ'ԱՂԱՂԱԿԵՆ...

•

«Սպառեցեր զազգս բազումս եւ յանցեաւ անձն քո : Քար ի հիմանէ աղաղակեսցէ եւ գերան յորմոյ տայէ պատասխանի» :

Ամբ. Բ. 10

Սարսռացին բոլոր ծառերը Աւագ Ուրբաթ, կ'ըսէ աւանդութիւն մը, ու սուգ մտան : Մեծ էր վիշտը եւ համատարած :

Ուռիին ըսաւ .— Ոստերս պիտի կախեմ ջուրի աւազանիներու վրայ, ուր պիտի թափեմ արշալոյսին արցունքները :

Նռիին ըսաւ .— Այսուհետեւ պիտի բնակիմ գերեզմաններու մէջ՝ անմխիթար ցաւերու վկայ :

Որթատունկը ըսաւ .— Ողկոյզներս սեւ պիտի ընեմ ու գինին որ պիտի հոսի ծոցէս՝ պիտի կոչուի «արտասուք Քրիստոսի» :

Ցայգածաղիկը ըսաւ .— Ամէն երեկոյ պիտի փակեմ հոտաւէտ շափրակներս ու պիտի բանամ միայն առաւօտուն, գիշերուան արցունքներովս լեցուն :

Սոճին ըսաւ .— Ի նշան սուգի, այս օրուընէ սկսեալ պիտի բնակիմ ամայի վայրերու մէջ ու պիտի մռայլին տերեւներս :

Դեղձին ըսաւ .— Պահապան գերեզմաններու, մահ պիտի բուրեմ այլեւս, ոչ թռչուններ պիտի թառին վրաս, ոչ ալ մեղուներ պիտի գան ինձ այցի :

Հիրիկը ըսաւ .— Ցաւիտենապէս սուգ պիտի պահեմ, մանիշակագոյն ծողով մը պիտի ծածկեմ ոսկի բաժակս :

×

Արտայայտելու ձեւեր են ժողովրդական այս աւանդութիւնները , — խորհրդանշական իմաստով մը պատկերատրել մտածումները : Արդարեւ, այսպէ՞ս կը սիրէին խօսիլ եւ բացատրել իրենց միտքը՝ Արեւելքի հին ու բեղուն ժողովուրդները :

Այս երթը պատկերները , հին ժողովուրդներու մէկ գանձարանէն հաղուած , Զատկական տօնին հրիստոնէական պատմութեան մասին խօսելով՝ կը զարգացնեն այն միտքը թէ, ինչպէս բարե՛րը պիտի աղաղակէին՝ երէ մարդկային բերանները լռէին անարդարութեան մը առջեւ , բարբարոսութեան մը առջեւ, ոճիրի մը առջեւ, ահա ծառե՛րն ալ սկսած են աղաղակել իրենց ցաւը եւ սուգ պահել մեծ եւ անաւոր վիշտի մը առջեւ, Յիսուսի անկարելի զոհաբերութեան առջեւ :

Ի՜նչ դաժան զուգադիպութիւն, — Հայոց մեծ զոհատօնը կը կատարուի Յիսուսի նոյն այդ զոհատօնին հետ, նո՛յն ամսուան մէջ : Ու մինչ Յիսուսի զոհատօնը կը փոխէ Զատկական տօնին հին իմաստը՝ երջանիկ վախճանով մը (յարութի՛ւն), Հայոց զոհատօնը հեգնութեան մը կը վերածէ ամսուան անունը հայերէն լեզուով, — ապրի՛լ :

Բայց, սիրելի՛ աւանդութիւն՝ որ դարերու խորէն կուգաս եւ ցեղին արեան մէջ կը խայտաս, ըսէ՛, ե՞րբ պիտի վերնայ մեր սուգը : Ահա բարերը կ'աղաղակեն , ծառերը կ'աղաղակեն, — ոճի՛ր է գործուած : Ինչպէս մարգարէն կ'ըսէ, ոճրագործը բազմաթիւ ժողովուրդներ կոտորեց՝ մեծապէս յանցապարտ, այնքան որ բարերն ալ կ'աղաղակեն իրենց հիմ դրած տեղէն ու գերաններ՝ պատերուն մէջէն, — բայց մինչեւ ե՞րբ պիտի մնայ անպատիժ, ըսէ՛ : Ուրեմն մարդկութիւնը ա՞յնքան ինկաւ, որ բարն ու փա՛յտն ալ կը գերազանցէ իր անսրտութեամբ, մեր ցաւին ու վիշտին հանդէպ անասնօրէն անկարեկիր :

Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ԹԻԹՈՅԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Ժ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ՍԹԱԼԻՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ»

•

Եուկոսլաւիոյ Ընկերվարական Միութեան (համայնավար կուսակցութեան) համագումարին մէջ մառեչալ Թիթօ խօսք առաւ եւ բուռն բառերով դժգոհութիւն յայտնեց Եուկոսլաւիոյ հանդէպ Ժ. Միութեան բռնած դիրքին դէմ :

« Ժ. Միութիւնը որոշ չափով բարեփոխած է ընկերվարական երկիրներու հետ իր ունեցած յարաբերութիւնները, սակայն սթալինական հակումները տակաւին չատ զօրաւոր կերպով արմատացած կը մնան խորհրդային քաղաքականութեան մէջ, ըլլա՛յ Եուկոսլաւիոյ, ըլլա՛յ այլ երկիրներու հետ ունեցած իրենց յարաբերութեանց մէջ : Կարգ մը ղեկավարներու բռնած ընթացքը ցոյց կուտայ թէ տակաւին ձերբազատուած չեն իրենց նախկին մտայնութենէն » :

Ապա պախարակեց խորհրդային վարիչներուն փոփոխամտութիւնը . «Օր մը մէկ ձեւով կ'արտայայտուին, յաջորդ օրը ուրիշ բան կ'ըսեն . պէտք է յայտնենք Ռուսերուն, որ իրերու այս կացութիւնը չկրնար շարունակուիլ այս ձեւով . եթէ կ'ուզեն որ մեր երկու երկիրներու յարաբերութիւնները բարելաւուին, պէտք է հրաժարին իրենց այս փոփոխամտութենէն : Հետեւանքը այն եղած է, որ 1948էն ի վեր (երբ Եուկոսլաւիա Կոմինֆորմէն քաշուեցաւ) մեր յարաբերութիւնները այսքան դէշ վիճակի մէջ գտնուած չէին : Մեր անկախ քաղաքականութիւնը անհաճոյ է մեր խորհրդային ընկերներուն, սակայն պիտի դայ այն օրը, որ պիտի հասկնան մեզ» :

ՋԱՏԿՈՒՄԱՆ տօնին առթիւ խմբագրատունը դոց է երկուշաբթի (Մեռելոց) օր եւ «Յառաջ» լոյս չի տեսներ :

Մեր յաջորդ թիւը ամբողջովին նուիրուած Ապրիլ 11/24ին, լոյս կը տեսնէ Զոքեջաբթի օր :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

•

Նախարարաց Խորհուրդը, երկար վիճաբանութիւններէ վերջ համաձայնութիւն գոյացուց 1957ի ընթացքին իրագործուելիք 250 միլիառ Ֆրանքի խնայողութեան հարցին շուրջ :

Այս խնայողութեան մէկ մասը յատկացի պիտի դայ պատերազմական պիւտճէին մէջ մտցուած սեղմումներէն, իսկ մնացեալը հատուածաբար պիտի դոյանայ նոր տուրքերէ : Կը ճշդուի սակայն, թէ պատերազմական պիւտճէին մէջ մտցուած սեղմումները Ալժերիոյ համար նկատի առնուած յատկացումներուն վնաս պիտի չպատճառեն :

× Ալժերիոյ մէջ կատարուած խուզարկութեանց հետեւանքով, ապահովութեան ուժերը ամէն օր նոր զինամթերքներ երեան կը հանեն : Այսպէս, Ալժէ քաղաքին Թաղամասերէն Քազպահի մէջ 13 ժամացուցաւոր ռումբեր, բազմաթիւ ատրճանակներ ու դաշոյններ դրաւուեցան :

Օրանի մէջ էլեկտրական հանրակառքի մը մէջ ռումբ մը պայթեցաւ . մէկ հոգի մեռաւ, 4 ուրիշներ ալ վիրաւորուեցան :

Զանազան բախումներու ընթացքին ապստամբները յիսունի չափ մեռեալ ունեցան ուրբաթ օր :

× Արմատական կուսակցութիւնը չորս հոգինոց քննիչ յանձնախումբ մը նշանակած է, որ Ալժերիա պիտի մեկնի եւ տեղւոյն վրայ պիտի քննէ կացութիւնը : Այս յանձնախումբին անդամներէն մէկն ալ Տօքթ. Ֆովնանեան է, Սէն է Ուազի հայ երեսփոխանը :

Ալժերիոյ նախկին ռազմիկները բողոքած էին մենամեան կուսակցութեան պատկանող այս յանձնախումբին Ալժերիա մեկնումին դէմ : Տօքթ. Ֆովնանեան յայտարարեց որ «հակառակ բոլոր սպառնալիքներուն, քննիչ յանձնախումբը Ալժերիա պիտի մեկնի» :

ԵՐԲ ՋԱՏԻԿ Է...

Ինչպէս տարուան եղանակները, կրօնական եւ ազգային տօներն ալ բնական պահանջներ են:

Անոնք ներդաշնակ ամբողջութիւն մը կը կազմեն, հակառակ իրենց հակամարտ բովանդակութեան:

Գարունը իր բուրմունքով եւ աչունը իր տերեւաթափով, ամառը իր տաքով եւ ձըմեռը իր ցուրտով անհրաժեշտ տարրեր են, մարդկային մարմինը եւ միտքը վերանորոգելու, հաւասարակշռութիւն հաստատելու համար:

Երբ կ'ըսենք Նոր Տարի, Մնունդ, Բանբերեկենդան կամ Ծաղկազարդ, Զատիկ եւ Վարդավառ, տեսակ մը հոգեփոխութիւն կը կատարուի մեր մէջ:

Ու կը սկսինք խլրտիլ: Նոր չունչ մը կը հոսի մեր ըմբռնումներուն եւ ղեկավարներուն մէջ, ինչ գաւանանք ալ ունենանք:

Ցեղով կը սկսինք բաղդատել անցեալն ու ներկան: Անհուն կարօտ մը կը խռովէ մեր սիրտը, եւ երազներ կը հիւսենք վաղուան համար:

Այս պարագան ճիշդ է մասնաւորապէս մեր տարագիր եւ ցիրուցան բազմութեանց համար, որոնք ահա երեսուն տարիէ ի վեր կը յածին օտարութեան մշուշին մէջ:

Տակաւին ունինք զանգուած մը որ հին յիշատակներով կ'ապրի:

Ուրիշներ արդէն կլորցած, յարմարած են իրենց բնական երկրի պայմաններուն, հայրենի աւանդութեանց հետ մոռնալով մայրենի լեզուն ալ:

Եւ վերջապէս ունինք նորահասներու բազմութիւնը, որ ոչինչ դիտէ անցեալէն, միտք չի յոդնեցներ վաղուան համար եւ օրը իրիկուն կ'ընէ այսօրը ծծելով:

Ինչպէս որեւէ տօն, Զատիկն այ տարբեր իմաստ ունի այս երեք դասակարգերէն իւրաքանչիւրին համար:

Տարեցները կը փորձեն երիտասարդացնալ, յիշելով երբեմնի Զատիկները:

Երիտասարդները արձակուրդ մը աւելի վայելած կ'ըլլան:

Իսկ հաւատացեալները կը մաղթեն որ չուշանայ հայութեան Զատիկը,— աղաւթիւն եւ վերածնութիւն:

Անշուշտ ամէնքս ալ նոյն խղճով կը դիմաւորենք Զատիկը:

Բայց, ե՞րբ է պատահած որ ժողովուրդ մը բարիքներ ապահովէ հառաչելով եւ աղօթելով:

Ամէն վաստակ երկունքի մը կը կարօտի: Եւ մենք այդ երկունքին տարիներն է որ կը համրենք ամէն Զատիկ:

Ե՞րբ կուգայ մեր Զատիկը:

— Երբ որ ամէնքս ալ համոզունք թէ դատապարտուած ենք միայն Աւետ Ուրբաթներ տեսնելու, եթէ չսորվինք մէյ մը ճակատագիրը վարել դիտակցօրէն:

Տարբական դիտակցութիւնը կը պահանջէ հաւատարմութիւն եւ յարատեւութիւն՝ տիրանալու համար մեր ազգային իրաւունքներուն:

Երբ որեւէ հաւատ կը վարանի, կը տկարանայ կամ կ'ընկրկի այս ճամբուն վրայ, կը դառնայ զանցառելի քանակութիւն:

Դարձեալ, եթէ որեւէ հոսանք ճակատ կը ճեղքէ բանակիութեամբ, տպիտութեամբ կամ խմաստակութեամբ, էջ մը պատռած կ'ըլլայ ազգային տոմարին մուտքի դլուխէն:

Ուժերու ամփոփում՝ ամէն բանէ առաջ:

Մեր աչքը դէպի հայրենիք, իսկ մեր ականջը՝ դէպի հողվրտիք, լսելու համար աւելի քան մէկ միլիոն զոհերու պատգամը:

Եթէ դարեր տեւած է քրիստոնէութեան քարոզած հաւատքը, ի՞նչու տասնեակ տարիներու յուսախաբութիւնները պիտի խախտեն մեր ինքնավստահութիւնը՝ լաւագոյն օրերու համար:

Զատիկ է,— աղղանշան վերանորոգման: Հանդիսաւոր կոչ՝ հաւատքի եւ աշխատանքի:

Վերանորոգման այդ ճիգին մէջ բաժին ունինք ամէնքս ալ, ո՛ւր որ ալ գտնուինք: Ընկերային ո՛ր աստիճանին ալ հասած ըլլանք:

Ոչ մէկ խորութիւն սեւ, տարիքի, դաւանանքի:

Նոր դոյամարտ մըն է որ կը մղենք, բոլորովին տարբեր պայմաններու մէջ:

Ամէնէն համեստն ալ կրնայ ճարտ մը վառել ինքնապաշտպանութեան ճամբուն վրայ: Կամ ճեղք մը փակել:

Տարուան բոլոր եղանակներէն ոչ մէկը այնքան կը խօսի մեր սրտին՝ որքան պահունը եւ իրմէ անբաժան Զատիկը:

Գարունը եւ Զատիկը այլապէս խոր իմաստ մը ունին մեղի համար:

Այդ եղանակին հետ կապուած է սկիզբը Հայոցին Սարսափներուն, 1915 Ապրիլ 11/24: Փլուզո՛ւմ...

Ո եւէ ժողովուրդի մէջ, միայն այս պարագան պիտի բաւէր լուսութեան դատապարտելու բոլոր խորթ ձայները եւ ծուռբերան կանչերը:

Միայն այս պարագան ամբողջ քարոզ մը կ'արժէ, արթնցնելով քնացողներն ու քնացնողները:

Զատիկ է, արթնցէ՛ք:

Շ.

(Զատիկ, 1955)

ԳՐԱԿԱՆ ԹԻՒՐԻՄԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ակամայ պիտի պատասխանեմ Օր. Մանրիկ Պէրպէրեանի յօդուածին՝ «Զարմանալի Քննադատութիւններ» խորագրով, որ լոյս տեսաւ «Յառաջ»ի 7 Ապրիլի թիւին մէջ:

Հակառակ միակողմանի քննութեան մը, այդ յօդուածը քանի մը հիմնական կէտեր կը պարունակէր, որոնք պէտք է լուսաբանուին թիւրիմացութիւնները փարատելու համար, քանի որ անոնք կապ ունին մեր արդի գրականութեան եւ գրողներուն հետ:

Բուն նիւթին հետ առնչութիւն չունեցող յառաջաբանէ մը ետք, Օր. Մ. Պէրպէրեան կը գրէր.— «Քննադատ մը կը դանդատէր թէ Հայաստանի քննադատները, Սփիւռքի մեր Գրականութեան վրայ խօսած ատեն, կը թուէին միայն «Հայաստանասէր» գրագէտներուն անունները»:

Քննադատը, որուն անունը գրուած չէ, այս տողերը գրողն է, որ «Յառաջ»ի Յունուար 27ի թիւին մէջ «Ճանչնանք Սփիւռքի Գրականութիւնը եւ Գրողները» խորագրով յօդուած մը գրած էր, Երեւանի «Գրական Թերթ»ին թիւ 43ին մէջ լոյս տեսած յօդուածին իբրեւ պատասխան, որուն վերնագիրն էր «Ճանաչենք Սփիւռքի առաջաւոր գրականութիւնը» խորագրով:

Օր. Մանրիկ Պէրպէրեանի առաջին թիւրիմացութիւնն այն է, որ երեք սիւնակէ բաղկացած իմ գրութեանս մէջ երբեք «Հայաստանասէր» որակումը տուած չէի: Իմ դիտողութիւնս «Առաջաւոր, յառաջդիմական, յեղափոխական» որակումին դէմ էր, որովհետեւ ըսած էի թէ «Գրականութեան մարզին մէջ գրողի մը տաղանդն ու արժանիքները կը փնտռենք մենք»: Հայաստանասէ՞ր... բոլոր գրողներն ալ Հայաստանասէր են, յաճախ առանց տաղանդ կամ որեւէ արժանիք ունենալու:

Երբ «Գրական Թերթ»ը արտասահմանի արդի գրականութեան մէջ «առաջաւոր եւ յառաջդիմական» գրողները կը մատնանշէր միայն, մոռնալով յիշել մեր գրականութեան նո՛յն շրջանին աւելի տաղանդաւոր ներկայացուցիչները, մեղի կը մնար սրբագրել այդ թիւրիմացութիւնը եւ դիտաւորեալ անտեսումը: Ի՞նչ գրած էի այդ առթիւ.— «Այս անուններուն քով «Սփիւռքի գրականութիւնն ունի բազմաթիւ ուրիշ տաղանդաւոր գրողներ եւ որոնք ոչ «յառաջդիմական նկատուելով յիշատակութեան արժանացած չէին: Սփիւռքի հայութիւնը լաւ կը ճանչնայ այդ դէմքերը, արձակագիր եւ բանաստեղծ, որոնք «իրենց ընդգրկած թեմաներով, իրենց հանրային առանձնայատկութիւններով եւ գեղարուեստական արժանիքներով ըստ ամենայնի ուշագրաւ երեւոյթներ են»: (Յառաջ, 27 Յունուար):

Նպատակս գրական այդ սերունդին պատկանող հեղինակներուն հանդէպ ցոյց տրուած անարդար վերաբերումը մատնանշել ըլլալով, պէտք չէի տեսած յիշատակել ուրիշ անուններ ալ, որոնք՝ թէեւ Սփիւռքի մէջ ստեղծագործած են, սակայն չեն պատկաներ այդ գրական սերունդին:

Ինչո՞ւ յիշէի օրինակ Լ. Շանթի, Ն. Աղբալեանի, Կ. Զարեանի, Վահան Թէքէեանի, Յ. Օշականի եւ ուրիշներու անունները, որոնց ամբողջական գործը, ժամանակագրական կարգով, հազիւ ըմպիւռքի գրականութեան մէկ մասը կը կազմէ:

Օր. Մ. Պէրպէրեան ուրիշ թիւրիմացութեան մըն ալ զոհը կը դառնար: Ակնարկելով յօդուածիս, կը գրէր. «...ըմպիւռքի գրագէտներու ցանկ մը կը ներկայացնէի, ուր այս անդամ ալ կար, միա՛յն եւ միա՛յն, իր կուսակցութեան պատկանող գրագէտներուն անունները» (Մտորագծումները մեր կողմէ):

Օր. Մ. Պէրպէրեան կրնա՞յ հաստատել թէ իմ կողմէս յիշուած հեռեւեալ անունները իր ակնարկած «կուսակցութեան» կը պատկանին, եւ հետեւաբար չէզոք չեն: Արամ Հայկազ, Նչան Պէչիկթաշլեան, Ա. Հարոն, Ն. Սարաֆեան, Բ. Թօփալեան, Զ. Գազազեան, Ց. Կոստանդեան, Հ. Զարդարեան, Զ. Որբունի եւ Կ. Փոլատեան: «Հայ գրականութեան գլուխը գոնուղ քալ էզդեցներու» ուրիշ անուններ կրնա՞յ տալ:

Դժբախտաբար յօդուածագիր օրիորդին ակնոցները չափազանց պղտոր են, եւ մեղի կը վերագրէ մտայնութիւն մը, որուն դէմ պայքարած ենք տարիներէ ի վեր:

Օր. Մ. Պէրպէրեանի յօդուածին մէջ ակնարկութիւն մըն ալ կար, որ ուղղուած էր Հր. Սամուէլի կողմէն ստորագրուած յօդուածին դէմ, որուն վերնագիրն էր «Յառաջ»ի Սաւերը («Յառաջ», Մարտ 17): Այդ խմբագրականին մէջ կը խօսուէր մասնաւորաբար «Յառաջ»ի Սանեերուն մասին: Թէեւ աչխատակից՝ Օր. Մ. Պէրպէրեան չէր կրնար «Յառաջ»ի սան նկատուիլ ու յիշատակուիլ, ինչպէս Տիկին Հուրի Իփէկեան, Արշաւիր Խանէտանեան, Հր. Բալուեան, Ֆ. Վշտունի, Տիկին Էլէն Բիւզանդ եւ բազմաթիւ ուրիշներ:

Բարեբախտաբար Օր. Պէրպէրեան ինքն իսկ կը փորձէ դարմանել իր սխալ տեսակէտը, երբ կը գրէր թէ «Մէկ քանի աքանչելի խմբագրապետներու» վարած կուսակցական թերթերու եւ պարբերականներու մէջ է որ բազմաթիւ գրողներ իրենց յայտնութիւնը ըրած են ու կը շարունակեն ստեղծագործել: Եւ յետոյ Օր. Մ. Պէրպէրեանի պարագան իսկ չի՞ հերքեր «կուսակցութեան» մը վերագրուած կողմնակալութիւնը, քանի որ երեսուն տարիներէ ի վեր ան աչխատակիցն է օրաթերթերէ եւ ամսագիր «Հայրենիք»ներուն, եւ վերջերս ալ «Յառաջ»ին, որոնցմէ «կուսակցական» ուրիշ թերթեր միշտ արտատպումներ կ'ընեն:

Օր. Մ. Պէրպէրեան չեմ կարծեր որ հետեւած ըլլայ մեր վերջին երեսնամեայ գրականութեան: Հակառակ պարագային՝ ծանօթ պիտի ըլլար «Նահատակ Գրագէտներու Բարեկամներ» (ներկայիս «Հայ Գրագէտներու Բարեկամներ») անունը կրող հրատարակչական ընկերակցութեան, որուն արդի կազմին մէջ մէկ «կուսակցական» ուրիշ թերթեր միշտ արտատպումներ կ'ընեն:

Օր. Մ. Պէրպէրեան չեմ կարծեր որ հետեւած ըլլայ մեր վերջին երեսնամեայ գրականութեան: Հակառակ պարագային՝ ծանօթ պիտի ըլլար «Նահատակ Գրագէտներու Բարեկամներ» (ներկայիս «Հայ Գրագէտներու Բարեկամներ») անունը կրող հրատարակչական ընկերակցութեան, որուն արդի կազմին մէջ մէկ «կուսակցական» ուրիշ թերթեր միշտ արտատպումներ կ'ընեն:

ՕՏԱՐ ԷԶԵՐ

ԱՍՏՂ - ՄԱՆՈՒԿԸ

Աստղ Մանուկը թէեւ բացատրեց բոլորին որ դրպանին մէջը ունէր դեղին ոսկին, սակայն եթէ զայն իր տիրոջը չտար – նէր զաւազանի երեք հարիւր հարուածները պիտի ստանար, բայց բորոտը այնքան թախանձագին պաղատեցաւ որ Աստղ-Մանուկը տեղի տալով դուքի զղացումին, տուաւ դեղին ոսկին խեղճ բորոտին:

Ու տուն հասնելով, ենթարկուեցաւ ահաւոր պատիժին ու դարձեալ չդիտցաւ կատ նետուեցաւ զնտանին խորը:

Հետեւեալ առաւօտ կանուխ, կախարդը կրկին եկաւ ու ըսաւ.

— Եթէ այսօր յաջողիս ինծի բերել կարմիր ոսկին, ազատութիւնդ պիտի շնորհեմ: Իսկ հակառակ պարագային, վստահ կրնաս ըլլալ որ պիտի սպաննեմ քեզ...

Դժբախտ Աստղ-Մանուկը վերստին բռնեց անտառին ճամբան եւ հոն օրն ի բուն փնտռեց կարմիր ոսկին, ի զո՞ւր: Ցետոյ, յոգնած ու պարտասած, նստեցաւ քարի մը վրայ ու սկսաւ դառն արտասուել:

— Կարմիր ոսկին գոր կը փնտռես, կը գտնուի քու եղիդ գտնուող քարայրին խորը, ըսաւ յանկարծ եղնիկը, որ չես դիտեր ինչպէ՞ս եւ ուրկէ՞, յանկարծ կանգնած էր իր առջեւ:

— Ա՛հ, շնորհակալ եմ, անսահման շնորհակալ եմ, բայց պանդխեց Աստղ-Մանուկը, ինչքա՛ն շնորհապարտ եմ քեզի... Առաջին անգամ դո՞ւն չէիր որ դիմատ վերաբերում ունեցար, կրկնեց եղնիկը, եւ ուրախ ոստումով մը անհետացաւ եղաւ:

Աստղ-Մանուկը մտաւ քարայրէն ներս, եւ հոն, հեռաւոր խորչի մը մէջ գտաւ կարմիր ոսկին, դրաւ զայն դրպանը, ու յառաջացաւ դէպի քաղաքին դուռները:

Հոն էր, դարձեալ, բորոտը որ ըսաւ.

— Տուր ինծի կարմիր ոսկին, ապա թէ ոչ պիտի մեռնիմ անսուաղ:

Աստղ-Մանուկը վերստին խղճահարեցաւ, տուաւ կարմիր ոսկին բորոտին եւ ըսաւ.

— Ձու կարիքդ իմինէս աւելի մեծ է...

Այսուհանդերձ, սիրտը լեցուած էր ցաւով, վասնզի դիտէր իրեն սպասող վախճանը:

Բայց, ո՛վ հրաշք, երբ անցաւ քաղաքին դուռնէն, պահակները խոնարհեցան իր առջեւ յարդանք մատուցանելով եւ միաձայն աղաղակեցին.

— Ի՛նչ դեղեցիկ է մեր տէրը...

Հետզհետէ խոնուող քաղաքացիներու ամբոխ մը միւս կողմէն կ'աղաղակէր.

— Անկասկած որ աշխարհի վրայ մեր տիրոջմէն աւելի դեղեցիկը գոյութիւն չունի:

Աստղ-Մանուկը սկսաւ արտասուել եւ խորհեցաւ. «Իմ թշուառութիւնս է որ կը հեղնեն...»:

Ամբոխը հետզհետէ կը բազմանար եւ միջոց մը Աստղ-Մանուկը ինքզինքը դատաւ հրապարակի մը վրայ, որուն դիմացը կը բարձրանար թագաւորական պալատը:

Եւ ահա, կարծես մոգական զաւազանի մը ազդեցութեան տակ, պալատին դուռները բացուեցան եւ կրօնաւորներ ու պալատական աւազանին ընդառաջ գալով խոնարհեցան իր առջեւ ու ըսին.

— Դուն մեր տէրն ես, որուն կը սպասէինք, դուն մեր թագաւորին որդին ես:

Աստղ-Մանուկը պատասխանեց.

— Ես թագաւորազուն մը չեմ, ես խեղճ մուրացիկի մը որդին եմ: Ինչո՞ւ կը պնդէք որ ես դեղեցիկ եմ, երբ վստահ եմ թէ իմի մը նման տգեղ եմ...

Նոյն պահուն, մէեւնոյն անձը որուն սաղաւարտին վրայ առիւծ մըն էր քանդակուած, հայելիի մը նման փայլող վահան մը բերելով ներկայացուց Աստղ-Մանուկին եւ ըսաւ.

— Ինչպէ՞ս իմ տէրս կրնայ պնդել թէ ինք տգեղ է...

Աստղ-Մանուկը վահանին մէջ ցոլացող իր դէմքը դիտեց...

Ո՛վ երջանկութիւն, իր դէմքը վերըստացած էր նախկին չնորհն ու դեղեցկութիւնը եւ իր աչքերուն մէջ կը փայլէր արտասովոր չող մը որ նախապէս գոյութիւն չէր ունեցած:

Բարձրաստիճան կրօնաւորները ու բանակի աւագանին խոնարհեցան իր առջեւ ու ըսին.

— Վաղուց է որ դուշակած էինք, թէ օրին մէկը պիտի գար այն՝ որ կոչուած էր իշխելու մեր վրայ: Ուստի մեր տէրը թող հաճի ընդունիլ այս թագը եւ իր բարութեամբ եւ արդարադատութեամբ գառնայ մեր բոլորիս թագաւորը:

Սակայն տղեկը պատասխանեց.

— Ես արժանի չեմ, քանդի ես ուրացայ իմ մայրս որ կրեց զիս իր արգանդին մէջ, եւ հանդիստ ու դադար պիտի չունենամ մինչեւ որ չգտնեմ զինքը եւ չարժանանամ իր ներումին: Թողէք զիս մեկնիմ, որպէսզի հետեւ պարտիմ չրջել ամբողջ աշխարհը, որոնեմ, գտնեմ մայրս: Զեմ կրնար կենալ հոս, թէկուզ գահ ու գայիսոն նուիրէք ինծի...

Եւ մինչ այսպէս կը խօսէր, անդադար բար իր հայեացքը ուղղեց դէպի դիմացի ճամբան եւ հոն, խոնուած ամբոխին մէջ յանկարծ նշմարեց այն մուրացիկ պատառը որ իր մայրն էր եւ որուն քով կը գըտնուէր նոյն այն բորոտը որուն պատահած էր ճամբուն վրայ:

ՕՍԿԱՐ - ՈՒԱՅԼՏ

(Շար. – 8)

ԺԱՂՈՎԻՑ

ՀԱՓՓՈՒՆՔ ՏԻՒՂԻ

— Այդ ինչ է, Մոսով, ի՞նչ ես այդ պատրաստել Տիւղիի համար :

— Ոչ, Տիւղի, ախ, պատմաբանութեան համար :

Եւ լրջօք Տիւղին ալ աւարտ ըրաւ իր նիհար ձեռքերը, որ մեծ ճիգերով կ'աշխատէին մեծ գրքի մը վրայ, որուն վրայ կը նկարէր Տիւղի :

— Մա՞մ, ինչո՞ւ համար Ռուսիան կ'անուանեն Մոսկուա :

— Հայր չե՛ս, Տիւղի, Ռուսիան՝ ձեռի օրէր՝ իրեն պէս ուրիշ ազգեր ալ կան, որոնք կ'ապրին Մոսկուա անուն տեղի մը :

— Իա՞նչ կ'ուզէ. ո՞վ կ'ուզէ յիմար տեղերը ապրիլ :

— Ասոնք ալ ուրիշ ազգեր են, որոնք ալ ունին իրենց հայրենիքը, ուր կ'ապրին :

— Մա՛մ, Տիւղի, Ռուսիան ձեռի օրէր՝ ամբողջ աշխարհ մըն էր, որուն մէջ կային ուրիշ ազգեր ալ :

Մոսով ուրախ էր, որ Տիւղի այսքան հետաքրքրութիւն կը ցուցնէ իր ազգին նկատմամբ, ուստի ձեռքերը մէկդի դնելով՝ սկսաւ պատմել :

— Ռուսիան ձեռի օրէր՝ ամբողջ աշխարհ մըն էր, որուն մէջ կային ուրիշ ազգեր ալ :

մին մաս կը կազմեն: Կուզնեցով Թեհրան դացած էր երկու երկիրներու հաղորդա - կից սահմանները ճշդելու եւ առեւտրա - կան համաձայնութիւն մը կնքելու հա - մար:

× Մոսկուայի ճայնասփիւռը ազդարա - րութիւն մը տուաւ Սպանիոյ, յայտնելով թէ իրենք զիրենք մեծ վտանգներու կ'են - թարկեն Հիւսիսային Ատլանտեան Ուխտին միանալով: Ինչպէս յայտնի է, Սպանիա այդպիսի փափաք մը յայտնած էր, սա - կայն Նորվեկիա խոտու հակառակեցաւ:

× Ե. Մխուեեան մէջ դտնուող օտար դիւանագէտներուն բացարձակապէս ար - դիլուեցաւ դէպի կեդրոնական Ասիա ճամ - բորդել: Արդիլուած գօտիները են նոյնպէս Քիվը, Օտեսան ու Մրմի ամբողջ թերա - կղզին: Կը կարծուի թէ այս արդիլքը կապ ունի հիւլէական ռազմափորձերուն հետ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ուժը պետութիւն - ները մինչեւ հիմա ընդունած են Այզընհա - ուըրի վարդապետութիւնը. այդ երկիրնե - րըն են՝ Լիբանան, Լիբիա, Թուրքիա, Ի - րան, Փաքիստան, Աֆղանիստան, Իրաք եւ Արաբիա:

ՑՈՐԴԱՆԱՆի Հիւսէյն Թաղաւորը յայ - տարարեց թէ պայքար պիտի մղէ կայսե - րապաշտութեան դէմ եւ պիտի զգուշանայ օտար պետութեանց հետ դաչինքներ կընե - քելէ:

ԹՈՒՐԲԻՈՑ վարչապետը, Մենտերէս, ուրբաթ օր բուռն բառերով յարձակեցաւ Մակարիոս արք.ի դէմ եւ զայն յորջոր - ջեց «աւազակ, ահաբեկիչ»:

ՊԱՂՏԱՏԻ ՈՒԽՏԻՆ վարիչ մարմինը հինգշաբթի օր նիստ մը գումարեց Պաղ - տատի մէջ: Օրակարգի նիւթն էր՝ պաշտօ - նապէս հրաւիրել Մ. Նահանգները, որ մաս կազմեն Պաղտատի Ուխտին: Որոշու - մը տրուեցաւ միաձայնութեամբ եւ Մ. Նահանգներու պիտի հաղորդուի Մայիսի վերջերուն՝ Քարաչիի խորհրդաժողովին ընթացքին:

ՑԱՌԱՋԻԿԱՑ չաթթուընէ սկսեալ ա - մերիկեան նաւերը պիտի անցնին Սուէզի ջրանցքէն:

ՓՆՏՌԵՑԻՔ

Ապրիլեան ստահանդէսին առթիւ՝
ԾԱՏՈՒՐ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆի
«ԽԱՉԻՆ ՃԱՄԲԱՆ»
Որմէ կը մնան միայն քանի մը օրինակ - ներ: Դիմել հայ գրավաճառներուն կամ հեղինակին՝

Z. BERBERIAN
104 Ave. d'Italie, Paris (13e)
Գին 500 ֆրանք

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՂԱՆՍ.— Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղը իր սրտագին խնդակցութիւնները կը յայտնէ Տէր եւ Տիկին Մարտիրոս Պօյաճեանի, Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս Պօյաճեանի, իրենց եղ - բօր եւ բոլոր ընտանեկան պարագաներուն իրենց սիրեցեալ մօր մահուան առթիւ:

●

ՎԱՂԱՆՍ.— Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղը իր սրտագին խնդակցութիւնները կը յայտնէ Տէր եւ Տիկին Գէորգ Քիւրքճեանի իրենց Թոռնիկին ծնունդին առթիւ:

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Նաւով, օդանաւով, երկաթուղիով որեւէ ընկերութեամբ եւ միեւ - նոյն դիներով դէպի Ամերիկա, Ա - ւըստրալիա, Քանատա եւ Սբե - րեւելք: Վճարումը հոս կամ ար - տասահման: Կ'ապահովենք վի - զայի գործողութիւնները ձրի, կ'ապահովենք նաեւ տեղերը ձրի: Դիմել՝

ԺԱՆ ԵՂԻՇԷ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆի
որ ունի 35 տարուան փորձա - ռութիւն:

AMERICAN LLOYD
48 Rue de la République Marseille
Tél. CO 4722
7 Rue Auber, Paris

ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԱՆԻԷՒ - ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄԲ.— Հ. Ց. Դ. «Արամ» ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը, այս հինգշաբթի երեկոյեան ժամը 21ին, ա - ւագրական հաւաքատեղին: Բոլոր ընկերնե - րու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Կազ. Խաչի Շրջ. վար - չութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ չրջանի մասնաճիւղերու վարչութիւնները, այս չորեքշաբթի կէս օրէ վերջ ժամը 3ին, Ահարոնեան ակումբին մէջ: Կարեւոր օրա - կարգ:

ԱՊՐԻԼ 11/24Ը ՎԱՒԱՆՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Ազգ. Միութեան կող - մէ, հովանաւորութեամբ երեք յարան - ուանութեանց պետերուն:

Այս ուրբաթ ժամը 21ին Սալ ոէ Ֆէթի սրահը:

Կը նախագահէ Գ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ
(Ազգ. Միութեան նախագահ)

Ֆրանսերէն խօսք կ'առնէ Պ. Ց. Կէ - ՉՈՒՐԵԱՆ:

Կը խօսի Փարիզէն հրաւիրուած՝
ԳԵՐԱՊԱՏՎԱՌ ԱՄԱՏՈՒՆի

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ ՎԻԵՆԻ ՄԷՋ

Հ. Կ. եւ Մ. Միութիւնը կը կազմակեր - պէ Ապրիլ 11-24ի 42րդ տարեդարձը, Ապ - րիլ 28ին կիրակի:

Մասնակցութեամբ բոլոր կազմակեր - պութիւններուն ու միութիւններուն:

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգեհան - գստեան Ս. պատարագ, ժամը 9ին, Դաշ - նակցութեան ակումբը:

Կէս օրէ վերջ ժամը 3ին սգահանդէսը, Սէրքըլը Կաթոլիքի սրահը:

Կը խօսի Պ. ՄԻՍԱՔ ՄԻՐՋԻ (Լիոնէն):

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ:

ԿԱՐԵՒՈՐ

Անոնք որ Մ. Պարսամեանի յոբելեկա - կան հանդէսին համար հրաւիրատիրը չեն ստացած, կրնան դիմել «Ծառաջ»ի խմբա - գրատունը, ինչպէս նաեւ Հայ Գրավա - ճառներուն, ուր պիտի դտնեն տրամադրե - լի տոմսեր:

ՀՐԱՒԷՐ ԼԻՈՆԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Ծառաջկայ Մայիս 12ի կիրակի օրը Հ. Բ. Ը. Միութեան յիսնամեայ յոբելեանը պիտի կատարուի Լիոնի Սալ Մոլիէրի մէջ: Այս առթիւ յոբելենական յանձնա - խումբը որոշած է ճաշ մը կազմակերպել, 11 Մայիս չաբաթ իրիկուն, ի պատիւ Փարիզէն եկող հիւրերուն, Օթէլ Թէրմի - նիւսի սրահներէն մէկուն մէջ: Լիոնա - հայ հասարակութիւնը սիրով կը հրա - ւիրուի մասնակցելու յիշեալ ճաշասեղա - նին: Փափաքողները այժմէն կրնան դիմել եկեղեցւոյ խորհրդարանը, ամէն օր կէս - օրէ յետոյ ժամը 4·30էն սկսեալ՝ արձա - նագրուելու համար:

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՍՐԱՀ

Սաորեւ Պիվէրի նուիրատուներու ցան - կը (գումարը 24·700, յայտարարուած է ուրբաթ օր):

Ն. Ա. Սարգիսեան, Ասատուր Մարոյ - եան, Մանուկ Գասպարեան, Յովհաննէս Փուլիկեան, Հերոյեան Թորոս, Պոլոյեան Ղազար, Խաչատուր Պօղոսեան, Թամոյ - եան Տիգրան, Գէորգ Յովսէփեան, Սար - գիս Ազատեան, Պօղոս Հեպոյեան հազա - րական ֆրանք, Եղիա Յովակիմեան երկու հազար, Ֆարմանեան Համբարձում վեց հարիւր, Առաքել Առաքելեան, Աւագ Վա - րատեան, Մարգար Ղարիպեան, Հայկազ Պօյաճեան, Սեդրակ Աբրահամեան, Ծա - տուրեան Միհաք, Խաչատուր Գինոսեան, Նշան Գինոսեան, Կարապետ Գինոսեան, Մկրտիչ Դշոյեան, Անդրանիկ Տօնապետ - եան, Նշան Նազարեան, Արամ Նազոյեան, Ենովք Յովսէփեան, Յոսեփ Պօյաճեան, Վարդան Վարդանեան, Լեւոն Տօնապետ - եան, Մարտիրոս Մերոյեան, Սարգիս Յովհաննէսեան 500ական ֆրանք, Գաս - պարեան Կարապետ, Գրիգոր Գինոսեան 300ական, Սահակ Պետոյեան 200, Սար - գիս Մանկոյեան 300, Սիրական Հայրա - պետեան 300, Պօղոս Նորաիկեան 200 ֆր:

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 24 Ապրիլ, Չորեքշաբթի, ժամը 21ին, Փլեյէլ ժուռնալի մեծ սը - րահին մէջ, 21 ռիւ Քատէ, մէթրօ Քատէ: Նախաձեռնութեամբ ՁԱՓԱՀԱՍ ՈՐԲԵ - ՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ եւ մասնակցութեամբ զանազան կազմակերպութեանց կը նախագահէ՝

ՇԱՒԱՐՇ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

կը խօսին ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ, ՀԱՑՐ ԱՒԵՏԻՔ Վ. ԹԱԼԱԹԻՆԵԱՆ եւ Կ. ՄԵՀԵԱՆ:

Մասնակցութեամբ՝ Օր. ԱՍՏՂԻԿ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆի, Պ. Պ. ԱՐՏԱՇԷՍ ԳՄԲԷԹԵԱՆի, ԵՐՈՒԱՆԴ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆի, ՍԱՐԳԻՍ ՔԱՋԵԱՆի:

Իսթէն օթօֆարներ պիտի մեկնին ժամը 8ին՝ Խրիմեան զպրոցին առջեւէն:

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ Է

ՅՈՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԿԱՐԻՔ ՄԸ ՏՈՒՆ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ ՀԱՅ ՀԱՐՍՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ

Ամերիկահայ մեծահարուստ մը, որ ամուսնացած է հայ աղջկան հետ, կ'ուզէ ամուսնանալ հայ աղջկան հետ, որ ունի հետեւեալ յատկութիւնները՝

Ազնուական ընտանիքէ, գեղեցիկ, կրթուած, ազնիւ, ընտանեսէր, ներկայանալի, ոչ աւելի քան 25 տարեկան, ոչ պակաս քան 5 լեզուներ գիտնալ, ոչ պակաս քան 5 լեզուներ գիտնալ, ոչ պակաս քան 5 լեզուներ գիտնալ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

24

ԱՊՐԻԼ

•

MERCREDI

24 AVRIL

1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7865 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3676

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՁԱՐԱՇՈՒՔ ԹՈՒԱԿԱՆԸ

•

Մէկ ապրիլեան վրայ, 1915 Ապրիլ 11 – 24ին զործադրութեան դրուեցաւ գիւային ծրագիր մը, որ տարիներ առաջ պատրաստուած էր մանրակրկիտ կերպով:

1908ի Օսմանեան Սահմանադրութիւնը խանդավառած էր Հայութիւնը:

Արտասահմանէն, մանաւանդ Կովկասէն Պոլիս համախմբուած էին մեծ թիւով մտաւորականներ ու հանրային զործիչներ:

Պոլսոյ մէջ իրարու եռեւէ բացուած էին միջնակարգ վարժարաններ, ընդունելու համար զաւառի խորերէն դէպի մայրաքաղաք խուժող ուսումնասիրաց պատանիները: Կեդրոնականն ու Պէրպէրեանը նեղ կուզային այլեւս:

Բարձրագոյն վարժարանները լեցուած էին հայ երիտասարդներով: Շատեր զուրկ էին ապրուստի ապահով միջոցներէ: Ուսման ծարաւն էր, որ դէպի Պոլիս առաջնորդած էր իրենց քայլերը: Անոնք իրրեւ դրամագլուխ ունէին իրենց երիտասարդութիւնը, հայրենասիրական ոգին, աշխատելու կորովը եւ զարդանալու ու տոկալու անբեկանելի կամքը:

Հայ մշակոյթը կը ծաղկէր ու կը զարդանար Պոլիսէն մինչեւ զաւառ:

Տպարաններ կը հաստատուէին, զրքեր ու թերթեր կը հրատարակուէին հայերէն նակ քաղաքներու մէջ:

Նոր մտաւորականներ, նոր բանաստեղծներ, զրագէտներ ու հեռաւորներ հրապարակ կուգային ամէն օր:

1913ին հայ զրերու գիւտի 1500 եւ հայ տպագրութեան 500ամեակի զոյգ յոբելեանները իրենց զագաթնակէտին կը հասցէին ժողովրդական խանդավառութիւնը:

Հայկական զարթօնքին զուգընթաց կը զարդանար նաեւ թուրանական զաղափարականը՝ տիրապետող ցեղին մէջ: Թուրք երիտասարդութիւն մը կը հասնէր՝ ցեղապաշտ եւ օտարատեաց:

Վերջ զտած էր Սուլթան Համիտի համիտական ծրագիրը:

Ոճրագործ Իթթիհատը, որ հրապարակ եկած էր «ազատութիւն, հաւասարութիւն, եղբայրութիւն եւ արդարութիւն» կեղծ սկզբունքներով եւ ծրագրած էր «օսմանեան» դրօշին տակ «եղբայրօրէն» համախմբել կայսրութեան այլազան տարրերը, չուտով դուրս տուաւ իր իսկական զոյնը:

Սկսաւ հալածել ո՛չ միայն քրիստոնեաները, այլ նաեւ ոչ –թուրք մահմետականները — արաբ, ալպանացի եւն.:

Թուրքերը զգացին, որ իրենք առնուազն յիսուն տարի եւ մնացած էին Հայերէն: Նախանձը կը կրծէր իրենց հոգին: Առիթ կ'որոնէին՝ հայութեան ողնայարը կոտրելու համար:

Գաւառի մէջ հարստահարութիւնները աստիճացած էին: Պատրիարքարանը ամէն օր «Թագրիր» կը ներկայացնէր Բարձրագոյն Դրան:

Պալքանեան պատերազմի վաղորդայնին լրջօրէն հրապարակ զրուած էր հայկական բարենորոգումներու խնդիրը:

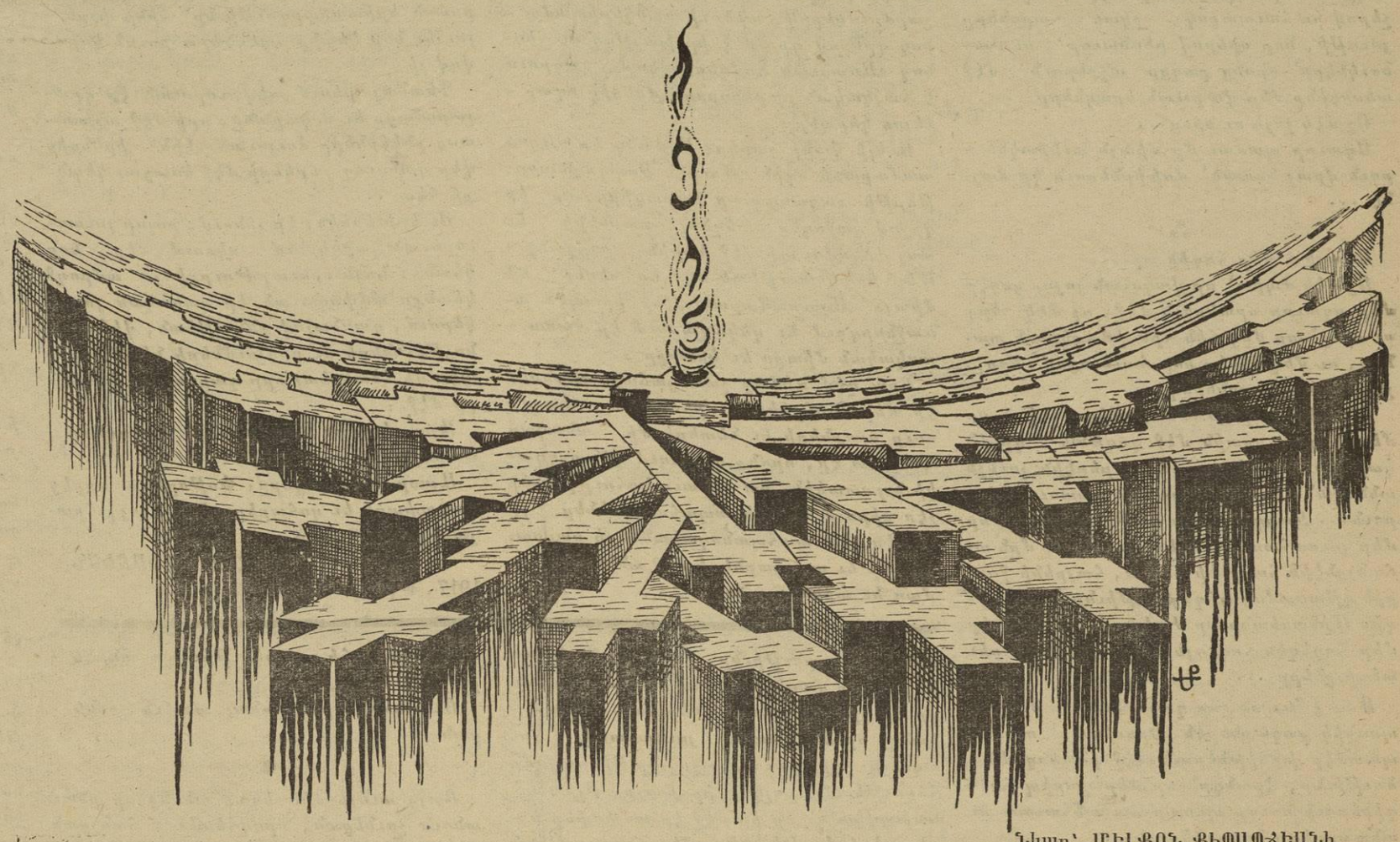
Երաշխաւոր վեց մեծ պետութիւնները 1914ի Փետրուարին այս վերջինին ընդունել տուած էին բարենորոգումներու ծրագիրը:

Երկու եւրոպացի մարզպաններ նշանակուած էին հայկական նահանգներուն համար, որոնք որոշ ինքնավարութիւն կը տառնային:

Մեծ պատերազմը լաւագոյն առիթը արաւ հրէշ կառավարութեան՝ արմատին լուծելու համար Հայկական խնդիրը:

Ապրիլ 24ին ձերբակալելով Պոլսոյ հայ բիւրաւոր մտաւորականները, դէպի կառափնտա առաջնորդեց զանոնք, անոէր ու անպլուխ ձգելու համար հայ ժողովուրդը:

Մէկ միլիոն նահատակներու արիւնը արդարութիւն կը պահանջէ քառասուներ-

Նկար՝ ՄԵԼՔՈՆ ՌԷՊԱՊՃԵԱՆի

ՄԵՌԱԾ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻՆ ՀԱՄԱՐ

Իջէ՛ք երա՛զներ, իջէ՛ք,
Անբաւբաւ շիրմին վըրան
Տեսլահաւ բանաստեղծին
Որ կեա՛նքը՝ ձե՛զմով կերտեց ...
Ու, գարունին թովչական
Աւիշներով սիրահեծ
Եւ խաղերով բուրեան,
Ծաղկեցուցէ՛ք այս վերջին –
Էջը՝ իր սե՛ւ հողերուն,
Որ հունին մէջ անմատեան,
Գրչին հանգոյն՝ սի՛րտն ալ հէք
Չի ցամքի ...
Իջէք երա՛զներ, իջէք,
Ձեռքեր՝ լոյսի սերմնացան
Անխոնջ ձեռքերը երգող,
Չեզ կանչել՝ ալ չե՛ն կարող
Սակայն, նոյնիսկ նեղ փոսին
Ուճայնութեան մէջ աղճատ
Ուր յուշերը կը մըսին,
Չե՛ր յոյսովն են դեռ ժպտուն
Շուրթերն՝ անխօս մագաղաթ,
Մինչ մարմինը անսարսուռ
Նաւուռ մը պէս՝ յոգնամաշ,
Խաւարին գիրկը թափուր
Կը հանգչի :
Իջէ՛ք երա՛զներ, իջէ՛ք՝
Դուք ո՛րքան էք ուշացեր,
Գուժաբեր հովէն արագ,
Ոսկի եղնիկն է վազեր
Եւ, կատարէն ձիւնատաշ,
Բերքոդին Սէրը մի՛ակ
Արդէ՛ն իր բովն է հասեր,
Ան է՝ Պատրա՛նքը շըբեղ՝
Տեսէք, կայներ է հսկուն
Ճակտին վերեւ լուսագեղ
Եւ աչերուն՝ յաւէտ փակ,
Կայներ է Ան՝ սի՛րաւեր,
Շող վարսերուն հովարձակ
Հեծծերուն մէջ տարուբեր
Ջերք սօճի :
Իջէ՛ք երազներ, իջէք ...
Անցեալներուն փըլատակ,
Հովը կը հարթէ փոշին
Փառքերը, գոհարաշար
Մատեանին հետ՝ կը մաշին :
Ներկաները մերկ՝ կ'ապրին :
Ներկաները կը փակչին
Մեր բաբախուն բիբերուն ...
Երք դաւերով լպրծուն
Անդունդն ի վար, սերունդներ
Խոստումներու կը կառչին,
Երք ըստուերներ կիսամեռ
Կ'աղաղակեն՝ խելագար,
Երք կը լռէ, ալեյոյզ
Ծոցն ովկեանին մահերգակ
Կեղծիքներուն տապալած
Ցոյսին զանգը չըրասոյզ,
Երք մո՛խիր է ամէն լոյս
Եւ անապատն անգամ՝ լա՛ց,
Այս խունապին այլանդակ
Ժըխորին մէջ, վե՛ր անկէ,
Որպէս ծածանող դրօշակ
Բանաստեղծը կը հսկէ ...
Մինակ, անճուն, անօթի,
Ձայնը կ'ուղղէ ամէն դի:
Բառերով կուռ եւ յստակ
Երք կը խօսի կամ կ'երգէ՝
Եղեռնահար, ո՛րքր ազգի
Սուգէն, Արե՛ւ կը ծագի :
— « Դեռ կաւմեր կան՝ անառիկ,
Կա՛ն հասակներ անխորտակ՝
Անմահութեան պահակներ
Որ փայլա՛կէն կը բաղեն
Նիզա՛կն իրենց՝ հրերեղէն·
Քառասներուն դէմ կանգուն
Միտքեր կան դեռ անսայթաք՝
Ապագաներ խուզարկող
Նո՛ր փարոսներ սըլացիկ,
Եւ դեռ կեանքեր կան՝ դալար,
Փոթորիկներ գլխատող
Լա՛ստեր, խիզախ եւ արդար·
Բայց մանաւանդ, սիրտե՛ր կան,
Ակերուն պէս՝ թաւիւնցիկ,
Անընպատ՝ անոնց նըմանի,
Ուրկէ բըխի, բուռ առ բուռ,
Հաւատներու բացառիկ
Օրհնութիւնը՝ որպէս ջուր,
Ծո՛վ հրաշէի :»

. . . . . .
. . . . . .

Իջէ՛ք երա՛զներ, իջէ՛ք,
Կեանքը նոյնիսկ երբ ցաւքի
Բանտին մէջը՝ պատանի,
Հոգին կարծես չի՛ մոռնար
Ձեր բուրմունքը հեշտահամ,
Փոսին գիրկը անիքնար
Այնպէս լիուած է, անզօր
Բանաստեղծը Թռիչքի,
Բերէ՛ իրեն տա՛ղ բոսոր
Որպէսզի հունը ծա՛ղկի ...
Անմահութիւնը անգամ
Առանց յոյգին ձեր աղուոր
Դիմա՛խտ մըն է՝ տեսլահամ
Անէծքի :
Իջէ՛ք երա՛զներ, իջէք՝
Հայրենաբա՛ղձ շիրիմին ...
Իջէ՛ք, երա՛զներ, իջէք՝
Պաղ հողերուն սե՛ւ էջին ...
Հոն գըրեցէ՛ք, ձեր փըխրուն
Մատներովը սիրածոր,
Ծաղկող հէքեա՛թ մը՝ վերջի՛ն,
Որ հունին մէջ անմատեան,
Տեղ չահաւ բանաստեղծին
Գրչին հանգոյն, սի՛րտն ալ հէք
Չի փըշրի ...
Իջէ՛ք, երա՛զներ, իջէ՛ք :

ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ

ԽՄԲ.— Հեղինակը Ապրիլ 24ի առթիւ «Յառաջ»ի համար վերամշակած է իր այս քերթուածը. որուն նախնական ձեւը զրուած էր Լեւոն Շանթի մահուան առթիւ եւ հրատարակուած «Ակօս» ամսագրին մէջ :

Ա Պ Ր Ի Լ 11-24ի

42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ԱՅՍՕՐ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԺԱՄԸ 21ԻՆ ՍԱԼ ՔԱՏԷ

Մանրամասնութիւնները՝ 4րդ էջ

կու տարիէ ի վեր ոչ միայն դահիճէն, այլ զայն հովանաւորող մեծերէն :

Յարգա՛նք հայրենիքի ազատութեան համբուն վրայ խնկող մեր մարտիրոսներու յիշատակին :

«Մնացորդաց»ը երբե՛ք պիտի չմոռնայ դիրենք եւ անսասան հաւատքով պիտի քալէ խոհալի նոյն ուղիէն, մինչեւ որ հնչէ արդարութեան ժամը :

ՀՐԱՆՏ–ՍԱՄՈՒԷԼ

ԱՆՈՆՑ ՈՐ ՇԻՐԻՄ ԶՈՒՆԵՑԱՆ

●

Մըրիկը աւերեց տարաւ զարերուն ցան-քը ...

Այսօր ամայի է Հայոց աշխարհը ... ոչ մէկ ծաղիկ որ արեւուն ժպտէր, ոչ մէկ ոսկեփիւն պարտէզներուն մէջ որ երգէր զարերուն հէքեաթը :

Զկան ծերունիները, որ սերունդներուն ուխտը իրենց հոգւոյն մէջ զրկած՝ հայ-րենի դետերուն մոլեգին երգը մեկնէին մեղի ու նոր սերունդը վառէին, նոր տեն-չերով ու հաւատքով, չկան հարսները յուռթի, նոր օրերով բեռնաւոր , ու մա-նուկները՝ որոնց քաղցր աչքերուն մէջ տեսնէինք մեր վաղուան երազները ...

Ոչ մէկ լոյս ու օրօր ...

Սգաւոր պառաւ մը միայն աւերակնե-րուն վրայ նստած՝ մոխիրներուն կը ձայ-նէ ...

*
**

Ամայի է մեր հոգին ալ ...

Ոչ մէկ ժպիտ՝ որ վաղուան յոյսը ցոլէր մեր սգաւոր սրտերուն մէջ, ոչ մէկ երգ ու օրօր՝ որ մեզ հին հին փառքերուն տա-նէր, ու մեզ դինէր նոր հաւատքով, նոր , չպղծուած երազներով ...

Ո՞ւր են Վարուժանն ու Սիամանթօն որ մեր ծարաւ սրտին մէջ դողթան դինին կաթէին, ու մեզ զարձեալ բերէին չունչն աննման՝ մեռած , բայց մեծ աւտուածնե-րուն ... Զարդարեանն ու Թլկատինցին որ մեր յուսահատ հոգիներուն անդամ մըն ալ ճանչցնէին հայրենի հոգին, հայրենի ջու-րին չթառամող զեղեցկութիւնը ... Սար-դիս Մինասեանը որ ժպիտով մը մարէր մեր հոգեղէն հոգւոյն մէջ բուսած սեւ տեսիլքները ...

Ո՞ւր է Կարօն, որ զաշտ կանչէր մեզ սա պոռնիկ քաղաքներէն, Երուխանը՝ որ մեզ պատմէր խրճիթներուն մէջ բնակող մե-ծութիւնը, Հրանդը՝ որ մեր զարիպ հո-գիներուն սուգը պոռար սա անհատատ ու անտարբեր անցորդներուն ...

Ո՞ւր է Ռաժիկը՝ երբ մեր հոգիները այնքան պապակած են նոր խօսքի մը, նոր մխիթարութեան մը կարօտով, եւ Զօհրա-պը, որ քիչ մը կեանք պատցնէր մեր սեւ, լալկան սրտերուն մէջ, եւ աննման Ակ-նունին, որպէս զի քիչ մը հաւատք տար մեղի, երազի մը քաղցրութիւնը սա չհատ-նող դիշերին մէջ, ու քիչ մը ուժ՝ արշա-լոյսին սպասելու ...

Ո՞ւր են, ո՞ւր են կամքին ու պայքարին վարպետները ...

Անոնք որ մեզ ուսուցին ու լքեցին դեռ չաւարտած , անոնք զորս ի զուր կ'որոնենք որպէսզի գան ու մեզ զարձեալ ցոյց տան ուղին մեր կորսուած երազներուն, ու մեզ ուժ տան նոր Գողգոթան մագլցելու :

Անպատմելի Շահրիկը, որ կը ճղնէր ու կ'որոտար, ու իր խոժոռ դէմքին ու անո-ղոք սաստին մէջ՝ չէինք երբեք ճանչցած մեզ, քաղցրութիւնը, մանկան մը հոգին իր ալեւոր մազերուն տակ, ու տատապան-քը իր չլուացող հսկումներուն ... Վռամ-եանը, որ եա դառնալ, յուսահատիլ ու սպառիլ չդիտցաւ, Հրաչը, որ Ցիսուսի մը հեզութեամբ չալկեց իր խաչը, Իշխանը՝ նախավկա՞ն՝ որ իր մէջ էր ամփոփեր և-րեք դեղեցկութիւնները մեր ազատութեան կռիւին, դէնքը, խօսքը, երգը ...

Ու միւսնե՛րը, միւսնե՛րը, անոնք որ Մարզպետ, Քառմէն, Վարդգէս, Շահ-պազ, Վահագն, Սարգիս, Մուրատ, Զա-վուչեան, Տաղավարեան, Փաշայեան, Վի-չապեան, Գալֆայեան կոչուեցան ...

Ու անոնք, հոյլը կրասերներուն, Գեղամ Բարսեղեանը, Արմէն Տօրեանը, Գեղամ Վարդապետը, Սեւակը, Զէօկիւրեաններըը, Լարենցը, Փայլակը, Համբարձումեանը , Հայրապետեանը, Գրիգոր Եսայեանը, Գա-սպարեանը, Արիսը, Բարթողը, Վանիկը ու դժնդակ չարանը բոլոր մոռացուածնե-րուն ...

Ու անոնք, որոնց վերջին ճիչը խեղ-դուեցաւ բանտին նկուղներուն մէջ կամ դետերուն, ձորերուն խորը, որոնք կա-խաղանին կատարէն Եհովան հեղնեցին կամ ինկան՝ յուսահատ մաքառումի մը մէջ, աշխարհի պոռնկութիւնը անիծե-լով ...

Ու անոնք որոնք բնաւ անո՛ւն չունե-ցան ...

●

Բայց աւելի մեծ եղան անոնք որ բնաւ անուն չունեցան, որովհետեւ ճանչցան մեռնելու դառնութիւնը, տանջանքներուն ու մահերուն բոլոր ձեւերը, ու չիրիմ մը չունեցան ուր հանդչէին ոչ իրենց դիւղին դերեզմանոցը՝ ոչ ապրողներուս հոգիներ-ուն մէջ :

Մեծ եղան, որովհետեւ գոյին մեռնե-լու՝ առանց յարութեան յոյսի, առանց յուսալու թէ օր մը անցորդ մը կանդ պիտի առնէ իրենց ոսկորներուն մօտ հոգոց մը ըսելու, առանց յուսալու թէ վաղը մէկ-կը պիտի դիտնայ իրենց անունը :

Դառն է մեռնիլ առանց յարութեան յոյ-սի, բայց անոնք մեռան՝ որպէսզի կռիւը չհանդի ... Մեռան առանց իրենց անունը տալու, — մութին մէջ, իրենց հոգեվար-քի ճիչը խեղդած ...

Փա՛ռք անծանօթ դինուորներուն՝ որոնք ինկան յաղթանակին հաւատքը զրկած ի-րենց հոգիներու մէջ :

ՀԱԿԱՏԱՄԱՐՏ» (1921)

«ԱԶԱՏԱՄԱՐՏ»Ը

●

Յոհաննս տանում են ինձ Պոլիս, «Ազա-տամարտ»ի խմբագրատունը : Հինգ յարկով մի չինութիւն էր, վերից վար աշխատան-քի, գոհոզութեան եւ ստեղծագործու-թեան մի տաճար՝ եռուն, բեղմնաւոր եւ անկաշկանդ ուղեղներով եւ զարքնոց, ուր կոփւում էին սալեր եւ մուրճեր՝ փըչրելու հին տախտակները եւ նախապաշարումնե-րը, տգիտութիւնն ու տարկութիւնը :

Ահա Վռամեանը որ թառած չէնքի տա-նավերի յարկի կուսակցական բիւրոյին կից իր փոքր սենեակում, ջղային արագ չարժումներով, արծուի ճանկերին նմա-նող գրերով գրում է իր խայթող ու հեգ-նող «Առտուան Տոմսեր»ը կամ ծրագրում է հայկական բարենորոգումներից օգտը -ւելու կերպերը :

Աւելի վարի յարկը : Այդտեղ էր «Ազա-տամարտ»ի ոդին՝ Ռուբէն Զարդարեանը, թերթի տաղանդաւոր խմբագիրը, որ իր գրչով յաջողեց ստեղծել օտարների եւ հայ ժողովուրդի մէջ խորին յարգանք : Մեր իրականութեան մէջ ես տեսել եմ միայն «Ազատամարտ»ը, որ իրապէս ա-ռաջնորդում եւ ղեկավարում էր հասա-րակական միտքը եւ կեանքը :

Նրա դէմ դիմաց չատ յաճախ տեսնում էի մեր Շահրիկին, որի վտիտ կազմը սուր սլաքների եւ նետերի մի անսպառ պահեստ էր, որոնք ուղղւում էին ուղղա-կի նպատակին. նա իրատախոհութիւններ չէր սիրում եւ վերապահութիւններ չի դիտէր, նա պահպանողականների սարսա-փըն էր եւ պայքարների մէջ աննկուն, յա-մառ եւ տրամաբանող :

Նրան կից սենեակումն էին երիտասարդ խմբագիրները՝ Գեղամ Բարսեղեանը, Ս-ն, Ն. Փափազեանը, Համբարձումեա-նը, յուսատու եւ զաղափարական դէմ-քեր, որոնք դիշեր ցերեկ «Ազատամար-տ»ով էին ապրում միայն :

Դիմացի սենեակումն էր « Ազատա-մարտ »ի սիւնն ու զարկեքակը՝ ելեմտա-կան նախարար մեր սիրելի Հրաչը, միշտ ժպտուն, միշտ լաւատես եւ միշտ չար-ժուն :

Աւելի վարի յարկում մեր մեղուանոցն էր՝ Հ. Յ. Դաշնակցութեան ակումբը, ուր հաւաքում էին «Ազատամարտ»ի ծիլերը, նրա քարոզած զաղափարների չուրջ խմբ-բուած երիտասարդութիւնը՝ հինը փշրե-լու եւ նոր կեանք ստեղծելու բուռն կորո-վով լի :

Գետնայարկում տեղաւորուած էր գրա-շարանոցը եւ տպարանը, որի մէջ աշխա-տող ընկերները ճուլուած էին իրենցից վեր գանուող յարկերի մէջ եռացող կեան-քի հետ ...

Ու երբ երեկոյ էր լինում, բոլոր լուսա-ւորուած յարկերում սկսում էր նոր կեանք : Նոյն օրուայ Թուրքիոյ ամբողջ կեանքը ամփոփուած էր զանազան յար-կերում, զառնալով քննութեան, վիճաբա-նութիւնների եւ որոշումների նիւթ, որ-պէս զի հետեւեալ օրը զարքնուէր կեան-քի մէջ :

Այդ տեղ էին Զաւարեանը, Վարդգէսը, Սարգիսը ...

Այսօր չկան բոլորը : Փոթորիկը սրբեց զաղափարի եւ գոհաբերութեան այդ հրա-չալի հանդրուանը :

ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

1917, Թիֆլիս

«ՄԵՐ ԼԱՑԻ ՊԱՏԸ»

●

42 տարի արդէն : Ի՞նչ նշանակութիւն ունի, սակայն, տարիներու հոլովումըդէպ-քի մը համար՝ որ ոչ միայն աննախընթաց է հայ ժողովուրդի պատմութեան մէջ , այլ եւ կարելի է ըսել՝ աշխարհի պատմու-թեան մէջ : Վարդանանց նահատակութիւ-նը երկուսան պատմութիւն չէ : Հրեանե-րու « Լացի Պատին» յիշատակութիւնը զարեր չարունակ արձագանգ է իրենց սր-տին մէջ տառապանքին մորմոքը, որքան ալ ըլլան անոնք հին, որքան ալ ըլլան օ-տար իրենց երիտասարդութեան համար :

Մեր երիտասարդութիւնն ալ որ մեծ-ցաւ օտար հորիզոններու տակ, չունի իր աչքերուն մէջ 1915ի սարսափին տխուր ցոլքը :

Ականջալուր եղած է իր մեծ մօր պատ-մութեան :

Ոչ իսկ կրցած է կարդալ սահմռկեցու-ցիչ նկարագրութիւնները անլուր, աղէ-տին, բայց դրօշմուած է իր հոգիին մէջ ցեղին անճիտման անջնջելի պատկերը , իր մտքին մէջ անկիւն մը տուած է իր զարաւոր մշակոյթին հիմնայատակ կոր-ծանման եւ իր սրտին մէջ մանկիկ մը ու-նի, որ կը թրթրայ ամէն Ապրիլ 11–24ին :

Ողբերու սերունդը, որքանոցներու տը-խուր կեանքը չէ մոռցած տակաւին : Եթէ չունի իր տունէն, իր ընտանիքէն , իր ծնողքէն հետը բերած յիշատակ մը, ունի սակայն անոնց սպանութեան եւ իր ան-ցած ղժոխքէն պատկեր մը իր աչքերուն խորը : Անոնցմէ չատերուն անունը վերջը տրուած է իրենց . որովհետեւ իրենց մայ-րիկին անուշ ձայնը չեն լսած որ կը կան-չէր զիրենք պարտէզէն կամ փողոցէն :

Ինչ զիւային եւ իր մանրամասնութիւն-ներուն մէջ ահաւոր ձեւով մը պատրաս-տուած ծրագիր մըն էր որ զործադրու-թեան զրաւ զահիճը : Երեք տարբեր ուղ-ղութեամբ զլուխ հանեց զայն : Տեղահա-նութեամբ ու ջարդով՝ երեք չորրորդով ջնջել հայ ժողովուրդը իր հողերուն վը-րայ : Հիմնովին փճացնել անոր դարաւոր մշակոյթը, բանդելով եկեղեցի, վանք , դպրոց, մատենադարան եւ ամէն յիշա-տակարան որ կուզար հինէն : Եւ հետքը չթողուլ հայ մտաւորականութեան ժողո-վուրդի մը սերը , միանգամ ընդ միշտ չախչախելու համար Հայուն ողնահարը , ինչպէս իրենք կը պարծենային այնքան չնական լրբութեամբ :

Այս երեքէն ո՞րը եղաւ անզարմանալի : Եթէ իրենց կարեւորութեան կարգով ուժ ունենանք դասաւորելու, պիտի ըսենք թէ երկրորդն է որ անվերադարձ է եւ մեր բոլոր կենսունակութիւնը եւ ցեղային ա-ռաքինութիւնները չեն կրնար զարմանել զայն : Հայ ժողովուրդը կ'ուճի բոլորէն ա-ւելի : Այսօր նորէն ունինք մօտ չորս մի-լիոն երկրպագունդին վրայ : Թշնամին չէ կրցած սրբել մեզ քարտէսէն : Մեր մտա-ւորականութիւնը իր պարծանքները կրնայ

զոհերը եղան համազգային խեչալի մը :

Ըսել կ'ուզեմ՝ խղճի պարտք մը կատա-րած ըլլալու հոգեւոր անդորրութիւնը ըն-ծայենք մենք մեղի, վաղը վերստին յանձ-նուելով առանձնապէս ու բացառապէս մեր առօրեային :

Ու տէրը չըլլանք այն անփոխարինելի ժառանգին, զոր Թողուցին մեղի, — իր-րեւ ազգային հոգեւոր արժէքներ եւ իր-րեւ ազգային գերագոյն խեչալ :

Խեչալ մը, զոր չամառեցան տեւապէս վէր զոնել, ջահի մը նման, մեզ նախոր-դող սերունդները՝ անցնելով «ընդ հուր եւ ընդ ջուր »...

Սգաւոն՝ այո՛ :

Եթէ, սակայն, չարդանքի հանդիսու-թիւններէն ետք, ամէն մէկս մեղի հետ մաս մը պիտի տանինք՝ խեչալապաշտու-թեան, ցեղային արժէքներու պահպանու-մի նախանձախնդրութեան, եւ զոհաբե-րումի ոգիէն անոնց, որոնց յիշատակը կը չարգենք :

Այդ ոգիին չարատեւութիւնն է, միայն, որ կ'իմաստաւորէ եւ կ'արժեւորէ անօրի-նակ զոհաբերութիւնը, զոր «Եղեռն» կ'ո-րակենք, եւ որ կը փաստէ մեր ազգ-դի-տակցութիւնը, ժխտելով, միանգամայն մեր այն ինքնամեղադրանքը թէ՝ «մենք լաւ մեռել թաղել դիտենք »...

ՍՕՍԵԱՅ ՏՂԱՆ

ԱՐՏԱՇԷՍԻ ՕՐԵՐԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՕՐԵՐԸ ՄԵՐ

●

Ճի՞շդ է այն աւանդութիւնը թէ՝ «Մեծն Արտաչէսի մահուան օրը բազմաթիւ Հա-յեր ուղած են վերջ տալ իրենց կեանքե-րուն » :

Այո՛ : Ինչո՞ւ :

Այդ անձնազոհութեան չարժառիթը խոր աչ՞քն է եղած՝ դէպի արքան : Զօրեղ տի-րակալէ մը զրկուած ըլլալու մտահոգու-թի՞ւնը՝ հոգեպէս տկար անձերու մօտ, թէ յուզարկաւորութիւնը նոյնիսկ կամ նաեւ անձնազոհութեամբ հանդիսաւոր զարձնելու յատկորոշ դիծ մը ցեղային :

Եւ արդա՞ր է ինքնամեղադրանքը մեր ժողովուրդին թէ՝ «մենք լաւ թաղել դի-տենք »...

Եւ, վերջապէս, անցեալ զարերէն ո՞րն է ժառանգ թողած մեղի՝ բացառապէս հայկական այն առածը, զոր կը յեղեղենք յաճախ,— «Գնա մեռիր, եկուր սիրեմ » :

Հեռաւոր անցեալին մէջ մինչեւ անձնա-զոհութեան զացող պատրաստակամու-թեան, եւ մեր օրերուն յեղեղուղ լինք-նաբնորոշումներուն միջեւ կա՞յ հանդի-տութիւն մը, որ, իբրեւ ցեղային յատ-կանիշ, երկարած ըլլայ, կարմիր թելի մը նման, Արտաչէսի օրերէն մինչեւ օրերը

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ «ՅԱՌԱՋԻ» ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ

Ս. ՉԻՒՔՈՒՐԵԱՆ

24 Նոյեմբ., 1954

Ը.

— Ինչ դիտեք, որպէս ազգ մը ձեզ համար, ասիական Թուրքիոյ մէջ։ Ի՞նչ է ձեր կարծիքը, ձեր զգացումները։

Ինձի դիտողութիւնը ընելու համար պէտք է ունենալ ազգ մը, որ ունենայ ինքնուրոյն կեանք մը, ունենայ իր ներքին եւ արտաքին քաղաքականութիւնը։ Ես ինձ համար ազգ մը չեմ տեսներ։ Ես կը տեսնեմ ամբոխներ, որոնք կ՚ապրին ու կը մեռնին, առանց գիտնալու թէ ինչո՛ւ կ՚ապրին եւ ինչո՛ւ կը մեռնին։ Ես կը տեսնեմ ամբոխներ, որոնք կ՚ենթարկուին ամէն տեսակ բռնութեան, ամէն տեսակ ստրկութեան, առանց գոչելու, առանց բողոքելու։ Ես կը տեսնեմ ամբոխներ, որոնք կը մատնուին ամէն տեսակ անարդանքի, առանց ամչնալու։ Ես կը տեսնեմ ամբոխներ, որոնք կը մորթուին, առանց դիմադրելու։ Ես կը տեսնեմ ամբոխներ, որոնք կը մորթեն, առանց գիտնալու թէ ինչո՛ւ կը մորթեն։ Ես կը տեսնեմ ամբոխներ, որոնք կը մորթուին, առանց գիտնալու թէ ինչո՛ւ կը մորթուին

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԸՍՏ ՏԸԼԸՍԻ

●

Երկուշաբթի օր, 1200 լրագրողներու ներկայութեան, Տըլըս Նիւ Եորքի մէջ ճառ մը խօսեցաւ, որուն մէջ սահմանեց Մ. Նահանգներու արտաքին քաղաքակա-նութիւնը: Այս ճառը, որ նախապէս վա-ւերացուած էր Այզընհաուըրի կողմէ, կը հասնի այնպիսի վայրկեանի մը երբ Ֆ. Մրուէթեան սպառնալիքները, ազդարա-րութիւնները ու խաղաղ գոյակեցութեան կոչերը կը յայտնուին իրարու:

Եթէ Տըլըսի ճառը բաժնենք իր դլխա-ւոր ենթաբաժանումներուն, կը տառնանք հետեւեալ պատկերը: 1) Ազատ աշխարհի ինքնապաշտպանութեան կազմակերպու-թիւն.— Սխալ է ըսել, թէ պատերազմը անխուսափելի է. սակայն կարդ մը ան-հրաժեշտ պայմաններ կան՝ խաղաղու-թիւնը պահպանելու համար: Տըլըս կողմ-նակից չէ դոյութիւն ունեցող տարակար-ծութիւնները ուժի միջոցով հարթելու, սակայն չուզեր նաեւ որեւէ վոխոխութիւն մտցնել ուժերու արդի դասաւորման ու հաւասարակշռութեան մէջ: Ազատ աշ-խարհը միացեալ ուժերով պէտք է կազմա-կերպէ իր ինքնապաշտպանութիւնը: 2) Ամերիկեան գինուորական օգնութիւն.— Տրուած ըլլալով որ Մ. Նահանգները մի-ակ երկիրն են որ հիւլէական զէնքերով կրնան օժտել իրենց դաշնակիցները, բնա-կան է, ուրեմն, որ չղադրեցնեն արդիա-կան զէնքերու չինութիւնը՝ ազատ աշ-խարհի միւս բոլոր պետութեանց պա-հանջներուն դոհացում տալու համար: 3) Ապագիւնում.— Դաշնակիցներուն օդնե-լու պարագան չի փաստեր թէ Մ. Նա-հանգները ապագինման ծրագրին հակա-ռակ են. ընդհակառակն. կը պահանջեն սակայն, որ ապագինման բոլոր փորձերը փոխադարձ հսկողութեան տակ կատար-ուին. այնքան աւելն որ կողմերը փոխա-դարձ հսկողութեան սկզբունքը չեն ընդու-նիր, Մ. Նահանգները որեւէ փոփոխու-թիւն պիտի չմտցնեն զէնքերու արտա-դրութեան իրենց ծրագրին մէջ: 4) Տնտե-սական օգնութիւն.— Քինուորական օդ-նութեան հետ զուգահեռ, Մ. Նահանգնե-րը տնտեսապէս ալ պէտք է օժանդակեն ազատ աշխարհին: Կարդ մը երկիրներ ար-դէն իսկ կ'օգտուին այս օժանդակութե-նէն, որ աւելի մեծ պիւտճէի մը կը կա-րօտի: 5) Ազգերու անկախութիւնը.— Մ. Նահանգները համոզուած են թէ բոլոր ազգերը իրաւունք ունին իրենց անկախու-թեան տիրանալու. սակայն միջազգային համայնավարութեան օժանդակութեամբ անկախութիւն ձեռք ձգելու բոլո՛ր փոր-ձերը համապատասխան են ինքնապաշտու-թեան: Այս մարդին մէջ, Մ. Նահանգները պատրաստ են օդնելու համայնավարու-թեան ներքին քայքայման ու կազմալուծ-ման: 6) Միացեալ Ազգերու ժողով.— Մ. Նահանգները որոշած են հաւատարիմ մնալ ՄԱԿի ուխտին եւ, հակառակ բոլոր դժուարութեանց, ամէն ճիդ թափել որ ՄԱԿը Ազգերու Դաշնակցութեան ճակա-տագրին չենթարկուի: Միջազգային տա-րակարծութիւնները պէտք է հարթուին արդարութեան սկզբունքներուն հիման վրայ: Մինչեւ Արեւելքի թնճուկը, զոր օ-րինակ, պէտք է լուծուի այս ձեւով՝ հա-կառակ խորհրդային բոլոր դաւերուն:

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

●

Յորդանանի մէջ հաստատուած չատ խիստ զրաքննութեան պատճառով կարելի չէ հաստատ կերպով դիտնալ թէ ինչ է երկրին ներքին կացութիւնը: Հեռագրա-կան ու հեռաձայնային հաղորդակցու-թիւններն ալ կտրուած են Յորդանանի եւ արտաքին աշխարհին միջեւ: Հակառակ լուրերը իրարու կը յայտնուին. Մինչեւ Ա-րեւելքի լրագրական դործակալութիւնը (եդիպտական) լուր տարածեց երէկ թէ Ամմանի եւ Նապլուզի մէջ ժողովրդական մեծ ցոյցեր տեղի ունեցած են՝ Ակդընհա-ուերի վարդապետութեան դէմ. ցուցարար-ները պահանջած են որ դահլիճը լուծուի եւ վարչապետութիւնը դարձեալ յանձնուի Նապուլսիի: Կ'ըսուի նաեւ թէ նախկին վարչապետը, Նապուլսի, որ յայտնի է իր եդիպտասէր հակումներով, եւ որ Խալի-տիի դահլիճին մէջ Արտաքին նախարար նշանակուած էր, հրաժարած է իր այս պաշտօնէն:

Սպայակոյտի նախկին պետը, զօր. Նու-վար, որ Սուրիա ապաստանած էր, յայ-տարարած է թէ Յորդանանի այս բոլոր դէպքերը ամերիկեան դեսպանին կազմա-կերպած դաւերն են: Իսկ Մինչին Արեւելքի լրագրական դործակալութիւնն ալ հաղոր-դեց թէ իրաքեան բանակները արդէն իսկ մտած են Յորդանան: Այս բոլոր լուրերը, սակայն, պէտք է ընդունիլ չատ մեծ վե-րապահութեամբ, որովհետեւ պաշտօնա-կան ոչ մէկ հիմք ունին եւ կրնան տարած-ուած ըլլալ մասնաւոր դիտումներով — ժողովուրդը դրդռելու նպատակով:

Ինչ կը վերաբերի իրաքեան բանակնե-րուն, այսլուրը արդէնիսկ հերքուեցաւ թէ՛ Յորդանանի վարչապետ Խալիտիի եւ թէ՛ իրաքեան կառավարու-թեան կողմէ: Խալիտի յայտարարեց. «Ի-րաքեան բանակները Յորդանան պիտի չմտնեն առանց մեր համաձայնութեան ու դիտակցութեան»:

Կ'ըսուի նաեւ թէ Իսլն Սէուտի բանակ-ներն ալ կազմ ու պատրաստ կը սպասեն՝ սուրիական միջամտութեան մը պարագա-յին Յորդանանի Հիւսէյն թագաւորին օդ-նութեան փութալու համար:

Ուրեմն ընդհ. կացութիւնն այն է, որ Իրաք եւ Արաբիա Յորդանանը պիտի պաշտպանեն՝ Սուրիոյ դինուորական ու Եդիպտոսի բարոյական յարձակումներուն դէմ:

Կացութիւնը, սակայն, կը չարունակէ մնալ պղտոր ու վտանգաւոր: Հազարաւոր պէտուիններ Ամման հասած են՝ թագա-ւորին պաշտպանութիւնը ապահովելու համար:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Արմատական կուսակցու-թեան քննիչ յանձնախումբը, որ կը մտա-դրէր Ալժերիա մեկնիլ ու տեղւոյն վրայ քննութիւն մը կատարել, հրաժարեցաւ իր ծրագրէն. արդարեւ, աւելի քան 10.000 անձեր կը պատրաստուէին « պատշաճ ըն-դունելութիւն » մը վերապահել յանձնա-խումբին անդամներուն՝ հակառակ ոստի-կանութեան ձեռք առած բոլոր միջոցնե-րուն:

Ալժերիոյ մէջ բուռն բախումներ տե-ղի ունեցան ապահովութեան ուժերուն եւ ապստամբներուն միջեւ: Երկրին արեւ-մտեան կողմը դտնուղ լեռնային շրջան-ներուն մէջ աւելի քան հարիւր ապստամբ-ներ սպաննուեցան բախումներու ընթաց-քին:

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Ուսանողական Միութեան (90.000 անդամ) 46րդ համադումարը բացուեցաւ առջի օր Փարիզի բժշկական համալսարանի նորակառոյց չէնքին մէջ: Օրակարդի դլխաւոր հարցը Ալժերիան է:

ԱՆԳԼ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ սկսաւ հր-բատարակել Սուէզի ստդնապին միջոցին Իարնի եւ Բուլկանինի միջեւ փոխանակ-ուած նամակները:

ՋԻՆԱՍՏԱՆԻ համայնավարները ու ձա-փոնի ընկերվարականները պահանջեցին Խաղաղականի ուխտ մը կնքել՝ Մ. Նա-հանգներու եւ Ֆ. Միութեան մասնակցու-թեամբ:

Ջիլիի Հանրապետութեան նախագահը, Իպանէզ, պահանջեց դահլիճին հրաժա-րումը:

ԹԵՀՐԱՆ - ՓԱՐԻԶ օդանաւային գծին վրայ տարօրինակ արկած մը պատահե-ցաւ: Էր Ֆրանս ընկերութեան օդանաւի մը ապակիներէն մէկը յանկարծ փշրուե-ցաւ եւ յառաջ եկած օդի հոսանքը պա-տուհանին մօտը նստող ճամբորդը դէպի դուրս քաշեց: Արկածը Իրաքի վրայ պա-տահեցաւ. տեղւոյն ոստիկանութիւնը ար-կածեալին (Ամերիկացի) մարմինը դտաւ Քերքուկի մօտերը:

ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Կազմակերպուած Դպրոցասէրի շրջա-նաւարտուհիներու եւ աշակերտուհիներու կողմէ:

Կիրակի, 28 Ապրիլ, կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Բօչֆուքոյի սրահին մէջ, 9պիս, Ավընիւ Տ'Իէնա, Փարիզ, Մեթրօ ա'Իէնա:

Պիտի ներկայացուի Սիպիլի՝

« ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ»Ը

Մարիվոյէն Ֆրանսերէն կատակերդու-թիւն մը, սիրայօժար մասնակցու-թեամբ չնորհալի պարուհի Օր. Ալիս ՊՕՑԱՃԵԱՆԻ հայկական եւ կովկասեան պարերով:

Երաժշտական պատկերներ սանուհի-ներու կողմէ:

Տոմսերու դին 1000 եւ 500 ֆրանք:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ 24 Ապրիլ, Չորեքշաբթի, ժամը 21ին, Փլեյել ժուռնալի մեծ սը-րահին մէջ, 21 ռիւ Քատէ, մէթրօ Քատէ: Նախաձեռնութեամբ ՋԱՓԱՀԱՅ ՈՐԲԵ-ՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ եւ մասնակցութեամբ զանազան կազմակերպութեանց կը նախագահէ՝

ՇԱՒԱՐՇ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Կը խօսին ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓէԿԵԱՆ, ՀԱՑՐ ԱՒԵՏԻՔ Վ. ԹԱԼԱԹԻՆԵԱՆ եւ Կ. ՄԵՀԵԱՆ:

Մասնակցութեամբ՝ Օր. ԱՍՏՂԻԿ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆի, Պ. Պ. ԱՐՏԱՇԵՍ ԳՄԲԼԷԹԵԱՆի, ԵՐՈՒԱՆԴ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆի, ՍԱՐԳԻՍ ՔԱՋԵԱՆի:

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ Է

Իսիէն օթօֆարներ պիտի մեկնին ժամը 8ին՝ Խրիմեան դպրոցին առջեւէն:

ԱՊՐԻԼ 11/24Ը ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Ազգ. Միութեան կող-մէ, հովանաւորութեամբ երեք յարան-ուանութեանց պետերուն:

Այս Ուրբաթ ժամը 21ին Սալ ոէ Ֆէթի սրահը:

Կը նախագահէ Գ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ
(Ազգ. Միութեան նախագահ)

Ջրանաերէն խօսք կ'առնէ Պ. Ց. ԿԷ-ՋՈՒՐԵԱՆ:

Կը խօսի Փարիզէն հրաւիրուած՝
ԳԵՐԱՊԱՏՑԵԱՆ ԱՄԱՏՈՒՆԻ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

Հ. Կ. եւ Մ. Միութիւնը կը կազմակեր-պէ Ապրիլ 11-24ի 42րդ տարեդարձը, Ապ-րիլ 28ին կիրակի:

Մասնակցութեամբ բոլոր կազմակեր-պութիւններուն ու միութիւններուն:

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոդեհան-դստեան Ս. պատարագ, ժամը 9ին, Դաշ-նակցութեան ակումբը:

Կէս օրէ վերջ ժամը 3ին սգահանդէսը, Սէրքէլը Կաթոլիքի սրահը:

Կը խօսի Պ. ՄԻՍԱՔ ՄԻՐՋԷ (Լիոնէն):

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ:

ՖՈՒՐՎիԷՐի ԲԼՐԱՆԻՍ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ ՀԱՅԱՍՏԷՆ ՁԱՅՆԱԻՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ՈՒ ՊԱՇՏՕՆ, ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ԱՌՏՈՒ ԺԱՄԸ ՁԻՇԴ 10ԻՆ

Լիոնի եւ շրջակայի հայութիւնը կը հր-բաւիրուի Ֆուրվիէրի դեղակերտ տաճարին մէջ մատուցուելիք պատարագին, այս կի-րակի առաւտան ժամը ճիշդ տասնին, մէկ-ուկէս միլիոն ապրիլեան նահատակներու եւ վերջին պատերազմին պատուոյ դաշ-տին վրայ ինկած հայ զինուորներուն հա-մար:

Պէտք է յարգել յիշատակը այն Հայե-րուն, որոնք վեմ դաղափարականի մը զոհերը եղան եւ աղօթել անոնց համար, որոնք Աստուծոյ, Կրօնքի եւ Հայրենիքի համար նահատակուեցան Լուսաւորչի կանթեղը միշտ վառ պահելու համար:

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԱՆԻԼՒՌ - ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ.— Հ. Ց. Դ. «Արամ» ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը, այս հինդշաբթի իրիկուն ժամը 21ին, սո-վորական հաւաքատեղին: Բոլոր ընկերնե-րու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՄԱՐՍԷՒԼ.— Կազ. Խաչի Շրջ. վար-չութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ չրջանի մասնաճիւղերու վարչութիւնները, այս չորեքշաբթի կէս օրէ վերջ ժամը 3ին, Ահարոնեան ակումբին մէջ: Կարեւոր օրա-կարդ:

ՄԵԾԱՐԱՆՔ Պ. ՓՐԻՏԻՐԻՔ ՓԻՑՏԻի

Հայ լեզուի դասախօս նշանակուած ըլ-լալով Արեւելեան Լեզուներու պետական վարժարանին մէջ (Փարիզ), կազմակեր-պուած է

ՊԱՏՈՒԻՈՑ ՀԱՅԿԵՐՈՑԹ ՄԸ

Նախագահութեամբ կաթողիկոսական պատուիրակ Եւրոպայի Հայ Թեմին՝

ՍԵՐՈՎԲԷ ԵՊԻՍԿ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆի

Մայիս 10ին, Ուրբաթ երեկոյ, ժամը 8ին Փարիզեան սրահի մը մէջ: Սեղանա-կիցներու թիւը սահմանափակ:

Անոնք որ կ'ուզեն արձանագրուիլ, այժ-մէն դիմեն հետեւեալ հասցէին.—
Նուպար Յովհաննէսեան,

14 Rue du Soleil, Paris (19)
C.C.P. 7065-15 Tél. MEN 41-67

Ճաշագին 1.600 Ֆր.: Արձանագրուիլ մինչեւ Մայիս հինդ:

ՓՆՏՈՒԵՑԻՔ

Ապրիլեան Սգահանդէսին առթիւ

ԾԱՏՈՒՐ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆի
«ԽԱՉԻՆ ՃԱՄԲԱՆ»

Որմէ կը մնան միայն քանի մը օրինակ-ներ: Դիմել հայ գրավաճառներուն կամ հեղինակին՝

Z. BERBERIAN
104 Ave. d'Italie, Paris (13e)
Գին 500 ֆրանք

ՅՈՒԲԼԵԼԵԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆի

Գրական եւ ուսուցչական յիսնամեայ գործունէութեան

27 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյ, ժամը 21ին

SALLE CHOPIN, 8 Rue Daru, Métro Ternes

Նախագահութեամբ՝ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆի
(Նախագահ յոբելենական յանձնախումբի)

Կը խօսին՝ ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓէԿԵԱՆ - ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ եւ Պ. ԱՐՇԱԻԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ: Կ'երգէ Օր. Ա. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ: Կը նուագէ Պ. Ս. Քաչեան (ջութակ) եւ յոբելեարէն էջեր պիտի կարդայ Պ. Ա. ԳՄԲԼԷԹԵԱՆ

Մուտքը ազատ է, ծախսերու մասնակցութեամբ:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան տարեկան մեծ հանդէս եւ պարահանդէսը

Իսիի Թաղապետական սրահին մէջ 28 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս գիշեր:

Թատերական բաժին՝ ՋԱՐՇԸԼԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ.

Ղեկավարութեամբ Մ. Շիրվանեանի եւ Շ. Պալեանի եւ սիրայօժար մասնակ-ցութեամբ Տէսինաբնակ Տիկին Աշխէն Պօյաճեանի:

(Դիմայարդար Պ. Կարօ Օսմանեան) Գեղարուեստական բաժնին կը մասնակցին

Օր. Վարժապետեան, Պ. Մ. Պօղոսեան եւ Ա. Խորաճեան:

Եւրոպական պարեր: *Ժամը 19էն կէս գիշեր*

Orchestre RAYMOND BOISSIERE — GARIBALDI - OTHELLO

Իջնել Մէբի ա'Իսի — Մուտքը 300 եւ 400 ֆրանք

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
25
ԱՊՐԻԼ
●
JEUDI
25 AVRIL
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7866 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3678

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՓՈԹՈՐԻԿ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՋՈՒՐԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

●

Ծանր տագնապի մատնուած է Հիւսէյն Թագաւորի երկիրը :

Եգիպտոս եւ Սուրիա կը շարունակեն ճնշում բանեցնել՝ քաջալերելով պաղես - տինցի ազգայնական եւ յառաջդիմական տարրերը : Մինչ Իրաք եւ Սէուտի Արա - բիա կը պաշտպանեն երիտասարդ Թագա - ւորը, որ կոթնած է Պէտվիններու բանա - կին եւ «Արաբական Լեգէոն»ին վրայ :

Ստեղծուած է կացութիւն մը, որ մե - ծապէս կը վտանգէ խաղաղութիւնը Մեր - ձաւոր Արեւելքի մէջ :

Ցուղուած են Յորդանանի ջուրերը :

Ինչո՞ւ եւ ինչպէս ստեղծուեցաւ այս երկիրը :

Առաջին մեծ պատերազմէն ետք, Անգ - լիա երախտագիտութեան պարտք մը ու - նէր հանդիպ Շէրիֆ Հիւսէյնի ղերդաս - տանին, Հաշէմի, Մարգարէի սերունդին, որ 1914 – 18 Հիճազի Արաբներուն ղլուխն անցած՝ ազատամարտութեան դրօշ պարզած էր օսմանեան տիրապետութեան դէմ՝ ա - ջակցութեամբ անգլիական բանակին :

Նշանաւոր դիւանագէտ Լօրէնսն էր դլխա - ւոր կազմակերպիչն ու վարիչ ուղեղը այդ չարժումին, որ վերջացաւ օսմանեան բա - նակի ջախջախիչ պարտութեամբ 1918ի աշնամբերին :

Յաղթանակէն վերջ, Մեծն Բրիտանիա յարգեց իր խոստումը՝ Թագաւորական կամ իշխանական դահեր ապահովելով Հա - շէմիներու դլխաւոր դէմքերուն :

Շէրիֆ Հիւսէյին սոսկաց Հիճազի Թա - գաւորութիւնը (չատ չանցած Իբն Սէուտ իր Պէտվիններու բանակով դուրս քշեց զայն Մէքքէ - Մէտինէէն : Անգլիա հիւ - րընկալեց զայն Կիպրոսի մէջ, ուր կնքեց մահկանացուն) :

Իր աղան Էմիր Ֆէյսալ հաստատուեցաւ Սուրիոյ մէջ եւ ծրագրեց արաբական մեծ կայսրութիւն մը հիմնել : Հոգատար Ֆը - րանսայի ուժերուն առջեւ տեղի տալէ ետք, Անգլիա իրեն նուիրեց Իրաքի դահը, մայրաքաղաք ունենալով Պաղտատը :

Կը մնար վարձատրել նաեւ Շէրիֆին անդրանիկ որդին՝ Էմիր Ապտուլլահը :

Անգլիա Ազգերու Դաշնակցութենէն ըս - տացեր էր Պաղեստինի հոգատարութիւնը : Անոր հողերէն մաս մը բաժին հանեց Ապ - տուլլահի՝ «յայնկոյս Յորդանանի» եւ Է - միրը ունեցաւ իր իշխանապետութիւնը՝ « Անդրյորդանան» անունով : Մայրաքա - ղաքը՝ Ամման, 20·000 բնակիչով աղքատ աւան մը :

Շնորհիւ Անգլիոյ նիւթական եւ զինուո - րական աջակցութեան, Անդրյորդանան ծաղկեցաւ ու զարգացաւ : Անգլիացի Կլուպ փաշայի օրով զօրացաւ «արաբական լե - գէոն»ը , որ 1948ին Իսրայէլի դէմ ճա - կատող զօրագունդերուն մէջ ամենէն ու - ժովն էր :

Երբ Անգլիա լքեց Պաղեստինէ հոգատա - րութիւնը 1948 Մայիս 15ին եւ Իսրայէլ անկախ պետութիւն հաստատեց անոր մէկ մասին վրայ, Էմիր Ապտուլլահ մնացեալ մասը կցեց իր երկրին : Այս վերջինը Յոր - դանան անունը ստացաւ քանի որ պատմա - կան դետին արեւմտեան եզերքէն սկսեալ մինչեւ Երուսաղէմի հին քաղաքամասը անցաւ իր սահմաններուն մէջ :

Շուրջ 900·000 Պաղեստինցիներ զար - ձան Յորդանանի հպատակ : Մայրաքաղա - քի բնակչութիւնը բարձրացաւ 200·000ի :

Ապտուլլահ, որ 1946ին Թագաւորի տիտղոս ստացած էր, 1951ին Երուսաղէմի Մէսճիտի Աքսային առջեւ սպաննուեցաւ Պաղեստինցիի մը կողմէ :

Իր մահէն ետք, արքայական ընտանի - քին մէջ պատահած դժբախտ դէպքեր զա - նազան խմորումներու տեղի տուին երկրին մէջ : Նասրի կուսակիցներն ու համայնա - վարները դետին չհեցան :

Վերջին ընտրութեանց աղտոտկաննե - րը տարին յաղթանակը, իշխանութեան դլուխ բերելով Պաղեստինցի մը՝ Նապ - լուսցի Սիւլէյմանը :

Ներկայ Թագաւորը Հիւսէյին, որ թոռն է Ապտուլլահի, մինչեւ 1954 հետեւեցաւ իր մեծ հօր անգլիասէր քաղաքականու - թեան : Սակայն նոր վարիչներու ազդե - ցութեան տակ, պարտաւորուեցաւ ուղ - ղութիւն փոխել :

Քանի մը ժամ պայմանաժամ տալով « Արաբական Լեգէոն»ի հրամանատարու - թենէն հեռացուց Կլուպ փաշան, որ անոր հոգին կը կազմէր : Ցետոյ խզեց անգլիա - յորդանանեան դաշինքը : Եգիպտոս, Սու - րիա եւ Սէուտի Արաբիա խոստացան ե - քը մխասին Յորդանանի տալ այնքան դը - րամ, որքան անիկա կը ստանար Անգլիա - յէն :

Դէպքերը ցոյց տուին սակայն, որ ո՛չ միայն չէին յարդուած տրուած խոստում - ները, այլ երկիրը ծանրակշիռ տաղնապի մը ենթարկուած էր՝ իրրեւ հետեւանք ներքին եւ արտաքին ծայրայեղ ազգայնա - կան եւ յառաջդիմական տարրերու սադ - րանքներուն :

Աւելի ծանր դէպքերու նախօրեակին կը դտնուինք :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

●

Ինչպէս ղրած էինք, Արմատական կու - սակցութիւնը որոշած էր չորս հոգինոց քննիչ յանձնախումբ մը ղրկել Ալժերիա՝ տեղւոյն վրայ քննելու համար կացութիւ - նը : Սակայն այս ծրագիրը ձախողեցաւ , որովհետեւ Նախկին Ռազմիկներու Միու - թիւնը, Ալժերիոյ քաղաքապետներու մի - ութիւնը, Ալժերիոյ Ուսանողական Միու - թիւնն ու բազմաթիւ այլ հայրենասիրա - կան կազմակերպութիւններ որոշած էին ամէն գնով արգելք հանդիսանալ Արմա - տականներու այս ծրագրին իրագործման : Ալժերիոյ նախարարը, Լաքոստ, ստեղծը - ած չարժման թափսմանը հանդիսանալով հեռագիր մը ղրկած էր քննիչ յանձնա - խումբին, յայտնելով իրենց դէմ դոյու - թիւն ունեցող հակառակութիւնը. հեռա - գրին մէջ կ'ըսէր, թէ յանձնախումբին ան - դամներուն ապահովութեան համար ըս - տիպուած պիտի ըլլայ հազարաւոր ոստի - կաններ ու ապահովութեան ուժերու ան - դամներ ոտքի հանել. եւ թէ նոյնիսկ այս պարագային ժողովրդական անակնկալ պրոթկումներէ պէտք է վախնալ. Լաքոստ կ'աւելցնէր թէ ինք պարտականութիւն կը ղղայ այս տեղեկութիւնները հաղորդելու, որպէսզի քննիչ յանձնախումբին անդամ - ները ըստ այնմ տան իրենց որոշումը :

Քննիչ յանձնախումբին չորս անդամնե - րը, որոնց մէջ է նաեւ Սէն է Ուազի հայ երեսփոխանը, Տօքթ. Ցումնանեան, ժողով մը դումարեցին եւ բաղդի հեռագիր մը ղրկելէ վերջ Լաքոստի, որոշեցին հրաժա - րիլ Ալժերիա մեկնելէ :

Ալժերիոյ նախարարը յայտարարեց թէ չատ գոհ է այս որոշումէն, որովհետեւ , հակառակ պարագային, ծանր միջադէպեր կրնային պատահիլ Ալժերիոյ մէջ :

× Ալժերիոյ Ազատագրական Ճակատը ՄԱԿի անդամներուն յուշագիր մը ղրկած էր. այնտեղ կ'ըսուի թէ «Ֆրանսական իշ - խանութիւնները ոչ մէկ ատեն պաշտօնա - պէս պինաթուլ առաջարկած են. բաւակա - նացած են միայն թռուցիկներ բաժնելով եւ կոչ ուղղելով, որ Ալժերիոյ ռազմիկ - ները զէնքերը վար դնեն» : Յուշագիրը մէջբերում մը ընելով ապստամբական չարժման ղեկավար Լամին Տէպաղինի նա - խապէս ըրած մէկ յայտարարութենէն , կ'աւելցնէ. «Պատրաստ ենք անմիջապէս բանակցութեանց սկսելու, կռիւներուն վերջ տալու, պայմանաւ որ Ֆրանսական իշխանութիւնները Ալժերիոյ անկախու - թիւնը ճանչնան » :

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

●

«ՃԱՆԱՊԱՐՀ ԽԱՉԻ »

— Եւ իրրեւ վեց ժամ եղեւ, խաւար կա - լաւ զամենայն երկիր մինչեւ ցիսնն ժամ : Եւ յիներորդ ժամուն աղաղակեաց Յիսուս ի ձայն մեծ եւ ասէ.

— *Էլի, Էլի, Լամմա սապաքթանի* —

Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, ընդէ՞ր թողեր զիս...

×

Փարիսցիները կրնան տարբեր կարծիք ունենալ, բայց ես հաւատացած եմ որ սրբապղծութիւն չէ՝ ճանաւութեան եզր մը փնտռել Աստուածորդիին բաժին ինկած ողբերգութեան ու մեր ժողովուրդին բազ - միցս եղերական պատմութեան միջեւ :

Արդարեւ, Աւագ Ուրբաթ մը եղաւ մեր պատմութիւնը՝ հին օրերէն մինչեւ այ - սօր : Որովհետեւ, ամէն անգամ ալ երբ մեր բազուկը պողպատեցինք՝ մեր հայրե - նիքը, մեր ունեցածը պաշտպանելու հա - մար, մեր դիմացը գտանք թշնամիներու լեգէոն մը : Ու երբ մեր աղերսարկու ճայ - ուածքը ճետեցինք հեռուները, Արեւմտ - եան կողմն աշխարհի, տեսանք միայն Յու - դաներ ու Պիղատոսներ :

Մեր անհահ վարուժանը, կարծեմ, մեր ժողովուրդին ոդիսականն է որ կուտայ իր « ճանապարհ խաչ»ին մէջ :

— *Ո՛վ մատնուած Յիսուս, դուն որ վիշապաց գլուխ մ'ունեցար, դեռ իմ դըլ - խուս... Վէրքերէս բիսող ըղեղս կերան ի - չամեղուներն ամբարչուութեան ... Տես , մաղերուս վրայ եղեամն է նսեր, ես չատ եմ տանջուեր ...*

— *Տառապա՛ծ Յիսուս, դուն որ ունե - ցար արտասուող աչքեր, դեռ՛ աչքերուս ... Անոնք աւելի արտօսր են քամեր քան թէ խմեր լոյս... Տե՛ս, կոպերուս վրայ ամխին է ցանուեր , ես չատ եմ տքներ ...*

— *Ապտակուա՛ծ Յիսուս, դուն որ ու - նեցար ձեռքեր կալ ու կապ, դեռ՛ ձեռ - քերուս : Ափերս են տաղեր պայտերով հը - րատապ եւ մատուներէս, ստինքներու նման, արիւն են կթեր... Տես, եղունգ - ներս սիրտս են յօդուտեր, ես չատ եմ խոցուեր ...*

Հայ ժողովուրդն է որ ծունկի եկած , Աստուածներու բարբառով, իր աղերսը կուղայ «բ-ֆնուած», «մահապարտ» եւ «խաչուած» Յիսուսին :

Հայ ճահաճան կը ձգէ իր ձայները ու կ'եր - գէ, ամէն կիրակի առտու .

— Ձարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ ...

Ձատկի առտուն, ճահաճան յաղթա - պանծ շեշտ մը կը դնէ, կարծես, իր ձայ - նին մէջ, երբ կը շարունակէ աղօթքին մը - նացեալ մասը .

— ... յերրորդ աւուր յարուցեալ, ել - եալ յյերկինս նովին մարմնով, նստաւ ընդ աջմէ հօր ...

Մեզի համար, տակաւին եկած չէ այն օրը, երբ պիտի կարենայինք բարձրաղա - դակ երգել .

— Յերրորդ աւուր յարուցեալ ...

Ճակատագիրը, անողոք, անագորոյն , երգել կուտայ մեզի «չարչարեալ»ն ու «խաչեալ»ը :

Փա՛ռք ու պատի՛ւ մեր բաջութեան որ չարչարանքներուն ու խաչելութեանց ա - մէնէն ահաւորներն ալ տեսնել էտ, մինչեւ այսօր ալ «թաղեալ» չենք :

Ու այդտեղ, արդէն, կանգ կ'առնէ մեր մխիթարութիւնը :

Գլխիկոր, այլ հպարտ, մեր տառապան - քին մէջ, կը սպասենք վաղուան արշա - լոյսին :

Ու աշխարհի չորս ծագերուն վրայ , չորս հովերուն էմայիլին անձնատուր , կ'աղաղակենք ի ձայն մեծ .

— Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, ընդէ՞ր թողեր մեզ ...

Մեր բազմութեան մէջ կը տեսնուի փոք - րաթիւ համրանք մը, որ այլեւս չարտա - սուաներ այս աղերսը : Որովհետեւ, Արա - րատի ստորոտը, իր աչքերը կը շլացնէ արշալոյսներուն ամէնէն կասկածելին :

Մեր փնտռածը այդ չէր :

Մեր փնտռածը այն Յաղթութիւնն է, որ, երկու հազար տարի առաջ, Աւագ Ուր - բաթի խաւարին յաջորդեց :

Պիտի հասնի՛նք անոր : Այո՛, պայմա - նաւ որ մեր ծունկերը չկիսին ու մեր ճա - ջութիւնը չլքէ մեզ, խաչի ճանապարհին վրայ ...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԱՆՍՏՈՑԳ ՎԻՃԱԿ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

●

Կը կարծուի թէ ծանրակշիռ դէպքեր տե - ղի կ'ունենան Յորդանանի մէջ. սակայն խիստ դրաքննութիւն հաստատուած ըլլա - լով, ոչ մէկ ստոյգ լուր կարելի է ստա - նալ Ամմանէն : Օտար եւ արաբ թղթակից - ներու ղրկած հեռագիրները այնքան դրա - քննուած են, որ կարելի չէ յստակ դաղա - փար մը ունենալ տիրող կացութեան մա - սին :

Գահիրէի ճայնասփիւռը առանց դադա - րի կը կրկնէ թէ «ժողովուրդը չուտով պի - տի ապստամբի կայսերապաչտութեան դէմ». կոչ կ'ուղղէ նաեւ Յորդանանցինե - րուն՝ ծառանալ «բռնակալութեան դէմ» :

Գահիրէի ճայնասփիւռն էր զարճեալ , որ երեքչաբթի կէսօրէն վերջ հաղորդեց թէ վարչապետ Խալիտի իր հրաժարականը ներկայացուցած է : Սակայն Յորդանան - եան կառավարութիւնը հերքեց այս լուրն ու դայն յորջորջեց բացարձակապէս ան - ճիշդ : Կասկածէ վեր է սակայն, որ Խա - լիտի դահլիճը մեծ դժուարութիւններու կը հանդիպի , որովհետեւ խորհրդարանին մեծամասնութիւնը եդիպտասէր ըլլալով , անհաւանական է որ վստահութեան քուէ տայ Խալիտի կառավարութեան :

Կ'ըսուի թէ ճախակողմեան եւ ծայրա - յեղ ազգայնական կուսակութեանց պարա - դլուխները (հակա արեւմտեան) , տեսակ մը վերջնագիր ներկայացուցած են երի - տասարդ Թագաւորին, սպառնալով թէ եր - կիրն ու դահը մեծապէս կը վտանգուին ե - թէ Նապուլսի դարճեալ չկանչուի իր նախ - կին պաշտօնին (վարչապետութեան) : Նա - պուլսի յենուած է Պաղեստինի արաբ տա - րագիրներուն վրայ ,որոնք երկրին բը - նակչութեան դրեթէ կէսը կը կազմեն, ու կը հաշուեն մօտաւորապէս 1·300·000 հո - գի : Աստր փոխարէն Թագաւորին հատա - տարիմ մնացած են քանի մը հազար Պէ-

(Շար.ը կարդալ 'ի· էջ)

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Սէվրանի – Բէնոի - Վիլմոնթլը - Կա - կանի Օժանդակ Յանձնախումբի հանդա - նակութեան Ա. ցանկը 69·100 ֆրանք :
(Ցանկը առանձին) :

Նուէրները ղրկել հետեւեալ հասցէին .
Maison de la Culture Arménienne
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris-6e
Chèque Postal : Paris, 5460-11

ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՑԻՍ 4

Առեւտրականները եւ ընկերութիւննե - րը պիտի յայտարարեն իրենց 1956ի յա - ւելուածական չահը :

Ընկերութիւնները պիտի վճարեն երկու առ հարիւր իրենց պահեստի դումարին վրայ :

Օրէնքին մանրամասնութիւնները՝ մեր վաղուան թիւով :

ԲԱՆԱՏԻՊԱՐԲԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿԱ ՍԵ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՎԱՍԻՆ

Ինչ ձեռք պետք է բերել «Հայ ժողովրդի պատմություն» գիրքը, որ նրանում ամփոփված լինեն հայ ժողովրդի պատմության ամենակարևոր փաստերը, ամենակարևոր դեպքերը, ամենակարևոր գործիչները, ամենակարևոր գրական հուշարձանները, ամենակարևոր ճարտարապետական կոթողները, ամենակարևոր ազգագրական տվյալները, ամենակարևոր ամեն ինչը, որ հայ ժողովրդի պատմության մասին գոյություն ունի։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում չլինեն ոչ մի ավելորդ փաստ, ոչ մի ավելորդ գործիչ, ոչ մի ավելորդ գրական հուշարձան, ոչ մի ավելորդ ճարտարապետական կոթող, ոչ մի ավելորդ ազգագրական տվյալ։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում չլինեն ոչ մի ավելորդ գաղափարական շեղում, ոչ մի ավելորդ ազգայնական կամ կոսմոպոլիտական թեքում, ոչ մի ավելորդ ոչ մարքսիստական տեսակետ։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում չլինեն ոչ մի ավելորդ ոչ մարքսիստական գնահատություն։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում չլինեն ոչ մի ավելորդ ոչ մարքսիստական ձևակերպում։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում չլինեն ոչ մի ավելորդ ոչ մարքսիստական ընդհանրացում։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում չլինեն ոչ մի ավելորդ ոչ մարքսիստական եզրակացություն։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում չլինեն ոչ մի ավելորդ ոչ մարքսիստական ամեն ինչ։

Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ փաստեր, ճշմարիտ գործիչներ, ճշմարիտ գրական հուշարձաններ, ճշմարիտ ճարտարապետական կոթողներ, ճշմարիտ ազգագրական տվյալներ, ճշմարիտ ամեն ինչ, որ հայ ժողովրդի պատմության մասին գոյություն ունի։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ գաղափարական շեղումներ, ճշմարիտ ազգայնական կամ կոսմոպոլիտական թեքումներ, ճշմարիտ մարքսիստական տեսակետներ։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ մարքսիստական գնահատություններ։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ մարքսիստական ձևակերպումներ։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ մարքսիստական ընդհանրացումներ։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ մարքսիստական եզրակացություններ։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ մարքսիստական ամեն ինչ։

Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ մարքսիստական ամեն ինչ, որ հայ ժողովրդի պատմության մասին գոյություն ունի։ Ինչ ձեռք պետք է բերել, որ նրանում լինեն միայն ճշմարիտ մարքսիստական ամեն ինչ, որ հայ ժողովրդի պատմության մասին գոյություն ունի,

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ Գ. ՎԱՆԱՑԱՆ

ԺՂՎՍԿՅԳ

Հոդուած դատարան նաթարդ ոչխարդ Հաստատ ես որ Ծ՞ղոյ, որ ես ինձ ասես, թէ ոչ ես ինձ ոչ ասես, որ ես ինձ ոչ

տուիններ միայն, որոնք թէեւ վճռած են մինչեւ վերջ պաշտպանել իրենց թագաւորը, սակայն թիւով աւելի փոքր են։ Կրնայ պատահիլ նաեւ, որ Հիւսէյն թագաւորը ի վերջոյ տեղի տայ՝ քաղաքական կռիւներու առաջքն առնելու համար։

Ամմանէն հասնող ճամբորդները ու փախստականները կը յայտնեն թէ Նապուլսի կողմնակիցները բուռն ցոյցեր կազմակերպած են «պալատական մեքենայութեանց» եւ «Այզընհաուըրի վարդապետութեան» դէմ բողոքելու համար։

Գլխաւոր քաղաքներուն մէջ համայնավար դործակալները, առիթէն օգտուելով, թռուցիկներ կը ցրուեն ու ժողովուրդը կը հրաւիրեն «անգլեւամերիկեան դաւադրութեան» դէմ ճակատ կազմելու. ոստիկանութիւնը դրաւած է մեծ քանակութեամբ թռուցիկներ։

× Կը կարծուի թէ պաղեստինցի տարագիրները պատրաստ են Հիւսէյն թագաւորի դէմ ապստամբելու, եթէ Նապուլսի այդ խմաստով հրահանգ տայ իրենց։ Կը վախցուի որ այդ պարագային թագաւորը հրաժարի՝ փոխանակ դիմադրելու։ Մէկ բան պարզ է. ռուսեւամերիկեան պայքարը, թէեւ առայժմ քօղածածուկ ձեւով, փոխադրուած է Ծորդանանի մէջ. այդ դիւնքը կրնայ չափազանց վտանգաւոր դառնալ աշխարհի խաղաղութեան համար։

× Գահիրէի ձայնասփիւռը հաղորդեց թէ Արաբիոյ Իպն Սէուտ թագաւորը, որ կը ծրագրէր Ծորդանան այցելել Մայիս 6ին, հրաժարած է իր այս ճամբորդութենէն։

× Սուրիոյ վարչապետը, Սապրի Ասալի, յայտարարեց թէ «Սուրիա պատրաստ է իրաւարարի դեր խաղալ Ծորդանանի մէջ, եթէ անհրաժեշտ նկատէ»։

× Եգիպտոսի նախարարաց խորհուրդը, Նասրի նախագահութեան տակ բացառիկ նիստ մը պիտի դումարէր երէկ՝ Սուէզի եւ Ծորդանանի հարցերը քննելու համար։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՏՂԼԸՍ, յայտարարեց թէ Մ. Նահանգները Սուէզի խնդիրը պիտի ներկայացնեն ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին՝ «պարզ տեղեկագրի» մը ձեւին տակ։

Ա. ՄԻԿՈՑԵԱՆ երեքշաբթի օր վիճննա հասաւ։ Տակաւին յայտնի չեն իր այցելութեան դրդապատճառները, բայց կը կարծուի թէ կապ ունի Աւստրիոյ ապագայ ծրագիրներուն հետ. արդարեւ, Աւստրիա կ'ուզէր մաս կազմել Եւրոպայի Միացեալ Շուկային։

ՇՈՒԻՑԻ հաղորդակցութեանց նախարարը անճնասպան եղաւ. ոստիկանութիւնը գաղտնի կը պահէ դրդապատճառները։

ԼԵՆԻՆի մահուան 87րդ տարեդարձը մեծ չուքով տօնուեցաւ Մոսկուայի մէջ։ Այս առթիւ 22 գիտուններու, դրագէտներու, արուեստագէտներու տրուեցաւ «Լենինի մրցանակ»։ Ցիշեցնենք որ այս մրցանակը նախապէս կը կոչուէր «Սթալինեան մրցանակ»։

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ
Compiegnes

Կազմակերպուած՝ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Առնուվիլի «Կռավարենց» մասնաճիւղին կողմէ, Մայիս մէկին, չորեքշաբթի։

Օթեօքառը կը մեկնի կառ տը Վիլլէ լը Պէլէն, առաւտեան ժամը 8·30ին։

Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերներ - ընկերուհիները։

ԾԱՆՕԹ.— Փարիզէն եւ արուարձաններէն եկողները, պէտք է կառ տիւ Նորէն չորեկառք առնեն ժամը 7·25ին։

ԴԷՊԻ ՀԱՑԱՍՏԱՆ

Ֆրանսահայ փոխադարձ Օգնութեան Միութեան գրասաշրջիկներու խումբը այս տարի Հայաստան կը մեկնի Օգոստոսին սկիզբը։

Ճամբին կրնան միանալ բոլոր փափաքողները անխտիր։

Արձանագրուելու համար դիմել նախագահին՝

Agop J. Nazarian
9, Ave. Calmels, Bois-Colombes (Seine)
Tél. CHA 00-55

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՑԼ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՑ, Նուիրուած

ԴԱՆԻԷԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆԻ

Այս շաբաթ իրիկուն ժամը 21ին, Փըրանսական համալսարանի անփիթաթուրնը, 40 Ալէ Լէռոն Կամպեթա։

Կը նախագահէ՝ ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ
Կը խօսին՝ ԼԻՒԻ ԱՆՏՐԻ ՄԱՐՍԷԼ՝
«Վարուժանի հրաշալի գործը»։
Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ՝
«Վարուժանի ողբերգական կեանքը»։
Ծախսերու մասնակցութիւն՝ 100 Ֆր.։

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

Հայ Նախկին Ռազմիկներու Միութեան ընդհ. ժողովը պիտի դումարուի այս կիրակի, ժամը 9ին, 32 ռիւ տը Թրէվիզ։

Օրակարգ.— Վարչութեան նիւթական եւ բարոյական զեկուցում, յանձնախումբերու ընտրութիւն, ծրագրային փոփոխութիւններ, ապագայ գործունէութեան ծրագրեր եւ պիւտճէ, նոր վարչութեան ընտրութիւն։

Գործօն անդամներուն ղրկուած են անձնական հրաւիրագրեր, որոնք անհրաժեշտ են մասնակցելու համար ընդհ. ժողովի։

Համաճայն ծրագրի յոգ. 13ի 8րդ հատուածին՝ «ընդհ. ժողովը օրինական է, երբ անդամավճարները ժամանակին վճարող գործօն անդամներու մեծամասնութիւնը ներկայ է»։

ՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ (ԿՆԻՔ)

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Մեսրոպեան եւ զաւակները՝ Լեւոն եւ Քրիսթինէ, Տէր եւ Տիկին Մանուկ Անտոնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Կիրակոս Ցարութիւնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Կիւրեղ Յարութիւնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Արշակ Ալիքսանեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Արաքսի Այվազեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Զուքուրեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Ճ. Փորթոյեան (Հայաստան), Այրի Տիկ. Գավուքճեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Պահարեան եւ զաւակները (Ամերիկա), Այրի Տիկին Նարդուհի Երամեան (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Ալէքս Իսկէնտէրեան (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Վարժապետեան եւ զաւակները (Ամերիկա), ինչպէս նաեւ բոլոր ազգականները յուզով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, հօր, հօրեղբօր, եւ ազգականին՝

ՄԻՔԱՅԷԼ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

(Երզնկայի Մահմուտցիկ գիւղէն)

մահը, որ տեղի ունեցաւ Ապրիլ 22ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Ցուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ այս ուրբաթ 26 Ապրիլ, առաւօտեան ժամը 11ին։

Հանգուցեալ բնակարանը 16 ռիւ Վիքթոր Հիւկօ (Ժանթիյի)։

Այրի Տիկին Արմենուհի Պետրոսեան եւ զաւակները՝ Լեւոն եւ Քրիսթինէ, Տէր եւ Տիկին Մանուկ Անտոնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Կիրակոս Ցարութիւնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Կիւրեղ Յարութիւնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Արշակ Ալիքսանեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Արաքսի Այվազեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Զուքուրեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Ճ. Փորթոյեան (Հայաստան), Այրի Տիկ. Գավուքճեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Պահարեան եւ զաւակները (Ամերիկա), Այրի Տիկին Նարդուհի Երամեան (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Ալէքս Իսկէնտէրեան (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Վարժապետեան եւ զաւակները (Ամերիկա), ինչպէս նաեւ բոլոր ազգականները յուզով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, հօր, հօրեղբօր, եւ ազգականին՝

ՄԻՔԱՅԷԼ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

(Երզնկայի Մահմուտցիկ գիւղէն)

մահը, որ տեղի ունեցաւ Ապրիլ 22ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Ցուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ այս ուրբաթ 26 Ապրիլ, առաւօտեան ժամը 11ին։

Հանգուցեալ բնակարանը 16 ռիւ Վիքթոր Հիւկօ (Ժանթիյի)։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԱՆԻԷՌ - ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՄՊ.— Հ. Ց. Դ. «Արամ» ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը, այս հինգշաբթի իրիկուն ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։ Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւորիչ է։

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Ց. Դ. Ս. Մինասեան ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները, այս ուրբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։ ՕՐԱԿԱՐԳ՝ նախորդ ժողովի չարունակութիւն։ Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԻՔ,— Վիէննէն 70·500 Ֆրանքի ղրկուած մանուկ վճարուած չէ մեզի, անունի պատճառով։ Ղրկողէն կը խնդրուի ետ պահանջել այդ դումարը եւ ղրկել Մշակոյթի Տան հասցէով։

ՆՈՒԻՐ.— Մարսէյլէն Տիկին Զըթիկեան Զատկուան առթիւ հետեւեալ նուէրները կ'ընէ.— Մարսէյլի Աղքատախնամին 500, Կապ. Խաչին 500, Փարիզի Ծերանոցին 500, «Ցառաջ»ի բարգաւաճման 500 Ֆր.։ Մարսէյլի Կ. Խաչին եւ Աղքատախնամին համար դիմել Ծերիկեանի։

ԱՊՐԻԼ 11/24Ը ՎԱՒԱՆՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Ազգ. Միութեան կողմէ, հովանաւորութեամբ երեք յարանուանութեանց պետերուն։

Այս ուրբաթ ժամը 21ին Սալ ոտ Ֆէթի սրահը։

Կը նախագահէ Գ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ
(Ազգ. Միութեան նախագահ)
Ֆրանսերէն խօսք կ'առնէ Պ. Ց. Կէ-ՋՈՒՐԵԱՆ։

Կը խօսի Փարիզէն հրաւիրուած՝
ԳԵՐԱՊԱՏՑԵԱՆ ԱՄԱՏՈՒՆԻ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

Հ. Կ. եւ Մ. Միութիւնը կը կազմակերպէ Ապրիլ 11-24ի 42րդ տարեդարձը, Ապրիլ 28ին կիրակի։

Մասնակցութեամբ բոլոր կազմակերպութիւններուն ու միութիւններուն։

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգեհանգստեան Ս. պատարագ, ժամը 9ին, Դաշնակցութեան ակումբը։

Կէս օրէ վերջ ժամը 3ին սգահանդէսը, Սէրբէլը Կաթոլիքի սրահը։

Կը խօսի Պ. ՄԻՍԱՔ ՄԻՐԶԷ (Լիոնէն)։
Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ։

ՅՈՐԵԼԵՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ

Գրական եւ ուսուցչական յիսնամեայ գործունէութեան

27 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյ, ժամը 21ին

SALLE CHOPIN, 8 Rue Daru, Métro Ternes

Նախագահութեամբ՝ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆԻ
(Նախագահ յորելենական յանձնախումբի)

Կը խօսին՝ ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓԷԿԵԱՆ - ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ եւ Պ. ԱՐՇԱԻԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ։ Կ'երգէ Օր. Ա. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ։ Կը նուագէ Պ. Ս. Քաջեան (Ջութակ)

Եւ յորելեարէն էջեր պիտի կարդայ Պ. Ա. ԴՄԲԷԹԵԱՆ

Մուտքը ազատ է, ծախսերու մասնակցութեամբ։

ՍԻՓԱՆ-ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳԱԶԱԽՈՒՄԲԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳԸ

Ընկերակցութեամբ նուագախումբի

Կիրակի 5 Մայիսին, կէսօրէ վերջ ժամը 6ին, ՍԱԼ ԿԱՎՈՑԻ ՄԷՋ
45, Rue La Boëtie (Métro Miromesnil)

ՂԵԿ. Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ
եւ ժամանակցութեամբ ՄԱՐԻ ԿԱՌՎԱՐԵՆՑԻ

Ցայտագրին մաս կը կազմեն՝ Կոմիտասի, Եկմալեանի, Կաճաչեանի, Ալբուճեանի եւ Ափրիկեանի լաւագոյն գործերը, որոնցմէ մաս մը առաջին անգամ ըլլալով կ'ունկնդրուի Փարիզի մէջ։ Տոմսերու գիները՝ 200, 300, 400, 500, 700, 800 Ֆրանք։ Տոմսերու համար դիմել հայ ղրավաճառներուն։

ԼԻՏԻԱ ԿԱՐԻՆ

Որուն ԶԱՆԱԶԱՆ ԹԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԾԻՍԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ

Նուիրուած նախորդ քօնսէրը՝ այնքան ջերմ ընդունելութիւն գտաւ, Ֆրանսական երաժշտական մամուլին ու մեծանուն երաժշտագէտներուն խոր գնահատանքին արժանացաւ, եւ Ֆեսթիվալ ընկերութիւնը անոր երգապնակները (միքրոսկոն) հրապարակ հանեց։

Այս անգամ կը կազմակերպէ բոլորովին նոր յայտագրով մը իր՝

ԾԻՍԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՔՈՆՍԷՐԸ

Էֆել Նորմալ տը Միւզիքի սրահը 78, րիւ Կարտինէ (մէթրօ Մալզէրպ)
Հինգշաբթի, 23 Մայիս, երեկոյեան ժամը 9ին։

Կը մասնակցին՝

Նէլլի Քարոն եւ Կիյըմէթ Պուայէ (Մարթընոյի ալիքները)
Մօնիք Մաթայն (դաշնակ), Լուի Տիլլիէս (հարուածային գործիքներ),
Լիլի Լասֆին (Տաւիղ)։

Կազմակերպութիւն՝ ԼԸ ԹՐԻՓԹԻՔ Ղեկավարութիւն ԺԱՔ ՊՕՆՏՈՆ։
Կը ներկայացնէ Լիւլ Անտրէ Մարսէլ Տոմսերու գին 200էն 600 Ֆրանք։
Կը ծախուին հանդէսին սրահը, Տիւրան հրատարակչական տան եւ գործակալնեբուն, ինչպէս նաեւ Օր. Լորա Իչզալայեա նի մօտ (73 Ֆպ. Փուասօնիէր)։

Հեռաձայն՝ ՓՐՕ. 64·23

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան տարեկան մեծ հանդէս եւ պարահանդէսը

Իսիի Թաղապետական սրահին մէջ 28 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս գիշեր։

Թատերական բաժին՝ ԶԱՐՇԸԼԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ

Ղեկավարութեամբ Մ. Շիրվանեանի եւ Շ. Պալեանի եւ սիրայօժար մասնակցութեամբ Տէսինարնակ Տիկին Աշխէն Պօյաճեանի։

(Դիմայարդար Պ. կարօ Օսմանեան) Գեղարուեստական բաժինն կը մասնակցին Օր. վարժապետեան, Պ. Մ. Պօղոսեան եւ Ա. Խորանեան։

Եւրոպական պարեր։ Ժամը 19էն կէս գիշեր

Orchestre RAYMOND BOISSIERE GARIBALDI - OTHELLO

Իջնել Մէրի տ'Իսի Մուտքը 300 եւ 400 ֆրանք

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e
Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
26
ԱՊՐԻԼ
•
VENDREDI
26 AVRIL
1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7867 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3678

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

•

Ապրիլեան Եղեռնի 42րդ տարեդարձը տօնուեցաւ չորեքշաբթի դիշեր Քատէի մեծ սրահին մէջ, արժանավայել կերպով:

Ժամանակէն առաջ ժողովուրդը փարեր էր եւ արուարձաններէն խուռներամ կը փութար դէպի սրահը, որ նեղ կուգար:

Բեմին ճակատը կը զարդարէր մեծադիր լուսանկարէ մը, որ կը ներկայացնէր մեծ ու փոքր Մասխները՝ ձիւնապատ՝ յաղթական կեցուածքով, մէջտեղը հարուածեալ խաչ մը՝ ծռած բայց կանգուն, յետոյ նշանարան մը՝ «1915, յիշեցէք»:

Զոմի հրաւէրին պատասխանած էին Հայ Կաթողիկէ համայնքը, որուն ներկայացուցիչը էր Պ. Օթմն Հէքիմեան եւ Հայ Բողոքական համայնքը զոր կը ներկայացնէր վերապատուելի Գարեգին Սիսլեան: Գերապ. Կ. Ծ. վրդ. Ամատունի երկար – ղով մը կը յայտնէր թէ կամքէ անկախ պատճառներով չէր կրնար ներկայ ըլլալ: (Գերապայծառը Վալանս մեկնած է պատահանդէսին համար): Ներկայ էին եպայի քհնյ. Ալթունեան եւ Ցար. քհնյ. Ճօր – թուեան:

Պէթհովէնի մահերդէն վերջ, որ յոտնկայս ունկնդրուեցաւ, օրուան նախագահը Շաւարշ Նարդունի իր բացման խօսքին մէջ բացատրեց թէ ինչո՛ւ մեր մէկ միլիոն նահատակներու յիշատակի տօնը կազմակերպելու իրաւունքը կը պատկանի Զահրատ Որբերու Միութեան:

Մէկ վայրկեանի լռութենէ վերջ, Զոմի նախագահը բացատրեց օրուան տօնին իմաստը դրաւոր ճառով մը:

Առաջին բանախօսն էր Տիկին Հուրի Իփէկեան, որ մեծ յուզումով խօսեցաւ:Ցիշեց երուանդ Օտեանի մէկ խօսքը՝ նահատակ բանաստեղծներ Վարուժանի եւ Սիամանթոյի մասին, որոնք հայութեան տառապանքն ու նահատակութիւնը նկարագրեցին, սակայն մնացողները ապրեցան զանոնք: Ոգեկոչեց Վարուժանի սրտէն բխող այն հայրենասիրական բաղձանքը, որով մեծ բանաստեղծը կ'ուզէր ուխտի երթալ բոլոր այն վայրերը, ուր ոտք կոխած էին Հայերը: Չէր դիտեր, որ օր մը հայութեան պաշտամունքին առարկայ պիտի ըլլար ինք ալ: –

Ինչո՞ւ հաւաքեցին մտաւորականները: Կը վախնային, որ անոնք բողոք պիտի բարձրացնէին մինչեւ Եւրոպանները, կամ Գրիգոր Զօհրապի պէս, որ պոռացած էր Թալէաթի դէմուն իբրեւ երեսփոխան՝ հաւնիլ պիտի պահանջէին ոճրագործ կառավարութենէն:

Երկրորդ խօսողն էր Սէվրի Սամուէլ – Մուրատեան վարժարանէն Հ. Աւետիք վրդ. Թալաթինեան: Կը հարցուի թէ ինչո՞ւ Թուրք զազան ցեղը ուղեց մեզի նման աղնուական ազգ մը բնաջնջել: Պատասխանը պարզ է: Ա.) Հայը տնտեսապէս, մտաւորապէս ու հոգեպէս ամենաարթմր դիրքը կը գրաւէր ամբողջ Օսմ. կայսրութեան մէջ: Զար նախանձն էր որ կը կրծէր իր սիրտը: Բ) Մեր քրիստոնեայ ըլլալը: Գ) Թուրքիոյ ասպիճանական անդամահատումին առաջ բերած զայրոյթը:

Ըսաւ թէ այսօր այլեւս պէտք է մոռնանք մեր լացն ու սուգը եւ աշխատինք պահպանել մեր ազգութիւնը: Ցիշեց թէ Հայը ոչխարի պէս սպանդանոց չէնայց, այլ Վասպուրականի, Եղեսիոյ, Շ. Գարահիսարի, Մուսա լերան մէջ եւ այլուր հերոսաբար կռուեցաւ:

Թուրքը չհասաւ իր բուն նպատակին: Այսօր աշխարհահռչակ Հայեր ունինք, որոնք նախանձը կը չարժեն Թուրքերուն:

Որ դուրգուրանքով յիշեց անունը Սուլթան Թէհլիրեանի, որ հայկական գեղարկով ջախջախեց Ջարդարար հրէշ Թալէաթի զանկը:

Թելադրեց սորվիլ ու պահպանել հայերէն լեզուն, որ նուիրական պէտք է ըլլայ բոլորիս համար:

Իսրայէլացիք Բաբելոնի գերութեան տարեն իրենց աչքերը կ'ուղղէին դէպի Երուսաղէմ: Մենք ալ որ այսօր տարագրութեան մէջ ենք, մեր աչքերը պէտք է ուղղենք դէպի հայրենիքը, որ ազատութիւնն ու անկախութիւնը գտաւ 1918 Մայիս 28ին: Այսօր անիկա կարմիր հագած է, մեր մայրերն ալ երբեմն կարմիր կը հագնին. բայց հագուստը մարմինը չէ, կը փոխուի միշտ, վայրը կրնայ կապոյտ կամ կանանչ ըլլալ: Կարեւորն այն է որ Հայութիւնը ապրի իր հողին վրայ:

Վերջին խօսողն էր Կ. Մեհեան.— «30 տարիէ ի վեր Մեսրոպեան լեզուին մէջ կը փնտռեմ բառ մը, որ կարենար իրապէս պատկերացնել զործուած ահռելի ոճիրը:

Պէտք է չեշտակի դնել հարցումը եւ ուղիղ պատասխանել. պարտուեցա՞նք 1915–ին: Այո՛ պարտուեցանք: Ինչո՞ւ: Միայն 1915ին չէ որ պարտուած ենք: Մեր ամբողջ պատմութեան մէջ աւելի շատ յաղթա՞ծ ենք թէ պարտուած: Պէտք է պատասխանել այս հարցումներուն: Մեր նախարարները իրենց լեռներուն եւ ամրոցներուն մէջ ամփոփուած՝ իրենց չքմեղին մասին միայն մտածեցին: Ջմիացան իրարու հետ, չկազմեցին համահայկական մեծ բանակներ: Իր սեփականը եւ ոչ թէ համայնականը մտածելու կարճատեսութիւնն էր, որ պատճառ դարձաւ մեր պարտութեանց: Յաղթեցինք Արտաշէսի եւ Տիգրան Մեծի օրով, որովհետեւ այդ մեծ թագաւորները դիտցան մէկ մականի տակ համախմբել հայկական բոլոր ուժերը:

Ի՞նչ էր պատճառը, որ Հայը՝ երկրի խակական տէրը, որ թիւով շատ աւելի էր քան եկուոր Թուրք հորդան, վեց հարիւր տարուան ընթացքին երկու միլիոնէն աւելի չեղաւ, մինչ Թուրքը վեց անգամ աւելի աճեցաւ:

Անմիաբանութիւնն է պատճառը մեր բոլոր աղէտներուն: Այսօր ալ Հայաստանէն մինչեւ արտասահման նոյն մտայնութիւնը կը տիրէ··· բաժան բաժան եղած ենք:

Սխալ է սակայն չափերուն այն մտահոգութիւնը՝ թէ երեսուն տարի վերջ հայութիւնը բոլորովին պիտի ձուլուի եւ կորսուի արտասահմանի մէջ: Կարելի չէ այսօրուան աշխարհը բաղդատել Լեհաստանի հետ: Լեզուն կորնչնելով ազգութիւնը չի կորսուիր: Պատմութիւնը ցոյց տուած է, որ նեղ օրերու մէջ եւ ճակատագրական պահերու մեր «հայութիւնը կը բռնէ»: Վաղն ալ նոյնը պիտի պատահի: Հաւատք պէտք է ունենանք: Օր պիտի գայ, որ ամբողջ Հայերու «Հայութիւնը պիտի բռնէ» եւ մենք ի վերջոյ պիտի յաղթենք:

Օրուան խօսնակն էր Զոմի վարչութենէն Պ. Երուանդ Գրիգորեան, որ նոյն պէս կարդաց «Ոգեկոչում»ը: Սգատօնին իրենց մասնակցութիւնը բերին Օր. Ատղիկ Ասաքելեան, որ յուզումով երգեց Կոմիտաս վրդ.ի «Տէր Ողորմեա»ն եւ ծանօթ մաղթանքը՝ «Տէր կեցո՛»ն ընկերակցութեամբ Օր. Մայոտ Մարզարեանի: Պ. Ս. Քալէեան, ջութակի վրայ նուագեց, Պ. Զօհրապ Մուրատեան արտասանեց Տօքթ. Ց. Կիլիկեցիի «Սուգը»:

Շ. Նարդունի իր փակման խօսքին մէջ կոչ ուղղեց տոկալու եւ դիմանալու՝ իբրեւ միակ միջոցը Հայերու փրկութեան:

ՇՐՋՈՒՆ ԹՂԹԱԿԻՑ

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

•

ՅԵՂԻՆ ՕԳԻՆ «ԱՆԱՂԱՐՏ»

Իմացաք անշուշտ Պոլսոյ Յունաց պատրիարքարանի վերաբերեալ վերջին լուրը: Թուրքերու խանդելու եւ ատերելու բնազդը դարձեալ արթնցեր է. որոշած են *Ֆէների* Յունաց պատրիարքարանը փլցնել, «բադամբը բարեզարդելու համար»:

Սեպտ. 6էն ի վեր, այսինքն ոչ իսկ երկու տարի անգործ նստած էին, ասիկա շատ էր իրենց համար. որոնացեր ու գտեր են թէ ի՛նչ պէտք է ընել Յոյներուն հան – գիստը խռովելու համար:

Սակայն, ինչ որ աւելի յատկանշական է, ատիկա թուրք ուսանողութեան « արի ու հայրենասէր» կեցուածքն է.—

Պոլսոյ իրաւաբանական համալսարանի ուսանողները կը յայտարարեն, որ իրենք պատրաստ են ձրիօրէն աշխատելու պատրիարքարանին վերադրումի գործողութեան համար.:

Ծով տարբերութիւն կայ անշուշտ թուրք ուսանողներուն եւ այն միւս ուսանողներուն միջեւ, որոնք դեռ բանի մը ամիս առաջ, Հունգարիոյ մէջ ու արար աշխարհի մարդկութեան աչքին առջեւ, արհամարհելով մահուան երկիւղը ցցուեցան բռնութեան դէմ:

Մէկը՝ գերազոյն նպատակի մը համար կ'ընէ մարդկային ամենամեծ զոհողութիւնը, միւսը՝ կ'աշխատի ետ չմնալ իր պապերու բարբարոսութենէն:

Պետի սպասէիք որ գէթ ուսանողները էչիկ մը մտածումի եւ գաղափարի ազնուութիւն ցոյց տային, բանդելէ եւ ջարդելէ աւելի բարձր իտէալ մը ունենային, մանաւանդ որ իրաւաբանական համալսարան կ'երթան ու վաղը օրէնքի եւ արդարութեան անունով պիտի խօսին:

Օրէնք եւ արդարութիւն ըսի, ուրիշ բան միտքս եկաւ: Պոլսոյ «*Հիւրրիյէթ*»ի մէջ ոմն Սելճուք Ձաճտարը յօդուած մը քրքրած է փոքրամասնութեանց ազգային լեզուներուն դէմ: Կ'ընդվզի եղեր, տեսնելով որ այս վերջիններս, որոնց թիւը, ըստ իրեն, «հիւլէի մը համեմատութիւնը ունի» Թուրքիոյ մէջ, կը շարունակեն քրեբերէնէ դուրս ուրիշ լեզու գործածել:

Այս առթիւ կը գրէ. «*Թուրքերս, ապրիլ մըն ենք, որ դիտենք յարգել ուրիշին իրաւունքները: Ոչ ոքի գործին կը խառնուինք եւ աչք չունինք ասոր անոր ունեցածին վրայ*»: Ու չնախանձին կ'աւելցնէ. «Ցաղ մը երեք անգամ կը խաղան: Երկու անգամին մենք խաղի եկանք, խարուեցանք: Երրորդին՝ կարդը մերը պիտի ըլլայ՝ դիմակազերծ ընելու համար այս ապերախտները»:

Կարդացէ՛ք Հայեր ու Ապրիլ 24ի սա տխուր առիթով, անգամ մըն ալ իմացէք որ ցեղասպան Թուրքը մազաչափ մ'իսկ չէ փոխուած: Նոյնը կը մնայ ան ձիւնկիզ խաւնէն կարմիր Սուլթան, հրէշ Թալէաթէն մինչեւ Մենտերէս: Ցեղին ոգին կը մնայ «անաղարտ»:

ՍՈՒՐԻՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԴԷՊՔԵՐԸ ԿԸ ԳԱՂԱՎԻԺԻՆ
ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

•

Չորեքշաբթի օր հակաարեւմտեան բուռն ցոյցեր տեղի ունեցած են Յորդանանի մայրաքաղաք Ամմանի մէջ: Պահ մը նոյն իսկ վախցուած է որ ցոյցերը ապստամբութեան վերածուին: Սակայն թագաւորին հաւատարիմ պետութիւնները զրաւած են քաղաքին կարեւոր անցքերը, իսկ բանակը զգուշացած է մինչամսելէ՝ թագաւորին հրահանգին ենթարկուելով եւ եղբայրասպան կռիւներու տեղի չտալու համար:

Հանդարտութիւնը վերահաստատուելէն վերջ վարչապետ Խալիտ Թագաւորին մօտ երթալով յայտնած է թէ հրաժարականն ներկայացնելու նպատակ չունի: Իսկ նախկին վարչապետ ու Խալիտի դահլիճին մէջ Արտաքին նախարար Նապուլսի իբր թէ հրաժարած է՝ իր կուսակցութեան պահանջին վրայ:

Այս բոլոր լուրերը, սակայն, պաշտօնական որեւէ աղբիւրի կողմէ հաղորդուած չեն: Հակառակն լուրերը իրարու կը յաջորդեն:

× *Չորեքշաբթի օր Նապուլսի իբր թէ յայտարարած է որ Խալիտի իր հրաժարականը ներկայացուցած է: Կ'ըսուի թէ Յորդանանի մէջ պատերազմական վիճակ յայտարարուած է: Ամմանի ձայնասփիւռը հաղորդեց թէ պաշտօնական հաղորդագրութիւն մը պիտի ձայնասփռուի:*

× *Կ'ըսուի նոյնպէս թէ Իրաք վերջնագիր մը յղած է Սուրիոյ ու Եգիպտոսի, սպառնալով միջամտել՝ եթէ Հիւսէյն թագաւոր դահէն վար առնուի: Կ'աւելցուի որ Իրաք այս վերջնագիրը սուրիական ու եգիպտական կառավարութեանց յանձնած է իր դեսպաններուն ձեռքով:*

× *Հիւսէյն թագաւոր, ամերիկացի չորս լրագրողներու չնորհած իր մէկ ասուլիսին ընթացքին յայտարարած է թէ Յորդանանի ներկայ տագնապին պատասխատուն մի՛ւղղային համայնավարութիւնն է: Աւելցուցած է որ բոլոր անհրաժեշտ միջոցները ձեռք պիտի առնէ՝ երկիրը փրկելու համար:*

× *Նախագահ Այզընհաուըր եւ Տըլլըս հինգշաբթի օր քննդին Յորդանանի արդի*

ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ ԱԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ ՆՈՒԻՐՆԵՐ

•

«ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՍՐԱՀ»Ի ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Տէր եւ Տիկին Տօքթ. Մ. Գաբաճեան	10·000
Պ. Գ. Մխիթարեան	1·000
Նախորդ գումար՝	1·425·600
Ընդհ. գումար	1·436·600

×

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱԻԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Տէր եւ Տիկ. Տօքթ. Մ. Գաբաճեան	5·000
Պ. Գ. Մխիթարեան	1·000

ՍՈՒԷՋԻ ՄԱՍԻՆ ԵԳԻՊՏ. ՅՈՒՇԱԳԻՐԸ

•

Գահիրէի ձայնասփիւռը չորեքշաբթի օր հաղորդեց Սուէզի մասին եգիպտական յուշագրին պատճէնը: Ինչպէս յայտնի է, այս յուշագրին հիման վրայ է որ վերջին չարաթներուն յառաջ կը տարուէին եգիպտեւամերիկեան բանակցութիւնները: Յուշագիրը ցարդ չէր հրատարակուած: Այժմ կը տեսնուի թէ բոլորովին հակառակ է ՄԱԿի ապահովութեան Խորհուրդին «վեց սկզբունքներուն»: Ստորեւ՝ յուշագրին զլխաւոր կէտերը. 1) Սուէզի ջրանցքը պիտի կառավարուի եգիպտական անկախ վարչութեան մը կողմէ: 2) Անցքի տուրքերը պէտք է վճարուին կանխիկ: 3) Գոյացած հասոյթին 25 առ հարիւրը եգիպտական վարչութեան կողմէ վար պիտի դրուի՝ ջրանցքին ծախքերուն յատկացուելու համար: 4) Եգիպտական կա –

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

կացութիւնը եւ յայտարարեցին «Այս երկրին անկախութեան ու հողային ամբողջականութեան պահպանումը կենսական է»:

× *Դամասկոսի ձայնասփիւռը հաղորդեց թէ Յորդանանի կառավարութիւնը չորեքշաբթի առաւօտ վաճած է յորդանանեւսուրիական սահմանը: Խօսնակը աւելցուց թէ այս որոշումը «մեծ զարմանք» պատճառեց Սուրիոյ մէջ:*

1955ի ԱՌԱՋԻՆ դասի պինուրները, որոնք պէնքի տակ կանչուած էին 1955 Յունուար հինգին, ազատ պիտի արձակուին մինչեւ Մայիս 15, հետեւեալ ձեւով. 1) Հիւս. Ափրիկէ ուղարկուածները՝ Մայիս մկկէն 14: 2) Ֆրանսա կամ Գերմանիա դասընկերները՝ Մայիս 15ին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՎՐԱՑԱՆՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀՄ ԳԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱԶՄԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ

ՀԱՏՈՐ Ա

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

ՀԱՏՈՐ Բ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

ՀԱՏՈՐ Գ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՎԱՆ, ՊԱՐՈՆՅԱՆ ՓՈՂՈՑ, 24

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՏՊԱԳՐԱՏՈՒՆ

1956

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՎԱՆ, ՊԱՐՈՆՅԱՆ ՓՈՂՈՑ, 24

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՏՊԱԳՐԱՏՈՒՆ

1956

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՎԱՆ, ՊԱՐՈՆՅԱՆ ՓՈՂՈՑ, 24

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՏՊԱԳՐԱՏՈՒՆ

1956

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՎԱՆ, ՊԱՐՈՆՅԱՆ ՓՈՂՈՑ, 24

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՏՊԱԳՐԱՏՈՒՆ

1956

ԲՂՎՍԿՅԶ

ՅՎՍՍՈՒ Վ.

ԿՈՒՐԱՆՈՎ ՎԱՀԱԳՆԻՆ

(Ե. եր. վերջը)

Ֆոկսին էլ մտքում էր, ամեն անգամ երբ տանում էր ձեռքը դեպի ականջի ետևը, որ ականջօղը գտնի, որ ինքն էլ չգիտեր, թե ինչպես էր կորցրել այդ ականջօղը։ Ինչպես ամեն անգամ, այնպես էլ հիմա նա ուզում էր ասել Ռոզային, որ ինքը ոչ մի մեղք չունի, որ ինքն էլ ոչ մի կերպ չի կարող հասկանալ, թե ինչպես կարող է ականջօղը կորչել, երբ ինքը ոչ մի անգամ չի հանել այն։ Ռոզան էլ գիտեր, որ Ֆոկսին ոչ մի անգամ չի հանել ականջօղը, որ նա ինքն էլ տեսել է, թե ինչպես է ականջօղը ականջից ընկել, երբ Ֆոկսին ուժեղ հարված է ստացել գլխին

ռավարութիւնը պիտի ստանայ հասոյթին հինգ առ հարիւրը։ 5) Կառավարութիւնը պիտի յարգէ 1888ի համաձայնագիրը· (որուն մէջ կ'ըսուի թէ անցքի իրաւունքը կարելի է պահել թշնամի պետութեան մը — այս պարագային՝ Իսթայելի)։ 6) Որ եւ է երկրի մը հետ անհամաձայնութեան մը պարագային, Եղիպտոս կ'առաջարկէ երեք անդամներէ բաղկացած դատական մարմնի մը յանձնել հարցը· այդ մարմնին անդամներէն մէկը կը նշանակուի Եղիպտոսի, իսկ մէւսն ալ՝ խնդրոյ առարկայ պետութեան կողմէ։ Այս երկուքը կ'ընտրեն երրորդ մը։ Եթէ չհամաձայնին երրորդ անդամին չուրջ, Լա Հէյի միջազգային տեսանին նախագահը կը նշանակէ երրորդ անդամը։ Մեծամասնութեան որոշումը կը դառնայ պարտադիր ։

× Մ· Նահանգները, Եղիպտոսի հետ կատարած իրենց բանակցութեանց ճախողանքին վրայ որոշեցին Սուէզի հարցը ներկայացնել ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին՝ «պարզ տեղեկագրի» մը ձեւին տակ։ Ապահովութեան Խորհուրդին նիստը տեղի պիտի ունենար այսօր, ուրբաթ ։

Վէյիննաձի մէջ Միկոյեան, անտեսելով Աւստրիոյ եւ Ֆ· Միութեան միջեւ առկախ մնացած հարցերը, առաւելաբար խօսեցաւ ապագիններուն չուրջ, որ մասնաւոր կապ մը չունի Աւստրիոյ հետ։ Առեւտրական փոխանակութեանց խնդիրը պիտի կարգադրուի մասնագէտներու կողմէ ։

ՊԻՈՍ ԺԲ· պապը կոչ մը ուղղեց աշխարհի բոլոր դիտուններուն, խնդրելով որ հրաժարին հիւլէական սպառիչ զինաթափէն։

ՄԱՐՈՔԻ գահաժառանգ իշխանը, Մուլայ Հասան յայտարարեց թէ ոչ մէկ պրաքտյի թոյլ պիտի տան որ հմաձնավարութիւնը բոյն դնէ Մարոքի մէջ, որով հետեւ, աւելցուց, «Այդ վարդապետութիւնը խորթ է իսլամական կրօնքին։ Պէտք է հետեւինք Ֆրանսայի ու Սպանիոյ հետ համագործակցութեան քաղաքականութեան մը »։

ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՕՐ

Հայրապետական կարգադրութեամբ ամէն տարի Զատկի յաջորդող Նոր Կիրակին նուիրուած է մեր բիւրաւոր նահատակներու յիշատակին ։

Այս առթիւ, այս կիրակի ՓԱՐԻԶԻ եւ ՇՐՋԱՆԻ ԲՈԼՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՆ մէջ տեղի պիտի ունենան հանդիսաւոր Ս· պատարագ եւ մասնաւոր հոգեհանգիստ, պանծացնելով անոնց զոհաբերումը Քրիստոնէական հաւատքի եւ հայրենիքի համար ։

Փարիզի Մայր եկեղեցիին մէջ հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի ։

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը ներկայ ըլլալ այս պաշտամունքներուն յարգելու համար անոնց յիշատակը ։

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Մայիս հինգին, առտուան ժամը 9ին, Վարիէթէի մէջ։

Նախաճեռնութեամբ եւ հովանաւորութեամբ երեք յարանուանութեանց եւ ազգ· վարչութեան, մասնակցութեամբ քաղաքական, մշակութային, հայրենակցական եւ բարեգործական կազմակերպութեանց ։

Մանրամասնութիւնները յաջորդով ։

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՑԱՆՁՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ
185, Bd. J. JAURES et
15, Av. A. MORIZET
Boulogne - Billancourt
Métro : MARCEL SEMBAT

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Օր· ՄԱՐԻ ՄԱՆԿՈՅԵԱՆ
Պ· ՎԱՂԴԱՏ ԽՐԱԼԵԱՆ

Ամուսնութիւնը տեղի պիտի ունենայ 5 Մայիս, Կիրակի երեկոյեան ժամը 6·30ին, Փրատոյի Մայր եկեղեցիին մէջ ։

Ընդունելութիւնը ժամը ութին Սալոն Փելիսէի մէջ, 34 Փլաս ծ· ժօրէս ։

Կնքահայրութեամբ Տէր եւ Տիկին Լեւոն Տիվէրճեանի ։

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ
Compiegnes

Կազմակերպուած՝ Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի Առնուվիլի «Կռավարենց» մասնաճիւղին կողմէ, Մայիս մէկին, չորեքշաբթի ։

Օթօքառը կը մեկնի կառ տը Վիլլէ լը Պէլէն, առտուան ժամը 8·30ին։

Կը հրաւիրուին բոլոր ընկեր - ընկերուհիները։

ԾԱՆՕԹ·— Փարիզէն եւ արուարձանները, պէտք է կառ տիւ Նորէն չորեկառք առնեն ժամը 7·25ին ։

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ՄՇԱԿ· ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԼ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՑ, Նուիրուած

ԴԱՆԻԷԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆԻ

Այս շաբաթ իրիկուն ժամը 21ին, Փըբանսական համալսարանի ամփիթատրոնը, 40 Ալէ Լէոն Կամպէթա ։

Կը նախագահէ՝ ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ
Կը խօսին՝ ԼԻԻԻ ԱՆՏՐԷ ՄԱՐՍԷԼ՝
«Վարուժանի հրաշալի գործը»։
Կ· ՓՕԼԱՏԵԱՆ՝
«Վարուժանի ողբերգական կեանքը »։
Մուտքը ազատ է, ծախսերու մասնակցութեամբ ։

ՀԱՅ ՆԱՀԱՏԻՐ ՄԱՅՐԵՐՈՒ ԸՆԴՀ· ԺՈՂՈՎ

Հայ Նահատիրաց Մայրերու Միութեան ընդհ· ժողովը պիտի գումարուի այս կիրակի, ժամը 9ին, 32 ռիւ տը Թրեվիզ ։

Օրակարգ·— Վարչութեան նիւթական եւ բարոյական զեկուցում, յանձնախումբերու ընտրութիւն, ծրագրային փոփոխութիւններ, ապագայ գործունէութեան ծրագրեր եւ պիւտճէ, նոր վարչութեան ընտրութիւն ։

Գործօն անդամներուն ղրկուած են անձնական հրաւիրագրեր, որոնք անհրաժեշտ են մասնակցելու համար ընդհ· ժողովին։

Համաձայն ծրագրի յոդ· 13ի 8րդ հատուածին՝ «ընդհ· ժողովը օրինական է, երբ անդամավճարները ժամանակին վճարող գործօն անդամներու մեծամասնութիւնը ներկայ է»։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ (ԿՆԻՔ)

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Մեսրկեան եւ զաւակները՝ Պ· Վրէժ, Տէր եւ Տիկին Նիւզի կը ծանուցանեն իրենց բարեկամներուն եւ ծանօթներուն որ Այրի Տիկին Աղաւնի Զալազեանի մահուան քառասունքին (մեռած Ամերիկա) առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի, ժամը 10ին, Մարսէյլի Հայ Կաթողիկէ եկեղեցին, 92 ռիւ ս'Օպանը ։

Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգողները ։

*

Մարսէյլէն Այրի Տիկին Սրբուհի Մէմէրճեան կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի առտուս Փրատոյի Մայր եկեղեցիին մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իր աղբացեալ ամուսնոյն ՎԱՀՐԱՄ ՍԻՄԷՐՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առթիւ, ինչպէս նաեւ մօրը՝ Մարիամի եւ Սէմէրճեան եւ Զեմիկեան զերդաստաններու համայն ննջեցեալներու հոգւոյն ։

Կը հրաւիրուին իրենց յիշատակը յարգողները ։

ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Կազմակերպուած Դպրոցասէրի շրջանառաւարտուհիներու եւ աշակերտուհիներու կողմէ ։

Կիրակի, 28 Ապրիլ, կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Բօշֆուքոյի սրահին մէջ, 9պիս, Աւընիւ Տ'Իէնա, Փարիզ, Մեթրօ ս'Իէնա։

Պիտի ներկայացուի Սիպիլի՝
« ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ»Ը

Մարիվոյէն Փրանսերէն կատակերգութիւն մը, սիրայօժար մասնակցութեամբ չնորհալի պարուհի Օր· Ալիս ՊՕՑԱՃԵԱՆի հայկական եւ կովկասեան պարերով ։

Երաժշտական պատկերներ ասնուհի ներու կողմէ ։

Տոմսերու գին 1000 եւ 500 ֆրանք ։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԱԼՖՈՐՎԻԼ·— Հ· Ց· Դ· Ս· Մինասեան ենթակոմիտէն ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները, այս ուրբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին ։ ՕՐԱԿԱՐԳ՝ նախորդ ժողովի շարունակութիւն։ Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Նիսի Ս· Աստուածածին եկեղեցւոյ կրօնական ընկերակցութեան վարչութիւնը կը ծանուցանէ Նիսի եւ շրջակայքի հայութեան թէ այս կիրակի Ս· պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուին Մեծեղեռնի համայն նահատակներու յիշատակին։ Կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԼԻՈՆԻ ՏՕՆԱՎԱՃԱՌԻՆ ԵՒ ՋԱՏ - ԿՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Անպայման պէտք է այցելել

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
246 Rue Vendôme et
20 Rue Villeroy
LYON

Թարմ, համեղ եւ դիւրամատչելի Արեւելեան եւ Եւրոպական ամենա - ընտիր ապրանքներ

Ինչպէս արմաւ (ճիւղերով), պա - միա, եալանճի տոլմա, յունական թուրչիները, պիպեր, տերեւ, թա - հին հելվա, վանիլլ, չոքոլա, նուա - ղէթ, լոքում, (սաքըզը, նուաղէթ եւ փխոթաչ) տուփով եւ քաշով, Շիրակ օղին (41 45 աստիճան), սուճուք, պաստրմա (կեսարական), սուրճ (քարաւան եւ մոքքա) համեմներ, մահլէպ, սալէպ, ճիթա - պտուղ, ձէթ (350 Ֆր· լիտր), քաշկավալ, ճերմակ պանիր (ոչխարի կաթով) եւ ամէն կարգի պահածոներ եւայլն, եւայլն։

Մի վարանիք դիմեցէք՝
ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆԻՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

ԱՊՐԻԼ 11/24Ը ՎԱՒԱՆՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Ազգ· Միութեան կողմէ, հովանաւորութեամբ երեք յարանուանութեանց պետերուն ։

Այս Ուրբաթ ժամը 21ին Սալ տէ Ֆէթի սրահը ։

Կը նախագահէ Գ· ՍԻՆԱՊԵԱՆ
(Ազգ· Միութեան նախագահ)

Ֆրանսերէն խօսք կ'առնէ Պ· Ց· կէ - ԶՈՒՐԵԱՆ։

Կը խօսի Փարիզէն հրաւիրուած՝

ԳԵՐԱՊԱՑԵՑԱՌ ԱՄԱՏՈՒՆԻ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

Հ· Կ· եւ Մ· Միութիւնը կը կազմակերպէ Ապրիլ 11-24ի 42րդ տարեդարձը, Ապրիլ 28ին կիրակի։

Մասնակցութեամբ բոլոր կազմակերպութիւններուն ու միութիւններուն ։

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգեհանգստեան Ս· պատարագ, ժամը 9ին, Դաշնակցութեան ակումբը։

Կէս օրէ վերջ ժամը 3ին սգահանդէսը, Սէրքըլը Կաթոլիքի սրահը ։

Կը խօսի Պ· ՄԻՍԱԿ ՄԻՐԶԷ (Լիոնէն)։

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ։

ՀԱՑԱՅԵՏ ՋԱՑՆԱԻՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ՈՒ ՊԱՇՏՕՆ, ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ԱՌՏՈՒ ԺԱՄԸ ՃԻՇԴ 10ԻՆ ՖՈՒՐՎԻԷՐԻ ԲԼՐԱՆԻՍ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ

Լիոնի եւ շրջակայի հայութիւնը կը հրաւիրուի Ֆուրվիէրի դեղակերտ տաճարին մէջ մատուցուելիք պատարագին, այս կիրակի առտուան ժամը ճիշդ տասնին, մեկուկէս միլիոն ապրիլեան նահատակներու եւ վերջին պատերազմին պատուոյ դաշտին վրայ իննկած հայ զինուորներուն համար ։

Պէտք է յարգել յիշատակը այն Հայերուն, որոնք վսեմ դաղափարականի մը զոհերը եղան ու աղօթել անոնց համար, որոնք Աստուծոյ, կրօնքի եւ Հայրենիքի համար նահատակուեցան Լուսաւորչի կանթեղը միշտ վառ պահելու համար ։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան տարեկան մեծ հանդէս եւ պարահանդէսը

Իսէի Թաղապետական սրահին մէջ 28 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս գիշեր ։

Թատերական բաժին՝ ՁԱՐՇԵԼԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ

Ղեկավարութեամբ Մ· Շիրվանեանի եւ Շ· Պալեանի եւ սիրայօժար մասնակցութեամբ Տէսինարնակ Տիկին Աշխէն Պօյաճեանի ։

(Դիմայարդար Պ· Կարօ Օսմանճեան) Գեղարուեստական բաժինին կը մասնակցին

Օր· վարժապետեան, Պ· Մ· Պօղոսեան եւ Ա· Խորանեան ։

Եւրոպական պարեր ժամը 19էն կէս գիշեր

Orchestre RAYMOND BOISSIERE GARIBALDI - OTHELLO

Իջնել Մէրլ ս'Իսլ Մուտքը 300 եւ 400 ֆրանք

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ԱՑՍ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ
ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՌԵՑԷՔ

BOSPHOREի ԱՆԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼԻ ԱՆՈՒՇԵՂԷՆՆԵՐԸ

ՀԱԼՎԱ, ԼՕԽՈՒՄ

ՊԻՍՏԱԿՈՎ, ԿԱՂԻՆՈՎ, ԱՄԷՆ ԳՈՑՆՈՎ ՈՒ ԲՈՑՐՈՎ

Մեծաքանակի համար դիմել՝

Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 27 ԱՊՐԻԼ • SAMEDI 27 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ— ԹԻՒ 7868 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3679

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

•

Պարսամեան ծանօթ է ցառաջիկ ընթերց – ողներուն, իբրեւ վաղեմի աշխատակից մը, որուն դրական հարցերու շուրջ դրած յօդուածները արդիւնք են լուրջ ուսում – նասիրութեան :

Իբրեւ դրագատ, իր վերլուծումներն ու տեսութիւնները եղած են ընդհանրապէս առարկայական :

Եօթանասուն տարեկան է այսօր :

Ուրեմն յիսուն տարիէ ի վեր նուիրուած է մտաւորական աշխատանքի, Փարիզի մէջ կարճատեւ ընդհատումով մը՝ ար – դիւնք մեր տարագրի պայմաններուն :

Ծնած է Ակնոյ Ապուչեխ գիւղը, որ անցեալին հայութեան տուած է արժէքաւոր դէմքեր :

Խարբերդի Կեդրոնականէն վերջ, իր միջնակարգ ուսումն առած է Կարնոյ Սանասարեան վարժարանը որ տարիներով մշակոյթի մեծ վառարան մը եղած է Մեծ Հայքի վաղեմի ոստանին մէջ :

Քանի տարեկան չկար, երբ ընդգրկած է ուսուցչական ասպարէզը՝ համիտեան բռնակալութեան օրով :

Քանի մը տարի վերջ Սահմանադրու – թիւն էր հռչակուած : Ամէն կողմ նոր պըրոցներ էին բացուած : Պարսամեան փլուզուած ուսուցիչ էր : Հետզհետէ պաշտօնավարած է Մէզրէ, Կարին, Տրապիզոն եւ Զօրլու :

Համաշխարհային առաջին պատերազ – մին դինքը կը գտնենք Գոնիայի մէջ՝ իբրեւ տնօրէն ազգային վարժարանին :

Նոր էր ամուսնացած :

Հսկայ դաղթական մը դարձած էր Գոնիա, ուր կ'ապաստանէին Բիւթանիոյ եւ Պրուսայի չրջանի դաղթականները, երբեմն ալ՝ մտաւորականներ եւ յեղափոխական գործիչներ, հրաչքով ազատած Մեծ Եղեռնէն :

Պարսամեանի տունը ժամադրավայրն էր դարձած այս վերջիններուն : Հոն կը հանդիպէինք Տիգրան Չամհուրին (Ֆէքրիա ձէմիլ), Յոսրով Պապայեանին եւ ուրիշ – ներու : Աւելի ուշ՝ վրոֆ. Աստ. Յակոբեան եւ ուրիշներ ալ անցած են անկէ :

Զինադադարին տնօրէն էր Սամաթիոյ Սահակեան վարժարանին :

Դաչնակիցներու լքումէն վերջ, Մկր. Պարսամեան ալ՝ չատերուն պէս Պոլսէն կ'ապաստանի Փարիզ, ուր կ'ապրէր ար – դէն իր բանաստեղծ եղբայրը Մերուժան Պարսամեան :

Իրբեւ հաշուապահ պաշտօնավարելով հանդերձ առեւտրական տան մը մէջ, եր – կու մտաւորական եղբայրներ կը հրատարակէն կեանք եւ Արուեստը, նախ իբրեւ Տարեդիրք՝ հինդ տարի, յետոյ իբրեւ դըրական - գեղարուեստական ամսաթերթ :

1929ին խումբ մը մտաւորականներ հիմը կը դնեն Նահատակ Գրագէտներու Բա – րեւոմբեր հրատարակչական ընկերակցութեան, որուն հոգին կը դառնայ Պարսամեան :

Առանձին հատորով լոյս ընծայած է քա – նի մը գործեր, որոնց մէջ կարեւոր տեղ մը կը դրաւեն Ակն եւ Ակնցիները՝ աշ – խատակցութեամբ քանի մը բանասէրնե – րու եւ Մեռնող գիւղին պատմութիւնը :

Իր դրութիւնները կը զարդարեն Ագա – տամարտի, Շաւթի, Ձակատամարտի, Հայրենիքի, Յուսաբերի եւ բազմաթիւ դրական թերթերու էջերը :

Տարիներու ընդհատումէն վերջ, վերա – դարձած է իր սիրած ասպարէզին՝ «Դը – րոցասէր»ի մէջ ստանձնելով հայերէնի ուսուցչութիւնը :

Ինչպէս կը բնորոշէր տարիներ առաջ պաշտօնակից մը, Պարսամեան « մի՛չտ չուքին մէջ, մի՛չտ քովնակ դիրքերու վրա, սակայն մի՛չտ ալ գործին կենսական մասը վերցնող մարքի աշխատաւոր մը» ե – դած է :

ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

•

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՆԱՒԱԲԱԺԻՆԸ ՃԱՄԲԱՑ ԵԼԱՒ ԴԷՊԻ ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՍԸ

Վերջին երկու օրերուն, Միջին Արեւել – քըն ու մասնաւորաբար Յորդանանը դար – ձած են միջազգային քաղաքականութեան առանցքը : Արդարեւ, այն վայրկեանէն, որ Այզընհաուըր եւ Տըլլըս յայտարարեցին թէ Յորդանանի անկախութեան ու հողա – յին միասնականութեան պահպանումը կենսական հարցեր են աշխարհի խաղա – ղութեան համար, կը սպասուէր որ Մ. Նահանգները զրական քայլ մը պիտի առ – նեն այս ուղղութեամբ :

Հինգշաբթի օր, ամերիկեան սպայակոյ – մը հրահանգ տուաւ, որ վեցերորդ նաւա – բաժինը անմիջապէս ճամբայ ելլէ դէպի Միջերկրականի արեւելեան ջուրերը : Վե – ցերորդ նաւաբաժինը ֆրանսական ու ի – տալական կարգ մը նաւահանգիստներ կ'այցելէր վերջին օրերուն. երբ անմիջա – պէս ճամբայ ելլելու հրահանգը հասաւ Ուոշինկթընին, նաւաբաժինը Նիսի մօտե – րը կը գտնուէր :

Ամերիկեան վեցերորդ նաւաբաժինը 50 նաւերէ բաղկացած է, որոնց մէջ են նաեւ աշխարհի ամէնէն մեծ օդանաւակիրը՝ Ֆո – րեսթըլ (60·000 թոն տարողութեամբ), 45·000 թոննոց զրահաւոր մը, ուրիչ օդա – նաւակիր մը եւ բազմաթիւ այլ թեթեւ ռազմանաւեր :

Ֆորեսթըլ օդանաւակիրը միայն կրնայ փոխադրել աւելի քան հարիւր օդանաւեր : Հարիւրի չափ ալ ուրիչ օդանաւեր մաս կը կազմեն վեցերորդ նաւաբաժինին, որ ըն – դամէնը երկու հարիւր օդանաւ ունի իր տրամադրութեան տակ եւ 1800ի չափ չատ լաւ մարզուած նաւաստիներ :

ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՃԱՌԸ

Յորդանանի մէջ հինգշաբթի դիշեր էր որ դէպքերը սկսան զահավիժիլ : Կէս դի – շերուան մօտ վարչապետ Խալիսի իր հը – րամայականը ներկայացուց Թագաւորին, որ արդէն իսկ պատրաստած էր կառավա – րական նոր ցանկ մը : Առաւօտեան ժամը 2ին մօտերը զինուորական ինքնաշարժներ սկսան չրջիլ քաղաքին փողոցներուն մէջ, հրահանգելով որ ժողովուրդը տուներէն դուրս չելլէ եւ լուր տալով որ ժամը 2ին Թագաւորը ճայնասփիւռ ճառ մը պիտի խօսի : Թագաւորը կուռ բառերով յայտնեց թէ տագնապին պատասխանատուները հա – մայնավարներն են, որոնք «հայրենիքի դաւաճաններ են» : Հիւսէյն Թագաւոր ա – ւելցուց. «Կարգ մը ձախակողմեան քա – ղաքական վարիչներ իրենց հրահանգները դուրսէն կը ստանան. չէի կրնար հան – դուրժել այս իրողութեան : Այստեղ պաշ – տօնապէս կը յայտարարեմ — այն անձե – րը, որոնք կ'ուզեն ոտնակոխել օրէնքը, խիստ պատիժներու պիտի ենթարկուին » : Ապա Թագաւորը ամբաստանեց Նասըլ – սէն, յայտնելով թէ Սուէզի տագնապին ժամանակ Թոյլ չէ տուած որ Թագաւորը Իսրայէլի դէմ պատերազմ յայտարարէ եւ Եգիպտոսի օդնէ : Հիւսէյն Թագաւոր յայ – տարարեց նաեւ թէ Այզընհաուըրի վար – դապետութիւնը պիտի չընդունի առանց նախապէս խորհրդակցելու արաբական միւս պետութեանց հետ :

Թագաւորին ճայնասփիւռ ճառէն անմի – ջապէս վերջ զինուորական մխուրները (Պէտուինները բաղկացած) ամբողջ քա – ղաքը գրաւեցին. չրջադայութիւնը ար – գիլուեցաւ բոլոր անոնց համար, որոնք մասնաւոր արտօնագրեր չունէին :

ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃ ԿՐ ԿԱԶՄՈՒԻ

Առաւօտեան ժամը 5ին, Ամմանի ճայ – նասփիւռին խօսնակը յայտարարեց թէ Թագաւորը նոր դահլիճ մը նշանակած է, ապա խօսքը տուաւ նոր վարչապետին՝ Իսլրահիմ Հաշէմի : Մինչ Խալիսի դահ – լիճը բաղկացած էր զանազան հոսանքնե – րու եւ կուսակցութեանց պատկանող նա – խարարներէ, Հաշէմի նորաստեղծ դահլի – ճը բաղկացած է միայն աջակողմեան, ա – րեւմտասէր եւ Նասրի ու համայնավարու – թեան հակառակորդ տարրերէ :

Նոր վարչապետը իր պաշտօնին դլուխն անցնելուն պէս պատերազմական վիճակ ու կրակմարի դրութիւն յայտարարեց՝ Յորդանանի ամբողջ հողամասին վրայ : Ապա լուծուած յայտարարեց քաղաքական բոլոր կուսակցութիւնները եւ որոշեց ոս – տիկանութիւնը դնել բանակին հրամանա – տարութեան ներքեւ : Այժմ բանակն է երկրին ճակատագրին տէրը : Իսկ բանա – կը, որ յայտնի է Արաբական Լեգէոն ա – նունով, բաղկացած է Թագաւորին հաւա – տարիմ Պէտուիններէ :

× *Կ'ըսուի թէ հակաարեւմտեան ուղ – ղութիւն ունեցող քաղաքական բոլոր դէմ – քերը, որոնց չարքին նաեւ Նասրլսէր, ձերբակալուած են : Ըստ չրջան ընդդ – րոյցներու, ծայրայեղ ձախակողմեան տարրերը, տեսնելով որ իրենց կամքը պի – տի չկրնան պարտադրել Հիւսէյն Թագա – ւորին, որոշած են անկախ հանրապետու – թիւն մը հռչակել Յորդանանի արեւմտեան մասին վրայ, որ նախկին արաբական Պա –ղեստինն է՝ 900·000 բնակչութեամբ :*

Իսկ երեսփոխանական ժողովը, որ Նաս – րի կողմնակից երեսփոխաններու մեծա – մասնութիւն մը ունի, տակաւին լուծուած չէ. սակայն կը կարծուի թէ Թագաւորը չուտով պիտի լուծէ զայն : Ինչպէս ըսինք, դահլիճը կազմուած է հակահամայնավար եւ արեւմտասէր տարրերէ. Արտաքին Նա – խարարը, Սամիր Րիֆաի, որ դահլիճին ամէնէն կորովի դէմքն է, յայտնի է իր ամերիկասիրութեամբ :

ՍՈՒՐԻՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԳԱՀԻՐԷ ԿՐ ՄԵԿՆԻ

Յորդանանի վերոյիշեալ դէպքերուն լուրը հաղիւ արտասահման հասած, Սու – րիոյ հանրապետութեան նախագահը, Շիւքրի Քուաթլի եւ վարչապետը անմի – ջապէս Գահիրէ մեկնեցան ուր երկար խորհրդակցութիւններ ունեցան Նասրի հետ : Յորդանանի ներկայ վիճակը մեծա – պէս կը մտահոգէ Սուրիան ու Եգիպտոսը, որոնք, ըստ չրջան ընդդ րոյցներուն, կ'ուզեն ժողովի նամիլ Արաբիոյ Իսն Սէ – ուտ եւ Յորդանանի Հիւսէյն Թագաւորնե – րուն հետ՝ Մայիսի սկիզբը :

× *Սուրիոյ Հանրապետութեան նախա – գահը ուրբաթ օր Գահիրէէն պիտի մեկնէր Արաբիոյ մայրաքաղաքը՝ Րիատ, Իսն Սէուտի հետ խորհրդակցութիւն մը ունե – նալու համար :*

Կը կարծուի թէ այս այցելութիւնը հե – տեւանքն է այն աղդարարութեան, որ Ա – րաբիա եւ Իրաք յղած են Սուրիոյ ու Ե – գիպտոսի :

Արդարեւ, երէկ կ'ըսուէր թէ իրաքեան բանակները արդէն իսկ սկսած են յառա – ջանալ Յորդանանի սահմաններէն ներս՝ Հիւսէյն Թագաւորին օդնութեան փութա – լու համար : Կ'ըսուի նաեւ թէ սահմանա – յին օդակայանի մը մէջ Յորդանանի եւ Ի – րաքի Թագաւորները, որոնք իրարու զար – միկ են, տեսակցութիւն մը ունեցած են : Իրաքի Ֆայսալ Թագաւորը խոստացած է ամէն աջակցութիւն ընծայել իր զարմի – կին : Իսկ միւս կողմէ, կ'ըսուի թէ արա –

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

Որուն ուսուցչական եւ գրական գործու – նէութեան յիսնամեայ յոբելեանը կը տօնուի այսօր, Շաբաթ :

ՍՈՒԷԶԻ ՀԱՐՑԻ

•

Հինգշաբթի օր, Անգլիոյ վարչապետը, Մաքմիլլըն, խորհրդակցութիւն մը ունե – ցաւ իր գործակիցներուն հետ քննելու հա – մար եղիպտական յուչագիրը, որ կը ժխ – տէ Ապահովութեան Խորհուրդին « վեց սկզբունքները» :

Կը թուի թէ Անգլիա պիտի աշխատի ու – րիչ ճամբայ մը գոյց տալ իր նաւերուն՝ քարիւղի փոխադրութեան համար : Թէեւ դժուար պիտի ըլլայ հրաժարիլ Սուէզի ջրանցքէն, սակայն Անգլիացիները կը կարծեն որ եդիպտոս հետզհետէ տեղի պիտի տայ, երբ տեսնէ որ մեծ պետու – թեանց քարիւղատար նաւերը չեն անցներ ջրանցքէն եւ այս պատճառով ալ դոյացած հատոյքը անբաւարար կ'ըլլայ :

Միւս կողմէ, Անգլիա զարկ պիտի տայ նոր նաւթուղիներու եւ քարիւղատար նա – ւերու չինութեան, որպէսզի արեւմտեան երկիրներու վառելանիւթի մատակարա – րումը կախում չունենայ Սուէզէն :

× *Լրագրողներու հարցումներուն պա – տասխանելով, Մակ ընդհ. քարտուղարը Համըրչոլտ ըսաւ, թէ իր կարելին ըրած է եդիպտական իշխանութիւնները համոզե – լու համար որ անցեալ հոկտեմբերին ըն – դունուած «վեց սկզբունքները» յարգուին : Համըրչոլտ աւելցուց որ ինք վինեալ ոս – տիկան մը չէր, որպէսզի պարտադրէր մի – ջազգային օրէնքը, այլ պարզ դիւանագէտ մը, որուն ձեռքէն չատ բան չի գար :*

× *Ֆրանսայի մէջ կը յայտնեն թէ ե – դիպտական յուչագիրը «դրեթէ անընդու – նելի է», որովհետեւ Մակ Ապահովու – թեան Խորհուրդին վեց սկզբունքներուն հակառակ է :*

Ալժերիոյ մէջ ապահովութեան ուժե – րը ապստամբական կարեւոր խմբակ մը երեւան հանեցին, որուն 53 անդամները ձերբակալուեցան Միլիանայի մէջ : Օրանի մէջ ապստամբները երեք ռումբեր նետե – ցին ժողովրդաչատ վայրերու մէջ : Բազ – մաթիւ վիրաւորներ կան :

ՎԱՐՉԱՊԵՏ Ասընաուըր յայտարարեց, որ Արեւմտեան Գերմանիա որպէս դինուո – րական խարիսխ չծառայէր միայն այն պարագային երբ Մոսկուա համաձայնի Գերմանիոյ միացման :

ՀԻՄ. ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ Կազմակերպու – թեան նոր ընդհ. քարտուղարը, Սիրաք, Յունաստան պիտի մեկնի՝ կիպրոսի հար – ցին չուրջ համաձայնութիւն մը գոյացնե – լու համար :

ՕՐՈՒԱՆ ԳԻՐՔԵՐԸ

«ՄԵՌՆՈՂ ԳԻՒՂԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ»

(Հեղինակ՝ ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ)

●

Այս գրքին հեղինակը, երկար տարիներ ի վեր, հայ գրականութեան պատմութեան եւ գրական չարժումներուն վրան, բեղմնաւոր գրիչ մըն է :

Մեռնող գիւղին պատմութիւնը *ո՛չ վէպ է, ո՛չ արձակ եւ ոչ ալ բանաստեղծութիւն* : Գեղարուեստաչունչ յուշագրութիւն մըն է «մանկութեան, պատանեկութեան եւ ուսանողութեան» երազային օրերէն : Վաստակաւոր հեղինակը, վաղ ժամ կանխավճիռ մըն ալ արձակած է, ըսելով, թէ «հաշտուած չեմ երբեք յիշատակները գրելու պարտադրութեան հետ .. խորհած եմ, նաեւ այսօր ալ կը խորհիմ, թէ յիշատակներու գրականութիւնը սեռ մըն է, որուն ամէն մարդ մօտենալու չէ» : Անշուշտ, ճիշդ է այդ մտահոգութիւնը, երբ դէպքերու եւ դէմքերու վրայէն երեսակայական ոստումներ կը կատարուին, երբ դունաւոր ակնոցներ կը տրուին հայ քնաչխարհի պատմական ճշմարտութիւնները խեղաթիւրելու համար : Բայց, իրական յուշագրութիւնը, որքան ալ բարդ ու բազմերանգ ըլլայ, գրական, գեղարուեստական մտահոգութիւններէ զերծ է : Փաստերու եւ իրողութիւններու անաչառ լուսարձակին տակ կը քալէ ան, եւ կ'ամբողջացնէ մեր պատմութեան մոռցուած եւ անտեսուած էջերը : Եթէ պատահին գրքական ճաշակով օժտուած յուշագիրներ, — ինչպէս փորձով տեսանք վերջին երեսնամեակին, մասնաւորաբար «Հայրենիք» ամսագրին մէջ — Հայոց աշխարհը անայլայլ կը ցուցադրէ իր կախարդական գեղեցկութիւններն ու ամբողջական դիմագիծը եւ կը դառնայ սփիւռքի հայրենասիրաշունչ հայութեան փնտռած ու փայփայած գրականութիւնը : Պարսամեանի գիրքը այս վերջիններու չարքին կը պատկանի : Ոչ թէ յուշագրութեամբ գրականութիւն է փորձած, այլ գրականութեամբ յուշագրութիւն է ըրած :

Մ. Պարսամեան յատկանշական խորագիր մըն ալ տուած է իր այս վերջին երկասիրութեան, — Մեռնող գիւղին պատմութիւնը— կարծես մահամերձի մը հանդէպ, յոյսի ու հաւատքի աղօտ նշոյլ մը վերապահելով : Աւաղ, մեռած է այդ գիւղը, ուր հայութիւնը, դարեր շարունակ, իր գուրգուրանքն ու արցունքն էր խառնած իր հայրենի հողին ու քարին հետ : Այսօր, մեր աւերակոծ հայրենիքի հսկայ տարածութիւնները թրքական երիվարներու ամբակները կը չափեն, միայն .. Այս էջերէն «Ամէն մէկը,— իրաւամբ պիտի կուտայ հեղինակը — ինծի արժած է խորունկ պահեր եւ հեռաւոր յիշատակներու վերյիշումներ, որոնք տարիներ յետոյ ձեւ ու մարմին կ'առնէին, երբ ոգեբացեալ Յակոբ Օշականի իսկ բացատրութեամբ, անդարձ կորուստին զգայութիւնը մղձաւանջ մը ու տառապանք մը կը դառնար ամենօրեայ ապրումներուս մէջ» :

Մեծ եղեռնի արիւնոտ տապանաքարին տակ փոշիացած մեր երէկի տոհմիկ կեանքը, հեռաւոր ողբերգի մը պէս կը բախէ մեր հոգու դռները եւ սարսուռ կը ցանէ :

Բանաստեղծը պիտի ըսէր՝

Մի ովկիան Է անցեալն Հայոց
Ես՝ մի Գալաթ եգերքին : (Շիրազ)

Այսօր, տարագրութեան փոշիներուն տակ, վերապրող իւրաքանչիւր Հայ, մի գաւաթ է զարձած հայկական ալեկոծ պատմութեան ափերուն քով :

Պարսամեան, անհուն գուրգուրանքով եւ սիրազեղ զգացումով կը մանէ հայ գիւղաշխարհին ներս եւ պատանեկան թարմատի յուշերուն ընդմէջէն, մեզ կը բերէ իր սէրն ու հաւատքը :

Ահա, Ապուչեխ գիւղը, Եփրատի ափերուն վրայ նետուած : Իր ծննդավայրը : «... Եփրատը մեր խաղընկերն էր, բայց հեռուէն : Գերեզմանատան բլուրին վրայէն, չատ միամիտ խաղեր կը փորձէինք ընկերներով, քարեր նետելու եւ Եփրատի ալիքներուն մէջ ձգելու համար ...» : Տարիները կը սահին եւ Ակնի ժողովրդական սրտառուչ երգերը կ'օրօրեն իրենց անհոգ մանկութիւնը, երբ ոճիրն ու սուգը ծունկ կը դնեն, յանկարծ, իրենց սեմին վրայ : Իրաւարան հայրն սպանուած դիւղի կամուրջին վրայ : Վչտահար մայր մը, անչափահաս որբերով դրանն եռեւ : Երբեմնի չէն ու բարեկեցիկ տունէն, աղքատութիւնն ու թշուառութիւնը տիրաբար կը մտնեն ներս : Օտար հորիզոններու անստոյգ հեռանկարը կը բացուի իր զաւակներուն առջեւ : Նախ կը մեկնի հեղինակին մեծ եղբայրը՝ Մերուժան Պարսամեան, ապագայ բանաստեղծը, որուն ճանչնալու առիթն ունեցայ Փարիզ, մեր կուսակցական ընտանիքէն ներս : Քանի մը օր վերջ հեղինակը ինքն ալ կը մեկնի Խարբերդ :

Այնուհետեւ, երկու զրադէտ եղբայրներ կը դառնան թափառական, երկրէ երկիր :

Ջերմ ու բարախուն էջեր իրարու կը յաջորդեն եւ ընթերցողը կը փոխադրեն հայ քնաչխարհի դիւթական զեղեցկութիւններն եւ ապրումներուն դիրկը :

Պատանեկութեան իր յուշերուն մէջ, մասնաւորաբար կանգ կ'առնէ Սանասարեան հաստատութեան վրայ, որ Բարձր Հայքի կրթական փարոսներէն մէկն էր զարձած, երկար տարիներէ ի վեր : Խանդաղատանքով կը յիշէ իր ուսուցիչներէն հանրածանօթ պատմաբան - բանասէր Փրոֆ. Ա. Աչէատուրեանը, իր դասընկերներէն Յոսրով Պապայեանը, Ծմակուրը եւ ուրիշ հանրային գործիչներ : Սէրմ ու զուսպ տողերու մէջ կը պատկերացնէ մեր աննման Ռոստոմը, «Համեստ, թափանցիկ, խորհրդապահ եւ առեղծուածային» եղերաբախտ Եղիշէ Թումչեանը՝ «համակ եռանդ ու կորով», Բժ. Զավրիեան, ժողովրդական ձրի բժշկութեան առաքեալը, ողբացեալ Շաւարշ Մխսաքեանը, Պալաքեան եպիսկ.ը եւ ուրիշներ, որոնք կարնոյ մէջ, անձնուիրաբար լծուած էին քաղաքական, կրթական եւ մշակութային աշխատանքներու :

Մեռնող գիւղին պատմութիւնը կը կազդուրի մէկ չունչով : Բայց, յանկարծ, կ'ընդհատուի յուշագրութիւնը, եւ Պարսամեան, զէն դուրս, կուտայ, այլապէս ներշնչումով գրուած Բաֆֆիի, Ա. Աբփիարեանի եւ Զօհրապի գրականութեանց վերագնահատութիւնը :

Ինծի կը թուի թէ, Պարսամեան, տակաւին, չատ բաներ կրնար տալ Խարբերդի, Բարձր Հայքի, Պոլսոյ եւ Գոնիայի հանրային եւ կրթական կեանքէն, առանց դիմելու մեր գրական ախտաններու դատաճերու վերլուծութեան, որոնք առանձին հատորի մը նիւթ կրնային դառնալ :

Գաւառի մութ խորքերուն մէջ, որքա՜ն համեստ մշակներ կային, որ այլապան մարգերու մէջ կը գործէին, լուռ ու մունջ, առանց լսելի դարձնելու իրենց ծրագրուած էին նախապէս՝ Մոսկուայի դիտութեամբ, թէեւ Բուլկանին կ'ըսէ, որ ջրանցքին ազգայնացման լուրը իրենք ի - մացած են լրագիրներէն եւ ձայնասփիւռէն :

Արեւմտեան երեք մեծերու միասնականութիւնը խախտելու նպատակով, Բուլկանին կ'ամբաստանէ Ֆրանսան՝ Իրմէն ուղղուած նամակին մէջ, Անգլիան՝ Կի Մոլէի ուղղուած նամակին մէջ եւ Մ. Նահանգները՝ այս երկու նամակներուն մէջ ալ : Պատահելու ձգտող այս քաղաքականութիւնը բացայայտօրէն կ'ներեայ երբ Բուլկանին կը դիմէ Ֆրանսայի վարչապետին ընկերվարականի խղճին եւ համոզումներուն, յիշեցնով թէ Ֆրանսան յաճախ յեղափոխութեան եւ յառաջդիմութեան օրինակը տուած է աշխարհին, եւ խորհուրդ տալով որ չհետեւի Մեծն Բրիտանիոյ գաղթարար քաղաքականութեան, որ, կ'ըսէ, կրնայ առաջնորդել դէպի քայքայում եւ կործանում : Իսկ Մ. Նահանգնե՞րը· — արար աշխարհի ծանօթ է, կ'ըսէ Բուլկանին, թէ ինչ դիրք բռնեցին Հնդկաչինի դէպքերուն առթիւ. ամէն ինչ ըրին որպէսզի Ֆրանսա ձախողի իր առաջադրութիւններուն մէջ եւ իրենք գրաւեն անոր տեղը : Ամերիկա միշտ կ'անտեսէ իր բարեկամները, միայն իր շահերը հետապնդելով :

Իսկ բոլորովին ուրիշ բան կը գրէ Իտալիան :— յայտնի է թէ Ֆրանսա, որ կորսընցուց Հնդկաչինի պատերազմը, կը ջանայ իր եռեւէն քաշել Մեծն Բրիտանիան՝ իրականացնելու համար իր վառնդաւոր ծրագիրները Սուէզի ջրանցքին նկատմամբ. Անգլիոյ օգնութեան չնորհիւ կ'ուզէ բարելաւել իր կացութիւնը Ալժերիոյ մէջ : Բուլկանին կ'աւելցնէ որ ասիկա պարզ արկածախնդրութիւն մըն է, որմէ

ՄԵԾԵՐՈՒ ՆԱՄԱԿՆԵՐԸ

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԱԾ

ՍՈՒԷԶԻ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

●

Երեքշաբթի օր, Մոսկուա հրատարակեց այն գաղտնի նամակները, որոնք փոխանակուած էին Սուէզի տագնապին նախօրեակին Բուլկանինի, Կի Մոլէի եւ Իտընի միջեւ : Մոսկուայի ձայնասփիւռը եւս լրագրողներուն համար արաբերէն լեզուով թելադրեց վերոյիշեալ նամակներու ամփոփումը :

Երբ Ա. Միւթիւնը յայտնեց նամակները հրատարակելու իր որոշումը, անգլիական կառավարութիւնը յարմար նկատեց կանխել Մոսկուան՝ Բուլկանին - Իտընի թղթակցութիւնը Ռուսերէն առաջ հրատարակելով :

Ընդհանուր առմամբ, Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի վարչապետներուն ուղղուած նամակները նոյն բովանդակութիւնը ունին, ինչպէս նաեւ այս վերջիններուն պատասխանը Բուլկանինի, այնպէս որ կարելի է միացած կերպով ներկայացնել անոնց ամփոփումը :

Բուլկանինի առաջին նամակը գրուած է Սեպտեմբեր 19ին, այսինքն Ֆրանքեւ - անգլիական արշաւանքէն մէկուկէս ամիս առաջ : Ցատկանշական է սակայն, որ դեռ այդ թուականին Մոսկուա «կը նախատեսէ» բոլոր այն հետեւանքները, որ կրնան ունենալ Սուէզի տագնապին լուծման համար բռնի ուժի գործածութիւնը, այսինքն՝ ջրանցքին խափանումը, նաւթուղիներու պայթումը, բարեկամական կապերու խզումը, եւայլն : Ասիկա ենթադրել կուտայ որ արշաւանքին հետեւանքով ձեռք առնուած բոլոր հակամիջոցները

Առանց ամօթի, առանց սարսուռի .
Ա՜հ, կարօտը, կարօտը հայրենի ...

Կը քալէ անիկա անապատին մէջէն դէպի արեւը, ինչպէս երբեմն Աբու Լալա Մահարին, Հնդիկ մեծ բանաստեղծը : Երազի պէս կը յիշէ կեանքին ամէն մէկ օրակը, որ չղթայի մը պէս կապմուեցաւ. ինքը հիմա բարձունքներու սիրահար, եռեւը կը դառնայ, ու ամէն բան երազի մը պէս կը յիշէ : Կը յիշէ երիտասարդական տարիները, փառքի ու յաղթանակի պայքարները, գրականութեան ու արուեստներու սէրը, եւ սակայն կը զգայ, որ այդ բոլորէն կը մնայ միայն հայրենի կարօտը :

Բանաստեղծին քնարը կ'երգէ այս անգամ հայրենի տունն ու երդիքը, կ'երգէ աւերակն ու մոխիրը, եւ կ'ողեկոչէ անոր բնակիչները, որ անտուն ու անհոգ կը թափառին աշխարհի չորս ծագերուն : Ա - նոր երգը հեծեծող է ու մղկտան, ինչպէս կոյր աշուղին երգը, մեր հայրենի աւերակներուն վրայ ... :

Հոգիին վէրքն ու մոխիրը կը բանայ Մայր - Արաքսին, որուն ջրերը խմեր ու երգերը սորվեր էր մայրենի օրօրի մը պէս : Բանաստեղծը կարօտն ունի նաեւ անոր կուրծքին, հոն հանգիստ առնելու համար, անոր պատմելու իր կսկիծն ու տառապանքը անանուն : Անոր հասկցնելու, թէ ինչ տանջանք է նկուն ցեղի մը զաւակն ըլլալ, հզօրին թունաւոր ժպիտը մուրալ, փակուած դրան առջեւ արցունքը

ծրագրուած էին նախապէս՝ Մոսկուայի դիտութեամբ, թէեւ Բուլկանին կ'ըսէ, որ ջրանցքին ազգայնացման լուրը իրենք ի - մացած են լրագիրներէն եւ ձայնասփիւռէն :

Արեւմտեան երեք մեծերու միասնականութիւնը խախտելու նպատակով, Բուլկանին կ'ամբաստանէ Ֆրանսան՝ Իրմէն ուղղուած նամակին մէջ, Անգլիան՝ Կի Մոլէի ուղղուած նամակին մէջ եւ Մ. Նահանգները՝ այս երկու նամակներուն մէջ ալ : Պատահելու ձգտող այս քաղաքականութիւնը բացայայտօրէն կ'ներեայ երբ Բուլկանին կը դիմէ Ֆրանսայի վարչապետին ընկերվարականի խղճին եւ համոզումներուն, յիշեցնով թէ Ֆրանսան յաճախ յեղափոխութեան եւ յառաջդիմութեան օրինակը տուած է աշխարհին, եւ խորհուրդ տալով որ չհետեւի Մեծն Բրիտանիոյ գաղթարար քաղաքականութեան, որ, կ'ըսէ, կրնայ առաջնորդել դէպի քայքայում եւ կործանում : Իսկ Մ. Նահանգնե՞րը· — արար աշխարհի ծանօթ է, կ'ըսէ Բուլկանին, թէ ինչ դիրք բռնեցին Հնդկաչինի դէպքերուն առթիւ. ամէն ինչ ըրին որպէսզի Ֆրանսա ձախողի իր առաջադրութիւններուն մէջ եւ իրենք գրաւեն անոր տեղը : Ամերիկա միշտ կ'անտեսէ իր բարեկամները, միայն իր շահերը հետապնդելով :

Իսկ բոլորովին ուրիշ բան կը գրէ Իտալիան :— յայտնի է թէ Ֆրանսա, որ կորսընցուց Հնդկաչինի պատերազմը, կը ջանայ իր եռեւէն քաշել Մեծն Բրիտանիան՝ իրականացնելու համար իր վառնդաւոր ծրագիրները Սուէզի ջրանցքին նկատմամբ. Անգլիոյ օգնութեան չնորհիւ կ'ուզէ բարելաւել իր կացութիւնը Ալժերիոյ մէջ : Բուլկանին կ'աւելցնէ որ ասիկա պարզ արկածախնդրութիւն մըն է, որմէ

կլլել, եւ աշխարհէն զաղանի ու լքուած հեծկլտալ ... :

Ինչպէս բանաստեղծ Պետրոս Դուրեան - նը, որ «Թող որ չանթ մ'ըլլամ ու կողդ խրխմ»ի ահաւոր ու անիծակուռ տրտունջքը կը քանդակէր, մեր օրերու ուխտաւորի քնարահարն ալ, բռնութեան դէմ կրակէ մրրիկ կ'ուզէ ըլլալ, մահուան զաղանիքը յափշտակել ու խորտակել անոր մէջքը :

Բանաստեղծը կը զգայ որ յուսաբեկութեան պահու մըն էր, որ «փոքրոգութիւնը» ունեցաւ սպառոր երգիչ զառնալու եւ իր ցեղը «նկուն» յորջորջելու : Անոր հոգիին անծանօթ է այդ ճիչը, որովհետեւ մեր ցեղը «երկնքի հուրն է կորզել խիզախ խոյանքով», աստուածներուն վրէժխնդրութեան նշաւակ զառնալով, իրրեւ նոր Պրոմէթէոս .

Ի՜նչ փառք անմտութ ,ի՜նչ հպարտութիւն
Զահակիր ցեղի զաւակը լինել
Զաւակը անյաղթ, հզօր Արաբսի ...

Զորրորդ երգը նուիրուած է Մասիսին, « Հայոց աշխարհի հսկայ նահապետին » :

Ահարոնեան մանկական տարիքէն կրնր է այս տիտանեան հսկային ներդործութիւնը, չատ անգամ երգեր ու փառաբանութիւններ է զայն : Իրեն համար անկարելի եղեր է մտքին հորիզոնէն վանել անոր պատկերն ու տուները : Զգայուն հոգի մը չէր կրնար խուսափիլ անոր հրապոյրէն :

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

(Շար. 1)

ԱՒԵՏԻՍ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏԸ

●

ՄՄԲ.— Հատուած մը, Ա. Ահարոնեանի կեանքին ու գրականութեան նուիրուած հատորէն, զոր Մ. Պարսամեան լոյս ընծայած է 1930ին, հեղինակին յոբելեանին առթիւ :

Կարօտ Հայրենին(*) Ահարոնեանի վերջին գործերէն է : Հատորը, նախերգանքէն զատ, որ Ստուերներն իջնում են վերնադերը կը կրէ, կը բաղկանայ ութը երգերէ · Արեւի յետեւից, Հայրենի տուն, Աբաքս, Մասիս, Այրարատեան դաշտ, Սը - հարին, Մեր աղբիւրները եւ Կախարդական Տաճար : Բոլորն ալ քերթուածներ են, ազատ չափով գրուած : Այս նիւթերը Ահարոնեան մեզի տուեր էր աւելի կանուխ, իր արձակ էջերուն մէջ, որոնցմով կ'ներգէր մեր հայրենի բնութիւնն ու իր գեղեցկութիւնները· այս անգամ կ'ներգէ իր կարօտը, որ հետզհետէ կը խորանայ, տրուած ըլլալով, որ հեռու է հայրենիքէն, իր սիրած, պաշտած ու երգած հայրենիքէն : Կը նախազգայ որ «ստուերներն իջնում են» ու իր մազերուն մէջ «արծաթ թելեր են չողում, մօտալուտ ձմրան գունատ բանբերներ» : Ուրախութեամբ կը քնարա-

(*) Ա. Ահարոնեան, կարօտ հայրենի, Պոսթոն, տպարան «Հայրենիք», 1927 :

Առանց ամօթի, առանց սարսուռի .
Ա՜հ, կարօտը, կարօտը հայրենի ...

Կը քալէ անիկա անապատին մէջէն դէպի արեւը, ինչպէս երբեմն Աբու Լալա Մահարին, Հնդիկ մեծ բանաստեղծը : Երազի պէս կը յիշէ կեանքին ամէն մէկ օրակը, որ չղթայի մը պէս կապմուեցաւ. ինքը հիմա բարձունքներու սիրահար, եռեւը կը դառնայ, ու ամէն բան երազի մը պէս կը յիշէ : Կը յիշէ երիտասարդական տարիները, փառքի ու յաղթանակի պայքարները, գրականութեան ու արուեստներու սէրը, եւ սակայն կը զգայ, որ այդ բոլորէն կը մնայ միայն հայրենի կարօտը :

Բանաստեղծին քնարը կ'երգէ այս անգամ հայրենի տունն ու երդիքը, կ'երգէ աւերակն ու մոխիրը, եւ կ'ողեկոչէ անոր բնակիչները, որ անտուն ու անհոգ կը թափառին աշխարհի չորս ծագերուն : Անոր երգը հեծեծող է ու մղկտան, ինչպէս կոյր աշուղին երգը, մեր հայրենի աւերակներուն վրայ ... :

Հոգիին վէրքն ու մոխիրը կը բանայ Մայր - Արաքսին, որուն ջրերը խմեր ու երգերը սորվեր էր մայրենի օրօրի մը պէս : Բանաստեղծը կարօտն ունի նաեւ անոր կուրծքին, հոն հանգիստ առնելու համար, անոր պատմելու իր կսկիծն ու տառապանքը անանուն : Անոր հասկցնելու, թէ ինչ տանջանք է նկուն ցեղի մը զաւակն ըլլալ, հզօրին թունաւոր ժպիտը մուրալ, փակուած դրան առջեւ արցունքը

Ահ, կարօտը, կարօտը հայրենի ...

Կը քալէ անիկա անապատին մէջէն դէպի արեւը, ինչպէս երբեմն Աբու Լալա Մահարին, Հնդիկ մեծ բանաստեղծը : Երազի պէս կը յիշէ կեանքին ամէն մէկ օրակը, որ չղթայի մը պէս կապմուեցաւ. ինքը հիմա բարձունքներու սիրահար, եռեւը կը դառնայ, ու ամէն բան երազի մը պէս կը յիշէ : Կը յիշէ երիտասարդական տարիները, փառքի ու յաղթանակի պայքարները, գրականութեան ու արուեստներու սէրը, եւ սակայն կը զգայ, որ այդ բոլորէն կը մնայ միայն հայրենի կարօտը :

Բանաստեղծին քնարը կ'երգէ այս անգամ հայրենի տունն ու երդիքը, կ'երգէ աւերակն ու մոխիրը, եւ կ'ողեկոչէ անոր բնակիչները, որ անտուն ու անհոգ կը թափառին աշխարհի չորս ծագերուն : Անոր երգը հեծեծող է ու մղկտան, ինչպէս կոյր աշուղին երգը, մեր հայրենի աւերակներուն վրայ ... :

Հոգիին վէրքն ու մոխիրը կը բանայ Մայր - Արաքսին, որուն ջրերը խմեր ու երգերը սորվեր էր մայրենի օրօրի մը պէս : Բանաստեղծը կարօտն ունի նաեւ անոր կուրծքին, հոն հանգիստ առնելու համար, անոր պատմելու իր կսկիծն ու տառապանքը անանուն : Անոր հասկցնելու, թէ ինչ տանջանք է նկուն ցեղի մը զաւակն ըլլալ, հզօրին թունաւոր ժպիտը մուրալ, փակուած դրան առջեւ արցունքը

ԵՎԱՍՈՒՆ ՎԱՐՈՒԺԱՆԻ

Ի ՊԱՏԻՎ

ԺԱՂՍԿԱՑ

Մենք ենք, որ մեր ձայնով
Ժողովում ենք ազգերին,
Մենք ենք, որ մեր հոգիով
Ոգեշնչում ենք հերոսներ։
Մենք ենք, որ մեր սրտերում
Ազատության կրակ ենք վառել,
Մենք ենք, որ մեր ոտքերի տակ
Ճնշողների գահերն ենք տապալել։
Մենք ենք, որ մեր ձեռքերով
Ստեղծում ենք նոր կյանք,
Մենք ենք, որ մեր ուսերին
Ծանր լուծ չենք տանում։
Մենք ենք, որ մեր ոտքերով
Ճանապարհներ ենք անցել,
Մենք ենք, որ մեր աչքերով
Ամեն ինչ տեսել ենք։
Մենք ենք, որ մեր ականջներով
Ամեն ինչ լսել ենք,
Մենք ենք, որ մեր բերանով
Ամեն ինչ ասել ենք։
Մենք ենք, որ մեր ձեռքերով
Ամեն ինչ գործել ենք,
Մենք ենք, որ մեր ուղեղով
Ամեն ինչ հասկացել ենք։
Մենք ենք, որ մեր հոգիով
Ամեն ինչ զգացել ենք,
Մենք ենք, որ մեր սրտով
Ամեն ինչ սիրել ենք։
Մենք ենք, որ մեր ձայնով
Ժողովում ենք ազգերին,
Մենք ենք, որ մեր հոգիով
Ոգեշնչում ենք հերոսներ։

ՎԱՀԱՆ ՏԵՔԵՅԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՎՆԳՈՍՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Ցրտաշունչ ձմեռվա մի առավոտ, երբ ես ու Ներսես Տեր-Մկրտչյանը ճանապարհ էինք ընկել դեպի Ղարաքիլիսա, մեր ճանապարհին հանդիպեցինք մի ծեր հայ գյուղացու, որ ձիով գնում էր դեպի Ալեքսանդրապոլ։ Ծերունին, որ ինձ ճանաչեց, կանգնեցրեց ձին և ասաց.

— Ախպեր, ես լսել եմ, որ դուք գնում եք Ղարաքիլիսա։ Ես էլ գնում եմ այնտեղ, ուզում եմ տեսնել, թե ինչ է կատարվում։ Ասում են, թե ռուսները գալիս են, որ մեզ ազատեն։ Ես ուզում եմ տեսնել, թե ինչ են անում ռուսները, որ մեզ ազատեն։

Ես ծերունուն ասացի, որ ռուսները գալիս են ոչ թե մեզ ազատելու, այլ Թուրքիայի հետ պատերազմ սկսելու համար։ Ծերունին ասաց.

— Ես էլ գիտեմ, որ ռուսները գալիս են պատերազմ անելու համար, բայց ես ուզում եմ տեսնել, թե ինչ են անում ռուսները, որ մեզ ազատեն։

Ես ծերունուն ասացի, որ ռուսները գալիս են ոչ թե մեզ ազատելու համար

բական միաւորները ալ մտած են Ծորղա - նան՝ Հիւսէյնի օգնելու համար :

× Մոսկուայի ձայնասփիւռը հինգշաբ - թի օր յարձակեցաւ Մ. Նահանգներու վը - րայ եւ զանոնք ամբաստանեց «Ծորղանա - նի ներքին գործերուն միջամուխ ըլլալու ակներեւ յանցանք»ով :

× Երուսաղէմի բոլոր Ամերիկացիները Ծորղանանէն հեռանալու հրահանգ ստա - ցան :

× Իսրայէլի ամերիկեան դեսպանը տե - սակցութիւն մը ունեցաւ Արտաքին Նա - խարար Տիկին Մէյրի հետ եւ զայն զգու - շացուց հապճեպով որոշումնե - րու դէմ՝ Ծորղանանի տաղնապին առն - չութեամբ :

ԱՐԵՒԵԼեԱՆ Գերմանիոյ ձայնասփիւռը հաղորդեց որ երէկ Արեւմտ. Գերմանիա հիւլէական զէնքեր պատրաստէ, իրենք ալ նոյնը պիտի ընեն :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ մէջ ղրկմաթուղթերու եւ հեռաձայնային հաղորդակցութեանց դի - ները հինգշաբի կէսգիշերէն մի - ակ կրնան չուառով :

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԱՑԻՆ թեթեւ ցնցումներ տեղի ունեցան Գահիրէի մէջ, ո - րոնք զգացուեցան նաեւ Սուէզի, Իսրայէ - լի, Կիպրոսի, Ցունաստանի եւ Իրանի մէջ :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ապրիլ 25).— Ջոյլ ոսկի՝ 465.000, նափոլէոն 3560, դուլար 3340, անգլ. 4200, քսան տոլարնոց 16.720, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1075, տոլար 400, դուլար 95.50, պելճ. 7.85:

ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՒԷՐ

Շ. Գարահիսարի «Հերոսամարտին» պատմութեան վերաբերեալ չատ կարեւոր հարցի մը համար, կը խնդրենք Փարիզի եւ շրջանի հայրենակիցներէն, անպայման ներկայ ըլլալ խորհրդակցական ժողովի մը, որ տեղի պիտի ունենայ այս կիրակի, առաւօտեան ժամը 10ին, Ազգ. Տան մէջ, 32 բիս տը Թրէվիզ: Խումբ մը Գարահի - սարցիներու կողմէ Ա. Գաբիկեան, Մկ- Գազանճեան :

ՀԱՅԱՇԽԷՍ ՁԱՑՆԱԽՈՒՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ՈՒ ՊԱՇՏՕՆ, ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ԱՌՏՈՒ ԺԱՄԸ ՁԻՇԴ 10ԻՆ ՖՈՒՐՎԻԷՐԻ ԲԼՐԱՆԻՍՏ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ

Լիոնի եւ շրջակայքի հայութիւնը կը հր - բաւիրուի Ֆուրվիէրի զեղակերտ տաճարին մէջ մատուցուելիք պատարագին, այս կի - րակի առտուան ժամը ճիշդ տասնին, մէկ - ուկէս միլիոն ապրիլեան նահատակներու եւ վերջին պատերազմին պատուոյ դաշ - տին վրայ բնկած հայ զինուորներուն հա - մար :

ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՕՐ

Հայրապետական կարգադրութեամբ ա - մէն տարի Զատկի յաջորդող Նոր կիրակին նուիրուած է մեր բիւրաւոր նահատակ - ներու յիշատակին :

Այս առթիւ, այս կիրակի ՓԱՐԻԶԻ եւ ՇՐՋԱՆԻ ԲՈԼՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՆ մէջ տեղի պիտի ունենան հանդիսաւոր Ս. պա - տարագ եւ մասնաւոր հոգեհանգիստ, պանծացնելով անոնց զոհաբերումը Քրիս - տոնէական հաւատքի եւ հայրենիքի հա - մար :

Փարիզի Մայր եկեղեցիին մէջ հանդի - սաւոր քառաձայն պատարագ պիտի մա - տուցուի :

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը ներկայ ըլլալ այս պաշտամունքներուն յարդելու համար անոնց յիշատակը :

ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Կազմակերպուած Դպրոցասէրի շրջա - նաւարտուհիներու եւ աշակերտուհիներու կողմէ :

Կիրակի, 28 Ապրիլ, կէսօրէ վերջ ժամը 15ին, Բօշֆուքոյի սրահին մէջ, 9պիս, Աւընիւ Տ'Իէնա, Փարիզ, Մեթրօ տ'Իէնա :

Պիտի ներկայացուի Սիպիլի՝

« ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ»Ը

Մարիվոյէն Ֆրանսերէն կատակերգու - թիւն մը, սիրայօժար մասնակցու - թեամբ չնորհալի պարուհի Օր. ԱԼԻՍ ՊՕՅԱՃԵԱՆի հայկական եւ կովկասեան պարերով :

Երաժշտական պատկերներ սանուհի - ներու կողմէ :

Տոմսերու դին 1000 եւ 500 ֆրանք :

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ Compiegne

Կազմակերպուած՝ Հ. Ց. Դ. Նոր Սե - րունդի Առնուվիլի «Կռուվարենց» մասնա - ճիւղին կողմէ, Մայիս մէկին, չորեքշաբ - թի :

Օթօքառը կը մեկնի կառ տը Վիլիէ լը Պէլէն, առտուան ժամը 8.30ին :

Կը հրաւիրուին բոլոր ընկեր - ընկերու - հիները :

ԾԱՆՕԹ.— Փարիզէն եւ արուարձան - ներէն եկողները, պէտք է կառ տիւ Նորէն չոգեկառք առնեն ժամը 7.25ին :

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ՄՇԱԿ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՑ, նուիրուած ԴԱՆԻԷԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆԻ

Այս շաբաթ իրիկուն ժամը 21ին, Փը - բանսական համալսարանի ամփիթատրո - նը, 40 Ալէ Լէոն կամպեթա :

Կը նախագահէ՝ ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ

Կը խօսին՝ ԼԻԻԲ ԱՆՏՐԷ ՄԱՐՍԷԼ՝ «Վարուժանի հրաշալի գործը» :

Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ՝

«Վարուժանի ողբերգական կեանքը» :

Ծախքերու մասնակցութիւն՝ 100 Ֆր. :

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

Հայ Նախկին Ռազմիկներու Միութեան ընդհ. ժողովը պիտի գումարուի այս կի - րակի, ժամը 9ին, 32 ռիւ տը Թրէվիզ :

Օրակարգ.— Վարչութեան նիւթական եւ բարոյական զեկուցում, յանձնախում - բերու ընտրութիւն, ծրագրային փոփո - խութիւններ, ապագայ գործունէութեան ծրագրեր եւ պիւտճէ, նոր վարչութեան ընտրութիւն :

Գործօն անդամներուն ղրկուած են անձ - նական հրաւիրագրեր, որոնք անհրաժեշտ են մասնակցելու համար ընդհ. ժողովին :

Համաձայն ծրագրի յօդ. 13ի 8րդ հատ - ուածին՝ «ընդհ. ժողովը օրինական է, երբ անդամավճարները ժամանակին վճա - րող գործօն անդամներու մեծամասնու - թիւնը ներկայ է» :

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ (ԿՆԻՔ)

Հայ Նախկին Ռազմիկները այսօր չա - բաթ պիտի արծարծեն անձանօթ զինուո - րին բոցը : Ժամադրութիւն՝ ժամը 18ին, մեթրօ Ժորժ Ե. :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Քալիֆորնիայէն Ռուբէն Մաթէոսեան կը վնտռէ զաւակը Հրայր - Համայեակ Գասպարեան զոր կորսնցուցած է 1942ին : Ծննդեան թուականն է 1912, ծննդավայրն է Իզմիր : Մօրը անունն է Արուսեակ, կնոջը Տիրուհի : Տեղեկացնել Ռ. Ա. Մա - թէոսեան,

1275 SO Sunol Dr. Los Angelos 23

California U. S. A.

Ռուբէն Մովսէսեան կը վնտռէ եղ - բայրը Ազվան Մովսէսեան որուն ծննդեան թուականն է 1917, ծննդավայրը Բասար - ծէկէրի Կրքպուլաղ գիւղը (Հայաստան) : Տեղեկացնել եղբօրը Ռուբէն Մովսէսեանի,

1318 SO Heobert Ave. Los Angelos

23, California U. S. A.

ՁԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Նաւով, օդանաւով, երկաթուղիով որեւէ ընկերութեամբ եւ միեւ - նոյն գիներով դէպի Ամերիկա, Ա - ւստրալիա, Քանատա եւ Արե - բեւելք : Վճարումը հոս կամ արտասահման : Կ'ապահովենք վի - զայի գործողութիւնները ձրի, Կ'ապահովենք նաեւ տեղերը ձրի : Դիմել՝

ԺԱՆ ԵԼԻՇԷ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆԻ

որ ունի 35 տարուան փորձա - ռութիւն :

AMERICAN LLOYD

48 Rue de la République Marseille

Tél. CO 4722

7 Rue Auber, Paris

ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԱԳԻՐ ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ

Գրական եւ ուսուցչական յիսնամեայ գործունէութեան

27 Ապրիլ, Շաբաթ երեկոյ, ժամը 21ին

SALLE CHOPIN, 8 Rue Daru, Métro, Ternes

Նախագահութեամբ՝ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼեԱՆի

(Նախագահ յոբելենական յանձնախումբի)

Կը խօսին՝ ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՐԻ ԻՓէկեԱՆ - ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ եւ Պ. ԱՐՇԱԻԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆեԱՆ : Կ'երգէ Օր. Ա. ԱՒԱԳԵԼեԱՆ : Կը նուագէ Պ. Ս. Քաջեան (չութակ) եւ յոբելեարէն էջեր պիտի կարդայ Պ. Ա. ԴՄԲԻԹեԱՆ

Մուտքը ազատ է, ծախսերու մասնակցութեամբ :

ԱՊՐԻԼեԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԸ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

Հ. Կ. եւ Մ. Միութիւնը կը կազմակեր - պէ Ապրիլ 11-24ի 42րդ տարեդարձը, Ապ - րիլ 28ին կիրակի :

Մասնակցութեամբ բոլոր կազմակեր - պութիւններուն ու միութիւններուն :

Առաւօտեան պիտի կատարուի հոգեհան - գստեան Ս. պատարագ, ժամը 9ին, Դաշ - նակցութեան ակումբը :

Կէս օրէ վերջ ժամը 3ին սգահանդէսը, Սէրքըլը Կաթոլիքի սրահը :

Կը խօսի Պ. ՄԻՍԱՔ ՄԻՐԶԷ (Լիոնէն) :

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ :

***

ՍԷՆ ԹՎԷԹիէնի ՄԷՋ

Այս կիրակի ժամը 20ին, ռիւ Փիէր Քիւրիի սրահը : Նախաձեռնութեամբ Հայ Ազգ. Միութեան եւ բոլոր կազմակերպու - թիւններու մասնակցութեամբ :

Կը նախագահէ Բժ. ՅԱՐՈՒԹիէՒՆ ՍԱ - ՐԱՖԵԱՆ :

Կը խօսի՝ հոգեւոր հովիւ ԱՆՈՒՇԱՒԱՆ ՎՐԴ. ՉԼՉԱՆԵԱՆ :

Պիտի ըլլան աւուր պատշաճի արտասա - նութիւն, երգ, մեներգ եւ կենդանի պատ - կեր :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Այս կիրակի, կրկնապատիկի ոճը պիտի կատարուի հանդիսաւոր չուքով : Օրը իբր Մեռելոցի թուական վերապահուած ըլլա - լով համաշխարհային երկու պատերազմ - ներու նահատակներուն յիշատակին, պիտի կոտարուի մասնաւոր հոգեհանդիստ, ո - րուն աւարտումէն ետք տեղի պիտի ունե - նան օրուան յատուկ բազմաճաշ երեկոյ - ոյթիւններ, դեկավարութեամբ Պ. Վ. Սարգսեանի : Օր. Անիթա Սարգսեան պի - տի արտասանէ Վ. Թէքէեանէն տղերգակ էջ մը :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Նիսի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ կրօ - նական ընկերակցութեան վարչութիւնը կը ծանուցանէ Նիսի եւ շրջակայքի հայու - թեան թէ այս կիրակի Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատար - ուին Մեծեղեռնի համայն նահատակներու յիշատակին : Կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը :

Օր. ԶՈՒԱՐԹ ԵԿԻԶԱՐԵԱՆ
Պ. ԵԴՈՒԱՐԴ ՀԻՒՐՄԻԶԵԱՆ
Նշանուած
Շաւիլ, 21 Ապրիլ 1957 Վելիզ

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ՍԳԱՏՕՆ ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

1915 Ապրիլ 11–24ի եղեռնի 42րդ տարե - լիցին առթիւ :

Կազմակերպութեամբ Լիոնի եւ Շրջ. Հայ Ազգ. Միութեան Կեդր. Վարչու - թեան : Հովանաւորութեամբ երեք յարան - ուանութեանց պետերուն եւ միահամուռ մասնակցութեամբ Լիոնահայ գաղութին :

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Պուրս տիւ Թրավայի սրահին մէջ, Փլաս կիշար :

Կը նախագահէ Պ. Ա. ԿԻԼԻՊԻՆԿԵԱՆ (առեներապետ Ազգ. Միութեան)

Կը խօսի Պ. Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ (Մարսէյլէն)

Խօսք պիտի առնէ

Պ. ԼԻԻԲ ԱՆՏՐԷ ՄԱՐՍԷԼ

Աւուր պատշաճի դեղարուեստական բա - ժին : Պիտի ըլլան նաեւ խնամեալ կերպով պատրաստուած խորհրդաւոր կենդանի նոր պատկերներ :

Մուտքը ազատ է :

ՀԱՅԵՐԷՆ ԺԱՊԱՒԷՆԻ ՅՈՒՅԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ուրբաթ, Մայիս 3, երեկոյեան ժամը ճիշդ 9ին, Սէն Լու, Հայոց եկեղեցիի սր - բատիին մէջ :

Կը նախագահէ Բժ. ԱԼՖՈՆՍ ՊԻՊԻՐԵԱՆ

Խօսնակ՝ Պ. ԱՐՄԻԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

1956ի Մարսիլահայերու դէպի Վենետիկ Ուխտագնացութեան մասին պիտի խօսի՝

Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ :

Սոյն համբորդութեան ժապաւէնի ցու - ցադրութիւնը կը կատարէ. —

Լուսանկարիչ Պ. ԳՐԻԳՈՐ ՌԱՓԱՑԷԼԵԱՆ

Շրջանիս Հայութիւնը սիրով կը հրա - ւիրուի այս հաւաքոյթին :

Մուտքը ազատ է :

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer,
Paris (9e) Pro. 05-73.

ՍԻՓԱՆ–ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳԱԽՈՒՄԲԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳԸ

Ընկերակցութեամբ նուագախումբի

կիրակի 5 Մայիսին, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 5ին, ՍԱԼ ԿԱՎՈՑԻ ՄԷՋ

45, Rue La Boëtie (Métro Miromesnil)

ՂԵԿ. Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ

եւ մասնակցութեամբ ՄԱՐԻ ԿԱՌՎԱՐԵՆՑԻ

Ցայտագրին մաս կը կազմեն՝ Կոմիտասի, Եկմալեանի, Կանաչեանի, Ալթունեանի եւ Ափրիկեանի լաւագոյն գործերը, որոնցմէ մաս մը առաջին ան - գամ ըլլալով կ'ունկնդրուի Փարիզի մէջ : Տոմսերու գիները՝ 200, 300, 400, 500, 700, 800 ֆրանք : Տոմսերու համար դիմել հայ ղրավաճառներուն :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան տարեկան մեծ հանդէս եւ պարահանդէսը

Իսիի Թաղապետական սրահին մէջ 28 Ապրիլ, ժամը 16էն կէս գիշեր :

Թատերական բաժին՝ ԶԱՐՇԵԼԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ

Ղեկավարութեամբ Մ. Շիրվանեանի եւ Շ. Պալեանի եւ սիրայօժար մասնակ - ցութեամբ Տէսինաբնակ Տիկին Աշխէն Պօյաճեանի :

(Դիմայարդար Պ. կարօ Օսմանեան) Գեղարուեստական բաժնին կը մասնակցին Օր. Վարժապետեան, Պ. Մ. Պողոսեան եւ Ա. Խորանեան :

Եւրոպական պարեր Ժամը 19էն կէս գիշեր

Orchestre RAYMOND BOISSIERE GARIBALDI - OTHELLO

Իջնել Մէրի տ'Իսի Մուտքը 300 եւ 400 ֆրանք

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ՔԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 28 ԱՊՐԻԼ • DIMANCHE 28 AVRIL 1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7869 33ème ANNEE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3680

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆԻ ՍԵՄԻՆ

•

Շաբաթ օր բացուեցաւ Հ. Ց. Դ. Արեւմտեան Եւրոպայի 28րդ Շրջ. ժողովը :

Տարին մէկ անգամ կազմակերպութեան բոլոր մասնաճիւղերու պատգամաւորները կը հաւաքուին , քննելու համար անցնող տարուան գործունէութիւնը, դծելու՝ նոր շրջանի աշխատանքներու ծրագիրը եւ ընտրելու գործադիր մարմինը :

Երեսուներկու տարի անցած է արդէն այն օրէն ի վեր, երբ Փարիզի շրջանը դարձաւ կեդրոնական կոմիտէութիւն : Նոյն տարին էր (1925) նաեւ, որ հիմը դրուեցաւ Յառաջին, իբրեւ երկօրեայ :

Շատ հին է Դաշնակցութեան պատմութիւնը Եւրոպայի մէջ :

Իննսունական թուականներէն սկսեալ Ժընեւի, Նանսիի, Փարիզի, Մարսիլիոյ եւ Գերմանիոյ կարգ մը քաղաքներուն մէջ ունեցած ենք Դաշնակցական կազմակերպութիւններ, բաղկացած առաւելապէս ուսանողներէ եւ մտաւորականներէ :

Փայլուն շրջան մը բոլորած ենք 1918ի Զինադադարէն սկսեալ երկար տարիներ՝ երբ Փարիզի կոմիտէին մաս կը կազմէին պետական յայտնի դէմքեր, դրագէտներ եւ բազմաթիւ համակրանական ուսանողներ :

Իզմիրի աղէտէն վերջ, հիւրընկալ Ֆրանսա լայն բացաւ իր դուռները հայ գաղթականներուն առջեւ :

Ու Հ. Ց. Դաշնակցութեան շարքերն ալ սաւառնացան հեռուհեռ, հասնելով կեդրոնական կոմիտէ դառնալու աստիճանին :

Հայկական Դատը, հայութեան քաղաքական անկորնչելի իրաւունքներն ու պահանջները կը դրաւեն միշտ առաջին տեղը կուսակցութեան մտահոգութեանց մէջ :

Ազգապահպանում, նոր սերունդի փոքրութիւն մեր օրակարգերու անբաժան մասը կը կազմեն :

Ամէն շրջան կը պարզէ իր տարեկան գործունէութեան պատկերը, ներկայացնելով իր յաւերն ու պահանջները :

Իրաւ ժողովրդավարական կազմակերպութիւն, Հ. Ց. Դաշնակցութիւնը լայն հնարաւորութիւններ կուտայ պատգամաւորներուն՝ պարզելու իրենց տեսակէտները օրակարգի բոլոր խնդիրներու մասին և չինիչ թելադրութիւններ ընելու :

Կ'ապրինք անստոյգ շրջանի մը մէջ : Քաղաքական երկինքը մթագնած է սեւ ամպերով : Մօտալուտ փոթորիկի մը նախանշանները կ'ուրուագծուին հորիզոնին վրայ : Անորոշ է կացութիւնը մասնաւորապէս Մերձաւոր Արեւելքի մէջ, ուր հարիւր հազարաւոր Հայեր հաստատուած են 35 տարիէ ի վեր :

Անհրաժեշտ է համախմբել հայութեան բոլոր օգտակար տարրերը ծրագրի մը շուրջ, իրբեւ նախատեսութիւն գալիք վտանգներու :

Շրջանային ժողովը պիտի քուէարկէ բանաձեւեր՝ օրակարգի բոլոր խնդիրներուն մասին, իրբեւ առաջնորդ ու նշանաբան ունենալով հայութեան ընդհանուր շահերը :

Մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ պիտի դառնայ «Հայ Մշակոյթի Տուն»ը , որուն նորոգութեան աշխատանքները սկսած են արդէն :

Շնորհիւ հայ ժողովուրդի լումանելուն, յոյս ունինք որ չուտով հնարաւորութեան տակ պիտի դրուի Տունը՝ իր Ակումբ – Ընթերցարանով, «Շ. Մխսաքեան հանդիսասրահ»ով, Թանգարանով, տպարանով եւ յարակից դրասենեակներով :

Շրջանային ժողովը հանգրուան մըն է՝ նոր եռանդով, թարմ ու երիտասարդ ուժերով գործունէութեան նոր շրջան մը սկսելու համար :

Յաջողութի՛ւն իր աշխատանքներուն :

ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՌԺԱՄԵԱՅ ՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

•

Վերջին օրերու վերիվայրումներէն վերջ, համեմատական հանդարտութիւն մը կը տիրէ Յորդանանի մէջ, ուր ուր – բաթ առաւօտ ժողովուրդին արտօնուեցաւ տուներէն դուրս դալ՝ առօրեայ դնումներու համար : Սակայն կրակմարի դրութիւնը միշտ ի զօրու կը մնայ : Հետաձայնի դործածութիւնն ալ վերապահուած է միայն պաշտօնական մարմիններու եւ դիւանագիտական կազմին :

Ժողովուրդը չատ աւելի հանդարտ է , հակառակ կարգ մը դրգռիչներու թաքուն քարոզչութեան : Բանակը աչալուրջ կը հսկէ : Երկրին ներքին ապահովութիւնը յանձնուած է Թագաւորին համար երկու վստահելի անձերու — Պատերազմական նախարար Թուքանի եւ Ամմանի զինուորական կառավարիչ Մահէրի, որոնք թէ՛ հանդարտութիւնը կը պահպանեն եւ թէ՛ կը հսկեն ժողովուրդին ու Թագաւորին ապահովութեան վրայ :

Նախկին վարչապետ Նապուլսի, որուն օրով ծայր տուաւ տագնապը եւ որ դարձած է Թագաւորին հակառակորդներուն պարագլուխը, անդամանելի կը մնայ : Ան – տեն մը լուր տարածուեցաւ թէ ձերբակալուած է, սակայն կարելի է ենթադրել որ այդ լուրը սխալ էր, որովհետեւ ապահովութեան ուժերը կը փնտռեն զայն :

× Ամմանի ձայնասփիւռը ուրբաթ օր յայտարարեց թէ երկրին ամէն կողմէն հարիւրաւոր շնորհաւորական հեռագիրներ կը հասնին Հիւսէյն Թագաւորին, յիշեցնելով միաժամանակ որ պատրաստ են իրենց աջակցութիւնը բերելու Հիւսէյն Թագաւորին՝ երկրին անդորրութիւնը վերահաստատելու իր ճիդերուն մէջ :

× Գահիրէէն ձայնասփռուած «Արաբներու ձայնը», որ վերջին օրերուն բուռն յարձակումներ կը դործէր Հիւսէյնի դէմ, աւելի մեղմացուցած է իր ոճը՝ Թագաւորին յայտարարութենէն ի վեր, որուն մէջ Նապուլսի բացէն ի բաց կ'ամբաստանուէր թէ հակառակած է Իսրայէլի դէմ պատերազմ յայտարարելու արքայական ծրագրին :

× Արաբիոյ Իպն Սէուտ Թագաւորն ալ հեռագիր մը ղրկած է Յորդանանի Թագաւորին, զայն շնորհաւորելով ձեռք առնուած միջոցներուն եւ դաւադրական չարժման ձախողանքին համար : Իպն Սէուտ իր դոհունակութիւնը յայտնած է նաեւ այն ազդու միջոցներուն համար, որոնցմով « Հիւսէյն Թագաւոր արաբական ազգին ցոյց տուած է ուղիղ ճամբան » : Իպն Սէուտի այս շնորհաւորութիւնները չափազանց յատկանշական են, որովհետեւ կը զուգադիպին Սուրիոյ Հանրապետութեան նախագահին ու Նասըի ներկայացուցիչներուն Արաբիա այցելութեան : Այս առթիւ, Յորդանանցի կարեւոր անձնաւորութիւն մը յայտարարած է թէ Ասրարիոյ ու Յորդանանի տեսակէտները այնքան սերտ եղած չէին երբ եւիցէ :

× Իրաքեան թեթեւ ու արագաչարժ զօրամասեր կեդրոնացած են սահմանին եր – կայնքին ,եւ Յորդանանի կողմէ որուած ազդանշանի մը կը սպասեն Հիւսէյն Թագաւորին ի նպաստ միջամտելու համար :

× Արաբիոյ մայրաքաղաք Րիատի մէջ խորհրդակցութիւնները սկսան : Գահիրէի ձայնասփիւռը հաղորդեց թէ այս ժողովը կազմակերպուած է Իպն Սէուտի հրաւէրին վրայ, աւելցնելով նաեւ թէ խորհրդաժողովին բուն նպատակն է «արաբական ազգի ժողովուրդներու միասնականութիւնը զօրացնել՝ ընդդէմ արեւմտեան կայսերապաշտութեան » :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ

•

Ինչպէս դրած էինք երէկ, ամերիկեան վեցերորդ նաւատորմիղը հրահանգ ստացաւ անմիջապէս ճամբայ ելլել դէպի արեւելեան Միջերկրականի ջուրերը :

Ուաշինկթընի դիւանագէտները ամէն ձեւով կ'ուզեն արդիլել որ Յորդանանի ներկայ տագնապը նոր պատերազմի մը պատճառ դառնայ Միջին եւ Մերձաւոր Արեւելքի մէջ : Վեցերորդ նաւատորմիղին որուած հրահանգը նախազգուշական միջոց մը կը նկատուի միայն : Սակայն ամերիկացի բոլոր դեկավարներն ալ համաձայն են այն կէտին չուրջ թէ կացութիւնը չափազանց լուրջ է Յորդանանի մէջ , հետագայ բարդութիւններ կրնան ծագիլ եթէ Յորդանան ու իր դրացի երկիրները որեւէ անզգոյշ քայլ առնեն :

Այս նկատումով է , որ Մ. Նահանգներու Արտաքին նախարարութիւնը խոհեմութեան եւ զգուշաւորութեան խորհուրդ տուաւ Եգիպտոսի, Սուրիոյ ու Իսրայէլի, ինչպէս նաեւ Մերձ. Արեւելեան միւս բոլոր երկիրներուն :

× Մոսկուայի ձայնասփիւռը կը չարունակէ բողոք բարձրացնել ամերիկեան վեցերորդ նաւատորմիղին որուած հրահանգին դէմ , աւելցնելով թէ «այս քայլը մեծ վտանգ կը սպառնայ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան» : Իսկ ուրբաթ առաւօտեան իր հաղորդագրութեան մէջ, Մոսկուայի ձայնասփիւռը յայտարարեց թէ «Յորդանան, ամերիկացի կայսերապաշտներու օժանդակութեամբ, ամէնէն վատթար տեսակի յեղադիմութեան դիրկը ինկած է » :

× Այզընհաուըրի պատուիրակը, Ձէյմս Բիչըրսոս, քանի մը օրէն Արեւմտ. Գերմանիոյ մայրաքաղաքը պիտի մեկնի, ուր իր առաքելութեան մասին դեկուցում պիտի տայ Տըլըսի : Արդարեւ, այս վերջինը Մայիս 2էն 4 Պոնի մէջ պիտի մասնակցի Ատլանտեան Ուխտի ժողովին :

× Անգլիոյ մէջ ընդհանրապէս այն կարծիքը կը տիրէ թէ Յորդանանի տագնապը կարեւոր փորձաքար մըն է Այզընհաուըրի վարդապետութեան համար :

ՁԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՄՈՎ

ԱԶԳԱՅՈՂՈՎԻՆ Ապահովութեան Խորհուրդը, Մ. Նահանգներու դիմումին վրայ սկսաւ քննել Սուէզի հարցը : Բոլոր պատուիրակներն ալ վերապահ դիրք մը ունին «եղիպտական ծրագիր»ին հանդէպ, որ կ'անտեսէ Ապահովութեան Խորհուրդին նախապէս ընդունած «վեց սկզբունքները » : Միայն Խ. Միութեան ներկայացուցիչն էր, որ հարցին չեղելով յայտարարեց թէ «կարգ մը արեւմտեան կայսերապաշտ պետութիւններ չհաղորդուած չեն Մերձ. Արեւելքի մէջ խաղաղութիւնը պահպանելու հարցով» եւ թէ Յորդանանի դէպքերը այս լոյսին տակ է որ պէտք է քննուին :

ԱՐԵՒՄՏ. ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ Արտաքին Նախարարը յայտարարեց թէ դերմանեւխորհրդային առեւտրական բանակցութիւններ կրնան սկսիլ Մայիսի կէսերուն :

ՖԻՆԼԱՆՏԻՈՑ դահլիճը հրաժարեցաւ : Շատերու կարծիքն այն է , որ միայն ընկերվարական մեծամասնութեամբ դահլիճ մը կրնայ երկրին ներկայ պահանջներուն դոհացում տալ : Միւս կողմէ, ընկերվարական կուսակցութեան նախագահ ընտրուեցաւ յայտնի հակահամայնավար մը, Թանները, որ 1940ին Արտաքին Նախարար էր : Այս ընտրութիւնը չատ յատկանշական է, որովհետեւ Խրուշչեւ եւ Բուլկանին մէկուկէս ամիսէն Հելսինքի պիտի այցելեն : Վերջին օրերու խորհրդային մամուլը խիստ յօդուածներ հրատարակած էր Թաննէրի դէմ, որ իր կարդին պատասխանած էր՝ «Անկախ երկրի մը մէջ կուսակցութիւնները ազատօրէն կ'ընտրեն իրենց դեկավարները՝ առանց ենթարկուելու դուրսէն եկած հրահանգներու » :

ՄԵՐ ԱՑՑԵԼՈՒՆԵՐԸ

Երէկ մեր խմբագրատան մէջ ողջունեցինք Տօքթ. Յակոբ Սիվրիհխաբլեանը, Հարաւային Ֆրանսայի Ազգ. Վարչութեան առենապետը, որ Փարիզ եկած է քանի մը օրուան համար :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

•

Ալժերիոյ մէջ վերջին օրերուն կռիւները սաստկացան . ապահովութեան ուժերու եւ ապստամբներու միջեւ տեղի ունեցան չարք մը բախումներ , որոնց ընթացքին սպաննուեցան 92 Ալժերիացիներ , եւ զը – բաւուեցաւ մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք : Ուրբաթ առաւօտ, կռուի մը ընթացքին ապստամբները զարձեալ տուին 32 զոհ :

Ապահովութեան ուժերը խուզարկութիւններ եւ ձերբակալութիւններ կատարեցին Կոստանդինի, Ալժէի, Լարպայի մէջ, ուր ռումբեր պայթած էին, վիրաւորելով քանի մը անձեր :

Դերի բռնուած վիրաւոր ապստամբ մը չահեկան տեղեկութիւններ տուաւ ապստամբներու միջեւ եղած տարակարծութեանց մասին, որոնք առաւելաբար նիւթական պատճառներէ յառաջ կուգան : Ըստ թէ ամիս մը առաջ Մեսալի Հաճի կողմնակիցներուն եւ Ազատագրութեան Ազգ. Ճակատի անդամներուն միջեւ տեղի ունեցած են կատաղի կռիւներ, որոնց ընթացքին մեռած են 23 հոգի : Վիրաւոր դերին աւելցուց, որ չատ մը ապստամբներ յուսահատած են այս վէճերէն եւ կ'ուզեն յանձնուիլ ապահովութեան ուժերուն :

× Ժընեւի օդակայանին մէջ ձերբակալուեցան 2 Ալժերիացիներ եւ երկու Զուիցերիացիներ, որոնց վրայէն գտնուեցաւ վաթսուն քիլօ ծանրութեամբ պայթուցիկ : Քննութիւնը ցոյց տուաւ որ պայթուցիկները պիտի ղրկուէին Ալժերիոյ ապստամբներուն :

× Շրջաբերական - հովուական նամակի մը մէջ, Պապը անդրադառնալով Հիւս. Ափրիկէի անցուդարձերուն, դգուշացուց ազգայնական չարժման եւեին թաքնուած նիւթապաշտ եւ անաստուած տարրերու դործունէութենէն :

× Զօր. տը Գոլլ յարտիէր , որ պատրաստած էր Ալժերիոյ մասին բռնած իր դիրքին համար, պաշտօնի կոչուեցաւ Հասարակածային Ափրիկէի բանակին մէջ :

(Շար.ը կարդալ Դ. Էջ)

ԻՄԲՈՒԸ (ՊՏԵՐ)

(Հայկական Աւանդութիւն)

●

Աչխարհի առեղծուածն ի վեր այդպիսի աղջիկ չէր ծնած դիւղին մէջ: Մնողքը թէեւ աղքատ բայց այնքան ալ տղէղ, որ – խեղճ, ծուռումուռ եւ արդահատելի չէ – ին: Ո՞ր դեւը, ո՞ր չար ոգին եկեր խառնուեր ու խանդարեր էր անոնց սեղմնա – ւորումը որ երախան սկիզբները լերկ ու ճմուռ մը խմոր, քանի մեծնար, տարինե – րուն հետ կը մեծնային իր տգեղութիւն – ներն ու անճոռնութիւնները :

Աբրունքի տարիքին արդէն եղած էր դոնջ, սապատող, ծուռ սրունք, ճպռուռ ականդիքով եւ կապտնաց: Հրէշ մը աննախընթաց:

Ընկեր չունեցաւ: Աղջիկները կը փախ – չէին անկէ սարսափահար, իսկ տղաքը կը հալածէին զայն: Անցած առեն՝ հիւղերու առջեւ ծալապատիկ պառաւները կը խա– չակնքէին արդահատանքով եւ կը մրթ – մրթային «Քրիստոս մէջերնիս», զայն հա– մարելով չար ոգիներու բերք :

Բայց քանի տարիքը կ'աճէր՝ այդ ազ – ջկան խորը նոր հետաքրքրութիւններ կը զարթնուին: Անգիտակ մղումով մը կը հետապնդէր դեռահաս մանչ ու աղջիկնե – րու խաղերն ու կատակները, քիչ մը ա – ւելի մեծերու խուսափումները մացառնե– րու եւրն: Անէն առիթի, հեռուէն կը հե – տեւէր հարսանեկան թափօրներու ուր զարդարուն աղջիկներ առոյգ արուներու կողքին կը քալէին հպարտ ու երջանիկ :

Կը լսէր, կը խորհէր անոնց դիւերներուն մասին, դիրկ դիրկի, շրթունք շրթունքի, եւ իր տխեղծ կուրծքին տակ սիրտը կ'ու– ռէր եւ կը լսէր բաբախիւններ քառատրոփ արշաւող ձիերու սմբակներու ձայնին պէս: Կը զալարուէր եւ երբ մինակ էր, հողին վրայ կը տապլտկէր, կը կաղկան – ձէր եւ կը հեկեկար երեսն ի վար :

Արտերու մէջ առանձին աշխատող մը – չակներուն մօտ կ'երթար, կը նստէր, ժը– պիտի վախեր կ'ունենար, երգ ու չարա – կան կը մրմնջէր, ծառայութիւն կը մա – տուցանէր ինքնահոս աշխոյժով մը, սա – կայն ոչ ոք կը մօտենար իրեն այնպէս ինչպէս իր հոգին կը ցանկար: Եւ վիրաւ – որ անասունի մը պէս թարթափելէն կը հասնէր հօրենական անիծեալ որջը որ ի – րեն ծնունդ էր տուած :

— Աստուա՛ծ, կ'աղօթէր ամէն օր իր սրտին խորքէն, ա՛ռ հոգիս որ ազատիմ այս չար աշխարհէն: Քանի կը զրկես դիս ամէն մարդու տուածդ չնորհներէն, ա՛ռ հոգիս: Եւ որպէսզի անարդարութեանդ վրէժը լուծուի, փոխակերպէ դիս այնպի– սի բանի մը որ մարդիկ ստիպուին զըր – կել, զրկել ու սեղմել դիս իրենց սիրտին վրայ, ակամայ :

Աստուած այս անգամ լսեց անոր ա – ղօթքը, բայց ինչպէս իր սովորութիւնն է, քիչ մը ուշ, քանի որ մէկ ակնթռիւ խուլ է, միւսն ալ թմրիկ :

Սիրաղուրկ աղջկան հոգակոյտին վրա – յէն սկսաւ կանաչիլ արագաբոյս խոտ մը, հարսանեկան քօղերու ժանեակներուն պէս նրբահիւս ու թափանցիկ, զուարթ տերեւ– ներով որոնք ակնառու ճոխութեամբ կը բազմանային ու կը տարածուէին, վարմեր կը կազմէին քով քովի, ամէն ուղղու – թեամբ այնքան արագ որ քանի մը օրէն ոչ միայն հէգ աղջկան դերեզմանը, այլ չուրջ բոլորը պատեցին, պարուրեցին, եւ անկէ ալ աւելի հեռու իրենց բազուկ – թրթռայ հզօր երկունքներով, կատարեալ ներդաշնակութեամբ: Բնութիւնը եւ իր երեւոյթները, ձայներն ու չունչերը սիրող ու պաշտող բանաստեղծը, կ'երգէ մեզի յաւիտենական հէքեաթը :

Իր լաւատեսութիւնը բնութենէն ներ – չնչուած է իրեն, որովհետեւ կը հաւա – տայ, թէ տիեզերքի մէջ մէկ հատիկ երգ կայ, ու այդ երգը վերանորոգութեան, վերազարթնումի ու յարութեան հզօր եր – գըն է, ուրախութեան ու արցունքի յա – ւիտենական զոյգ ներդաշնակութիւնը :

Այսպէս երգելէ յետոյ հայրենի կարօ – տը, մեր անզուգական բնութիւնը, երեւա– կայութեան նժոյգը հեծած, բանաստեղծը կը կանգնի մեր դաշտերուն եզերքը ու մտիկ կ'ընէ երգը մեր աղջիկներուն, ո – րոնց «երգը սէր է, եւ սէրը՝ երգ», եւ ո– րոնց հայեացքին մէջ թառած է «ցաւը ոս– կեզօծ ու կեանքը ժպիտ»:

Վերջին երգը, երգն է «Կախարդական Տաճարին», որուն երազը սիրտին, հոգիին ու աչքերուն մէջ, յղնած ու զունատ ուխտաւորի մը պէս, որուն ցուպը ձեռ – քին մէջ մաշեր է, կը քալէ ու կը քալէ անվախճան, դէպի այդ անծանօթ Տաճա – րը ...

Մի աղօթք կայ իմ հոգումս,
Որ դեռ երբեք չեմ արտասանել·
Մի արցունք կայ իմ սրտում,
Որ դեռ երբեք չեմ լացել ·
Այն աղօթքն ու արցունքն է՝
Մի անծանօթ աստուածուհուն
Կախարդական Տաճարի :

Վերջին այդ դէպքերը թերեւս հզօրա – գոյն փաստերէն մէկը կը կազմեն անվի – ճելի այն իրողութեան (հոգեբանօրէն) որ մեր ժողովուրդին սպանդին պատճառը պէտք չէ փնտռել պատահական կարծիք – ներու մէջ որ թուլթակաբար կը կրկնուին:

Ամէն անգամ, Ապրիլ 24ին արցունք թափելն ալ հայրենասիրութեան նշան չէ:

Արտասուքը ձգեցէք տկարներուն :

Այս թուականը այլեւս խորհուրդի մը վերածուած է մեզի համար: Անկումներով եւ բարձրութիւններով միախառնուած խորհուրդ մը, որ կը թափանցէ ամէն հա– յու հոգիին:

« Պարտուածներուն համար արցունքը վատութիւն է» ...:

Հրեաները Լացի Պատ մը ունին: Կը սը– խալին անոնք՝ որ Ապրիլ 24ը կը չփոթեն այս Պատին հետ :

Թուրքին ըրածները, իրենց բոլոր ման– րամասնութեամբ ծանօթ են, թիզ մը մա– նուկէն մինչեւ ալեհեր հայ ծերունիին :

Այդ բոլորը մեծ հանդիսութիւններու ընթացքին բազմաթիւ անգամներ կրկնե – լով բան չենք չհիր :

Քիչ մըն ալ մտածենք մեր ընելիքնե – րուն մասին, որպէսզի «Աստ հանդչի»ն ծանր չկշռէ նահատակներուն ճակատնե – րուն վրայ :

ԱՐՄԵՊԻԼ

ՄՏԻԻ ԿԱՑԾԿԼՏՈՒԻՔՆԵՐ

Ծնեցաւ՝ ցաւ :
Մկրտեցաւ՝ ցաւ :
Մեծացաւ՝ ցաւ :
Ամուսնացաւ՝ ցաւ :
Հարստացաւ՝ ցաւ :
Ծերացաւ՝ ցաւ :
Մեռաւ ... ասոր մէջ միայն ցաւ չկայ:

16 – 12 - 14 Է. ԱԿՆՈՒՆԻ

×

Մեռածները անտեսանելի են, բայց բա– ցակայ չեն :

×

Գողը կ'ըսէ՝ աշխարհը գող է :

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԱՌԱՔ

«ԱՍՏ ՀԱՆԳՉԻ...»

●

Թերեւս սովորութիւն է դարձած մեր պանդուածին համար, Ապրիլեան Եղեռնը դատել սկեպտիկ եղանակով մը :

Անոնցմէ չատեր սպանդէն մազապուրծ ազատուածներ են, ընդհանրապէս, կամ տարբեր պատճառներով օտար ափեր ին – կած մարդիկ:

Բնականաբար բոլորն ալ կարծիք կը յայտնեն հայ ժողովուրդի մասին :

Ապրիլ 24ը Տէր Զօրն է միայն ոմանց համար:

Տէր Զօրը՝ «Աստ հանգչի» մը, որուն մասին լսած են յաճախ :

Ու եթէ առիթը ընծայուէր, ապահո – վարար զոհանային անապատին աւազնե – րուն վրայ փառաւոր յուշարձան մը բարձրացնելով:

Մահագրութեան մը համար ալ կարելի էր գրել՝ «Աստ հանգչի ... Ազգն Հա – յոց»:

Պէտք չէ զարմանալ :

Ամէն ժողովուրդ տարբեր ձեւ չէ տուած յարգելու համար իր զոհերուն յիշատակը: Ցուշարձաններ ամէն դի՝ Վերսէօնէն մինչեւ Օրսաուր, կամ Փէր Լաչէզ :

Ծանօթ է Թուրքին հոգեբանութիւնը — Աւէր, կողոպուտ, սպանդ :

Սակայն, պէտք չէ մոռնալ դէպքերը :

Համաշխարհային Ա. պատերազմին յա – ջորդեց երկրորդ Աշխարհամարտ մը: Մարդիկ դարձան աւելի խմաստուն: Դի – ւանագիտութիւնը՝ նոր զէնքերէն լիա – զօրուած՝ աւելի քան վերածուեցաւ պա – տրիւն դատումի: Իրաւունքը՝ մարդկային ազատութեան եւ խղճին, համահաւասար դեանի վրայ դրուեցաւ մեծ թէ փոքր ժո– ղովուրդներու համար :

Ժողովուրդներն ալ փոխուեցան: Կան մարդիկ որ մտածեցին նաեւ, թէ Թուրքն ալ փոխուեցաւ :

Այս բոլորէն վերջ կրկին Թուրքը եկաւ ճչդել (1955 Սեպտեմբեր 6), որ Թալանի ու առեւանգումի միայն ատակ, բարբա – րոսի իր հոգին չէ փոխուած :

Վերջին այդ դէպքերը թերեւս հզօրա – գոյն փաստերէն մէկը կը կազմեն անվի – ճելի այն իրողութեան (հոգեբանօրէն) որ մեր ժողովուրդին սպանդին պատճառը պէտք չէ փնտռել պատահական կարծիք – ներու մէջ որ թուլթակաբար կը կրկնուին:

Ամէն անգամ, Ապրիլ 24ին արցունք թափելն ալ հայրենասիրութեան նշան չէ:

Արտասուքը ձգեցէք տկարներուն :

Այս թուականը այլեւս խորհուրդի մը վերածուած է մեզի համար: Անկումներով եւ բարձրութիւններով միախառնուած խորհուրդ մը, որ կը թափանցէ ամէն հա– յու հոգիին:

« Պարտուածներուն համար արցունքը վատութիւն է» ...:

Հրեաները Լացի Պատ մը ունին: Կը սը– խալին անոնք՝ որ Ապրիլ 24ը կը չփոթեն այս Պատին հետ :

Թուրքին ըրածները, իրենց բոլոր ման– րամասնութեամբ ծանօթ են, թիզ մը մա– նուկէն մինչեւ ալեհեր հայ ծերունիին :

Այդ բոլորը մեծ հանդիսութիւններու ընթացքին բազմաթիւ անգամներ կրկնե – լով բան չենք չհիր :

Քիչ մըն ալ մտածենք մեր ընելիքնե – րուն մասին, որպէսզի «Աստ հանգչի»ն ծանր չկշռէ նահատակներուն ճակատնե – րուն վրայ :

ԱՐՄԵՊԻԼ

ՄՏԻԻ ԿԱՑԾԿԼՏՈՒԻՔՆԵՐ

Ծնեցաւ՝ ցաւ :
Մկրտեցաւ՝ ցաւ :
Մեծացաւ՝ ցաւ :
Ամուսնացաւ՝ ցաւ :
Հարստացաւ՝ ցաւ :
Ծերացաւ՝ ցաւ :
Մեռաւ ... ասոր մէջ միայն ցաւ չկայ:

16 – 12 - 14 Է. ԱԿՆՈՒՆԻ

×

Մեռածները անտեսանելի են, բայց բա– ցակայ չեն :

×

Գողը կ'ըսէ՝ աշխարհը գող է :

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԱՌԱՔ

ՏՈՄՍԵՐ

ԼԱՑԻ ԳԻՇԵՐ

●

Անցեալ օր, ծագումով Շուէյտացի մե – ծահարուստ Ամերիկացի մը, օդանաւը լե– ցուց եօթանասուն հոգի — կինը, զաւա – կը, հարսը, թոռները, հօրաքոյրները, մօրաքոյրները, զարմիկները եւ մասամբ նոցին — երեք չաբթուան արձակուրդով զանոնք Շուէյտ տանելու համար :

Պարոն Բայնար Պէնսըն, 57 տարեկան մէկը, Ամերիկա եկած էր 12 տարեկանին՝ իբրեւ հիւր իր ազգականներուն :

Այսօր, նախագահն է ութսուն միլիոն տոլարի հարստութիւն ունեցող տեւա – տրական հաստատութեան մը :

Օդանաւը ճամբայ չելած, մեծահարուս– տը զրոյց մը ունեցաւ Թղթակիցներուն հետ եւ ըսաւ անոնց.

— Երախտապարտ եմ Ամերիկայի ... Պիտի չմոռնամ այն բարիքները, զորս այս մեծ հայրենիքը պարգեւեց ինծի՝ սա վեր– ջին յիսնամեակին ...

×

Արեւելեան կողմն աշխարհի կայ ուրիշ հայրենիք մը: Անունը Թուրքիա: Ջարգ– բարներու վաթաւը: Բնութիւնը, այդ երկ– րին մէջ, հրաշալի: Բնաւորութիւնը այդ երկրին զաւակներուն, հրէշային :

Այդ երկրին մէջ կ'ապրէր, մինչեւ 1915, մեր համբանքին կէսէն աւելին: Սամա – թիայէն, Սկիւտարէն, Պարտիզակէն մին– չեւ Սիփանայ սարին ստորոտը :

Փոթարիկ մը պայթեցաւ այդ տարին ու մեր բազմութիւնը իջաւ հարիւր հազարի :

Եկեղեցիներ, դպրոցներ, վանքեր ու – նէինք : Քանդեցին :

Հողեր ունէինք, մեր ճակտին քրտինքով ոռոգուած, բարեբեր ու արգաւանդ: Խըլ– լեցին մեր ձեռքէն:

Վոսփորի դեղաձիծաղ ափերէն մինչեւ մեր բարձրաւանդակին չուկաները կը վա– տային մեր հարուստները: Կողոպտեցին :

Մատուռականներ ունէինք: Մաքրեցին Այաչի կամ Զանղըրլըի բանտերուն մէջ կամ Տէր Զօրի աւազներուն վրայ :

Հարսներ ու աղջիկներ ունէինք: Հա – րեմներէն ներս տարին :

Արեւելչուի երախաներ ունէինք : Մար– գարէին դիրկը նետեցին :

Կարճ — երկիր մեր ամբողջ հասակով ներկայ էինք այդ երկրին մէջ: Այսօր այնտեղ մնացած է միայն մեր չուքը: Ու մեր ունեցած նիւթական ստացուածքին, փշրանք մը միայն՝ մինարէներու ոստա – նին մէջ:

Հրէշասանին ներսերը մի երթաք, որ– պէսզի սոսկումած չըլլաք երգելու.

— Այսքան չարիք թէ մոռնան մեր որ– դիք, գահ էլ պէտք չէ, ոչ էլ Աստուած

ԱՒԵՏԻՍ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏԸ

●

Բ.

Լինելութեան ու դիմադրականութեան այս պատգամին ականջ տուեր է մեր բա– նաստեղծը «մանուկ օրերից», այդ պատ– գամը Մասիսի անդունդներուն մէջ չըղ – թայուած Արտաւազդին դարաւոր փափա– քըն է, անմահ հէքեաթը մեր ցեղին ան – կախութեան ու ազատագրութեան ...:

Մասիսէն յետոյ, ահաւասիկ երգը Այ – րարատեան դաշտի: Ինչպէս նախորդ եր– գերուն, այս երգին մէջն ալ Ահարոնեան անանձ երիվարի մը վրայ հեծած, չունչը բռնած, աչքէ կ'անցընէ հայրենի բնու – թեան զեղեցկութիւնները, որոնց կարօ – տովը կը տոչորի իր հայրենազուրկ հո – գին: Կը փնտռէ Արարատեան դաշտի հո – րիզոնները, վերջալոյսները, ամպերու կարաւանը, ջինջ երկինքը, լոյս աղբիւնե– րուն երգը, չինականներուն հեւքը, եւ արշալոյսներուն վեհափառ ծնունդը : Կ'երգէ տարուան չորս եղանակները, ա– մէն մէկն իր զեղին ու հրապոյրին մէջ :

Վեցերորդ երգը կեանքի ու մահուան խորհրդաւոր հէքեաթներուն ճօնուած է : Բանաստեղծը խորունկ լաւատեսու – թեամբ, երեւոյթներուն զեղեցիկ ու զը – արթ կողմը տեսնել կ'ուզէ միայն : Ող – բասէս կը հաւատայ, որ Ադամ ու Եւայի հէքեաթը ամէն օր ու ամէն ժամ տեղի կ'ունենայ բնութեան մէջ, ու կեանքը կը

*
**

Ճշմարիտ բանաստեղծները իրենց հա – զիւն խորն ունին աղօթք ու արցունք, մարդկային էակի այս երկու զգայութիւն– ները, որոնցմով կեանքը կը զեղեցկա – նայ, ու բանաստեղծութեան կը վերած – ուի: Արցունքը տառապանքին, զոհունա – կութեան աւ երջանկութեան աղօթքը, եւ զեղեցկութեան փառաբանութիւնը, որոնց վրայ հիմնուած է մեր գոյութիւնը, — բանաստեղծութեան ամէնէն վճիտ, ամէ– նէն հարազատ տարրերն են :

Աւետիս Ահարոնեան «Կաթօտ հայրենի» քերթուածներով, զերազանցօրէն զգա – յուն ու լաւատես բանաստեղծի մը բոլոր արժանիքներն երեւան կը բերէ, կատար – եալ ներշնչումով, կատարեալ ազատու – տով, որուն յատկանիշները կը մնան, նախ՝ բնութիւնը, իր իրական ու ճշմա – րիտ պատկերին մէջ, մարդու հոգին իր տառապանքով ու սէրերով, կեանքի եւ մահուան անխմանալի խորհուրդները, մտածումին թեւը, որով իրարու կը կապ– ուին խորունկ զգայութիւններ, եւ ասոնց– մէ վեր, զեղեցիկին զգացումը, որուն ստուերը պէտք է թափառի միւս բոլոր զգայութիւններուն վրայ, որպէսզի զե – զարուեստի գործը ապրելու սահմանուի : Առանց այս վերջին զգայութեան որ բա – նաստեղծին երեւակայութեան թռիչք կու տայ, ունեցած ճաշակն ու նախասիրու – թիւններն երեւան կը հանէ, անկարելի է կարդալ բնութեան զաղտնիքներուն զե – զեկութիւնը, մարդկային հոգիին ապեր – ները տարածեցին մարթախի արշաւասոյր տարմերուն պէս ...:

Այնպէս որ զերեզմանի այցելուները եւ չրջակայ արուարները, հարկադրուած՝ կը խոնարհէին, բազուկներով կը զրկէին եւ ուժգին սեղմած արմատախիլ կ'ընէին զա– նոնք :

Եւ Տէր Աստուած, անպէտ ու սիրախանձ աղջկան զերեզմանէն ստեղծեց անպէտ ու կիզելի այս խոտը եւ իր անհասանելի հեղնանքով ալ, զայն վերածեց երկու տե– սակի, արու եւ էգ ... :

ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ,

Իմբոը, պտեր (Ֆր. «Ֆուժէր», կը կոչ– ուի նաեւ ձարխոտ եւ փիլուճճ):

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏԸ

●

Ձեմարիտ բանաստեղծները իրենց հա – զիւն խորն ունին աղօթք ու արցունք, մարդկային էակի այս երկու զգայութիւն– ները, որոնցմով կեանքը կը զեղեցկա – նայ, ու բանաստեղծութեան կը վերած – ուի: Արցունքը տառապանքին, զոհունա – կութեան աւ երջանկութեան աղօթքը, եւ զեղեցկութեան փառաբանութիւնը, որոնց վրայ հիմնուած է մեր գոյութիւնը, — բանաստեղծութեան ամէնէն վճիտ, ամէ– նէն հարազատ տարրերն են :

Աւետիս Ահարոնեան «Կաթօտ հայրենի» քերթուածներով, զերազանցօրէն զգա – յուն ու լաւատես բանաստեղծի մը բոլոր արժանիքներն երեւան կը բերէ, կատար – եալ ներշնչումով, կատարեալ ազատու – տով, որուն յատկանիշները կը մնան, նախ՝ բնութիւնը, իր իրական ու ճշմա – րիտ պատկերին մէջ, մարդու հոգին իր տառապանքով ու սէրերով, կեանքի եւ մահուան անխմանալի խորհուրդները, մտածումին թեւը, որով իրարու կը կապ– ուին խորունկ զգայութիւններ, եւ ասոնց– մէ վեր, զեղեցիկին զգացումը, որուն ստուերը պէտք է թափառի միւս բոլոր զգայութիւններուն վրայ, որպէսզի զե – զարուեստի գործը ապրելու սահմանուի : Առանց այս վերջին զգայութեան որ բա – նաստեղծին երեւակայութեան թռիչք կու տայ, ունեցած ճաշակն ու նախասիրու – թիւններն երեւան կը հանէ, անկարելի է կարդալ բնութեան զաղտնիքներուն զե – զեկութիւնը, մարդկային հոգիին ապեր – զուածը, ուր երբեմն, կարդով կը յայտ– նուին կարեկցութեան, սիրոյ, նախանձի, ատելութեան ու ոճիրի զգայութիւնները : անկարելի է ըմբռնել մանաւանդ ճշմար – տութեան եւ իրականութեան, այս զոյգ ազդակներուն կարեւորութիւնը, որով կը կենքուի արուեստի գործերուն վաւերակա– նութիւնը: Գրագէտ մը, որ յարգանք կը զգայ այս բոլորին հանդէպ ստեղծագոր – ծելէ առաջ, ու անոնց օժանդակութեանը կը դիմէ, գտնելու համար տանջանքով ե– րազուած վայրկեանը, ըսելու համար « կեցիր, դուն այնքան զեղեցիկ ես», ինչպէս կ'օթէի Ֆաուստին հոգեկան ապրնապներն ըսել ուսին այդ անմահ գործին մէջ, — այդ գրագէտ - արուես – տագէտը ուրախութիւնը կը զգայ, թէ ին– քը կը ճանչնայ բնութիւնը, մարդոց հո – գին եւ իրական ու չօչափելի աշխարհը : Այս պայմաններէն դուրս գոյութիւն չու – նի արուեստի ոեւէ գործ :

Գեղարուեստական գործ մը տալու հա – մար ուրեմն, արուեստագէտը պէտք է ունենայ յիշուած բոլոր զգայութիւնները, առանց որոնց՝ մի միայն ոճի ու ճարտա – րապետութեան, լեզուի ճկունութեան ու հարստութեան միջոցներով, արուեստի գործը անկատար է, անոր կը պակսի ստուածային այն չունչը, որ հոգի ու միութ կուտայ տառապանքով երկնուած ստեղծագործութեան :

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

(Մնացեալը յաջորդով)

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՑԱՎԵՐԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԺԱՂՎԱԿԻՑ

Ե. ԳԱՎԱՌ

ՅԱՎԱՌՈՒ ՎԱՐՎԱՎԵՂՈՒՆ

Մեր ազգի ոչ մեծ ու նշանակալի մասը, որ ապրում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում, ունի մի շատ հետաքրքրական սովորություն, որ ինքն էլ չգիտի, թե ինչպես է առաջացել։ Ամեն տարի, մոտավորապես (կամ ճիշտ) նույն ժամանակին, երբ ամառը հասնում է իր ամենաբարձր աստիճանին, երբ ամենքն էլ ամենից շատ են ձգտում դեպի ծովեզերքը, դեպի լեռները, դեպի անտառները, դեպի ամառանոցները, դեպի ամենաանսովոր տեղերը, որ միայն կարելի է գտնել, ամենքն էլ, ինչպես ասացի, ինչ-որ անբացատրելի պատճառով, ինչ-որ անհասկանալի ազդակի ներքո, ինչ-որ անդիմադրելի ուժի ներգործության տակ, ինչ-որ անհաղթելի զորության առաջ, ինչ-որ անհնազանդելի ոգու հրամանով, ինչ-որ անհամբերելի ցանկության ազդեցության տակ, ինչ-որ անզսպելի ձգտումով, ինչ-որ անդիմանալի ձգողության ներքո, ինչ-որ անհաղթահարելի ձգողության ներքո, ինչ-որ անհաղթելի ձգողության ներքո, ինչ-որ անհաղթելի ձգողության ներքո, ինչ-որ անհաղթ

բանաճեւ մը քուէարկեց Ազգաժողովին եւ ընդհ. քարտուղար Համբարձումի դէմ՝ Հունգարիոյ դէպքերուն առթիւ այս վերջիններու բռնած դիրքին դէմ։ Ժողովին կը մասնակցէին Ալպանիոյ, Պուլկարիոյ, Խթոնիայի, Հունգարիոյ, Լեթոնիայի, Լիթուանիոյ, Լեհաստանի, Ռումանիոյ եւ Չեխոսլովաքիոյ տարագիր պետութեանց ներկայացուցիչները։

ԱՇԽԱՐՀԻ բնակչութեան ընդհ. թիւը, 1957ի սկիզբը կը հասնէր երկու միլիառ 770 միլիոնի, ըստ Արեւելեան Գերմանիոյ մէջ հրատարակուած տեղեկագրի մը։ աշխարհի բնակչութեան թիւը տարին 30 միլիոն կ'աւելնայ։

ՀԱՐԱԻԱՑԻՆ վիճակամի վարչապետը, Նկո Տին Տիէմ, Մայիս վեցին Մ. Նահանգները պիտի այցելէ, ուր պիտի մնայ մինչեւ Մայիս 12։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ Նեվրասքայի եւ Օքլահոմայի շրջաններուն մէջ նոր փոթորիկներու ընթացքին քսան անձեր վիրաւորուեցան, 75 բնակարաններ քանդուեցան եւ աւելի քան երկու հարիւր հոգիներ անպատսպար մնացին։

ԹՈՒՐՔԻՈՑ մէջ վեց անձեր մեռան վերջին երկրաշարժներուն ընթացքին։

ՄԱՐՆԻ ճակատագրական կռիւներուն մասնակցող թախսի մը պիտի ցուցադրուի Մ. Նահանգներու մէջ։ Ինչպէս յայտնի է, 1914ին Փարիզի թախսիներն էին, որ չահեցան Մարնի ճակատամարտը։

ՄԵԾԱՐԱՆՔ Պ. ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՖԷՑՏԻ

Հայ լեզուի դասախօս նշանակուած ըլլալով Արեւելեան Լեզուներու պետական վարժարանին մէջ (Փարիզ), կազմակերպուած է

ՊԱՏՈՒՈՑ ՀԱՅԿԵՐՈՑԹ ՄԸ

Նախագահութեամբ կաթողիկոսական պատուիրակ Եւրոպայի Հայ Թեմին՝

ՍԵՐՈՎԲԷ ԵՊԻՍԿ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

Մայիս 10ին, Ուրբաթ երեկոյ, ժամը 8ին Փարիզեան սրահի մը մէջ։ Սեղանակիցներու թիւը սահմանափակ։

Անոնք որ կ'ուզեն արձանագրուիլ, այժմէն դիմեն հետեւեալ հասցէին.—

Նուպար Ցովհաննէսեան,

14 Rue du Soleil, Paris (19)

C.C.P. 7065-15 Tél. MEN 41-67

Ճաշագին 1.600 ֆր. : Արձանագրուիլ մինչեւ Մայիս հինգ :

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՍԳԱՀԱՆԴԻՍԸ ՄԱՐՍԷՑԻ ՄԷՋ

Մայիս հինգին, առաւօտեան ժամը 9ին, Վարիէթէի մէջ։

Նախաձեռնութեամբ եւ հովանաւորութեամբ երեք յարանուանութեանց եւ ազգ. վարչութեան, մասնակցութեամբ քաղաքական, մշակութային, հայրենակցական եւ բարեսպասակ կազմակերպութեանց :

Մանրամասնութիւնները յայտրդով :

ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՒԷՐ

Շ. Գարահիսարի « Հերոսամարտին » պատմութեան վերաբերեալ չատ կարեւոր հարցի մը համար, կը խնդրենք Փարիզի եւ շրջանի հայրենակիցներէն, անպայման ներկայ ըլլալ խորհրդակցական ժողովի մը, որ տեղի պիտի ունենայ այս կիրակի, առաւօտեան ժամը 10ին, Ազգ. Տան մէջ, 32 բիս տը Թրէվիզ։ Խումբ մը Գարահիսարցիներու կողմէ Ա. Գաբիկեան, Մկ. Գազանճեան :

ՀԱՅԵՐԷՆ ԺԱՊԱՒԷՆԻ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՑԻ ՄԷՋ

ՈՒՍՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ուրբաթ, Մայիս 3, երեկոյեան ժամը ճիշդ 9ին, Սէն Լու, Հայոց եկեղեցիի սրբատաին մէջ :

Կը նախագահէ Բժ. ԱԼՖՈՆՍ ՊԻԳԼԻՈՆ

Խօսնակ՝ Պ. ԱՐՄԻԿ ՑԱԿՈԲԵԱՆ

1956ի Մարսիլահայերու դէպի Վենետիկ Ուխտագնացութեան մասին պիտի խօսի՝

Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ :

Սոյն ճամբորդութեան ժապաւէնի ցուցադրութիւնը կը կատարէ. —

Լուսանկարիչ Պ. ԳՐԻԳՈՐ ՌԱՓԱՑԷԼԵԱՆ

Շրջանիս Հայութիւնը սիրով կը հրաւիրուի այս հաւաքոյթին :

Մուտքը ազատ է։

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ՍԳԱՍՕՆ

ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

1915 Ապրիլ 11–24ի եղեռնի 42րդ տարելիցին առթիւ :

Կազմակերպութեամբ Լիոնի եւ Շրջ. Հայ Ազգ. Միութեան Կեդր. Վարչութեան : Հովանաւորութեամբ երեք յարանուանութեանց պետերուն եւ միահամուռ մասնակցութեամբ Լիոնահայ գաղութին :

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Պուրս տիւ Թրավայի սրահին մէջ, Փլաս Կիշար :

Կը նախագահէ Պ. Ա. ԿԻՒԼՊԻՆԿԵԱՆ
(առաջնորդ Ազգ. Միութեան)

Կը խօսի Պ. Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ (Մարսէյլէն)
Խօսք պիտի առնէ
Պ. ԼԻՒԻՒ ԱՆՏՐԷ ՄԱՐՍԷԼ

Աւտւր պատշաճի դեղարուեստական բաժին : Պիտի ըլլան նաեւ խնամեալ կերպով պատրաստուած խորհրդաւոր կենդանի նոր պատկերներ :

Մուտքը ազատ է :

ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ֆրանսահայ Փոխադարձ Օգնութեան Միութեան գրասենեակներու խումբը այս տարի Հայաստան կը մեկնի Օգոստոսին սկիզբը :

Խումբին կրնան միանալ բոլոր փափաքողները անխտիր :

Արձանագրուելու համար դիմել նախագահին՝

Agop J. Nazarian
9, Ave. Calmels, Bois-Colombes (Seine)
Tél. CHA 00-55

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ ՎԻԵՆԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ Մայիս հինգի կիրակի երեկոյ, ժամը 8ին, Սէրքլը Կաթոլիքի սրահը :

Նախաձեռնութեամբ Վիեննի Վասպուրականի Հայր. Միութեան եւ մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. կոմիտէին, Հայ. Կամ. եւ Մարտիկ. Միութեան, Հ. Մ. Ը. Մ.-ի, Տարօնի, Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի եւ Կապոյտ Խաչի :

Գեղարուեստական ճոխ բաժին :

Կը նախագահէ ԱԶԳԻՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Փարիզէն ներկայ կ'ըլլան Վ. Կաքաեան եւ երեք երիտասարդներ, դունաւոր ժապաւէնով մը որ կը ներկայացնէ այսօրուան Թրքահայաստանի վիճակը :

Մուտքը ազատ է :

Ծախսերու մասնակցութեամբ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻՆ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Շաբաթ, Մայիս 25, ժամը 21էն սկսեալ, Սէրքլը Միլիթէռի մէջ :

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԼԻՈՆԻ ՏՕՆԱՎԱՃԱՌԻՆ ԵՒ ՋԱՏԿՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Անպայման պէտք է այցելել

ՊԱՇԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
246 Rue Vendôme et
20 Rue Villeroy
LYON

Թարմ, համեղ եւ դիւրամատչելի Արեւելեան եւ Եւրոպական ամենաընտիր ապրանքներ

Ինչպէս արմաւ (ճիւղերով), պամիա, եալանճի տոլմա, յունական թուրչիներ, պիպեռ, տերեւ, թահին հելվա, վանիլլ, չոքոլա, նուաղէթ, լոքում, (սաքըզլը, նուաղէթ եւ փիսթաչ) տուփով եւ քաշով, Շերբաք օղին (41 45 աստիճան), սուճուք, պաստրմա (կեսարական), սուրճ (քարաւան եւ մոքքա) համեմներ, մահլէպ, սալէպ, ձիթապտուղ, ձէթ (350 ֆր. լիտր), քաշկաւալ, ճերմակ պանիր (ոչխարի կաթով) եւ ամէն կարգի պահածոներ եւայլն, եւայլն։

Մի վարանիք դիմեցէք՝

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆԻՆ

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ Compiegne

Կազմակերպուած՝ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Առնուվիլի «Կռավարենց» մասնաճիւղին կողմէ, Մայիս մէկին, չորեքշաբթի :

Օթօքառը կը մեկնի կառ տը Վիլիէ լը Պէլէն, առաւտեան ժամը 8·30ին։

Կը հրաւիրուին բոլոր ընկեր - ընկերուհիները։

ԾԱՆՕԹ.— Փարիզէն եւ արուարձանները, պէտք է կառ տիւ Նորդէն չոգեկառք առնեն ժամը 7·25ին :

ՕՐ. ՀԵՂԻՆԷ ՏԷՐՏԷՐԵԱՆ Պ. ՍԵՊՈՒՀ ՁԱՆԻԿԵԱՆ

Նշանուած

21 Ապրիլ 1957, Մարսէյլ

*

Այս առթիւ Տէր եւ Տիկին Կ. Ձանիկեան երկու հազար Ֆր. կը նուիրեն «Ցառաջ»ի բարգաւաճման եւ երեք հազար Ֆր. Մշակոյթի Տան։ (Վերջին գումարը տատնալ «Ցառաջ»էն)։

ՍԻՓԱՆ–ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳԱՉԱԽՈՒՄԲԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳԸ

Ընկերակցութեամբ նուագախումբի

Կիրակի 5 Մայիսին, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 5ին, ՍԱԼ ԿԱՎՈՑԻ ՄԷՋ

45, Rue La Boëtie (Métro Miromesnil)

ՂԵԿ. Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ

եւ մասնակցութեամբ ՄԱՐԻ ԿԱՌՎԱՐԵՆՑԻ

Ցայտագրին մաս կը կազմեն՝ Կոմիտասի, Եկմալեանի, Կաճաչեանի, Ալթունեանի եւ Ափրիկեանի լաւագոյն գործերը, որոնցմէ մաս մը առաջին անգամ ըլլալով կ'ունկնդրուի Փարիզի մէջ։ Տոմսերու գիները՝ 200, 300, 400, 500, 700, 800 Ֆրանք : Տոմսերու համար դիմել հայ գրավաճառն երուն :

ՄՈՒՐԱՑ ՌԱՓԱՑԷԼԵԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՑԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՇԱԲԱԹ ՄԱՅԻՍ 11 ԺԱՄԸ 22ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒԻՕՏ

Hotel Splendid

ORCHESTRE ARGENTIN

MANUEL PIZARRO

Présentation de Coiffure par René ATOYAN (Champion de France)

ՈՉ ԱՃՈՒՐԴ

Տոմսերու համար դիմել՝
Ս. Էմսէրճեանի՝
40 Լա Քանըպիէր
Tél. COL 30-88
Փափազեանի՝
3 ռիւ Լաֆայէթ
Tél, NA 42-89
Գ. Վէմեանի՝ (առաջնորդ)

ՈՉ ԱԼ ՀԱՆԴԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Արամ Շէխիկեանի՝
Ֆարմասի Սանթրալ, 1 Պուլվար տ'Ալթէն
Tél. COL 33-80
Տէր – Զազարեանի՝
15 ռիւ Թէրաս
Tél. COL 35-10
2 Փլաս Ժան Ժորէս, Մարսէյլ

Tél. LYC 13-68

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ՁԵՌ ՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Ա Ն Պ Ա Տ Մ Ա Ն Ա Տ Ե Լ Ե Տ Է Ֆ

A R A X

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

ՔԱՂԱՔԻ ԿԵՆԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ 27 Rue d'Aubagne, Marseille. Tél. CO 3643

Ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ ֆրանսական որեւէ նպարեղէն, որ ձեր մտքէն կ'անցնի, որոնց կարգին իրական եւ անխարդախ *ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՔԱՇԿԱՎԱԼ եւ համեղ ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԼԱՔԵՐՏԱ.*

ՃԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԻՒԱՆԵԱՆ

*

Ֆրանսական – հայկական եւ կովկասեան ընտիր կերակուրներ

ՇԱՆ ՋԷԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՑ

4, Rue Robert - Estienne
(Rue Marbeuf) PARIS (8e)

Téléphone BAL. 31 - 21

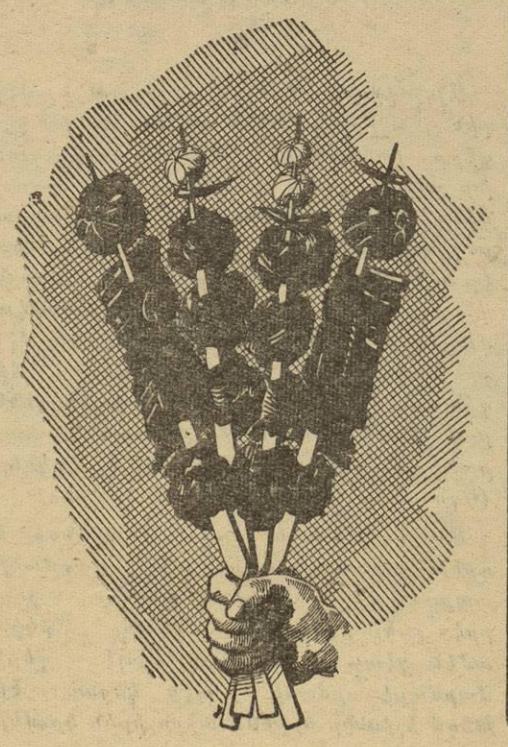
(Métro: F. D. Roosevelt)

Հաճելի մթնոլորտ

*

Առաջնակարգ կովկասեան խորոված-ներ, «չաշլիք», «քարսքի»

BAR AMERICAIN

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հիմնադիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise - Paris 9e

Fondé en 1925 Tél. : PRO. 86-60 R. C. Seine 57 A 2731

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր. վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆրանք : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

30

ԱՊՐԻԼ

MARDI

30 AVRIL

1957

33ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7870 33ème ANNÉE Directrice : *Arpik MISSAKIAN* ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 13ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3681

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՆԻՋԱԿԱՄԱՐՏ

Մերձաւոր Արեւելքի մէջ հակամարտ ուժերու մրցակցութիւնը նոր թափ ստացաւ վերջին օրերս :

Անցեալ աշունէն ի վեր Մոսկուա դերմարզկային ճիգեր կը թափէր աշխարհի այդ մասին մէջ՝ գերակշիռ դիրք գրաւելու, մանաւանդ Արաբներու աչքին ներկայանալու համար իբրեւ մեկ պաշտպանն ու ախոյեանը իրենց անկախութեան :

Անգլեֆրանսական արշաւանքը Սուէզի դէմ՝ իւղ ձգեց իր հոցին : Դէպքերը այնպէս դասաւորուեցան, որ Անգլիա եւ Ֆրանսա ստիպուեցան եւ դառնալ կէս ճամբէն :

Հրապարակի վրայ մնացին՝ դէմ դիմաց՝ Խորհրդային Միութիւնը ու Միացեալ Նահանգները :

Ուժեղ էր մրցակցութիւնը երկու հակառակորդներուն միջեւ :

Աչքի առջեւ ունէին Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի լքած կենսական դիրքերուն ժառանգորդը դառնալու հեռանկարը :

Ճակատագրական վայրկեանին, երբ Բուլկանին ծանօթ վերջնագիրը կ'ուղղէր Իտլնի եւ կի Մոլէի, Այզընհաուըր չուզեց անկէ ետ մնալ : Ու իր կարգին խիստ ազդարարութիւն ըրաւ արշաւող պետութեանց :

Երկուքին ալ նպատակը նոյնն էր , — սիրաշահիլ Արաբները, Մոսկուա իր քաղաքական նպատակներուն ծառայեցնելու համար զանոնք, Ամերիկա՝ օգտուելու համար քարիւղի հանքերէն եւ ռազմավարական դիրքերէն :

Հակառակ այն փաստին, որ Սուէզի արշաւանքը կը զուգադիպէր Պուտապէշթի ապստամբութեան, ու արեան մէջ կը խեղդուէր հունգար ժողովուրդի ազատութեան ձգտումը, Մոսկուայի վերջնագիրը մեծ տպաւորութիւն թողուց ո՛չ միայն Եգիպտոսի, այլ բովանդակ արաբական աշխարհին վրայ :

Այզընհաուըրի միջամտութիւնը անոնց համար անցաւ : Բոլշեւիկեան ազդեցութիւնը պահ մը գետին չհպեցաւ Եգիպտոսի, Սուրիոյ եւ Իրաքի մէջ : Վախ կար, որ արաբական միւս երկիրներն ալ նոյն վիճակին ենթարկուին :

Մոսկուայի այս գերակայութեան առջեւն առնելու համար էր, որ հրապարակ դուրս եկաւ «Այզընհաուըրի վարդապետութիւնը » :

Առաջին առթիւ Միացեալ Նահանգները ընդունեցին մասնակցիլ Պաղտատի Ուխտին զինուորական խորհուրդին, երբեւ հետեւանք «վարդապետութեան» առաջին կէսին, որ ռազմական աջակցութիւն կը խոստանար յարձակման ենթարկուելիք երկիրներուն :

Ակնարկութիւնը բոլշեւիկեան յարձակման մասին էր :

Ամերիկայի նախագահը նուիրակ մը ճամբայ հանեց դէպի արեւելք՝ բացատրելու համար իր «վարդապետութեան» հիմնական գիծերը :

Այզընհաուըր Մերձաւոր Արեւելքի երկիրներուն կը խոստանար բացի զինուորական օգնութենէ՝ նաեւ նիւթական աջակցութիւն, յետամնաց ու աղքատ երկիրներու անտեսութիւնը բարելաւելու եւ ժողովուրդին ապրուստի մակարդակը բարձրացնելու համար :

Նուիրակ ճէյմս Րիչըրսս յարդ յայտնեց Պաղտատի Ուխտի երկիրները (Թուրքիա, Իրաք, Իրան, Փաքիստան), Աֆղանիստան, Լիբանան, Սուդան, Եթովպիա, Եւոյլն : Ոչ դեռ կը չարունակէ իր առաքելութիւնը :

Իսկ Սէուտ Թագաւորը Ուաշինկթընի մէջ առաջին յարոդն էր եղած Այզընհաուըրի վարդապետութեան՝ ապահովելով նիւթական կարեւոր աջակցութիւն մը՝ բանակի վերակազմութեան համար :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

ՀԻՒՍԷՅՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ԱՐԱԲԻԱ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

Յորդանանի մէջ պատերազմի մը վախը հետզհետէ կ'անհետանայ : Հիւսէյն թագաւորի բռնած ընթացքը ոչ միայն զարմանք պատճառեց բոլորին — հակառակորդներն ալ մէջը ըլլալով — այլ նաեւ մեծապէս փոխեց երկրին ներքին կացութիւնը :

Կրակմարի դրութիւնը տակաւին կը պահպանուի, սակայն Յորդանանի բնակչութիւնը հանդարտած է. յառաջիկայ քանի մը օրերուն ընթացքին հաւանական է որ երկիրը տանայ իր բնականոն վիճակը :

Կիրակի օր բոլորովին անակնկալ կերպով Հիւսէյն թագաւոր Արաբիոյ մայրաքաղաքը Րիատ գնաց՝ Իպն Սէուտի հետ խորհրդակցութիւն մը ունենալու համար : Ինչպէս յայտնի է, տագնապին առաջին օրէն իսկ Իպն Սէուտ Հիւսէյն թագաւորին կողմը բռնեց եւ պատրաստակամութիւն յայտնեց նոյնիսկ իր բանակները երթտասարդ թագաւորին օգնութեան հասցնելու՝ անհրաժեշտութեան մը պարագային :

Հիւսէյն թագաւորին կ'ընկերանային Արտաքին նախարարը՝ Րիֆաի, եւ Ամմանի արարական դեսպանը : Այցելութիւնը պիտի տեւէր երկու օր :

Այս այցելութիւնը յատկանշական է, որովհետեւ երկրին ներքին կացութեան տէրը դառնալէն վերջ, Հիւսէյն այժմ կ'ուզէ ձեռք առնել նաեւ քաղաքական դերը : Հիւսէյն թագաւորի Րիատ հասնելէն անմիջապէս առաջ Սուրիոյ Հանր. նախագահն ու Նասրի ներկայացուցիչները Արաբիա կը գտնուէին. հաւանական է, որ Հիւսէյնի Րիատ մեկնելուն աճապարանքը որպէս հիմք ունեցած ըլլայ Սուրիոյ ու Եգիպտոսի ներկայացուցիչներուն ազդեցութիւնը չէզոքացնելու մտահոգութիւնը :

Ըստ յորդանանեան քաղաքական անճանաչութեանց, Իպն Սէուտի եւ Հիւսէյնի խօսակցութիւնները պիտի դառնան «օրուան հրատապ հարցերուն» շուրջ. յաւելեալ բացատրութիւններ չեն տրուիր :

Միւս կողմէ, Հիւսէյն թագաւոր «անճանաչեան եւ չատ կարեւոր» պատգամ մը ղրկած է Իրաքի Ֆէյսալ թագաւորին : Ինչպէս գրած էինք, Հիւսէյն եւ Ֆէյսալ զարմիկները են, Հաշիմական միւնոյն ընտանիքին կը պատկանին. Ֆէյսալ եւս, Իպն Սէուտի նման, յորդանանեան տագնապին սկիզբէն իսկ Հիւսէյն թագաւորի կողմը բռնեց : Այս պատգամին նպատակն է աւելի եւս սերտացնել երկու վեհապետներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող բարեկամութիւնն ու պատրաստել Պաղտատ-Ամման – Րիատ երբեակ համաձայնութիւն մը՝ ընդդէմ Դահիրէ-Դամասկոս առանցքին :

× Ներքին ճակատին վրայ, յորդանանեան կառավարութիւնը կը ձգտի երկիրը մաքրագործել ծայրայեղ եւ համայնավար տարրերէն : Երկրին վեց բաժանումներուն մէջ ալ զինուորական կառավարիչներ նշանակուած են, որոնք կասկածելի – ներ ձերբակալելու կամ հետապնդելու, եւ նոյնիսկ որոշ պարագաներու մահապատիժ դործադրելու իրաւունք ունին : Զինուորական տեսանողներու իրաւասութիւն –

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

Արաբական երկիրներէն միայն Եղիպտոս, Սուրիա եւ Յորդանան են, որ սատկաւին կ'ընդդիմանան ամերիկեան տատասկին :

Նիզակամարտը կը չարունակուի Մոսկուայի ու Ուաշինկթընի միջեւ :

Ո՞վ պիտի ըլլայ յաղթականը :

ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ

✤ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ✤

« Ա Ն Զ Ի Կ »

Այս բառը Հայկազեան բառարանին մէջ չկայ : Մի՛ փնտռէք : Որեւէ բառարանի մէջ չկայ : Որովհետեւ գիւտն է չորս տարեկան աղջնակի մը :

Իր հօրմէն լսեցի որ հայախօս ու հա – յագէ՛տ Հերաս , չեմ գիտեր ինչո՞ւ , չի գործածեր եղեր հանրածանօթ ու նուի – րագործուած անունը այն մածոյցին , զոր հարուստը իր թաշկինակին մէջ կը պահէ, իսկ աղօտը փողոց կը նետէ :

Երեւի սեւաչուի Հերաս մտածեր է .

— Եթէ ֆիթիկս մաքրելու գործողու – թեան «խնչել» պիտի ըսեմ, ինչո՞ւ ֆիթի– կէս դուրս ելած թացութեան համար «խնչիկ» պիտի չըսեմ... Մեծ հայրիկս, իր ծխածին համար կ'ըսէր «ծխիկ»: Մա – մաս ու պապաս ալ ինծի համար կ'ըսեն «վարդի փնչիկ»... Հետեւաբար ...

Իրաւ ալ որեւէ պատճառ չկայ որ մեր բառարանէն ներս չառնենք Օրիորդ Հերա– յի այս գիւտը: Եթէ բուէարկութիւն մը տեղի ունենայ, ես կուտամ առաջին ձը – ւէն :

Երեխաները անգամ բառ ու լեզու կը շինեն, յաճախ: Իրենցմէ սորված չե՞նք «հացիկ»ը, «կաթիկ»ը, «տոտիկ»ը, «պա– ճիկ»ը եւ ուրիշ շատ մը բառեր՝ իրենց պէս անուշիկ ու աղուորիկ :

Վստահ եղէք որ մեր երախաները ան – գամ աւելի ճաշակ ու «ականջ» ունին, բան մեր շատ մը գրոց – բրոցները: Մա – նաւանդ մեր «ֆիթիֆիոս» խմբագիրները, որոնց յօրինած բառերը — թարգմանու – թիւնները — աչէդ արցունք կը բերեն : Այսինքն, «Պայքար»ի հայերէնով... «ար– ցունքաբեր» են ...

Տարին տասներկու ամիս, անգլերէն լե– զուն կը հարստանայ ու կը նոխանայ նոր բառերով: Երկրորդ աշխարհամարտէն ասդին հազարաւոր բառեր մտած են Ու – եսքըը եւ Ամերիքըտ բառարաններէն ներս: Մէկ մասը գիտական: Մեծ մասը ժողովրդական :

Մեր բառարանը եղած տեղը մնացած է: Քայլ մը յառաջ գացած չէ եւ երբ պիտի ալ չունի: Որովհետեւ, հայերէնի բերական – նութեան եւ բառակազմութեան հիմնա – կան կանոններուն մասին տարբական ծա – նօթութիւն իսկ չունեցող տգէտներու գիւտերով բառարանը չի լեցուիր :

Քանի մը տարիէ ի վեր, կարգ մը խըմ– բագիրներ կը գործածեն «անկարգելորդ» բառը *փարաշիւթիստին* իմաստը տալու համար: *Փարաշիւթին* հայերէնը « ան – կարգել » է (անկումը արգիլող), բայց վերէն վար իջնող գինուորին համար պէտք է ըսենք «վայրաչուռ»:

Մեր թերթին գործածած ճիշդ բառը չգործածելու համար, կարգ մը գրողներ սիրահարած են «ջրածնային» բառին : Տգիտութեան գլուխ – գործոց: «Ջրա – ծին»ը թէ գոյական է եւ թէ — նորահաս – նար ռումբին պարագային — ածական : Ինչո՞ւ պիտի չըսէինք «ջրածին ռումբ» : Ինչպէս ունինք «նորածին երախայ » , «ըրածին կարողութիւն » ձեւերը :

Բարբարոսութիւն մըն ալ սա «ապ–ոմա – կան»ը, զոր խենթերը կը գործածեն՝ «հիւլէական» չըսելու համար: Խեղճերը չեն գիտեր որ «հիւլէ» բառը, ցգնիկ կող– բացին գործածած է ասկէ 150 տարի ա – ռաջ, իր «Եղծ Աղանդոց»ին մէջ:

Անցեալները « բանջարապայլ » մը , բառ առ բառ թարգմանած էր անգլերէնէ դեսպանի մը վերջին բառերը — *Այ քէյնթ սթէյնա իթ էնի լոնկըր* — « Ասկէ աւելի չեմ կրնար կենալ» : Ապուշը, երեւի, իմա– ցած չէ մեր «ալ չեմ դիմանար»ը:

Միտս դրած եմ — օր մը պիտի հա– ւաքեմ մեր թերթերուն վրայ փոռուած թարգմանական տգեղութիւններն ու վրան բաց սխալները «Բանջարապայլ»ներուն աչքը բանալ տալու համար :

Մինչ այդ կ'առաջարկեմ որ տասնա – կան հոգիանց երկու ակադեմիաներ ձեւա – կենք—մէկը Ամերիկայի, միւսը Ֆրան– սայի մէջ — օրուան ամէնէն ընթացիկ օ– տար բառերու հայերէնը շինելու համար : Պայմանաւ որ անոնց անդամները շատ լաւ գրաբար ու աշխարհաբար գիտնան :

Ուրիշ ճար չկայ՝ խենթերուն խօսք հասկցնելու համար :

Ուզածս մեծ բան մը չէ — *fuսն հատ Հերա* ...

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

Խ. ՄԻՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՆԱՄԱԿԸ ԱՏԼՆԱՒՈՒԼՐԻ

Խորհրդային ազդարարութիւնները, ըստ պատնէշներն ու բարեկամական յայտարարութիւնները կը յաջորդեն իրարու : Վերջին սպառնալիքը ուղղուած է Արեւմտեան Գերմանիոյ : Վեց երկար էջերու մէջ Բուլկանին կը զրէ Ատլնաուըրի՝ «Ձեր հիւլէական զինարշաւը Գերմանիան կոնայ դերեզմանոցի վերածել : Խ. Միութիւնը պատրաստ է արեւմտեան պետութեանց հետ բանակցելու, որպէսզի գերմանական հողամասը հիւլէական ռումբերու ամբար չդառնայ : Ձեր երկիրը իրարմէ տարբեր զինուորական խմբակցութեանց կեդրոն մը դարձած է. բայց հիւլէական պաշտպանողական դէմ մը հաստատումը բոլորովին անկարելի կը դարձնէ Գերմանիոյ միացումը» : Բուլկանին , չափազանց մութ դիծերով նկարագրելէ վերջ Գերմանիոյ ապագան — (գերեզմանոցի պիտի վերածուի) — կ'եզրակացնէ թէ Արեւմտ. Գերմանիա պէտք է պահանջէ որ իր հողամասին վրայ հիւլէական զէնքեր չկեդրոնացուին : Այս սպառնալիք – նամակը , որ կը հասնի Պոնի մէջ Ատլանտեան Ուխտի նատաչրջանին բացման նախօրեակին , մեծ վրդովմունք յառաջ բերաւ Արեւմտ. Գերմանիոյ մէջ :

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ հիւլէական փորձերը պիտի սկսին Մայիսի կէսերուն : Նոյն օրեր – ուն Անգլիացիներն ալ հիւլէական փորձեր պիտի կատարեն Խաղաղականի մէջ :

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Գ. Թ.	100·000
Ֆր. Կապոյտ Խաչի Սէվրանի մասնաճիւղ	10·000

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ա. ՄԻԿՈՅԵԱՆ որ քանի մը օրէ ի վեր Աւստրիա կը գտնուէր, կիրակի օր վերադարձաւ Մոսկուա : Այցելութեան նպատակը էր ուսեւաւստրիական յարաբերութիւնները բարելաւել եւ հաստատ հիմերու վրայ դնել : Օդանաւ բարձրանալէ առաջ Միկոյեան յայտարարեց թէ կեդրոնական Եւրոպայի մէջ «չէզոք գօտի»ի մը ստեղծումը անհրաժեշտութիւն է :

ԻՐԱՔի կառավարութեան նախաձեռնութեամբ, բանակցութիւններ պիտի կատարուին Սուրիոյ, Յորդանանի, Լիբանանի եւ Իրաքի միջեւ՝ այդ երկիրներէն անցնող նաւթուղիներու ապահովութեան հարցին շուրջ :

ՖՐԱՆՍԱՑԻ նախարարաց խորհուրդը այժմ կը քննէ եգիպտական եւ անտեսական հարցեր : Հաւանական է որ հինգշաբթի օր որոշեն թէ ինչ նոր տուրքեր պիտի պարտադրուին՝ պիւտճէին հաւասարակշռութեան համար անհրաժեշտ եղող 250 միլիառ ֆրանքը գոյացնելու համար :

ԱԼՃԻՒՐի մէջ ձերբակալուեցան երեք անձեր, որոնք ապստամբներուն համար ռումբեր կը պատրաստէին : Քափլիոյ , Կոնստանդինի եւ Ալժէի հարաւային շրջաններուն մէջ բուռն կռիւներ տեղի կ'ունենան :

ՄԱՀՎԱՆ ՕՐԵՔ

ՅԱՆԴԻՊՈՒՄ ՄԱՀՎԱՆ ՕՐԵՔ

Ուրբաթ, 13 Մարտ 1942 թ. ժամը 3-ին կեսօրին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ մէջ, Ս. Պատարագէն ետք, տեղի պիտի ունենայ Մահուան Օրեքի հոգեհանգստեան արարողութիւնը։

Ներկայ գտնուելու հրաւիրուած են Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան անդամները, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կրօնական Ժողովի անդամները, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ուսուցչուհիները, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտուհիները, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ծնողաց Միութեան անդամները, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Հոգաբարձութեան անդամները, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի անդամները, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Քարտուղարուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Գանձապահուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Ուսումնական Տեսուչուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Ուսումնական Տեսուչուհիի Օգնականուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Ուսումնական Տեսուչուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Ուսումնական Տեսուչուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Ուսումնական Տեսուչուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Ուսումնական Տեսուչուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Ուսումնական Տեսուչուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհիի Օգնականուհին, Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ուսումնական Խորհուրդի Ուսումնական Տեսուչուհիի Օգնական

ԲԱԽՍԻՆ

ՅԱՎԱՏՈՒ ՎԱՐՎԱՌԱԿԱՆ

Ի ՊԱՅԾ

Հետեւեալ տողերը գրուած են Ամանորի գիշերուան, երբ ամբողջ աշխարհ կը պատրաստուի նոր տարուան ընդունելութեան, եւ ես ալ կը մտածեմ անցեալ տարուան մասին, որ ինծի համար եղաւ ամենէն դառն տարին իմ կեանքիս մէջ։ Ես ալ կը պատրաստուիմ նոր տարուան ընդունելութեան, բայց ոչ թէ ուրախութեամբ, այլ ցաւով եւ վշտով։ Ես ալ կ՚ուզեմ ուրախանալ, ինչպէս ուրիշները, բայց չեմ կրնար։ Ես ալ կ՚ուզեմ ժպտիլ, ինչպէս ուրիշները, բայց չեմ կրնար։ Ես ալ կ՚ուզեմ ցնծալ, ինչպէս ուրիշները, բայց չեմ կրնար։ Ես ալ կ՚ուզեմ ապրիլ, ինչպէս ուրիշները, բայց չեմ կրնար։

Ինչո՞ւ։

Ինչո՞ւ չեմ կրնար ուրախանալ, ժպտիլ, ցնծալ, ապրիլ, ինչպէս ուրիշները

ներն ալ ընդարձակուած են եւ անոնց տըւած որոշումները՝ անդառնալի : Համայնավարութիւնը օրէնքէ դուրս հռչակող հին որոշման մը հիման վրայ, կառավարութիւնը թոյլատրեց Սուրբիա ապաստանեցան :

× Հիւսէյն Թաղաւոր յայտարարեց թէ վերջնականապէս կը հակառակի Ի. Միութեան հետ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու : Նպատակի դահլիճը Թաղաւորին փափաքին հակառակ որոշում մը տուած էր նախապէս, եւ Հիւսէյնի վէրջնագիրը «հրաժարման» ու տապնապին ծնունդին :

× Եգիպտական հակողութեան տակ գտնուող «Միջին Արեւելքի լրագրական դործակալութիւնը» արգիլուեցաւ Բորդոնանի մէջ. Եգիպտացի թղթակիցները երկրէն վտարուեցան :

× Իսրայէլի կառավարութիւնը հաւաստիացուցած է Մ. Նահանգները, թէ Բորդոնի մէջ պիտի չմիջամտէ այնքան ատեն որ երկրին դոյավիճակը անխախտ մնայ :

× Այզընհաուըրի պատուիրակը, Րի չըրաս, Աթէնք հասաւ. այնտեղէն պիտի անցնի Պոն՝ Տըլըսի հետ հանդիպում մը ունենալու համար :

ՄԵԾԱՐԱՆՔ Պ. ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՖԷՑՏԻի

Հայ լեզուի դասախօս նշանակուած ըլլալով Արեւելեան Լեզուներու պետական վարժարանին մէջ (Փարիզ), կազմակերպուած է

ՊՏՈՒՈՒՈՑ ՀԱՅԿԵՐՈՑԹ ՄԸ

Նախադահութեամբ կաթողիկոսական պատուիրակ Եւրոպայի Հայ Թեմին՝

ՍԵՐՈՎԲԷ ԵՊԻՍԿ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

Մայիս 10ին, Ուրբաթ երեկոյ, ժամը 8ին Փարիզեան սրահի մը մէջ : Սեղանակիցներու թիւը սահմանափակ :

Անոնք որ կ'ուզեն արձանագրուիլ, այժմէն դիմեն հետեւեալ հասցէին.—

Նուպար Ցովհաննէսեան,

14 Rue du Soleil, Paris (19)

C.C.P. 7065-15 Tél. MEN 41-67

Ճաշավճարը 1.600 Ֆր. : Արձանագրուիլ մինչեւ Մայիս հինգ :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս հինգշաբթի, ժամը 21ին, Քաֆէ Քատէի վերնայարկը :

Շարունակութիւն՝ անցեալ շաբաթուան վիճաբանութեանց, որ յետաձգուած էին Ապրիլեան Սպասօնին պատճառաւ. — Հայ կեանքը 1908էն մինչեւ 1915 թուականը : Կը խնդրուի ըլլալ ճշդասէր :

ՋԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲ

ԴԻ-ՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ինչպէս նախորդ տարիները, այս տարի ալ դբօսաշրջիկներու խումբեր կը կազմուին դէպի Հայաստան :

Մանրամասնութիւններու համար դրել՝

Noubar Agopoff

168 Rue du Temple, Paris 3ème

ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՍՊ. ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ

Նախաձեռնութեամբ Տէսինի Վասպ. Եբիա. երկսեռ միութեան :

Այս շաբաթ, ժամը 20ին, Տէսինի Հ. Բ. Դ. Տան մէջ :

Կը նախագահէ Պ. ՍԵՐՈԲ ՂԱԶԱՐԵԱՆ

Կը բանախօսէ Պ. Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ

Կ'երգէ Տիկին Մարի Կարապետեան :

Կը ներկայացուի Վասպուրականը եւ ընթացքը ներկայացնող նոր ժապաւէն – ֆիլմ մը պատմական յիշատակներով եւ Վանի կռիւներէն առնուած պատկերներ – բով, ղեկավարութեամբ Վահրամ Կաֆեաճի :

Գեղարուեստական խնամուած բաժին :

Մասնակցութեամբ Տէսինի Ֆ. Կապոյտ Խաչի Սան – Սանուհիներու, ղեկավարութեամբ ուսուցչուհի Ռ. Միլտոնեանի :

× Ներկայ կ'ըլլան Փարիզէն քանի երիտասարդներ, ընկերակցութեամբ Հայրենակիցներ Վ. Կաքաւեանի, Վ. Մելիքեանի եւ Շրմիկեանի :

Ծախքերու մասնակցութեան համար մուտքը հարիւր ֆրանք :

Imprimerie Araxes, 46, Rue Richer, Paris (9e) Pro. 05-73.

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԱՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբ. Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Ցունուար – Փետրուարի թիւը (181 – 82), հետեւեալ ճոխ եւ հետաքրքրական բովանդակութեամբ . —

Ի՞նչ պիտի պատահի այս տարի . — Նոր տարին Ռումանիոյ մէջ.— Միսը ի՞նչպէս եփել (Տոքթ. Շ. Այվազեան).— Լնդագարութիւն (Տոքթ. Սերոբեան) .— Ո՞վ աւելի քանսէր կ'ունենայ .— Սեռային բնազդը (Փրոֆ. Պէրպէրեան).— Ին – չու կ'ես – գլխու ցաւ կ'ունենանք (Տոքթ. Գալուստեան). — Անուշահոտութիւնները (Փրոֆ. Զաքըրեան).— Տղաս գիշերը կը թրջէ անկողինը (Տոքթ. Ալթունեան) .— Արդնիի լուսամրցը (Կուրտիկեան). — Դարձեալ տանձի մասին (Արամ Հայկազ). — Լուերուն երգը (Զիթունի).— Ծիրան – կախտը (Տոքթ. Պ. Միխաթեան).— Ճի – սունէն վեր մարդոց համար (Փրոֆ Տըլոր).— Արեան ճնշումը (Տոքթ. Քառ – ոիէ).— Հայկական հիւանդութիւն (Տոքթ. Անրի Մամու).— Հերիսայ (Շ. Նարդունի).— Ուղեղային կարծրացում (Փրոֆ. Ռէմպօ).— Մեր տունը (Ֆ. Կ. Խաչ).— Առաջին օգնութիւն աղետահարին (խա – չուհի) :

Մամուլի տակ է Մարտ - Ապրիլ թիւը, նոյնքան ճոխ.— Հայկական անուններու իմաստը եւ ներգործութիւնը նկարագիր – ներու վրայ, Նոր հիւանդութիւն մը որ կը կոչուի՝ Սրունքներու անհամբերութիւն, Հովերու ներգործութիւնը մարդոց առողջութեան վրայ եւ այլ հետաքրքրական նիւթեր :

Տարեկան բաժնեգինը 1000 ֆրանք, Ֆըրանսա, 1200 ֆր. արտասահման :

ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ֆրանսահայ Փոխադարձ Օգնութեան Միութեան գբօսաշրջիկներու խումբը այս տարի Հայաստան կը մեկնի Օդոստոսին սկիզբը :

Մուտքին կրնան միանալ բոլոր փափաքողները անխտիր :

Արձանագրուելու համար դիմել նախագահին՝

Agop J. Nazarian

9, Ave. Calmels, Bois-Colombes (Seine)

Tél. CHA 00-55

ՀԱՑ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕՐԸ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Սոթպոնի մեծ ամփիթատրոնին մէջ կիրակի, 12 Մայիս 1957, ժամը 14·30ին

Սիրայօժար մասնակցութեամբ յայտնի արուեստագէտ եւ արուեստագիտուհի – ներու :

Տոմսերու գինն է 200, 300 եւ 500 Ֆր. :

Մանրամասնութիւնները մօտ օրէն :

×

ԱՑՍ ՏԱՐԻ Կարմիր Խաչի Ֆէսթիվալ – լիէն օգափոխութեան կայանի բացումը տեղի պիտի ունենայ Յուլիս ութին : Արձանագրութեան համար դիմել երկուշաբթի եւ Ուրբաթ առաւօտները, ժամը 10–12, Հայ Կարմիր Խաչի կեդրոնը, 15 րիւ Թան Կուժօն, Փարիզ, ինչպէս նաեւ փարիզեան չորրորդ մասնաճիւղերուն :

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ ՎԻԵՆԻ ՄԷՋ

Տեղի կ'ունենայ Մայիս հինգի կիրակի երեկոյ, ժամը 8ին, Սէբթլը կաթոլիքի սրահը :

Նախաձեռնութեամբ Վիէնի Վասպուրականի Հայր. Միութեան եւ մասնակցութեամբ Հ. Բ. Դ. կոմիտէին, Հայ. Կամ. եւ Մարտիկ. Միութեան, Հ. Մ. Ը. Մ. Միի, Տարօնի, Հ. Բ. Դ. Նոր Սերունդի եւ Կապոյտ Խաչի :

Գեղարուեստական ճոխ բաժին :

Կը նախագահէ Ա.ԶԳԻՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Փարիզէն ներկայ կ'ըլլան Վ. Կաքաւեան եւ երեք երիտասարդներ, դունաւոր ժապաւէնով մը որ կը ներկայացնէ այսօրուան Թրքահայաստանի վիճակը :

Մուտքը ապատ է :

Ծախսերու մասնակցութեամբ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻՆ 42ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Շաբաթ, Մայիս 25, ժամը 21էն սկսեալ, Սէբթլը Մխիթէի մէջ :

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ Compiegne

Կազմակերպուած՝ Հ. Բ. Դ. Նոր Սերունդի Առնուվիլի «Կաւվարենց» մասնաճիւղին կողմէ, Մայիս մէկին, չորեքշաբթի :

Օթօքառը կը մեկնի կառ տը Վիլլէ լը Պէլէն, առաւօտեան ժամը 8·30ին :

Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերներ - ընկերուհիները :

ԾԱՆՕԹ.— Փարիզէն եւ արուարձանները պէտք է կառ տիւ Նորէն չորեկառք առնեն ժամը 7·25ին :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Արմենուհի Պետրոսեան եւ զաւակները՝ Լեւոն եւ Քրիստինէ, ինչպէս նաեւ Անտոնեան, Յարութիւնեան, Ալեքսանեան, Այվազեան, Զուքուրեան, Փորթոյեան, Գալուստեան, Պահարեան, Երամեան, Իսկենտէրեան, Վարժապետեան ընտանիքները եւ բոլոր պարագաներ – ը չնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ, դրաւոր, ծաղիկ – պսակով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն, հօր եւ ազգականին ՄԻՒՐԱՑԵԼ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ մահուան առթիւ :

ՍԻՓԱՆ–ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳԱԽՈՒՄԲԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳԸ

Ընկերակցութեամբ նուագախումբի

կիրակի 5 Մայիսին, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 5ին, ՍԱԼ ԿԱՎՈՑԻ ՄԷՋ

45, Rue La Boëtie (Métro Miromesnil)

ՂԵԿ. Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ

եւ ժամանակցութեամբ ՄԱՐԻ ԿԱՌՎԱՐԵՆՑԻ

Ցայտագրին մաս կը կազմեն՝ Կոմիտասի, Եկմալեանի, Կանաչեանի, Ալթունեանի եւ Ափրիկեանի լաւագոյն գործերը, որոնցմէ մաս մը առաջին անգամ ըլլալով կ'ունկնդրուի Փարիզի մէջ : Տոմսերու գինները՝ 200, 300, 400, 500, 700, 800 Ֆրանք : Տոմսերու համար դիմել հայ գրավաճառներուն :

ԼԻՏԻԱ ԿԱԲԻՆ

Որուն ՋԱՆԱՋԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ՋԱՆԱՋԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԾԻՍԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ

Նուիրուած նախորդ քօնսէրը՝ այնքան ջերմ ընդունելութիւն գտաւ, Ֆրանսական երաժշտական մամուլին ու մեծանուն երաժշտագէտներուն խոր դնահատանքին արժանացաւ, եւ Ֆեստիվալ ընկերութիւնը անոր երգապնակները (միքրոսիյոն) հրապարակ հանեց :

Այս անգամ կը կազմակերպէ բոլորովին նոր յայտագրով մը իր՝

ԾԻՍԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՔՈՆՍԷՐԸ

Էֆոլ Նորմալ տը Միւզիքի սրահը 78, րիւ Կարտինէ (մէթրօ Մալզէրպ)

Հինգշաբթի, 23 Մայիս, երեկոյեան ժամը 9ին :

Կը մասնակցին՝

Նէլլի Քարոն եւ Կիլբմէթ Պուայէ (Մարթընոյի ալիքները)

Մօնիք Մաթայն (դաշնակ), Լուի Տիլլիէս (հարուածային գործիքներ), Լիլի Լասքին (Տաւիղ) :

Կազմակերպութիւն՝ ԼԸ ԹՐԻՓԹԻՔ Ղեկավարութիւն ԺԱՒ ՊՕՆՏՈՆ :

Կը ներկայացնէ Լիւլ Անտրէ Մարսէլ Տոմսերու գինն 200էն 600 Ֆրանք :

Կը ծախուին հանդէսին սրահը, Տիւբան հրատարակչական տան եւ գործակալներուն, ինչպէս նաեւ Օր. Լորա Իշխալայեանի մօտ (73 Քպ. Փուասօնիէր) :

Հեռաձայն՝ ՓՐՕ. 64·23

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ԱՅՍ ՏՕՂԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՐԵՑԻՔ

BOSPHOREի ԱՆԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼԻ ԱՆՈՒՇԵՂԻՆՆԵՐԸ

ՀԱԼՎԱ, ԼՕԽՈՒՄ

ՊԻՍՏԱԿՈՎ, ԿԱՂԻՆՈՎ, ԱՄԷՆ ԳՈՑՆՈՎ ՈՒ ԲՈՑՐՈՎ

Մեծաքանակի համար դիմել՝

Sté. BOSPHORE, 2 Rue Louis Astoin, Marseille.

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ծառերու ծաղկումը, դաշտերու դալարումը,

երկինքի ջինջ ու ծաւին

ՆՈՐ ԹԱՐՄՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐ ԶՈՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԵՐԱՆԳՆԵՐ ԿՈՒՏԱՆ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

ԳԱՐՆԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՍԻՆ

Նոյն ցնծութիւնները պիտի բերեն ձեր տուներէն ներս

Peintures

THOMLAC

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԵՒ ՎԱՍՏԱՀԵԼԻ ՀԱՄՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

Արդիական արուեստի ճաշակով

ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

Լիոնլէոմի եւ փլաստիքի այլազան տեսակները

Խոհանոցի յատուկ ջինջ ու առողջապահական կիտուածեղէնները

եւ իր սեփական արտադրութիւնները եղող ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐԸ

ՅԱՐԱՏԵՒ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԴԵՆ ՁԵՐ ԱՒՕՐԵԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

PEINTURES THOMLAC

Կեդրոնատեղի՝

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

Métro : Chatelet et Halles. Tél. ARC 26-61

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

64 Bd. de Belleville, Paris 20e 18 Rue Brézin, Paris 14e

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Սիրալիր եւ ջերմ ընդունելութիւն տնօրինութեան՝

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ :